PRIUILEGIORUM SACRORUM ORDINUM FRATRUM MENDICANTIUM & NON...

Giovanni Battista Confetti, Pietro Matteo Petrucci

PRIVILEGIORVM

Sacrorum Ordinum

FRATRVM MENDICANTIVM

& non Mendicantium.

COLLECTIO.

IVXTA SACRI CONCILII TRIDENTINI Reformationem, & Summorum Pontificum nouissimas confirmationes, & innouationes;

Cum summàrio eorum omnium quæ in ipsis Priuilegijs Apostolicis, & Decretis Concilij Tridentini continentur.

REVERENDO D. IOANNE BAPTISTA CONFETTIO, Florentino, Protonotario Apostolico, Sacræ Theologiæ, & Iuris Canonici Doctore Auctore.

NOVISSIMA HAC EDITIONE AB ERRORIBVS PENE INNVMERIS quibus prior Typographorum incuria impressio scatebat, summo studio, diligentissimaque doctorum quorumdam virorum cura candori pristino veterum collatione exemplorum integrè restituta.

AD S. D. N. CLEMENTEM VIII. PONT. OPT. MAX.

CVM PRIVILEGIO.

VENETIIS, Apud Robertum Meiettum. MDCIII.

S. D. N. D.

CLEMENTI VIII.
PONT. OPT. MAX.

Ioannes Baptista Confettius post suæ Beatitudinis Pedum oscula Sanctorum.

CVM plures iam annos Floren. ab omnibus ferè Sacrorum Ordinum Regularìumque Sodalitatum Religiosis hominibus Conseruator (vt aiunt) fuerim, & in iudicialibus causis custos electus, Apostolicorumque ipsis concessorum Priuilegiorum, & eorumdem illorum non pauca negocia tractauerim, necesse habui, ea omnia quæ extarent videre priuilegia, sed infinita penè cum essent, & eorum quædam iam obsoleta, & vetustate obruta, & alia à Maximis Sanctißimisq; Romanis Pontificibus, qui iam diu de vita deceßerunt, & à Sacrosancto Tridentino Concilio moderata, & aliquo modo imminuta essent; eorumdem non nisi communis, & planè confusa poßet haberi notitia; & hac de causa quamplurimæ, & magnę quotidiè orirentur discordiæ inter Regulares, & Episcopos, cęterosque Ordinarios, Curatosque Sacerdotes; multis ego cum laboribus quæ erant dispersa, & in iure communi habentur, & in Extrauagantibus, Apostolicis Constitutionibus, & alibi continentur, rogatus, in vnum quasi locum vnà cum ipsius Tridentini Concilÿ Decretis collegi volumen, & per multa insuper circa ea ipsa conseruanda diligenter animaduerti, obseruaui, atque notaui, quæ non solum Regularibus omnibus; & ÿs præsertim qui summa in mendicitate viuunt, & illis qui principem inter eos locum obtinent, curamque eorum gerunt; verum

 etiam

etiam Iurisconsultis de iure Canonico, & Ecclesiastico respondentibus, & Iudicibus causas illorum cognoscentibus, ac iudicantibus magnam vtilitatem afferre posse videbantur. Opus igitur confeci & rerum omnium quæ in ipso tractantur genera ipsa summatim exposui, vt facilè à quouis percipi poßint, & quænam ea sint, quæ integra, confirmata, & renouata restent, Ordinibus ipsis manifestè appareat. Ex qua quidem distinctione, hunc maximum fructum capient Regulares, & alij: quod planè intelligent, quibus poßint vti priuilegijs, & propterea ipsi cum Episcopis cæterisque Ordinarijs minimè contendere audebunt, & illi immunitates eorum haud infringere tentabunt, & sic discordiæ multæ, magnæque inter ipsos controuersiæ tollentur. Et quia omnes Religiosorum Ordines, & quocumque nomine appellentur, Sacræ Fratrum Sodalitates, à summa vereque diuina auctoritate, potestate, & concessu Maximorum Romanorum Pontificum instituta, approbata, & confirmatæ sunt, & ijsdem ipsis, & Sacrosanctæ Apostolicæ & Romanæ sedi proximè sunt subiectæ: & ab hac tantum poßunt ea dari, quæ hactenus data sunt priuilegia, visum est mihi laborem omnem meum, studium, & operam tibi dicare & consecrare. Nam tibi vni, & meritò præ cæteris omnibus maximè conuenire COLLECTIONEM hanc meam Priuilegiorum Regularium Ordinum Mendicantium, non est dubitandum, à solo enim Iesu Christi, Dei & Domini nostri in terris Vicario dantur, qui vt & tu nomine & re vera Clemens, Diui Petri successor, & Ecclesiæ Episcopus, Christianorum omnium nedum Regularium Pastor, Pater, Rector, & Dominus, necnon Ecclesiasticæ Hierarchiæ summus & optimus Princeps, & Pontifex aperit, & nemo claudit, claudit, & nemo aperit. Accipe ergo Sanctißime & maxime Pater, libenti animo librum quem ego tuus humilis fidelisque seruus, ad sanctißimos tuos pedes, quos iterum & demissè, osculor, stratus, tantamque tuam (vti par est) veneratus Maiestatem, tibi inscriptum à me, & consecratum offero, atque vt pro summa tua ac paterna charitate, mei & huius voluminis, quod ad Dei omnipotentis & Deiparæ Virginis, ac Sanctorum Dominici, Francisci, Augustini, cęterarumque Religionum Sanctorum Auctorum laudem, honorem & gloriam confeci, patrocinium clementer suscipere velis, te supplex oro & obsecro. Sanctißimam Beatitudinem tuam Deus ipse Ecclesiæ suæ diutißimè fæliciterque conseruet.

REVE-

REVERENDISSIMIS PATRIBVS

SACROSANCTIS REGVLARIVM MENDICANTIVM ORDINIBVS

Præpositis Generalibus & Prouincialibus.

IOANNES BABTISTA CONFETTIVS Florentinus Protonotarius Apostolicus, S.P.D.

QVOD propter Dei Gloriam, & vestrorum Sacrorum Ordinum Reuerendissimi, ac Colendissimi Patres, dignitatem, vtilitatem, & commodum, multo labore hoc volumen confecerim, & Sanctissimo, ac Beatissimo Patri, & Domino Nostro D. Clementi VIII. Summo Romano Pontifici meritò dicatum, in lucem prodire voluerim, vobis in primis gratum me fecisse, quod vehementer expetiueram non temerè sum arbitratus. Nam ea omnia in eo continentur Priuilegia, quę pro vestrarum Religionum libertate asserenda, iureque omni tuendo, vestris à Maximis Romanis Pontificibus sunt concessa Sodalitatibus; & insuper, quæ mihi digna visa sunt, & necessaria, vt à me saltem summatim notarentur, quæque multis in rebus & præsertim in litibus, controuersijs, & causis finiēdis maximo illis vsui esse possunt. Id quod ego ipse earū sępè Conseruator adhibitus magnoperè sum expertus. Amoris igitur mei pignus & obseruātię erga vos, vestrosq; Sacros Religiosorū hominū cętus hic nouus meus sit liber: quem vti iam dixi, me omniū vestra causa, quorū honori & comodo inseruire cupio, edidisse, fateor, ac testor. Valete & me vobis esse deditum obstrictumque scitote.

BE-

LECTORI BENEVOLO
Bene agere.

HI Omnes Pontifices ſingulos Sacros Religioſorum Ordines, & Sodalitates, quam pluribus Priuilegijs, & immunitatibus, tam in dictarum Religionum naſcentium exordio, quam etiam deinceps ſucceſſiuis temporibus decorarunt, & communiuerunt. Sed quoniam Locorum Ordinarij contra prefatos Regulares de iure communi fundatam intentionem habent, ita, vt exempti etiam ab eis requiſiti, ſua Priuilegia de quibus controuerſia fuerit, ad legendum integraliter ad ipſorum exemptorum Regularium intentionem fundandam, tam in agendo, quam in defendendo, oſtendere, ſeu tranſumpta tradere (prout ſacra iura diſponunt) teneantur: Ideo ea omnia Priuilegia, eiſdem Ordinibus à præfatis Summis Pontificibus conceſſa, & quę ad manus deuenere, ex illisque magis neceſſaria, & ad dictorum Regularium iura ſeruanda, & defendenda contra perſonas extra ordinem duntaxat conceſſa, vnà cum alijs Apoſtolicis Conſtitutionibus omnium fidelium reformationem tangentibus, ex authenticis tranſumptis extracta, & exemplata, in prima, & ſecunda parte huius præſentis Collectionis ſuo ordine impreſſa ſunt, vt Regulares ipſi, quando eis opus fuerit, in Iudicio, & extra, illa oſtendere, & exhibere, eisque frui, & vti comodè poſſint, & valeant.

Cap. cum perſonæ, de priuileg. in 6.

SVM

SVMMORVM PONTIFICVM NOMINA.

A quibus Priuilegia infraſcripta iuxta illorum ſeriem emanarunt.

GREGORIVS	*IX.*	*SIXTVS*	*IIII.*
INNOCENTIVS	*IIII.*	*INNOCENTIVS*	*VIII.*
ALEXANDER	*IIII.*	*ALEXANDER*	*VI.*
VRBANVS	*IIII.*	*IVLIVS*	*II.*
CLEMENS	*IIII.*	*LEO*	*X.*
HONORIVS	*IIII.*	*CLEMENS*	*VII.*
BONIFACIVS	*VIII.*	*PAVLVS*	*III.*
IOANNES	*XXII.*	*IVLIVS*	*III.*
GREGORIVS	*XI.*	*PAVLVS*	*IIII.*
BONIFACIVS	*IX.*	*PIVS*	*IIII.*
INNOCENTIVS	*VII.*	*PIVS*	*V.*
MARTINVS	*V.*	*GREGORIVS*	*XIII.*
EVGENIVS	*IIII.*	*SIXTVS*	*V.*
NICOLAVS	*V.*	*GREGORIVS*	*XIIII.*
PIVS	*II.*	*CLEMENS*	*VIII.*
PAVLVS	*II.*	*Qui viuit, & regnat.*	

Gli Eccellentiſſimi Signori Capi dell'Illuſtr. Conſeglio di X. infraſcritti, hauuta fede dalli Signori Riformatori del ſtudio di Padoua per relation delli tre à ciò deputati, cioè del Reuerendo Padre Inquiſitore, & del Circunſpetto Secretario del Senato Zuanne Marauegia, & di Domino Lucio Aſcarano Dottore, Lettore publico, che nel libro intitolato; Collectio Priuilegiorum Sacrorum Ordinum Fratrum Mendicantium, & non Mendicantium, di Domino Giouan Battiſta Confetti Fiorentino, non vi ſi troua coſa alcuna contra le leggi, & è degno di Stampa, concedeno licentia, che poſſi eſſer Stampato in queſta Città.

Datum die 10. Decembris 1601.

D. Piero Michiel.
D. Zuane Guſſoni.
D. Anzolo Bragadin.
} Capi dell'Illuſtriſſ. Conſeglio di X.

Illuſtriſsimi Conſilij X. Secretarius
Leonardus Otthobonus

1603. Adi 10. Settembre.

Regiſtrata nell'Officio contra la Biaſtemma.

Philippus Brocardus
Officij Con. Blaſph. Coad.

COLLECTIO
Priuilegiorum
SANCTORVM ORDINVM
Mendicantium & non Mendicantium,

Reuerendi admodum Viri

D. IOANNI BABTISTAE CONFETTII Florentini, Protonotarij Apostolici, Sacræ Theologiæ, & Iuris Canonici Doctoris.

GREGORIVS NONVS Romanus,

Innocentij III. nepos, ad Apicem Apostolatus assumptus est, & Coronatus 12. Kal. Aprilis, 1227. in Sanctorum numerum sollemniter adscripsit primos Ordinis Minorum, & Predicatorum Patriarchas, & institutores, SS. Franciscum, & Dominicum, necnon Beatum Antonium de Padua, primi Ordinis, & Beatam Elisabeth tertij Ordinis eiusdem S. Francisci, illorumq́; festiuitates in Ecclesia ab vniuersis Christi fidelibus celebrari mandauit.

I.
BVLLA CANONIZATIONIS B. FRANCISCI.

GREGORIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Archipresbyteris, Archidiaconis, Decanis, & alijs Ecclesiarum Prælatis, salutem, & Apostolicam benedictionem.

¶Sicut phialæ aureæ quas vidit Ioannes plenas odoramentorum, quæ sunt orationes Sanctorum, in conspectu altissimi, ad abolendam nostrorum criminum corruptelam, odorem suauitatis emittunt: ita saluti nostræ credimus plurimum expedire, si eorum in terris celebrem habeamus memoriam, ipsorum merita sollemnibus recolentes preconijs, quorum in celis speramus intercessionibus assiduis, adiuuari: Sanè

eum de conuersatione, vita, & meritis Beati Francisci institutoris, & Rectoris Ordinis Fratrum Minorum, qui iuxta consilium Saluatoris contempris transitorijs, secundum promissionem eiusdem, ad cęlestia pręmia feliciter, & æterna peruenit: cuius vita, & fama præclara, peccatorum depulsa caligine, ambulantium in regione vmbræ mortis, tam virorum, quam mulierum ad fidē Ecclesiæ roborandā, & confutandā Hæreticā prauitatē, viuit: & adhuc viget non modica multitudo, tam per nos, q̃ p multos alios fide dignos, qui miracula quæ Deus per illius sancti merita operatur, plenius cognouerunt, certiores effecti: auditis etiam virtutibus, & miraculorum insignijs, & quod inter carnales, spiritualiter, & inter homines etiam, conuersationem angelicam habuisset: ipsum qui cum Christo corporaliter meruit esse in cęlestibus: & ne ipsius honori debito, & gloriæ detrahere videremur, quoadmmodo ti glorificatum à Domino, permitteremus vlterius humana deuotione priuari, de fratrū nostrorum consilio, & prælatorum omnium qui tunc temporis apud Sedem Apostolicam consistebant, Sanctorum Catalogo duximus adscribendū. Cum igitur eius lucerna sic exarsit hactenus in hoc mundo, quod per Dei gratiam iam non sub modio, sed super candelabrum meruerit collocari, vniuersitatem vestram rogamus, monemus, & hortamur, per Apostolica vobis scripta mandantes, quatenus deuotionem fidelium ad venerationem ipsius salubriter excitantes, festiuitatem eius quarto Nonas Octobris, annis singulis solenniter celebratis, & pronuncietis constituto die similiter celebrandam, vt eius precibus Dominus exoratus, suam nobis tribuat gratiam in præsenti, & gloriam in futuro. Datum nono kal. Martij, Pontificatus nostri anno 2.

II.

BVLLA CANONIZATIONIS B. DOMINICI.

GREGORIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, & dilectis filijs, Abbatibus, & Prioribus, Archidiaconis, Decanis, Prępositis, Archipresbyteris, & alijs Ecclesiarum Prælatis, ad quos litterę istæ peruenerint, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Fons sapientiæ verbum patris, Dominus noster Iesus Christus, cuius natura bonitas, opus misericordia, redimens, renouans quæ creauit, qui vineam quàm de Aegypto transtulit, vsque ad consummationem seculi non relinquit, sapienter signa propter instabiles mentes innouat, & mirabilia, cōtra diffidentiam incredulitatis immutat. dum in Ecclesiæ nascentis exordio, post obitum Moysi, videlicet finem Legis, ascensurus equos in Euangeliorum quadrigis, quæ verè sunt sanitas, arcum sacri eloquij, quem donec Iudæus infirmetur intenderat, & Iuramentis quæ in patrib. nobis disposuerat, suscitatis, confidentiam Hyerico, gloriam mundi quem prædicationis fremitu obstupefactis gentibus vicerat, calcaturus, viam equis suis in mari faceret, in Raab, salutem latitudinis gentium, signo coccineo figuraret. In prima quadrigarum quatuor egredientiū in Zacharia de medio duorum montium æreorum, protulit equos rufos, populorum principes, fortes terræ, qui per obediētiam fidei, Deo Abraham patris credentium, in fundamentū noui fęderis adhærentes, ad Ducis instar, tinctis de Bosra (idest tribulationis angustia) vestibus, cuncta suæ signa militiæ rubricarunt, vt pro futuræ gloriæ gaudio,

gaudio, præsentem gladium non timentes, effecti martyres (id est testes) nouæ Legis libro, confessionis voce subscriberent, forinsecus miraculorum signis, ad stipulationum robur appositis, librum & tabernaculum, quod Deus & non homo fixit, ac Euangelici vaia ministerij, non brutorum, sed rationabilium hostiarum sanguine tingeret, & in vniuersam spaciosi maris faciem sagena prædicationis expansa, multiplicatam super numerum, de cunctis quæ sub cęlo sunt nationibus, Ecclesiam congregarent. Sed quia pręsumptio multitudinem, & malitia subsequuta est libertatem, in quadriga secunda, sub colore qui lugentibus, & pœnitentibus congruit, equestrem cuneum deputauit, qui ad claustrale desertum ductus per spiritum, sub noui Israelis auriga, Sãctissimo Benedicto, velut sub altero Helisæo filij prophetarum, communis vitæ bonum, occasione multitudinis perditum, in iocundæ cohabitationis grata societate restituit, & sic unitatis scissum rete restituens, ac per opera pietatis, ad terram Aquilonis (vnde omne malum panditur) proficiscens, eum fecit in ingressu Thesauros, viuis & contritis corde quiescere, qui dedignantur in corpore peccatis subdito, habitare. Post quos quasi lapsum renouaturus exercitum, & redditurus iubilum post lamentum, applicitis àd quadrigam tertiam equis albis, fratribus Cistercienſ. ordinis, & florentes velut tonsarum greges, geminæ charitatis fœtib. vberes, de pœnitentiæ lauacro fecit ascendere, sancto Bernardo ariete ouiũ, in virtute Spiritus, qui ex alto indutus extitit, & in abundantia frumenti uallium præeunte, ut transeuntes liberati per eum, in fortitudine clament ad Dominum, dicant hymnum, & ponant Castra Dei exercituum super mare. Nouo igitur Israele his tribus agminibus, turmis totidem, quos Philisthim fecerant, occurrẽte, hora vndecima, cum dies iam declinasset ad Vesperam, propter iniquitatis abundantiam, charitate plurimum frigescente, uergeret Iustitię radius ad occasum, quia Vineam ad quam paterfamilias operarios diuersis temporibus, denarij conductos conuentione præmiserat, & quam sua dextera plantarat, non solum viciorum vepres, & spinæ peruaserant, sed iam propemodum vulpeculæ demolientes, conuertere in alienæ vitis amaritudinem, intendebãt, aduersus infestissimam multitudinem, militiam adunare voluit promptiorẽ. Et sicut in præsentiarum cernimus, post trium, signis differentium, tirocinia quadrigarum, in quadriga quarta, equos varios, & robustos, Prædicatorum, & Minorum Fratrum agmina, cum electis Ducibus, simul in prælium directurus, spiritum Sancti Dominici suscitauit, & ei velut equo, suę gloriæ præbens fidei fortitudinem, & seruorem, diuinę prædicationis hinnitum circundedit collo eius. Qui gerens à pueritia cor senile, ac in mortificatione carnis eligẽs viuere, vitæ requisiuit authorem, & Deo deditus, ac in Nazaræum sub Beati Augustini Regula consecratus, sedulum circa sancta, Samuelis imitatus obsequiũ, in castigatione desiderij, pijssimum Danielis continuans affectum, Iustitiæ semitas, & sanctorum vias, strenuus athleta custodiens, & vel ad momentum, de tabernaculo Domini, de militantis Ecclesiæ magisterio, ac ministerio, non discedens, carnem spiritui, & sensualitatem subiciens rationi, & factus unus cum Deo Spiritus, totus in eum, per excessum mentis pergere studuit, & sobrię compassionis studiis, à charitate proximi non recessit, quo sagittantes delicias carnium, & fulgurantes mentes lapideas impiorum, omnis Hæreticorum secta contremuit, omnis Ecclesia fidelium exultauit. Aetate crescente, creuit & gratia, Quando quidem inexplicabile gaudium de zelo concipiens animarũ, ad eloquia Dei dedit animum, & per Euangelium Christi multos generans, in conuersione tàm strenuæ multitudinis, Euangelicæ dignitatis officium pro

 fitentis,

ficentis, nomen, & opus in terra meruit obtinere maiorum, pastor, & dux inclitus in populo Dei factus, nouum Prædicatorum Ordinem instituit meritis, ordinauit exemplis, nec miraculis confirmare desiit euidentibus, & probatis. Nam inter opera sanctitatis, & signa virtutis, quibus in Carne positus claruit, diuersorum curatis languoribus, loquelam mutis, visum cæcis, surdis auditum, gressum paraliticis, & sanitate pristina, multarum generibus inualitudinum restitutis, apertè patuit, qualis spiritus in eiusdem sanctissimi gleba corporis habitauit. Cum igitur ex multa familiaritate quam nobiscum in minori constitutis officio, habuit, argumenta sanctitatis ipsius, ex insigni vitæ testimonio cōstitiissent, essetque postmodum de miraculorum veritate dictorum facta nobis per testes idoneos plena fides. Nos cum commisso nobis grege Domini confidentes eius posse suffragijs per Dei misericordiam adiuuari, vt cuius in terris solatium gratiosæ familiaritatis habere meruimus, eius in Cęlis potenti patrocinio gaudeamus, ipsum de fratrum nostrorum consistentium Pręlatorū, Catalogo Sanctorum adscribi decreuimus, statuentes firmiter, ac Vniuersitati vestiæ præsentibus iniungentes, vt Nonis Augusti, ante diem quo posita carnis sarcina, diues meritis, penetrauit in sancta, similis sanctorum factus in gloria, eius natalitia celebretis, & faciatis solēniter celebrari, quatenus eius precibus, Deus quem viuens coluit, exoratus, gratiam in pręsenti seculo, & gloriam nobis tribuat in futuro. Nos verò tanti Confessoris venerabilem sepulturam, quę miraculorum fulgoribus generalem illustrat Ecclesiam, cupientes dignis Christianæ deuotionis honoribus frequentari, verè pœnitentibus, & confessis, illā in festiuitate præfata, annis singulis, cum deuotione, ac reuerentia debita visitātibus, de omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius authoritate confisi, annum vnum de iniuncta sibi pęnitentia misericorditer relaxamus. Datum Romæ Tertio Idus Iulij, Pontificatus nostri Anno 8.

III.

COMMENDAT FRATRES PRAEDICATORES Ecclesiarum Prælatis, quibus committitur, vt quæstuantes nomine Ordinis capiant, & puniant.

GREGORIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei. Venerabilibus Fratribus, Archiepiscopis, & Episcopis, & dilectis filiis, Abbatibus, Prioribus, & alijs Ecclesiarum Prælatis, ad quos litteræ istæ peruenerint, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Quoniā abundauit iniquitas, & refriguit charitas plurimorum, ecce ordinem dilectorum filiorum Fratrum Prædicatorum Dominus suscitauit. Qui non quæ sua, sed quæ sunt Christi quærentes, tam contra profligandas hæreses, quā contra pestes alias mortiferas extirpandas, se dedicarunt euangelizationi verbi Dei, in abiectione voluntariæ paupertatis. Nos igitur eorum sanctum propositum, & necessarium ministerium, fauore beneuolo prosequentes, vniuersitati vestræ, ipsos affectuosè duximus commendandos. Charitatem vestram rogantes, & exorantes in Domino, ac per Apostolica vobis scripta mandantes, quatenus, dilectos filios, Fratres Ordinis memorati, pro reuerentia diui-

na,

na,ad officium prædicandi,ad quod deputati sunt,recipiatis benignè,ac popu los vobis commissos,vt ex ore ipsorum,verbi Dei semen deuotè suscipiant, & confiteantur eisdem (cum ipsis auctoritate nostra liceat Confessiones audire, ac pęnitentias iniungere) sedulò admonentes,pro nostra, & Apostolicę sedis reuerentia,in suis eis necessitatibus,liberaliter assistatis: quatenus ad prædicta suscipienda vestris exhortationibus,populi præparati,tanquam bona,ac fructi fera terra,pro vitiorum tribulis,incipiat segetem germinare virtutum,& dicti Fratres,per cooperationem vestram,suscepti ministerij cursum fęlicius cõsum mando,optatum reportent sui fauoris fructum,& finem, salutem videlicet animarum. Quia verò sępè vitia sub specie virtutum occultè subintrant,& Angelus Satanæ in Angelum lucis se plerumque simulatè transformat: præsentiũ vobis auctoritate mandamus,quatenus, si qui de prædictorum Fratrum ordine se dicentes,in partibus vestris prædicauerint,ad quęstum se pecuniarũ conuertendo,per quos Religionem eorum qui paupertatem professi sunt contigerit infamari,vos tanquàm falsarios,capiatis,& condemnetis eosdem. Datum Lateran.Sexto Idus Maij,Pontificatus nostri anno I.

IIII.

FRATRES MINORES EIVSDEM PRAELATIS similiter commendat.

GREGORIVS Episcopus,&c. Archiepiscopis,& Episcopis,Abbatibus, Decanis,Archidiaconis,& alijs Ecclesiarum Prælatis. ¶ Cum qui recipit Prophetam in nomine Prophetæ mercedẽ Prophetæ recipere mereatur: dilectos Filios Fratres Minores, qui more Apostolorum serendo semina verbi Dei,diuersas circumeunt regiones, eo deuotioni vestræ fiducialius commendamus, quo salutem fidelium propẽsius affectantes,ardenter cupimus,vt vobis apud Deum ex indo augeatur, cumulus meritorum. Quocirca vniuersitatem vestram rogamus, & hortamur attentè,per Apostolica vobis scripta mandantes, quatenus dictos Fratres, ad vos accedentes, vt circa lucrum animarum,& euangelizationem verbi Dei, suum ministerium exequantur, habeatis eius intuitu commendatos, cuius ijdem obsequijs sunt ascripti,benignè,ac charitatiuè recipiatis eosdem,vtpotè Catholicos,& fideles,eisque fauorabiles,ac propitij in suis necessitatibus exista tis,credendo firmiter,& certam de ipsis habendo fiduciam, quòd cum spiritu viuant,spiritu & ambulent,se operarios in uinea Domini debeant inconfusibiles exhibere. Datum 3.Idus Iunij, Pontificatus nostri anno VIII.

V.

DECLARAT CASVS IN QVIBVS LICITVM est Fratribus Minorum ingredi Monasteria Sanctæ Claræ Monialium.

Similem declarationem fecit Gregorius XIII. quam habes infra Constit. 3.

GREGORIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, dilectis in Christo filiabus vniuersis Abbatissis, & Monialibus inclusis Monasteriorum Ordinis Sācti Damiani, salutem, & Apostolicam benedictionem. Vestris pijs supplicationibus inclinati, Fratribus Minoribus, qui Monasteriorum vestrorum obsequijs deputantur, ut pro exercendo monasteriorum ipsorum opere, vel illis conseruandis ab incendio, seu lattronibus defendendis, aut Frater Presbyter cum Fratrum ipsorum Clerico, maturo moribus, & ætate, pro audiendis confessionibus vestris, & Extrema vnctione, & alijs Sacramentis Ecclesiasticis exhibendis vobis infirmitate cogente, ac sepeliendis corporibus decedentium sororum, Monasteria ipsa secundum formam quæ in Regula vestra noscitur contineri, ingredi valeant, liberam concedimus auctoritate præsentium facultatem. Datum Laterani, sexto Nonas Iulij, Pontificatus nostri, anno xv.

INNOCENTIVS QVARTVS Genuensis,

Creatus Pontifex anno Domini 1242. vixit in Pontificatu annos 12. & Beatum Petrum Martyrem, Ordinis Prædicatorum, Sanctorum Martyrum Catalogo adscribendum mandauit.

I.

Prædicatorum Fratribus ad Partes Orientales, & terras infidelium ad prædicandum Iesu Christi Euangelium proficiscentibus, multa priuilegia concedit.

Similem concessionem fecit Sixtus IIII. eiusdem Fratribus, quam habes infra, Constit. 4.

INNOCENTIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, Dilectis filijs Fratribus de Ordine Prædic. in terras Saracenorum, Paganorum, Græcorum, Bulgarorum, Cumanorum, Aethiopum, Syrorum, Iberorum, Alanorum, Gazarorũ, Gothorum, Zicocorum, Ruthenorum, Iacobitarum, Nubianorum, Georgianorum, Armenorum, Indorum, Mostelitarum, Tartarorum, Hungarorum maioris Hungariæ, Christianorum captiuatorum apud Tartaros, aliarumque Infidelium nationum Orientis, seu quarumcunq; aliarum partium proficiscentibus, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Cum hora vndecima sit diei, hominibus vt exeant ad opus, vsque ad mundi vespe-

vesperam, deputata, & illud Apocalypsis eulogium, citò credatur cum matris Ecclesiæ consolatione complendum, videlicet, oportere viros spirituales, vitæ munditiam, & intelligentiæ gratiam cum Ioanne sortitos, populis, & gentib. linguis, regibusque multis denuo prophetare, quia non sequetur reliquiarum Israel per Isaiam prophetam, saluatio, nisi (iuxta Paulum Apostolum) prius introeat gentium plenitudo. Nos licet immeriti, super Apostolicæ Sedis speculam constituti, fideliter, ac prudenter dispensandis Dei ministerijs, & operib. coadiuuandis intendimus, si vrgente plenitudine temporis, post pia priorum studia, in vineam Domini Sabaoth nouos, & penè nouissimos, qui sapientiã longum didicere per otium, operarios mittere procuramus. Vos igitur, quos iuxta professæ Religionis officium, zelus comedit animarum, & in quadriga quarta, quàm varijs charismatum donis, & fidei fortitudine trahitis, vbiq; discurrere, ac vexillum Regis gloriæ procul leuare gestitis: ad Gentes quæ Iesum Christum Dominum non cognoscunt, & ad subtractionis filios, qui Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ non obediunt, destinamus, vobis in remissionem peccatorum omnium, iniungentes, quatenus seminaturi super aquas multas, in illo tantum qui mundum dixit se vicisse confisi, ad illuminationem cæteræ multitudinis, & exterminium hæreticæ falsitatis, ad confirmandum nutantium animos, & fidelium confortandos, in luce sermonis, & certitudine operis, propositum vobis iter, sine quorumlibet offensione curratis. Vt autem ministerium vestrum honoretur plenius, & honorabilius impleatur, præsentium vobis auctoritate concedimus, vt in terris quæ adhuc Sedis Apostolicæ magisterio non intendunt, proponere verbum Dei, & constitutis ibidem (non obstante si aliqua sunt excommunicatione ligati) in verbis, officio, & cibo, ac in alijs securè communicare, & ipsos seu etiam alios, conuerti ad vnitatem Christianæ fidei cupientes, recipere, baptizare, & aggregare Ecclesiæ filijs valeatis, & presbyteri ex vobis, ipsos aggregatos possint insignire caractere Clericali, & ipsos ad Acolitatus Ordinem promouere. Liceat etiam vobis, ibidem redeuntibus ad obedientiam Sedis Apostolicæ, qui sunt excommunicatione ligati, absolutionis beneficium iuxta formam Ecclesiæ impertiri, & super eo dispensare cum ipsis, qui Sacros receperunt Ordines, & diuina celebrarunt officia, sic ligati, hoc ipsum vobis sit licitum, circa illos de terris eisdem, qui temporibus indebitis, vel infra ætatem legitimam, aut qui omnes eadem die, vel, superiores p̃termissis inferioribus, conferre, seu recipere Ordines præsumpserunt, (si tamẽ in hoc seruata talis forma extiterit, per quam ordines recepissent,) vobis prætera dispensare liceat, ut illi ex nationibus vestræ prædicationi commissis, qui post susceptionem Sacrorum Ordinum, vel in gradibus, & casibus à Diuina minimè Lege prohibitis, matrimonia contraxerunt, remaneant in eisdem, & hi qui ad Ecclesiæ Catholicæ redierint vnitatem, vt inter suos habitent, eisq; communicent; Nec non, quod Clerici nationum ipsarum, publicè ad obedientiam Sedis Apostolicæ redeuntes, gaudeant priuilegio Clericali. Sit etiam vobis licitum, oium fidelium in terris prædictis confessiones audire, ac ipsis iniũgere pœnitentias salutares, & excõicatos à Canone, vel alio modo, iuxta formã Ecclesię absoluere, dummodo iniuriam, & dãna passis satisfaciãt cõpetẽter. Cũ irregularib. aũt partiũ earũ, in casibus in quib. solent Legati Sedis Apostolicæ dispensare, ac ẽt cũ Clericis ipsarũ partiũ, patiẽtib. defectũ natalium, (dummodò nõ sint de adulterio, vel incestu, aut de Regularib. procreati) sit vobis dispẽsandi facultas, Quam circa illos similiter habeatis, qui ab vnitate Ecclesiæ Catholicæ, seu Religione, vel Clericali Ordine discesserunt, si humiliter redire vo-

 luerint,

luerint, & dignè satisfacere de commissis, ita quod ipsi Religiosi ad sua loca, salua disciplina Ordinis resumantur, & illos ex iam dictis qui excommunicationis vinculo sunt adstricti, iuxta præmissam formam, & prædictæ satisfactionis modum, absoluere valeatis, & cum irregularibus ex eisdem (sicut est expressum superius) dispensare. Ad hæc sit vobis absoluendi facultas, occisores Clericorum, & religiosarum personarum, in prædictis partibus constitutos; fundãdi de nouo ibidem Ecclesias, & reconciliandi ipsas quæ sunt casu aliquo prosanatæ, ac de nouo fundatis, Rectores idoneos prouidendi, & illis qui de Gentibus, vel Schismaticis nouiter sunt conuersi, dandi licentiam, vt vxores suas, cum quibus in gradib. à lege diuina non prohibitis contraxerunt, valeant retinere. De causis Matrimonialibus quas in partib. illis ad audientiam vestrã deferri contigerit, legitimè cognoscendi, ac discordantes inter se ad inuicẽ, quod ad pacem, & concordiam redeant, necnon quòd inordinatè viuentes, de suis excessibus sicut iustum fuerit, satisfactionem exhibeant, compellendi per censuram Ecclesiasticam, vobis libera sit facultas. Insuper, in locis in quibus vos hospitari contigerit, vel in locis partium earundem, in quibus residentiam facietis, Missam, & cætera diuina celebrare officia, & in eisdem partibus, Cæmeteria benedicere, ac dare Indulgentias, commutare vota, facultatem, & licẽtiam habeatis. Cæterum vobis concedimus, quòd à Catholicis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis Ordines, & alia Ecclesiastica Sacramenta suscipere, & altaria portatilia, more ipsorum, à iam prefatis Episcopis benedicta, habere, & eis vti possitis, si contingat vos aliquo casu, nostra altariola non habere, ac vestes Sacerdotales, altaris pallas, corporalia, per eos qui ex vobis sunt presbyteri (cum necesse vobis fuerit) benedicere, vbi Catholicorum Episcoporũ copia non habetur, necnon alia facere, quæ ad augmentum Dominici nominis, & ampliationẽ Catholicæ fidei, ac reprobationem & irritationem illorũ q sacris traditionib. contradicunt, sicut pro loco, & tpe videbitis expedire. Nulli ergò omninò hoium liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis aũt hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotẽtis Dei, & BB. Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Assisij 10. kal. Augusti, Pontificatus nostri anno XI.

ALEXANDER QVARTVS Romanus,

Ad summum Pontificatum assumptus anno Domini 1255. in quo sedit annis septem. Beatam Claram secundi Ordinis S. Francisci professam, in Sanctarum Virginum catalogum retulit.

II.

Declarat conuentiones, & pacta in præiudicium Ordinis absque licentia Generalis, aut Prouincialis facta, irrita & inania esse.

Idem declaratum fuit per Honorium Quartum, infra, Const. 2. & per Iulium Secundum, Const. 3.

ALEXANDER, Episc. &c. Generali ministro Fratrum de Ord. Min. Mẽte sollicita debent à nobis illa corrigi, ac ẽt in irritum reuocari, quæ nõ solum

lum iuri contraria, sed piis locis quamplurimum sunt nociua. Sanè, lecta corã nobis tua petitio continebat, quod licet Fratres Ordinis tui, ex statuto, seu consuetudine ipsius Ordinis absque tuo, & tuorum Prouincialium Ministrorũ assensu, nullas super his possint compositiones facere, quæ ad eundem noscuntur Ordinem pertinere; nonnulli tamen Guardiani, Custodes, & Fratres ipsius Ordinis pro redimendis vexationibus, quæ sibi à Religiosis personis, & Clericis secularibus sępè sæpiùs inferuntur, diuersas cum eis compositiones, & pacta obligationibus interpositis, & adiectis conditionibus super locis ad dictum Ordinem pertinentibus, eorumq; Cæmeterijs sine tua, & ipsorum Ministrorum licentia sint inire coacti. Quare, pro parte tua humiliter petebatur à nobis, ut cum compositiones, pacta, conditiones, & obligationes huiusmodi redundẽt in graue detrimentum Ordinis memorati, subuenire super hoc paterna diligentia curaremus. Nos itaq; tuis supplicationib. inclinati, compositiones, conditiones, obligationes, & pacta omnia, quocunque nomine censeantur, quæ super pręmissis, absque tua, & dictorum Ministrorum Prouincialium licentia, & assensu, contra huiusmodi prædicti Ordinis Statutum, vel consuetudinem taliter inita esse noscuntur, cum sint temeraria penitus, & indigna, præsentiũ authoritate irrita decernimus, & nullius existere firmitatis, ac Ministros, Guardianos, Custodes, & Fratres eosdem, ad eorum obseruantiam non teneri. Nulli ergò, &c. Datum Anagniæ, 7. kal. Augusti, Pontificatus nostri anno V.

II.

MANDAT VNIVERSIS ECCLESIARVM Prælatis, vt permittant Fratribus, eorum obseruantias, Indulgentijs, ac litteris ab Apostolica Sede eis concessis liberè vti.

ALEXANDER Episcopus, &c. Archiepiscopis. Episcopis, Abbatibus, Prioribus, Archipresbyteris, & alijs Ecclesiarum Prælatis. Patris æterni benignitas, pro sui nominis attollenda gloria, & fidelium procuranda salute, inter personas plurimas diuinis obsequiis deputatas, viros in Ecclesia sua sancta constituit, conuersationis, & vitæ honestate conspicuos, ac scientiæ titulis insignitos. Hi sunt dilecti Deo, & hominibus, Fratres Ordinis Minorum, & Prædicatorum, qui suum semper affectũ, ad amorem Cælestium dirigentes, virtutem diuini nominis per Orbem terrarum publicant, & Christianæ Religionis ampliando cultum, vigili attentione desudant. Hi sunt, qui vitã, & merita Beatissimi Pauli Apostoli cõtẽplantes, gloriant in sola Cruce Dñi, spernẽdo mũdi solatia pro deliciis Paradisi. Hi sunt, qui hostes aïæ, per Scutum fidei, Loricam iustitiæ, Gladium spiritus, salutis Galeam, Hastã perseuerantiæ debellantes, obtinere satagunt, vt Catholicis vniuersis Fidei, Spei, & Charitatis augmẽta ꝓueniãt, ac pfidis veritatis via pateat, & hrticæ prauitatis insania, euanescat. De tãtorũ siquidẽ meritorũ ꝓuenit claritate, quod nos, Fratres eosdẽ in Chro affectu syncerissimo diligamus, & ipsos vbique terrarũ, statu gaudere pacifico affectamus, ꝓ re indigna, & nimis amara ducẽtes, si qs de numero fideliũ, & potissimè Prælatorũ, eos aliquib. turbat iniuriis, vel offensis. Rogamus itaq; deuotionẽ vestrã, & per Dei misericordiã obsecramus, p Apostolica scripta vobis mãdãtes, ac in remissionẽ vobis peccaminum iniungentes, quatenus illos qui sunt ex eis in vestris Ciuitatibus, & Diœcesib.

con-

constituti, seu qui ad præsentiam vestram quandocunque peruenerint, pro Diuina & nostra reuerentia, affabiliter, & benignè recipere, ac eos vestræ charitatis studeatis affluentia confouere, permittendo vti liberè Regularibus eorū Obseruantiis, & Statutis, per Sedem Apostolicam approbatis, ac etiam Indulgentiis, & litteris quas circumspecta pietas Sedis eiusdem olim concessisse dignoscitur, de sua gratia speciali. Cæterum prædictos Fratres, de fauoris vestri plenitudine plenius honorantes, eis liberaliter concedatis, vt quæ sunt opportuna pro animarum salute fieri, ab eis authoritate vestra liberè valeant exerceri, præsertim, cum ipsi cordi habeât, ministerium suum ita laudabiliter, & prudenter exequi, quòd exinde apud vos possint synceram, & stabilem beneuolétiam promereri. Preces autem nostras, quas vobis ex intimo cordis affectu dirigimus sic adimpleat vestra synceritas, quòd propter hoc vobis gratiosi fauoris præmia opportuno tempore compensemus. Datum Neapoli, 5. Idus Aprilis, Pontificatus nostri Anno II.

III.

CONCEDIT FRATRIBVS MINORIBVS QVOD de malè acquisitis, & incertis relictis, possint quæcunque sibi donantur licitè recipere.

Similem concessionem fecit Vrbanus Quartus Fratribus Carmelitis, infra, Constit. 10.

ALEXANDER Episcopus, &c. Generali, & Prouincialib. Ministris, ac Fratribus Ordinis Fratrum Minorum, fel. rec. N. Papa prædecessor noster, & nos postmodum ad instar ipsius, dilectis filijs Magistro, & Fratribus militiæ templi Hierosolymitani, pro exoneratione debitorum quibus teneri dicuntur, vt de vsuris, rapinis, & aliàs quocunque modo illicitè acquisitis, quæ Christi fideles mandant restitui in vltima voluntate, vel dum viuunt, etiam si sospitate fruuntur, restituere sunt parati, si quibus ipsorum restitutio fieri debeat, omninò inueniri nō possunt; nec non de legatis indistinctè in pios vsus relictis, non expressis locis aliquibus, vel personis, vsque ad decem millia Marcarum argenti, vbique locorum extra Regnum Alemaniæ recipere valeant, per Apostolicas sub certa forma litteras dicimur concessisse, diuersis super hoc eis executoribus deputatis. Verùm, quia sicut intelleximus, dicti Magistri, & Fratres, super præmissis, quæ siue vobis, siue dispositioni, vel ordinationi alicuius, vel aliquorum ex vobis quomodolibet relinquuntur, seu, si executores decedentium de talibus eorum dispositioni relictis vobis velint aliqua elargiri, vos occasione concessionis huiusmodi inquietant multipliciter, & molestant: Nos, & volentes paci, & tranquillitati vestræ paterna super hoc solicitudine prouidere, vobis vniuersis, & singulis, ut per tales litteras prædictis Magistro, & Fratribus ab Apostolica Sede concessas, nullum vobis, vestroque Ordini præiudicium generetur, quin eisdem litteris nequaquam obstantibus, ea quæ de præmissis vobis, & ipsi Ordini relinquuntur, & ab executoribus decedentium exhibentur, recipere, ac de ijs quæ

vestræ committuntur dispositioni ordinare, ac disponere liberè valeatis, authoritate præsentium indulgemus, prædictis Magistro, & Fratribus, ac etiam executoribus eorundem, in virtute obedientiæ districtius inhibentes, ne vos, vel vestrum aliquos, prædictarum litterarum prætextu molestare, contra huiusmodi tenorem inquietare, seu quomodolibet perturbare præsumant. Nos enim nihilominus, omnes excommunicationis, suspensionis, interdictiq; sententias, quas per eosdem executores in vestros, vel vestrũ aliquos occasione huius promulgari contigerit, decernimus irritas, & inanes. Nulli ergo, &c. Datum Viterbij, 17. kal. Nouembris, Pontificatus nostri anno III.

VRBANVS QVARTVS Gallus,

Coronatus Pontifex, prid. Non. Septembris, 1261.
Obijt Kal. Octobris, 1264.

I.

Indulget Magistro Generali, & Prioribus Fratrum Prædicatorum, vt vota quæcunque Ordines intrantium, in obseruantias Regulares commutare valeant.

VRBANVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, Dilectis filiis, Magistro, Prioribus, & vniuersis Fratribus Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Qui ex Apostolici cura tenemur officij, circa Religionis augmentum, attenti, & vigiles inueniri, super his dignè votis vestris annuimus, in quibus honorem vestri Ordinis, & animarum salutem contineri sentimus. Hinc est, quod nos vestris supplicationibus inclinati, vt si aliqui, votis aliquibus sunt astricti, qui in Ordine vestro habitum Religionis assumunt, vota huiusmodi, & pęnitentias eis impositas, cum professionem in Ordine ipso emittunt, dummodò vota ipsa non fuerint de transeundo ad Ordinem obseruantiæ arctioris, Magister, & Priores ipsius Ordinis, qui pro tempore fuerint, ac vices eorum gerentes, possint in obseruantias eiusdem Ordinis, commutare, vobis auctoritate præsentium indulgemus. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Viterbij, Idibus Ianuarii, Pontificatus nostri anno I.

II.

STATVIT QVOD FRATRES ORDINIS Carmelitarum, poßint de vsuris, & aliàs male acquisitis, ac relictis incertis, vsque ad centum marchas licitè recipere.

Quo ad bona incerta restituenda per intrantes Religionem, vide declarationem Maris Magni, vt infra in eius summario, §.27. & in Bulla Sixti Quarti, Const.1.

VRBANVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, Dilectis filijs, Priori, & Fratribus Ordinis Beatissimæ Dei genitricis, semperque Virginis Mariæ, de Monte Carmeli, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Meritis vestræ Religionis inducimur, vt vos prosequamur gratia, quæ vestris necessitatibus esse dignoscitur oportuna. Hinc est, quod nos vestris supplicationibus annuentes, vt de vsuris, & rapinis, & aliàs malè acquisitis, si quibus harum restitutio fieri debeat omninò inueniri, & sciri non possit, necnon de quibuscunque legatis indistinctè ad pios vsus relictis, dummodò executorum testamentorum ad id accedat assensus, ac redemptionis votorum quæ fuerint authoritate Diœcesanorum Pontificum commutata (Ierosolymitano dumtaxat voto excepto) vsque ad summam centum marcarum argenti, recipere valeatis, auctoritate vobis præsentium duximus concedendum, si pro similium receptione aliàs non sitis à Sede Apostolica huiusmodi gratiam consecuti: Ita, quòd si aliquid de ipsis centum marcis dimiseritis, vel restitueritis, aut dederitis illis à quibus eos receperitis, huiusmodi dimissum, vel restitutum, siue datum, nihil ad liberationem prosit eorum, nec quantum ad id, habeantur aliquatenus absoluti. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Viterbij, 16. kalen. Octobris, Pontificatus nostri anno primo.

CLEMENS

CLEMENS QVARTVS Gallus,

Ad Apicem Apostolatus assumptus, 8. Kal. Martij, 1265. Obijt iij. Kal. Decembris, 1268.

I.

Probibet quibuscumque Ecclesiarum Prælatis, Regularium priuilegia clara, vel dubia interpretari.

Sed quibus concedatur illorum interpretatio, & quomodo fieri debeat, vide infra Constit. 1. Iulij II. & Gregorij XIIII. Constit. 3.

CLEMENS Episcopus, &c. Magistro, & Fratribus Ordinis Prędicatorum, & Generali Ministro, & Fratribus Ordinis Minorum. ¶ Ordinis vestri sacra religio, sub qua virtutum Domino in humilitate spiritus laudabiliter deseruitis, promeretur, vt nos ipsum Ordinem syncera diligentes in Domino charitate, illa vobis libenti animo cōcedamus, per quæ materia submota grauaminis, status vestri tranquillitas procuretur. Sanè, transmissa nobis conquestione monstrastis, quòd nonnulli Archiepiscopi, & Episcopi, & alij Ecclesiarum Prælati, vestris libertatibus derogantes, Indulgentias, seu Priuilegia vobis ab Apostolica Sede concessa interpretari, & ad suum intellectum trahere moliuntur, quamquam intellectum ipsum verba Indulgentiarum, & Priuilegiorum huiusmodi exprimere videantur, ac vos iuxta ipsorum interpretationē Priuilegia ipsa seruare compellunt, in vestrum non modicum præiudicium, & grauamen. Quia verò super hoc Apostolicæ prouisionis remedium implorastis: nos vestris supplicationibus annuentes, ne præfati Archiepiscopi, Episcopi, & Prælati alij, prædicta Priuilegia, & Indulgentias, siue clara quæ interpretatione non indigent, siue dubia contineant, de cætero interpretari præsumant auctoritate præsentium districtiùs inhibemus, volentes, ut cum eius sit interpretari cuius est condere, interpretatio super huiusmodi dubijs, & obscuris, dictę Sedis iudicio requiratur. Nulli ergo hominum liceat, & cęt. Datum Viterbij, Nonis Iulij, Pontificatus nostri Anno 4.

PROHI-

II.

PROHIBET NVLLVM MONASTERIVM Regularium infra spacium CCC. Cannarum à Fratrum Minorum Monasterijs mensurandarum ędificari posse, seu ædificatum recipi.

CLEMENS Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Ministris, ac Vniuersis Fratribus Ordinis Fratrum Minorum salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Ad consequendam gloriam Cælestis patriæ, sic diuina pietas humilitatem vestram per suam gratiam cernitur allexisse, quòd semper ad hoc intenti estis, & vigiles, vt illam vobis, proximis per innocentis vitæ studium acquiratis. Hæc enim, & alia sancta paupertimæ Religionis vestræ merita nos inducunt, quòd sumus ex intimo cordis affectu soliciti vt in omnibus, quæ ad Dei laudem, & tranquillum statum deuotionis vestræ cupitis, habeamus prouidétię studium efficacius. Sanè, non sine quadam turbatione animi frequenter audiuimus, quòd inter vos, & Religiosos aliquos illa de causa, æmulationis, & dissensionis materia oriretur, qua ipsi domos, & Ecclesias Regulares iuxta loca vestra non sine vestro graui præiudicio, & dispendio manifesto quandoque construere præsumebant. Cum itaque ad Apostolici spectet officij dignitatem, de regno militantis Ecclesiæ cuiuslibet scandali materiam abolere, nos dignè volentes, quòd huiusmodi æmulationis, & dissensionis occasio per diligentiæ nostræ studium amputetur, authoritate præsentium ordinamus, & districtè inhibemus, quod nulli liceat amodò de Prædicatorum Pœnitentiæ Iesu Christi, Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, Eremitarum Sancti Augustini, Sanctæ Claræ, alijsque Ordinibus in paupertate fundatis, nullique mulierum de prædictis, seu quibuscunque alijs Ordinibus aliquod Monasterium, Ecclesiam, vel Oratorium ædificare, seu construere, nulli quoque seculari, vel religioso cuiuscunque professionis, Ecclesiam, vel Monasterium, seu Oratorium iam ædificatum in aliquem transferre de Ordinibus memoratis infra spacium CCC. Cannarum à vestris Ecclesijs mensurandarum per aerem, etiam vbi aliàs rectè mensurari loci dispositio non permittit. Præterea statuimus, vt quicquid cótra huiusmodi ordinationis, & inhibitionis nostrę tenorem, ex nunc in antea ædificatum fuerit diruatur. Et ne de notitia Ordinũ, & quantitate Cannarũ huiusmodi aliqua possit dubitatio exoriri, illos Ordines intelligi volumus in paupertate fundatos, qui ex Regula, vel Constitutionibus suis, extra septa Ecclesiarum Monasteriorum suorum, vel officinarum eorum, & clausuram ipsorũ, nullas debent possessiones habere, quòd si aliquis de Ordinibus ipsis possessiones in aliquibus membris suis habere, in alijs verò non habere noscatur, eum quo ad ordinationem, inhibitionem, & statutum huiusmodi, prædictis Ordinibus in paupertate fundatis annumerari volumus, & quamlibet Cannarum ipsarum, octo palmorum longitudinem continere, non obstantibus varia locorum consuetudine siue priuilegijs, indulgentijs, seu litteris quibuscunque, tam supradictis, quàm mulieribus, vel eorum alicui, ab Apostolica Sede sub quacũque forma concessis, seu etiam concedendis, quæ de præsentibus specialem, & expressam non fecerint mentionem. Nulli ergo omninò hominum liceat hãc

paginam

paginam nostræ ordinationis, inhibitionis, & constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Perusij, 12. Kal. Decembris, Pontificatus nostri Anno primo.

III.

MODERATVR PRAEDICTA CONSTITVTIO, & restringitur ad 140. *Cannas pro Fratribus Prædicatoribus.*

Ampliatur per Iulium II. pro Fratribus Minoribus de Obseruantia ad CCC. Cannas, vt infra Constit. 2.

CLEMENS Episcopus, &c. Magistro, ac vniuersis Prioribus Ordinis Fratrum Prædicatorum. ¶ Quia plerumque in futurum euētibus sic humani fallitur incertitudo iudicij, vt quod vtile coniectura verisimilis, imò etiam attētata interdum consideratio pollicetur, non solum inutile, sed damnosum reperiri contingat, nonnunquam quod consultè statuitur, postmodum consultius irritatur. Hoc quippe necessitas præsentis prouisionis euidenter ostendit. Dudum siquidem, vt inter Religiosos potissimè per nostræ diligentiæ studium æmulationis, & dissensionis tolleretur occasio, & charitatis integritas seruaretur, per nostras sub certa forma litteras ordinandum duximus, & districtius inhibendum, quòd nulli liceret ex tunc de Fratrum Minorum, pœnitentiæ Iesu Christi, Beatæ Mariæ de Monte Carmeli, Eremitarum Sancti Augustini, Sanctæ Claræ, alijsque Ordinibus in paupertate fundatis, nullique mulierum de prædictis seu quibuscunque alijs Ordinibus aliquod Monasterium, Ecclesiam, vel Oratorium ædificare, seu construere, nulli quoque seculari, vel Religioso cuiuscunque professionis Ecclesiã, Monasterium, siue Oratorium iam ædificatum in aliquem transferre de ordinib. memoratis infra spacium CCC. Cannarum à vestris Ecclesiis mensurandarũ per aeré, etiam vbi aliàs rectè non permitteret loci dispositio mẽsurari: statuentes, vt quicquid contra huiusmodi ordinationis, & inhibitionis nostrę tenorẽ ex tunc ædificatum existeret, dirueretur omninò. Verum, quia quod ad pacem vestram, & prædictorum, & ordinum prouisum fuerat, non solum vobis, sed etiam multis alijs qui propter prædictum diffusum cannarum spacium in huiusmodi ordinatione, ac inhibitione contentum quasi ab omnibus solennibus etiam Ciuitatibus inueniebantur exclusi ad scandalum cessisse comperimus, diuersis propterea materijs suscitatis nos super his cum fratribus nostris deliberatione præhabita huiusmodi spacium de ipsorum fratrum consilio restringentes, ipsum ad CXL. cannas duximus reducendum, omnibus alijs quæ in præmissis litteris continentur, in suo robore duraturis. Nulli ergo, &c. Datum Viterbij iiij. kal. Iulij, Pontificatus nostri Anno 4.

CON-

IIII.

CONCEDIT FRATRIBVS MINORIBVS Conuentualibus posse in bonis succedere, ac si essent in seculo, & de eis disponere.

Ampliorem concessionem fecit Sixtus Quartus, Fratribus Minoribus, quoad prædicta, quam habes infrà Constit. 5. & 15.

CLEMENS Episcopus, Seruus Seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, & Fratribus Ordinis Prædicatorum, necnon Ministro Generali Ordinis Fratrum Minorum, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Obtentu diuini nominis, cuius cultui sub sacræ vestræ Religionis obseruantia studetis mente deuotissima deseruire votis vestris libenter annuimus, & petitiones vestras in his quæ dignè deposcitis fauorabiliter exaudimus. Ex parte siquidem vestra fuit propositum coram nobis, quòd nonnulli Prælati, Clerici, & Laici in diuersis mundi partibus constituti asserentes vos mundo fore mortuos, nec valentes proprium possidere, vos occasione huiusmodi à quibuslibet successionibus excludere moliuntur. Quare pro parte vestra fuit nobis humiliter supplicatum, vt ne contingat vos propter huiusmodi præsumptionem talium aliquod incurrere nocumentum, congruum remedium adhibere paterna diligentia curaremus. Nos itaque vestris petitionibus benignius attendentes auctoritate Apostolica declaramus, quòd vos in temporalibus bonis in quibus succederetis in sæculo existentes, licitè possitis succedere, & bonorum ipsorum possessionem appræhendere, ac vendere liberè bona ipsa eorumque precium in vtilitatem vestram conuertere, prout uobis melius videbitur expedire. Vniuersitas autem interdicti, suspensionis, & excommunicationis sententias, quas contra præsentis declarationis tenorem per quemcunque fieri contigerit, decernimus irritas, & inanes. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Declarationis, ac Constitutionis infringere, uel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, &c. Datum Perusij ij. Idus Februarij, Pontificatus nostri Anno primo.

CONCEDIT

V.

CONCEDIT PRAELATIS ORDINIS, VT CVM proferentibus excommunicationis sententiam sine scriptis, si eo interim celebrauerint, posse dispensare.

CLEMENS Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, & Prioribus Prouincialibus Ordinis Prædicatorum, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Exigentibus vestræ deuotionis meritis, votis vestris libenter annuimus, & petitiones vestras quãtum cum Deo possumus, fauorabiliter exaudimus. Ex parte siquidem vestra fuit propositum coram nobis, quod contingit interdum, quòd aliqui ex fratribus vestris, excommunicationis, suspensionis, aut interdicti sententias, ex quadam incautela proferunt sine scriptis, & postmodum ex quadam simplicitate, plerumque diuina officia, contra constitutionem super hoc editam, celebrant infra mensem, super quo petijstis, eis Apostolicæ Sedis prouidentia subueniri. Nos igitur vestris supplicationibus inclinati, præsentium vobis auctoritate cõcedimus, vt singuli vestrum, in proprijs Conuentibus, & locis vobis commissis, cum fratribus constitutis ibidem, super irregularitate huiusmodi dispensetis, imposita eis super hoc penitentia competenti, & quod de cetero in similibus non excedant. Quod si aliqui vestrum in huiusmodi casu excesserint, cõfessoribus quos pro tempore vos habere contigerit, dispensandi modo prædicto vobiscum, libera sit de nostra concessione facultas. Nulli ergò, etc. Datum Perusij, quinto kal. Iulij, Pontific. nostri anno primo.

VI.

INHIBET SVB EXCOMMVNICATIONIS latæ sententiæ pœna, ne Fratrum Ecclesijs, & locis iniuria, seu violentia damnabilis inferatur.

Quæ dicatur atrox iniuria, vel damnabilis violentia, vide infrà declarationem Ioannis XXII. Const. 2.

CLEMENS Episcopus, seruus seruorũ Dei. Dilectis filijs Magistro, Prioribus, & Fratrib. Ord. Prædic. salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ In quibusdam locis aliquando, illas prout accepimus persecutiones, & angustias sustinetis, vt vix sit vobis possibile, ꝙ ibidem conditori omnium valeatis (prout cupitis) deuotum impendere famulatum. Hinc est quod nos vestræ prouidere quieti, ac malignorum malicijs obuiare

volentes, vt nullus de cetero, Ecclesias, aut loca vestra, ausu temerario præsumat infringere, aut in illis violentiam damnabilem exercere, auctoritate præsentium districtius inhibemus, illi vero qui diuini postposito timore nominis, secus facere præsumpserint, ipso facto sententiam excommunicationis incurrant, à qua non possint absolui nisi per Sedem Apostolicam, vel per conseruatores, ab ea vobis, aut eidem Ordini deputatos. Nulli ergo, &c. Datum Perusij Septimo Idus Maij, Pontificatus nostri anno Primo.

VII.

DECLARAT PRIVILEGIA, ET FACVLTATES *Regularibus ab Ordinarÿs concessa, eis perdurare post mortem eorundem Ordinariorum, etiam ipsis Ecclesÿs vacantibus, & donec de pastore illis fuerit prouisum.*

CLEMENS Episcopus, Seruus Seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, & Fratribus Ordinis Predicatorum, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Exigentibus vestræ deuotionis meritis, votis vestris libenter annuimus, & petitiones vestras, quantum cum Deo possumus, fauorabiliter exaudimus. Ex parte siquidem vestra fuit propositum coram nobis, quod licet vobis à nonnullis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Ecclesiarum Prælatis, audiendi confessiones subditorum suorum, necnon prædicandi, & aliqua vota in alia pietatis opera commutandi, in suis Ciuitatibus, & Diœcesibus, licentia sit concessa, quia tamen ipsis prælatis decedentibus, vti licentia huiusmodi, Ecclesijs sic vacantibus dubitatis, nobis humiliter supplicastis, vt prouidere vobis super hoc paterna diligentia curaremus. Vestris igitur supplicationibus inclinati, præsentium vobis auctoritate concedimus, vt in huiusmodi casu, possitis vti tamdiu liberè prædicta licentia, donec viduatis Ecclesijs prouisum fuerit de pastore. Nulli ergò. Datum Perusij, 17 kal. Iulij, Pontificatus nostri anno Primo.

VIII.

INHIBET FRATRIBVS AD EPISCOPATVM *assumptis, ne Consecrationis munus recipiant; nisi ea omnia quæ ab Ordine habent prius Conuentui resignent sub pœna suspensionis, & executionis Pontificalis Ministerÿ.*

CLEMENS Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, & vniuersis Prioribus, & Fratribus Ordinis Prædicatorum, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Prouidentia laudabilis, & salubris in cunctis vestris haberi debet operibus, ut exinde claritatem

tatem nominis in conspectu Dei,& hominum habeatis. Cum itaque (sicut asseritis) contingat interdum, quòd illi ex vobis, qui de Ordine vestro ad Archiepiscopatus,& Episcopatus,& alias prælaturas Ecclesiasticas assumuntur, non considerantes quòd ex professione in ipso emissa Ordine, nihil habent proprium quòd sibi specialiter valeant retinere, libros,& alia quæ apud eos huiusmodi tempore promotionis habent, vsibus proprijs applicare secumque reportare præsumant in propriæ salutis dispendium, & dicti Ordinis non modicũ detrimentum. Nos præsumptioni huiusmodi volentes salubriter refragari, Vniuersis Fratribus dicti Ordinis, ad huiusmodi Archiepiscopatus, Episcopatus,& Prælaturas de cætero assumendis, auctoritate præsentium districtius inhibemus, ne consecrationis munus quoquomodo recipiant, antequam libros, & bona contingentia Ordinem memoratum, quæ apud eos tempore suæ promotionis habere contigerit, Prioribus,& Conuentibus de quibus assumpti fuerunt, cum integritate resignent, nisi forsan ijdem Priores de consensu ipsorum Conuentuum, vsum illorum ad certum tempus eis duxerint concedendum. Alioquin eo ipso ab executione Pontificalis ministerij nouerint se suspensos, inter huiusmodi autem libros non intelligimus comprehendi, quaternulos, & illas cartulas, vel membranas, in quibus dicti Fratres sibi certa notabilia cum aliquibus priuatis sermonibus collegerunt. Nulli ergò,&c. Datum Viterbij, v. Idus Iunij, Pontificatus nostri anno Quarto.

IX.

CONCEDIT FRATRIBVS ORDINIS Eremitarum Sancti Augustini, posse eiusdem Ordinis Mantellatis, seu Pizocheris Sacramenta Eucharistiæ, & Extremę Vnctionis ministrare, illorumq́ corpora ad proprias Ecclesias tumulanda deferre.

CLEMENS Episcopus,&c. Dilectis filijs Generali, ac alijs Prioribus,& Fratribus Ordinis Sancti Augustini salutem, & Apostolicã benedictionem. Ad fructus vberes, & infra. ¶ Et vt Virgines, Viduæ, Coniugatæ personę, Mantellatæ, seu Pizocheræ dicti Ordinis nuncupatæ tanto feruentius iuxta earum viuendi ritum,& morem, sub cura, & secundum statuta dicti Ordinis, ac ordinata per præfatum Bonifacium IX. nuncupatum in dictis suis litteris, ut præfertur auctoritate Martini,& Eugenij prædecessorum prædictorum confirmata Diuinis studeant vacare beneplacitis, quanto maioribus priuilegijs, & fauoribus præfatæ Sedis propterea se cognouerint fore refectas, motu, scientia, & auctoritate præfatis, volumus,& eisdem personis concedimus, q̀ omnib.& singulis priuilegiis, immunitatib.& fauoribus, gratijs,& indultis spũalibus,& tpalib. Ordini,& Fratrib. prædictis, concessis,& concedendis, & quib. illi in genere quomodolibet potiuntur, & gaudent, tam in vita, q̃ in mortis articulo, ẽt circa peccatorũ remissionẽ, & iniunctarũ pęnitentiarũ relaxationẽ, vti, potiri,& gaudere, ac participes esse possint,& debeant, liceatq; Fratrib. prædictis eisdem Pizocheris, & Mantellatis personis in earum ẽt domibus quoties opus fuerit, Eucharistiæ, & Extremæ

Vnctionis Sacramenta ministrare, & dum eas decedere contigerit, illarum cadauera ad eorundem Fratrum Ecclesias tumulanda deferre, etiam parochialium Ecclesiarum personarum earundem Rectorum licētia desuper minimè requisita, & contradictione qualibet non obstante. Et ne oblati eiusdem Ordinis quorum Bonifacius VIII. prædecessor pręfatus in dictis suis litteris meritò considerationem habuisse videtur, eorum puræ deuotionis ad Ordinem ipsũ frustrentur effectu, omnia, & singula circa Fratres, & Sorores de pœnitentia, ac Mantollatas, & Pizocheras nuncupatas, personas prædictas in prædictis, & præsentibus litteris statuta concessa, & ordinata, aut illis, & Fratribus prædictis in earum commodum, & fauorem indulta ad easdem dicto Ordini nunc, & pro tempore oblatas, & commissas vtriusque sexus personas eisdem scientia, & motu, & auctoritate extendimus, & ampliamus, ac in eis locum habere debere perinde, ac si pro eisdem oblatis personis, & circa illas emanassent, decernimus, volumus, & ordinamus.

HONORIVS QVARTVS Romanus.

Creatus Pontifex 17 Kal. Maij 1285. Obijt Romæ 16. Kal. Februarij 1287. Fratribus Carmelitanis hispida, & inculta palla indutis, cappam albam super tunica, & scapulari cicerculi coloris concessit.

I.

Indulget Fratribus, quod Diœcesanis recusantibus, & vltrà quattuor menses differentibus ponere primum lapidem; vel benedicere illorum Ecclesias, & Oratoria, possint pro ijs obtinendis alios Catholicos adire Episcopos.

Istud concessit, & ampliauit Fratribus Minoribus de Obseruantia, Leo X. vt infrà in sua Const. 5.

HONORIVS Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, & Fratribus Ordinis Prædicatorum salutẽ, & Apostolicam benedictionem. ¶ Ex parte vestra fuit ꝓpositum coram nobis, ꝙ licet vobis per specialia priuilegia Sedis Apostolicæ sit indultum, vt ad Ciuitates, vel Villas, ubi Religiosè, ac honestè commorari possitis, à populis euocati accedere, ibique pro uestris vsibus ædificia, & Ecclesias, siue Oratoria construere valeatis. Diœcesani tamen locorum, in Ecclesijs, seu Oratorijs, quæ de nouo vultis construere, primarium lapidem ponere, & constructa consecrare, ac Cęmeteria vobis iuxta Ecclesias, vel Oratoria prædicta benedicere denegant pro suo libito voluntatis. Aliqui

qui verò Diœcesanorum ipsorum cum ad Ecclesias, & loca vestra pro præmissis exequen. accedunt, propter euectionum, & personarum multitudinē quas secum ducunt, grauant vos non modicum in expensis. Quare nobis humiliter supplicastis, vt prouidere vobis super hoc paterna sollicitudine curaremus. Nos itaque vestris supplicationibus inclinati, deuotioni vestræ auctoritate præsentium indulgemus, ut si Diœcesani prædicti à vobis humiliter requisiti, huiusmodi lapidem in prædictis Ecclesijs, vel Oratorijs ponere, ac Ecclesias, vel Oratoria prædicta, ac etiam Altaria vestra consecrare, & Cęmeteria benedicere denegauerint, vel id facere ultra quattuor menses distulerint, vos per quoscunque malueritis Episcopos, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habentes, præmissa recipere licitè valeatis. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctam Sabinam, septimo Kalen. Decembris, Pontificatus nostri anno primo.

II.

DECLARAT COMPOSITIONES, ET PACTA inita cum quibuscunque personis in præiudicium iurium communium, & priuilegiorum Ordini concessorum, nulla, & irrita esse.

Similem declarationem habes suprà ab Alexandro Quarto factam Const. 1. & infrà, Iulij II. Const. 3.

HONORIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, & Fratribus Ordinis Prædicatorum, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Religionis fauor, sub qua virtutum Domino deseruitis, & fructus vberes, qui ex vestris laboribus in Ecclesia vniuersali diuina gratia cooperante proueniunt, nos inducunt, vt illa vobis fauorabiliter concedamus, per quæ ab impedimentorum obstaculis liberati, fructificare liberius in eadem Ecclesia valeatis. Sanè ex parte vestra fuit propositum coram nobis, quòd nonnulli Priores, & Fratres vestri Ordinis, in receptionibus domorum, & locorum eiusdem Ordinis, cum Prælatis, Rectoribus, & Clericis Ecclesiarum, in quarum Territorio domus, & loca prædicta consistunt, sine tua fili Magister, & alicuius prædecessorum tuorum, ac Generalis Capituli Ordinis prædicti licentia, & assensu, compositiones, & pacta varia, in præiudicium Indulgentiarum, ac priuilegiorum Apostolicæ Sedis eidem Ordini concessorum inire temerè præsumpserunt, cum idseis nec ex administratione competeret, nec ex speciali esset cōcessione cōmissum, nec à te, tuisve prædecessoribus præfate Magister, vel ab eodē Capitulo fuerunt cōpositiones, & pacta hmôi acceptata. Quare nobis humiliter supplicastis, vt cū ex conuentionibus, & pactis eisdē præsumptis, taliter

in his quæ ordini præfato tam ex Apostolicę Sedis priuilegijs, ac Indulgentiis, quam à iure communi concessa esse noscuntur, nimium derogetur, prouidere super hoc paterna solicitudine curaremus. Nos itaque volētes super hoc de benignitate Apostolica prouidere, pręsentium auctoritate decernimus, quòd ex compositionibus, & pactis talibus, & taliter initis, in his quæ ipsi Ordini, vel personis, aut locis eiusdem siue de iure communi competat, siue per priuilegia, vel indulgentias, sint concessa, eiusdem ordinis, locis, domibus, vel personis, præiudicium nullum fiat, sed compositionibus, & pactis ipsis (dummodo nec à te memorate magister, nec à prædecessorum tuorum aliquo, vel dicto Capiculo acceptata fuerint) nequaquam obstantibus, tam ipsis Ordini domibus, personis, & locis, quàm his cum quibus eædem compositiones, & pacta sunt inita, ius pristinum absque alicuius impedimenti obice integrum cōseruetur. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctam Sabinam, 14. Kal. Februarij, Pontificatus nostri anno primo.

BONIFACIVS OCTAVVS Romanus,

Factus Pontifex Kal. Februarij 1295. Obijt Romæ 5. Idus Octobris 1303.

I.

Indulget Magistro Generali, & Fratribus Prædicatorum, quod in puniendis delictis subditorum, non teneantur subtilitates, & apices iuris sequi, eisq́ correctis, appellationem interdicit.

BONIFACIVS Episcopus Seruus Seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro, Prioribus, ac Fratribus vniuersis Ordinis Prædicatorum, salutem, & Apostolicam benedictionem.
¶ Ad augmentum continuum Religionum, & Ordinum quos Romana suscepit, & approbauit Ecclesia, paternis studijs intendentes, & considerantes attentius, quòd non intermissa sedulitas disciplinæ, Religiones, & Ordines supradictos, statusque Regulares salubriter dirigit, & conseruat, quodque si eam perire vel remitti cōtingeret, ordo quilibet collabi necessario cogeretur, Pensantes etiam, quòd si regularium personarum correctio, rimas iuris, & apices sequeretur, huiusmodi rigor lentesceret, ac multiplici laxatione torperet. Nos vestris supplicationibus inclinati, vobis, auctoritate Apostolica indulgemus, ut ad correctiones, & punitiones Fratrum eiusdem Ordinis, delinquentium infligen-

fligendas, Prælati Ordinis supradicti, ad quos eadem spectare noscuntur, rimulis, & apicibus ipsis postpositis, liberè procedere ualeant secundum consuetudines approbatas, & generalia facta, & etiam facienda, ipsius Ordinis instituta. Nec volumus eisdem licere Fratribus, ab eisdem correctionibus, & punitionibus aliquatenus appellare, prouida in hoc deliberatione, ac maturitate debita obseruatis. Nulli ergò, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, 6. Idus Maij, Pontificatus nostri anno secundo.

IOANNES VIGESIMVS SECVNDVS Gallus,

Ad Pontificatus Apicem Auignoni assumptus, Nonis Septembris 1316. obijt ibidem Auinioni 8. Kalen. Ianuarij 1334. Beatos Thomam de Aquino, Ordinis Prædicatorum 15. Kalen. Augusti 1323. & Ludouicum Episcopum Ordinis Minorum, Idibus Aprilis anno 1316. in Sanctorum Confessorum Catalogum adscribendos mandauit.

I.

Probibet sub excommunicationis pœna Fratribus, ne absque licentia suorum Superiorum, ad partes Infidelium se transferre audeant.

IOANNES Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuā rei memoriam. ¶ Ad nostrum nuper relatio fide digna peruenit auditum, quòd nonnulli Religionis gestātes habitum, sed à veritate Religionis omninò vacui, & modestia penitus alieni, ad partes quoadmmodo infidelium, se transferunt, in quibus pauci fideles, respectu infidelium commorantur, ut ibidem facilius decipere simplicium animos, & ipsos, & alios in errores præcipitare, seu retinere valeant, sub quorum veste, ac Religionis habitu, lupinum animum occultantes: doctrinas suas reprobas, & erroneas, quibus fidelium mentes quantum in eis est, corrumpere satagunt, in ipsis partibus periculosè nimium spargere non omittunt, necnon os suum ponentes in cœlum, lingua eorum transeunte super terra Sanctæ Romanæ Ecclesiæ detrahere constitutionibus, & alia multa à fide deuia in suis sermonibus, & secretis collationibus euomere insanis ausibus non verentur, ex quibus Deus offenditur, periculosa suscitantur scandala, paratur simplicibus laqueus, ipsi talium præsumptores de hæresi vehementer arguunt se suspectos, imò verè ex his fore hæretici comprobantur. Nos itaque dictis obuiare periculis, paternæ diligentiæ studiis cupientes, vniuersis, & singulis Religiosis cuiuscun-

que scientes, super quod eorum conscientias oneramus, præsumentes contrariū quouis modo, excommunicationis subiacere volumus sententiæ, & decernimus ipso facto, à qua nullus ab alio, quam Rom. Pont. possit, nisi duntaxat in mortis articulo absolutionis beneficium obtinere. Cæterum, vniuersis Ecclesiarum Prælatis, in virtute Sanctæ obedientiæ, districtè præcipiendo, præsentium tenore mandamus: quatenus nullos Religiosos, ad partes se transferentes prædictas, nisi per patentes sui Ordinis litteras, de licentia speciali se illuc transferendi sibi concessa, prælatis eisdem fecerint plenam fidem in suis ciuitatibus, & diœcesibus, ac terris, & locis alijs ad prædicationis officium, vel diuinorum celebrationē admittant, sed ipsos potius velut apostatas capiant, seu capi faciant, eos carcerari, custodi, donec de dicta licentia modo prædicto sibi constiterit, detinendo. Et nihilominus si quos religiosos approbare, quæ Sedes reprobauit Apostolica, vel quæ aliàs sciunt fidei obuia in suis prędicationibus, seu secretis collationibus domatizare pręsumpserint, vt tales quibuscūque cessantibus priuilegijs, possint auctoritate Apostolica licitè capere, & carcerali custodiæ sicut suos possunt subditos mancipare, licentiam impendere. Et insuper tenore præsentium mandamus eisdem, ut de præmissis summariè, & de plano, ac sine strepitu, & iudicij figura, per se, vel per alium, seu alios, se soler ter, & fideliter studeant informare, quousque de prædictis, seu eorum aliquo, reperierint reos esse, iuxta statuta Canonum, & aliorum exemplum castigare pœnis debitis non postponant. Non obstant. exception. & alijs quibuscunque Priuilegijs, Indulgentijs, Gratijs. & Litteris Apostolicis eisdem Religionibus, vel Ordinibus communiter, vel diuisim, sub quacunque forma, vel expressione verborum ab eadem Sede concessis, vel in posterum concedendis, etiam si de illa, plena, & expressa mentio, ac de verbo ad verbum præsentibus sit habenda: quæ quantum ad prædicta, vel aliquod eorundem, eisdem in nullo volumus suffragari. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorū inhibitionis, mandatorum, voluntatum, constitutionis, & concessionis infringere, uel ei ausu temerario contraire. Si quis, &c. Datum Auin. 7. Idus Maij. Pontificatus nostri anno Nono.

II.

DECLARAT QVAE SIT ATROX INIVRIA, *vel damnabilis violenta.*

De pœnis contra iniuriam Fratribus, & eorum locis inferentes, declarationem habes suprà Constit. 6. Clem. IIII.

PERLECTIS litteris vestris circa absolutionem excommunicatorum, uos in eis dubitare perspeximus quę esset modica, aut leuis iniuria, circa quam sicut talis loquitur absoluendi vobis contulimus potestatem. Ad quod cum sit facti potius quàm iuris, quæstio, vobis prout possumus respondemus: illam videlicet modicam percussionem, aut impulsionem, pugni, palmæ, manus, pedis, digiti, aut baculi, uel lapidis, quę ad liuorem, mutilationem membri, fractionem dentis, depilationem

nem capillorum non modicam, uel effusionem sanguinis non excedit, nec si tam leuissimi ictus, aut pugni percussione sanguis exiret, transire in atrocem in iuriam profitemur, vt propter hoc sit ab absolutione talium abstinendum: vt tamen non solum ipsum factum, imò etiam facti qualitas, percutiēdi modus, aut iniuriandi circa hoc diligentius attendatur: & ipsius facti circunstantia loci videlicet, & etiam personæ, quæ sit leuis, vel modica, grauis, aut enormis iniuria manifestius cognoscatur. Loci quidem ut in theatro, vel in foro, coram Rege, Prælato, vel Iudice, in Ecclesia, coram multis in alio loco publico alicui iniuria conferatur. Personæ, veluti si Magister, vel Iudex, aut etiam Magistratus, aut Prælatus, Pater, aut Patruus, vel aliquis in dignitate, vel personatu constitutus ab inferiori, vel humili contra naturam iuris patiatur: per hæc quidem graues videantur iniuriæ, & quæ sint leues, aut modicæ tanquam ex opposito cognoscant. Sanè quia negocij natura non patiat, vt ad plenum omnia disserantur; iudicium autem talis enormis iniuriæ vestro duximus arbitrio committēdum, vt potestatem vestram cum ad hæc processeritis, temperetis, vt citrà metas huiusmodi potius, quàm vltrà eas circa absolutionem talium procedatur: ne iniuriantes de vicina absolutione confisi de facili in atroces prorumpant percussiones, vel iniurias: & sententias canonis iam periculosius contemnentes in excommunicationis sententias procliuius prolabantur. Tolerabilius est enim aliquos qui per vos etiam possunt absolui nobis, vel superiori absoluendos relinquere, quàm contra statuta Canonum imagine quadam absolutionis (quòd non fit sine grandi periculo) quemquam relinquere innodatum: cū vmbra quędam videatur in opere, veritas autem non subeat in effectu, &c.

GREGORIVS VNDECIMVS Gallus,

Coronatus Marsiliæ in Prouincia Narbonensi, 7. Idus Ianuarij 1371.
Obijt Romę 6. Kal. Aprilis 1378.

Declarat Religionis cuiuscunque Ordinis etiam Sedis Apostolicæ Capellanos, eorum Superioribus subiectos esse.

Concordat Concil. Trident. Cap. 4. Probibet Sess. 25.

GREGORIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Per Romani Pontificis prouidentiam circunspectam, sic Sedis Apostolicæ priuilegia, & indulta moderari dignoscuntur, quod in eis materia malignandi nulli detur, ac personæ quæ sub Religione vacare debent studio piæ vitæ, a bono obedientię, & perseuerantia diuini seruitij nullatenus trahantur. Sanè, nuper ad nostram relatione fide digna peruenit auditum, quod nōnulli Religiosi

etiam

etiam Mendicantes qui in Capellanos Sedis Apostolicæ se recipi procurarũt, propterea bonum obedientiæ, & correctionem recusantes, per mundum per plurimum sine suorum superiorum licentia sæpius euagando discurrunt, & quandocunque ad Romanam Curiam accedunt, asserentes sine suorum superiorum licentia se hoc facere posse.

Nos igitur in præmissis prout debito tenemur Pastoralis officij, salubriter prouidere cupientes, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, volumus, & etiam ordinamus, quod omnes, & singuli Religiosi quorumcunque Ordinum etiam Mendicantium dictæ Sedis Capellani, qui sunt, & in antea erunt, perinde eorum superioribus, & correctoribus ipsorum, in omnibus & per omnia sint subiecti, ac si prædictæ Sedis Capellani non essent. Non obstant. exceptionibus, seu exemptionibus, & alijs quibuscunque priuilegijs, indulgentijs, gratijs, litteris Apostolicis, Capellanis dictæ Sedis, & aliàs communiter, vel diuisim sub quacunque forma, & expressione verborum à dicta Sede concessis, & in posterum concedendis, etiam si de illis plena, & expressa mentio de verbo ad verbum in præsentibus sit habenda, quæ quo ad hoc alicui in nullo volumus suffragari. Nulli ergo, &c. Nostræ Constitutionis voluntatis, & ordinationis infringere, &c. Datum Auinioni 5. Idus Nouembris, Pontificatus nostri anno tertio.

BONIFACIVS NONVS Neapolitanus.

Creatus Pontifex Romæ 3. Idus Nouembris 1389. Obijt Kal. Octobris 1404.

I.

Nonnulla Priuilegia Fratribus Ordinis Prædicatorum concedit.

BONIFACIVS Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Sacræ Religionis sub qua dilecti filij, Thomas, Magister, ac Priores, & Fratres Ordinis Prædicatorum, in humilitatis spiritu deuotum, & sedulum exhibent altissimo famulatum merita promerentur, vt Apostolica Sedes, ipsos, & eorum Ordinem in illis præsertim quæ salutem animarum, ac statum quietum, & tranquillũ in ipso Ordine procurare noscuntur, fauoribus benignis confoueat, & spiritualibus priuilegijs, & gratijs prosequatur. Hinc est, quòd nos ipsorum Magistri, Priorum, & Fratrum in hac parte deuotis supplicationibus inclinati, & felicis recordationis Honorij Quarti, Clementis Quarti, & Bonifacij Octaui, ac nonnullorum aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorũ vestigijs inhærentes, vt de cetero perpetuis futuris temporibus, huiusmodi Fratres vbilibet constituti, Cãdelas, Aquam, Sal, Palmas, & alia ornamenta in eorum

rum

tum Ecclesijs, seruatis sollemnitatibus consuetis, benedicere, & si forsan Diœcesani locorum super hoc requisiti, infra quattuor mensium spacium id facere recusauerint, vel (quod absit) eosdem Fratres propterea in expensis, aut aliàs indebitè grauare præsumpserint, ex tunc prædicti Fratres, eorum Ecclesias, Cœmiteria, Oratoria, Altaria, à quocunque maluerint Catholico Antistite, gratiã, & communionem præfatæ Sedis habente, consecrari, & benedici, ac primum lapidem inibi poni facere, quoties fuerit oportunum, vlteriori licentia Diœcesanorum huiusmodi super his minimè requisita, quodque Magister, & Priores prædicti, aut eorum Vicarij, eorum subditos Fratres, vel Sorores, qui forsan in quoscunque Fratres dicti Ordinis excommunicationis, aut alias sententias, siue pœnas, sine scriptis, aut aliàs minus ritè promulgauerint, vel manus violentas in confratres, vel alios quoscunque clericos, etiam vsque ad sanguinis effusionem, & enormem læsionem iniecerint, eosdem fratres à prædictis, & alijs excommunicationum sententijs, atque pœnis, quas propterea incurrerint (dummodo læsio huiusmodi adeo enormis non existat, quod propterea foret meritò sedes prædicta consulenda) quoties expedierit absoluere, & cum eis super irregularitate si quam huiusmodi sententijs ligati celebrando diuina, uel immiscendo se illis, (non tamen in contemptum clauium) aut aliàs præmissorum occasione qualitercunque contraxerint, dispensare: eosque (quo ad hoc) in statum pristinum restituere, & quod Confessor, quem dictus Magister, & quilibet Priorum, & Vicariorum prædictorum pro tempore, duxerint eligẽdum, eosdem Magistrum, Priores, & Vicarios, si forsan præmissorum occasione, vel aliàs qualitercunque excommunicationum, aut alias sententias, & irregularitatem huiusmodi (quod absit) incurrerent, absoluere, & cum eis dispensare, & in statum pristinum (vt præfertur) restituere: Quodque Magister, & Priores præfati, quæcunque Monasteria Sororum sub cura dicti Ordinis, vel eidẽ Ordini commissa, & in futurum committenda, quæ quidem Monasteria, & Sorores sub ipsorum Magistri, & Priorum, seu aliorum dicti Ordinis Fratrum quibus id commiserint coram, magisterio, & doctrina, perpetuò mancipari, & esse, & quas per eosdem Magistrum, & Priores (prout eis competit) iuxta Constitutiones eiusdem Ordinis volumus regulari, per se, vel alios ad hoc idoneos, tam in capitibus, quam in membris visitare, & ea quæ ibidem correctionis, seu reformationis officio inuenerint indigere, corrigere, & reformare, Priorissas, superiores, & officiales, necnon Cõuersos, & familiares ibidem instituere, destituere, mutare, transferre, & alia ibidem ordinare, & sub pœnis de quibus eis videbitur mandare, & statuere, prout secundum Deum viderint expedire, ipsarumque Sororum confessiones diligenter audire, eisque pro commissis (si hoc humiliter petierint) debitam absolutionem impendere, & iniungere pœnitentiam salutarem, ac illam ex Sororibus ipsis, ac etiam Fratres dicti Ordinis, & alios quoscunque, qui, seu quæ, forsan pactum de dote pro recipiendis inibi aliquibus Sororibus fecerint, vel huiusmodi dotem dederint, vel receperint, aut se de hoc qualitercunque intromiserint, ab huiusmodi prauitatis labe, necnon excommunicationum, & aliis sententiis atque pœnis, quas propterea incurrerint, vsque ad quinquennium à data præsentium computandum, absoluere, & alia circa præmissa necessaria facere, & exercere, quoties eis uidebitur expedire, quodque prædictus Magister, & alij præsidentes in dicto Ordine, ad quos id pertinuerit pro tempore, in correctionibus Fratrum eiusdem Ordinis, iuris ordine postposito, secundum consuetudines approbatas, & instituta Ordinis antedicti procedere, liberè, & licitè possint, & valeant, eius auctoritate

ctoritate Apostolica, tenore præsentium, ex certa scientia indulgemus. Et nihilominus eisdem auctoritate, & scientia, perpetua, & irrefragabili constitutione constituimus, & etiam ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus, quæcunque personæ, cuiuscunque status, vel conditionis extiterint, quæ Ecclesias, siue loca quæcunque dicti Ordinis violare, seu in eius violentiā damnabilem exercere præsumpserint, eo ipso excommunicationis sententia sint innodatæ, à qua non nisi per Sedem Apostolicam, vel Conseruatores, eisdē Fratribus contra inferentes eis iniurias, vel iacturas ab eadem Sede deputatos (iniuriam passis prius debitè satisfactis) nequeant absolui, & quòd nullus sæcularis, vel regularis, aliquod Monasterium Sororum prædictorum (nisi inquantū earum Constitutiones, & statuta id patiantur) vel de Sedis, aut Magistri prædicti licentia speciali) intrare, aut aliquæ Sororum huiusmodi inde exire quoquomodo præsumant; Contrarium verò facientes, simul excommunicationis sententia à qua præterquam per Sedem Apostolicam, vel Magistrum memoratos, aut aliquem ex dictis Fratribus cui Magister prædictus id commiserit: absolui non possint volumus subiacere, & quod si quis intra clausuram alicuius Monasterii huiusmodi repertus fuerit, per Superiores, seu Priores dicti Ordinis, seu de ipsorum mandato, capi, & incarcerari, & secundum eorum arbitrium, ac delicti quantitatem puniri possit, & quod quicunque habentes generalem licentiam à sede prædicta, vel aliàs qualitercunque absoluendi in quibuscunque casibus, prætextu licentiæ huiusmodi, Fratres dicti Ordinis nequaquam absoluere possint, (Legatis Sedis Apostolicæ de latere missis duntaxat exceptis) vel nisi id eis specialiter, & expressè concedatur. Et insuper statuimus, & etiam ordinamus, quod quorumcūque Mendicantium Ordinum Fratres, huiusmodi Prædicatorum Ordinis Fratres, aut Sorores subiectas eisdem, in eorum Confratres, aut Sorores, etiam vigore quarumcunque litterarum Apostolicarum super hoc hactenus forsan concessarum, vel in posterum concedendarum, etiam quòd ad parem, vel arctiorem possint transire Ordinem contingentium, nisi in eis de Ordinibus, à quibus recedunt, & ad quos transferendi se licentiam obtinuerint, necnon de præsentibus, & eorum toto tenore specialis, & expressa mentio habeatur, recipere: Quodque nullus ex Fratribus, aut Sororibus prædictis, aliquem, vt aliquam ex Fratribus, aut Sororibus huiusmodi, coram quocunque Iudice qui non sit de dicto Ordine, ex quacunque causa conuenire, seu facere conueniri, nec à correctione quacunque, seu aliàs ab aliquo Prelato, seu Fratre dicti Ordinis quauis occasione appellare, aut cōtra eos querelam proponere, nisi prius coram Prouinciali, seu Conuentuali Priore, seu prędicto Magistro, & successiuè in Generali Capitulo dicti Ordinis, causam, & querelam suam proposuerit, verbo, vel scriptis, quodque Ordinis prædicti contra Ordinis Minorum, nec eiusdem Ordinis Minorū Fratres Inquisitores hæreticæ prauitatis pro tempore existentes, cōtra huiusmodi Ordinis Prædicatorum Fratres, aut etiam dicti Ordinis Prædicatorum Fratres Inquisitores: sine licentia prædicti Magistri, aut Priorum Prouincialium contra ipsorum Confratres eiusdem Ordinis, inquirere nequaquam possint, aut debeant, sed si quid Prædicatorum contra Prædicatorum Fratres, seu Minorū, contra Minores Fratres Inquisitores huiusmodi contra Prædicatorum Ordinum Fratres prædictos de prauitate huiusmodi præsenserint, id ad Sedē prædictam, vel præfatorum Fratrum superiores deferre teneantur, & quod nulli de Ordine Mendicantium iuxta Ecclesias, vel Oratoria dictorum Fratrum Prædicatorum, vbilibet constituta, Ecclesias, vel Oratoria alia infrà centum,

& qua-

& quadraginta cannarum spacium construere, seu construi facere, aut constructa recipere possint, aut debeant, seu quoquomodo præsumant, omnibus, & singulis supradictis & alijs quibuscunque quorum interest, vel intererit quomodolibet in futurum, auctoritate Apostolica præfata districtius inhibentes, ne contra statuta, & ordinationes, ac tenorem præsentium venire, aut quicquam attentare, seu innouare quoquomodo præsumant, ac decernentes ex nunc irritum, & inane: si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, Priuilegijs, Gratijs, Indulgentijs, necnon Statutis, & Consuetudinibus Ordinum prædictorum contrarijs, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis, etiam si de illis, & totis eorum tenoribus specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum, esset in præsentibus mentio faciēda, & alijs contrarijs quibuscunque. Nulli ergò omninò, &c. Si quis autē, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, V. kalen. Maij, Pontificatus nostri anno Tertiodecimo.

II.

STATVIT QVOD GENERALIS POSSIT procuratorem Ordinis in Romana Curia instituere, & destituere eiusq; officium declarat.

BONIFACIVS Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilecto filio Thomæ Magistro Ordinis Fratrum Prædicatorum, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Personam tuam nobis, & Apostolicę Sedi deuotam, ac Religionis zelo conspicuam, tuis exigentibus meritis paterna beneuolentia prosequentes, illa tibi libenter concedimus, quæ ad statum prosperum, & tranquillum Fratrum Ordinis Prædicatorum tendere dinoscuntur. Hinc est, quod nos tuis deuotis in hac parte supplicationibus inclinati, vt tu, & successores tui Magistri dicti Ordinis qui fuerint pro tempore, aliquem ex fratribus huiusmodi ad hoc idoneum in dicti Ordinis Procuratorem deputare, & instituere, & institutum ab ipso officio amouere, & alium loco eius ponere semel, & pluries, & toties quoties tibi, & successoribus tuis videbitur, & placebit, qui ipso facto omnium Prouinciarum, Conuentuum, Monasteriorum, Hospitalium, & locorum ipsorum Ordinis, & personarum eorumdem, ac aliorum prædictorum, & ipsi Ordini subiectorum, censeatur, & sit verus procurator, cuiusque procurationis officium, vacante Magisterio ipsius Ordinis, nullatenus expiret, donec super hoc, per Magistrum proximè succedētem aliter ordinetur: Dictusq; procurator possit, & valeat causas quascunq; tam ciuiles, quam criminales, Ecclesiasticas, siue mundanas, quas voluerit assumere ꝓ dicto Ordine, locis, & ipsorum locorum conuentibus, & officialib. ac personis p̄dictis, & ipsorum quolibet, ac ēt eorum noīe, & pro eis tā coniunctim, quam diuisim, per se, vel alium, seu alios, tam in Romana Curia, quā extrà, contra quascunque personas, Collegia, & Vniuersitates, mouere, prosequi, defendere, & agere, & appellare in iudicio, & extrà, tam in prima, q̄ in secūda, & tertia instātijs, ēt in his, in quib. requiritur speciale mandatum toties quoties, semper, & quandocunque sibi videbitur, & placebit, ſm potestatē per te, vel successores tuos huiusmodi sibi traditam, vel tradendā, perinde ac si, ab

Ordine,

Ordine, & locis, officialibus, & personis prædictis, sibi data esset omnimoda potestas, cum pleno, libero, & generali, & speciali mandato ad causas antedictas, tibi, & successoribus tuis Magistris huiusmodi, de Apostolicæ potestatis plenitudine, & ex certa scientia, tenore præsentium indulgemus. Constitutionibus Apostolicis, necnon Statutis, Cõsuetudinibus Ordinis, prouinciarum, & locorum prędictorum contrarijs iuramentis, confirmatione Apostolica, vel quacumque firmitate alia roboratis, & alijs contrarijs non obstantibus quibuscunque. Nulli ergò, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, V. kal. Maij, Pontificatus nostri anno XIII.

III.

CONCEDIT GENERALI, ET PRIORIBVS Prouincialibus Ordinis Eremitarum S. Augustini, posse Mantellatas, seu Pizocheras ad instar Mantellatarum, Ordinis Prædicatorum, & Minorum recipere.

BONIFACIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ In sinu Sedis Apostolicæ Sacer Ordo Fratrum Eremitarum Sancti Augustini consistens, sic splendet per incrementa virtutum, quod dignè meretur præcipuè attolli fauoribus, ac spiritualibus gratijs confoueri, & nos equidem Ordinem ipsum libenter prosequimur pręrogatiua fauoris, & augmenta suorum successuum in his præsertim, quę diuini cultus augmentum, & Sacræ Religionis propagationem respiciũt paternis affectibus promouemus. Hinc est, quod nos dilectorum filiorũ Prioris generalis, & Fratrum dicti Ordinis precibus annuentes, ac cupiẽtes, vt Ordo prædictus eo proficiat felicioribus incrementis, quo maioribus fuerit gratiis à Sede Apostolica cõitas, Apostolica auctoritate præsentiu tenore statuimus, concedimus, volumus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris tẽporibus, tam generali, quam cuilibet officiali Priori in dicti Ordinis secũdum morem, & instituta eiusdem Ordinis in quibuscunque Prouinciis cõstitutis, tam præsentibus, quam futuris, sit licitum, ac permissum, quascunque mulieres si aliàs sint idoneæ, & aliud Canonicum non obstat, quæ habitum regularem prædicti Ordinis ad instar Mantellatarum, seu Pizocherarum Ordinum Fratrum Minorum, & Prædicatorum habere voluerint, & gestare, tam virgines, ac matronas, quam viduas in Mantellatas, seu Pizocheras dicti Ordinis Eremitarum recipere, & admittere, ac earum singulis habitum regularem, & regulam eiusdem Ordinis Eremitarum ad instar huiusmodi Mantellatarum, seu Pizocherarum Ordinum Fratrum Minorum, & Prædicatorum præfatorum, prout secundum Deum saluti animarum earundem salubrius visum fuerit expedire etiam exhibere. Quæ sic recipiendæ auctoritate præfata gaudeant, & gaudere possint, & debeant, tam exemptionis priuilegio, quam omnib. immunitatibus, libertatibus, indulgentiis, ac aliis priuilegiis quibuscunque præfato Ordini Eremitarum eiusque Fratribus, ac personis per Sedem Apostolicã iam concessis, & quæ in posterum concedentur, quatenus huiusmodi exẽptionis priuilegium, immunitates, libertates, indulgentiæ, ac quæcunque alia priuilegia

uilegia ipsis Prioribus,& Fratribus Ordinis Eremitarum competunt,vel cõpetere possunt,seu poterunt. Et Priores,& Fratres, ac loca ipsa esse capacia eorundem. Volentes insuper,& auctoritate prędicta decernẽtes,quod exemptionis præfatæ priuilegium,immunitates, & alia supradicta etiam ad iam per ipsos,& Fratres Ordinis Eremitarum receptas,& Mantellatas, seu Pizocheras huiusmodi plenariè se extendant,ipsæque illis gaudere possint,& debeãt, prout de recipiendis Mantellatis,& Pizocheratis huiusmodi superius est expressum. Constitutionibus Apostolicis,ac Statutis,& consuetudinibus, tam vestri, quam aliorum Ordinum quorumcunque,& aliis contrariis non obstantibus quibuscunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Cõstitutionis, Decreti, Statuti, Voluntatis,& Constitutionis infringere,vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum,septimo Idus Nouembris, Pontificatus nostri anno Vndecimo. Datum Romæ apud Sanctos Apostolos, quarto Idus Iulij, Pontificatus nostri anno Nono. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, & communionis infringere,vel ei ausu temerario contraire. Si quis,&c. Datum Florentiæ,anno incarnationis Dominicæ, Millesimo quadringentesimo trigesimo quarto, 13. kal. Augusti, Pontif. nostri anno Quarto.

IIII.

CONCEDIT OMNIBVS VTRIVSQVE SEXVS Christi fidelibus, verè pœnitentibus, & confessis, visitantibus Ecclesiam Fratrum Minorum, in monte Aluerniæ, in die sollemnitatis Stigmatum B. Francisci, eandem indulgentiam visitantibus Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Portiuncula de Assisio concessam.

BONIFACIVS Episcopus, Seruus Seruorum Dei. Vniuersis Christi fidelibus præsentes litteras inspecturis salutem, & Apostolicam Benedictionem. ¶ Splendor paternæ gloriæ, qui sua mundum illuminat ineffabili claritate pia vota fidelium de clementissima ipsius maiestate sperantium, tunc præcipuè benigno fauore prosequitur, cum deuota ipsorum humilitas sanctorum precibus,& meritis adiuuatur. Cum itaque sicut accepimus, ad Ecclesiam domus Fratrum Ordinis Minorum sitam in Monte Aluernæ Aretinæ Dięcesis in quo Dominus Noster Iesus Christus, Beatum Franciscum suis sacratissimis Stigmatibus insigniuit, tam Tusciæ, q̃ etiam multarum aliarum partium deuotionis causa maxima confluat populi multitudo. Nos cupientes, vt Ecclesia ipsa congruis honoribus frequentetur: & vt Christi fideles, eo libentius causa deuotionis confluant ad eandem, quo ex hoc ibidem dono cœlestis gratiæ vberius conspexerint se refectos: de omnipotentis Dei misericordia,& Beatorum Petri,& Pauli Apostolorum eius, auctorita-

ctoritate confisi, omnibus verè penitentibus, & confessis, qui dictam Ecclesiã decimaseptima die mensis Septembris in qua annis singulis huiusmodi Stigmatum sollemnitas celebratur, deuotè visitauerint, annuatim illam indulgentiam remissionem peccaminum concedimus: quæ visitantibus Ecclesiã Sanctæ Mariæ de portiuncula Assisien. Dioc. à primis vesperis primæ diei mensis Augusti, vsque ad secundas vesperas subsequentis diei annuatim, auctoritate Apostolica, vt asseritur est concessa. Volumus autem, quod si aliàs visitantibus dictam Ecclesiam, vel ad eius conseruationem, seu fabricam manus porrigentibus adiutrices; aut alias inibi pias elemosinas erogantibus, seu aliqua alia indulgentia in perpetuum, vel ad certum tempus nondum elapsum duratura, per nos concessa fuerit, præsentes litteræ nullius existant roboris, vel momenti. Datum Perusij. Kal. Decembris, Pontificatus nostri anno Quarto.

INNOCENTIVS SEPTIMVS Sulmonensis,

Coronatus Romæ, 3. Non. Nouembris 1404.
Obijt 8. *Idus Nouembris* 1406.

I.

Indulget Fratribus ex obedientia itinerantibus, & copiam confessarij ex proprio ordine non habentibus, quod possint Regulari Sacerdoti alterius Ordinis, vel presbytero seculari licitè sua peccata confiteri, & absolui.

Similem concessionem fecit Sixtus IIII. Fratribus Minoribus, quam habes infrà Const. 6.

INNOCENTIVS Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Magistro Generali, Prouincialibus, Prioribus Ordinis Prędicatorum, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Prouenit ex vestræ deuotionis affectu, quo nos, & Romanam Ecclesiam reueremini, vt petitiones vestras (illas præsertim quæ Fratrum vestri Ordinis animarumq; salutẽ concernunt) & quas ex deuotionis seruore prodire conspicimus, quantum cum Deo possumus, ad exauditionis gratiam admittamus. Sanè petitio pro parte vestra nobis nuper exhibita continebat, quòd plerumque contingit, nonnullos ex Fratribus vestri Ordinis per eorum superiores ad diuersas mundi partes negocijs pro tempore ingruentibus, destinari, & huiusmodi Fratres neminem interdum ex Fratribus eiusdem Ordinis præsertim presbyterum penes se habere, cui sua peccata valeant confiteri: Quare nobis humiliter supplicastis, ut animarum Fratrum eorundem saluti, & eorum quieti ꝓuidere

uidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, Fratribus huiusmodi quos pro tempore (vt præfertur) itinerare; & per eorum superiores mitti contigerit, ut si aliquem presbyterum idoneum ex professoribus dicti Ordinis habere non possint, quemcumque alium presbyterum idoneum, & discretum, religiosum, vel secularem, in eorum confessorem eligere valeant, qui confessiones eorum audire, & eorum confessionibus diligenter auditis, pro commissis eis debitam absolutionem impendere, ac pœnitentiam salutarem iniungere, liberè, & licitè possit, nisi talia fuerint, ppter quæ Sedes Apostolica sit meritò consulenda, auctoritate Apostolica de speciali gratia tenore præsentium indulgemus. Nulli ergò, &c. Datum Viterbij, 16. kalen. Nouembris, Pontific. nostri anno Primo.

MARTINVS QVINTVS Romanus,

Creatus Pontifex Constantiæ X. Kalen. Nouembris, 1417.
Obijt Romæ X. Kal. Martij 1431.

I.

Statuit quod Mendicantes ad Monasticos Ordines (Cartusien. duntaxat, excepto) absque Sedis Apostolicæ licentia transire non possint.

MARTINVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Viam ambitiosæ cupiditatis, religiosis potissimè mendicantibus præcludere cupientes, ad alios ordines, præsertim Monasticos, fucatis tamen coloribus, asserentibus ob frugem melioris vitæ, ac arctioris obseruantiæ, tam Sancti Benedicti, quã Cistercien. Camalduleñ. Vallis vmbrosæ, Canonicorum Regularium Ordinis Sancti Augustini, uel aliorum Monasticorum Ordinum conuolare nitentibus, licentiam à Sede Apostolica, seu Legatis, aut Nuntijs eiusdem Sedis, de transferendo se à Mendicantium Ordinibus ad Monasticos Ordines, ea ratione præsertim (vt verisimiliter prout facti euidentia docet est præsumendum) quod liberius degant, dignitatesque, & beneficia Ecclesiastica consequi ualeant, & ex certis alijs causis honestati non cósonis, obtinentibus: ac ualentes conseruationi Ordinũ Mendicantium et prouidere, auctoritate Apostolica ex certa scientia tenore præsentium declaramus, ac decernimus, & statuimus, quod de cetero nullus Religiosus de Ordinib. Mendicatiũ quorumcunque, & cuiuscunq; status, conditionis, vel religionis existat, quomodocunq;, & qualitercunq;, possit, vel debeat, virtute cuiuscunque licentiæ, & indulti Apostolici, seu Pœnitentiariæ nostræ curam gerentis, uel alia quauis auctoritate, hactenus, etiam per bullas Apostolicas facultatum quarumuis, tam Legatorum, & Nunciorum

Sedis Apostolicæ, necnon Pœnitentiariæ huiusmodi pro tempore curam gerentis, quam aliorum quorumcunque, sub quauis potestate, aut auctoritate, maxime de transferendis Fratribus, aut aliquibus, præsertim Ordinum Mendicantium professoribus, in genere, vel in specie, ab Ordinibus huiusmodi Mendicantium ad Monasticos, sub quacunque verborum conceptione apparentibus, admitti, vel recipi per aliquos etiam superiores Ordinis, seu Monasterij, aut loci Monastici, seu aliâ in Monachum, vel in Fratrem alicuius ex Ordinibus Monasticis supradictis, vel alijs expressis, & non expressis Ordinibus (Cartusian. duntaxat excepto) sub pœna excommunicationis: quam tam recipientes, quam recepti ipso facto incurrant, & quam ex nunc prout ex tunc, & è contra in quemlibet transgressorem quomodolibet in præmissis, scientia, & auctoritate præfatis proferimus in his scriptis, & à nemine, nisi duntaxat à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo, excommunicati huiusmodi possint absolutionis beneficium quomodolibet obtinere: & nihilominus secus, vel aliter acta non teneant, & nullius existant efficaciæ, roboris, vel momenti. Decernentes etiam, & volentes, quod si quis hactenus virtute cuiusuis licentiæ, seu indulti huiusmodi, fuisset receptus ad aliquem Monasticum Ordinem, & habitum consuetum gestari per Monachos talis Ordinis suscepisset, siue professionem emiserit, siue non, sub dicta pœna teneatur in Monasterio, in quo receptus fuerit, etiam si beneficia Ecclesiastica, seu rectorias Ecclesiarum quorumuis obtineat, stare in eius totali vocatione in huiusmodi Ordine Monastico, & altissimo deseruire. Si quis autem prætextu huiusmodi licentię, cum habitu, vel sine, quomodolibet vagando incideret, monitione præuia teneatur, & debeat infra terminum quindecim dierum à die monitionis huiusmodi computandorum, ad eius Religionem, & Ordinem, vnde cum licentia, vel sine exiuerit, redire. Quod si efficere neglexerit, post ipsum terminum, tanquam notorius Apostata, & excommunicatus, in omnibus, & per omnia debeat per quemlibet reputari, & tractari, etiam per inuocationem auxilij brachij secularis, quoties fuerit opportunum. In futurum autem nullus ex professoribus alicuius ex Ordinibus Mendicantium huiusmodi, ad aliquem Monasticum Ordinem (Cartusien. duntaxat excepto) possit, aut debeat per quemcunque recipi, vel admitti, virtute alicuius licentiæ, vel indulti, absque Sedis eiusdem licentia speciali, sub dictis pœnis, & nihilominus secus facta non teneant ipso iure huiusmodi licentiis, & indultis, necnon Constitutionibus Apostolicis, & Mendicantium Ordinum prædictorum, etiam si de his specialis, & expressa mentio, & de verbo ad verbum in litteris nostris mentio habenda foret, & aliis contrariis non obstantibus quibuscunque. Nulli ergò, &c. nostræ declarationis, decreti, statuti, prolationis infringere, &c. Si quis, &c. Datum Gebennis, 4. kal. Augusti, Pontificatus nostri anno Primo.

EVGENIVS

EVGENIVS QVARTVS Venetus,

Ordinis Canonicorum Regularium, ad Pôtificatum aßumptus V. Idus Martij 1431. Obijt Romæ 7. Kal. Martij 1447. Qui Beatum Nicolaum de Tolentino, Ordinis Eremitarum S. Augustini, in Sanctorum Christi Confeßorum Catalogum retulit, Nonis Iunij, Anno Domini 1446.

I.

Auctoritatem Generali Ministro Ordinis Minorum tribuit, visitandi, corrigendi, gubernandi, atq; regendi Monasteria Monialium S. Claræ.

EVGENIVS Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilecto filio Generali Ministro Ordinis Minorum, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Ad statum singulorum fidelium præsertim religiosarum personarum salubriter dirigendum, prout ex debito pastoralis obligamur officii, intendentes ad ea maximè per quæ ipsarum reformatio subsequatur libenter adhibemus solicitudinis nostræ partes. Sanè sicut ex fide dignorum relatione percepimus, nonnulla Monasteria Monialium Ordinis Sanctæ Claræ in diuersis locis consistentia, propter nonnullarum Abbatissarum, ac in eis degentium culpam Monialium quæ plerumque à iugo Regularis obseruantiæ deuiantes, laxioremque quam deceat vitam ducunt, ac propter varias dissensiones, & scandala, quæ in eisdem Monasteriis quotidie oriuntur non modica reformatione indigere noscuntur. Nos igitur in præmissis debitè prouidere cupientes, ac sperantes, quod tu propter impositum tibi dicti Ordinis gubernandi, & regendi onus, ad eius, & Monasteriorum prædictorum reformationem, & ad debitum statum reductionem eo diligentius incumbes, quo maiori fueris per nos auctoritate munitus. Tibi omnia, & singula huiusmodi Monasteria, eorumque personas tam in capite, quam in membris auctoritate nostra visitandi: ac ea de quibus tibi uidebitur aperta Monasteria sub debita clausura ponendi, necnon ipsorum Abbatissas secundum demerita earum deponendi, & alias de nouo instituendi, & destituendi. Moniales quoque cum rebus, & bonis suis de vno Monasterio ad aliud transferendi. Bona insuper vnius Monasteri ad aliud applicandi: & omnia alia, & singula agendi, faciendi, & statuendi, quæ in ipsis Monasterijs, secundum Deum pro earundem, & personarum hmôi statu, vtilitate, reformatione, & quiete, ac diuini cultus obseruãtia, de consilio tñ, & assensu discretorum correctionis, & reformationis officio noueris indigere. Contradictores ẽt auctoritate nostra per censuram Ecclesiasticam, & alia iuris remedia appellatione postposita compescendi. Inuocato ad

hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis plenam, & liberam auctoritate Apostolica tenore præsentium facultatem concedimus, & etiam potestatem. Constitutionibus Apostolicis, ac Statutis consuetis Monasteriorum, & Ordinis prædictorum confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis: ceterisque contrarijs non obstantibus quibuscunque, seu si eisdem Abbatissis, & Monialibus, à Sede Apostolica sit indultum, quòd mutari, visitari, suspēdi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionē. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1431. Quarto Idus Maij, Pontificatus nostri anno primo.

II.

HANC EANDEM AVCTORITATEM VICARIO Generali, Prouincialibus, eorumq; Vicarijs, super eisdem Monialibus concedit.

Hoc idem decreuit Sixtus Quartus infrà Constit. 12.

EVGENIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilecto filio Fratri Iacobo de Præmadinis, de Bononia, Ord. Minor. professori de Obseruantia regulari, Salutem, & Apostolicam Benedictionem. Ordinis tui præsertim familiarum in regulari obseruantia Domino famulantium, ob quorum Religionis sanctimoniam, & multiplicium virtutum dona, maximi in populo Christiano animarum fructus prodire cernuntur, curam gerentes solerter: illa libenter concedimus, per quæ earundem familiarum, et vtriusque sexus augmento conseruationique melius, ac facilius consuli intelligimus. Sanè cum post concordiam inter filios Fratres, qui dicuntur Conuētuales, & vos, & alios, quibus de regulari obseruantia est appellatio, vnius eiusdēque Minorum Ordinis secus factam, nos intendentes quod post dilectum filium Fratrem Ioannem de Capistrano, tui Ordinis de Obseruantia in partibus Cismontanis Vicarium, alter illius successor crearetur, eidem per litteras Apostolicas commisimus, quod vbi, & quando sibi placeret, ante sui officij finem, Vicarios, & discretos prouinciarum sibi subiectarum pro alterius Vicarij electione aliàs creatione capitulariter congregaret, & facta huiusmodi Cōgregatione in Alma Vrbe, apud Aræ Cęli locum tu in ea fueris Canonicè in Cismontanum Vicarium electus: nos electionem ipsam confirmauerimus, postmodumque dilectus filius Antonius de Rusconibus, Sacræ paginæ professor, Ordinis præfati generalis minister, te duxerit confirmandum, prout prædicta omnia constant per litteras Apostolicas, & prædicti Generalis, quas hic haberi volumus pro sufficienter expressis, ad nostramque notitiam peruenerit, esse in tui Vicariatus partibus Cismontanis nonnulla Monasteria Sanctæ Claræ, quarum familiæ in Obseruantia Regulari viuentes partim primi, partim & secundi, partim tertij Ord. partim aliter appellatæ, sub tuo Vicariatu, & à te tuisq; successorib. regi, & gubernari intentissimis dicuntur desiderijs affectare:

Nos

Nos qui certo tenemus, easdem mulierum monacharum, siue sororum familias optimam, & saluberrimam sub uobis gubernationem scilicet habere, & continuè habituras felicia incrementa, earundem mulierum Monacharum, siue Sororum appellatarum Monasteria, & loca, & familias, vbicunque intra tui Vicariatus terminos in regulari obseruantia uiuentes, tam præsentes, quã futuras, tuo, & tuorum Vicariatus Cismontani officio successorum curę, gubernationi, atque regimini auctoritate Apostolica præsentium tenore subijcimus, ac subiectas, & suppositas esse uolumus, atque decernimus. Intendentes eadẽ auctoritate atque volentes: ꝙ tu, & successores tui, per vos ipsos, & alios quos duxeritis substituendos, potestatem, & facultatẽ habeatis easdem Moniales, atque Sorores siue primi, siue secundi, siue tertij, aut alterius Ordinis S. Claræ, & B. Francisci signanter, collegialiter, & in communi uiuentes, & earum Monasteria, atque loca, tam in capite, quam in membris visitandi, corrigendi, amouendi, deponendi, transferendi, & omnia alia, & singula faciendi, quæ generalis minister Ordinis vestri in eisdem Monasterijs, & locis, de iure, & de consuetudine posse facere consueuit. Prouinciales autem Vicarij vobis subditi, eãdem potestatem, & facultatem habeant, quas Ministri Prouinciales etiam de iure, vel de consuetudine habere consueuerunt. Et vt supradictæ Moniales, ac Sorores melius gubernentur, volumus, quod in electione, & creatione Abbatissarum Ministrarum, & Matrum, illę tantum ex ipsis Monialibus, & Sororibus vocem habeant: quæ per annos tres, vel circa, in earundem Monasterijs, vel Collegijs fuerint. In qua creatione, & electione maior pars votorum ad minus medietatem superans, debet conuenire. In omnibusque tertij Ordinis Sororum, & Monialium Collegijs, Fratres tui Ordinis de accessu, & ingressu se habeant, sicut obseruatur in Monasterijs Sanctæ Claræ. Si autem Visitatoribus earum, & Sororibus tertij Ordinis, quæ minimè uiuunt collegialiter, esset concessa à Sede Apostolica aliqua facultas, & auctoritas: nos ipsas præsentium tenore auctoritate Apostolica reuocantes: volumus, quod tu, & tui Vicariatus officio successores, huiusmodi Visitatores amouendi, & alios instituendi auctoritatem, & facultatem habeatis. Præterea, cum in Regula Beatæ Claræ iubeatur ieiunium perpetuum, quod nimis rigorosum tenemus: placet, & volumus, quod supradictæ, & Tertij, & aliorum Ordinum Sorores solummodò teneantur ad illa ieiunia, ad quæ vos Fratres Ordinis Minorum Regulam obseruantes obligati estis, & eosdem modos seruent in cibis quadragesimali tempore, exceptis debilibus, & infirmis. In alijs verò ieiunijs, vt sunt Quattuor Tempora, Vigiliæ Apostolorum, & similium, seruetur consuetudo regionis, secundum quam liceat eis etiam oua, & lacticinia comedere. Cum etiam in Monasterijs Sorores, siue Monachæ incedant nudis pedibus discalciatæ, quod nimis rigorosum existimamus, placet, & volumus, quod Sorores, siue Monachæ possint deferre illa, quæ nomine calciamentorum non censentur, puta cuquos ligneos, & sandalia, atque etiam cum oportunum fuerit, calciamenta. Item cum in aliquibus Monasteriis, Locis, & Congregationibus iniungatur silentium perpetuum, quod quidem nimis rigorosum existit, tibi, tuisque in officio successoribus, & prouinciarũ vobis subiectarum Vicarijs, cum discretorum consilio dispensandi, tam in cibis, quam in quibuscunque alijs perpetuis, quam in silentio supradicto, concedimus facultatem. ¶ Insuper cum dilectus filius Frater Ioannes de Capistrano, tuus in Vicariatus officio prædecessor, declarauerit, quòd in Regula prima Beatæ Claræ, contineantur centum & tria præcepta Regularia, in quorum

transgressione Moniales, siue Sorores professæ peccatum mortale incurrunt, idque nimis durum, & scrupulosum iudicemus, auctoritate, & tenore præsentium declaramus, & volumus, quòd in nullius prædictorum transgressione prętterquam eorum quattuor, quę concernunt principalia vota, obedientiæ scilicet, paupertatis, castitatis, & clausuræ, & super electione abbatissæ, & depositione, peccatum mortale incurrant. Item, cum quædam prædictarum Monasteria, & Loca in mendicitate viuant, placet, & dispensamus, quòd in ferculo, siue cibis, sagina, & lardo vti possint, Constitutionibus Apostolicis, & priuilegijs, immunitatibus, & gratijs, ac indultis omnibus, & singulis supradictis Monasteriis, & Locis, ac eorum Capellanis per Sedem Apostolicam, & aliter quo modocunque concessis, alijsque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Constitutionis, decreti, intentionis, placiti, existimationis, concessionis, declarationis, voluntatis, & dispensationis infringere, &c. Datum Romæ apud Sanctũ Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, 1456. Nonis Februarij, Pontificatus nostri anno Sextodecimo.

III.

NONNVLLA PRIVILEGIA CONGREGATIONI Monachorum Sanctæ Iustinæ Ordinis Sancti Benedicti concedit.

EVGENIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Et si quaslibet personas seculi desiderijs abdicatis, omnium conditori domino, sub Regulari obseruantia famulantes, Apostolicis fauoribus, & præsidiis ex iniuncto nobis desuper Apostolicæ seruitutis officio, confouere tenemur, laudabilem tamen, Deoque & hominib. acceptam Congregationem Monachorum de obseruantia Sanctæ Iustinæ, Ordin. S. Benedicti, nobis, & Rom. Ecclesiæ immediatè subiectam propensiorib. priuilegiis, & gratiis prosequi satagimus, & eisdem potiores curas, & solicitudines assiduis studiis adhibemus. Sanè, cum plerumque contingat, præfatos Monachos, ordinationum suscipiendarum causa, extra Monasteria vagari, atque in plurimorum tumultu cum aliis secularibus ordines recipere, ex quo eorum deuotio perturbatur, & quies, volumus, ac auctoritate Apostolica ex certa scientia statuimus, & decernimus, quatenus ipsius Congregationis Monachi, præsentes, & futuri, omnes etiam sacros ordines, ad quos per eorum superiores pręsentati fuerint, à quocunq; maluerint Catholico Antistite, gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habente statutis à iure temporibus, absque aliquo dictorum Monachorum examine, recipere valeant, atque huiusmodi Antistites, in dictæ Congregationis Monasterijs, & Locis duntaxat aduocare. Quibus liceat Apostolica auctoritate absque alia licentia, & contradictione Diœcesani, nulla vt præfertur examinatione præmissa, Monachos ordinare, Missas celebrare, Ecclesias, Altaria, & vasa consecrare, vestes benedicere, & alia Pontificalia exercere. Nec propterea volumus, Diœcesanum Loci, iuris sui

præiudicium incurrere. Porrò, vt Abbatum, Priorum, Monachorum, Conuersorum, Commissorum, & Nouitiorum, præsentium, & futurorum Congregationis huiusmodi, deuotio amplius propagetur, & eorum animarum saluti fructuosius consulatur, vt Confessores idonei, quos præfati Monachi de suorũ voluntate superiorum, aut ipsi superiores pro libito elegerint, omnium peccatorum suorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, plenam semel tantum, in mortis articulo remissionem, eis qui in synceritate fidei, vnitate Sãctæ Romanæ Ecclesiæ, ac obedientia, et deuotione, nostra, vel successorum nostrorum Romanorum Pontificum canonicè intrantium persistentibus, auctoritate Apostolica concedere valeant, ipsorum Monachorum deuotioni indulgemus, sic tamen, quòd ipsi Confessores de iis, de quibus fuerit satisfactio impendenda, illam præfatæ Congregationis personis, prout illas contigerit, per se, vel alios, sicuti congruerit, faciendam iniungant, quam ipsæ facere iuxta earum possibilitatem teneantur. Et ne quod absit, aliqua ex præfatis personis propterea procliuiores reddantur, ad illicita in posterum committenda, volumus, quòd si ex cõfidentia remissionis huiusmodi aliqua forsan commiserint, quo ad illa eis prędicta remissio nullatenus suffragetur, quodque singuli ex præfatis Monachis Clericis quam primum concessione absolutionis huiusmodi gaudere voluerint, septem Psalmos Pęnitentiales, cum Litaniis, et Orationib. consuetis, Conuersi verò, et Commissi, aut qui præfatos Psalmos dicere commodè non potuerint, quinquagies Pater noster, et totidem Aue Maria, singulis hebdomadis ad dicendum inchoare debeant, ac iuxta huiusmodi impositionem, legitimo cessante impedimento, per annum integrum, etiam si totidem plus minusve ex alia quauis causa eos dixisse, aut dicere oportere contingeret, nihilominus dicere, et complere teneantur, cessante verò prædicto impedimento, quam primum commodè poterunt impositionem huiusmodi reficere teneantur. Præterea, ipsis Præsidenti, Visitatoribus, Abbatibus, Prioribus, Monachis, Rectoribus, Conuersis, Commissis, et Nouitiis, qui pro tempore fuerint, indulgemus per præsentes, quòd si diebus illis, quibus habetur accessus ad Stationes Ecclesiarum in Vrbe pro indulgentiis, si quinque Altaria sui loci, aut pauciora si tot non habuerint, visitauerint, semelq; Miserere mei Deus, pro singulo altari pro felici Statu S.R.E. dixerint, similem, seu tantam Indulgentiam, qualem, et quantam, hi qui dictas Ecclesias Vrbis in die Stationum visitant, consequi solent, consequantur: si verò ipsos contingat propter obedientiam, aut alias causas pro bono ipsius Congregationis, exire propria Monasteria, & vbicunque commodius potuerint totidem Altaria in quacunque Ecclesia dicendo semel Miserere mei Deus, pro quolibet Altari, vt præmittitur, visitauerint, aut Conuersi, seu Commissi, aut alii nescientes Miserere mei, si dicta Altaria visitantes, ter Pater noster, & totidem Aue Maria, pro quolibet Altari dixerint, eandem etiam Indulgentiam consequantur. Quodque huiusmodi Congregationis Sacerdotes in itinere constituti, aut aliàs ad hoc causa subsistente, ante diem, & vsque ad nonam inclusiuè celebrare valeant, tenore prę sentium duximus concedendum. Præterea, si contingat, Ciuitates, Terras, vel Loca in quibus Monasteria, siue loca dictæ Congregationis existant, Ecclesiastico esse supposita Interdicto, ipsi tamen dictæ Congregationis Pręlati, Monachi, Conuersi, Commissi, Nouitii, & Cappellani, necnon Laici, qui intra septa ipsorum locorum pro tempore habitauerint, à præfatæ Congregationis Monachis ad id deputatis, ianuis clausis, interdictis exclusis, & submissa voce, Missas, & alia diuina officia audire, & celebrare, ac Ecclesiastica Sacramenta

licitè ministrare, & suscipere valeant, præsentium tenore statuimus. Liceat insuper præfatis, Præsidenti, Visitatoribus, Abbatibus, Prioribus, & Rectoribus præfatæ Congregationis præsentibus, & futuris, personas volentes eorum Cógregationi sociari, quæ Religionem, locum, & ordinem alium quemcunque ét arctiorem ingredi vouissent, tali voto non obstante, ad probationem professio nemq; recipere, easque auctoritate Apostolica, ab ipso voto absoluere, & cum ipsis dispensare. Dummodò in tali religione, seu ordine de quo vouissent, professionem non emiserint. Quod si tamen ante professionem emissam ab ipsa recesserint Congregatione, huiusmodi dispensatio nullius sit roboris, vel momẽti. Necnon, ꝙ præfati Præsidens, Visitatores, Abbates, Priores, & Rectores, cum Commissis, quamdiu in Monasterijs suis, aut sub obedientia eorum vixerint, super omnibus votis (excepto duntaxat voto Religionis) eadem auctoritate valeant dispensare. Cum verò aliquis quocunque excommunicationis vinculo innodatus, vellet congregationem ipsam altissimo famulaturus ingredi, liceat dictæ Congregationis Prælatis, & qui in locum eorum in ipsorum absentia constituuntur, ingredienti, huiusmodi, iniunctis ei iuxta possibilitatem restitutione, & pęnitentia salutari, tanquam vni ex Monachis præfatæ Congregationis beneficium absolutionis impendere, ac ad probationem recipere, ita tamen, si in prædicta perseuerauerit congregatione vsque ad professionem inclusiuè, aliàs in eandem ipso facto reincidat excómunicationem. Præterea, cum sæpè contingat ob deuotionem quam ad Monachos præfatę Congregationis nó nullæ personæ habent singularem, ad huiusmodi Monachos pro earum salute animarum recurrere. Nos volentes earum deuotioni satisfacere, ꝙ liceat dictæ Congregationis Prælatis, siue Monachis deputatis à suis superioribus ad audiendas huiusmodi personarum confessiones accedere, illasque audire, ac personæ ipsæ eis confiteri possint, absque alia suorum superiorum licentia. Necnó eis pęnitentia, & satisfactione iniunctis, quoties opportuerit absoluere ab omnibus, & singulis peccatis, præterquam Sedi Apostolicæ dũtaxat reseruatis, necnon à quibuscunque suspensionum, excommunicationum, & interdicti sentẽtijs, alijsque Ecclesiasticis censuris, & pœnis, quas à iure, vel ab homine latis, satisfactione iniuncta incurrisse quomodolibet censebuntur: Insuper, & vota oia permutare, ac in omnibus, & singulis casibus, etiam ordinarijs, aut per Synodales, seu Prouinciales Constitutiones reseruatis, cum eis dispensare, præter cẽsuras, pœnas, vota, & casus, de quibus esset merito Sedes Apostolica consulenda, eisque ac omnibus qui ad præfatos Monachos ob huiusmodi deuotionem recurrerint, Eucharistiæ Sacramentum ministrare valeant, de specialis dono gratiæ in fauorem obseruantiæ Regularis licentiam elargimur. Planè vt hmôi Congregationis Monachi in vitæ honestate, & odore bonæ famæ, apud Deũ, & homines conseruentur, & quia ibi cautius est agendum, vbi maius imminet periculum animarum, eadem auctoritate statuimus, quòd nulli hominũ liceat quascunque mulieres Laicales, seu Religiosas, cuiuscũque ætatis, status, gradus, auctoritatis, vel conditionis existant, quauis occasione ducere, siue ipsis mulieribus ingredi, seu commorari intra septa Monasteriorum pręfatæ Congregationis. Quod si aliter scienter attentatum fuerit, tam ipsæ mulieres, quam earum ductores, sed & ipsi receptatores, si uoluntarie hoc fecerint, ipso facto sententiã excommunicationis incurrant, à qua dictæ Congregationis personæ absolui possint per Præsidentem, & Visitatores Congregationis hmôi. Quin ẽt ne præfatæ Congregationis Monachi ab eorum quiete distrahi, Rom. Curiã pro obtinendis licentijs frequentare cogantur, quod in omnib. casib. in quib.

de

de iure communi Prælatis,& Monachis dictæ Congregationis auctoritas,siue licentia,seu dispensatio Ordinarij esset necessaria, si ab eodem exempti non essent, Prælatis, Abbatibus, Prioribus,& Rectoribus hmôi, qui pro tempore fuerint,vna cum eorum Conuentibus, de licentia tamen & consensu Congregationis Capituli generalis,aut Præsidentis cum maiori parte Visitatorum,auctoritate Apostolica,absque eo quod ad Sedem Apostolicam habeant recursum, hmôi licentiam,auctoritatem,& dispensationem, tenore præsentium indulgemus. Volentes insuper,quod Prælati Congregationis præfatæ(licet benedictionis munus non acceperint,perinde tamen Monasteria, & religiosa loca ipsius Congregationis regere,& administrare, atque omnes actus in ipsis ualeant exercere,& insignia deferre,omniaque paramenta Ecclesiastica benedicere, ac si munus huiusmodi fuissent consequuti. Sanè, cum religionis fauore nonnulla concedantur,quæ aliàs interdici solent,quod si qui ex Monachis Congregationis præfatæ defectum natalium patiantur,in Monasterio tamen aliàs laudabiliter conuersati fuerint,vt huiusmodi defectu non obstante,ad sacros Ordines,ac officia,prælationes,dignitates,honores eorum Monasteriorum iuxta illorum Constitutiones,liberè,& licitè valeant promoueri,Congregationi memoratæ tenore præsentium indulgemus. Quodque vt animarum eorum saluti prouideatur, Prælati, Monachi, & personæ dictæ Congregationis, quocunq; nomine censeantur,propter participationem etiam in diuinis cum excommunicatis,suspensis,& interdictis,à iure,vel Statutis Ordinariorum, nullam excommunicationis,seu censuræ,aut peccati maculam incurrant, nisi ipsi excõmunicati,essent specialiter denunciati. Sepulturam quoque in locis,& Monasterijs præfatæ Congregationis præsentibus,& futuris,liberam esse volumus, & eorum deuotioni,& liberæ voluntati qui se illic sepeliri deliberauerint(nisi fortè excommunicati,seu interdicti sint,aut etiam publicè vsurarij) nullus obsistat,saluo tamen iure illarum Ecclesiarum à quibus corpora assumuntur. Adijcientes etiam,quòd si quandoque contigerit, per aliquem, aut plures actus contra huiusmodi,aut quæcunque alia decreta,priuilegia,indulta,gratias, immunitates,& ordinationes præfatę Congregationi concessa, aut illorum aliquod,a quocunque,cuiuscunque conditionis,dignitatis,gradus, seu status existat,ex negligentia,uel ignorantia præsentium,vel futurorum,quibus hæc conceduntur,aut alia quauis causa propter quam fuerit aliter attentatum, uel pro tempore obseruatum,ignoranter,vel scienter,nullum tamen præiudicium, decretis,priuilegiis,indultis,gratiis,immunitatibus,& ordinationibus huiusmodi volumus generari,sed in suo vigore atque robore permanere. Non obstantibus in Constantiensi,& aliis Concilijs,ac fel.rec.Innocentio IIII. Martino V. & alijs summis Pontificibus prædecessoribus nostris editis Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam si de illis specialis, & expressa præsentibus mentio habenda esset,quibus omnibus quo ad præmissa specialiter derogamus. Necnon Monasteriorum,Prioratuum,& Ordinum prędictorum iuramento, confirmatione Apostolica,vel quacunque firmitate alia roboratis,Statutis,& Consuetudinibus,cæterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis,concessionis,statuti, adiectionis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit,indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri,& Pauli Apostolorum eius,se nouerit incursurum. Datum Bononiæ Anno Incarnationis Dominicæ, 1436. pridie Kal. Iulij Pontificatus nostri anno Sexto. A.de Florentia.

NICO-

NICOLAVS QVINTVS Genuensis,

Pontificatum Romę adeptus est, 3.Non.Martij 1447. Obijt Kalend. Aprilis 1455. & Beatum Bernardinum Senensem, Ord.Minorum, inter Sanctos Confessores anno magni Iubilaei tunc suo tempore occurrenti sollemniter cooptauit.

I.

Decernit Moniales Virgines, & Mantellatas Ordinis Carmelitarum, omnibus Priuilegijs gaudere, quibus Moniales Ordinis Prædicatorum, Minorum, & Eremitarum S. Augustini gaudent, & fruuntur.

NICOLAVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Cum nulla fidelium conuentio sub aliquo Religionis colore absque Summi Pontificis potestate fieri valeat: ne conuentus Religiosarum Virginum, Viduarum, Biguinarum, Mantellatarum, aut aliquæ particulares ex ijs sub habitu & protectione Ordinis Beatissimæ Dei Genitricis semperque Virginis Mariæ de monte Carmeli degentium, aut quæ in posterum offerentur: absque Apostolicæ auctoritatis munimine viuere videantur: harum tenore præsentium decernimus, vt Ordo præfatus, ac eiusdem Ordinis Magister Generalis, & Priores Prouinciales, circa præfatarum receptionem, vitę modum, admissionem, & protectionem, illis eisdem & prorsus similibus priuilegijs gaudeant quibus Ordines Prædicatorũ, & Eremitarum Sancti Augustini gaudent, & vtuntur. Dummodo Virgines, Viduæ, Biguinæ, Mantellatę prædictæ continenter, & honestè viuant, ieiunentque, ac omnia alia faciant, & obseruent quæ Virgines, Viduæ, Biguinæ, & Mantellatæ Ordinum Prædicatorum continenter, & honestè viuentes secundum earum ordinationes, & statuta faciunt, & obseruant. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipoentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, 1452. Nonis Octobris. Pontificatus nostri anno Sexto.

PRO-

II.

PROHIBET ORDINARIIS SVB EXCOMMVNICATIONIS pœna eo ipso incurrenda, ne Fratres capiant, incarcerent, perturbent, & molestent.

Quod procedit hodie præterquam in casibus per Concilium Trident. Sess. 7. c. 14. & Sess. 25. c. 14. expressis, & per S.D.N. Clementem Octauum declaratis infrà nu. 1.

NICOLAVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Et si cunctorum fidelium quorum licet immeriti ex supremi Pontificatus officij curam gerimus, statu salubriter dirigendo nostrę sollicitudinis partes libenter adhibemus, ad ordinem tamen Fratrum Minorum, eo specialis nostræ mentis oculos flectimus, quo ex illo fructus vberes in agro dominico continuo prouenire cõspicimus, & vt omnium aduersantium ab eis ademptis amfractibus cum pacis dulcedine, & quietis amęnitate sub regulari habitu in mandatis domini valeant libentius gloriari. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti Filij Angeli de Perusio, Ministri generalis, & Fratrum dicti Ordinis petitio continebat: quòd licet ipsi Fratres ipsorumque domus, & loca per speciale Sedis Apostolicæ priuilegium ab omni iurisdictione, & superioritate quorumcũque Ordinariorum sint exempti pariter, & immunes, & duntaxat Romano Pontif. ac Sedi Apostolicæ immediatè subiecti existant, nihilominus nonnulli Archiepiscopi, Episcopi, eorumque Vicarii, siue alii locorum Ordinarii in diuersis mundi partibus, & præsertim in Hispaniæ, & Legionis regnis, consistentes, eosdẽ Fratres molestare, perturbare, inquietare, capere, carcerare, ac de eorum domibus inuitos expellere, & detinere præsumunt, in graue ipsorum Archiepiscoporum, & Episcoporum, ac aliorum Ordinariorum huiusmodi animarũ periculum, & dictæ Sedis contemptum, ac Fratrum, & Ordinis prædictorum damnum, & præiudicium, & scandalum plurimorum: quare, pro parte Ministri, & Fratrum prædictorum nobis fuit humiliter supplicatum, vt super hoc eis prouidere de opportuno remedio dignaremur. Nos igitur illo volentes eisdem Ministro, & Fratribus præsidio subuenire, per quod huiusmodi personarum præsumptio retundatur, & eisdem Archiepiscopis, Episcopis, & Officialibus, & alijs Ordinariis antedictis præcludatur aditus similia committendi, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica præsenti irrefragabili Constitutione statuimus, & mandamus, quòd nulla persona, cuiuscunque dignitatis, status, gradus, vel conditionis existat, de cętero eosdem Fratres molestare, perturbare, capere, carcerare, vel de eorum domibus antedictis inuitos expellere quoquomodo præsumat, quòd si forsan quispiam contra hãc nostram Constitutionem temerè venire præsumpserit, & ab ipsis Fratribus monitus à præmissis resipiscere quoquomodo contempserit, excommunicationis pęnam ipso facto incurrat. Et nihilominus, ne eisdem Fratribus delinquendi

tacitè

tacitè concedi videatur impunitas, aut occasio malignandi, Ministro generali dicti Ordinis pro tempore existenti concedimus, quod omnes, & singulos Fratres, siue in Monasterijs Monialium, siue in alijs Domibus, Conuentibus, Eremitorijs, & locis dicti Ordinis commorantes, etiam ab obedientia, visitatione, & correctione dicti Ministri per specialia Sedis Apostolicæ indulta se exemptos esse præter regulæ statutorum dicti Ordinis formam prætendentes, non obstantibus quibuscunque priuilegijs, exemptionibus, indultis, & litteris Apostolicis, eis, eorumque Monasterijs, siue Domibus, Conuentibus, locis præfatis, & Eremitorijs, per nos, vel Sedem Apostolicam in genere, vel specie concessis, de quibus in nostris litteris habenda esset mentio specialis, iuxta Constitutiones, & regularia instituta antiqua dicti Ordinis corrigere, visitare, punire, & emendare, ac in criminibus grauioribus si res ipsa exegerit, cum moderamine tamen, torturę subijcere possit, & valeat, auctoritate Apostolica tenore præsentinum licentiam concedimus, ac pariter facultatem Constitutionibus Apostolicis, ac dicti Ordinis iuramento confirmatione Apostolica, vel quacunque firmitate alia roboratis cæterisque contrarijs non obstantibus quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum Statuti, Mandati, & Concessionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, Millesimo, quadringentesimo, quinquagesimo, decimoseptimo Kal. Februarij. Pontificatus nostri Anno IIII. Marcellus L. de Castiatis.

III.

STATVIT QVOD MONIALIVM Abbatissę non nisi ad triennium eligantur, illasq; à maiori Monialium parte factas, Canonicè electas declarat.

De eadem materia vide infra Gregorij XIII. Const. 6.

NICOLAVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad futuram rei memoriam. ¶ Digna reddimur attentione solliciti, vt admitendis earum votis beneuolum impartiamur assensum; quæ illecebris mundanis, ac mortalis viri thoro propulsis: in illius qui speciosus est præ filijs hominum beneplacitis sub Regulari obseruantia laudabiliter conuersantur. Hinc est, quòd nos cupientes vt vniuersa, & singula Monasteria, & loca Monialium seu Sororum Ordinis Sanctæ Claræ, siue Sancti Damiani, vel Minorissarum, illarumq; personæ, quæ sub cura, & regimine Fratrum Ordinis Minorum, de Obseruantia nuncupatorum, degunt, ac illæ personæ quæ in ipsis Monasterijs, & locis quæ sicut accepimus sub Regulari obseruantia dicti Ordinis Sanctæ Claræ altissimo iugiter famulantur, eo feruentius, & deuotius Diuinis obsequijs se coaptent: quo se per nos, & Sedem Apostolicam specialibus gratiis munitas fore conspexerint: dilecti filij Iacobi de

de Premadinis Professoris, & generalis Vicarij domorum Ordinis, & obseruantiæ eorundem in Citramontanis partib. consistentium supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica præsenti perpetua, & irrefragabili Cõstitutione statuimus, & ordinamus; quod in antea perpetuis futuris temporib. omnia, & singula monasteria, domos, & loca Ordinis Sãctæ Claræ prædicta p. Abbatissã, seu Matres Monialiũ, quarum videlicet singulorũ Monasteriorũ, Domorũ & locorũ prædictorum singularum Abbatissarum, seu Matrũ Monialiũ electiones, quæ si à maiore parte earum numero dũtaxat factæ fuerint canonicæ, celeantur, ad ipsorũ Monasteriorum, Domorũ, siue locorũ Moniales, aut Sorores Ordinem ipsum professas, & quæ per triennium, vel circa in prædictis Monasterijs morã traxerint, spectent, & pertineant, ac prædictarum Abbatissarum, seu Matrum Monialium dignitates, vel officia huiusmodi per annum tantum durent: temporeque illo decurso, etiã si iustas renunciationes nõ fecerit, vacent, ac vacare censeantur, regantur, & gubernentur, ac regi, & gubernari debeant: necnon omnes, & singulę nunc pręsentes, & futuræ Abbatissę, seu Matres Monialiũ, Monasteriorũ, Domorũ, & locorũ earum, præsentes videlicet in fine anni à datis præsentiũ, futurę verò à die electionis earũ cõputandi regimini, & administrationi Monasteriorum, Domorum, & locorum suorum in Vicariorum prouincialium prouinciarum eiusdem Ordinis Fratrum Minorum de obseruantia in quibus Monasteria, & loca ipsa consistunt, vel saltem visitatorum Monasterii Domorum, seu locorum prædictorum, per eosdem Vicarios in Congregatione Fratrum deputandorum, & ad id ab eisdem Vicariis potestatem habentium manibus, ac in præsentia Sororum, seu Monialium Monasteriorum, seu locorum huiusmodi ad id specialiter vocatarum, sub excommunicationis pœna, quam secus facientes incurrant, ipso facto renunciare, & cetera Litteras quoq. sigillũ, & claues monasteriorũ, & officinarum restituere teneantur, & sint astrictæ: Quodq; Moniales, & Sorores prædictæ nisi de Vicariis, vel Visitatoris huiusmodi expressa licentia aliquam ad Religionem, vel professionem recipere, & nisi à prælato Vicario, seu Visitatore pro idoneo reputatus fuerit, in earum Capellanum aliquem recipere seu receptum retinere pręsumant. Præterea omnibus, & singulis mulieribus dictis Monialibus, seu Sororibus, seruientibus, aut pro eis elemosynas quęrentibus, præsentibus, & futuris, quod quotiescunque pro parte Abbatissarum huiusmodi requisitę fuerint, earum Monasteria cum consilio discretarum intrare, nonnunquam, etiam in præcipuis sollemnitatibus pro ipsarum consolatione (licentia tamen prius per eas desuper à Vicario prouinciæ obtenta) cum ipsis Monialibus, vel Sororibus comedere, quodque confessor Monialium, seu Sororum huiusmodi, vel alius Frater eiusdem Ordinis ad hoc per Vicarium prouinciæ huiusmodi pro tempore deputatus, in omnibus, & per omnia iuxta formam, & tenores priuilegiorum, ac concessionum eisdem Monialibus, vel Sororibus eis quo ad ipsarum personas desuper à Sede prędicta, seu aliàs quomodolibet concessorum, in omnibus præterquam dictæ Sedi casibus reseruatis quotiés fuerit oportunum ipsarum seruientium confessionibus diligenter auditis, eis pro commissis, excessibus, criminibus, & delictis debitam absolutionem impendere, & iniungere pœnitentiam salutarem, necnon ipsas seruientes si id humiliter petierint à quibuscunque excommunicationis, suspensionis, & interdicti alijsque sententijs, censuris, & pœnis Ecclesiasticis, quibus pro tempore innodatę fuerint, in forma Ecclesiæ consueta,

sueta, iniunctis sibi pro modo culpæ pœnitentia, & alijs quæ tunc fuerint iniungenda absoluere, eisque Eucharistiæ, seu Extremę vnctionis Sacramenta Ecclesiastica ministrare liberè, & licitè valeant Diœcesanorũ locorum, ac Rectorum Parrochialium Ecclesiarum, & cuiuscunque alterius licentia super hoc nullatenus requisita, auctoritate Apostolica tenore præsentium indulgemus. Non obstantibus fel. record. Clem. Papæ V. prædecessoris nostri, & quibusuis alijs Apostolicis Constitutionibus, necnon Monasteriorum, & Ordinis Sanctæ Claræ prædictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque & indulgentijs, ac litteris Apostolicis ipsis Ordinis Sanctæ Claræ, & Monasterijs sub quacunque verborum forma in specie, seu genere per Sedem eandem aliàs quomodolibet concessis, quibus omnibus eorum, etiam si de ipsis, illorumque totis tenoribus de verbo ad verbum præsentibus habenda foret mentio specialis, illis aliàs in suo robore permanentibus, quoad præmissa derogare intendimus, & expressè derogamus per præsentes, ceterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergò &c. nostrorum statuti, ordinationis, concessionis, intentionis, derogationis, infringere, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, M. CCCCXLVII. Nonis Martij, Pontificatus nostri Anno Primo.

PIVS SECVNDVS TVSCVS.

Senensis, ex Piccolhominea familia,

Coronatus Romę iij. Non. Septembris 1458. obijt Ancona xix. Kal. Septembris 1464. Beatam Catherinam Senensem anno 1461. iij. Kal. Iulij æternę glorię corona donatam declarauit, illamq; in Sanctarum Virginum Catalogum quas Romana veneratur Ecclesia redigi, & ascribi mandauit; necnon litteras Canonicationis Sancti Vincentij à Calixto iij. sollemniter factas, confecit, cum illę ab eodem morte prauento fieri minimè potuissent.

I.

Statuit quod Generales Ordinum Mendicantium omnimodam habeant iurisdictionem super suos fratres cuiuscunque Vniuersitatis priuilegio gaudentes.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filijs, Prędicatorũ, Eremitarum Sancti Augustini, Carmelitarum atq; Minorum, & aliorum Ordinum Mendicantium Generalibus, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Religiosorum excessus, quos antiquus hostis eo solicitius suscitat, quo eorum vitæ meritoriæ ardentius ęmulatur, tanto amplius detestantes, quanto ex illis maiora scandala,

in

in mentibus fidelium oriuntur, ad illos reprimendum, & castigatione deb... coercendum, congruum nos decet remedium adhibere. Cum itaque (sicut accepimus) dilecti filij Prouinciales vestrorum ordinum laudabilem consuetudinem diutius obseruatam imitantes, nonnullos ex fratribus Ordinum Prędicatorum ad hoc idoneos, ad literarum studia, in locis vbi illa vigere noscuntur, causa adipiscendi scientię margaritam destinare consueuerint, quorum nonnulli iuuenili & humana fragilitate causantibus, interdum à semita rationis deuiantes, discoli, & vagabundi effici solent, & proprię salutis immemores, Quo fit, vt suaue iugum domini contemnentes, pręlatis suis obtemperare, eorumque salutares correptiones, & disciplinam effugere, quinimò despicere, & multimodè eludere contemnant, & ut id impunè efficiant, Rectorum, Gubernatorum, & Conseruatorum studiorum, siue priuilegiorum eorundem pręsidia, & patrocinia, quibus se protegi, & tueri valeant satagunt, exquisitis modis implorant, se ab ipsorum ordinum superiorum iurisdictione, potestate, & correctione exemptos esse pręrendentes, & similiter Baccalarii, Lectores, Biblistæ, siue alij officiales pro tempore in domibus & Conuētibus Ciuitatum, & locorum, in quibus studia huiusmodi vigere noscuntur deputati, cum excessus aliquos commiserint, siue aliter deliquerint, vel eorum inscitia, aut imperitia exigente, ab huiusmodi eorum officiis depositi fuerint ad ipsum præsumere moliantur, in graue ordinum prędictorum præiudicium, animarum suarum periculum, Regularis disciplinæ vilipendium, & contemptum, ac scandalum plurimorum. Nos itaque attendentes, quòd si ad reprimendos excessus huiusmodi, & talium pręsumptiones temerarias cohibendum, neruus publicę disciplinę lentescat, eorum voluntas fit procliuior ad peccandum, & impunitatis exemplum periculosius in alios deriuatur, ac volentes super his de opportuno remedio prouidere, discretioni vestrę per Apostolica scripta mandamus, quatenus omnes, & singulos vestrorum Ordinum professores, qui spiritu rebellionis assumpto, talia perpetrare pręsumpserint, cuiuscunque gradus, vel conditionis existant, nisi (canonica monitione præmissa) à cœptis resipuerint, & debitam à vobis pro commissis pœnitentiam humiliter susceperint, ac mandatis vestris efficaciter obtemperare studuerint cum effectu, tandiu excommunicatos, ac omnibus Magisterii, Baccalariatus, Lectorię, Bibliistatus officijs, alijsq; dignitatibus, & honoribus dictorum Ordinum exutos, priuatosq; auctoritate Apostolica nuncietis, & ab aliis, vbi, quando, & quoties expedierit, nunciari, & si eorum contumacia, proteruitas, vel rebellio id exegerit, carceribus ad pœnitentiam peragendam retrudi, & mancipari faciatis, donec spiritu consilij sanioris resumpto, vestris monitionibus, & mandatis studuerint, cum emendatione prioris vitæ, humiliter obedire, & ab huiusmodi excommunicationis sententia, meruerint à Sede Apostolica, vel à vobis absolutionis beneficium obtinere. Non obstantibus quibuscunq; priuilegijs, exemptionibus, libertatibus, indultis, & gratiis studiis generalibus quorumcunq; Ciuitatum, & locorum Apostolica, vel alia quauis auctoritate concessis, etiam si de illis, eorumq; totis tenoribus in presētibus, de verbo ad verbum habenda esset mentio specialis, eisq; specialiter aut aliàs sub forma certa, vel specifica derogandum, quæ eisdem fratribus, & professoribus (quoad hoc) nolumus in aliquo suffragari, etiam si hoc in eisdem caueretur expresſè, cęterisq; contrariis quibuscunque, aut si professoribus Ordinum prędictorum, vel quibusuis aliis, communiter, vel diuisim, à Sede Apostolica sit indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non

possint

possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę. 1458. XV. kal. Nouembris, Pont. nostri anno Primo.

II.

MANDAT INHIBENDO SVB EXCOMMVNICATIONIS latæ sententiæ pæna, vniuersis cuiuscunque Ordinis Regularibus, ne audeant disputare, prædicare, vel publicè, vel priuatè verbum facere, aut alijs suadere, esse hæreticum, vel peccatum, tenere, seu credere Sacratißimum Domini Nostri Iesu Christi sanguinem in triduo paßionis eiusdem, ab ipsa Diuinitate quomodolibet fuisse, vel non fuisse diuisum, donec super dubietate huiusmodi quid sit tenendum, fuerit per Sedem Apostolicam diffinitum.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad futuram rei memoriã. ¶ Ineffabilis summi prouidentia patri ad hoc nobis, quamuis immeritis vniuersalis Ecclesiæ regimen pia dignatione commisit, vt tanquam de summo vertice ad infirma refluentes intuitum, quid pro Sacræ Religionis expediat propagatione felici, & qualiter illius multiplicatis plantationibus Religio ipsa floridè dilatetur, solertius intendamus, omnesque inquietudinis, & molestiæ formites subtrahamus: sic quoque statui omnium Religiosorum in humilitate Altissimo famulantium, oportunè prouideamus, quod omnibus ab ipsis sublatis molestiis, in Religionis obseruantia, iugique perseueratione quietius intẽdere valeant. Sanè, cum dudum inter dilectos filios Prædicatorum, & Minorum Ordinum Fratres (satore zizanie operante) super eo quod eorum aliqui in ipsorum prædicationibus preciosum Sanguinẽ Domini Nostri Iesu Christi in triduo passionis eiusdem separatum fuisse ab ipsius Sanctissima Diuinitate asseuerabant: alii verò forẽ contrariũ tenebãt, dissensionis materia exorta foret, ex qua ad tantam inter eos altercationem, vt accepimus deuentum extitit, vt facilè mentibus fidelium posset scandalum generari, & licet aliàs nos ad obuiandum prædictis, auditis iis, quæ circa præmissa vtraque pars dicebat, & allegabat, silentium imposuerimus, ac materiã ipsam indiscussam pro tunc reliquerimus, ac mandauimus de huiusmodi dubietate amplius disceptationem aliquam fieri non debere: Quia tamen verendum foret, ne ex contrarietate prædicta, in mentibus eorundem Christi fidelium aliquid scandali ad eorum animas illaqueandas euenire posset, matura præmeditatione curauimus omnibus sinistris euentibus in præmissis, prout ex debito Pastoralis officij astringimur, obuiare. Vt igitur in Ecclesia Dei Ortodoxæ fidei vnitas præseruetur, & de cetero tollatur occasio in huiusmodi cõtrouersias, incidendi, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus,

& ordi-

ordinamus, quod nulli Fratrum Prædicatorum deinceps liceat de supradicta dubietate disputare, prædicare, vel publicè, aut priuatè verbum facere, seu alijs suadere, quod videlicet hæreticum, vel peccatum sit, tenere, Sanguinem ipsũ Sacratum, vt præmittitur, triduo passionis eiusdem Domini Nostri Iesu Christi, ab ipsa Diuinitate quomodolibet fuisse, vel non fuisse diuisum, vel separatum, donec super dubietatis huiusmodi decisione, quid tenendum sit, fuerit per nos, & Sedem Apostolicam, diffinitum. Mandantes propterea vniuersis & singulis eorundem, & aliorum quorumcunque Ordinum per totum Orbem constitutis Fratribus, cuiuscunque status, gradus, vel conditionis exīstāt, præsentibus, & futuris, sub excommunicationis latæ sententiæ pœn aquam ipso facto incurrant, & à qua nisi in mortis articulo constituti, nisi, per nos, aut successores nostros, absolui possint, ne contra statutum, & ordinationem nostram prędictam uenire, aut facere, vel tentare quoquo modo præsumant; necnon omnibus, & singulis prædictorum & aliorum Ordinum Prę latis, vt in virtute sanctæ obedientiæ transgressores omnes, quos in pœnam huiusmodi incidisse, aut contra prædicta dixisse, vel fecisse præsumpserint, dignis pœnis, diruisque carceribus punire, & mancipare procurent: ac Fratribus ipsis vtriusque, seu alterius Ordinis, de cetero sub eisdem pœnis aliquem Fratrem, seu alium hæreticum propterea proclamare, aut hęresis ex hoc labem incurrisse constiterit, illam, vel illos, apud Sedem Apostolicam denunciare teneantur, & debeant, quodque inter alias quascunque Ecclesiasticas, seculares uè personas, nullus Fratrum Ordinum prædictorum, seu aliorum, aliquem de prædictis infamare, aut de illo quomodolibet proclamare præsumat, quininimò, vt fratres ipsi Prædicatorum, & Minorum Ordinum huiusmodi, mutuo se diligant, & cum charitate pertractent, secundum Ordinum ipsorum instituta, & Regularis obseruantię Regulam, sub pœna præmissa auctoritate præfata tenore pręsentium iniungimus: decernentes ex nunc, omnes, & singulos fratres Ordinum prædictorum, qui prædicta non obseruare, vel illis contrafacere, vel venire studuerint cum effectu, ad omnes actus legitimos Religiosorum, & Ordinum, ipsorum penitus inhabiles, & incapaces, necnon irritum, & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum Mandati, Iniunctionis, & Constitutionis infringere, uel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Anconæ, Anno Incarnationis Dominicæ 1464. Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno sexto.

PAVLVS SECVNDVS Venetus.

Romæ coronatus V. Idus Septembris, 1464. Obijt V. Kalen. Augusti 1471.

I.

Facultatem Generali, Prouincialibus Vicarijs, ac Prioribus Congregationis Lombardiæ Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, concedit, exhibendi viris Mantellum nigri coloris, habitui eiusdem Ordinis Fratrum conformem; illosque singulis priuilegijs Ordinis gaudere posse, & debere declarat.

PAVLVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filiis Generali, & Prouincialibus Vicarijs, ac Prioribus Congregationis Lombardiæ, Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Exposcit vestræ deuotionis synceritas, & Religionis pro meretur honestas, vt illa vobis libenter concedamus, quæ deuotioni personarum, & diuini cultus augmento, animarumque saluti fore commoda dignoscuntur. Sanè, pro parte vestra exhibita nobis nuper petitio continebat, quod in Prouincia Lombardię nonnullæ laicæ zelo deuotionis accensæ, ad instar Mantellatarum sub obedientia Fratrum Prædicatorum, vel Minorum, aut Seruorum, Beatæ Mariæ Ordinum existẽtium, Mantellum, seu habitum Mantellatum sub obedientia Fratrum Ordinis vestri recipere desiderant: Quare pro parte vestra asserentium, quòd vos Mantellum, seu habitum huiusmodi mulieribus ex indulto Apostolico aliàs vobis concesso exhibere potestis, & exhibetis, quodque ipsæ mulieres Priuilegiis. & Indultis Fratribus dicti vestri Ordinis quomodolibet concessis, etiam gaudent. Nobis fuit humiliter supplicatum, vt vobis, ac successorib. vestris exhibendi omnibus, & singulis laicis, ac alijs deuotis personis maribus, Mantellum, seu habitum Mantellatum huiusmodi licentiam concedere, & aliàs super his opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, vobis, & successoribus vestris qui pro tempore fuerint, exhibendi omnibus, & singulis personis honestis laicis masculini sexus, hoc à vobis deuotè requirentibus, Mantellum, seu habitum Mantellatum nigri coloris, & habitui Fratrum eiusdem vestri Ordinis in colore conformem, ad instar aliorum Mantellatorum præfatorum, dummodo aliud canonicum non obstet, ita quòd liceat ipsis laicis recipere, & gestare mantellum, seu habitum huiusmodi per vos eis exhibitum, quibuscumque Constitutioni-

tutionibus,& Ordinationibus Apostolicis, ceterísque contrarijs nequaquam obstantibus,auctoritate Apostolica,tenore præsentium plenam,& liberã concedimus facultatem. Et nihilominus ipsis laicis, quibus taliter mantellum, seu habitum huiusmodi exhibueritis,quòd omnibus, & singulis priuilegijs, exemptionibus,immunitatibus,& indultis,tam spiritualibus,quam temporalibus,præfatis vestris Ordini,& Congregationi Apostolica,aut alia quauis auctoritate in genere concessis, ad instar aliorum Mantellatorum prędictorum, etiam gaudere possint,eadem auctoritate concedimus, & indulgemus. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ Concessionis, & Indulti infringere,vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ 1470. Pridie Kalend. Septembris, Pontificatus nostri anno Sexto.

PORTANTES SOLVM CORRIGIAM Gaudent Priuilegijs.

FRATER Benignius de Ianua Vicarius Generalis Congregationis Lombardiæ Fratrum Eremitarum Sancti Augustini de Obseruãtia,omnibus, & singulis præsentes litteras inspecturis, Salutem. significamus in testimonium veritatis, Sanctissimum Dominum Innocentium Octauum 1490. die 3. Iulij, viuę vocis oraculo concessisse, vt suscipientes habitum Mantellatorum,siue Mantellatarum Ordinis nostri, licet habitum illum cum licentia, Prioris loci non retineant, neque continuè deferant, Corrigiam tamen retinentes,ac deferentes, eisdem Priuilegijs,immunitatibus,& indulgentijs gaudeant quibus ipsi Mantellati, & Mãtellatæ gaudent,& gaudere possunt. Et hanc concessionem, & gratiam fecit, vt supra viuę vocis oraculo,præsentibus Reuerendissimo D. D. Art. Sanctorũ Ioannis,& Pauli presbytero Cardinali, Magnifico Florentinorum Oratore, me Fratre Benigno suprascripto, præsente Reuerendo Magistro Mariano de Genezano Sacræ Theologiæ ꝓfessore, patre Fratre Taddeo de Ipporegia Priore Taurini, quare pro satisfactione deuotionis earum personarum quæ pro bono animarum suarum hunc habitum Corrigiamque suscipere voluerint, hãc attestationem fecimus,& de rei veritate testimonium reddere voluimus cum impressione sigilli nostræ Congregationis. Datum in Conuentu nostro Sanctę Mariæ de Populo almæ Vrbis, prima Augusti 1490.

Vers. Adiutorium nostrum in nomine Domini. ℟. Qui fecit Cœlum,& Terram. Vers. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. Vers. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Oratio.

ORamus te domine sanctæ Pater Omnipotens æterne Deus, vt hanc Corrigiam benedicas,ad restingendos lumbos, & renes, ut omnis per-

sona quæ portauerit eam gratam tibi continentiam, mandatorumque tuorum obedientiam seruet, & intercedentibus Beata Maria semper Virgine, Beatoque Patre nostro Augustino, uitam consequatur æternam. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

¶ Deinde aspergantur aqua benedicta, & adoleantur incenso Corrigiæ, & eas recipientes. Et quando cingũtur, dicatur, siue cantetur hymnus. MAGNÆ PATER AVGVSTINE. Et ille, qui cingit Corrigiam, dicat. Præcingat te Dominus zona iustitiæ, & constringat in se dilectionem Dei, & proximi, per Christum Dominum nostrum.

¶ Quibus cinctis, dicuntur infrascriptæ Orationes. Vers. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo. Oremus.

ADesto supplicationibus nostris Omnipotens Deus, & famulis tuis hac Corrigia ad tui nominis laudem, honoremque pręcinctis, quibus fiduciam sperandæ pietatis indulges, intercedente Beato Augustino Confessore tuo, atque Pontifice, ob cuius etiam reuerentiam, & deuotionem præcincti sunt, consuetæ misericordiæ tribue benignus effectum. Per Dominum nostrum &c. ℟. Amen. Oremus.

DEVS, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da huic famulo tuo, uel famulabus tuis, ad tui laudem, ac Beatæ Mariæ semper Virginis, deuotionemque, & reuerentiam Beati Patris nostri Augustini, nuper pręcincto, vel præcinctis, seu præcinctæ in Ecclesiæ spiritu recta sapere, & de eius semper consolatione gaudere. Per Dominum nostrum, &c. in vnitate eiusdem Spiritus Sancti Deus, &c. Oremus.

COncede nos famulos, vel hanc famulã tuam, vel hunc famulum tuũ, quęsumus Domine Deus, perpetua mentis, & corporis sanitate gaudere, & gloriosa Beatæ Mariæ semper Virginis intercessione à præsenti liberari tristitia, & æterni perfrui lętitia. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Oremus.

PRætende domine famulis tuis de præsenti præcinctis dexteram cęlestis auxilij, ut te toto corde perquirant, & quę dignè postulant, consequi mereantur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

¶ Postremo benedicantur.

Benedictio Dei Omnipotentis, Pa † tris, & Fi † lij, & Spiritus † sancti, descendat super vos, & maneat semper vobiscum. ℟. Amen.

SIXTVS

SIXTVS QVARTVS.

Franciscus de Ruuere Ligur, ex villa Albizola Sauonen. Diœcesis Piscatoris Filius, summo hominum Piscatori Petro in Apostolica Sede successit, die 15. Kalend. Septembris, Anno reparatæ salutis 1471. Puerulus deuotus fuit Regulę Sancti Francisci, in qua felicissimi ingenij specimen edidit, deinde Patauij lauream Magisterij in Sacra Theologia suscepit. Sui Ordinis Minister Generalis extitit, deinde in Collegium Cardinalium adscriptus est, sedit in Apostolica Sede annos XIII. & dies V. D. Bonauenturam olim Ordinis sui Cardinalem, virum doctissimum (cuius corpus Lugduni magna veneratione reseruatur) inter diuos retulit. Festum Conceptionis Gloriosissimæ Virginis Mariæ confirmauit, & approbauit, multisque Priuilegijs Prædicatorum, & Minorum: aliorumque Mendicantium Ordines insigniuit.

I.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Regimini Vniuersalis Ecclesiæ meritis licet insufficientibus disponente Domino præsidentes, curis perurgemur assiduis, ut iuxta creditæ nobis desuper dispensationis officium quieti subditorum quorumlibet (præsertim sub Religionis habitu studio vacantium, piæ vitæ in quorum vtique prosperitate reficimur) iugi quantum nobis ab alto conceditur sollicitudinis studio intendamus, & vt ea quæ pro diuini cultus, & Religionis incremento, animarumque salute à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus prouidè facta sunt, substantialitatis ambiguitatibus quæ exinde emersisse noscuntur in sua integritate persistant, nostri ministerij partes interponimus efficaces. Dudum si quidem à felicis recordationis Eugenio Papa Quarto prædecessore nostro, litteræ emanarunt tenoris subsequentis.

BVLLA MARIS MAGNI.

I.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Regimini vniuersalis Ecclesiæ meritis licet insufficientibus disponente Domino præsidentes, curis perurgemur assiduis, ut iuxta creditę nobis desuper dispensationis officium, quieti subditorum quorumlibet præsertim sub Religionis Prædicatorum habitu studio vacantiũ piæ vitæ, in quorum vtiquę prosperitate reficimur) iugi quãtum nobis ex alto conceditur sollicitudinis studio intendamus, & vt ea quæ pro diuini cultus, dictæ Religionis incremento animarumque salute à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus prouidè facta sunt, sublatis ambiguitatibus quæ exinde emersisse noscuntur in sua integritate persistant, nostri ministerii partes interponimus efficaces. Dudum siquidem à felicis recordationis Eugenio Papa quarto prædecessore nostro, litteræ emanauerunt tenoris subsequentis. Eugenius Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Romanus Pontifex in quo potestatis plenitudo consistit, ad statũ Ecclesiasticum personarum sua præsertim mundanis abiectis illecebris, sub sacro Religionis iugo altissimo vota reddentium, & circa fidelium animarũ salutem, necnon hæreticorum, & aliorum infidelium quorumlibet debitam cõuersionem prædicationibus, & doctrina continuè laborantium, libenter intẽdens, nonnunquam per suos prędecessores in earum fauorem gesta innouat, & approbat, ac cõfirmat, prout id conspicit in Domino salubriter expedire. Hinc est, quod nos dilecti filii Bartholomæi Ordinis Fratrum Prędicatorũ, ac Theologiæ professoris, necnon generalis totius Ordinis huiusmodi Magistri, deuotis in hac parte supplicationibus inclinati, quasdam felicis recordationis Gregorii XI. ad instar nonnullorum Romanorum Pontificum prædecessorũ suorum dilectis filijs Magistro, Prioribus, & Fratribus vniuersis eiusdem Ordinis per eum concessas, necnon alias Martini V. prædecessorum nostrorum ẽt concessarum huiusmodi confirmatorias litteras, quas diligenter inspici, & examinari, quarumque tenorem de verbo ad verbum præsentibus inseri fecimus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, ex certa scientia innouamus, & confirmamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus. Tenor verò singularum prędictarum litterarum talis est. ¶ Martinus Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filijs, Magistro, Prioribus, & Fratribus vniuersis Ordinis Prædicatorum, salutem, & Apostolicam benedictionem. Ex Apostolicæ Sedis prouisione, ac personarum Deo deuotarum, præsertim sub Regulari obseruantia, & in fauorem fidei Catholicæ Domino famulantium, studio piæ vitæ, deuotione prouenire dinoscitur, vt Romanus Pontifex quandoq; prædecessorum suorum Romanorum Pontificum gesta inuouet, & innouatione restauret, & auctoritate fulciat innouata. Hinc est, quòd nos, vestris deuotis in hac parte supplicationibus inclinati, quasdam litteras felicis recordationis Gregorij Papę XI. prædecessoris nostri, ad instar nonnullorum

aliorum

aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum suorum, vobis & Ordini vestro concessas, quas diligenter inspici, & examinari, quorumque tenorem de verbo ad verbum præsentibus inseri fecimus, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, ex certa nostra scientia innouamus, & præsentis scripti patrocinio communimus. Tenor verò dictarum litterarum talis est. ¶ Gregorius Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filijs, Magistro, Prioribus, & Fratribus vniuersis Ordinis Prædicatorum, salutem, & Apostolicam Benedictionem. Virtute conspicuos sacri vestri Ordinis professores, qui contemplationi cęlestium feruenter inuigilant, & piæ vitæ studio sine intermissione desudant, decet per Apostolicæ circumspectionis auxilium sic prouidè dirigi, & solicitè consoueri, vt alicuius prætextu calumniæ, nullum internæ pacis excidium, nullumque religiosi status perferant detrimentum, sed in his robur, & vigorē habeant, per quæ circa cultum Diuini nominis, deuotis, & quietis mentibus inualescant. Hinc est, quòd cum sicut nobis exponere curauistis, tu fili Magister, & prędecessores tui, iuxta eiusdem Ordinis consuetudinem obseruatam hactenus, ac à Sede Apostolica toleratam, statim postquam electi secundum prędicti Constitutiones Ordinis extitistis, Fratrum ipsius curam gesseritis, Magisterij officium plenè, ac liberè in omnibus exercentes, ijdemque Fratres vobis deuotè, ac humiliter obedierint, & intenderint reuerenter, ac in eodem ordine sit statutum, vt Magister ipsius qui pro tempore fuerit, à Magisterij officio amoueri valeat à diffinitoribus Capituli generalis: Nos volentes ambiguitatis scrupulum in hac parte de vestris cordibus amputare, ac Ordinem ipsum præfatæ Sedi immediatè subiectum, à Sede approbatum eadem, honestate floridum, præclarum scientia, & virtute facundum, priuilegio Apostolicæ gratiæ attollere singulari, vestris supplicationibus inclinati, deuotioni vestræ ad instar felicis recordationis Bonifacij VIII. & Benedicti XI. Roman. Pontif. prædecessorum nostrorum, vt successores tui, fili Magister, qui erunt pro tempore, statim postquam electi secundum Constitutiones fuerint supra dictas, eo ipso veri eiusdem Ordinis Magistri effecti, curam animarum Fratrum ipsius Ordinis plenè habeant, & liberè gerant, ipsosque Fratres auctoritate propria ligare, ac soluere, necnon in eodem Ordine agere valeant, quæ ipsi, & præfati Ordinis diffinitores iuxta prædictas Constitutiones eisdē Ordini, & Fratribus secundum Deum viderint expedire, aliasque possint officiū Magisterij licitè in omnibus exercere, ijdemque Fratres, tibi Magistro, & successoribus tuis deuotè, & humiliter obediant, & intendant. Et præfati successores, & tu Magister, à diffinitoribus Capituli generalis Ordinis ipsius, secūdum Ordinis Constitutiones eiusdem, absolui, & amoueri possitis, auctoritate Apostolica indulgemus. Ratum habentes, & firmum, quicquid super præmissis per te Magister, dictosque prædecessores Fratres, & diffinitores factum, & obseruatum est hactenus, concessa tibi exequendi magisterij officium quoad præmissa omnia, & alia, libera facultate. Fratres autem de Ordine vestro, quos secundum Constitutiones ipsius Ordinis Conuentibus vestris deputandos duxeritis in Lectores, sine alterius cuiuscunque licentia, liberè in domibus prædicti Ordinis legere, & docere valeant in Theologica facultate, illis locis exceptis, in quibus viget studium generale, ac etiam quilibet in facultate ipsa docturus, vt Magister incipere solemniter consueuit. Et licet Episcopis, & Diœcesanis debitam, & deuotam obedientiam impendatis, nolumus tamen, quòd circa instituta, & præcipuè super institutione, & destitutione Priorum eiusdē Ordinis, ex hoc præiudicium aliquod incurratis. Quando verò in aliquo Capitulo,

pitulo, vel Conuentu vestri Ordinis de Prouinciali, vel Conuentuali Priore occurrerit electio facienda, si ex aliqua causa factam electionem à Fratribus eiusdem Ordinis quorum interest, non contingat forsitan confirmari, superior ad quem confirmatio electionis huiusmodi pertinet, aliquem de illis fratribus quos ipsi electores, uel maior pars eorum per litteras suas ab eo petierint, qñ ad ipsum pro electi confirmatione transmittunt, eis de nostra licentia concedere ualeat in Priorem. In electionibus quoque eorundem Magistri, & Priorum prouincialium ipsius Ordinis fratribus qui debent electionem huiusmodi celebrare (cum eos frequenter de remotis partibus oporteat conuenire) tempus super hoc statutum à iure non currat, nec ipsi in hac parte iuris regulis coarctentur. Et quia eiusdem Ordinis Fratres de locis ad loca ipsius Ordinis sæpiùs transmittuntur, propter quod stabilem, & perpetuam in certis, & determinatis eiusdem Ordinis domibus non faciunt mansionem, quia etiam bonos, & idoneos, ac probatos a vobis Fratres facitis ad ordines promoueri, liceat vobis ordinandos Fratres eiusdem Ordinis, quibuscunque malueritis Catholicis Pontificibus communionem, & gratiam Apostolicæ Sedis habentibus præsentare, ipsisque Pontificibus præsentatos à vobis Fratres sine qualibet examinatione per eosdem Pontifices facienda, & absque ombi promissione, vel obligatione ipsorum ordinandorum Fratrum, ad ordines promouere. In locis autem in quibus degitis, liceat vobis habere Oratoria, in quibus cum Altari portatili possitis missarum sollemnia, & alia diuina officia celebrare, ac etiam recipere Ecclesiastica Sacramenta. Cum generale interdictum fuerit, in Ecclesijs, & Oratorijs vestris, & alijs quibuscunque cum ad loca perueneritis Ecclesiastico supposita interdicto, clausis ianuis, interdictis, & excommunicatis exclusis, non pulsatis campanis, & submissa voce, liceat uobis celebrare diuina, & Ecclesiastica recipere sacramenta, dummodò causam non dederitis interdicto, nec contingat id uobis specialiter interdici, nec Ecclesiæ, vel Oratoria ipsa fuerint specialiter interdicta. Ijs verò qui in vestris morantur obsequijs, cuncta liberè ministrare possitis Ecclesiastica Sacramenta, & ipsos cum decedunt in vestris Oratorijs sepelire. Si quando autem in terris in quibus residetis, uel earum personas, excommunicationis, seu interdicti sententias contigerit promulgari, pueri vestris seruitijs deputati, negociorumque vestrorum procuratores, & operarij, qui in vestris locis, eorum operibus personaliter continuè institerint, huiusmodi sententijs obnoxij minimè habeantur, ibique possint audire diuina, iuxta formam quæ locis ipsis, eo casu à Sede Apostolica est concessa, nisi eisdem causam dederint, vel excommunicari specialiter, seu interdici contingat eosdem. Et quia vos extremam patientes pro Christi nomine paupertatem, exhortationis pro studio, bonos ad potiora dirigitis, & errantes in rectitudinis semitam laudabiliter reuocatis, concedimus, ut in excommunicatorum terris liberè commorari, & ab eis tunc etiam quando vos, uel ipsos transire contigerit, necessaria uitæ deposcere, ac recipere valeatis. Magister quoque, & singuli Priores, Prouinciales, & Conuentuales, ac vices eorum gerentes in Prouincijs, & Conuentibus, ac locis sibi commissis pro dictis Fratribus constitutis ibidem, necnon, & Fratribus alijs eiusdem Ordinis, interdum ad eos declinantibus vndecumque, absolutione, & dispensatione indigentibus, siue priusquam intrauerint Ordinem, siue post, in casibus quibus excesserint, pro quibus excommunicationis, vel interdicti, aut suspensionis incurrerint sententias à iure, vel à iudice generaliter promulgatas, &

huiusmodi

huiusmodi sententijs innodati, aut in locis suppositis Ecclesiastico interdicto diuina officia celebrantes, vel suscipientes Ordines sic ligati, notam irregularitatis incurrerint, absolutionis, & dispensationis beneficium valeant impartiri nisi adeo grauis fuerit, & enormis excessus, quod sint ad eandem sedem meritò destinandi. Fratres etiam uestri quos pro tempore uos Magister, & Priores, tam Prouinciales, quam Conuentuales, necnon, & vices vestras gerentes, in proprios habueritis Confessores, absolutionis, & dispensationis beneficium vobis (cum expedierit) valeant impartiri, iuxta formam concessionis super absolutione, & dispensatione fratrum eiusdem Ordinis superius vobis factæ. Ad hæc volentibus vestro aggregari Collegio, qui, suspensionis, aut interdicti, vel excommunicationis sententiis à iure, vel à iudice promulgatis, generaliter sunt ligati, absolutionis beneficium (obseruata forma canonica) impartiri, ipsosque in Fratres recipere, ac eos qui post assumptum habitum, vel professionem emissam recoluerint se talibus in seculo fuisse sententiis innodatos, secundum formam ipsam vos Magister, & singuli Priores, Prouinciales & Conuentuales, ac vices vestras gerentes, ualeatis absoluere, & cum irregularibus dispensare, si forsitan talibus innodati sententiis, vel in locis interdicto suppositis Diuina præsumpserint officia celebrare, uel Ordines susceperint, ita tamen, quod si aliqui ex huiusmodi eisdem sententiis propter debitum sint astricti, satisfaciant, ut tenentur. Ceterum uestra discretio cautè prouideat, ut Apostolicæ Sedis, legatorum ipsius, & ordinariorum locorum, in absolutionibus huiusmodi scandalum euitetur. Porro quieti uestræ prouidere uolentes, quod per litteras Apostolicæ Sedis, aut Legatorum, seu delegatorum ipsius, conueniri a quoquam minimè ualeatis, & quod ad pecuniam colligendam cogi non possitis inuiti, per litteras ipsius sedis de cetero impetrandas, quodque nullus vestrum correctionis, seu uisitationis, uel inquisitionis officium, Monasteriis, uel Ecclesijs, siue quibuscunque personis impendere, uel ad cognitiones causarum, citationes partium, & denunciationes sententiarum, interdicti, & excommunicationum procedere, aut recipere curam Monialium, seu Religiosarum quarumlibet personarum, teneatur, per Apostolicas litteras impetratas, & in posterum impetrandas, nisi huiusmodi Apostolicæ litteræ, de hoc indulto, & Ordine uestro expressam fecerint mentionem, auctoritate uobis Apostolica indulgemus. Concedimus etiam, vt ad uisitandum aliqua Monasteria Monialium cuiuscunque ordinis compelli aliquatenus non possitis, aut recipiendum commissiones causarum, seu sententiarum executiones, uel alia contingentia causas ipsas, per litteras præfatæ Sedis, in quibus facta non fuerit de indulgentia huiusmodi mentio specialis, siue per Legatos, uel Delegatos, ipsius. Nullus insuper Archiepiscopus, uel Episcopus, nullusque alius Prælatus Ecclesiasticus, uel eorum Vicarij, uel officiales, ad portandum, uel deferendum litteras, vel exequendum, aut denunciandum sententias contra principes seculares, Communitates, Populos, seu quoscunque benefactores vestros, nullusque Delegatus, vel Ordinarius iudex, ad faciendum citationes, vel commissiones recipiendas, siue quod sitis in causis aliquibus assessores, seu ad alia, lites, & controuersias contingentia, in causis quę coram ipsis tractantur, quemquam uestrum compellere valeant, sine prædictæ Sedis mandato, & licentia speciali, expressam faciente de hac indulgentia mentionem; nec quisquam uestrum parere, uel intendere teneatur super

per

per his monitionibus, & mandatis, aut iussionibus eorundem, aut facere, vel implere, quod in hac parte duxerint iniungendum. Ceterum Magistri, & singuli Priores Prouinciales, atque ipsorum Vicarij, illos ex Fratribus de quibus auctoritate litterarum Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ipsius Archiepiscopis & Episcopis, vel alijs quibuscunque prouisum extitit, vel in posterum contigerit prouideri, corrigere, ac non obstante contradictione aliqua, possint ad suum Ordinem reuocare, nec per litteras eiusdem Sedis, seu Legatorum ipsius iam de cetero obtinendas, aliquos de Fratribus ipsius Ordinis, prȩfatis Archiepiscopis, & Episcopis, aut alijs teneantur in socios deputare, nisi dictæ litterȩ Apostolicæ obtinendȩ de indulto huiusmodi, & ordine ipso expressam fecerint mentionem, & aliàs id honestati Ordinis, & illorum saluti viderint expedire. Nullus autem Legatus nisi de latere nostro missus, auctoritate litterarum Sedis Apostolicȩ specialem de hoc indulto, & Ordine uestro non facientibus mentionem, nullusque Prælatus, aut aliqua persona religiosa, vel secularis, de fratribus eiusdem Ordinis, seu Cardinalis Romanȩ Ecclesiæ, ad sua, seu Ecclesiæ negocia procuranda, vel secum manendum, aliquos assumere valeat, nisi quos Magister, vel Prior Prouincialis ipsorum, tanquam idoneos, & discretos sibi duxerint assignandos, quos etiam volumus subiacere Ordinis disciplinæ. Illos verò Ordinis ipsius Fratres, qui ad prædicandum crucem, vel inquirendum contra hæreticam prauitatem, seu ad alia huiusmodi negocia sunt, vel fuerint deputati, ubicunque à Sede Apostolica, tu fili Magister, tuique successores, remouere, seu reuocare, & penitus transferre, ipsisque, quòd supersedeant iniungere, aliosque substituere (cum expedire videritis) licitè, & liberè valeatis, ac in eos (si contrauenerint) censuram Ecclesiasticam exercere: ac quilibet Prior Prouincialis vel eis Vicarius, eiusdem Ordinis, id ipsum in sua prouincia circa fratres ipsius Ordinis, quibus ab eadem Sede similia cōtigerit in illa committi, facere possit, non obstantibus aliquibus litteris, vel indulgentiis Apostolicis, impetratis, vel in posterum impetrandis, quȩ de hoc non fecerint mentionem. Inhibemus quoque, ne quis post professionem in Ordine vestro factam, ab ipso Ordine sine Magistri, vel sui Prioris licentia discedat, discedentem verò absque cautione litterarum alterius ipsorum prætextu alicuius priuilegij Apostolicæ Sedis, nullus audeat retinere. Quod si fortè retinere præsumpserit, vobis Magister, & singuli Priores dumtaxat, & vestris Vicarijs, licitum sit in ipsos discedentes Fratres excommunicationis sententiam promulgare, detinentes verò eosdem secum, vel in Monasterijs, seu Ecclesijs suis, (nisi eos eiecerint) postquam eis denunciatum fuerit, excommunicationis sententiæ volumus subiacere, non obstante quod excommunicari, suspendi, vel interdici non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam de indulto huiusmodi mentionem. Si verò aliqui de Fratribus vestri Ordinis post obtentam licentiam à Sede prȩdicta, aut à vobis, ad Religionem aliam transeundi, infrà duos, vel tres menses se ad illam Religionem suæ saluti congruam non contulerint, & ipsius nō susceperint habitum Regularem, licitum sit vobis singulis Magistro, & Prioribus, ac vices vestras gerentibus, contra ipsos, tanquam contra alios vestri Ordinis Apostatas procedere, secundum quod honestati dicti Ordinis videritis expedire. Illud idem intelligi volumus de illis, qui post susceptionem habitus alterius Religionis, infrà tempus probationis nulla professione facta, inde præsumpserint resilire, aut etiam si post professionem huiusmodi ad Religionem laxiorem, seu mitiorem Ordinem transierint, vel (quod absit) ad seculum

culum

culum reuertantur; vos, volumus contra ipsos rigorem vestri Ordinis exercere. Apostatas quoque vestri Ordinis excommunicare, capere, ligare, incarcerare, & aliàs subdere disciplinæ rigori possitis, per uos, ac etiam alios, in quocunque habitu contigerit eos inueniri, inuocato ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis. Inhibemus etiam, ne Fratres quos ab Ordine vestro pro suis culpis per Magistrum, vel Priores, ac eorum Vicarios expelli contigerit, vel qui egressi fuerint proprio suo motu, prædicare, confessiones audire, seu docere presumant, nisi ad alium Ordinem in quo licitè huiusmodi exerceantur officia, transierint, de nostra vel Magistri, seu Prioris, vél Vicariorum ipsorũ licentia speciali. Quod si fortè ipsi contra huiusmodi inhibitionem nostram, aliquid super præmissis temerè attentare præsumpserint, uos Magistri, & singuli Priores, vel vestri Vicarij, in illos quos infrà fines predicationis sue iuxta consuetudinem Ordinis vestri distractos inueneritis, talia perpetrãtes, monitione premissa, auctoritate nostra, excommunicationis sententiam ualeatis promulgare. Eiectos autem de Ordine vestro, uel egressos, qui receptione in eodem Ordine suis culpis exigentibus reddiderint se indignos, & alios Fratres eiusdem Ordinis ex rationabili causa ad quoscunque Ordines approbatos, præterquam ad Beati Augustini hospitalariorum, & aliorum Religiosorum arma portantium, ad uitandam occasionem euagandi, vos Magister, & singuli Priores, seu vestri Vicarij, cum testimonialibus litteris, auctoritate nostra, licentiandi liberam habeatis facultatem. Nos enim districtius inhibemus ne tales ad alium ordinem aliter transire, vel aliqui eos recipere seu retinere præsumant, absque licentia speciali Sedis Apostolicæ, faciente de hoc plenariam mentionem. Inhibemus etiam, vt nulli, siue sit in Religionis Ordine, siue extra Ordinem constitutus, habitum uestium, aut ita consimilem, quod propter eum frater prædicator credi possit, deferre liceat, absque mandato Sedis Apostolicæ speciali. Et vt dicta inhibitio maiorem consequatur effectum, statuimus, vt hi qui habitum uestrum, aut sibi similem prædicto modo deferre præsumpserint, ad deponendum ipsum per Diœcesanos locorum (cum à vobis requisiti fuerint) monitione præmissa, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compellantur. Ceterum, cum humilitas vestra sibi de latitudine orbis terræ nihil præter domos, & hortos cum virgultis præmiorum obtentu cælestium duxerit reseruandum, nos piè volentes, quod illorum fructus vestrę paupertatis vsibus applicentur, vt de dictis hortis, & virgultis vestris nulli decimam teneamini exhibere, vobis auctoritate pręsentium indulgemus, districtius inhibendo, ne quis à vobis de pręmissis aliquid exigere, uel extorquere præsumat. Quia verò nonnulli vestræ Religionis habitum assumẽtes, diuersis personis quę sciri, & inueniri non possunt, aliqua bona restituere interdum tenentur, vobis Magistro, & Prioribus, ac Vicarijs prædictis concedimus, ut singuli vestrum, in locis sibi commissis, bona ipsa in pios vsus cõuertere valeant, prout secundum Deum viderint expedire. Sepulturam quoque in locis, Cęmiterijs, & Ecclesijs vestris concedimus, & eam liberam esse censemus, ut eorum deuotioni, & extremę voluntati, qui se illic sepeliri desiderauerint (nisi excommunicati, vel interdicti, aut etiam publici vsurarij fuerint) nullus obsistat, salua tamen iustitia illarum Ecclesiarum à quibus mortuorum corpora assumantur, districtius inhibentes, vt vlli Religiosi, vel seculares, vobis inuitis, aliquorum corpora defunctorum in vestris Cęmiterijs sepelire, aut in Ecclesijs vestris missarum sollemnia, vel pro animabus eorum qui ad loca vestra tumulandi feruntur, ibidem exequias celebrare sine

vestro

vestro assensu, & voluntate præsumant. Inhibemus insuper vniuersis fratrib. Ordinis vestri, ne aliqui eorum, alij quam Prælatis suis peccata sua confiteri præsumant; nisi necessitatis vrgente articulo, vel nisi forsan Magister, vel Prior proprius alicui fratri dederit fratri alteri eiusdem Ordinis licentiam confitendi. Vniuersis autem Ecclesiarum prælatis, & alijs inhibemus, ne confessiones vestras vobis inuitis audire, vel compellere uos ad Synodos, seu conuocationes suas accedere, vel cum eis extrà Ciuitatem, uel intrà processionaliter exire, aut suis Constitutionibus subiacere, vel capitula, scrutinia, vel Inquisitiones in locis vestris, vel alibi, de vobis facere, aut fidelitatem iuramento firmatam, & annualem obedientiam à Prioribus,& Supprioribus vestris exigere, aut de ipsorum institutione, vel destitutione siue de statutis vestri Ordinis se aliquatenus intromittere, seu prohibere ne ad Ciuitates, vel Villas vbi Religiose, & honestè commorari possitis, à populis euocati audeatis accedere, ibique pro vestris vsibus construere ędificia, Ecclesias, seu Oratoria, aut in accedentes fratres, seu construentes huiusmodi, vel receptatores ipsorum, excommunicationis sententiam ferre præsumant. Concedimus quoque vobis, vt de illis quæ in ornamentis vel pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, anniuersario, septimo, vigesimo, trigesimo, siue alijs ad perpetuum cultum diuinum, seu pro pietantijs, aut victu ad sustentationem vestram, vel indumentis, necnon pro annuis censibus redimendis, ad quarum solutionem aliquæ domus vestri Ordinis obligari noscuntur, vel de domibus, prædijs, & hortis, alijsque locis vobis secundum instituta uestri Ordinis opportunis, aut de his quæ pro huiusmodi domibus prædijs, hortis, & locis emendis vobis legantur, dummodò præmissa non conuertantur in alios vsus, sed in illos dumtaxat pro quibus relinquuntur, aut alios etiam qui in hac concessione, vel indulgentia continentur, nulli canonicam portionem aliquam teneamini exhibere. Et nè quis à vobis, vel vltimarum executoribus voluntatum seu decedentium hæredibus, de præmissis, aut de his quæ vobis in vltimis voluntatibus absolutè legantur, vel aliàs pro uestris necessitatibus conferuntur, aliquid exigere, vel extorquere præsumat, districtius inhibemus. Ad hæc liceat fratribus vestri Ordinis, cum de prioribus locis suis ad alia loca se transferunt, tam ædificia, seu omnem ędificiorum materiam, locorum quæ dimittunt, (dedicatis Ecclesijs dumtaxat exceptis) quam libros, calices, & paramenta, secum ad alia loca transferre, ac ædificia ipsa cum solo, & alijs ad eadem loca pertinentibus, præter Ecclesias uendere, ipsorumq; precium in aliorum locorum ad quæ dicti Fratres se transferunt, ædificationem seu aliàs in eorum vtilitatem conuertere, secundum quod eis videbitur melius expedire. Et ne aliqui, Archiepiscopi, vel Episcopi, aut alij Ecclesiarum prælati, seu quęuis alia persona Ecclesiastica, vel secularis, prædicta loca seu bona occupare, accipere vel vsurpare, aut quoquo modo sibi vendicare præsumant, absque dictæ Sedis licentia speciali, districtius inhibemus. Indulgentes vobis, vt ad præstationem procurationum legatorum prædictæ Sedis: vel Nunciorum ipsius, seu Dięcesanorum locorum, aut exactionum, uel collectarum, seu subsidiorum, vel prouisionum quarumcunque minimè teneamini: nec ad eà soluenda per litteras dictæ Sedis, aut Legatorum, aut Nunciorum eiusdem, seu Rectorum terrarum Ecclesiæ Romanæ impetratas, seu in posterum impetrandas, cuiuscunque tenoris fuerint, in perpetuum compelli possitis, nisi dictæ Sedis litteræ impetrandæ plenam, & expressam de indulto huiusmodi, & dicto ordine fecerint mentionem. Ceterum, cù felicis recordationis Innocentius Papa IIII. prædece-

prædecessor noster, olim duxerit statuendum, vt exempti quantacunque gaudeant libertate, nihilominus tamen, ratione delicti seu contractus, aut rei de qua contra ipsos agitur, ritè possint coram locorum Ordinarijs conueniri, & illi quoad hoc suam in illis iurisdictionem prout ius exigit, exercere. Nos vobis vt occasione Constitutionis huiusmodi, nullum libertatibus, & immunitatibus vobis, & Ordini vestro, per priuilegia, & indulgentias ab Apostolica Sede concessis, vel in posterum concedendis præiudicium generetur, auctoritate præsentium indulgemus, decernentes vos, seu personas vestri Ordinis, in prædictis casibus, ordinarijs ipsis minimè subiacere. Decernimus ergò irritum, & inane, quicquid contra tenorem Concessionum, Constitutionum, & Inhibitionum huiusmodi per quoscunq; fuerit attentatum, & Interdicti, Suspensionis, & Excommunicationis sententias, si quas contra Concessiones Constitutiones, & Inhibitiones easdem, in vos, vel vestrum aliquos, vel loca vestra, seu benefactores, vel executores, aut hæredes prædictos, in posterum promulgari contigerit penitus nô tenere. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostrarum Concessionum, Constitutionum, & Inhibitionum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Auinion. II. Nonas Martij, Pontificatus nostri anno Quarto. Ceterum vt earumdem litterarum tenor sic insertus omnimodam rei seu facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica decernimus, vt illud idem robur, eamq; vim, & eundem vigorem tenor ipse per omnia habeat, quæ haberent originales litteræ supradictæ, & eadem prorsus huiusmodi tenori fides adhibeatur, quandocunque, & vbicunque siue in iudicio, vel alibi fuerit exhibitus vel ostensus, & eidem stetur firmiter in omnibus quæ eisdem originalibus litteris adhiberetur, ac sicut eis staretur si forent exhibitæ, uel ostensæ, nec per hoc origiuales litteras dicti Gregorij seu Bonifacij, aut Benedicti, ad quarum instar illæ sunt editæ, producere, seu ostêdere teneamini. Verû, ne dubitationes, ac côtrouersiæ, quæ aliàs vos pluribus laboribus, & expensis uexauerunt, de cetero uobis fiant, ex certa scientia decernimus, vt dictum priuilegium Gregor. Papę XI. in iudicio, & extrà, in qualibet sua dispositione inuiolabiliter obseruetur. Non obstantibus Cô stitutionibus Apostolicis, illa præsertim felicis recordationis Clementis Papæ V. prædecessoris nostri, edita in Concilio Viennen. quæ incipit (Dudum) necnon priuilegijs, gratijs, & concessionibus Apostolicis, in genere, vel specie quibusuis Ecclesijs, personis, siue locis, sub quauis forma, uel expressione verborum, etiam si de his habenda esset in præsentibus mentio specialis, seu per quæ præsentibus non expressa, aut totaliter de verbo ad uerbum non inserta, earum in toto seu in aliqua parte sui, effectus posset aliqualiter impediri, & alijs contrarijs quibuscumque. Nos autem ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his, aut eorum aliquo à quoquam, quauis auctoritate, scienter uel ignoranter contigerit attentari. Declarantes, clausulam illam, uidelicet, (salua tamen iustitia Ecclesiarum illarum à quibus mortuorum corpora assumuntur) in omnibus alijs debere intelligi, præterquam in his de quibus in ipso priuilegio specialiter cauetur, quòd canonica portio minimè exigatur. Nulli ergò, &c. Datum Romæ apud Sanctos Apostolos, XII. Kal. Iulij, Pontificatus nostri anno X. Ceterum, ut quarumlibet litterarum earundem tenor sic insertus omnimodam rei seu facti certitudinem faciat, auctoritate Apostolica prędicta decernimus, ut illud idem robur, eamque

uim,

uim, & eundem uigorem tenor ipse per omnia habeat, quæ haberent singulæ originales litteræ supradictæ, & eadem prorsus huiusmodi tenori fides adhibeatur, quandocúque uel ubicunque, siue in iudicio, uel alibi, ubi fuerit exhibitus, uel ostensus, ac eidem stetur firmiter in omnibus, quæ singulis eisdem originalib. litteris adhiberetur, ac sicut eis staretur si forent exhibitæ, uel ostēsæ, nec p hoc originales litteræ Gregorii, seu Bonifacij, & Benedicti, vel Martini huiusmodi, præfati Magister, Priores, & Fratres pducere, seu ostendere teneantur. Volentes etiam auctoritate Apostolica, & scientia supradictis, harũ serie decernentes, quod priuilegium Gregorij Papæ XI. huiusmodi in iudicio & extrà, in qualibet sui dispositione inuiolabiliter obseruetur. Non obstantibus Constitutionibus Apostolicis, illa præsertim piæ memoriæ Clementis Papæ V. etiam prædecessoris nostri in Concilio Viennen. edita, quæ incipit. Dudum: necnon priuilegijs, gratijs, & Concessionibus Apostolicis in genere, uel in specie quibusuis personis, Ecclesijs, seu locis, sub quauis forma, aut verborum expressione concessis, etiam præsentibus, si de illis præsentibus habenda foret mentio specialis: seu per quæ non expressa, aut totaliter de uerbo ad verbum non inserta, earum in toto seu in aliqua parte, sui effectus posset aliqualiter impediri, & alijs contrarijs quibuscunque. Nos enim ex nunc irritum decernimus, & inane, si secus super his, vel eorum aliquo à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo, &c. Datum Florentiæ, anno incarnationis Domini 1443. Idibus Aprilis, Pont. nostri anno decimo. Nos igitur, qui dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum, & personarum eius statum prosperum, & tranquillum: propter vberes fructus quos Ordo ipse multa præfulgens gloria meritorum, & gratia sanctitatis in agro militantis Ecclesiæ in propagationem fidei Orthodoxæ hactenus produxit vtiliter, ac producit, & in futurum producturũ fore, spe firma tenemus, palmites suos à mari vsque ad mare, & etiam ad barbaras extendendo nationes, intensis desideramus affectibus, Gregorij, Martini, & Eugenij, ac aliorum prædecessorum nostrorũ qui Ordinem prædictũ Fratrum Prædicatorum, alijs varijs priuilegijs, non immeritò decorarunt, vestigijs inhærentes, motu proprio, non ad eorum dicti Ordinis Fratrum professorum, vel alterius pro eis, nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera voluntate, & deliberatione, ac ex certa nostra scientia, prædictis Gregorij, & quascunque alias quorumcunque aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum litteras, dicto Ordini Fratrum Prædicatorum, ac illius domibus, & professoribus in genere, sub quacunque verborum forma concessas, quas, ac si de verbo ad verbum vna cum prædictis litteris Eugenij prædecessoris præfati præsentibus insertæ forent, haberi volumus pro expressis, ac omnia, & singula in illis contenta auctoritate Apostolica, tenore præsentium, approbamus, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus, ac pro potiori cautela omnia, & singula per Gregorium, & Martinum, & Eugenium aliosque prædecessores prædictos in eisdem litteris pro, & in fauorem dicti Ordinis Fratrum Prædicatorũ quomodolibet ordinata, statuta, decreta, concessa, & indulta fieri, & obseruari debere, auctoritate, motu, & scientia, prædictis, de nouo ordinamus, statuimus, atque decernimus, ac eidem ordini Prædicatorum illiusque domibus, & professoribus concedimus, & indulgemus. Et quia sicut accepimus, nosque ipsi experientia didicimus in minoribus constituti, circa litteras, & priuilegia huiusmodi nonnulla dubia postmodum sunt exorta, habita super his consideratione decenti, motu, auctorite

tate, & scientia prędictis, litteras eiusdem Gregorij prædecessoris in ea parte in qua concedit dicti Ordinis professoribus, vt liceat eis in locis in quibus degunt habere oratoria, & in eis cum altari portatili, etiam tempore interdicti, ianuis clausis, missarum, sollemnia, & alia Diuina officia celebrare, & quod eorum insistentes obsequijs, censuris generaliter promulgatis non ligentur, cum contingat eos persæpè requiri, vt etiam extra oratoria super huiusmodi altari portatili celebrent Diuina officia, & ad illa, interdicti tempore, tertij ordinis S. Dominici de pœnitentia nuncupati Fratres, & Sorores, ac suos, & illorum procuratores admittant, extendentes concedimus eisdem fratribus, vt non solum in oratorijs, & locis in quibus degunt, sed etiam in quouis alio loco congruenti, honesto, possint super altari portatili huiusmodi Missas, & alia Diuina officia liberè, & licitè celebrare, exceptis Ecclesijs ab Ordinarij iurisdictione non exemptis, quoties illud eisdem Fratribus per Ordinarios ex causa contingeret inhiberi. Et vt liceat eis tempore interdicti, Fratres, & Sorores dicti Ordinis B. Dominici de pœnitentia nuncupati, necnon ipsorũ Fratrum Prædicatorum, ac fratrum, & Sororum dicti tertij Ordinis procuratores, & negocia gerentes vtriusque sexus, admittere ad Diuina. Præterea, quia idem Gregorius prædecessor in dictis suis litteris Magistro, Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, & eorum Vicarijs, absoluendi Fratres eiusdem Ordinis, necnon Fratribus dicti Ordinis quos ipsi Magister, Priores Prouinciales, & Conuentuales habuerint pro tempore in confessores, absoluendi ipsos Magistrum Priores, Prouinciales, ac Conuentuales ab excessibus, & censuris, nisi talia forent, propter quæ essent ad Sedem Apostolicam merito destinandi, ac cum eis de super dispensandi, concedit, & propterea qui sunt destinandi persępè reuocetur in dubium: Vt absoluentium, & absoluendorum, dispensantiũ, & dispensatorũ, pro tpe puritati conscientię cõsulamus, declaramus, hæreticos relapsos, Schismaticos, & qui litteras Apostolicas falsificassent, aut ad infideles prohibita detulissent, dumtaxat esse ad Sedem prædictam meritò destinandos. Reliquis verò omnibus etiam Symoniæ qualitercunque irretitis, posse per illos quibus inibi conceditur, absolutionis beneficium, & dispensationis gratiam iuxta casuum indulgentiam impartiri. Et vt dicti Ordinis professoribus omnis vagandi tollatur occasio, & ad Apostolicam Sedem recurrendi subtrahatur pro posse necessitas, Magistro, & Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, ac eorum Vicarijs, defectum natalum ex adulterio, sacrilegio, incestu, & quouis alio nefario, & illicito coitu prouenientem, patientibus, necnon cum his, qui ex quauis causa præterquam homicidij uoluntarij, bigamiæ, & mutilationis membrorum irregulares forent, dispensandi cum dicti Ordinis Prædicatorum professoribus, postquam ipsum Ordinem professi fuerint, vt defectu, & irregularitate huiusmodi non obstantibus, irregulares ipsi, ad quoscunque etiam sacros ordines promoueri, & in illis etiam in altaris ministerio ministrare, & tam ipsi irregulares, quam defectum natalium patientes prædicti, ad quæcunque administrationes, & officia eligi, recipi, & assumi, illaque gerere, & exercere liberè, & licitè valeant, motu, & scientia, ac auctoritate prædictis, concedimus per præsentes. Eam verò partem litterarum eiusdem Gregorij prædicti, in qua sepulturam in Ecclesijs Fratrum dicti Ordinis liberam esse voluit (salua iustitia Ecclesiarum) à quibus corpora assumuntur, declarantes, libertatem huiusmodi intelligi debere, etiam quo ad hoc, vt fratres ipsi, nullius super hoc petita licentia, parrochias in quibus corpora prædicta forent, cum cruce processio-

naliter igredi, & corpora ipsa leuare, & ad eorũ Ecclesias sepeliẽdi causa defer re possint, vbi hoc consuetum foret, vel presbyteri de leuatione requisiti hoc facere recusarent. Nec cogantur inuiti, etiam prætextu cuiuscunque consuetudinis, ipsi, uel defunctorum consanguinei, illa ad parrochiales Ecclesias, aut alia loca deferre, & cum illis, uel sine, inibi celebrare, vel celebrari facere pro eisdem defunctis aliqua Diuina officia, ante, vel post sepulturam eorundem. Iustitiam verò Ecclesiarum à quibus corpora ipsa assumuntur, iuxta Martini prędicti prædecessoris voluntatem saluam esse debere decernimus, in omnibus alijs casibus præter eos, in quibus eorundem Gregorij, Martini, & Eugenij prædecessorum nostrorum specialia priuilegia, Fratres ipsi ab huiusmodi solutione quarta sunt exempti, nec in aliquo casu, de candelis, quæ ad manus Fratribus dantur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. In reliquis verò casibus quam in præmissis in quibus quarta ipsa soluenda veniret, conuentiones (si quæ sunt inter Fratres prædictos, & locorum Ordinarios, ac Ecclesiarum Rectores initæ) laudabiles, & honestæ in posterum obseruentur. Et si fortè per nos, vel Sedem Apostolicam, de pijs legatis, dispositis, & relictis, in genere, vel in specie, decima, seu alia portio, uel quota, alteri piæ, vel non piæ causæ, ex quauis causa hactenus concessa foret, aut in futurum concedi, & solui, aut dari, mandari contingeret, Fratres prædictos, ac illorum domos, & eis legata, & relicta, aut aliàs in eorum fauorem exposita in concessionibus, & mandatis huiusmodi, decernimus, ac volumus non includi, nisi de ipsis Fratribus, ac præsenti decreto, ac voluntate nostris, non per generales clausulas quæ etiam specialem mentionem importare uiderentur, sed vera, & specifica mentio fiat in eisdem. Indultum verò eiusdem Gregorij prædecessoris, de decimis non soluendis, ad quæcunque bona dictorum fratrum, & quascunque decimas, etiam quas vulgò Papales appellant, & Apostolica Sedes pro Christianæ fidei defensione, aut alijs imminentibus persæpè necessitatibus indicit, & quæcunque alia onera, motu, & scientia prędictis extendimus, decernentes fratres ipsos Prædicatores, et si per quoscunque exemptos etiam mendicantes solui mandarentur, cum quibusuis derogatorijs, fortioribus clausulis, ad illarum solutionem non teneri, & in illorum solutione cessando, censuras, & pœnas aliquas non incurrere, nisi præsentibus non per generales, & alias clausulas specialem mentionem importantes, non aliàs sit derogatum specificè, eorum de verbo ad verbum inserto tenore. Et ne prætextu Constitutionis Innoc. IIII. prædecessoris nostri, quæ incipit: (Volentes) locorum Diœcesani, & alij Ordinarij, ac alij quicunque, in personas, & loca Fratrum Prædicatorum, contra eiusdem Gregorij prædecessoris ordinationem, sibi quancunque iurisdictionem & superioritatem vendicare pręsumant, districtius inhibemus, ne quispiam absque dictæ Sedis speciali commissione, & auctoritate, in personas, domos & loca, dicti Ordinis Prædicatorum, vtpotè prorsus exempta, aliquas Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti sententias, specialiter uel generaliter quomodolibet promulgare, aut in personas, domos, & loca huiusmodi aliquam præeminentiam, superioritatem, & iurisdictionem quomodolibet exercere præsumant, etiam ratione contractus, vel delicti, seu rei de qua contra ipsos ageretur, vbicunque iniatur contractus, committatur delictum, & res ipsa consistat. Decernimus quoque ex nunc, quaslibet Excommunicationis, Suspensionis & Interdicti sententias, & quoscunque processus, quasuis pœnas, & sententias generales, vel speciales continentes, quos, vel quas promulgari vel haberi, & omnia quę contra Fratres,

domos,

domo & loca dicti Ordinis quomodolibet fieri contigerit, etiam corum exemptione, vtpotè notoria, non aliter allegata, nullius roboris, vel momenti esse, & pro infectis haberi debere. Prӕterea, quia vel parochialium Ecclesiarum Rectores prӕfati, erga illos qui dicti Ordinis Prędicatorum Fratribus eorum peccata confitentur, persӕpè in exhibitione Eucharistiӕ, & Extremӕ vnctionis se reddunt difficiles, concedimus ipsis Fratribus Ordinis Prӕdicatorum, vt personis eis confessis, quibus Rectores prӕfati sine rationabili causa denegauerint, seu malitiose distulerint Eucharistiӕ, & Extremӕ unctionis Sacramenta ministrare, super quo eorundem confessorum assertioni stari debeat, illa petentibus possint impunè exhibere. Et cum aliquando contingat Monasteria Monialium Sancti Augustini sub cura, habitu, & constitutionibus Fratrum Prӕdicatorum degentium, Monialibus destitui, adeo, vt de eorum reformatione spes nulla supersit, conuenientiusq; sit, quod illorum sic destitutorum bona ad ipsos Fratres deueniant, quorum erant curӕ commissa, quam ad alios, illa quę sic destituta existunt, & destitui contigerit in futurum, cum eorum bonis omnibus in perpetuis vsibus Fratrum dicti Ordinis Prӕdicatorum, quibus ex forma regiminis ipsius Ordinis competit, applicamus, ita vt fratres ipsi possint de illis, & eorum monasteriorum structuris, & ӕdificijs, pro eorum voluntate disponere, prouiso, quod illorum Ecclesiӕ, & Oratoria, ad profanos vsus non redigantur, sed in illis quandoque Diuina celebrentur officia. Insuper, cum nonnulli ad Ordinem prӕdictum Fratrum Prӕdicatorum specialem gerentes deuotionis affectum, ordinent eorum cadauera cum habitu fratrum dicti Ordinis Prӕdicatorum, aut Sororum dicti Ordinis de pœnitentia sepeliri, ne ex illorum corporum delatione ad alia loca Ordini, & fratribus prӕdictis iniuria irrogetur, decernimus, tales apud Fratres ipsos esse sepeliendos, etiam si alibi suam elegissent sepulturam, nec posse etiam in loco per eos electo, cum habitu prӕdicto quomodolibet sepeliri, aut ad sepeliendum portari, absq; Fratrum domus loci in quò tales decesserint expressa licentia, & assensu. Ceterum ne sine ratione parochialium Ecclesiarum, apud quas eorundem Fratrum domus constructӕ fuere, aut construentur in posterum, locorum Ordinarij in eosdem Fratres aliquam superioritatem sibi vendicare tentarent, fratrum eorundem quies in aliquo perturbaretur, concedimus eisdem Fratribus, vt in sic concessis, & quas eis concedi contigerit, curatis Ecclesijs, possint per Capellanum per eos, pro eorum nutu ponendum, & amouendum, curam huiusmodi exercere. Qui quamdiu Capellanatus huiusmodi fungetur officio, ac si dicti Ordinis Prędicatorum professor existeret, dictorum Fratrum Prędicatorum libertate, & exemptione vbique fruatur. Ecclesię verò prӕdictӕ, & illarum bona, illa qua domos dicti Ordinis prӕrogatiua lӕtentur. Rursus intelleximus, quod etsi bonę memorię Ioannes XXII. prӕdecessor noster, illorum opinionem qui asserebant, quod confessi Fratribus, prӕdicti, vel aliorum Ordinum Mendicantium ad audiendas confessiones juxta iuris dispositionem deputatorum pro tempore, tenebantur eorum peccata Rectori eorum parrochialis Ecclesiӕ iterum confiteri, reprobauerit. Et deinde prӕdecessor, reprobationem huiusmodi approbans, contra talia asserentes, tanquam de hӕresi suspectos, per locorum Ordinarios inquiri, & procedi mandauerit, ac successiuè piӕ memoriӕ Nicolaus Papa V. similiter prӕdecessor noster, gesta in prӕmissis, à Ioanne, & Eugenio prӕdecessoribus, robur perpetuӕ firmitatis obtinere debere decreuit. nihilominus, adhuc nonnulli eorum

E adhuc n-

adhęrentes proteruiæ, opinionem prædictam, & desuper factos damnatos, & male sonantes, ac reprobos articulos, ueros esse affirmare non uerentur. Vt talium præsumptuosa temeritas tanto minus inualescat, quanto plurium erit superiorum correctione damnata, concessam contra tales per eiusdem Eugenij prædecessoris litteras locorum Ordinarijs facultatem, ad Inquisitores hæreticæ prauitatis extendimus, ac volumus, quod Inquisitores ipsi quicunque fuerint, eadem qua Ordinarij contra tales auctoritate fungantur.¶ Postremo, cum Fratres Ordinis Minorum, sicut & prædicti Prædicatorum Ordinis professores, pro fidei Catholicæ dilatatione continuo indefessè laborent, fructusq; afferant in Dei Ecclesia salutares, & propterea fuerint varijs per Sedem prædictam priuilegijs decorati, ut quos par labor, pariaq; merita coniungunt, paria coniungant priuilegia, & fauores, concedimus eisdem professoribus Ordinis Prædicatorum, ut concessis fratribus Minoribus, & eisdem Ordinis Minorum Fratribus, præmissis, & alijs concessis prædictis fratribus Prædicatoribus priuilegijs, indulgentijs, gratijs, fauoribus, indultis, tam spiritualibus quam temporalibus, à prædictis & alijs Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, aut alijs auctoritatem habentibus (quæ omnia ac si nominatim exprimerentur, haberi hic volumus pro expressis, & nostræ approbationis munimine solidamus, ac decernimus robur perpetuæ firmitatis obtinere) potiri, & gaudere possint, & debeant, perpetuis futuris temporibus, in omnib. & per omnia prorsus, & sine vlla differentia, perinde, ac si quæ uni ex Ordinibus prædictis sunt concessa, utriq; simul nominatim concessa fuissent, aut concederentur in posterum. Et quæ de Magistro generali, ac Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, ac eorum Vicarijs, necnon Monasteriorum Monialium Sancti Augustini, sub eorundem fratrum Prædicatorum cura, & secundum ipsius Ordinis fratrum Prædicatorum instituta uiuentium sunt statuta, in generali, & prouincialibus ministris, ac Vicarijs dicti ordinis fratrum Minorum, necnon & Monasteriorum Sororum Sancti Damiani nuncupatarum, censeantur esse statuta. Districtius inhibentes eisdem locorũ ordinarijs sub interdicti ingressus Ecclesiæ, & suspensionis à regimine, & administratione Ecclesiarum, & parochialium Ecclesiarum Rectoribus, & alijs quibuscunque sub excommunicationis latæ sententię, & priuationis earundẽ Parochialium Ecclesiarum, ac omnium aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, quę obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in posterum obtinenda pœnis, eo ipso per eos qui cõtrafecerint incurrendis, ne ordines prædictos Fratrum Prędicatorum, & Minorum, ac illorum domos, & professores præter, aut contra Martini, Gregorij, & Eugenij, aut aliorum quorumcuq; prędecessorum nostrorum, & pręsentium nostrarum litterarum tenorem, inquietare, seu molestare, & eos, aut testamentorum vltimarumque voluntatum executores, & hæredes prædictos, seu quoscunque alios, directè, vel indirectè, ad solutionem alicuius quartę parochialis, seu Canonicæ, vel alterius portionis, seu oneris, & faciendum celebrari aliquod officium in eorum Ecclesijs, vel alibi, dum apud ipsos fratres decedentium cadauera tumulantur, ante vel post eorum sepulturam cogere, nec confessis dictis fratribus Prædicatoribus, & Minoribus pro tempore, Eucharistię, seu Extremæ Vnctionis Sacramenta, sine rationabili causa denegare, vel illorum exhibitionem malitiosè differre, aut eorum parochianis, ne dictis fratribus confiteantur prohibere, vel persuadere, nec etiam ad præmissa, seu aliquod præmissorum, auxilium, consilium, vel fauorem, directè, vel indirectè

directè quoquo modo præsumant. Et nihilominus cuilibet in dignitate Ecclesiastica constitutio, & Metropolitanæ, uel alterius Cathedralis Ecclesię Canonico per vniuersum orbem, qui desuper per dictorum Ordinum Priores, Guardianos, & Fratres, ac illorum, seu ad commodum eorum Romanæ Ecclesiæ Syndicos, desuper fuerint requisiti, per Apostolica scripta in solidum mandamus, quatenus per se, vel alium seu alios præmissa, vbi, & quando opus fuerit, sollemniter publicantes, ac eisdem Fratrum Prędicatorum, & Minorum Ordinibus, ac illorum domibus, & professoribus in præmissis, efficacis defensionis prędidio assistentes faciant eos pacifica possessione, vel quasi, priuilegiorum, & concessionum huiusmodi gaudere, non per ordinarios, & Rectores prædictos, aut quoscunque alios, indebitè molestari, aut eis grauamina, iniurias atque damna inferri, seu quomodolibet irrogari, ac etiam summariè, & de plano, sine strepitu, & figura iudicij sola facti veritate inspecta, contra quoscunque cuiuscunque qualitatis, vel conditionis existant, & quacunque Ecclesiastica etiam Patriarchali, Archiepiscopali, vel Episcopali, aut mundana forent dignitate, & exemptione muniti, in quibuscunque causis per eos mouendis, quacumque ratione, vel causa, quæ excogitari possit, eis ministrent iustitię complementum, exequendo quod per eos fuerit ordinatum, & illos quos censuras, & pœnas prædictas incurrisse constiterit, irretitos esse declarent, ac faciant, & mandent, interdictos, suspensos, & excommunicatos publicè nunciari, ac ab omnibus arctius euitari, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, illos quoties opus fuerit iteratis vicibus aggrauare procurent, contradictores per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, inuocato ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis. Non obstantibus Constitutionibus Bonifacij, quibus cauetur, ne quis extrà suam ciuitatem, & Dęcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis vltrà vnam dictam à fine suæ Diocesis ad iudicium euocetur, seu ne iudices à Sede Apostolica deputati extra Ciuitates, & Diœceses in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alijs vices suas committere præsumant. Et de duabus dictis in Concilio generali, necnon quæ incipit. Super Cathedram Bonifacij. Et dudum Viennen. Concilij, ac Calisti Papæ III. Etiam prædecessoris nostri litteris, aliisque Apostolicis: ac etiam in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, vel generalibus, necnon Ottonis, & Octoboni olim in Regno Angliæ Apostolicæ Sedis Legatorum constitutionibus, Ecclesiarum quoque, ac locorum quorumlibet statutis, & consuetudinibus, & inter quoscunque dictorum Ordinum fratrum Prædicatorum, & Minorum professores, ac locorum Ordinarios, seu Rectores prædictos initis, & conclusis, ac hactenus obseruatis pactis, & conuentionibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis, necnon omnibus illis, quæ Gregorius, Martinus, & Eugenius præfati prædecessores, in prædictis eorum litteris voluerunt non obstare contrarijs quibuscunque, quibus omnibus illa, ac si de verbo ad verbum insererentur, & derogatoriarum derogatorias clausulas in se continerent, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, quo ad præmissa, specialiter, & expresè derogamus. Aut si Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & Rectoribus præfatis, seu quibusuis alijs, communiter, vel diuisim, a Sede præfata indultum existat, quod in

terdici, suspendi, vel excommunicari, aut vltrà, vel extrà certa loca, ad iudicium euocari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quaslibet alia dictæ Sedis indulgentia, generali, vel speciali, cuiuscunque tenoris existat, per quam præsentibus non expressam, vel totaliter non insertam, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, de qua cuiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis. Nos enim ex nunc illa, & quæcunque alia quæ in futurum per nos, vel Sedem Apostolicam quomodolibet concedi, statui, decerni, vel ordinari contigerit contra Gregorij, Martini, & Eugenij aliorumque prædecessorum nostrorum prædictorum, & presentium litterarum huiusmodi tenorem, necnon secus super his à quoquam, qua uis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irrita, & inania, ac nullius roboris, vel momenti esse decernimus. Et quia difficile foret præsentes litteras ad singulas prouincias originaliter destinare, volumus & dicta auctoritate decernimus, quod transumptis earum, manu notarij publici, & Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ, aut alicuius Archiepiscopi, vel Episcopi, seu dictorum Ordinum Magistri, & Generalis Ministri sigillo munitis, ea prorsus in iudicio, & extra, vbicunque exhibita, uel ostensa forent, fides adhibeatur, ac si ipsæ originales litteræ forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum Approbationis, Constitutionis, Ordinationis, Statuti, Decreti, Concessionis, Indulti, Declarationis, Concessionis, Inhibitionis, Ampliationis, Voluntatis, & solidationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ, M. CCCC. LXXXIIII. Pont. nostri Anno quarto.

II.

BVLLA AVREA PER QVAM PLVRA alia priuilegia conceduntur.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Sacri Prædicatorū, & Minorū Fratrum Ordines, instar duorum primorum fluminū à cælestium voluptatum, & amœnitatū a Paradiso egredientium sacrosanctæ vniuersalis Ecclesiæ terram, ne mundanarū cupiditatum, & vitiorū calore arescat, præclaræ doctrinę, virtuosorum operū, ac multiplicium meritorum imbribus irrigantes, magis illam indies fructuosam efficiunt. Hi sunt duo Seraphin, qui in sublime contemplationis, & Seraphici amoris alis eleuati, a terrenisq; rebus abstracti, assiduo diuinarū laudū clamore, & immensorū beneficiorū humano generi a summo opifice Deo exhibitorum declaratione, feruentissimis prædicationibus populos instruendo, & ad cœleste iter dirigendo insistentes, multiplicata talenta eis credita, Domino Deo mundæ segetis animarum scilicet Redemptoris

ris Nostri Iesu Christi preciosi sanguinis effusione redẽtarum, copiosos in horrea Sanctæ Ecclesiæ manipulos referunt. Hi sunt duæ tubæ per quas Dominus præcipit ad pabulum sacri Euangelij vniuersum populum assiduis prædicationibus aduocari, vt in oẽm terrã exiret sonus eorum, & redderent sibi populum acceptabilem, & bonorum operum sectatorem. Ad prædictorũ igitur Prædicatorum, & Minorum Fratrum ordines quos pro eorum amplissimis meritis, & vberrimis fructibus quos in Dei Ecclesia continuè afferunt præ cæteris, paterna charitate diligimus, nostræ considerationis intuitũ dirigẽtes; illa eis libenter concedimus, quæ in eis optatæ quietis fructum inducãt, & statum eorum faciant pacificum, & tranquillum. Dudum siquidem, vt ordinum eorundem professorum statui, & quieti consuleremus Motu proprio nonnullas litteras diuersorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum dictis Ordinibus concessas, & in illis contenta approbauimus, & quo ad aliqua declarauimus, ampliauimus, & extendimus, ac nonnulla de nouo eis concessimus, prout in diuersis nostris litteris desuper confectis plenius continetur. Cum autem sicut postmodum accepimus, per huiusmodi ampliationes, declarationes, extensiones, & concessiones, adhuc totali eorundem ordinum, & illorum professorum quieti, plenè, vt expedit non consulatur, asseraturq; à nonnullis per easdem litteras, omnes gratias spirituales, & tẽporales dictis ordinibus, & eorum domibus, & fratribus à prædecessorib. nostris concessas, approbatas non fore. Nos attenta meditatione pensantes, quãtum vtilitatis ad exaltationem Christianæ fidei, & Euangelicæ veritatis ordinum prædictorum professores hactenus attulerunt, & afferre valeant, addiuuante dominio in futurum, ac propterea volentes (vt tenemur) eorum tranquillitati vberius prouidere. Motu simili, non ad ipsorum Fratrum, & Sororum, aut alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & ex certa nostra scientia, quascunque litteras, & gratias spirituales, & temporales, concessiones, & Indulgentias, ac peccatorum remissiones, in genere, vel in specie Fratribus, & Sororibus Prædicatorum, & Minorum ordinum, ac domorum eorundem, necnon visitantibus illorũ Ecclesias, capellas, & oratoria concessas, quarum tenorem, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur haberi volumus pro expresso, præsentium tenore approbamus, & robur firmitatis perpetuæ obtinere decreuimus, proq; potiori cautela, Apostolica auctoritate de nouo iuxta litterarum desuper concessarum continentiam, & tenorem concedimus, & largimur. Et vt Ecclesiæ domus, & Oratoria Prædicatorum, & Minorum Ordinum prædictorũ per vniuersum Orbem constructæ, & ædificatæ, & quæ construi, & ædificari contigerit in futurum, congrua deuotione, & veneratione à Christi fidelibus visitentur, ac quæ imperfectæ sunt perficiantur, & ad complementum deducantur, & completæ conseruentur, & manuteneantur, necnon paramentis, & alijs ad Diuinum cultum inibi necessarijs debitè ornentur, ipsiq; Christi fideles ad dictas Ecclesias eo libentius confluant, & ad præmissa manus promptius porrigant adiutrices, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratiæ conspexerint se refectos. De omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius auctoritate confisi. Vniuersis, & singulis Christi fidelibus, vtriusque sexus, vere pœnitentibus, & confessis, qui Ecclesias, & Oratoria domorum Fratrum prædictorũ in singulis Sancti Dominici, & Sãcti Francisci, centum annos, & totidem quadragenas, & in Sanctorum Petri, Martyris, Thomæ de Aquino, Vincentij, & Sanctę Catheri-

næ de Senis, ac Sanctorum Antonij de Padua, & Ludouici Episcopi, Bernardini, & Sanctæ Claræ, & Beatæ Elisabeth, festiuitatum diebus, à primis vesperis, & per totam diem ipsarum festiuitatum quinquaginta annos, & totidem quadragenas deuotè visitauerint annuatim, & manus ad præmissa, aut eorum aliqua porrexerint adiutrices, de iniunctis eis pœnitentijs, misericorditer in domino relaxamus, pręsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Et vt prædictorum Prędicatorum, & Minorum Ordinum Fratres tanto feruentius Diuinis beneplacitis insistant, quanto maiorib. se viderint spiritual lib. gratijs fore munitos, omnib. & singulis Prædicatorum, & Minorũ Ordinũ professorib. qui nunc sunt, & pro tempore perpetuo erũt, vt confessor idoneus eorundem Ordinum, quem quilibet pro se, de sui superioris licentia duxerit eligendum, eorundem confessione diligenter audita, pro commissis per eos excessibus, & peccatis, semel in vita, in forma confessionalis per nos editâ, in mortis verò articulo plenariam absolutionem, peccatorum huiusmodi remissionem impendere valeant, etiam si ante factam eorundem Ordinum professionem eos decedere contingeret similibus motu scientia, & auctoritate indulgemus. Facultatem verò à prædecessoribus nostris concessam Magistro Generali, & Prioribus Prouincialibus, & Conuentualibus, ac eorum Vicarijs Prædicatorum, ac Generali, & prouincialibus ministris, & eorum Vicarijs, necnon custodib. Minorũ Ordinũ prædictorũ, super absolutione Fratrũ eorundem Ordinũ suorũ, & dispensatione cum eisdẽ, in quibuscũq; casib. (præterquam illis pro quibus essent ad Sedem Apostolicam mittendi) & per nos approbatam, cum declaratione casuum pro quibus mittendi sunt perstringẽtes, volumus, quod Magister, & Minister generales præfati, & eorum Vicarij, & illi, quib. ipsi Magister, & Minister generales pro tempore id duxerint cõmittendũ dũtaxat, & non alij facultate prędicta de cetero vti possint, illam omnibus alijs penitus adimentes. Et ne propter Monasteria Monialium, seu Sororum sub cura, & institutis Ordinis prædicti fratrum Prædicatorum, & Sanctæ Claræ, seu Sancti Damiani, Ordinum sub eiusdem Fratrum Minorum Ordinis cura degentia, Sancti Dominici, & Sancti Fransisci de pœnitentia nuncupatorum Ordinum vtriusque sexus personas, contingat eorundum Fratrum quietem turbari, motu, scientia, & auctoritate prædictis, statuimus, quod huiusmodi Monasteria, & loca, eorumq; Abbatissæ, & Priorissę, Procuratores, Syndici, oblati, & vtriusque tertij Ordinis prædicti de pœnitentia nuncupatæ personę prædictę, eisdem Priuilegijs, Immunitatibus, Gratijs, fauoribus, concessionibus, facultatibus, & indultis spiritualib. & temporalibus, pędictis, Fratrum Prædicatorum, & Minorum, Ordinib. ac illorum professoribus, domib. & locis, ac Procuratoribus, Syndicis, Oblatis, & Commissis, seu aliàs quomodolibet per prędecessores nostros, aut nos hactenus concessis, & in posterum concedendis, quauis auctoritate, quatenus earum sexui, & statui non contradicant, liberè, & licitè vti possint, & debeant, in omnibus, & per omnia, prorsus, & sine vlla differentia, ac si eisdem Monasteriis, locis, & personis, Abbatissis, Syndicis, Procuratorib. Oblatis & Cõmissis, sororũ, & Monalium earumdẽ, ac personis vtriusque sexus de pœnitentia huiusmodi, nominatim concessę forent, & cõcederẽtur expresse. Pręterea, quia vt intelleximus, exortis nonnunquã Controuersijs inter locorũ Ordinarios, eorũque Vicarios, seu Officiales, Curatos, & Fratres prædictorũ Ordinum, varijs occasionibus, locorum Ordinarij eorumq; Vicarij, seu Officiales, et curati, prædicti, ne Christi fideles fratribus ipsis pias eleemosinas

nas

nas erogare præsumant, suadere, & etiam sub censuris inhibere, ac erogantes excommunicatos fore, prædicare, seu prædicari facere, seu pronunciare præsumunt. Locorum Ordinarijs, eorumque Vicarijs, seu Officialibus, & curatis prædictis; ac etiam alijs quibuscunque dicta auctoritate mandamus, vt ab huiusmodi persuasionibus, inhibitionibus, & mandatis, de cetero prorsus omninò abstineant, decernentes inhibitiones ipsas, & mandata, nullius existere firmitatis, & illis contrauenientes, censuris huiusmodi minimè ligari, ac eosdem persuadentes, & inhibentes, mandatoq; nostro huiusmodi obtemperare non curantes (nisi pœnituerint, & persuasiones, ac inhibitiones, & prædicta reuocauerint infra triduum, postquam desuper requisiti fuerint) eo ipso ordinarios interdicti ingressus Ecclesiæ, & suspensionis à regimine, & administratione suarum Ecclesiarum. Alios verò inferiores ab eis excommunicationis sententiam incurrere. Cum autem nonnulli ad Ordines prædictos Prædicatorum, & Minorum specialiter gerentes deuotionis affectum, eorum cadauera cum habitu Fratrum Prædicatorum, vel Min. seu Fratrum, vel Sororũ de pœnitentia vtriusque Ord. prædictorum, sepeliri mandent, & persæpè antequã moriãtur habitũ huiusmodi eis postulãt exhiberi, decernimus habitũ hmôi per priorem Domus Ord. Prædicatorũ, aut Guardianum Domus Ord. Min. loci in quo tales decedere cõtinget, vel per superiorẽ Prælatũ ipsorũ Ordinũ Domorũ, seu Prioratus, & Guardianiæ, vel cui illi duxerint cõmittẽdum dũtaxat, & non per aliũ quauis auctoritate, vel prælatione fungentẽ exhiberi debere, qui prædictum habitum recipientibus declarare teneantur, apud eorũ ordinum Ecclesias debere sepeliri in eorum habitu, quorum habitum suscipiant, & illorum sic indutorum cadauera discooperta, nullo pallio, vel tegumento superimposito, cum habitu huismodi ad sepulturam deferri posse, Ordinariorum etiam sub censuris prohibitione locorum qualibet in contrarium edita non obstante, quas quo ad hoc modificamus. Et ne ex habilitatibus ad vnum, vel plura beneficia Ecclesiastica in titulum, vel commendam obtinenda, cum facultate interim donec illa assequantur pro capellanis aliorum in beneficijs Ecclesiasticis deseruire, & quod etiam postquam beneficia huiusmodi assecuti fuerint, in domibus dicti Ordinis residere, cameras habere, in illas, ac in generalibus atq; prouincialibus Capitulis Fratrum eorundem Prædicatorum, & Minorum Ordinum, vocem actiuam, & passiuam habere, ac priuilegijs, fauoribus, & gratijs, & indultis concessis ipsorum ordinum professoribus gaudere possint, præfatis Ordinibus, & illorum professoribus grauamen inferatur, eisdem motu, & auctoritate decernimus, huiusmodi concessas, & quas concedi contigerit habilitationis litteras, intelligi, & inpretari debere, vt fratres ipsi quibus litteræ huiusmodi concessæ sunt, & concedẽtur in posterũ, quandocũq; per Sedem prædictã postquã aliquod beneficium adepti fuerint pacificè, aut pro capellanis in aliquib. Ecclesijs cœperint deseruire, concessionibus prædictis (preut vocem actiuam, & passiuam, residentiam in domibus dictorum ordinum, ac retentionem dictarum domorum, camerarum, & alia quæ ordinum præfatorum sunt, concernunt) de dictorum Prælatorum consensu dumtaxat gaudere possint, & non aliàs, nec alio modo. Idem statuentes de promotis ad Cathedrales etiam titulares appellatas Ecclesias, & alias Ecclesiasticas dignitates. Ceterum, vt dictorum Ordinum professores, qui Inquisitores hæreticæ prauitatis pro tempore in diuersis mundi partibus deputantur, tanto diligentius eorum officia studeant exercere, ac ab illicitis, & eis prohibitis abstinere, quanto cognouerint posse, eorum

errores facilius corrigi, & puniri, quod Magister Prædicatorum, & Minister Minorum Ordinum prædictorum Generales præfati, nunc & pro tempore existentes, gesta pro tempore per ipsos Inquisitores suorum Ordinum respectiuè, examinare, & quærelas contra illos propositas audire, ac super illis (quātum eis iustum, & æquum videbitur) statuere, & ordinare. Et si in aliquo eos deliquisse inuenerint, illos iuxta excessus exigentiam, etiam per eorum ab officio amotionem, ac aliàs corrigere, & punire, dictosque Inquisitores secundum quod æquum, & iustum, aut necessarium videbitur (non tamen in una eadē; diœcesi multiplicare) liberè & licitè valeant. Et prædicatorum in Minorum, & e contra Minorū Ordinum prędictorum Inquisitores in Prædicatorū Ordinum huiusmodi professores quoscunq; officio inquisitionis huiusmodi fungi, illudque exercere nullatenus possint absque Sedis Apostolicę licentia speciali, de pręsentibus litteris specificam, & expressam faciente mentionem. Postremò, quia prædicatorum, & Minorum Fratrum prędictorum Ordinum professores pro fidei Catholicæ dilatatione, incremento, & defensione, continuè indefessè laborant, & eorum exēplari uita, prædicationibus uerbi Dei, audientia Confessionum, sana doctrina, assidua Sacrarum litterarū instructione, & deuota Diuinorum officiorum celebratione, hæreticorum extirpatione, alijsq; innumeris pijs operationib. præ ceteris ordinū mendicantiū professoribus fructus in Ecclesia Dei salutares copiosius attulerunt hactenus, & continuè afferre non cessat, atque allaturos in futurum Deo propitio spe firma tenemus, & propterea conuenit, vt ipsi præ ceteris ampliores fauores, & gratiarum prærogatiuas à præfata Sede recipiant, & reportent, aliorumque ordinum mendicantium indultis, & priuilegiis apud Sedem pręfatam gaudeant, ne illis inferiores esse videantur. Omnes, & singulas gratias, concessiones, indulgentias, & peccatorum remissiones, immunitates, exemptiones, facultates priuilegia, & indulta spiritualia, & temporalia, qualiacunque sint Eremitarum Sancti Augustini, & Carmelitarum, ac Seruorum Beatæ Marię Fratrum Ordinibus, & illorum Ecclesiis, Oratoriis, & domibus, prioribus, Fratribus, & Sororibus, Conuersis, & Oblatis, ac vtriusque sexus personis de pœnitentia nuncupatis, à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus prædictis, & à nobis, aut alijs auctoritatem habentibus, quæ omnia, ac si nominatim exprimerētur haberi hic volumus pro sufficienter expressis, coniunctim, vel diuisim, in genere vel in communi concessa, eisdem, & eorum cuilibet, Prædicatorū, & Minorum Fratrū Ordinib. Domibus, Ecclesiis, Oratoriis, Generali Magistro, Ministro, Priorib. & Ministris Prouincialib. Cōuentualib. Prioribus, Guardianis, Sororibus, Oblatis Conuersis, & utriusque sexus tertii Ordinis, seu de Pœnitentia nūcupatis, & aliis eorundē Ordinū psonis, de nouo cōcedimus, & in eis locū habere volumus, ac si eisdē nominatim directè, & expressè concessa fuissent. Mandantes etiam motu, & scientia, & auctoritate prędictis, vt dum Priuilegiorum, Indulgentiarum, Prærogatiuarum Concessionum, exemptionum, Immunitatum, Facultatum, & Indultorum, dictorum Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, Carmelitarum, & Seruorum Sanctæ Mariæ originales litteræ seu transumpta authentica, ex illis, pro, & in fauorem Ecclesiarum, domorum, & fratrum prædictorum Prædicatorum, & Minorum Ordinum, adducerentur, vel exhiberentur, eadem fides indubia adhibeatur, tam in iudicio, quam extra iudicium, & alijs locis, quib. opus fuerit, ac si pro, & in fauorem dictorum Ordinū Ecclesiarum, Domorum, & Fratrum Prædicatorum, & Minorum à Sede Apostolica emanassent

sent

sent, ac eis, & cuilibet ipsorum fuissent immediatè concessæ. Inhibentes districtius ipsis locorum Ordinarijs sub interdicti ingressus Ecclesię, & suspensionis à e regimine, & administratione suarum Ecclesiarum, ac parochialium Ecclesiarum Rectoribus, & alijs quibuscunque, sub excommunicationis latę sẽtentiæ, & priuationis earundem Ecclesiarum Parochialium, & omnium aliorum beneficiorum Ecclesiasticorum, quæ obtinent, necnon inhabilitationis ad illa, & alia in posterum obtinenda, pœnis, eo ipso qui contrafecerint incurrendis, ne personis quibuslibet Ecclesiasticis, vel secularibus in genere, vel in specie, directè, vel indirectè aliquid inhibeant, præcipiant, ordinent, vel statuãt, quo minus ordines prędicti, illorum domus, & professores, prædictis gratijs eis concessis liberè vti possint. Non obstantibus quibuscunque Apostolicis suspensionibus, reuocationibus, & restrictionibus, ac prouincialibus, & Synodalibus Concilij editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, necnon Parisiẽsis, & aliorum locorum generalium studiorum Vniuersitatibus, & Curiæ vicegerentiæ Auinionensis, & quibusuis ordinariis Prælatis, ac personis concessis, & concedendis litteris priuilegiis, ac per illos deputatis in eis conseruatoribus Priuilegiorum huiusmodi facultatibus, & iurisdictione, cum quibusuis Clausulis etiam derogatoriarum derogatoriis, ac fortioribus, & insolitis, quibus, omnibus illa etiam si de eis eorumque totis tenoribus, & datis, non per huiusmodi generales clausulas etiam specialem mentionem importantes, sed specifica, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, seu quæuis alia mentio habenda esset, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris: quo ad præmissa specificè, & nominatim derogamus, & ea nemini in præiudicium præmissorum suffragari posse, aut debere, ac irritum, & inane quicquid secus contigerit attentaris decernimus; necnon omnibus illis quæ in dictis litteris nostris præfatis ordinibus concessis volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscunque. Verum quia difficile foret pręsentes litteras ad singulas prouincias originaliter destinare, volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod transumptis earum, manu notarii publici, & Curiæ causarum Cameræ Apostolicę Auditoris, vel protectoris qui est, & qui pro tempore erit, aut alicuius Archiepiscopalis, vel Episcopalis seu cuiuscunque in dignitate constituti sigillo munitis, ea prorsus in iudicio, & extra, vbicunque exhibita, vel ostensa fuerint, fides adhibeatur indubia, ac si ipsæ originales litterę forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostrę Approbationis, Constitutionis, Cõcessionis, Largitionis, Indulti, perstrictionis, voluntaris, ademptionis, statuti, mãdati, decreti, inhibitionis, & derogationis infringere, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1479. 7. Kal. Augusti, Pont. nostri Anno Octauo.

REVO

III.

REVOCATIO RESTRICTIONIS POTESTATIS absoluendi Fratres vt in dicta Bulla Aurea continetur.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filijs Vicarijs Fratrum Obseruantiæ Hispaniæ, & Lombardiæ Ordinis Prædicatorum, ac omnibus Prioribus, & vices gerentibus eorundem Fratrum ipsis Vicariis subiectis, Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Quoniam omnes Ordinis vestri de Obseruantia Fratres pro eorum absolutionibus, & dispensationibus obtinendis, ad Magistrum generalem præfati vestri Ordinis ire tenentur, & obligantur, iuxta tenorem Bullæ Aureæ nuncupatæ in qua talis restrictio apponitur, idque Fratribus ipsis magno sit incommodo, propter varios discursus pro quaque re faciendos. Volentes eorum commoditati, & quieti in hoc consulere, supplicationibusque in hac parte nobis porrectis inclinati, vobis, & cuilibet vestrum facultatem, & potestatem concedimus, absoluendi, & dispensandi cum Fratribus ipsis, sicuti altàs ex priuilegio quod dicitur Mare Magnum facere poteratis, antequam talis Bulla Aurea nuncupata, emanasset. Illa cæterisque contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, Die 28. Maij 1481. Pontificatus nostri anno decimo.

IIII.

MVLTA PRIVILEGIA PATRIBVS AD PRAEdicandum Iesu Christi Euangelium in terras infidelium euntibus concedit.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Apostolicæ seruitutis officium cui dante domino præsidemus, nos admonet, vt sicut bonus pastor ad oues Christicolas pascendas aures nostræ contemplationis extendimus, & earum necnon partium, & regionum, ac temporum qualitatibus pensatis, ad eorundem Christicolarum salutem vigilemus, & ijs quæ à nostris prædecessoribus circa ea circunspectè emanasse comperimus, illorum vestigia imitantes, consimilibus facultatibus, & gratiis (dum a nobis petitur) robur Apostolici muniminis adiicimus. Dudum siquidem felicis recordationis Pij Papæ II. prædecessoris nostri litteræ emanarunt, quas præsentibus annotari fecimus, & quarum tenor sequitur, qui talis est. Pius Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dum leuamus in circuitu oculos nostros, & gregem dominicum sollicitudini nostræ (disponente Domino) commissum vndique mentis acie contempla-

mur

mur, ex debito Pastoralis officij vigilem curam impendimus, vt cultores vineę Sabaoth sic cultui satis intendant, vt eius virtuosi palmites extirpatis spinis, & tribulis, latius extendantur, sic ille cęlestis agricola, & pius paterfamiliàs ad excolendam Vineam suam diuersis horis, & tempore seruos misit; ne fructus propter cultorum inopiam deperiret, sed potius virtutum, & bonorum operum germinaret. Cum verò in terris infidelium messis quidem sit multa, operarij verò pauci, ne ager Dominicus spinis, & vepribus repleretur, nónulli prædecessores nostri de florido Prædicatorum Ordine ad irrigandam imbre sanctæ prædicationis corda Aquilonarium, & Orientalium Nationum, aliquos direxerunt filios, & alumnos, qui flante spiritu, plenos manipulos in horrea sanctæ matris Ecclesiæ portauerunt; Sed prohdolor temporibus nostris venit inimicus homo, & superseminauit zizania in medio tritici, cũ per Turcarum potentiam Christianorum aliquas Nationes suo impijssimo dominatui subiecerit. Inde fit, vt nos eò efficacius operam impendamus, quo magis gregem Dominicum à diro Serpente conspicimus crudelius laniari. Vtque opportunis remedijs commodius prouideatur, Nos dilecto filio Christophoro de Viterbio Ordinis Prędicatorum Sacrę Theologię professori, totius Societatis peregrinantium propter Christum inter gentes, Vicario Generali, & hereticę prauitatis Inquisitori per nos deputato, & constituto, & aliis suis successoribus pro tempore deputandis in partibus Orientalibus, tam fidelium, quam infidelium constitutis, & quam maximè in Ciuitatibus Caffæ, & Perę, Chij, & in terris Saracenorum, Paganorum, Græcorum, Bulgarorum, Cumanorum, & Ethyopum, Yberorum, Alanorum, Gazarorum, Gothorum, Zirorum, Ruthenorum, Syrorum, Iacobitarum, Nubianorum, Nestorianorum, Georgianorũ, Armenorum, Indorum, Agolesticorum, Tartarorum, Carelorum, Hungarorũ maioris Vngarię, & aliorum qui nondum Sacramenta fidei perceperunt, vt ipse Vicarius, & eius successores, & deputandi ab ipsis pro tempore dicti Ordinis Fratres, possint singulorum Christi fidelium quorumcunque Diecesis, & locorum ad ipsos pro tempore confluentium, confessionem audire, & pro commissis (etiam, si talia fuerint propter quę Sedes Apostolica foret merito consulenda) pœnitentiam salutarem iniungere, necnon a quibusuis sententiis excommunicationis, tam ab homine, quam à iure latis, ac aliis censuris, & pęnis quomodocunque, vel qualitercunque illas incurrerint, seu ligati fuerint, absoluere, necnon (dummodò tales bigamię labe respersi non sint) super irregularitate, si quam quouis modo, & causa incurrerint, dispensare, ac huiusmodi confessione audita, Eucharistiæ, & Extremę vnctionis, aliaque Ecclesiastica Sacramenta ministrare. Insuper, vt singuli Confessores idonei, quos Vicarius, & Fratres partium prædictarum dicti Ordinis duxerint eligendos, omnium peccatorum suorum de quibus corde contriti, & ore confessi fuerint, plenariã remissionem in mortis articulo impendere, vel si aliàs copiam confessorum habere non ualuerint, dummodò contriti existant, eandem Indulgentiam consequantur. Quodque Confessores ipsi singulorum confessiones audire, & pro cõmissis quoties ipsi uidebitur, etiam si talia sint propter quę Sedes Apostolica meritò sit consulenda, debitam absolutionem impendere, ac pęnitentiam salutarem iniungere, necnon ipsorum fratrum singulos, à quibuscunque sentẽtiis, censuris, & pęnis in ipsos quauis auctoritate promulgatis absoluere, & super irregularitate per ipsos quoquo modo contractis dispensare, omnemque inhabilitatis, & infamię maculam (dummodò à bigamia non processerint) abolere liberè, & licitè valeant. Insuper, vt ipsorum Fratrum bonorum operum fructus

ctus amplius valeant propagari, vt Vicarius, & Fratres pro tempore existẽtes, præfata singula loca aliàs pro habitatione, & vsu Fratrum dicti Ordinis idonea, & in eis domos, monasteria, cum Ecclesijs, Campanilibus, Campanis, Dormitorijs, Hortalitijs, & alijs necessarijs officinis erigere: Quæ quidem loca, domus, & Monasteria recepta, & erecta, & eorum personæ, & omnibus, & singulis priuilegijs, indulgentijs, immunitatibus, & indultis, alijs locis, domibus, monasterijs, & personis Ordinum Prædicatorum à Sede Apostolica quoquomodo concessis vtuntur, & gaudent, vti pariter debeant, & gaudere. Insuper, vt Vicarius, & Fratres prędicti omnibus, & singulis gratijs, libertatibus, exemptionibus, priuilegiis, indulgentiis, & indultis, quibus Prouincialis, & Fratres prouinciæ Terræ sanctæ vtuntur, & gaudent, & quæ Romani Pontifices Fratribus Prædicatoribus dictæ Societatis hactenus concesserunt, etiã vti, & gaudere valeant. Quodque Fratres ipsi schismaticos, & excommunicatos, seu interdictos quoscunque, etiam quantumcumque notorios, nisi quos Vicarius, seu deputati per eum euitare mandauerint, euitare minimè teneantur. Insuper, omnibus, & singulis Christi fidelibus, qui de bonis sibi à Deo collatis pro centenario videlicet vnum, pro liberatione fidelium captiuorum de manibus infidelium, seu pro erectione, & fundatione, seu manutentione domorum & Monasteriorum, pro vsu, & habitatione dictorum Fratrum erogauerint, liceat eligere Confessores idoneos, qui confessione eorum diligenter audita ab omnibus peccatis, criminibus, & excessibus, etiam in casibus Sedi Apostolicæ specialiter, vel generaliter reseruatis, semel dumtaxat, deinde quoties fuerit opportunum (dummodò talia sint, propter quæ Sedes Apostolica specialiter consulenda non fuerit) absoluere, & pęnitentiam salutarem iungere, necnon omnium peccatorum in mortis articulo, remissionem impendere licitè valeant auctoritate Apostolica singulis prædictis prout eos contingit tenore præsentium indulgemus. Insuper, prædicto, & alijs qui pro tempore fuerint dictarum partium Vicarijs, super natalium, & ætatis infra vigesimum tertium annum defectibus, cum personis, & Fratribus Ordinem prædictum profiteri volẽtibus, & professis, ut ad omnes Sacros Ordines vsque ad presbyteratus Ordinem inclusiuè, & singulas Ordinis Prælaturas, & officia in dictis partibus promoueri, & in illis ministrare valeant dispensandi: Necnon Notarios ad actus publicos in fauorem Fidei Christianæ conscribendos, creandi, & instituendi, dicta auctoritate, tenore pręsentium, concedimus facultatem. Insuper, vt fideliũ feruentius deuotio in fide crescat, vt omnes, & singulæ vtriusque sexus personæ, q̃ prędicationibus dictorum Fratrum interfuerint, & illas cum proposito se emẽdandi audierint, singulæ singulis viribus vnius anni, & quadraginta dierũ indulgentiam consequantur. Quodque Fratres, & Sorores de Pęnitentia S. Dominici, quos Vicarius, seu ab eo deputati Fratres pro tempore recipient, & alię vtriusque sexus personæ, quę in societate Beatæ Virginis sub Capitulis, & ceremonijs per ipsos Vicarium, seu Fratres ordinandis, altissimo deuotè famulabũtur, Confessores eligere, qui confessionibus eorum diligenter auditis, ipsis confessis, & contritis, plenariam in mortis articulo omnium suorum peccaminũ remissionem impendere valeant.

Postremò, vt idem Vicarius, & Inquisitor alios Inquisitores hæreticæ prauitatis in prouincijs de quibus sibi videbitur supradictis substituere, & ordinare valeat. Et vt liberius ijdem Vicarius, & Fratres viuere valeant, & Deo confidẽtius deseruire, in omnes, & singulos cuiuscumque status, gradus, & conditionis existant, qui bona mobilia, siue immobilia, uidelicet possessiones, domos,

apothecas,

apothecas, libros, calices, paramenta, instrumenta, & omnia alia ad diuinum cultum pertinentia, ad vsum, & commodum Fratrum necessaria contra ipsorum Vicarij, & Fratrum voluntatem occupantes, & detinentes, excommunicationis sententiam promulgamus, à qua nolumus à quoquam absolui posse, nisi prius restitutione, vel cum eodem Vicario, siue Fratribus conuentione facta, de ipsius, siue de ipsorum beneplacito, & libera voluntate. Et vt ipse Vicarius talentum sibi creditum sine impedimento, & obstaculo valeat exercere, ex certa nostra scientia, ipsam Societatem, quæ per nonnulla Capitula generalia dicitur esse diuisa, reintegramus, & reponimus, ac in idem Corpus, vt prius erat, reponi uolumus, & mandamus, præsertim omnes conuentus Lithuaniæ, Russiæ, Podoliç, Valacchiæ maioris, & minoris, non obstantibus quibuscunque litteris, & ordinationibus capitulorum generalium in oppositum concessis, & concedendis, declarantes, & mandantes, tales conuentus, & nationes amodo esse sub Vicario dictæ societatis peregrinantium. Quia verò conditio temporis hoc requirit, volumus, & mandamus, vt Fratres qui dicuntur Vniti, vel Armeni, quod nó obstantibus priuilegiis aliquorum Summorum Pontificum, etiam si de ipsis priuilegiis de verbo, ad verbum deberet fieri mentio specialis, (vt secundum quod prius fuerant) ipsi Vicario in omnibus, & per omnia subdantur, & de eis disponere possit sicut de ceteris sui Ordinis Fratribus, non obstantibus Apostolicis, ac in generalibus, vel specialibus Conciliis editis, constitutionibus, & ordinationibus, quibus quantum prçsentibus aduersantur, derogari volumus, etiam si talia sint, de quibus specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio præsentibus esset habenda, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginá nostræ concessionis, excommunicationis, volútatis, mandati, & declarationis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romç apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1464. pridiæ Idus Iunij, Pontificatus nostri anno Sexto. ¶ Quare, pro parte dilecti filij Baptistç Fatinanti de Ianua, dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum professoris Vicarij Generalis, in terris peregrinantium supradictarum, per dilectum filium Martialem Auribelli, Sacræ Theologiç professorem, & Priorem Generalem dicti Ordinis deputati, & instituti, nobis fuit humiliter supplicatum, vt præmissis, & in dictis litteris contentis, Apostolici muniminis robur adiicere, ac omnes, & singulas facultates dicto Christophoro in præmissis litteris concessas eidem Baptistç pari modo concedere, & aliàs in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur cupientes fidem Catholicam vigeré, augmentari, & etiam manuteneri, præfati Baptistç in hac parte supplicationibus inclinati, litteras Apostolicas prædictas cum omnibus, & singulis indulgentiis, concessionibus, industis, & clausulis in eis contentis, necnon Societatem prædictam, auctoritate Apostolica, tenore præsentium ratificamus, approbamus, & prçsentis scripti patrocinio communimus, illasque perpetuò viribus subsistere decernimus, easque ad conuentum Ciuitatis Chij harum serie extendimus, necnon vniuersos, & singulos eiusdem Ordinis Fratres qui dicuntur Vniti, vel Armeni, aut aliàs, vt præfertur, dicta auctoritate eidem Societati subiicimus, ipsamq; Societatem prçfata auctoritate approbantes, & cófirmantes, omnibus, & singulis cuiuscumque dignitatis, gradus, conditionis, vel ordinis existant, sub excommunicationis pçna quam eo ipso incurrant, ne

Socie-

Societatem prædictam in præmissis, seu aliàs quomodolibet impedire, seu inquietare, vel molestare, seu ipsam diuidere, extinguere, & separare, aut aliàs de illa se intromittere quoquo modo præsumant, districtius inhibemus. Praeterea, ut dictus Baptista in præmissis vtilius, & diligentius se gerere possit, & habere, sibi omnes, & singulas facultates, & auctoritatem per præfatum Piũ prædecessorem dicto Christophoro olim concessas, pari modo, & absque vlla differentia perinde in omnibus, & per omnia, ac si dictę insertę litterę ad instãtiã ipsius Baptistę emanassent, concedimus per pręsentes, decernentes ex nunc, irritum, & inane, si secus super ijs a quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus, & singulis, quę idem prędecessor in dictis suis litteris voluit non obstare, cęterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ ratificationis, approbationis, communitionis, extensionis, confirmationis, inhibitionis, concessionis, & constitutionis infringere, uel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attẽtare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctũ Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1473. Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno secundo.

V.

CONCEDITVR FRATRIBVS ITINERANTIBVS & eorum Prælatis, quandocumque Sacerdotibus extra Ordinem confiteri posse.

DILECTI Filij Salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Supplicari nobis humiliter fecistis, vt cum in Constitutionibus, & Priuilegijs vestri Ordinis expressè caueatur, ne Fratres Ordinis eiusdem, prӕterquam suis Prӕlatis, & de eorum licentia Fratrib. dicti Ordinis confiteantur: dignaremur concedere, vt aliquando alterius Ordinis Sacerdotibus maximè necessitate exigente, possint confiteri: Nos vt cum maiori animi quietæ, & conscientiæ pace fratres vobis subditi altissimo famulari possint, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut Fratres vestri, vel aliorum Pręlatorum, & suorum qui pro tempore erunt licentia; solummodo, tamẽ cum itinerauerint, uel fuerint extrà Conuentus eorum, prout eis concederis, confiteri possint, & vos quomodocunque Sacerdotibus cuiuscunque secularis, seu Regularis Ordinis confiteri valeatis, tenore præsentium Apostolica auctoritate concedimus, & indulgemus. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 11. Augusti, Anno Domini 1479. Pontificatus nostri anno Nono.

FACVL-

VI.

FACVLTATEM CONCEDIT FRATRIBVS PER singulas domus Ordinis constitutis, vtriusque sexus fidelium forensium confessiones audiendi, & ab omnibus censuris, & peccatis absoluendi, & vota commutandi in eorum Ordinariorum absentia,

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Sedis Apostolicę gratiosa benignitas, pijs quarumlibet, & pręsertim sublimium, ac aliarum sub regulari castimonia domino militantiũ personarum, votis illis præcipuè per quæ Christi fideles suarum animarum salutem Deo propitio facilius adipisci, & eorum deuotio augeri valeant, libenter annuit, Sanè, pro parte tam charissimorum nostrorum in Christo Ferdinandi, & Elisabeth Castellæ, & Legionis regnorum Regis, & Reginę illustrissimorum, quam Vicarij Generalis, & vniuersorum Priorum, ac Fratrum Ordinis Prædicatorum reformatorum nuncupatorum in dictis Regnis consistẽtium, dilectorum filiorum nobis nuper exhibita petitio continebat, quòd si p̃dictus, & pro tempore existens generalis Vicarius, in qualibet domo dicti Ordinis ei subiecta, vbi eum pro tempore morari contigerit, ac in eius absentia singuli Priores, siue Præsidentes singularum domorum dicti Ordinis, nunc, & pro tempre existentes, ac quattuor prædicti Ordinis professores presbyteri idonei per Vicarium, & singulos Priores, siue præsidentes prædictos in singulis domibus deputandi, possint confessiones vtriusque sexus Christi fideliũ forensium ad singulas domos prædictas accedentium: & ibidem proprium domicilium non habentium, ac inibi confiteri volentium, toties quoties ibidem confitebuntur, liberè audire, & eos ab omnibus, & singulis peccatis, excessib. & delictis, per eos commissis, ac confessis, atque excommunicationis sententijs, & censuris, & pęnis in singulos fideles prædictos in genere, vel in specie ordinaria, auctoritate latis, de quibus Christi fideles se absolui petierint (dum tamen non sint propter quæ Sedes prædicta sit meritò consulenda) in loci Ordinarij absentia dumtaxat, absoluere, & eis super præmissis pœnitentiam salutarem iniungere, ac vota peregrinationis, & abstinentiæ per eosdem fideles emissa, quæ loci Ordinarius si præsens esset commutare posset, & ipsi fideles commode adimplere non poterunt, & in ipsius loci Ordinarij absentia, in alia pietatis opera commutare, necnon omnibus, & singulis Christi fidelibus tã forensibus, quam & in Ciuitatibus, & locis in quibus domus ipsę consistunt, commorantibus, Eucharistiæ Sacramentum quocunque tempore (festo Resurrectionis Dominicæ dumtaxat excepto) eorumdem fidelium parochialium Ecclesiarum Rectorum, & quorumlibet aliorum licentia minimè requisita ministrare possint, perpetuò statueretur, & ordinaretur, profectò deuotio fidelium eorumdem ad domus Fratrum prędictorum ex magno deuotionis seruore pro consequendis spiritualibus alimentis accurrentium, augeretur, & eorumdem fidelium animæ ferculo diuini sermonis decentius reficerẽtur, ipsiq;

fideles

fideles ad imitationem Religionis huius facilius inuitarentur. Nos igitur, qui singularum Christi fidelium animarum salutem quærimus Regis, & Reginæ, ac Vicarij Priorum, & Fratrum prędictorum in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium perpetuo statuimus, & ordinamus, quòd prædictus, & pro tempore existens Generalis Vicarius, in qualibet domo dicti Ordinis ei subiecta, vbi eum pro tempore morari contigerit, ac in eius absentia singuli Priores, siue præsidentes prędictos in singulis deputandi, possint confessiones utriusque sexus Christi fidelium forensium ad singulas domos prædictas occurrentium, & ibidem proprium domicilium non habentium, ac inibi confiteri volentium, toties quoties ibidem confitebuntur, liberè audire, & eos ab omnibus, & singulis peccatis, excessibus, & delictis per eosdem commissis, ac confessis, necnon excommunicationum sententiis, & pęnis in singulos fideles prędictos in genere, uel in specie ordinaria auctoritate latis, de quibus ipsi fideles se absolui petierint (dum tamē talia non sint propter quę Sedes Apostolica prædicta meritò sit consulenda) in loci Ordinarii absentia dumtaxat absoluere, & eis super pręmissis pœnitentiam salutarem iniungere, ac uota peregrinationis, & abstinentiæ per eosdem fideles emissa, quę loci Ordinarius si præsens esset, commutare posset, & ipsi fideles commodè adimplere non poterunt, in ipsius loci Ordinarii absentia, in alia pietatis opera commutare: necnon omnibus, & singulis Christi fidelibus, tam forensibus, quam in Ciuitatibus, & locis in quibus ipsę domus consistunt, commorantibus, Eucharistię Sacramentum quocunque tempore (festo prædicto dumtaxat excepto) eorundem fidelium Parochialium Ecclesiarum Rectorum absentium, & quorumlibet aliorum licentia minimè requisita, ministrare liberè, & licitè possint, & valeant (parce tamen) ne quęrele inde eueniant. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum Statuti, & Ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę, Millesimo, quadringentesimo, septuagesimo septimo, quinto Idus Iunij. Pontificatus nostri anno Septimo.

STATVIT

VII.

STATVIT QVOD SEPELIENDI CVM HABITV Ordinis patente, & sine pallio, aut alio tegumento ad sepulturam apud Ordinis Ecclesias deferantur, & impedientibus pœna excommunicationis decernitur.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Apostolicæ mansuetudinis exempla nos admonent, vt fidelium personarum deuotionem, animarumque salutem procuremus. Et quæ pro Sacræ Religionis Beati Francisci honore processisse concernimus, vt illabata persistant, roburque Apostolicę confirmationis à nobis petitum fauorabiliter impendamus. Sanè pro parte dilectorum Zaneti de Vtino, Generalis Ministri, & Capituli Ordinis Fratrū Minorum in Ciuitate nostra Ferrariensi, præterito festo Pentecostes celebrati, nobis exhibita petitio continebat, quod licet ab exordio dictæ Religionis, deuota innotuerit consuetudo, videlicet, quòd multis Reges, & Principes, nobiles, & populares in mortis articulo requisierint, & sæpè requirant, in habitu dictæ religionis mori, & sepeliri, & veluti Fratres patenter vsque ad locum sepulturæ deferri, in cuius deuotionem approbantes, quasdam sic sepeli eligentibus, Indulgentias concesserūt. ¶ Nihilominus nonnulli Curati, & Ecclesiarum Rectores, in Vltramótanis, & alijs Regionibus, ipsam deuotionem irridentes, & penitus extinguere cupientes, suos parochianos contumeliosè impediunt, ne sic in extremis voluntatib. sepeliri eligāt, nolentes corpora de domibus defunctorū leuare, nec eorū Ecclesias funeta sic cópos ta cum habitu, nisi linteo, vel pallio cooperta deferri permittunt, nec etiam per vicos ad locum sepulturæ deportari in scandalū plurimorum, & præiudicium Religionis, & præfatæ deuotionis. ¶ Quare pro parte Generalis, & Capituli prædictorum nobis fuit humiliter supplicatum, vt super hoc opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. ¶ Nos igitur eorūdem prædecessorum vestigijs inhærentes, omnibus, & singulis vtriusque sexus personis in habitu prædicto sepeliri volentibus, quod id eis liceat, sine tamen alicuius preiudicio, Apostolica auctoritate perpetuò indulgemus, districtius inhibentes Prælatis, & Rectoribus Ecclesiarum, sub excommunicationis pœna, quam Canonica monitione præmissa contrafaciētes incurrant, & à qua per alium, quam per Romanum Pontificem, & in mortis articulo dumtaxat absolui non possint, ne aliter sepeliri volentibus, quouis modo impedimentum afferant, sed permittant illos patenter ad Ecclesias, & locum sepulturæ in habitu huiusmodi deferri, iure Rectorum parochialium Ecclesiarum, & cuiuslibet alterius in omnibus semper saluo. ¶ Non obstantibus, & Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cęterisque contrarijs quibuscunque. ¶ Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis, & inhibitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datū Romæ apud Sāctum Petrum, anno incarnationis Dominicę 1472. Octauo Idus Septembris Pontificatus nostri anno secundo.

VIII.

CONCEDIT QVOD VNIVERSI FRATRES, ET Sorores tertij Ordinis Prędicatorum, possint Priuilegijs omibus, & immunitatibus tam fori, quam personæ, & rerum, sicut aliæ personę Ecclesiasticę gaudere.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriã. Sacro sancta Romana Ecclesia, sub religionis habitu domino famulantes, ex assuetæ pietatis officio propensius diligere consueuit, & ne indebitis agitentur molestijs, tanquam pia mater opportunis fauoribus cõfouere. Sanè, pro parte dilectorum filiorum Leonardi de Perusio Generalis Magistri Ordinis Prædicatorum, ac vniuersorum Fratrum, & dilectarum in Christo filiarum vniuersarum Sororum tertij Ordinis Beati Dominici de Pœnitentia nuncupati, in dicto Ordine consistentium, nuper nobis exhibita petitio continebat, quod licet nonnulli Romani Pontifices prædecessores nostri diuersa pro immunitate eorum concesserint priuilegia, & quam plures in vtroque iure peritissimi, quod ipsi Fratres, & Sorores debent gaudere libertate Ecclesiastica, vt personæ Religiosæ affirment, nihilominus Ciuitatum Cõmunitates, ac Potestates, alijque locorum officiales seculares, noua eis realia, & personalia in dies grauamina libertati Ecclesiasticę contraria indicere præsumunt. Quarè, pro parte generalis Magistri Fratrum, & Sororum eorundem nobis fuit humiliter supplicatum, vt eisdem Communitatibus, Potestatibus, & Officialibus, ne huiusmodi grauamina inferant prohibere, aliàsque eis sup hoc opportune prouidere, de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, Cõmunitatib. Potestatib. & Officialibus pręfatis sub excommunicationis pœna, quam (si moniti non respuerint) eo ipso incurrant, ne eisdem veris non quæsitis, aut propterea receptis Fratribus, & Sororibus continentibus, & non coniugatis, qui secundum Regulam & instituta dicti Ordinis Regularia viuunt, & perseuerant, grauamina aliqua libertati Ecclesiasticę contraria indicere, aut ipsos Fratres, & Sorores quo minus gaudeant priuilegijs, & immunitatib. tam fori, quam personę, & rerũ, sicut alię personæ Ecclesiasticę: quomodolibet impedire præsumant, auctoritate Apostolica tenore præsentium inhibemus. Et nihilominus vniuersis, & singulis Patriarchis, Archiepiscopis, & alijs locorum Ordinarijs, ac quibuslibet personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Patriarchalium, Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis pro tempore existentibus, in Ciuitatibus, & locis prædictis, & cuilibet eorũ, qui desuper fuerint requisiti ab aliquo Fratrum, seu Sororum prædictorum, per Apostolica scripta mandamus. Quatenus præmissa, vbi, & quando eis expedire videbitur, sollemniter publicantes, non permittant eosdẽ Fratres, & Sorores contra inhibitionis nostræ huiusmodi tenorem, per quoscunque quauis auctoritate indebitè molestari, & illos quos propterea huiusmodi excommunicationis sententiam incurrisse eis constiterit, excommunicatos nuncient, & faciant alijs nunciari, ac ab omnibus arctius euitari, donec ab huiusmodi

iuſmodi indebitis moleſtijs per eos dictis Fratribus, & Sororibus illatis, cum effectu deſtiterint, contradictores per cenſuram Eccleſiaſticam, appellatione poſtpoſita, compeſcendo. Non obſtantibus & Conſtitutionibus ordinationibus Apłicis, necnon locorum municipalibus ſtatutis etiam confirmatione Apoſtolica, vel alia quauis firmitate roboratis contrarijs quibuſcũque, ſeu ſi aliquibus communiter, vel diuiſim à Sede Apoſtolica ſit indultum, quod interdici, ſuſpendi, uel excommunicari non poſſint per litteras Apoſtolicas nõ facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Cęterum quia difficile foret præſentes litteras ad ſingula loca in quibus fratres, & ſorores prædicti, illis indigerent deferre, volumus, & præfata auctoritate decernimus; quòd earum tranſumpto manu notarij publici, ac curiæ cãrum Cam. Apoſt. aut alicuius Epalis, vel Archiepalis ſigillo munito, ea prorſus in iudicio, & extra vbicunque exhibitum fuerit, fides adhibeatur, ac ſi ipſæ originales litteræ forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Nulli ergo, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum. Anno incarnationis Dominicæ. M.CCCC. LXXV. Tertio Nonas Octobris, Pont. noſtri anno quinto.

IX.

INDVLGET CONVERSIS, ET SACRIS NON initiatis in Sacriſtas deputatis, ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini quod corporalia, & vaſa ſacra licitè tangere poſſint.

BEATISSIME Pater, cum Fratres profeſſi Ordinis Eremitarum Sãcti Auguſtini Congregationis Lombardiæ, Conuerſi nuncupati, cum in domibus, Fratrum dictę Congregationis Sacriſtiæ curam gerunt, eorum officium Sacriſtię huiuſmodi commodè exercere non poſſint, niſi tangant Calices, Corporalia, & purificatoria eorum. Supplicant S.V. vniuerſi Fratres Cõgregationis pdictæ, quatenus puritati cõſciẽtiæ eorũ cõſulentes, q Conuerſi prefati, qui nunc, & pro tpe erunt Congregationis prædictæ, & quilibet eorum quamdiu curam Sacriſtiæ illius valorum, & paramentorum in domibus dictæ Congregationis habebunt, Calices, Patenas, & purificatoria huiuſmodi, abſque conſcientiæ ſcrupulo, nudis manibus tangere, & pertractare quoties liberè, & licitè valeant, ad inſtar Fratrum Ordinis Minorum, quibus hoc per Sedem Apoſtolicam eſt conceſſum, eis concedere dignemini de gratia ſpeciali: non obſtantibus Conſtitutionibus, & Ordinis iuramento, &c. roboratis, ſtatutis, &c. cęteriſque contrarijs quibuſcunque cũ clauſulis opportunis, & cõſuetis, [Fiat vt petitur in neceſſitate. Fiat. I.] Et perpetuo duret pro præſentibus, & futuris. Et quod ſola ſignatura ſufficiat. Fiat. F. I.

Idem X.

CONCEDIT FRATRIBVS MONIALIBVS, AC vtriusque sexus Tertiarijs Ordinis Sancti Dominici, quolibet anno in festo eiusdem Sancti Dominici suorum peccatorum plenariam indulgentiam.

Similem Remissionem concessit Sixtus V. in festo Sancti Francisci, & aliorum Sanctorum Ordinis Minorum, quam habes infrà Const. 3.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriã. ¶ Iniunctum nobis Apostolicæ seruitutis officium tunc dignè peragere credimus, dum Christi fidelium salutem animarum procuramus. Hinc est, quòd nos cupientes, quòd vniuersi, & singuli vtriusque sexus Fratrũ Prædicatorum de Obseruantia, ac tertij Sancti Dominici de pęnitentia nuncupatorum Ordinum Fratres, & Sorores ad quos sicut accepimus charissimus in Christo filius Ferdinandus, & charissima in Christo filia nostra Helisabeth Castellæ, & Legionis Rex, & Regina illustres, singularem gerunt deuotionis affectum: altissimo quietius possint in humilitatis spiritu reddere famulatum; auctoritate Apostolica tenore presentium perpetuò statuimus, & ordinamus, quòd omnes, & singuli vtriusque sexus dictorum Ordinum Fratres, & Sorores reformati nuncupati qui sub obedientia Vicarij Generalis dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum reformatorum nuncupatorum in Castellæ, & Legionis Regnis existunt, & in futurum existent verè pęnitentes, & confessi anno quolibet in festo eiusdem Sancti Dominici † & semel in mortis articulo, omnium peccatorum suorum plenariam indulgentiam † ac omnes indulgentias, & peccatorum remissiones quas certis anni temporibus nonnullas Almæ vrbis nostræ Ecclesias stationes nuncupatas visitantes consequuntur, Ordinis Fratrum Minorum professoribus per Sedem Apostolicam concessas perpetuò consequantur. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostri Statuti, & Ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorũ eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1478. Tertio Kalendas Iunij, Pontificatus nostri anno Septimo.

DECER-

VIII.

DECERNIT FRATRES, ET MONIALES TERTII Ordinis Sancti Francisci pleno iure Generali, & Prouincialibus eiusdem Ordinis subiacere debere, & ab eis visitari, & corrigi posse.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Dilectis filijs Zaneto de Vtiuo Generali, & vniuersis Prouincialibus Ministris Ordinis Fratrum Minorum per vniuersum Orbem constitutis, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Romani Pontificis Prouidentia circunspecta, personas sub Religionis habitu diuinis vacantes beneplacitis, studio piæ vitæ benigno fauore prosequitur: quæ pro ipsarum personarum status augmento proinde facta sunt, vt illibata persistant, Apostolico consueuit munimine roborare. Dudum siquidem per felicis recordationis Innocentium Papam Quartũ prædecessorem nostrum: accepto, quòd Ministri, & Fratres tertij Ordinis S. Francisci de Pœnitentia in Italia, & Regno Siciliæ constituti, cupiebant ad illa deuotionis augmenta procedere, per quæ felicitatis æternę pręmium eis posset felicius prouenire: idem prædecessor eorum Ministrorum, & Fratrum supplicationibus inclinatus: vniuersis Ministris Prouincialibus vestri Ordinis Fratrũ Minorum per Italiam, & Regnum præfatum constitutis, suis litteris mandauit, vt opportunis temporibus per eos, aut dicti eorum Ordinis fratres ad hoc idoneos, Ministros, & Fratres dicti Ordinis tertii in Italia, & Regno prędicto consistentes pro tempore, visitarent, & eos regularibus disciplinis instruerent, corrigerentque, & reformarent ibidem, tam in capite, quam in membris, quæ correctionis, & reformationis officio cognoscerent indigere, prout in eisdem litteris plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, vos cupiatis prædictas, & qualcumque alias Apostolicę Sedis litteras vobis aliquam superioritatem, potestatem, & auctoritaté in eosdem Ministros, & Fratres tertij Ordinis de pœnitentia nuncupatos, quomodolibet concedentes, & in illis contenta pro eorum subsistentia firmiori nostrę approbationis munimine roborari, & ad Ministros, ac fratres dicti Ordinis extra Italiam consistentes, extendi, pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum, ut prędictas litteras Innocentij prædecessoris præfati, necnon omnia, & singula alia priuilegia vobis in ipsos Ministros, ac fratres dicti tertij Ordinis potestatem, & auctoritatem aliquam quomodolibet concedentes approbare, roburque perpetuæ firmitatis obtinere debere, decernere, ac aliàs vobis, & eorumdem fratrum tertij Ordinis prosperiori, ac feliciori regimini opportune prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, prædictas, & quascumque litteras alias huiusmodi per quas uobis aliqua superioritas, præeminentia, & auctoritas in eiusdem tertii Ordinis Fratres, & Sorores tribuitur, Apostolica auctoritate præsentium tenore approbamus, & robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus, & ad vos Ministros Generalem, & Prouinciales, ac Vicarios fratrum dicti Ordinis vestri de Obseruantia nuncupatorum, necnon Ministros fratres dicti tertij Ordinis, etiã extra Italiam, & Regnum Siciliæ, huiusmodi

per uniuersum orbem cósistentes, eadem auctoritate extendimus, necnon vobis, & successoribus vestris pro tempore existentibus, Generali, ac Prouincialibus Ministris, & Vicarijs pręnominatis de Obseruantia dicti Ordinis Fratrum Minorum, ac eosdem Ministros Fratres, & Sorores tertij Ordinis vbilibet infrà prouincias vobis, & eisdem successoribus vestris, Generali, & Prouincialibus Ministris, & Vicarijs commissas, consistentes, charitatiuè in capite, & membris visitandi, & iuxta Regularia instituta dicti Ordinis instruendi, reformatione, & correctione indigentia, etiam per ablationem mantelli, & habitus tertij Ordinis si id qualitas excessus exegerit, corrigendi, & reformandi, volentesque ad ipsum tertium Ordinem, & illius uiuendi modum aggregari, recipiendi, & habitum, siue mantellum iuxta morem dicti Ordinis eis exhibendi, ac ipsis Ministris, Fratribus, & Sororibus tertij Ordinis Visitatorem, siue Confessorem dicti Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium, vel de Obseruantia nuncupatorum, prout eis plus placuerit, ad id moribus, vitę sanctimonia, & ętate idoneum, qui etiam illis omnia Ecclesiastica Sacramenta ministrare habeat pro tempore in vestris Prouincialibus Capitulis, vel Congregationibus dictorum Fratrum de Obseruantia nuncupatorum, vel extrà, prout opportunum videbitur, assignandi, eadem auctoritate licentiam concedimus, & etiam facultatem, & districtius inhibentes locorum Ordinarijs, & alijs quibuscumque personis, cuiuscumque status, gradus, uel conditionis existat, & quacumque auctoritate fungantur, ne prætextu quarumuis litterarum, & facultatum, eisdem forsan concessarum, & pro tempore concedendarum, de præmissis quæ ad uos spectant se quomodolibet impedire pręsumant, ac decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his per quoscumque quauis auctoritate scienter, uel ignoranter aliquid contigerit attentari. Non obstantibus quibuscunque alijs forsan circa præmissa eis per Sedem Apostolicam concessis facultatibus, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis antedictorum ordinum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegiis, & litteris Apostolicis generalibus, vel specialibus quorumcunque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, vel totaliter, non inserta vestræ facultatis explicatio huiusmodi impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumcunque tenoribus de verbo ad verbum, præsentibus habenda esset mentio specialis: quibus omnibus quo ad præmissa illa hic pro expressis habitis etiam si in eis illa videlicet quibus per huiusmodi generales clausulas non intelligeretur derogatum, vel aliæ Clausulę derogatoriæ continerentur, quo ad præmissa specialiter, & expresśè derogamus, cęterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostrę Approbationis, Constitutionis, Extensionis, Voluntatis, Cócessionis, Inhibitionis, Decreti, & Derogationis infringere, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1471. 18. Kal. Ianuarij, Pont. nostri Anno Primo.

CON-

XII.

CONCEDIT LICENTIAM FRATRIBVS MINORIBVS loca eis minus commoda, deserendi.

Dilecto filio Vicario Generali Fratrum Minorum Regularis Obseruantiæ Vltramontano.

SIXTVS Papa IIII. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. Fecisti nobis humiliter supplicari, quòd pro tua, ac fratrum tuæ curæ commissorum quiete, & consolatione, dignaremur concedere, vt loca quæ Regulari Obseruantiæ minus commoda sunt, vel inopia incolarum debitè reparari non possunt, aut aliàs dictis Fratribus onerosa noscuntur, licet ob deuotionem populorum, vel principum contemplatione, cum beneplacito Sedis Apostolicæ recepta fuerint in manibus Ordinariorum locorum dimittere liberè, & licitè valeres. Nos itaque totis desideriis Regularis Obseruantiæ profectum affectantes, deuotis huiusmodi supplicationibus paternè in domino annuentes, deuotioni tuæ præsentium tenore licentiam, & facultatē omnimodam damus, concedimus, & impartimur, ea loca quæ fratribus tuæ curæ commissis minus commoda esse cognoueris, vel alias onerosa, in omnibus Prouincijs Vicariatus tui in manibus Ordinariorum locorum liberè dimittendi, & illa licitè deserendi, prout tibi uisum fuerit expedire: super quibus tuam conscientiam oneramus, constitutione felicis recordationis Bonifacij Papæ Octaui, prædecessoris nostri prohibente, loca semel recepta non deseri, & aliis Apostolicis Constitutionibus, dictique Ordinis, Statutis, & Consuetudinibus etiam iuramento, vel quauis alia firmitate roboratis, cæterisque fortè cōtrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 22. Martij, Anno Incarnationis Dominicæ, 1481. Pontificatus nostri anno Vndecimo.

XIII.

CONFIRMAT PRIVILEGIA CONCESSA ORDINI Minimorum à Pirrho Archiepiscopo Cosentino illaq; ad omnes Diœceses extendit.

Prædicta Priuilegia confirmata, & ampliata fuerunt per Iulium II. dictis Fratribus, vt infrà Const. 4.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dilectis filiis, Fratri Francesco de Paula, cęterisque Fratribus Eremitis, Eremitorij, seu Oratorij S. Francisci de Paula Cosentinensis Diœcesis, pręsentib. & futuris, salutem, & Apost. benedictionē. ¶ Sedes Apostolica, æqua in oibus semper distributrix, ea, quę pro Diuini cultus augmēto, ac piorū

locorum, & personarum, præsertim sub humili, & religioso habitu in eis degẽtium commodo, & vtilitate piè facta sunt, vt illibata persistant: libenter, cũ ab ea petitur Apostolici muniminis consueuit adijcere firmitatem, ac benigno fauore ea, quæ sunt pro animarum salute concedere, illisque vt eo deuotius, quo quietius altissimo famulari possint, suæ protectionis munimen impartiri. ¶ Dudum siquidem pro parte Francisci nobis exposito, quòd olim postquam venerabilis frater noster Pyrrhus Archiepiscopus Cosentinus, tibi, vt quoddã Oratorium, siue Ecclesiam, sub vocabulo Sancti Francisci, in tenimento de Paula, Cosentinæ Diœcesis ædificare posses, licentiam concesserat: tuque Oratoriũ huiusmodi proprijs manibus, & expensis cum dormitorio, pro tuis, & sociorum tuorum vsu, & habitatione, pro magna parte ędificaueras, & nonnullos socios vitam Eremiticam ducentes, receperas, ipseque Archiepiscopus prædictum Oratorium, siue Ecclesiam, vna cum omnibus iuribus, & pertinentijs suis, tibi, tuæque Congregationi in perpetuum donauerat, & nonnulla alia tuæ, & sociorum tuorum deuotioni, & saluti conuenientia, salutifera, & opportuna concesserat, fecerat, & ordinauerat, quodque Oratorium, siue Eremitorium prędictum adhuc pro sufficienti habitatione tui, & Eremitarum predictorum perfectum minimè non erat, illudque pijs Christi fidelium eleemosynis cum dormitorio, & alijs necessarijs officinis, tu, ac Eremitæ tui socij huiusmodi continuè ædificabatis, ampliabatis, & exornabatis. ¶ Nos tunc tuis, & Eremitarum prędictorum in ea parte supplicationibus inclinati, venerabili Fratri nostro Episcopo Sancti Marci, eius proprio nomine non expresso, per alias nostras litteras dedimus in mandatis, vt si, & postquam vocatis, qui forent euocandi, de præmissis sibi legitimè constaret, concessionem, & litteras dicti Archiepiscopi, ac omnia, & singula in ipsis litteris contenta, prout ea concernebant, auctoritate Apostolica approbaret, & confirmaret; suppleretque omnes, & singulos defectus, si qui forsan interuenissent in eisdem, & in euentum approbationis, confirmationis, & suppletionis huiusmodi, vobis prædictis Eremitis, vt omnibus, & singulis priuilegiis, indulgentiis, & gratiis, quibus frater Petrus de Pisis, nuncupatus, ceterique Eremitæ, potiebantur, & gaudebant, vti, & gaudere pariformiter, & absque vlla differentia liberè, & licitè possetis, & valeretis, concessimus, prout in eisdem nostris litteris desuper confectis plenius continetur. ¶ Cum autem sicut exhibita nobis nuper proparte vestra petitio continebat, Venerabilis Frater noster, Goffredus Episcopus S. Marci prędictus, ad executionem pręditarum nostrarum literarum, illarum forma seruata procedens (quia sibi vocandis, de à nobis expositis legitimæ constiterat) licentiam, donationem, concessionem, ordinationẽ, & litteras Archiepiscopi prædicti omniaque, & singula in eis contenta, prout ea cócernunt, auctoritate Apostolica approbauerit, & confirmauerit, suppleueritque omnes & singulos defectus, qui interuenerunt in eisdem, prout in quodam publico Instrumento desuper confecto dicitur plenius contineri. ¶ Quodque Pyrrhus Archiepiscopus prędictus, inter alia per eum vobis tunc concessa, prædictum Eremitorium, siue Ecclesiam Sancti Francisci, & alia quæcumque loca, Ecclesias, & oratoria, per vos in posterum recipienda, cum omnibus iuribus, & pertinentijs, Eremitisque, & personis inibi pro tempore degentibus, ac rebus omnibus ad uos, locaque vestra quomodolibet pertinentibus, & spectantibus, ab omni iurisdictione, subiectione, & superioritate Matrum Ecclesiarum, ac sua, suæque Ecclesiæ Cosentinen. cæterumque personarũ in perpetuũ exemit, & liberauit, ac sub prote-

ctione,

ctione, submissione, & iurisdictione Sedis Apostolicę specialiter, & expresse remiserit, & relaxauerit: Et sicut eadem petitio subiungebat, à nonnullis asseritur, nostras prælibatas litteras, ac confirmationem, approbationem & defectuum suppletionem, ceteraque omnia alia, & singula per prædictum Goffredum Episcopum Sancti Marci illarum uigore facta, & inde sequuta quęcunque iuribus non subsistere, pro eo quod Archiepiscopus prędictus per suas prædictas litteras te Fratrem Franciscum in superiorem huiusmodi tuæ Congregationis Patrem, Rectorem, & Priorem, seu quouis alio nomine nuncupandum dederit, & deputauerit, cui Congregationi præesses, ac uita, & exemplis profuisses, tuisque monitis, mandatis, & præceptis salubrib. omnes Cógregationis huiusmodi personæ obedire, & parere deberét, ipsisq; tuis Eremitis Fratribus facultaté cóceßit, te in suú Superioré, & priorem, ac una tecú alios quoscumque Superiores, & Priores, & Officiales Canonicè eligendi, nec non statuta, & ordinationes pro huiusmodi vitæ obseruantia, a iure tamen Diuino, & Sanctorum patrum institutionibus non deuiantia, faciendi, tibique & huiusmodi officialibus omnimodam iurisdictionem ordinariam in spiritualibus, & temporalibus Congregationis huiusmodi personarú, etiá si Sacerdotali, seu quauis alia præfulgerent dignitate, ac locorum iurisdictiones animalium, & rerum omnium ad te, tuáque Congregationem quomodolibet spectántium, & pertinentium, quoscunque quoque rebelles, & inobedientes, omniúque huiusmodi cógregationis personarú delinquentiú peccata, & delicta, & cuiuscunq; generis maleficia, & crimina, prout iuris foret, puniendi, huiusmodiq; delinquentes incarcerandi, disciplinandi, condemnandi, liberandi, absoluendi, ceteraque faciendi, quæ in præmissis, & circa præmissa vobis viderétur fore necessaria, & opportuna, & quæ ipsemet Archiepiscopus facere posset. ¶ Sacerdotibus verò huiusmodi Congregationis, seu Secularibus, vel Regularibus per vos eligendis, Missas etiam ante diem, & in quocunque loco ad hoc congruo, & honesto cum altari portatili celebrandi, Eucharistiæ, & alia quęcunque Ecclesiastica Sacramenta liberè, & licitè tibi, huiusmodique tuæ Congregationis personis, quoties deuotio ingrueret, & neceßitas postularet, absq; quacunq; superioris licentia ministrandi, ad quæ suscipienda extra loca huiusmodi cópelli non possetis ¶ Confeßiones audiendi, & ab omnibus casibus, excommunicationibus, suspensionibus, & interdictis, ac super quacunque irregularitate, eidem Archiepo tam à iure, quam ab eo reseruatis, & pmissis toties, quoties opus foret, & esset, absoluendi, & dispésandi, ac vota qcunq; pmutádi, & relaxádi, & pęnitentiá salutaré iniungendi. ¶ Loca, oratoria quæcunque, & Ecclesias licitè accipiendi, retinendi, qualcunque etiam psonas Ecclesiasticas, & seculares ad vos venientes, & vobiscum moram trahere, & habitum, quem geritis, profiteri, & recipere volentes, ad habitum, & professionem obseruantiæ castitatis, paupertatis, & obedientiæ acceptandi, & recipiendi. ¶ Necnon vt omnibus, & singulis priuilegiis, gratiis, immunitatibus, libertatibus, exemptionibus, quibus Fratres Sancti Francisci, ceterique mendicantes fruuntur, & vtuntur, frui, uti possetis, & valeretis, ac possent, & valerent, indulsit, ac uobiscum, super his opportunè dispensauit, huiusmodique Oratorium, siue Ecclesiam Sancti Francisci de Paula, ac alia quæcunque loca, oratoria, & Ecclesias per uos in posterum acquirenda, & acceptanda, cum omnibus iuribus, & pertinentijs suis, Eremitisque, & personis, ac rebus omnibus, & singulis ad vos, vestraque loca quomodolibet spectantibus, & pertinentibus, personisque huiusmodi inibi pro tempore

pore degentibus ab omni iurisdictione, subiectione, superioritate Matrum Ecclesiarum, ac sua, suæque Ecclesię Consentin. ceterarumque personarum ex certa sua scientia, & motu proprio in perpetuum exemit, & totaliter liberauit, ac sub protectione, submissione, iurisdictione, & superioritate Sedis Apostolicæ prædictæ totaliter, specialiter, singulariter, & expresè remisit, & relaxauit, prout in litteris dicti Archiepiscopi plenius continetur. ¶ Et de eisdem nihilominus concessionibus, gratijs, & indultis vobis sic vt præmittitur per prędictum Archiepiscopum concessis, in dictis alijs nostris litteris specialiter, & singulariter mentio facta non fuerat, sed sub clausula generali dũtaxat, videlicet dicendo: Non nulla alia vestræ deuotioni, & saluti conuenientia, salutifera, & opportuna. ¶ Et similiter sub eadem Clausula, & non facta alia expressione per dictum Goffredum Episcopum Sancti Marci, prædicta omnia, & singula approbata, & cum suppletione defectuũ, confirmata fuerant, prout in nostris, ac dicti Archiepiscopi litteris, ac instrumento publico desuper confecto plenius continetur, pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum, vt omnia, & singula pręmissa, concessiones, gratias, & indulta vobis per Archiepiscopum prędictum concessa, facta, & indulta, nec non approbationem, cõfirmationem, defectuumque suppletionem, ceteraque omnia, & singula per prædictum Goffredum Episcopum, vigore nostrarum litterarum prædictarum desuper facta, & inde sequuta quæcunque rata, & grata habentes, approbare, confirmare, ac omnes, & singulos defectus qui interuenerunt in eisdem supplere, ac aliàs in præmissis, & circa ea vobis de opportuno remedio prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. ¶ Nos igitur vestris in hac parte supplicationibus inclinati, donationem, concessionem, ordinationem, constitutionem, remissionem, relaxationem, indulta, gratias, & litteras prædicti Archiepiscopi, omniaq; & singula in eis contenta, nostras alias, ac dicti Archiepiscopi litteras, ac approbationem, confirmationem, & defectum suppletionem per prædictum Goffredum Episcopum factas, ac processus desuper habitos, & inde sequuta quæcunque, omniaque, & singula, quæ in prædictis nostris, & prænominatis Archiepiscopi litteris & processibus, & instrumentis publicis desuper habitis contenta, pro sufficienter expressis, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur, rataque, & grata habentes, auctoritate Apostolica, ac ex certa nostra scientia laudamus, approbamus, & confirmamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus, supplemusque omnes & singulos defectus qui interuenerunt in eisdem: decernentes nostras prædictas litteras, ac processus desuper habitos, & inde sequuta quæcunque valere, ac roboris firmitatem tenere, proinde, ac si omnia, & singula vobis per prædictum Pyrrhum Archiepiscopum concessa, & ipsius Archiepiscopi litteris contenta, in sæpe nominatis nostris litteris specialiter, & singulariter narrata & expressa fuissent. ¶ Et insuper vos, & vestrum quemlibet, ac eremitorium, siue Ecclesiam Sancti Francisci de Paula prædictum ceteraque omnia, & singula eremitoria, ecclesias, & loca per vos in quibuscunque ciuitatibus, & Diœcesibus, ac vbilibet hactenus recepta, & in posterum recipienda cum omnibus iuribus, & pertinentijs suis, & eremitasque & personas in illis pro tempore degentes, ac res, & bona quæcunque mobilia, & immobilia ad vos, & eremitas & personas, ac vestrum quemlibet, ac loca, eremitoria, & ecclesias huiusmodi quomodolibet communiter vel diuisim spectantia, & pertinentia, ab omni iurisdictione, dominio, potestate, visitatione, correctione, & superioritate prædicti, ac pro tempore

te existentis Archiepiscopi Cosentini, & aliorum Archiepiscoporum, Episcoporum, ordinariorum, Iudicum, & Superiorum quorumcunque, etiam illorum, in quorum Iurisdictione, Ciuitatibus, & Diœcesibus eremitoria, loca, ecclesiæ, vos, & eremitæ, ac personæ, res, & bona huiusmodi consistunt, & consistere poterunt quomodolibet in futurum, auctoritate, & scientia prædictis, de speciali gratia, tenore præsentium prorsus eximimus, & totaliter etiam liberamus; Ac sub beati Petri, & Sedis memoratæ, ac Romanæ Ecclesiæ, & nostra protectione suscipimus: ac exempta, & immunia esse volumus, nobisque, & successoribus nostris Romanis Pontificibus canonicè intrantibus, ac dictæ Sedi immediatè subiacere. ¶ Itaque Archiepiscopi, Episcopi, Ordinarij, Iudices supradicti, ratione delicti, seu contractus, aut rei, de qua ageretur, vbicunque committatur delictum, vel ineatur contractus, aut res ipsa consistit, nullam in urbis, ac eremitorijs, locis, & ecclesijs, eremitis, & personis huiusmodi, ac rebus, & bonis prædictis iurisdictionem, potestatem, & dominium possint quomodolibet exercere, sed dumtaxat coram dicta Sede, vel eius Legatis, vos, & eremitæ, ac aliç personæ in locis, Ecclesijs, & Eremitorijs huiusmodi pro tempore degentes teneamini de iustitia respondere. ¶ Et insuper vobis omnibus, & Eremitis, ac personis, locis, ecclesijs ac Eremitorijs huiusmodi, vt omnibus, & singulis priuilegijs indulgentijs, concessionibus, gratijs, indultis, cæterisque omnibus, & singulis in præsentibus, & alijs nostris, ac ipsius Cosentinensis Archiepiscopi litteris sępè dictis, ac per eas habitis processibus prædictis contentis, vobis, ac Eremitorijs, Ecclesijs, & locis huiusmodi concessis, & concedendis in quacumque Ciuitate, & Diœcesi, ac vbique, & in quocunque loco, auctoritate Apostolica prædicta vti, & gaudere, eaque omnia, & singula in huiusmodi nostris, ac alijs, & prædicti Archiepiscopi prænominati litteris, & processibus desuper habitis contenta cuiusuis superioris super his, aut aliquo præmissorum licentia minimè requisita, ac quibuscunque etiam contradictionibus, exceptionibus, & impedimẽtis remotis, prædicta auctoritate Apostolica liberè, & licitè exercere possitis & valeatis. ¶ Quæ ēt oīa, & singula in præsentibus, & alijs nostris litteris, ac processibus desuper habitis contenta, & auctoritate, scientia prædicta de specialis dono gratiæ concedimus, & indulgemus per præsentes. fe. re. Innocentij Papæ IIII. prædecessoris nostri contra exemptos, quę incipit, Volentes, & qualibet alia constitutione Apostolica contraria non obstante. ¶ Decernimus quoque ex nunc omnes, & singulas excommunicationum, suspensionum, & interdicti, aliasque ecclesiasticas sententias, censuras, & pœnas, ac processus, quos, & quas contra vos, & Eremitas, ac personas, Ecclesias, Eremitoria, & loca huiusmodi, & vestrum quemlibet, promulgari contigerit, uel haberi, irritas, & irritos, & inanes, ac nullius existere firmitatis, uel momenti. ¶ Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ laudis, approbationis, confirmationis, communitionis, suppletionis decreti, exemptionis, liberationis, susceptionis, uoluntatis, concessionis, & indulti, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorũ eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ 1474. Sexto Kalendas Iunij. Pontificatus nostri anno tertio.

CON-

XIIII.

CONFIRMAT, DECLARAT, AC STATVIT, quomodo Fratres Minores possint succedere in bonis, & hereditates eis deferri, relinqui, cum facultate Generali atque Prouincialibus concessa, Syndicum, vel Deconomum extra ordinem eligendi, & deputandi.

Huiusmodi priuilegium fuit per Ioan. xxij. reuocatum per suam Extrauangan. quæ incipit Ad conditorem, sed postea per Paulum IIII. fuit confirmatum, & innouatum cum derogatione dictæ Extrauagan. Ioan. XXII. vt *infrà Const. 2.*

SIXTVS Episcopos, seruus seruorum Dei, ad perpetuam memoriam. ¶ Dum fructus vberes quos Sacri Ordinis fratrum Minorum professores circa propagationem religionis, & fidei in agro militantis Ecclesiæ per incrementa temporum magnis laboribus, crebris vigilijs, & indefesso animo produxerunt hactenus, producunt, ac in futurum producturos spe firma confidimus, diligententer attendimus dignum censemus, & congruum vt in ijs quæ illorum prosperitates, & commoda concernere possent, eos benignis fauoribus prosequimur. Dudum siquidem felicis recordationis Martinus Papa quartus prædecessor noster, cupiens honesta adhibere remedia quibus dicti ordinis pura obseruantia in suo vigore seruaretur, ut fratres eiusdem Ordinis exclusis quibuslibet sollicitudinibus, liberius, & quietius diuinis uacarent obsequijs, ac offerentium, & donantium, aut in ultima voluntate relinquentium dicto ordini seu illius fratribus aliquid propter Deum pia intétio nó fraudaretur, Romana Ecclesia ad quam omnium rerum mobilium, & immobilium quibus fratres ipsi vti possunt ius proprietas, & dominium nullo medio pertinet: & ad quam fratres ipsi quoties necessitas ingruebat, vel utilitas persuadebat recurrere soliti erant à cura, & sollicitudine prouidendi eorumdem Fratrum necessitatibus releuaretur, necnon hæredum, & executorum piarum uoluntatum defunctorum etiam negligentijs obuiaretur, ipsique Fratres secundum modos permissos, & licites relictis sibi elemosinis gaudere valerent, per quasdam litteras suas Apostolica auctoritate, & de potestatis plenitudine uoluit, statuit & decreuit, quòd speciales personæ per Generalem, ac Prouinciales Ministros, ac custodes dicti Ordinis nominandæ in præmissis administrationem legitimam generalem, & liberam dicta auctoritate gererent, & ueri legitimiq. administratores, Oeconomi, Syndici, & actores essent, ac res ipsas, & eorum precium prædictasque elemosinas nomine ipsius Romanæ Ecclesiæ reciperent, & in ipsorum Fratrum utilitates prout eis liceret ex Regula uel eius declaratione, ɩ cur & quando ab eisdem Generali, & aliquo

quo ex Prouincialibus Ministris, custodibus in Prouincia, vel custodia ibi decreta, vel ab eisdem Fratribus de ipsorum Generalis, vel Prouincialis Ministri, ac custodis assensu forent requisiti, conuertere possent, & deberent, cum plena, generali, & libera potestate petendi, exigendi, recipiendi, alienandi, trãsigendi, paciscendi, conueniendi, compromittendi, renunciandi, refutandi, quietationem faciendi, comparendi, agendi, defendendi, ac in animam eorum de calumnia vitanda, & de veritate dicenda iurandi, & cuiuslibet alterius generis iuramentum præstandi, cum illis, & contra illos qui huiusmodi res mobiles, & immobiles, aut precium earum, vel relictas eleemosynas Fratribus in testamentis occuparent, vel violenter auferrent, siue contra voluntatẽ Fratrum quomodolibet detinerent, & generaliter in omnibus causis pro rebus, & locis huiusmodi ad ipsam Romanam Ecclesiam spectantibus ipsorum Fratrum vsui concessis, necnon pro immunitatibus, libertatibus, iuribus, priuilegiis, & indulgentiis eorum, sine cuiuslibet dationis, aut cautionis onere præfata auctoritate in iudicio, & extra plenam generalem, & liberam potestatem haberent. Concessit quoque eisdem Generali, & Prouincialibus ministris, necnon custodibus plenam, generalem, & liberam potestatem personas huiusmodi quæ non essent de dicto Ordine pro singulorum locorum indigentia nominandi, & personas easdem, ac earum quamlibet reuocandi, & eorum loco alios subrogandi, vel nominandi per supradictum modum nominationis, quoties opportunum foret, qui eandem in prædictis, vel similem haberent potestatem. Et deinde piæ memoriæ Martinus Papa Quintus etiam prædecessor noster, per alias litteras suas concessit præfato Generali (donec aliud per Sedem Apostolicam foret ordinatum) facultatem concedendi procuratoribus domorum, & locorum dicti Ordinis pro tempore existentibus, ut possessiones, & bona quæcumque mobilia, & immobilia, ac annuos prouentus, hactenus præfato Ordini, & eius Conuentibus relicta, & in posterum relinquenda, aut alijs nominibus acquisita, vice, & nomine Romanæ Ecclesiæ recipere, tenere, & possidere, ac ipsorum fructus, redditus, & prouentus, petere, exigere, & percipere, ipsosque in commodum, & utilitatem ipsorum Fratrum, Conuentuum, & locorum eorumdem, & aliàs in vsus eius quibus relicta, & deputata forent dumtaxat, & de ipsorum Fratrum consilio, requisitione, & assensu conuertere, & exponere possent, & deberent, prout in singulis dictorum prædecessorum litteris huiusmodi plenius continetur. Cum autem, sicut exhibita nobis nuper pro parte dilecti filij Zaneti de Vrino dicti Ordinis Generalis Ministri, & Theologiæ professoris, petitio cõtinebat, nosque etiam dum in minoribus constituti ipsius Ordinis Generalis Ministri fungeremur officio, experientia comprobauimus, dicti Ordinis Fratres Domino benedicente pullulauerint, quòd propter eorum multiplicationem frigescente nonnunquam erga nos in nonnullis mundi partibus fidelium charitate ex incerta mendicitate, & minutis eleemosynis se sustentare, & illis qui sacrę Theologiæ studijs, vt eorum ingenia rore sapientię illustrata multos ad fertiles actus dirigere possent operam prębent necessaria ministrare, structuras, & ædificia domorum dicti Ordinis conseruare non possunt illaque plurimum ad ruinam tendere dignoscantur, et à nonnullis reuocetur in dubium, an personæ per eosdem generalem, et Prouinciales Ministros, ac Custodes iuxta litteras præfati Martini Quinti prædecessoris nostri pro tempore nominatę hęreditates in quibus domus, seu Fratres dicti Ordinis, aut domorum eorumdem Ecclesiæ, vel Capellæ, aut picturæ, seu fabricæ instituuntur,

sed

vel substituuntur, & quæ ad eos (si capaces forent) aliàs deuoluerentur petere consequi, & habere possint nomine præfatæ Romanæ Ecclesiæ, & bona hæreditatum earundem vendere, & in vsus licitos eorundem fratrum conuertere valeant, iuxta prędictarum litterarum continentiam, fueritque propterea pro parte dicti Zaneti de Vtino nobis humiliter supplicatum, vt uoluntatem statutum, decretum, concessiones, ac quascunque alias litteras a Sede Apostolica circa præmissa dicto Ordini concessas, ac in illis contenta dicta prædecessorum pro illorum subsistentia firmiori nostrę approbationis munimine roborare, ac aliàs prędictorum fratrum necessitatibus opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur pręfati Ordinis, qui omnium conditori gratissimus est, & piæ deuotioni fidelium acceptus, vt illius personarum quarum prędicationibus verbi, & Euangelicę ueritatis, Sacrorumque eloquiorum explanatione, consilijs, & charitatiuis admonitionibus fideles ipsi circa animarũ suarum salutem magna commoda consequuntur, statum prosperum, & felicem intensis desiderijs affectantes, necnon pias decedẽtium, quorum amplius non redit arbitrium, voluntates executioni mandari, & ex eis quę diuinę propiciationis intuitu pia largitione fidelium conceduntur structuras, & ędificia domorum dicti Ordinis, ac studium Sacræ Theologię in Ordine prędicto manu teneri, & eiusdem Ordinis professoribus huiusmodi studio vacare uolentibus, vt id commodè facere possint, subueniri: Christianæ Reipublicę permaximè vtile, ac necessarium fore, ac inter summè meritoria, & Deo grata opera non immeritò connumerari posse, & debere putari, huiusmodi supplicationibus inclinati, prędictas, & quorumcunque aliorum Romanorum Pontificum etiam prędecessorum nostrorum, & pręsertim recolendæ memoriæ Eugenij Papę IIII. circa pręmissa dicto Ordini similiter cõcessas litteras Apostolicas, & in eis contenta dicta auctoritate Apostolica, & ex certa scientia, ac de plenitudine potestatis supradictę præsentium tenore approbamus, ac robur perpetuę firmitatis obtinere, & obseruari debere decernimus. Et nihilo minus volumus, ac eisdem auctoritate, scientia, & potestatis plenitudine statuimus, & ordinamus, quod de cetero perpetuis futuris temporibus institutiones, & substitutiones, relicta, legata, donationes inter uiuos, & causa mortis, aliæque pię, & non piæ dispositiones quęcunque, quocunque nomine nuncupentur, tam simplices, & duræ, quam conditionales, & modales, fratres, & domos dicti Ordinis, ipsarumque domorum Ecclesias, Capellas, picturas, & fabricam, seu illorum commodum, & fauorem quomodolibet concernentes hactenus factæ, & in posterum perpetuis futuris temporibus faciendę, etiam si in tempore institutionum, substitutionum, relictorum, fidei commissorum, legatorum, donationum, aliarumque dispositionum huiusmodi Fratres ipsi, in quorum fauorem emanarent nondum Ordinem pręd ctum ingressi forent: eidem Romanę Ecclesię, & de illa Ordini, & Fratribus, ac locis eorundem factę esse intelligantur, & eundem plenarium sortiantur effectum, quem sortirentur, si nominatim, & expressè pręfatę Romanæ Ecclesiæ, & de illa, ac in eius fauorem factę forent: nec possint prætextu incapacitatis eorundem Fratrum quouis modo de inualiditate notari: Hæreditates verò, quæ eisdem Fratribus in sęculo forent ab intestato deferentur pręfatę Romanę Eccles. ę, quę ipsorum Fratrum locum quo ad hoc tenet deferantur, ipsa quoque Romana Ecclesia quo ad hęreditates, & bona, quę Ordinem ipsum ingredientes sub conditione mortis eorum sine filiis restituere grauati sunt, filiorum locum teneat, sicut tenent Monasteria proprium habentia in communi, si tales grauati illum ingressi forẽt.

Quodque

Quodque eadem Romana Ecclesia,& pro ea illius Syndici, iuxta litterarum prędictarum Martini IIII. prædecessoris nostri pręfati tenorem pro tempore nominati in substitutionibus,relictis,legatis,donationibus, aliisque piis, & non pijs dispositionibus prædictis,necnon ex illis,quæ ab intestato professoribus dicti Ordinis(si capaces forent)deferrentur,hęreditatibus,& bonis, quæ ingredientes ordinem ipsum sub conditione mortis eorum sine filijs restituere grauati sunt,id totum petere,consequi,& habere possint,ac si institutiones, relicta,legata,donationes,alięque dispositiones huiusmodi,in ipsius Romanę Ecclesiæ utilitatem nominatim emanassent, vel emanarent, ipsęque ab intestato hęreditates ipsi Romanę Ecclesię siue ipsius fisco delatę forent, & quod retinerent filii talium de restituendo suo conditione mortis,sine filiis grauatorum si extarent.Habeant quoque Syndici pręfati circa pręmissa parem quam idem Martinus Quartus prędecessor eos habere voluit circa in eisdem litteris suis contenta facultatem.Volumus tamen,quod bona,quę eos nomine eiusdē Romanæ Ecclesię pręmissarum,& præsentium litterarum tenoris vigore consequi contigerit,iuxta earundem tenorem alienare,& in vsus licitos eorundē Fratrum(pręsertim in fabricam,& restaurationem structurarum,& ędeficiorum domorum Fratrum,eorundem, necnon manutentionem studii Sacræ Theologiæ,& studentium in illa sustentationem)conuertere debeant, & teneantur de consilio,& assensu Fratrum,& Capituli Conuentus,uel loci, cui talia relicta,& legata sunt,auctoritate dicti Generalis,uel Ministri prouincialis etiam accedente.Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis,ac dicti Ordinis Regularibus institutis, & illorum declarationibus,necnon iuramento,confirmatione Apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis Statutis,consuetudinibus,ceterisque contrariis quibuscunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostrę approbationis, decreti,voluntatis,statuti,& ordinationis infringere,vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit,indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri,& Pauli Apostolorum eius,se nouerit incursurum.Datum Romę apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicę, millesimo quadringentesimo septuagesimo primo,pridie Kal.Martii, Pontificatus nostri anno primo.

X V.

CONFIRMAT INDVLGENTIAM S. MARIAE de Portiuncula de Assisio concessam à Bonifacio VIII. visitantibus Ecclesiam Fratrum Minorum in Monte Aluerniæ, cum facultate absoluendi à casibus reseruatis.

SIXTVS Episcopus,seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.¶Pastoris ęterni,qui pro salute humani generis se in precium immolare non abnuit,vices quamuis immeriti gerentes in terris,cunctorum Christi fidelium animarum salutem continuè exquirimus, & ijs, quę propterea à Romanis Pontificibus prędecessoribus nostris emanasse cem-

perimus,

petimus, vt firma perpetuò, & illibata persistant, libenter cum à nobis petitur, Apostolici adiicimus muniminis firmitatem, ac illa, & alia de nouo concedimus, prout animarum saluti in Domino conspicimus salubriter expedire. Dudum siquidem per bonæ memoriæ Bonifacium Papã VIII. in sua obedientia, de qua partes illæ tunc erant, nuncupatum accepto, quod ad Ecclesiã Domus Ordinis Fratrum Minorum sitam in Monte Aluerniæ Aretinæ Diœcesi, qua Dñs nr̄ Iesus Chr̄s Beatũ Franc. suis Sacratissimis Stigmatib. insigniuerat, tã Tusciæ, quã etiam multarum aliarum partium deuotionis cã maxima confluebat populi multitudo, idem Bonif. oĩbus Christi fidelib. verè pœnit. & confessis, qui dictam Ecclesiam decimaseptima die mensis Sept. in qua annis singulis huiusmodi stigmatum sollemnitas celebratur, deuotè visitarent annuatim illam indulgentiam, & peccatorum remissionem, quæ visitantibus Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Portiuncula Assisinatæ Diœcesis à primis vesperis, primę diei mensis Augusti vsque ad secundas vesperas sequentis diei, annuatim auctoritate Apostolica, vt asserebatur concessa erat, per quasdam primo concessit, & deinde felicis recordationis Sixtus Papa Quartus, etiam prædecessor noster cupiens, vt Ecclesia prædicta congruis frequentaretur honoribus, & quod fideles præfati eo libentius deuotionis causa confluerent, ad eandem quãto cognoscerent indulgentiam huiusmodi fore plenius auctoritate Apostolica munita concessionem prædictam, & prout eam concernebant omnia, & singula in dictis litteris contenta per alias suas litteras approbauit, ac robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decreuit. Et nihilo minus vt fideles prædicti indulgentiam huiusmodi facilius consequerentur Vicario Fratrum Prouinciæ Tusciæ, secundum morem dicti Ordinis, & eo à Prouincia prædicta absente, Guardiano dictæ domus pro tempore existenti, deputandi aliquos fratres dicti Ordinis idoneos presbyteros in numero sufficienti, qui dicta die decima septima Septembris, & quattuor alijs diebus illam immediatè precedentibus Christi fidelium eorundem confessionibus diligenter auditis eisdem fidelibus in singulis casibus, in quibus minores Pœnitentiarii in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe soliti erant absoluere, de absolutionis beneficio prouidere, & pœnitentiam salutarem iniungere valerent, facultatem concessit prout in singulis litteris prędictis plenius continetur. Nos igitur, qui ad eũdem Sanctum singularem gerimus deuotionis affectum, cupientes, vt Ecclesia prædicta congruis frequentetur honoribus, ac Christi fidelibus in die eò libentius deuotionis causa confluant, quo ex hoc ibidem dono cœlestis gratiæ vberius conspexerint se refectos, singulas litteras prædictas, ac omnia, & singula in eis contenta, auctoritate præfata ex certa nostra scientia tenore præsentium approbamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere decernimus, dictamque indulgentiam in omnibus, & per omnia de nouo concedimus, & nihilo minus, vt fideles ipsi indulgentię, & remissionis huiusmodi facilius participes effici possint, Vicario, & Guardiano præfatis deputandi aliquos Fratres dicti Ordinis idoneos presbyteros in numero sufficienti, qui per tres dies ante sollemnitatem huiusmodi, & ipso die sollemnitatis cum alio die sequenti Christi fidelium eorundem, ad dictam Ecclesiam pro consequenda indulgentia huiusmodi confluentium confessiones audire, eis diligenter auditis ipsos ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, in casibus, in quibus Ordinarij locorum de iure, vel de consuetudine pñt absoluere, ac vota quęcunq; vltramarino, visitationis liminũ Apostolorum Petri, & Pauli, ac Sancti Iacobi in Compostella, Castitatis, & Relig.

votis

votis dumtaxat axceptis, in alia pietatis opera commutare, ac Eucharistiæ, & alia Sacramenta Ecclesiastica eis dictis diebus ministrare, ac eorum corpora si eos decedere contigerit in Ecclesia dictæ domus sepelire, quodque ipsi Vicarius, & Guardianus, etiam omnia, & singula præmissa per seipsos facere liberè, & licitè valeant, auctoritate præfata tenore præsentium plenam, & liberam concedimus facultatem. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibusuis suspensionibus, & limitationibus similiũ indulgentiarum, & facultatum, per nos, & Sedem Apostolicam hactenus factis, & faciendis in posterum ex quibuscunque causis, & cum quibusuis clausulis etiam derogatoriarum derogatoriis, quas ad presens nullatenus extendi declaramus, necnon omnibus illis quæ in singulis litteris pręd ictis ijdem prędecessores voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quod tam nouam, quam antiquam Ecclesiam dictæ domus visitantibus huiusmodi indulgentiam, & remissionem consequantur dictamque Indulgentiam ad huiusmodi nouam Ecclesiam in omnibus, & per omnia extendimus pręsentibus perpetuis temporibus valituris. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, concessionis, indulti, extensionis, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnat. Dom. Millesimo, quadringentesimo, septuagesimo tertio. Non. April. Pontif. nostri anno tertio.

XVII.

CONFIRMATIO EIVSDEM INDVLGENTIAE.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Vniuersis Christi fidelibus præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Ex iniuncto nobis officio pastorali, ad ea libenter intendimus, per quæ Christi fidelium deuotio, & animarum salus ualeant adaugeri. Dudum siquidem per bonæ memorię Bonifacium VIII. in sua obedientia nuncupatum accepto, quod ad Ecclesiam domus Ordinis frattum Minorum dictam in Monte Aluerniæ Aretinę Diœcesis, in quo dominus noster Iesu Christus Beatum Franciscum suis Sacratissimis Stigmatibus insigniuit, tam Tusciæ, quam etiam multarum aliarum partium deuotionis causa maxima confluebat populi multitudo, idem Bonifacius, omnibus Christi fidelibus verè pœnitentibus, & confessis, qui dictam Ecclesiam decimaseptima die mensis Septembris, in qua annis singulis huiusmodi stigmatum sollemnitas celebratur, deuotè visitarent, annuatim illam Indulgentiam, & peccatorum remissionem concessit, quę visitantibus Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Portiuncula Assisinatæ Diœcesis à primis Vesperis primæ diei Mensis Augusti, vsque ad secundas vesperas sequentis diei annuatim, auctoritate Apostolica, vt asserebatur, erat concessa, prout in eiusdem Bonifacij litteris plenius continetur. Nos igitur qui ad pręfatum Sanctum in cuius Ordine à teneris annis nutriti, dum ad Cardinalatus honorẽ assũpti fuimus, & Gñalis Ministri fũgebamur officio

confluant ad eandem, & altissimo gratias referant quanto cognouerint indulgentiam huiusmodi fore plenius Apostolica auctoritate munitam, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, concessionem prædictam, & prout eam concernunt omnia, & singula in dictis litteris contenta dicta Apostolica auctoritate approbamus, ac robur perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus. Et nihilominus, vt fideles prædicti indulgentias huiusmodi facilius consequantur, Vicario fratrum Prouinciæ Tusciæ secundum morem dicti Ordinis, & eo à prouincia prædicta absente Guardiano dictę domus pro tempore existenti, deputandi aliquos Fratres dicti Ordinis idoneos presbyteros in numero sufficienti qui dicta die 17. Septembris, & quattuor alijs diebus illam immediatè præcedentibus Christi fidelium eorumdem confessionibus diligenter auditis, eisdem fidelib. in singulis casibus in quibus minores pœnitentiarii nostri in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe soliti sunt absoluere de absolutionis beneficio prouidere, & pęnitentiam salutarem iniungere liberè, & licitè valeant, facultatem concedimus per præsentes perpetuis futuris temporibus duraturis. Volumus autem, quod si dictam Ecclesiam visitantibus, aut alias aliqua alia indulgentia in perpetuum, vel ad tempus nondum elapsum duratura per nos concessa fuerit præsentes nostræ litteræ nullius sint roboris, vel momenti. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quadringentesimo septuagesimoquinto. Quarto Kalend. Februarij, Pontificatus nostri Anno Quinto.

XVIII.

CONCEPTIONEM IMMACVLATAE VIRGINIS *deuotè celebrantibus in eodem festo, & in eius octauis illæ eadem Indulgentię tribuuntur, quas Christi fideles in Corporis Christi sollemnitate consequuntur.*

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Cum præcelsa meritorum insignia quibus Regina Celorum Virgo Dei Genitrix gloriosa sedibus pręlata sydereis, quasi Stella matutina perrutilans deuotè considerationis indagine perscrutamur, & intrà pectoris arcana reuoluimus, quòd ipsa vtpotè via misericordiæ, mater gratiæ, & pietatis, vnica humani generis consolatrix, pro salute fidelium, qui delictorum onere pergrauantur sedula oratrix, & peruigil ad regem quem genuit intercedit, dignum quin potius debitum reputamus, vniuersos Christi fideles, ut Omnipotenti Deo cuius prouidentia eiusdem Virginis humilitatem ab æterno respiciens, pro reconcilianda auctori humana natura lapsu primi hominis æternæ morti obnoxia iam sui vnigeniti habitaculum, Sancti Spiritus pręparatione constituit, ex qua carnem nostræ mortalitatis pro redemptione populi sui assumeret, & immaculata virgo post partum nihilo minus remaneret, de ipsius immaculatę Virginis mira Conceptione gratias, & laudes referant, & instituta propterea in Dei Ecclesia missas, & alia diuina officia dixerint, & illis interfuerint, indulgentijs,

tijs, & peccatorum remissionibus inuitare: vt exinde fiãt eiusdem Virginis meritis, & intercessione diuinę gratię aptiores. Hac igitur consideratione inducti, eiusdem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, hac in perpetuum valitura constitutione statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli Christi fideles vtriusque sexus qui Missam, & officium Conceptionis eiusdem Virginis Gloriosæ, iuxta piam, deuotam, & laudabilem ordinationem dilecti filij Magistri Leonardi de Nogarolis, Clerici Veronensis, Notarij nostri, & quod desuper à nobis emanauit Missæ, & officium huiusmodi institutionem in die festiuitatis Conceptionis eiusdem Virginis Marię, & per octauas eius deuotè celebrauerint, & dixerint, aut illis horis Canonicis interfuerint, quoties id fecerint, eandem prorsus Indulgẽtiam, & peccatorum remissionem ex inde consequantur, quam iuxta felicis recordationis Vrbani IIII. in Concilio Viẽnensi approbatæ, ac Martini V. & aliorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum Constitutiones consequuntur, illi qui Missam, officium, & horas Canonicas in festo Corporis, & Sanguinis Domini Nostri Iesu Christi à primis Vesperis, & per illius octauas, iuxta Romanæ Ecclesiæ institutionem celebrãt, dicunt, aut Missæ Officio, & horis huiusmodi in[illegible]rsunt præsentibus perpetuis futuris temporib. valiturũ. Datum Romæ apud Sanctũ Petrum, anno Domini millesimo, quadringẽtesimo septuagesimo sexto, Tertio kal. Mart. Põtificatus nostri Anno sexto.

VIX.

EXCOMMVNICATIONEM IPSÓ FACTO incurrere declarantur Prædicatores, & alij, asserentes, seu prædicantes, omnes illos, qui tenent, aut affirmant Gloriosam, & Immaculatam Dei Genitricem absque originalis peccati macula fuisse conceptam, mortaliter peccare, vel hæreticos esse, eiusdemq́; Conceptionis officium celebrantes, aut audientes grauiter peccare.

Hæc Constitutio cum præcedenti innouata fuit per Concilium Tridentinum Sess. V. Decreto de peccato originali in fine, & per Pium V. confirmata, & ampliata, vt infrà in suis Const. num. 21.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriã. ¶ Graue nimis gerimus, & molestum cum sinistra nobis de quibusuis Ecclesiasticis personis referuntur, sed in eorum qui ad prędicãdũ Verbũ Dei sunt deputati excessibus prædicando commissis, eo grauius ꝓuocamur, quo illi periculosius remanẽt incorrecti, cũ facilè deleri nequeãt, q multorum

torum cordib. sic publicè prædicando diffusius, & damnabilius imprimuntur errores. Sanè sicut accepimus nonnulli diuersorum ordinum professores ad prædicandum verbum Dei in diuersis Ciuitatibus, & locis partibus Lombardiæ deputati, nõ ignari, quod Sancta Romana Ecclesia de intemeratæ semperque Virginis Gloriosæ Mariæ Conceptione festum celebrat & speciale, ac proprium officium ordinauit, in eorum prædicationibus ad populum publicè affirmare hactenus non erubuerũt, & quotidie prædicare non cessant, astante populi multitudine, omnes illos qui tenent, & affirmant eandem gloriosã, immaculatam Dei genitricem Virginem Mariam absque peccati originalis macula fuisse conceptam, hæreticos esse, & ipsam Romanam Ecclesiam solam spiritualem cõceptionẽ, seu sanctificationem eiusdem Virginis Mariæ celebrare, ac huiusmodi eorum prædicationibus non contenti, confectos super his suis assertionibus libros in publicum ediderunt, ex quorum prædicationib. & assertionibus huiusmodi non leuia scandala in partibus illis in mentib. Christi fidelium sunt exorta, & maiora exoriri formidantur indies. Nos igitur huiusmodi temerarijs ausibus, & peruersis à veritate penitus alienis assertionibus, & scandalis, quæ exinde in Dei Ecclesia exoriri possent, quantum nobis ex alto conceditur obuiare volentes, motu proprio non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de nostra mera deliberatione huiusmodi assertiones prædicatorum eorumdem, & alterũlibet qui affirmare præsumerent eandem Sanctam Romanam Ecclesiam de spirituali dumtaxat cõceptione, & sanctificatione eiusdem Virginis gloriosæ festum celebrare, & eos qui crederent, & tenerent eandem Dei genitricem ab originalis peccati macula in sua conceptione præseruatam fuisse, propterea alicuius hæresis labe pollutos fore, vtpote falsas, & erroneas, ac à veritate alienas, editosque desuper libros prædictos id continentes, auctoritate Apostolica præsentium tenore reprobamus, & damnamus, ac motu, & auctoritate prædictis statuimus, & ordinamus, quod prædicatores verbi Dei, & quicumque alij cuiuscumque gradus, ordinis, & conditionis fuerint, qui de cetero ausu temerario præsumpserint in eorum prædicationibus ad populum, seu aliàs quomodolibet affirmare, huiusmodi per nos sic reprobatas, & damnatas assertiones, & opiniones veras esse, aut dictos libros pro veris legere, tenere, vel habere, postquã de præsentibus scientiam habuerint, excommunicationis sententiam, & æternè maledictionis pœnam eo ipso incurrant, a qua ab alio quam à Romano Pontifice, & illius proprio ore expressa causa huiusmodi propter quam censuras prædictas incurrerint (nisi in mortis articulo constituti) nequeant absolutionis beneficium obtinere. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis contrarijs quibuscunque, seu si aliquibus communiter seu diuisim à Sede Apostolica indultum existat, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Pari damnationi, & censurę subijcientes illos, qui prædicare, docere, aut alias verbo, vel scriptura affirmare præsumerent, hæreticum fore, credere eandem Virginem Gloriosam à peccati originalis macula pręseruatam non fuisse. Et ne de pręmissis aliqui valeant ignorantiam allegare, volumus quod locorum Ordinarij præsentes litteras in Ecclesijs consistentibus in eorum Ciuitatibus, & suarum Diœcesum locis insignibus, dum maior inibi populi multitudo ad Diuina conuenerit, ac sermonibus ad populum, mandent, & faciant publicari. Præterea, quia difficile foret præsentes litteras ad singula loca in quibus expe-

dicns

dens fuerit deferre, etiam volumus, & dicta auctoritate decernimus, quòd earumdem transumpto manu publici notarij confecto, & authenticato, & alicuius prælati Ecclesiastici sigillo munito, vbique stetur, prout staretur eisdem originalibus litteris si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ reprobationis, damnationis, statuti, ordinationis, voluntatis, & decreti, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno incarnationis Dominicæ millesimo, quadringentesimo, octogesimo secundo, Pontificatus nostri Anno vndecimo.

IX.

MANTELLATAS, ET PINZOCHERAS, necnon, vtriusque sexus Oblatas, Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, omnibus, & singulis priuilegijs, gratijs, indultis, & immunitatibus ipsi Ordini, & Fratribus concessis gaudere, atque eis Sacramēta Eucharistiæ, & Extremæ vnctionis per Fratres in proprijs illorū domibus ministrari, necnon dictarum personarum cadauera ad eorumdem Fratrum Ecclesias tumulanda deferri debere, & posse, declarat.

Ex Mari Magno Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriā. ¶ Dum fructus vberes quos Sacer Ordo Fratrum Eremitarum Sancti Augustini in agro, & intrà. Et vt Virgines, Viduæ, & coniugatæ personæ Mantellatę seu Pinzocheræ dicti Ordinis, nuncupatæ, tanto seruē ius iuxta earum viuendi ritum, & morem sub cura, & secundum instituta dicti Ordinis, ac ordinata per Bonifacium Nonum nuncupatum, in dictis suis litteris, vt præfertur auctoritate Martini, & Eugenij prędecessorum confirmata, Diuinis studeant vacare beneplacitis, quanto maioribus, priuilegijs, & fauoribus præfatæ Sedis, propterea cognouerint se fore refectas, motu scientia, & auctoritate præfatis volumus, & eisdem personis concedimus, quod omnibus, & singulis priuilegijs, immunitatibus, fauoribus, & gratijs, & indultis spiritualib. & tēporalib. Ordini, & fratrib. prædictis cōcessis, & cōcedēdis, & quib. illi īgenere quomodolibet potiūtur, & gaudēt, tā ī vita, quā in mortis articulo etiā circa peccatorū remissionem, & iniunctarum pœnitentiarū relaxationē, vti, potiri, & gaudere, ac participes esse possint, & debeant. Liceatque fratrib. prædictis eisdem Pinzocheris, & Mantellatis personis, & in earū etiā domib. quoties opus fuerit Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis Sacramenta

 ministrare,

ministrare, & dum eas decedere contigerit, illarum cadauera ad earumdem Fratrum Ecclesias tumulanda deferre, etiam Parochialium Ecclesiarum personarum eorumdem Rectorum licentia desuper minimè requisita, & contradictione qualibet non obstante, & ne oblati eiusdem Ordinis quorum Bonifacius VIII. pdecessor noster in suis litteris meritò considerationē habuisse videtur, eorum puræ deuotioni ; ad Ordinem ipsum frustrentur effectu, omnia, & singula circa fratres, & Sorores de Pœnitentia, ac Mantellatas, & Pizocheras nuncupatas, prædictas in prædictis, & præsentibus litteris statuta, concessa, & ordinata, aut illis & fratribus prædictis in eorum commodum & fauorem indulta, ad easdem dicto Ordini nunc, & pro tempore, oblatas, & cō missas vtriusque sexus personas eisdem scientia, & motu, & auctoritate extendimus, & ampliamus, ac in eis locum habere debere perinde, ac si pro eisdem oblatis personis, & circa illas emanassent, decernimus, volumus, & ordinamus. Nulli ergo, &c. Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ 1474. septimo Idus Februarij, Pontificatus nostri anno quarto.

INNOCENTIVS OCTAVVS Genuensis,

Ex familia Cibò, Sixto IIII. charissimus, qui eum in illustrissimum Cardinalem Ordinem redegit, post Sixtum verò communi cōgratulatione Summi Pontificatus insignia Romæ suscepit, pridie Idus Septemb. 1484. obijt deinde in vrbe vij. Kalend. Augusti 1492. & in Basilica Sancti Petri sepultus est.

I.

Priuilegia Congregationi Illicitanę Ordinis Eremitarum Sancti Augustini de Obseruantia concedit.

INNOCENTIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Ex prouisionis nostræ debet prouenire subsidio, vt ius suum vnicuique conseruetur. Hinc est, quod nos tenore quarumdam litterarum felic. record. Eugenij PP. IIII. prædecessoris nostri, in Registro litterarum ipsius prædecessoris repertum, pro eo quod sicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Priorum, & fratrum Sancti Saluatoris Syluę lacus de Illiceto, & Sancti Leonardi, ac Sanctæ Mariæ de Montespecchio, necnon S. Antonij supra Balneū Petrioli, domorū Societatis de Illiceto nūcupatę, Ord. fratrum

Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, Senen.& Grossetan. Diœcesi. petitio continebat, ipsi huiusmodi tenore ex certis causis se asserunt indigere de registro ipso de verbo ad verbum transcribi,& ad ipsorum supplicantium instantiam præsentibus annotari fecimus, qui talis est. Eugenius Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Regimini vniuersalis Ecclesiæ, quamquam immeritò disponente Domino præsidentes, curis perurgemur assiduis, vt iuxta creditæ nobis dispensationis officium, circa subditorum quorumlibet sub regulari obseruantia studio vacantium piç vitç, in quorum vtique prosperitate reficimus statum salubrem, & prosperè dirigendum solicitudinis officio intendamus, & his quæ ad laudem, & gloriam Diuini nominis, sacrique cultus augmentum, necnon Religionis propagationem illorũ profuturã cognoscimus, opẽ, & operã quantũ cum Deo possumus ĩpendimus efficaces, vt per nostræ operationis ministerium, & Apostolici fauoris prçsidium personæ huiusmodi earumque Monastaria, & loca, singulis ab eis sublatis dispendijs, prosperis gratulentur euentibus, ac in spiritualibus, & temporalibus felicia suscipiant incrementa. Dudum siquidem nonnulli Generales Priores Ordinis Fratrum Eremitarum S. Augustini, Priorem, & Fratres prçsentes & futuros domus S. Saluatoris Syluæ Lacus, dicti Ordinis, Senen. Diœces. sub regulari obseruantia eiusdem Ordinis degentes, à cuiuslibet ab ipso Generale Priore inferioris obedientia, iurisdictione, & correctione eximentes, illos sub protectione sua assumpserunt: & quod dicti Fratres singulis triẽniis singula Capitula Generalia in mense Maij in vna ex domibus ipsorum ad id per eorum Vicarium generalem deputanda, celebrare, ac in huiusmodi Capitulis vnum Præsidentem tunc celebrandi Capituli cuius officium Vicariatus liberè resignare teneretur, & à quo ipse Vicarius ab huiusmodi officio absolui deberet, quique eumdem Vicarium pro delictis per eum commissis si puniendus foret, punire, necnon electionem noui Vicarij pro tempore Canonicè celebratã confirmare haberet, primo, & deinde vnũ ex eis in ipsorum omnium, & singulorum domorum societatis fratrum eorumdem generalẽ Vicariũ eligere possent, quodque in Vicarium electus huiusmodi p dictum Præsidentem confirmaretur, & postquam confirmatus fuisset, in omnes, & singulos fratres societatis huiusmodi easdem, ac prorsus similes, iurisdictionem, & potestatem quam in illos dictus Generalis prior habet, & exercet, ac potest habere, & exercere, & quoties opus foret oẽs, singulos Priores domorũ eiusdem societatis, Prior ipsius domus S. Saluatoris quẽ per Fratres eiusdẽ domus S. Saluatoris, illos videlicet qui in Capitulo vocẽ habent eligi, & eius electionis confirmationem ad dictũ Vicarium pertinentẽ, & quẽ Priorem singulis annis eligi, vel de nouo confirmare voluerint, dũtaxat excepto quoties opus foret instituere valeret, necnon ipse Vicarius si eisdẽ fratrib. domus S. Saluatoris, videret in Priorem dictæ domus S. Saluatoris, dũmodo annis singulis officium Prioratus huiusmodi resignet, eligi posset. Nonnulla quoq; alia diuersa, assignationes, concessiones, licentias, gratias, & indulta concesserunt, quorum aliqua per generalia ipsius Ordinis Capitula quædam verò auctoritate Apostolica confirmata fuerunt. Priori domus S. Saluatoris, & fratribus societatis huiusmodi, omnia in perpetuum successiuè cõcesserunt, prout in Apostolicis, & diuersis eorumdem Generalium Priorum litteris dicti Ordinis sigillo munitis, de quibus nobis legitimè constitit, & quæ inspici, & examinari fecimus diligenter, quorumq; omnium tenores de verbo ad verbum præsentibus pro insertis haberi volumus, plenius continetur. Cum autem

sicut accepimus, tã S. Saluatoris prædicti qui in exemptionis assignationum, concessionum, licentiarum, gratiarum, & indultorum, eorumdem possessione, vel quasi existant, quam S. Leonardi, & S. Mariæ, de Montespecchio, necnon S. Antonij supra Balneum Petriuoli domorum dicti Ordinis, & prædictæ ac Grossetaneæ Diœc. Priores, & Fratres mundanis spretis oblectationibus, iuxta salutaria præfati Ordinis instituta, in huiusmodi obseruantia exẽplariter viuentes, varijs, & diuersis hactenus multiplicauerint, prout in dies multiplicant virtutum meritis charitatis, & ipsius obseruantiæ vnione virtutum domino iugiter famulando, ad diuini nominis laudẽ, ac singulare, & pcipuum salutis plurimorũ exẽplũ. Nos qui ex iniuncto nobis licet immeritis Apostolicæ seruitutis officio, synceris desideramus affectib. vt per nostræ operationis ministerium singula Religionum loca, eorum personis cum exultatione spirituũ sub debito protectionis obsequio culmina meritorum scandentibus votiua in spiritualibus, & temporalibus suscipiant incrementa, & directioni statui, & confirmationi Fratrum societatis huiusmodi prouidere volentes, ac sperãtes, quod eorum vita laudabili, & fructuosis operibus prædictæ, necnon aliæ eis forsan de cetero concedendæ domus in eisdẽ spiritualib. & temporalibus prosperos atque felices successus dante Domino consequantur, vt ipsi Priores & Fratres eo feruentius Diuinis beneplacitis se coaptent, quo se per nos, & Sedem Apostolicam specialibus fauoribus, & gratijs communitos, fore conspexerint, eorumdem Priores, & Fratrum in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica, & ex certa scientia, tenore præsentium exemptionem, assignationem, concessionem, gratias, & indulta prædicta, ac omnia, & singula in præfatis litteris contenta, & inde secuta, cum infrascriptis tamen additionib. & moderationibus, approbamus, & confirmamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus, supplemus quoque omnes, & singulos defectus si qui forsan interuenerint in eisdem, & nihilominus, & pro potioris cautelæ suffragio omnes, & singulos in S. Saluatoris, S. Leonardi, Beatæ Mariæ, & S. Antonij domib. prædictis pro tẽpore degentes, priores, & fratres ac domos, ipsasillarũque possessiones, iura, & bona mobilia, & immobilia qualibet ab omni dominio, potestate, superioritate aliena, & iurisdictione prouincialis prouinciæ in qua domus præfatæ consistant, & aliorum dicti Ordinis Fratrum qui cumque prius Ordinis dignitatibus fungentium, præsentiũ, & futurorum Generale præfati Ordinis Priore dumtaxat excepto, perpetuo eximimus, & penitus liberamus, necnon sub cura, regimine, gubernatione, & correctione Vicarij Generalis per eos pro tempore eligendi submittimus pariter, & subijcimus, ac quod omnes, & singuli Fratres domorũ prædictarum in aliqua ex eisdem domibus ad hoc per Vicarium huiusmodi deputãda singulis triennijs, vel aliàs quando, & quoties negociorũ, personarũ, locorum, & temporum qualitate pensata Vicario, & Visitatoribus fratrum dictæ societatis pro tempore existentibus opportunum fore videbitur, seruatis aliàs sollemnitatibus, & ceremonijs in generalibus Capitulis Fratrum dicti ordinis seruari solitis generalia capitula, Fratrum ipsius societatis, ad quæ dictus Vicarius, & singuli priores domorum earumdem ad minus si fieri poterit cum singulis diffinitoribus illorum personaliter accedere sint astricti celebrare, & in huiusmodi Capitulis quamprimum inibi fratres vocales congregati fuerint, vnum in præsidentem tunc celebrandi Capituli, cuius officium tantum triduo duret, in eiusq; manibus, antiquus Vicarius officium Vicariatus liberè resignet, & à quo ipse Vicarius ab huiusmodi officio absoluatur, qui nec ele-

electionem noui Vicarii canonicè celebratam insimul cum Visitatoribus dictæ Societatis confirmare possit,& deinde aliquos Visitatores, ac subsequenter vnum ex eis in ipsarum,ac omnium, & singularum domorum prædictarum generalem Vicarium,de cuius vita,& per eum in officio Vicariatus,huiusmodi gestis in subsequenti Capitulo postquam à dicto officio fuerit absolutus, aliàs iuxta institutiones Ordinis antedicti inquiratur,& examinetur, necnon per dictum præsidentem si puniendus fuerit,puniatur,absoluatur, & per Capitulum Societatis huiusmodi reeligatur,ac confirmetur in omnia,& per omnia,quemadmodum aliàs in generalibus Capitulis fratrum dicti Ordinis,Generalis Prior ipsius Ordinis inquiri,& examinari,puniri,absolui,reeligi & cófirmari consueuit,eligere possint,& valeant, quodque electus in Vicarium, qui per Præsidentem,& Visitatores prędictos confirmetur, postquam electus & confirmatus fuerit (vt pręfertur) in omnes,& singulos fratres Societatis huiusmodi,easdem,ac prorsus similes iurisdictionem,& potestatem,quas generalis Prior dicti Ordinis pro tempore existens in illos habet, & exercere pót, habeat,& exerceat,necnon quoties opus fuerit,Priores domorum,& Conuentuum prędictorum,priore dictæ domus S. Saluatoris,quem per fratres ipsius domus S.Saluatoris illos videlicet,qui in Capitulo vocem habent, annis singulis eligi,ac cuius electionis confirmatione,nisi forsan ipse Vicarius, qui lapso anno ab officio Vicariatus huiusmodi eo ipso absolutus intelligatur. In Priorem huiusmodi electus eo ipso absque alia confirmatione,quod Vicarius in Priorem electus confirmatus intelligatur ad dictum Vicarium pertinere debere, volumus,atque decernimus (dũtaxat excepto) instituere,& amouere: propterea quod in huiusmodi celebrandis Capitulis,dictus Vicarius cum aliquibus diffinitoribus singularum domorum earundem, quęcunque quodcunque,& qualiscunque statuta,& ordinationes,dum tamen Regulæ, aut cóstitutionibus dicti Ordinis,ac Sacris Canonibus non obuient, sintque rationabilia,& honesta edere,facere,condere,ac eorum omnia,& singula in toto, vel in parte quoties opportunum videbitur corrigere,mutare, illisque addere,ac dictus Vicarius ipsa omnia,& singula per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia,tamen eiusdem iuris apicibus,litiumque anfractibus non seruatis,per fratres dictæ Societatis irrefragabiliter obseruare facere, necnon Vicarius insimul cum Visitatoribus prędictis,quoties illos in loco, in quo tunc ipse Vicarius commorabitur adesse contigerit,alioquin per seipsum super statutis, & ordinationibus,necnon concessionibus,gratiis, indultis,& per nos confirmatis prædictis dummodò id,super quo dispensatio requiritur,aliàs Societaté ipsã non concernat,quo casu ad generale Capitulum per Fratres Societatis hmôi pro tempore celebrandum dispensatio pertineat,& dispensatio, quæ per Vicarium,ac maiorem,& saniorem partem hmôi Capituli aut ipsũ Vicarium,& diffinitores pręfatos fiet,dumtaxat legitima censeatur dispensare,pręfatus quoq; Vicarius quoties eum abesse contigerit,aut aliàs sibi uidebitur,loco sui vnum,duo,uel plures,& quot ei placuerit Vicarium, seu Vicarios,cum facultate,de qua sibi uidebitur instituere,& destituere,necnon ad domos dictæ Societatis transmittere,& insuper,quod generalis Prior dicti Ordinis pro tempore nullum ex Fratribus dictæ Societatis ab ipsa societate remouere,nec aliquẽ ex fratrib. prędicti Ord. cuiuscunq; gradus, vel condit. ipse fuerit existat,ad ipsã Societ.vel aliquam illius domũ transferre absq; Vicarij pro tempore,& maioris partis Societ.eorundem consensu,quauis ét rónabili cã vllo vnquam tempore possit, quoties ei placuerit, per se insimul cum vno ex

Visita-

Visitatoribus societatis huiusmodi quem ad hoc duxerit eligendum, vel per Vicarium dictę Societatis dumtaxat, & non per alios, vnam, vel plures, domũ, seu domos, ac ipsam Societatem visitare, & secundum constitutiones Ordinis, quos culpabiles reperit, corrigere, & punire, quodque fratres domorum earundem præsentes, & futuri ponere vnum, & alia ad victum necessaria, vbicunque cum saccis, & sportis publicè mendicandi, quęrere, ac recipere, & si forsan vllo tempore aliquam, seu aliquas fratrum dicti Ordinis Societatem, vel Societates, sub Regulari obseruantia eiusdem Ordinis degentium, huiusmodi Societati vniri, & aggregari pro tempore contigerit, quod in sic vnitarum societatum fratres, ac ipse vnitę Societates omnibus, & singulis exemptionibus, concessionibus, assignationibus, indultisque pędictis, ac præsentibus nostris litteris, & in eis contentis vti pariter, & gaudere liberè, ac licitè possint, & valeant, eisdem auctoritate, & scientia perpetuò, statuimus, decernimus, & ordinamus, ac fratribus societatis huiusmodi p ęsentibus, & futuris quandiù sub dicta obseruantia vixerint, prædicta, ac de nouo omnia, & singula, exemptiones, concessiones, assignationes, gratias, & indulta, per nos confirmata, huiusmodi concedimus pariter, & indulgemus per pręsentes. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus, ac litteris Apostolicis generalibus, vel specialibus, etiamsi de illis, quorum omnium tenores, & præsentibus haberi volumus pro expressis, specialis, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio habenda sit, vel non, dicti Ordinis iuramento, Confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, ac litteris Generalis Prioris dicti Ordinis pro tempore existentis, & de consensu generalis Capituli ipsius Ordinis sub quacunque forma forsan in posterum emendandis, ceterisque negotiis contrarijs quibuscunque. Volumus autem quod si quod absit obseruantia huiusmodi in dicta Societate cessare contigerit pręsentes litteræ nullius sint roboris, vel momenti. Nulli ergo omninò hominum liceat hac paginam nostę approbationis, confirmationis, communionis, suppletionis, exemptionis, liberationis, submissionis, subiectionis, Statuti, constitutionis, ordinationis, concessionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Senis, anno Incarnat. Dom. M. D. XXXXIII. octauo Id. Septembris, Pontif. nostri, an. XIII.

II.

COMMVNICAT PRIVILEGIA CONGREGATIONVM, ET Ordinis Eremitarum S. Augustini vicissim, nonnullaque alia priuilegia concedit.

INNOCENTIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, dilectis filijs Mariano de Genezano Congregationis Iesu Illiceti, & Taddęo de Ipporegia Congregationis Lombardiæ nuncupatę, Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Vacantibus sub Religionis obseruantiæ studio piæ uitæ, Apostolici fauoris pręsidium libenter impendimus, & in his, quæ solidationem status, necnon perpetuam pacem, & tranquillitatem eorum respiciunt, nos ei gratiosos, & fauorabiles exhibemus.

Cupien-

Cupientes igitur, vt vos, & qui pro tempore erunt vestrarum Congregationū Vicarij, & Fratres sub Regulari obseruantia altissimo famulantes, quos idem Ordo, & habitus, ac eadem Regularis obseruantia Diuina opitulante clementia coniungit paribus fauoribus ex Apostolicæ Sedis munificentia potiamini; vestris in hac parte supplicationibus inclinati, omnia, & singula exemptionis, immunitatis, libertatis, facultatis, indulgentiarum, & gratiarum, priuilegia, cōcessiones, & indulta, quæcunque, & qualiacunque vni Congregationum vestrarum, & Ordini vestro, per nos, & prædecessores nostros Romanos Pontifices, ac Ordinem ipsum quomodolibet concessa, quæ omnia qualiacunque sint, ac si de verbo ad verbum insererentur præsentibus, haberi uolumus pro expressis, ad alteram Congregationum ipsarum, & illius Vicarium, Visitatores, & Fratres, domos, & personas, & bona, & econtra auctoritate Apostolica præsentium tenore extendimus, & volumus, ac decernimus ea omnia sic diuisim concessa, siue communiter Ordini, siue Congregationibus prædictis, & quæ concedi contingeret in futurum communiter suffragentur in omnib. & per omnia prorsus, & sine vlla discrepantia, ac si uobis communiter à principio concessa fuissent, & concederentur in futurum. Et vobis modernis, & pro tempore existentibus vestrarum Congregationum Vicariis, & Visitatoribus, vt vestes corporalia, & paramenta quæcunque Altarium in Missarum, & diuinorum celebratione necessaria benedicere: ac vobis, & pro tempore existentibus vestrarum Congregationum fratribus expleto Matutinali officio, etiam ante lucis auroram, Missam celebrare possitis, dicta auctoritate concedimus. Et ne vestrarum Congregationum professores nunc, & pro tempore existētes, sine Capituli, & Vicarii Congregationis eorum expressa licentia, ad aliquam dignitatem, vel administrationem extra Ordinem prædictum, quauis auctoritate assumantur, & assumi procurent, vel patiantur, nec ad alios Ordines, seu Religiones etiam arctiores se transferant, aut quouis quæsito colore ab obedientia Prelatorum suę Congregationis recedere, seu se subtrahere quoquomodo præsumant sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, in quam ipsi, & eos recipientes eo ipso incurrant, pręfata auctoritate statuimus, eisdemque Vicariis illos sic recedentes, & se subtrahentes repetendi, ac ipsos & recipientes illos excommunicationis sententiam incurrisse declarandi, illamque iteratis vicibus aggrauandi, necnon contradictores quoslibet, & rebelles per censuram Ecclesiasticam, & alia iuris remedia, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachii sęcularis, compescendo. Et illos, qui præmissorum occasione censuras aliquas incurrissent, ad eorum obedientiam redeuntes, ab illis iniuncta pœnitentia salutari, & alijs quę de iure fuerint iniungenda, in forma Ecclesiæ consueta, absoluendi, & super irregularitate Diuinis se immiscendo contracta, dispensandi, in eadem auctoritate concedimus facultatem, & præsentibus litteris nullatenus censeri esse derogatum, nisi illarum de uerbo ad verbum inserto tenore, non autem per clausulas generales huiusmodi insertionem importantes, contigerit derogari, necnon irritum, & inane, quicquid secus super his à quocunque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, prælibata auctoritate decernimus. Nō obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Statutis, & consuetudinib. Congregationum, & Ordinis prędictorum, etiam Apostolica auctoritate, vel quauis alia firmitate roboratis, contrarijs quibuscunq; seu si aliquib. cōiter, uel diuisim à Sede Apostolica indultū esset, q interdici, suspendi, vel excōicari nō possint, per lr̄as Apostolicas, nō faciētes plenā, & expresā,

ac de

ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostrę extensionis, constitutionis, concessionis, statuti, decreti, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romę apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicę, millesimo, quadringentesimo, octuagesimo septimo, 17. Kal. Decemb. Pontificatus nostri anno quarto.

III.

INDVLGENTIAS STATIONVM VRBIS Fratribus professis, Nouitijs, Conuersis, & Monialibus Ordinis, & Congregationis Eremitarum Sancti Augustini pręsentibus, & futuris concedit.

INNOCENTIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, dilectis filijs Vicario Generali, & Fratribus professis, Nouitijs, Conuersis, & Monialibus Congregationis obseruantiæ Ordinis Eremitarum S. Augustini, pręsentibus, & futuris, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Cum aliàs accepissemus, fe. rec. Sixtum PP. Quartum prędecessorem nostrum. Indulgentias Stationum Almæ Vrbis visitantib. tempore Quadragesimali Ecclesias stationum concessas, vobis concessisse. Nos vt spirituali consolationi vestræ per amplius consuleretur, illas confirmauimus. In pręsentiarum verò, volentes vos vberiori gratia prosequi, indulgentias prędictas uobis tempore Quadragesimali dumtaxat concessas, ad stationes totius anni tenore pręsentium extẽdimus. Et nihilo minus, si contingat aliquem vestrum occasione prædicationis, audientię confessionis, quæstuationis, aut alia quacunque legitima causa, de mandato superiorum à propriis, siue deputatis domibus, & monasteriis abesse, in quacunque Ecclesia, & loco, etiam vnum tantum Altare habente, si ante dictum altare eas orationes, quę ex concessione Apostolica ante tria altaria fieri iubentur, ter dixerit, pręfatas totius anni indulgentias perinde consequatur, ac si eas coram tribus altaribus in dictis domibus, & Monasteriis deputatis dixerit, harum serie indulgemus. Non obstantibus constitutionib. & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscat. die 7. Decembr. 1490. Pont. nostri, anno sexto.

ALE-

ALEXANDER SEXTVS

Rodericus Borgia è Lenziola Valentianorum apud Hisp. Familia Calixti III. ex sorore Nepos, prid. Id. Sept. 1492. Summus Pontifex Romæ coronatus est, annũ Magni Iubilæi, septimò ad limina SS. Apostolorum celebrauit, obijt demum Romæ, 15. Kal. Sept. 1503. & in Sacrario Basilicæ Sancti Petri sepultus fuit.

I.

Statuit, quod in processionibus huiusmodi præcedentiæ ordo seruetur, videlicet, quod inter Fratres Conuentuales, & Obseruantes S. Francisci, nulla separatio, seu diuisio fiat.

De materia præcedentiæ in processionibus, & funeralibus seruandæ habes infrà Gregorij XIII. Const. 17.

Dilecto filio Hieronymo de Torniellis, Fratrum Minorum de Obseruantia nuncupatorum V I Generali citramontes, Commissario nostro.

ALEXANDER Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Exponi nobis nuper fecisti, quod licet aliàs pro bono pacis, & concordia, ac ad euitandas dissensiones quib. Religiosi omninò carere debent, voluerimus, & decreuimus, quo ad præcedentiam inter Fratrum Minorum, & Eremitarum Sancti Augustini de Obseruantia nuncupatorum Ordinum professores, in processionibus, in quibus præfati professores pro tempore interueniunt Ciuitatum, ac locorum consuetudinem, vbi aliud non apparet, obseruari debere, tamen aliquando contingit, professores dicti Ordinis Sancti Augustini Conuentuales, velle se inter Fratres Conuentuales Ordinis Fratrum Minorum, & præfatos Obseruantes Ordinis eiusdem Minorum intromittere. Quare nobis de remedio supplicari fecisti opportuno. Nos igitur attendentes æquum, & conueniens fore, quod professores dicti Ordinis Minorum de Obseruantia in dictis processionibus à Fratribus Conuentualibus non separentur auctoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, in dictis processionibus illum modum, & ordinem circa præcedentiam obseruari debere in Obseruantibus Ordinis

dinis tui, qui in Conuentualibus obseruatur, ita vt nulla inter eos separatio, & diuisio fiat. Non obstantibus pręmissis, ac constitutionibus ordinum prędictorum, iuramento, confirmatione Apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrũ, sub annulo Piscatoris, die 24. Iulij, 1501. Pontificatus nostri anno nono.

II.

POTESTATEM TRIBVIT GENERALI, AC Prouincialibus Ordinis Minorum incorrigibiles eijciendi ab Ordine.

Dilectis filijs Generali Cismontano, & Vltramarino Vicarijs Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia nuncupatorum.

ALEXANDER Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuã rei memoriam. Dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Cum sicut nobis nuper exponi fecisti, interdum contingat in Ordine vestro aliquos Fratres adeò humani generis hoste procurante in reprobum sensum datos reperiri, ut nulla ex re corrigi, & rectã ad semitam reduci possint. Nos attendentes dicti Ordinis quieti, & conseruationi obseruantiæ uestræ omninò cõcedere, vt personæ sic incorrigibiles, ne alios corrumpant, & inficiant, à uobis eiiciantur, tibi, & generali Vicario pro tempore existenti, per vosmetipsos dumtaxat, & alijs Vicarijs prouincialibus dicti Ordinis per eos, cum consensu maioris partis Capituli prouincialis Religiosos dicti Ordinis, quos sic incorrigibiles repereritis, tanquam membra putrida habitu vestro expoliandi, & à vobis eijciendi, ac contra quoscunque eis forsan auxilium, consilium, vel fauorem publicè, vel occultè, directè, vel indirectè, quouis quæsito colore supradicti habitus delatione præstantes, etiam cuiuscunque dignitatis, gradus, ordinis, & conditionis, per censuras Ecclesiasticas, ac alia iuris opportuna remedia appellatione postposita procedendi, omniaque alia, & singula in pręmissis, & circa ea necessaria quomodolibet, & opportuna faciendi, gerendi, & exequendi, auxilium quoque brachij sęcularis, si opus fuerit, inuocandi, plenam, liberam, & omnimodam auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus facultatem. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis, & consuetudinib. dicti Ordinis iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Dat. Ro. apud Sanctum Pet. sub ann. Piscatoris, die 15. Iunij, 1501. Pont. nostri an. 9.

CON-

III.

CONCEDIT VICARIIS GENERALIBVS, ET Prouincialibus facultatem sibi casus occultos reseruandi, & absolutionem illorum alijs interdicit.

Hæc reseruatio iuxta formam Decreti S.D.N Clementis VIII. fieri debet quam habes infrà Const. 3.

Dilecto filio Hieronymo de Torniellis Fratrum Minorum de Obseruantia citrà monte Vicario Generali.

ALEXANDER Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Intelleximus aliquos ex Religiosis Ordinis tui, alijs asserere velle, quod Vicarius Generalis, vel Prouincialis dicti Ordinis seu Guardiani domorum Ordinis eiusdem, casus de occultis sibi reseruare nō possunt. Quare nobis super hoc de remedio supplicari fecisti opportuno. Nos igitur felici, & prospero statui dicti Ordinis, & obseruantiæ vestræ paterna charitate consulere volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium decernimus, Vicarium Generalem, vel Prouincialem, aut Guardianos pro tempore existentes, præfatos casus de ocultis inter Religiosos dicti Ordinis vestri, sibi posse reseruare, & post reseruationem huiusmodi, nullum dicti Ordinis inferiorem ab eis absoluere posse, & si absoluat, nullam esse absolutionem, & incidere in pęnam absoluentium à casibus non concessis, nec Ministrum Generalem dicti Ordinis absoluere, nec licentiam concedere posse absoluendi ab huiusmodi casibus sic reseruatis per Prælatos familiæ vestræ, nullumque professorem dictæ familiæ si illam egrediatur, parentibus, propinquis, vel affinibus suis quouis modo nec aliquo indulto Fratribus conuentualibus dicti Ordinis ad hoc concesso gaudere posse. Nec etiam Conuentus occasione professoris sic ægredientis, ius aliquod in hæreditate, vel quauis alia successione propinquorum quod licet acquirere, & consequi posse; & quia intelleximus sępènumero contingere, quod tempore Paschatis nauigantes ad partes Sclauoniæ se conferunt, qui à Rectoribus parochianis nullam habent Ecclesiastica sacramenta recipiendi licentiam, Religiosis dicti Ordinis tui, dictis in insulis degentibus, & in Paschate dictis nauigantibus cōfessis Eucharistiam ministrare liberè, & licitè possint de specialis dono gratiæ indulgemus. Et quia decreuimus Moniales Sanctę Claræ primæ, & secundę Regulæ, ac Sorores Tertii Ordinis de Pœnitentia nuncupati, viuentium in Congregatione Ordinum sub cura vestra, & pro maiori parte ex eleemosynis Christi fidelium, & labore manuum suarum victum, ac vestitum recipiant, absolutionem alicuius decimæ, seu taxæ, aut collectæ pro tempore impositarum cogi non posse, & reperiuntur aliquę ex eis, quæ licet aliquid proprii habeant, tamen non sufficit eis ad quotidianas expensas, ad solutionem

tionem huiusmodi ob earum paupertatem cogi non posse, non obstantib. pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, statutis quoq; & cõsuetudinibus dicti Ordinis, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Verum, quia diffi cile foret præsentes litteras ad singula queque loca, in quibus expediens fuerit deferre, volumus auctoritate præfata, & decernimus, quod illarum transumptis manu publici Notarij inde rogati subscriptis, & sigillo tuo, vel aliorum Commissariorum, ac substitutorum, vel substituendorum, seu alicuius Prælati, aut personæ in Ecclesiastica dignitate constituti, munitis, ea prorsus fides indubia adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si essent exhibitæ, vel ostenę. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 24. Iulij, 1501. Pontificatus nostri, anno nono.

IVLIVS SECVNDVS.

Iulianus antea ex Ruuerea Stirpe Sauonæ littoris Ligustici Oppido natus, Sixti IIII. Nepos, cuius auspicijs ex Episcopo Carpētracēsi Card. tit. S. Petri ad Vinc. Episc. Ostiensis, Auinionis Legatus creatus est, & clauso deinde Conclaui Summus Pontif. omnium votis inauguratus, & coronatus est 5. kal. Decembr. 1503. obijt Romę, nono Kal. Martij, 1513. & in Basilica Sancti Petri sepultus fuit.

I.

Facultatem interpretandi priuilegia tam concessa, quàm concedenda, necnon Ordinis Constitutiones Generali Ord. Prædicatorum tribuit, nonnullaq; priuilegia concedit.

Dilecto filio Thomæ de Vio, Caietano, Generali Magistro Ordinis Prædicatorum.

IVLIVS Papa Secundus Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Considerantes, quod multa tibi in tanta cura accidere possunt, quæ Sanctæ Sedis auxilium, & benignitatem requirunt, illis duximus de Apostolica Sedis plenitudine succurrendum. Itaque volumus, & tibi concedimus, quod si in Constitutionibus Ordinis Prædicatorum, aut circa priuilegia, indulta, gratiasque, & exemptiones ab ipsa Sancta Sede illi concessa, & concedenda, concessasve, aut concedendas, quæ & & quas harũ tenore, & eiusdē Sed. auctoritate cõfirmamus, aliqua ambiguitas emer-

emerserit. Tu illam (quoad serenitatem illarum conscientiam, quæ tibi subiectæ sunt duntaxat) possis auctoritate Apostolica declarare.¶ Insuper vt ipsi Ordinis præsidentes vultum pecoris sui agnoscere queāt, Nolumus personas Ordinis eiusdem confessionalibus, vel indulgentię litteris, etiam per Sanctā Sedem emissis, vel emittendis (nisi consensu tuo accedente, & eo durante) gaudere possint. ¶ Et insuper, quod mulieres prædicti Ordinis, quæ Sorores de Pœnitentia nuncupantur, & collegialiter viuunt (si tibi placuerit, & illæ hoc cupiant) ex benignitate Apostolica tria vota religionis in manus tuas, aut illorum, quos ad hoc duxeris deputandos emittere licitè valeant.¶ Binos prętерea Fratres tibi de more socios, quorum vnus Prouincialis terræ Sanctę, alter scriba esse solet, & laboribus pro tanta Religione susceptis impediti, studio umque exercitijs commodè interesse non possunt (si aliàs scientia sunt idonæi, & eos gradus, ac honores non habeant) ad Bacchalariatus, & Magisterij Theologiæ gradus, & honores valeas promouere.¶ Hæc tibi prædictæ Sedis auctoritate sic concedimus, vt etiam eadem simili auctoritate tuis successoribus indulgemus. Non obstantibus præmissis, Constitutionibus, & Ordinationibus, ac Statutis, & Consuetudinibus dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, & indultis, ac litteris Apostolicis, etiam in forma Breuis, illi Ordini, aut personis eius, sub quibusuis verborum formis, & Clausulis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortioribus, & insolitis concessis, aut concedendis. Quibus illorum omnium tenores pro sufficienter expressis habētes (illis alias in suo robore permansuris) hac vice dumtaxat derogamus. Ceterisque in contrarium facientib. quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum. Petrū, sub annulo Piscatoris, die 14. Decēbris 1509. Pōtificatus nostri anno septimo.

II.

DECLARAT REDVCTIONEM CLEMENTIS IIII. *de Monasterijs per alios Mendicantes infra 140 cannas ædificandis pro Fratribus Minoribus de Obseruantia, non esse intelligendam, quibus de nouo primum priuilegium eiusdem Clementis iiij. concedit.*

Dilecto filio Vicario generali Vltramontano Ordinis Fratrum Minorum Regularis Obseruantiæ.

IVLIVS Papa ij Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Exponi nuper nobis fecisti, quòd inter alia priuilegia à Summis Pontificibus prædecessoribus nostri Ordinis fratrum Minorum concessa ac per fel. re. Sixtum IIII. etiam prædecessorem nostrum, ac per nos respectiuè confirmata, ac de nouo concessa à fel. re. Clemente Papa IIII. prædicto Ordini eius paupertimo statu considerato, vt idem Ordo in eadem arctissima paupertate, ac professionis suæ puritate, & integrita-

re ad Dei seruitium, & eius Ecclesię fructum tranquillè conseruetur, concessum fuit, vt propè domos Fratrum prædicti Ordinis certi vtriusque maximè fęminei sexus Religiosi in eodem priuilegio contenti intra spacium trecentarum cannarum domos, seu Monasteria ædificare minimè possent, sub certis censuris, & pœnis in eodem priuilegio contentis. Quod quidem priuilegium Fratribus Ordinis Prædicatorum etiam concessum fuit, vt omnia priuilegia omnibus aliis Mendicantium Ordinibus prędicto maximè Prædicatorum Ordini concessa, Ordini Fratrum Minorum fuissent communia, & huiusmodi Minorum Ordinis Fratres illis vterentur, potirentur, & gauderent, ac si eis specialiter, & expressè concessa fuissent. Præterea, Clemens iiij. prædecessor pręnominatus, ob nonnullas causas animum suum mouentes, priuilegium prędictum quod prædicti Ordinis Prædicatorum Fratribus concesserat ad spacium centum quadraginta cannarum, reduxit, prout in omnium Sūmorum Pontificum præfatorum litteris desuper confectis plenius continetur. Sed quia à nonnullis hęsitatur, an ex eo quod prædictorum Fratrum Prædicatorum priuilegia præfatis fratribus Minoribus communicata sunt, priuilegium præfatum trecentarum cannarum prædictarum, eisdem fratribus Minoribus specialiter concessum, ad prædictas centum quadraginta cannas sine alia speciali coarctatione, seu reductione esse coarctatum, vel reductum. Quare pro parte tua nobis fuit humiliter supplicatum, vt in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur Sacræ Religionis Fratrum Minorū prædictorū honestatē, paupertatem, ac puritatem considerantes, merito inducimur, vt eam specialibus fauoribus, & gratijs prosequamur, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, prædictam coarctationem, seu reductionem contra prædictum fratrum Prædicatorum priuilegium factum, præfatis fratribus Minoribus nocere non debere, nec præfatam priuilegiorum communicationem in damnum, sed in fauorem prædictorum fratrum Minorum esse concessam. Et ideò confirmationem, & nouam concessionem per prædictum Sixtum quartum, & per nos respectiuè factam, in suo robore permanere debere auctoritate Apostolica declaramus, ac potiori pro cautela idem priuilegium, & inde secuta quæcumque prædictis fratribus Minoribus confirmamus, & approbamus. Et quatenus opus sit prædictarum trecentarum cannarum priuilegium tenore præsentium auctoritate præfata eisdem Fratribus Minoribus de nouo concedimus. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus Apostolicis, priuilegiis quoque, & indultis, ac quibuscumque litteris Apostolicis in contrarium concessis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die vigesima prima Maij, Milesimo quingentesimo nono, Pontificatus nostri anno sexto.

DE-

III.

DECLARAT QVASCVMQVE CONVENTIONES *per quascumque ordinis personas concordatas transactas, & expeditas sine assensu Generalis Minimorum, nullas esse, illasq; irritas declarandi auctoritatem, nonnullaq; alia priuilegia concedit.*

Venerabilibus fratribus Archiepiscopo Granatensi, & Episcopo Malaginen. ac dilecto filio Vicario Episcopi Malaginen. in spiritualibus Generali, & eorum cuilibet.

IVLIVS Papa II. Venerabiles fratres, & Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Aliàs venerabilem Fratrem Episcopum Parisien. conseruatorem ordinis Minimorũ deputauimus, eique mandauimus (quoties opus foret,) dicto Ordini, & illius personis, & Fratribus assisteret, & non permitteret, quod Decanus, & Capitulum Ecclesiæ Sancti Vlfrani, & eorum Officiales, ac Rector parochialis Ecclesiæ S. Aegidij de Abbatis villa Ambianen. Diœces. aut alij quicumque, cuiuscunque dignitatis forent, tam in dicta Diœces. quam alibi, in aliquo damnificare, molestare, perturbare, aut inquietare vllatenus auderent; quinimmò corpora defunctorũ quorũcũque, qui in Ecclesia domus de Abbatis uilla, in eorũ uita sepeliri elegerant, seu qui in poster[illegible] eligerent, cum relictis fratribus ipsius domus de Abbatis uillæ, fratribus integraliter restituerent, nec ipsi, nec alij, prædictos, & quoscumque alios fratres dicti Ordinis de cetero super sepulturis, & corporibus illorum, qui in dictę domus de Abbatis uilla, & aliis eiusdem Ordinis Ecclesiis sepeliri eligerent, pro tempore impedire pręsumerent, sub excommunicationis latæ sententiæ pęna inhiberet, ac S. Vlfrani, & S. Ægidij Ecclesias: nec non alias, ad quas corpora defunctorũ, qui in dicta de Abbatis uilla, & alijs ceterarum domorum Ordinis huiusmodi Ecclesiis restituerentur, concederet, ac desuper statueret, & ordinaret, prout de iure foret faciendũ. ¶ Et deinde pro parte dicti filii Franc. de Paula, dicti Ordinis institutoris, nobis exposito, quòd fratres Ordinis Minimorum, potentiam Decani, & Capituli, ac Rectoris prædictorum plurimorum formidabant. Nos per alias nostras in forma Breuis, litteras, præfato Parisiensi Episcopo, ac Ven. fratri Archiepiscopo Turonen. ac dilecto filio Abbati Monasterij S. Saturnini Tolosan. Diœces. commisimus, ac dedimus in mandatis, quatenus in pręmissis eisdem Fratribus assisterent, & ad executionẽ prædictorum, & aliarum quarumcumque litterarum dicto Ordini per Sedem Apostolicam, aut aliàs quomodolibet concessarũ, & in posterum concedendarum in quocũque loco, & Diœcesi opus foret, ac quoties pro parte Franc. & aliorum Fratrum Prædictorum, ac quorũcunq; super eo

rum, & correctorum domorum, ac locorum dicti Ordinis, requisiti fuissent procederent, ac Decanum, & Capitulum, necnon Rectorem præfatos, & alios quoscunque priuilegiorum ordinis Minimorum huiusmodi transgressores, vbicunque pro tempore degētes, etiam extrà prædictam, & quascunque Diœceses, & prouincias, (quoties opus foret, coram eis euocari facerent, & per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia compellerent, & compescerent, inuocato etiam ad id) si opus foret auxilio brachii secularis, & sententias, ac censuras ipsas aggrauarent, & reaggrauarent, & alia necessaria, & opportuna facere curarent, aliàs iuxta dictarum litterarum continentiam, & tenorem in omnibus, & per omnia, perinde ac si hę prædictæ à principio eorum, cuilibet directæ fuissent, ipsique in illis Cōseruatores specialiter deputati fuissent, prout in singulis litteris prædictis plenius continetur. ¶ Cum autem sicut præfatus Franciscus de Paula nobis nuper exponi fecit, tunc Prouincialis, & Fratres nostræ domus de Abbatis villa, seu aliqui ex eis cum Decano, & Capitulo præfatis, super tumulandis corporibus defunctorum huiusmodi, ad certam concordiam, seu transactionem deuenerint, per quam inter alia voluerunt, quod processus, præmissorum occasione, catenus facti, & qui in posterum fierent, nullius essent roboris, & momenti. Quodque ex tunc de cetero, corpora eorum qui apud Ecclesiam dictę domus de Abbatis uilla eligerent sepulturā, immò ad dictam Ecclesiam S. Vlfrani cū luminaribus deferri, & inibi duabus Missis celebratis, & luminaribus, cum aliis funeralibus, iuribus, & obuentionibus, eisdem Decano, & Capitulo relictis, ad Ecclesiam domus de Abbatis uilla huiusmodi portare deberet, prout in quodam instrumento publico desuper confecto, dicitur plenius contineri. ¶ Et quia concordia, & transactio p Prouincialem, & fratres præfatos factæ huiusmodi, contra tenorem priuilegiorum, eidem Ordini concessorum, & licentia, & consensu præfati Franc. dicti Ordinis Generalis correctoris, per Sedem prædictam deputati, sine cuius licentia illæ fieri non poterant, & in maximum dicti Ordinis prę iudiciū facta fuerunt. Idem Franc. Generalis Corrector nobis humiliter supplicari fecit, cōcordiam, & transactionem supradictas, ac sententiam cuiuscunque Iudicis secularis super commissis pro Decano, & Capitulo, & cōtra fratres dictæ domus de Abbatis uilla latam, nullas, nulliusque roboris, vel momenti fuisse, & esse declarare, aliasque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. ¶ Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, uobis, & vestrum cuilibet præsentium tenore mandamus, quatenus concordiam, & trāsactionem, ac prædictas, & quascunque alias per quoscunque iudices seculares, super funeralibus, & quartis, & aliis contra prędictam de Abbatis uilla, & aliàs dicti Ordinis domos, & illarum fratres hactenus latas, & in posterū ferendas sententias, nullas fuisse, & esse, auctoritate nostra declaretis, & prout de facto processerunt, cassetis, & annulletis, ac eisdem Francisco, & fratribus assistentes priuilegia dicto Ordini concessa obseruari faciatis. ¶ Quodque quascumque conuentiones per quoscūque dicti Ordinis prouinciales, & Vicarios Generales, speciales, ac quoscumque alios fratres, seu eorum procuratores, vbicumque, & quomodocumque, & sub quibuscumque clausulis, & formis factas, concordatas, transactas, & expeditas, quę per præfatum Franciscum, vel successores suos dicti ordinis generales Correctores, seu Capitulum Generale dicti Ordinis acceptatæ, confirmatæ, & ratificatæ non fuerint, nullius esse roboris, & momenti declaretis, si & prout de iure fuerit faciendum. ¶ Et pro manutenenda, & conseruanda regula dicti Ordinis, in qua expreisè

presſè inhibetur, ne fratres ipſi vltrà quinquaginta annos particularia quæcũque ſuffragia in dicto Ordine acceptent,& ſuſcipiant, vt particularia quorũcunq; dicti Ordinis ſundatorum,& ſundatricum,ad quę ipſi obligantur, ſuffragia huiuſmodi ſub omnium dicti Ordinis ſuffragiorum, & bonorum generalitate ſuſcipere,& acceptare,ſingulisque priuilegijs, gratijs, & indultis, omnibus quattuor Mendicantibus Ordinibus,& eorum cuilibet per ſedem prædictam, ſeu aliàs quomodolibet, concedendis, & etiam Ordini prędicto iam conceſſo,& confirmato priuilegio, conſeſſiones audien. iuxta illius formam,& tenorem vbiuis, frui, vti,& gaudere valeant. ¶ Quodque dicti Ordinis domorum fundatores, fundatrices, & procuratores,& procuratrices,tutores, & tutrices,eorumque vtriuſque ſexus liberi,necnon dicti Ordinis Conſeruatores præſentes,& futuri,omnium,& ſingularum Miſſarum,Ieiuniorũ, Orationum, & Sacrificiorum,ac quorumcumque aliorum bonorum,in toto huiuſmodi Ordine Minimorum de cetero faciendorum, & recitandorum, participes fore,& illis communicata ſint,& eſſe debeant. ¶ Quodque Fratres dicti Ordinis Conſeruatores Minimorum,etiam Canonicos Cathedralium Eccleſiarum, & Officiales, ac Vicarios ipſorum,ſibi eligere,& quod tales in Conſeruatores taliter per eos electi,ex nunc per nos deputati cenſeantur,poſſintque contradictores quoſcunque excommunicare,& cenſuras iteratis vicibus aggrauare,ac loca quæcunque Eccleſiaſtico ſubijcere interdicto, ac omnia alia quæ poſſunt Conſeruatores, ab alijs Fratribus aliorum Ordinum Mendicantium,iuxta priuilegia eis ſuper hoc conceſſa, electi. ¶ Quodque ſingula priuilegia,indulgentiæ,gratiæ, & indulta,alicui ex domibus ordinis Minimorum huiuſmodi hactenus per nos,vel Sedem prædictam, aut aliàs quomodolibet conceſſa,ad omnes,& ſingulas alias domos dicti ordinis Minimorum hactenus conſtructas,& conſtruendas,intelligantur conceſſa,ac ſi in ſpecie cuilibet earundem conceſſa fuiſſent,& illa ad quamlibet domorum extenſa, & de nouo conceſſa ſint,& eſſe cenſeantur, dicta auctoritate ſtatuatis, & ordinetis. ¶ Non obſtantib. præmiſſis,ac piæ memoriæ Bonifacij Papa VIII. prædeceſſoris noſtri,de vna,& duabus dietis in concilio Generali editis, & alijs Conſtitutionibus,& Ordinationibus, Apoſtolicis,ceterisque contrarijs, etiam ſi aliquibus communiter, vel diuiſim,ab eadem Sede indultum fuerit, quod interdici, ſuſpendi,vel excommunicari non poſſint, per litteras Apoſtolicas,non facientes,plenam,& expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris. Die xxix. Martij 1507. Pontificatus noſtri anno quarto.

IIII.

PRIVILEGIA CONCESSA A PYRRHO Archiepiscopo Cosentinensi Ordini Minimorum, & à Sixto quarto approbata, confirmat, & declarat, ac quadam alia de nouo concedit.

IVLIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Dudũ ad sacrũ ordinem, &c. [Hic ommittitur tenor, cum habeatur suprà in priuilegio eiusdem Pyrrhi, & Bulla confirmationis Sixti IIII.] ¶Nos igitur qui Regularem Obseruantiã in locis religiosis vigere, & augeri, ac religiosarum personarũ, præsertim sub humili habitu in humilitatis spiritu Deo seruientium cõmodum, & tranquilitatem intensis desideramus affectib. eundẽ Franciscum de Paula à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quomodolibet innodatus existit, ad effectum pręsentiũ dũtaxat consequendum, harum serie absoluẽtes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Pyrrhi Archiepiscopi, & Gostiedi Episcopi Sancti Marci, ac Sixti, & Innocentij, necnon Alexandri prædecessorum prædictorum, ac nostras præfatas litteras, nec non omnia, & singula in eis contenta, Auctoritate Apostolica præfata, tenore pręsentium approbamus, innouamus, & confirmamus, ac præsentis scripti patrocinio communimus.

¶ Illaque omnia, & singula Francisco de Paula, & alijs Ordinis Minimorum huiusmodi Fratribus, & personis, ac illorum Ecclesijs, domibus, & locis constructis, & construendis sub Minimorũ nomine, & auctoritate, & tenore præmissis, de nouo concedimus, & indulgemus.

¶ Ac pro potiori cautela, omnia, & singula in dictis litteris quomodolibet contenta, & quo ad hoc Franciscus de Paula, & alij Ordinis Minimorum huiusmodi Fratres pro tempore existentes, tam quattuor Mendicantium, quam aliorum quorumcumque, quantumcumque priuilegiatorum Ordinum, quascunque religiosas personas ad se venientes, & habitum per eos gestari solitum sumere volentes, primitus verbo, vel scripto à suis immediatis superiorib. per se, vel per interpositam personam petita licentia, quamuis non obtenta, ad Minimorum Ordinem, & habitum huiusmodi recipere.

¶ Necnon confessiones quarumcunque personarum, tam Religiosarum, quam Ecclesiasticarum, & secularium vbilibet audire, & illis auditis personas ipsas, & earum quamlibet, iuxta formam, & tenorem priuilegij per pręfatum Sixtum prædecessorem Ordini Minimorum huiusmodi, ac illius personis, & Fratribus dudum concessi, & confirmati, absoluere, ac pœnitentiam salutarem illis iungere valeant.

¶ Necnõ, Ordinis Minimorum huiusmodi, Ecclesię, & Oratoria, Domus, & loca, tam recepta, quam recipienda, tanquam Sedis, & Ecclesiæ Romanæ huiusmodi specialia Oratoria, Ecclesiæ, domus, & loca, cũ omnibus iuribus, & pertinentijs suis, prorsus ab omni decimarum, & oblationum persolutione, seu iurisdictione perpetuo libera sint & esse censeantur.

¶ Ac

¶ Ac sub Beati Petri,& dictæ Sedis,& nostra protectione immediatè subiaceant. Ipsiusque Ordinis Minimorum Fratres pro tempore existentes, de hortis, ac virgultis,& alijs quibuscunque bonis Ordinis Minimorum domibus, & illarum Ecclesiis huiusmodi pro tempore relictis,& legatis, Ac super luminaribus,& aliis rebus Diuino cultui pro tpe dedicatis. Decimas, aut oblationes aliquas, etiam ex noualibus, vel quartam ex funeralibus soluere minimè teneantur, nec ad id à quoquam cuiuscunq; nobilitatis, aut dignitatis existat, valeant quomodolibet coarctari. ¶ Quodq; Ordini Minimorum huiusmodi ac illius personis,& domibus per Sixtum, & Innocentium prædecessores prædictos, sub Eremitarum nomine dudum concessa priuilegia, sub nouo nomine mutatis in eis nominibus Eremitæ, ac Eremitarum, in Minimi,& Minimorum, ac Eremitorij, & Eremitoriorum in domorum Ordinis Minimorum huiusmodi nomina, ceterisque singulis ad hunc effectum de necessitate mutandis, innouata,& mutata sint,& esse censeantur.

¶ Necnon super omnibus, ac singulis Maris magni,& aliis quibuscunque bullis, quatuor mendicantium ordinibus,& eorum cuilibet quomodocũque concessis, vnum vel plura transumpta coniunctim, aut diuisim facere queant, perinde, ac si illa, mutatis in eis nominibus quorumcũque Romanorum Pótificum prædecessorum,& ipsorum mendicantium in nostrum, & Fratrum Ordinis Minimorum huiusmodi nomina, ceterisque singulis ad hunc effectum de necessitate mutandis, concessa forent.

¶ Ac quod transumptum, seu transumpta huiusmodi taliter facta, & manu alicuius Notarij publici subscripta, ac sigillo alicuius Prelati Ecclesiastici sigillata, Ordini Minimorum huiusmodi, ac illius personis,& Fratribus pro tempore existentibus, adeo vbique locorum suffragentur, ac si singulæ prædictæ Bullæ pręfatis quattuor mendicantium Ordinibus per quoscunque pędecessores pędictos, quomodolibet concessę, quas hic pro expressis, & insertis habere volumus, Fratribus ipsis Minimis eorum Ordini præfato, etiam sub Minimorum nomine specialiter,& expressè indultæ fuissent, ac pro eis principaliter emanassent.

¶ Quodque Sanctæ Trinitatis, tunc ad Ecclesiam Sancti Stephani Giemmi,& aliam Sancti Rocchi, tunc etiam ad monasterium Sancti Saturnini Tolosani Ordin. Sancti Augustini pleno iure spectantes Ecclesias, ac illarum domos, necnon reliquam Sancti Blasii, per dilectam in Christo filiam nobilem mulierem modernam Dominam de Borbon, ac venerabirem Fratrem nostrũ modernũ Episcopũ Grationopolitanũ, etiã tũc dicti Monasterii Abbatẽ.

¶ Necnon omnia,& singula alia Oratoria, Ecclesias, reliquas domos, loca, Conuentus,& bona in Galliæ, Calabriæ, Siciliæ, Hispaniæ, Boœmiæ, & alijs Regnis, ac Italiæ Picardiæ, Aquitaniæ, patrimonij Paulensis,& Paternæ, alijsque Prouincijs, Ciuitatibus, locis quibuscunque, Ordini Minimorum, ac illius personis,& Fratribus, & præfatis quomodocumque concessa,& per Franciscum de Paula,& alios Fratres Ordinis Minimorum huiusmodi vigore, priuilegii Sixti prædecessoris prædicti recepta,& per eos eatenus possessa, absque alia noua concessione Apostolica perpetuò pacificè possidere valeant, ac super illis aut aliquo eorum, à quoquam suo molestari nequeant.

¶ Et quòd Fratres ipsi Minimi, in eorum Ecclesiis constructis, & construẽdis, Curialibus, mercatoribus, peregrinis, ac transeuntibus, & aliis quibusuis, Eucharistiæ Sacramentum (quoties opus fuerit) ministrare, ac ministrari facere.

¶Necnon eiusdem Ordinis Minimorum apostatas,& gyrouagos quoscumque vbilibet repertos,& quibuscunque litteris,ac prouisionibus Apostolicis,& quascumque derogatoriarum derogatorias Clausulas in se continentibus munitos,quas eis nullatenus suffragari posse decernimus, inuocato etiam ad id (quatenus opus fuerit)auxilio brachij secularis capere,incarcerare, ac punire, seu capi,incarcerari,& puniri facere,liberè,ac licitè valeant.

¶Et præfati Ordinis Minimorum Fratres, Sorores, & Oblati, necnon vtriusque sexus Christi fideles tertij Ordinis Minimorum huiusmodi, ac eiusdem Ordinis Conseruatores per fratres Minimos huiusmodi pro tempore Capitulariter electi.

¶ Ac tutores,& tutrices,fundatores,& fundatrices,Procuratores, & procuratrices,ac eorum vtriusque sexus liberi procreati,& procreandi,semel in vita, & ita in morte sibi.

¶Ac quæcunque personæ in dicto Ordine Minimorum de cetero recipiendæ,in earum ingressu plenariam omnium peccatorum suorum veniam,& indulgentiam consequi.

¶ Ac quinquies Orationem Dominicam, & toties Salutationem Angelicã recitando. Omnes ac singulas indulgentias quas diebus indulgentiarum omnium Ecclesiarum dictę Vrbis,& extra illius muros pro stationibus deputatarum,consequuntur,Ecclesias Vrbis, & extra muros huiusmodi visitantes, plenè,ac integrè consequantur,& consequi possint,ac si indulgentiarum huiusmodi diebus Ecclesias Vrbis,& extra muros huiusmodi,& earum quamlibet personaliter visitarent.

¶ Ac tam prædicta iam constructa,quam aliæ quæcumque Sororum secundi Ordinis Minimorum huiusmodi,de cetero vbicunque construendæ,& ædificandæ domus,ac Ecclesiæ,omnesque prænominatæ personæ ad eundem Ordinem Minimorum quomodolibet spectantes, omnibus, & singulis priuilegijs,immunitatibus,indulgentijs,facultatibus,libertatibus,indultis,exemptionibus,fauoribus,& gratijs,Ordini Minimorum huiusmodi, ac illius Fratrib. & domibus per prædictorum prædecessorum,ac nostras litteras huiusmodi quomodolibet concessis,vti,potiri,& gaudere liberè possint,& valeãt,ac si illa omnia,& singula eis expressè concessa fuissent,auctoritate Apostolica, ac tenore pręmissis,de nouo indulgemus,extendimus,& ampliamus.

¶Non obstantibus sanctæ memoriæ Innocentij IIII.contra exemptos, quæ incipit: Volentes, Bonifacij VIII. quę incipit; Cum ex eo. Ac Clementis V. quæ incipit: Religiosi,& Alexandri Quarti,quæ incipit:Vt Abbates. Ac etiam quæ incipit: Viam ambitiosæ cupiditatis. Martini V. Romanorum Pontificum,etiam prędecessorum nostrorum, & alijs Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis,ac Ordinum prędictorum Iuramento, Confirmatione Apostolica,vel quauis alia firmitate roboratis,Statutis quoque, & Consuetudinibus,necnon omnibus illis, quæ præfati prædecessores in suis, ac nos in nostris litteris prædictis volumus non obstare,ceterisque contrarijs quibuscumque.

¶ Ceterum quia difficile foret præsentes litteras ad quæcumque loca, vbi illæ necessariæ fuerint deferre, volumus, & præfata Apostolica auctoritate decernimus, quòd earumdem præsentium transumptis manu Notarij publici subscriptis,ac sigillo alicuius prælati Ecclesiastici munitis, prorsus in iudicio & extra fides plenaria adhibeatur,ac illis stetur in oibus,& per omnia,sicut ipsis originalibus litteris adhiberetur,& staretur,sicut forent exhibitæ,vel ostęsę.

Nulli

¶Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, approbationis, innouationis, confirmationis, communionis, concessionis, induiti, voluntatis, extensionis, ampliationis, & decreti, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1506. Quinto Kal. Augusti. Pontific. nostri Anno tertio.

V.

SORORES TERTII ORDINIS PRAEDICATORVM quamuis tria vota emittant nec ad clausuram, neque ad officium diuinum teneri, declarat.

Dilecto filio Thomæ de Vio, Caietano, Generali Ministro Ordinis Prędicatorum.

IVLIVS II. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Exponi nobis fecisti, quòd licet fel. rec. Sixtus Papa IIII. prædecessor noster (secundum carnem Patruus) extendendo declarauerit, in quibus casibus ad Sedem Apost. recurrendum esset, pro absolutione, & dispensatione censurarum, & irregularitatum a personis Ord. Prædicatorum, nihilo minus propter clausulas derogatorias positas in Bulla, quæ singulis annis in Cęna Domini publicatur, dubitas facultatem illam Ordini prædicto ademptam; Super concessione quoque quam nuper fecimus sororibus de Pœnitentia B. Dominici nuncupatis, collegialiter viuentibus, quod possint tria vota religionis emittere, nõnulla declarari desideras. Et proinde supplicasti humiliter, vt in præmissis, opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

¶ Nos igitur qui religiosorum quieti, quantum cum Deo possumus, libenter consulimus, volentes occasiones tollere vagandi, attendentesque quod multa in prædicta declaratione concessa sunt, quæ in Bulla prædicta continentur, eiusdem sanctæ Sedis auctoritate decernimus, quod illi quibus in prædicta declaratione concessa est potestas absoluendi, & dispensandi, licitè possint, perpetuis temporibus absoluere, & dispensare ab omnibus, & singulis, ac si prędicta Bulla in Cęna Domini non esset facta, nec fieret. Pręterquam à conspiratione in Romanum Pontificem, & ab illis propter quæ prędictus prędecessor noster declarando voluit ad eandem sanctam Sedem etiam recurrendum.

¶ Sorores quoque de Pęnitentia Beati Dominici nuncupatæ, collegialiter viuentes, & volentes vouere tria religionis vota, iuxta nostram concessionem, eadem auctoritate volumus, vt profiteantur obedientiam tibi, & pro tempore existenti Magistro Generali, vel alteri vices generalis magistri, gerenti, vsq; ad mortem, secundum regulam B. Augustini, & propter hoc tamen, non teneantur ad clausuram, nec ad officium diuinum, magis quàm ex sua regula tertij habitus tenentur.

¶ Et quod exemptè tanquam dictæ Religionis membra, gaudeant omnib. priuilegijs, actiuè, & passiuè, quibus fratres ordinis supradicti gaudent, modo priuilegia illa sexui non repugnent.

Non

¶Non obstantib. quibuscunque Apostolicis Constitutionibus, ordinationibus, suspensionibus, reuocationib. & restitutionibus, ac etiam constitutionib. & ordinationibus, necnon priuilegijs, & consuetudinibus dicti Ordinis, vel dictarum sororum, iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis. Necnon Curię vicegerentis, Auenionen. & quibusuis ordinatiis prælatis, ac personis, concessis, & concedendis, litteris, priuilegiis, & facultatibus, cum quibusuis clausulis, etiam derogatoriarum derogatorijs, fortioribus, & insolitis. Quibus omnibus etiam si de eis, & supradictis omnibus, eorumque totis tenoribus, & datis, non per huiusmodi generales clausulas, etiã specialem mentionem importantes, sed specifica, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, seu quæuis alia mentio habenda esset, præsentibus pro expressis habẽtes, illis alias in suo robore permansuris, quo ad præmissa specificè, & nominatim derogamus nemini in preiudicium præmissorum suffragari posse, aut debere, ac irritum, & inane quicquid secus contigerit attentari, decernimus. Ceterisque contrarijs quibuscunque. Datum Romę apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscat. die 27. Februarij, 1510. Pontificatus nostri anno septimo.

VI.

NVLLVM EX FRATRIBVS PRAEDICATORVM Ordinis à correctione prælatorum eiusdem Instituti appellare sub quibusdam pœnis decernit.

De materia appellationis huiusmodi alias declarationes habes infrà, per Leonem X. Const. 10. & per Gregorium XIII. Const. 1. & in decreto Sacrę Congregationis Regularium. quod post Constitutionem Sixti V. simul cum nonnullis alijs eiusdem Congregationis decretis impressum existit.

Dilecto filio Thomæ de Vio, Caietano, Magistro generali Ordinis Prædicatorum.

IVLIVS Papa II. Dilecte filij salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Exposuisti nobis, quod in Ordine Prædicatorum tuę curę commisso, quandoque pars turbatur, & regularis vita impeditur, ob appellationes ab absolutione ab officijs, vel exemptione à iurisdictione Priorum prouincialium. Quodque prouidere dignaremur de benignitate Apostolica humiliter supplicasti.

¶Nos attendentes, quod non solum à Religionis iugo, cõi rõne, sed dicti Ordinis perpetuis statutis appellationes dissonant, tuis in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, vt si quis Frater dicti Ordinis, aut Soror sub cura, & habitu eiusdẽ ob absolutionẽ

ab

ab officio prioratus prouincialis,vel Conuentualis,seu Monasterijs, à quocunque superiore dicti Ordinis habente ptatem absolutionem hmôi faciendi, factam,vel faciendã,appellauerit,et prætextu grauaminis,aut appellationi huiusmodi quocunq; noie interpositę inhęserit,sit ipso facto,absque alia declaratione absolutus,aut absoluta ab huiusmodi officio,pro quo appellatum est.

¶Pro augmento vitæ Regularis,volumus,& declaramus,quod Magister generalis pro tpe possit in fauorem regularis vitæ,eximere non solum Conuentus fratrũ à cura,& iurisdictione Priorum prouincialium, sed ẽt Monasteria Sororũ suo cura,& habitu eiusdẽ Ordinis,& Collegia, ac personas quascunque tertii habitus,quamuis secundum Constõnes dicti Ordinis,tã Frum, q̃ Sororum,& statuta,ac priuilegia Apostolica, fundationesq; Monasteriorum nonnullorum specialiter cautum sit,vt Prouincialibus subsint.

¶Statuimus nihilo minus,& decernimus,omnes appellationes ab exemptionib. hmôi interponendas,nullius esse roboris in contrarium facien.Constitutionib. & ordinationib. Apostolicis dicti Ordinis iuramento, vel quauis alia firmitate roboratis,consuetudinib. priuilegijs in specie,vel in genere,quibusuis,quauis auctoritate concessis,& in posterum concedendis, cum clausulis derogatorijs,& derogatoriarum derogatorijs fortiorib. & insolitis, etiam si de eis,eorumque tenoribus specialis,indiuidua,& expressa de verbo ad verbũ, & non per clausulas id importantes,esset mentio habenda,alijsq; non obstantibus quibuscunq.Dat. Romę apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 24.Nouemb.1511.Pontificatus nostri,anno octauo.

VII.

CONCEDIT GENERALI ORDINIS MINIMORVM, quod poßit cum suis Fratrib. dispensare,vt per eos in vnaquaque Missa nouem,seu septem collectæ recitare pro totidem integralib. Mißis valeant,ac suffragentur.

Similem,& ampliorem concesßionem habes infrà per Leonem decimum Const.7.& Const.8.

Dilecto filio Fratri Francisco Binet Ordinis Minimorum Correctori Generali.

IVLIVS Papa II. Dilecte filij salutem,& Apostolicam benedictionem. ¶Sacer ordo per quondam Franc.de Paula,exẽplaris vitę Religiosum institutus,& per nos approbatus,& per quẽ Ecclesiã Dei multiplicib. splendorib.illustrari speramus, à nobis,& Sede Apostolica ꝑmeretur,vt illius quieti,& corroborationi,vigili cura intendamus.Cũ itaq; superiori anno pręfatus Franc.qui dicti Ordinis Corrector per sedem pędictã deputatus fuerit,ad meliorẽ vitã à Dño cõuocatus,in Gallia fuisset vita functus.Nos cupientes dicto Ordini opportunè ꝓuideri,gñale Cap.Frum dicti Ord.in Alma Vrbe nřa,in domo S.Trinit.dicti Ord.celebrari, inibiq; Correctorẽ gñalẽ eligi iussimus, atq; mandauimus,ac ꝓ eiusdem Ordin.directione, illi dilectũ filiũ

nostrum

nostrum Marcum tituli S. Mariæ Transtiberim presbyterum Cardinalē Senogallien. nrō, & dictæ Sedis noīe præsidere volumus. Cū aūt in Capit. hmōi (Spiritu sancti gr̄a cooperante) via scrutinij in gn̄alem Correctorē electus, ac ibidem publica electione, in qua consenserunt capitulantes frēs diuersarum regionum in hmōi electione voces hn̄tes, ipsorumque nominibus alta, & intelligibili voce perlectis, & alijs ad huiusmodi electionem necessarijs inibi iuridicè peractis, à prædicto Marco Cardinale auctoritate nostra, licet plurimum retinens, confirmatus, & ad officium huiusmodi suscipiendum in virtute Spiritus Sancti, & ad sanctæ obedientiæ meritum astrictus, & coram nobis, ac prædicto Marco, ac dilecto etiam filio nostro Roberto tituli S. Anastasiæ, officium generalatus huiusmodi spontè, & liberè resignasti, quam renunciationē tuam admittere recusauimus, tibique vt officium huiusmodi, & triennium pro quo electus fueras, diligenter exerceres, mandauimus in Generalem confirmatus fuisti. ¶ Et sicut nobis nup exponi fecisti, dubitas propter eiusdē Ordinis, regulam nouissimè per nos approbatam, & confirmatam, & alia in huiusmodi, tui generalatus officio nouo, ac vniuersali visitatione, quam per vniuersum Ordinem huiusmodi perficere (cum Dei gratia) speras, tam à tuis, quàm alijs plurimis aliorum Ordinum Religiosis, plura, variaque impedimenta tibi afferri, propter quæ negotijs dicti Ordinis tui opportunè prouidere posse non confidis, nisi auctoritas nostra tibi suffragetur. ¶ Nos itaque tuis in hac parte supplicationibus inclinati, quod super omnes, & singulos Ordinis minimorum huiusmodi pro tempore vbilibet existentes fratres, cuiuscunque etiam status, conditionis, & gradus existant, auctor. nostra plenariam, & omnimodam potestatem, facultatem, & iurisdictionem quibuscunque Generalibus Correctoribus tui Ordinis per priuilegia Apostolica concessam, & nuper p nos, in eorundem Marci, & Roberti Cardinalium pręsentia, etiam viue, vocis oraculo de nouo attributam, & etiam cōcedam, etiam in vtroque foro liberè exercere, ipsique dicti Ordinis Minimorum fratres tam prælati, quam alij inferiores vbilibet existentes, quacunque etiam Apostolica auctoritate muniti, tibi tanquam vero legitimo, & immediato Prælato, & Generali Correctori dicti Ordinis Minimorum per nos, vt præfertur, confirmato, & substitutis, seu deputatis per tuas patentes literas, tuisque mandatis, & Regulæ prędicti Ordinis tui non contrarijs, humiliter, & cum effectu parere, ac obedire, ac prædictam Regulam per nos approbatam, & confirmatam, cum omnibus circa illam per nos declaratis, auctoritate nostra à te reuerenter suscipere teneantur. ¶ Et cum vita Ordinis Minimorum huiusmodi, sit ceteris aliorum Religiosorum arctior, & strictior, sub excommunicationis latæ sententię pœna mandamus, quod tam recipientes, quam recepti, & concedentes, ipso facto incurrere debeant.

¶ Quod Fratres ipsi ad nullum alium quantumlibet etiam priuilegiatum Ordinē prætextu quorumcunq; priuilegiorum, cuicunq; alteri Ordini, et sub quacunq; verborum forma quolibet cōcessorum, absq; nr̄a, & tua, aut gn̄alis Correctoris pro tpe existentis licentia spāli transire possint. ¶ Nec eiusdē Ordinis Minimorum domos, vel bona quęcunq; ad Ecclesias prędicti tui Ordinis quomodolibet pertinentia, alijs quibuscunq; personis sęcularib. Regularibus Ecclesiasticis, de Ordine Minimorum hmōi, nō existentib concedere audeāt, vel præsumant. ¶ Et ꝙ frēs contrafacientes, auctorit. nostra prędicta (quoties opus fuerit, excommunicare, necnon iteratis vicibus aggrauare, necnon per alias censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia compescere, & ad ordinem

Mini-

Minimorum reducere, reuocare, & recuperare, seu reduci, & reuocari facere, & cum eisdem fratrib. Ordin. Minimorum hmôi eadem auctor. dispensare ipsoque, & ipsorum quemlibet, punire, ac corrigere, absoluere, & absolutionē hmôi etiam alijs demandare. ¶ Et si in hmôi visitatione tua, vel aliàs, in aliquibus domib. & locis dicti Ordin. Minimorum tam pro Ecclesiarum fabricis, q̄ alijs fratrum necessitatibus, missarum multitudinē copiosam inuenires, & cognosceres, quod illæ per fratres domorum, & locorum hmôi in Ecclesijs illorum, iuxta obligationem per eosdem fratres factam, aut relinquentium ordinationem celebrari non possint, prout in Pariensib. & Ianuen. domib. per illarum fratres esse cognouisti, vt cum fratrib. domorum, & locorum hmôi: nūc & pro tempore ibidem degentib. & eorum quomodolibet dispensare possis, & quod dispensatio super his per te facienda, à nobis facta censeatur, eisdemque fratrib. vt nouem collectas per eos, seu eorum q̄uomodolibet in vnaquaq; missa recitare pro nouem missis, ac septem collectas, pro septem missis, sicque de alijs descendendo, seu citra dictum numerum, cum omnium, & singularū domorum, & locorum huiusmodi fratrum, ac etiam totius Ordin. Minimorum huiusmodi suffragiorum, orationum, sacrificiorum, ieiuniorum, vigiliarū disciplinarum, & aliorum quorumcunq; bonorum Generalitate singulis eiusdem ordinis benefactoribus, & benefactricibus, qui missas ipsas in Ecclesijs domorum, & locorum hmôi, recitandas dederint, adeò plenè, & integrè valeant, & sufficiant, ac si missę huiusmodi pro eis, & eorum quolibet, iuxta piā eorum deuotionem, & intensionem, particulariter recitarentur, & particulariter recitatę forent, licentiam concedimus. ¶ Necnon omnes, & singulas, Ordini Minimorum huiusmodi, & eius personis per nos, & prędecessores nostros, seu sedem prędictam, & eius legatos tam S. Francisci, de Paula, q̄ alijs quibuscunque eiusdem Ordin. Minimorum domib. tā gn̄aliter, q̄ particulariter sub quacunque verborum forma, etiam stationū Vrbis, & aliarum Eccles. eiusdē, indulgentias quascunque, iuxta priuilegiorum eiusdem Ord. Minimorum formam, & tenorem, & hactenus quomodolibet concessas in viridi obseruantia existentes, & de nouo de speciali gratia concedimus, non obstantib. pręmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibusuis reuocationibus per nos, vel aliàs, etiam sub quacunque verborum serie factis, & in posterum faciendis, ac statutis, & constitutionib. dictorum Ordinum iuramento, confirmatione Apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis, ceterisque contrarijs quibuscunq. Volumus insuper, q̄ transumptis suprà pręsentib. pro tempore factis, & sigillo alicuius pręlati Ecclesiastici munitis, & manu alicuius Notarij publici subscriptis, & signatis, tam in iudicio, & extra illis fides adhibeatur, quanta adhiberetur, si ipsę originales litteræ forent exhibitę, vel ostensæ. Dat. Romę apud Sanctum Petr. sub an. Pisc. die 27. Martij, 1508. Pontificatus nostri, anno quinto.

DECLA-

VIII.

DECLARAT QVOMODO PRIVILEGIORVM communicatio inter Prædicatorum, & Minorum Ordines vniuersaliter facta, sit intelligenda.

Venerabilibus Fratribus Salamantino Pascen. & Corduben. Episcopis, & eorum cuilibet.

IVLIVS Secundus. Venerabiles Fratres, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Aliàs ad supplicationem charissimi in Christo filij nostri Ferdinandi Regis, & infrà. Quodq. in prædicta priuilegiorum, gratiarum, & indultorum præfatorum communicatione, tam vniuersaliter per prædecessores nostros toti Ordini Minorum, quam etiam per nos particulariter prędictorum regnorum fratrib. facta, eaque quo ad absolutionem, dispensat. vel aliàs ad priorem Generalem, seu Magistrum Ordinis Prędicatorum spectare ad Ministrum, vel Vicarium generalem fratrum Minorum pertineant, & ea quę ad Priores Conuentuales, idest pręlatos singularum domorum Ordinis Prædicatorum, & eorum Vicarios similiter spectant, ad Guardianos, & eorum Vicarios Ordinis Minorum, & ea, quæ ad Priores, seu Vicarios, vel Subpriores prouinciales, id est prælatos, qui medii sunt, quocunque nomine censeantur, & vocentur, inter dictum Generalem, seu Magistrum Ordinis, & priores Conuentuales, eorumque Vicarios simili modo spectant, ad Ministros, & Vicarios prouinciales, ac custodes, qui etiam medij sunt inter Ministrum, & Vicarium generalem, & Guardianos, eorumque Vicarios, & similiter pertineant, & sicut de potestate pręlatorum, scilicet de prælatis ad pręlatos dictum est, ita de Congregationibus vnius ad Congregationes alterius Ordinis, & de fratribus priuatis, id est sine pręlatura, ad fratres priuatos, & de festiuitatibus, ad festiuitates in his casibus, in quibus congregationibus, vel fratribus priuatis, aut festiuitatibus vnius Ordinis aliquid conceditur, congregationibus fratribus priuatis, ac festiuitatibus alterius Ordinis, nunc, & pro tempore respectiuè concessa intelligantur. Ita quod ea, quæ in honorem Sanctorum Dominici, Petri martyris, Thomæ de Aquino, Catherinę de Senis, Fratribus, vel locis Prædicatorum sunt concessa, omnia illa fratribus Minoribus præfatis, eorumque locis, in festiuitatibus Sanctorum Francisci, Antonij, Ludouici, Bernardini, Bonauenturæ, quinque Martyrum dicti Ord. qui apud Marrochium, Martyrii coronam adepti sunt, & Sanctæ Claræ, & in alijs festiuitatib. dicti Ordin. Minorum, licet sint in minori numero, quam festa ipsorum Fratrum Prędicatorum sint, intelligantur concessa, ad tollendam quamcunque hęsitationem, & inde fortè ortum scrupulum auctoritate, & tenore præsentis declaramus. Dat. Romę apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscat. die prima Iunij, 1509. Pontificatus nostri, anno sexto.

LEO

LEO DECIMVS.

Ioannes Medices Florentinus, literis apprimè eruditus, Aetate iuuenis, sed moribus, & doctrina verè senex, & grauis, Cardinalium Collegio sub Innocentio VIII. cooptatur, deinde in Concilio Laterañesi annos fermè xxxvij. natus an. Domini, 1513. Sub kalend. Aprilis, per Cardinalem Ostiensem in Presbyterum, & Episcopum prius consecratus, Summus Pontifex Romæ coronatus fuit, sacros Mendicantium Ordines deuotionis affectu æquè prosequutus est, illosque diuersis priuilegijs decorauit, & præsertim Sacram Ordinis Camaldulens. Congregationem, quam etiam specialiter dilexit, ad plurimorum suorum Monasteriorum, beneficiorum, locorumque primæua iura, à quibus temporum, & hominum iniuria ceciderat, magna ex parte restituit, atque redintegrauit, ac D. Brunum Alemanum Ordinis Cartusiensium, necnon D. Franciscum à Paula Calabrum Ordin. Minimorum fundatores, in cælesti Hyerusalem inter Beatorum choros iam receptos, æternaque gloria coronatos, Sanctorum Confessorum Catalogo adscribendos fore sollemniter declarauit. Obijt apud Villam Mantianam Diœces. Portuens. kalend. Decembris, 1521. cuius cadauer Romam delatum, in Basilica Sancti Petri primò, & deinde in Ecclesia Sanctæ Mariæ supra Mineruam conditum fuit.

I.

Moderatio priuilegiorum, & exemptionum Ordinum Mendicantium, & aliorum Religiosorum, in Generali Concil. Later. edita.

LEO Episcop. seruus seruorum Dei, ad perpet. rei mem. Sacro approbante Cōcilio. ¶ Dum intra mentis arcana reuoluimus, & diligenti consideratione pensamus, operosa solicitudinis studia, cōtinuosq; labores ꝑ Diuini nōis gloria, exaltatione Catholicæ Fidei, Ecclesiæ unitate seruanda, & institutione, ac salute fidelium animarum per Coepiscopos, eorumque superiores, in diuersis orbis partibus ad regimen suarum Ecclesiarum à Sede Apostolica constitutos, necnon Fratres diuersorum Ordinum præsertim Mendic. indefessè, & indesinenter impensos, tāta ex eorū in vinea Dñi fructuosis operib. & opportunè, ac laudabiliter gestis, cordi nr̃o ꝑuenit satisfactio, ut ijs, quæ ad pacē, & quietē inter eos cōseruandā cōducere cognoscimus, oĩ studio intendamus. Nouimus. n. Episcopos ipsos in partem sollicitudinis nr̃æ assumptos fuisse, quorum honor, & sublimitas (testāte Ambros. nullis

nullis potest cōparationibus adęquari. Religiosos etiam in agro Dominico pro Christianæ Religionis defensione, & ampliatione, complura fecisse, ac vberes fructus protulisse, & in dies singulos proferre, ita vt eorundem Episcoporum ac Religiosorum bonis operibus, Orthodoxam Fidem incrementa sumpsisse, & per orbem terrarum vndique dilatam fuisse, fidelium nullus ignoret. Et sicut ipsi sæpenumero vigilantissima, & solerti cura schismata in Dei Ecclesia extinguere, & Ecclesiæ vnitatem reddere, & vt eidem Ecclesiæ pacis tranquillitas detur, innumeros labores subire non dubitauerunt, ita quoque par est, eos inter se nostris prouisionibus pacis vinculo, ac fraterna charitate, & vnitate coniungi, vt eorum concordi doctrina, & mutuis operibus, vberiores in Ecclesia Dei fructus proueniant. Sanè cupientes, ut iura spiritualia, quæ ad Dei laudem, & Christi fidelium animarum salutem pertinent, & quorum exercitium præfatis Episcopis, & eorum superiorib. in suis diœcesib. (cum ipsi in partem solicitudinis, vt præfertur assumpti, ac diœceses distinctæ, & cuilibet eorūdem Episcoporum assignatæ fuerunt) commissum extitit, per ipsos Episcopos exerceantur, & ius illa liberè exercendi quantum fieri potest eis illæsum præseruetur, & si aliqua dictis Fratribus Mendicantibus in eorundem Episcoporum læsionem, per Romanos Pontifices prędecessores nostros, & Sedem Apostolicam concessa fuerint, concessiones huiusmodi eisdem Religiosis factas in subsequentibus duximus moderandas, vt ipsi fratres potius ab eisdem Episcopis omni cum charitate foueantur, quàm aliquo modo molestentur, & inquietentur. Vnà enim est Regularium, sęcularium, prælatorum, & subditorum, exemptorum, & non exemptorum vniuersalis Ecclesia, extra quam nullus omninò saluatur. Eorumque omnium vnus Dominus, una fides, & propterea decet eos qui eiusdem sint corporis, vnius etiam esse voluntatis, & sicut Fratres nexu inuicem charitatis astricti sunt, sic non conuenit alterum in alterius iniuriam, seu iacturam prosilire, dicente Saluatore: Hoc est pręceptum meum, vt diligatis inuicem sicut dilexi vos. Ad conseruandam igitur inter Episcopos, & eorum superiores, ac pręlatos, & fratres huiusmodi mutuā charitatem & beneuolentiam, diuini quoque cultus augmentum, pacemque, & tranquillitatem vniuersalis Ecclesię status, quod ita demum fieri posse cognoscimus si unicuique, quantum fieri potest, sua iurisdictio conseruetur, Sacro approbante Concilio, statuimus, & ordinamus, quod Episcopi, & eorum superiores, & alii pręlati pręfati, parochiales Ecclesias ad eosdem fratres rōne locorum suorum legitimè spectantes, quod ea, quæ ad parochianorum curā, & Sacramentorum conseruationem, administrationemque pertinent, sine tamen visitatorum insolito grauamine, vel impensa) visitare, & illarū curā gerentes, & circa illam delinquentes (si Religiosi fuerint) iuxta ipsius Ordinis Regularia instituta, intra septa Regularis loci, sęculares verò presbyteros, & fratres huiusmodi beneficia obtinentes, liberè tanquam suæ iurisdictioni subiectos punire. Ac tam prælati quàm presbyteri sęculares, qui uinculo excommunicationis ligati non fuerint, missas in Ecclesijs domorum eorundem deuotionis cā celebrare volentes, celebrare possint. Ipsique fratres tales celebrare volentes libenter recipere debent. Ac ab eisdem prælatis ad processiones sollemnes pro tempore faciendas requisiti (dummodo eorum loca suburbana vltra vnū milliare à Ciuitatib. respectiuè non sint remota) accedere. Necnon superiores eorundem frum, fratres quos ad audiendas confess. subditorum eorundē prælatorum pro tempore elegerint, eisdem prelatis personaliter exhibere, ac pręsentare (si eos sibi exhibere, & prçsentare poterint) alioquin eorum Vicarijs, dummodò

modo ad prelatos vltra duas dietas accedere non cogantur omninò teneantur. Possintque illi per eosdem Episcopos, & prælatos super sufficienti litteratura, & aliqua (saltem huiusmodi Sacramenti peritia dumtaxat) examinari, talibusque presentatis, & admissis, vel etiam indebitè recusatis confitentes, constitutioni quę incipit Omnis vtriusque sexus [quo ad confessionem dumtaxat] satisfecisse censeantur. Ipsiq; Fratres etiam forensium confessiones audire valeant. Laicos autem, & Clericos sęculares à sententijs ab homine latis, nullatenus absoluere possint. Eucharistiæ verò, & Extremæ vnctionis aliaque Ecclesiastica Sacramenta illis quorum etiam infirmorum, addecedentiū confessiones audierint, dicentibus propriū Sacerdotē illa sibi dare denegasse, dare nequeant, nisi denegatio sine legitima causa facta, vicinorum testimonio probata, aut requisitio coram notario publico facta, doceretur. Eorumdem verò Fratrum obsequio insistentibus Sacramenta huiusmodi nullatenus ministrare valeant, nisi illorum durante obsequio. Facta autem, & conuentiones inter eosdem Fratres, & Prælatos, atque Curatos pro tempore inita, valeant, nisi per subsequutum Capitulum proximum Generale, vel Prouinciale, refutata, & per eos refutatio huiusmodi intimata debito tempore fuerit. Parochias autem cum Cruce ad leuanda funera eorum qui apud Ecclesias domorum, & locorum eorumdem suam elegerint sepulturam, intrare nō possint, nisi prius præmonito, & requisito, ac recusante parochiano presbytero, & tūc sine eius, ac Ordinarij pręiudicio(nisi eisdem Fratribus super hoc antiqua consuetudo quæ sit in viridi obseruantia, & cum pacifica possessione suffragetur.) Volentes quoque sepeliri in habitu eorumdem fratrum in claustro non degentes, sed in proprijs domibus habitantes, in eorum vltima voluntate sepulturam sibi liberè eligere possint. Quodque Fratres ipsi ad Ordines promouendi, per Ordinarios de Grammatica, & sufficientia examinari, & dummodo competenter respondeant, per eosdem Ordinarios liberè admitti. At nullatenus in eorum Ecclesijs seu domibus, aut alijs eorum locis ab alio quam à Diœcesano Episcopo, nisi prius ipso Diœcesano Episcopo, vel eius Vicario super hoc cum debita instantia requisito, & absque rationabili causa contradicente, vel eo à Diœcesi absente, ad dictos Ordines promoueri debeant. Nec ab alieno Episcopo consecrationem Ecclesiæ, vel Altaris, aut Cęmiterij benedictionem petere, seu in Ecclesijs per eos pro tempore ędificandis, primum lapidem per alienum Episcopum poni facere possint, nisi vbi Ordinarius bis, aut ter cum debitis reuerentia, & instantia requisitus, sine legitima causa recusauerit. Et absque Curatorum consensu Sponsum, & Sponsam benedicere nequeant. Et vt debitus honor Matrici Ecclesiæ reddatur, tam ipsi Fratres. quam alij Clerici seculares, etiam super hoc Apostolicæ Sedis priuilegio muniti, die Sabbathi maioris hebdomadæ antequam campana Cathedralis, vel Matricis Ecclesiæ pulsauerit, campanas in Ecclesijs suis pulsare minimè possint. Cōtra faciētes pœnā centū ducatorū incurrant. Censuras autē per eosdē Ordinarios latas, & promulgatas, ac in Matrici Ecclesia Ciuitatū, necnō in Collegiatis , & Parochialibus Ecclesiis Castrorum, & Oppidorum respectiuè sollemniter publicatas, quando super hoc ab eisdem Ordinarijs requisiti fuerint, in Ecclesiis domorū suarū publicare, ac seruare. Et vt animarū vtriusque sexus Christi fidelium saluti vberius consulatur, illos quorum confessiones pro tempore audierint, cuiuscunque status, & conditionis fuerint, ad soluendum decimas, siue aliam bonorum siue fructuum quotam, in locis in quibus decimæ ipsę, aut similia solui consueuerunt, et sub onere conscientiarum suarū monere, & horta

ri, ipsisque etiam illas soluere recusantibus absolutionem denegare, & super hoc requisiti, id populo etiam publicè prædicare, & persuadere teneantur. Cōseruatores autem eisdē fratribus pro tempore à Sede Apostolica deputandi, doctrina, & probitate præstantes, & in Ecclesiastica dignitate constituti esse debeant, & coram eis per eosdem Fratres quibus dati fuerint, vltra duas dietas à loco suæ solitæ habitationis nullus trahi possit. Priuilegijs super hoc aliàs eis concessis nullatenus suffragantibus. Excommunicati quoq; Ordinē Mendicātium profiteri volentes, vbi de interesse tertij agetur, absolui non possint, nisi prçuia satisfactione. Procuratores quoque, & negociorum gestores ac operarij eorumdem Fratrum seruitijs insistentes, sententijs excommunicationis promulgatis illaqueati sint, & esse censeantur, si illis causam dederint, aut dantibus, consilium, auxilium, vel fauorem præstiterint. Fratres autem, & Sorores tertij Ordinis, necnon Mantellati, Corrigiati, Pizochatæ, Cordellati, & alij quocunque nomine nuncupati, in proprijs domibus habitantes, sepulturam vbi voluerint eligere valeant, sed die Paschatis tantum Eucharistiam, necnon Extremam vnctionem ceteraque Ecclesiastica Sacramenta (pœnitentiæ Sacramento dumtaxat excepto) a proprio Sacerdote recipere, & ad onera quç laicis incumbunt perferenda, teneantur, ac in foro sçculari coram Iudicibus sçcularibus conueniri possint. Et ne censura vilescat Ecclesiastica, & minoris authoritatis interdicti sentētia reputetur, ijdem dicti tertij Ordinis ad diuina audienda in Ecclesiis suorum Ordinum tempore interdicti nullatenus admittantur, si causam dederint interdicto, vel causam ipsam nutriant seu foueant, aut dantibus, auxilium, consilium, vel fauorem quoquo modo præstiterint. Collegialiter autē viuentes, seu cum Claustralibus habitantes, ac mulieres virginalem, seu cçlibem, aut castam vidualem expresso voto, & sub dicto habitu vitam ducentes, priuilegijs quibus Fratres Ordinis cuius tertiæ regulæ habitum gestant gaudere debeant. Omnia etiam singula supradicta ad reliquos Religiosos Ordinum quorumcumque extendi, & per eos etiam seruari debere volumus atque decernimus. Saluis tamen in reliquis desuper non expressis, tam Episcoporum quam Fratrum, & aliorum Religiosorum prædictorum iuribus, quibus per præmissa in aliquo præiudicare seu quicquam innouare non intendimus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis ac statuti, & consuetudinibus dictorum Ordinum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, & indultis, ac litteris Apostolicis contra præmissa, seu aliquod præmissorum eisdem Ordinibus concessis, etiam in Mari magno contentis, quibus etiam si ad illorum derogationē de eis eorumque totis tenorib. specialis, specifica, expressa, indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per generales clausulas id importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma seruada esset, illorū tenores præsentib. pro sufficienter expressis, & insertis habentes, specialiter, expresse derogamus. Ceterisque cōtrarijs quibuscūq; Decernētes ex nūc irritū, & inane, si secus sup his a quoquā quauis authoritate, sciēter, vel ignoråter cōtigerit attētari. Eosdē insup fratres in virtute sanctæ obedietiæ monemus, vt eosdē Episcopos loco sanctorū Apostolorum subrogatos pro debita, & nostra, ac Apostolicæ Sedis reuerentia, congruo honore, & conuenienti obseruantia venerentur. Ipsos quoque Episcopos hortamur, ac per viscera misericordiæ Dei nostri requirimus, vt Fratres ipsos affectu beneuolo prosequentes, charitatiuè tractent, ac benignè foueant, seque illis minimè difficiles, aut duros, vel morosos sed

potius

potius faciles, mites, propitios, piaque munificentia liberales exhibeant, ac in omnibus prædictis tanquam in agro Dominico cooperatores, eorumque laborum participes, prompta benignitate recipiant. Eorumque iura cum omni charitate custodiant, atque defendant, vt tam Episcopi quam Fratres præfati, quorum opera velut lucernæ ardentes supra montem posita omnibus Christi fidelibus lumen præbere debent, ad Dei laudem, fidei Catholicę exaltationem, populorumque salutem, de virtute in virtutem proficiant, ac exinde a largissimo bonorum omnium retributore Domino, perhennis vitæ præmium consequi mereantur. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, ordinationis, voluntatis, derogationis, decreti, monitionis, exhortationis, & requisitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ in publica Sessione in Lateranen. Sacrosancta Basilica sollemniter celebrata. Anno incarnationis Domini M. D. X V I. decimanona Decembris, Pontificatus nostri anno quarto.

II.

DECLARAT VOTVM TERTII HABITVS cuiuscumque Ordinis Fratrum, & Sororum simplicem esse, illosq́, ac illas, priuilegijs, & immunitatibus, quibus Fratres Ordinis cuius Tertiæ Regulæ habitum gestant fruuntur, etiam in proprijs domibus seorsum habitantes vti, & frui debere decernit, non obstante eiusdem Concilij Lateranensis moderatione.

LEO Papa decimus. Ad futuram rei memoriam. ¶ Nuper in Sacro Lateranensi Concilio in reformatione Priuilegiorum Religiosis concessorum, inter alia statuimus, quod Fratres, & Sorores tertii Ordinis, necnon Mantellati, Corrigiati, Pizocharę, Cordellati, & alii quocũque nomine nuncupati, in proprijs domibus habitantes, sepulturam vbi voluerint, eligere valeant, sed die Paschatis tantum Eucharistiam, ac extremam vnctionem, cæteraque Ecclesiastica Sacramenta (pœnitentiæ sacramento dũtaxat excepto) à proprio Sacerdote recipere, & ad onera quæ laicis incumbũt perferenda teneantur. Et ne censura vilescat Ecclesiastica, & minoris authoritatis interdicti sententia reputetur, iidem dicti tertij Ordinis ad diuina audienda nullatenus admittantur, si causam dederint Interdicto, vel ipsam caussam nutriant, aut foueant, aut dantibus, auxilium, consilium, vel fauorem quoquomodo præstiterint. Collegialiter verò uiuentes, seu cum claustralibus habitantes, ac mulieres virginalẽ seu cęlibẽ, aut castã vidualẽ, expresso voto, & sub dicto habitu vitã ducẽtes, priuilegiis quib. Fres Ordinis cuius tertię regulæ

habitum gestant, gaudere debeant, prout in Constitutione dicti Lateranensis Concilij eodem approbante Concilio desuper edita plenius continetur. Cum autem sicut accepimus a quibusdam nimium curiosis vertatur in dubium, an votum prædictum de voto sollemni religionis intelligatur, cum illud tria substantialia comprehendat, obedientiam scilicet, paupertatem, & castitatem, & circa dictas mulieres virginalem, seu castam vidualem vitam ducentes, de virginitate, & castitate tantummodo mentio fiat. Nos ad tollendum omne dubium, motu proprio, & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, harum serie decernimus, & declaramus, quòd in præmissis, de voto sollemni religionis minimè intelligi debeat, ita vt mulieres virginalem, aut cęlibem vitam simpliciter viuentes, etiam in consanguineorum, & affinium suorum, aut propriis domibus, vel seorsum habitantes; priuilegijs, & immunitatibus prædictis in omnibus, & per omnia frui, & gaudere debeant. Non obstãtibus omnibus illis, quæ in dicta Constitutione nostra voluimus non obstare. Cæterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ sub annulo Piscatoris, die prima Martij, 1518. Pont. nostri anno quinto.

III.

DE VNIONE FRATRVM ORDINIS MINORVM de Obseruantia, & Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium, Ministrorumque, & aliorum officialium electione, & officio.

LEO Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶Omnipotens Deus cuius perfecta sunt opera, qui cuncta sapientissimè condidit in numero, pondere, & mensura, & cuius nutu omnia reguntur, Romanum Pontificem sic Catholicæ pręfecit Ecclesiæ, vt quę diuino honori, salutique fidelium cognouerit accommoda, non solum faciat, sed quantum in ipso fuerit aspirante cęlesti gratia ad debitæ perfectionis perducat effectum. Sanè diebus nouissimis, cum Generalissimum Capitulum totius Ordinis Beati Francisci conuocari fecissemus, illudque in domo Aracæli de Vrbe dicti Ordinis celebrari debere ordinauissemus, pro vnione vniuersali Fratrum prędictorum sub vno capite reformato, inter alia facienda pro votiua hmôi vnione, de venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, consilio, & assensu, necnon ad Regum, & Principũ Christianorum humiles, & instantissimas preces, auctoritate Apostolica statuimus, & ordinamus. Quod de cetero perpetuis futuris temporibus, Minister generalis totius Ordinis S. Francisci, à solis, & de solis reformatis fratrib. dicti Ordinis viuentibus absque priuilegijs bona temporalia concernentibus eligi debere. Cui omnes, & singuli Fratres secundum regulam eiusdem B. Francisci subijci, & obedire tenerentur. Et deinde fratres Conuentuales cum priuilegiis eis à Sede Apostolica concessis viuentes, ac redditus, & possessiones alia ve bona temporalia secundum huiusmodi priuilegia retinere uolẽtes per alias nostras litteras etiam statuimus, & ordinamus, quòd unum ex eisdem Fratribus Cõuentualibus vita & moribus idoneum sibi eligere possent, qui eorum Magister

Gene-

Generalis appellaretur, & eorumdem fratrum Conuentualium sub dictis priuilegijs viuentium, curam gerere, & electionis de se factę confirmationem à dicto Ministro generali totius ordinis petere deberet, prout in litteris prædictis plenius continetur. Cumque in Capitulo Generalissimo in dicta domo de Araceli huiusmodi nuper per fratres reformatos celebrato, ibidem præsentibus auctoritate nostra Protectore ipsius ordinis, & alijs duobus ex Sacta Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, ad id à nobis specialiter deputatis, die ad hoc per nos assignata fratres ipsi vocem in electione Ministri Generalis huiusmodi habentes, dilectum filium Christophorũ de Forliuio, qui Vicarius Generalis fratrũ Minorũ de familia tũc fuerat, in Ministrũ Generalẽ totius Ordinis Sancti Fráncisci ritè, & rectè, Fratres verò Conuentuales cum priuilegijs, vt præfertur viuentes in domo Sãctorum Apostolorum etiam de Vrbe, dicti Ordinis, ad id etiam legitimè congregati, dilectum filium Antonium Marcellum vita, & moribus idoneum in Magistrum Generalem fratrum Conuentualiũ huiusmodi etiam elegissent: Nos cum audiuimus electiones de Ministro, & Magistro prçfatis per eosdem Fratres iuxta ordinationes nostras prædictas spiritu sancto id operante summa cũ charitate, ac pace, & vnione, factas fuisse, dictum Antonium in Magistrum fratrum Conuentualium electum coram nobis prçsentem in domino benediximus, ac benedictionem nostrã huiusmodi pro confirmatione quam à præfato Ministro Generali petere tenebatur, pro hac vice dumtaxat sufficere voluimus, ac desiderantes per eosdẽ Christophorum Ministrũ, & Antonium Magistrum sic electos, & eorum successores fratres sibi cõmissos sub prospero, & felici regimine gubernari, ac in pacifico, & in tranquillo statu conseruari posse cogitauimus tali modo prouidere, quod de cętero odor bonæ famę eorumdem fratrum, apud omnes Christi fideles etiam Reges, & Principes Religionis Christianę perpetuis futuris temporibus redoleat, & pax, & vnio plurimum ab omnibus desiderata conseruetur, omnisque dissidentis occasio, quæ humani generis procurante inimico exoriri posset, extinguatur, & penitus tollatur, aliqua per eosdem Ministrum, & Magistrũ aliosque ipsius ordinis professores firmiter, & inuiolabiliter seruanda, Motu proprio & ex certa nostra scientia ac matura cum eisdem Cardinalibus Præsidentibus deliberatione præhabita, duximus statuenda, videlicet, quod præfati Antonij Magistri Generalis fratrum Conuentualium successores, ab eisdem Fratribus Conuentualibus pro tempore electi, confirmationem ab eodem Ministro Generali, & successoribus suis Ministris Generalibus totius ordinis, quemadmodũ Vicarij generales tunc de familia nuncupati, petere tenebantur. Ac quod Magister nũc, & pro tempore electus ad regimen fratrum Cõuentualiũ Sancti Francisci iuxta dictã nostram ordinationem Magister Generalis fratrũ Conuentualium in perpetuum appellari debeat. Quodque in singulis prouincijs deputati ad regimen fratrum Conuentualiũ de cętero Magistri Prouinciales Fratrum Conuentualium, cum suis sigillis vocari, & a Ministris prouincialibus regularis obseruantię in prouincijs iuxta morem dicti ordinis respectiuè pro tempore existentibus confirmationem electionum de eis pro tempore factarum, eo modo quo Vicarij Prouinciales olim de familia nuncupati a tunc Ministris Prouincialium fratrum Conuentualium petere teneãtur. Quodque tam Generalis, & prouinciales Ministri præfati tam antequam post Generalis, & aliorum Magistrorum confirmationem huiusmodi tam de Generali, & prouincialibus quam alijs fratribus Conuentualibus huiusmodi, & eorum, ac aliorum tertij ordinis Fratrum, & So-

rorum, nuncupatorum, qui eatenus sub Ministro Generali Conuentualium fuerant regimine nullatenus se intromittere, aut eos per se, vel suos Commissarios visitare, seu corrigere possint, nec aliquam iurisdictionem, seu superioritates in ipsos exercere valeant, præterquam cum ipsum Ministrum generalē pro tempore existentem ad ipsorum fratrum Conuentualium domos, & loca declinare contigerit, quo casu ipse Minister eosdem fratres Conuentuales paterne visitare, ipsique fratres Conuentuales eundem Ministrum Generalem tanquam totius dicti Ordinis superiorem omni cum charitate, & dilectione recipere debeant, dummodo idem Minister Generalis nunc, & pro tempore existens nihil iudicialiter circa ipsos fratres Conuentuales, ac domos eorum, & loca, ac ēt Monasteria Monialium sub eorum cura degentium exerceat, nisi eo modo, quo Minister generalis tunc Fratrum Conuentualium super fratres de familia, & eorum domos, & loca, & Monasteria Monialium tempore conuocationis dicti Capituli generalissimi exercebat, exercere possit. Et insup Generali, & Prouincialibus Ministris pro tempore existentibus sub excomunicationis latæ sententiæ pęna pręcipimus, & mandamus, ne directè, vel indirectè etiam fauore dominorum temporalium, Ciuitatum, & Vniuersitatum, Oppidorum, Terrarum, & Villarum, ac personarum Ecclesiasticarum etiā Prælatorum quorumcunque, seu eorumdem Cardinalium, siue alio quæsito colore, vel ingenio malitiosè, quod domus, & loca fratrum Conuentualium, seu Monasteria Monialium curæ Magistri generalis Conuentualium hmôi subiecta, & quę hactenus sibi dicto ministro generali Fratrum Conuentualium fuerāt, eis quoquomodo auferantur, procurare præsumant. Et nihilominus quicquid in contrarium attentatum fuerit sit eo ipso irritum, & inane. Domus autem, & loca, ac Monasteria Monialium Magistro Generali Fratrum Conuentualiū ea subiecta esse intelligi volumus, quę Apostolica, vel alia auctoritate Ministro Generali ante celebrationem dicti Capituli Generalissimi proximè in dicta domo Aracęli celebrati subiecta erant, et in quorum possessione ipse tunc Minister Generalis Conuentualium existebat, pręsertim domus, seu Conuentus Assisij, et Sancti Saluatoris de Vrbe, alięque quamplures domus, ac multa Monasteria Monialium quę eidem Ministro Generali tunc immediatè subiecta erant, quę omnia ex nunc Magistro Generali Conuentualium immediatè subiecta perpetuò sint, & esse censeantur, exceptis domibus, & locis, ac monasteriis monialium dictorum in Fratrum reformatorum per priores litteras nostras huiusmodi nuper vnitis, quę Generali, & Prouincialibus Ministris in suis prouinciis respectiuè in omnibus subiecta remanere volumus. Statuimus ēt quòd si fratres Conuentuales quandoque se reformare voluerint, reformatio ipsa iuxta priuilegia Apostolica eis concessa per suos generalem, & prouinciales Magistros dumtaxat fieri debeāt, nisi vbi fratres alicuius domus, seu Conuentus ad veram, & regularem obseruantiam, & omnimodam Generalis, & Prouincialium Ministrorum obedientiam venire, & generali, ac alijs Ministris præfatis se subijcere velent. Quo casu si fratres illarum domorum in quibus à decem vsque ad viginti tres in alijs verò domibus, in quibus numerus à viginti vsque ad quemcumque numerum Fratrum eorumdem Conuentualium fuerit, duæ tantum partes subiectioni, & submissioni huiusmodi consenserint, tunc Generalis, & alij Prouinciales Ministri pro tempore existentes, domos Fratrum subiectioni, & submissioni huiusmodi modo pręmisso consentientiū quacumque contradictione non obstante, domos Fratrum Conuentualium, & illarum fratres huiusmodi liberè, & licitè recipere possint. Domos verò Fra-

trum

trum Conuentualium in quibus minor numerus quam denarius fuerit, etiam de omnium fratrum Conuentualium earumdem domorum consensu, nullatenus recipere valeant, sed illę Generalis, & aliorum Prouincialium Magistrorum reformationi liberè dimittantur. Singulis verò fratribus Conuentualibus ad Generalem, & Prouinciales ministros transire volentibus, ab eorum superiore prius petita licet non obtenta licentia, liberam transeundi licentiam, & facultatem concedimus. Præterea, volumus quod illi ex fratribus Conuentualibus qui de cetero vitam reformatam sub Generalis seu Prouincialium Magistrorum cura ducere voluerint, sub eorum regimine permanere possint, dũ modo aliquo signo notabili distinctiuo distinguantur, & discernantur ab illis qui vitam regularem sub Generali seu Prouincialibus Ministris ducant, prout Generalis Minister, & Magister inter se conuenerint bonis præfatorum domorum reformandorũ immobilibus, & omnibus quorum fratres reformati non sunt nec capaces esse volunt generali, & alijs prouincialibus Magistris ad eorum liberam dispositionem liberè remanentibus. Et ne inter reformatos, & conuentuales fratres præfatos super præcedentia dissensio, & contentio oriri possit, volumus, & etiam statuimus, quod inter eos talis ordo seruetur. Videlicet quod in processionibus, & funeralibus, ac exequijs, necnon omnibus alijs actibus publicis, fratres Conuentuales fratribus regularis obseruantiæ locũ digniorem relinquere teneantur. Si tamen aliqui graduati seu antiqui Patres aut Guardiani domorum Conuentualium remanere vellent cum quibusdam fratribus antiquioribus sub Generali, & Prouincialibus Ministris viuentibus, tunc & in hoc casu, vt euitetur dissensio huiusmodi, & perfecta vnio conseruetur, simul incedere, ipsique Conuentuales semper eorum crucem, & vexillum per eos deferri solitum deferre liberè, & licitè valeant. Postremò, omnia & singula priuilegia, & indulta dicto Ordini tam per nos, quã per alios quoscumque Romanos Pontifices hactenus concessa eisdem fratribus Regularis Obseruantiæ, ac Conuentualibus (Inquantum præmissis non sint contraria) auctoritate, & tenore præsentium inuicem perpetuò communicamus, & suffragari volumus, eaque omnia etiam illis de nouo concedimus. Quocirca Cameræ Apostolicæ generali Auditori, necnon vniuersis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, & Ecclesiarum Prælatis, ac quibuscumque in indignitate Ecclesiastica constitutis personis, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, & eorum singuli pręsentes nostra litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Ministrorum, aut alicuius ipsorum super hoc requisiti fuerint, sollemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant eos præsentibus litteris, ac omnibus, & singulis in eis contentis pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos desuper inter se, ac etiam per quoscunque alios quauis auctoritate, & potestate fungentes quomodolibet indebite molestari, aut perturbari, Contradictores per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris opportuna remedia appellatione postposita compescendo, Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Non obstantibus quibuscunque litteris Apostolicis, & indultis etiam sacri Concilij Constantiensis dictæ religionis fratribus familijs, congregationibus, denominationibus, aut alicui eorum siue illarum auctoritatibus, & institutoribus sub quibusuis verborum formis sollemnitatibus, & clausulis fortioribus, & insolitis concessis, seu forsan in futurum concedendis, quibus (et si ad illorum derogationem de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per generales clau-

sulas id importantes, mentio seu quęuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma seruanda esset) illorum omnium tenores pręsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, expressè derogamus, contrarijs quibuscunque. Aut si Ministris, & Magistris, ac Fratrib. præfatis, vel quibusuis alijs communiter, vel diuisim ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Ceterum quia difficile foret præsentes litteras ad quęlibet loca vbi opus fuerit deferre, volumus, & auctoritate Apostolica decernimus, quod transumptis præsentium manu Notarii publici signatis, & alicuius Prælati Ecclesiastici sigillo munitis, ea prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quę adhiberetur si præsentes originales litteræ essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum præcepti, statuti, communicationis, conclusionis, mandati, derogationis, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attętare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ Apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, quingentesimo, decimoseptimo, pridie Idus Iunij, Pontificatus nostri anno Quinto.

IIII.

STATVIT POENAS CONTRA *contemnentes priuilegia Fratrum, eorumq́ bona, & iura occupantes.*

Dilecto filio Priori Generali Ordinis Eremitarum Sancti Augustini.

LEO Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Licet sponte nostra inclinati magnopere simus, vt quæ ad Ordinum religiosorum decus, vtilitatem, & ornamentum accommodata sunt, libenter promptèque faciamus: tamen sit animus noster, voluntasque paratior, cum eorum, qui ipsis Ordinibus pręfecti sunt, virtute, ac diligentia ad bene religiosis consulendum inuitamur. Quare cum te quem præter ceteras, & animi, & ingenij dotes, hoc etiam singulari dono decorauit Altissimus, vt esses ei in omni genere famulatus, & ad populum præceptis Euangelicis copiosissimè, atque ornatissimè exponendis maximo concursu, & vtilitate fidelium, & ad fratres tuos generali curæ totius ordinis integerrimè, ac summa cum industria administranda aptissimus, & omniũ commendatione maximè celebris, etiã uideamus de salute, tranquillitate gregis, & Ordinis tibi commissi sollicitum; iustissimis tuis precibus, ac meritis adducti, libenter nostræ, & Apostolicæ auctoritatis firmamentum ijs, quæ tibi per prædecessores nostros concessa sunt, adijcimus. Ac in primis quidem, vt obuiam eamus nonnullis, quos audiuimus tua, siue ordinis tui, vel loca, vel iura, vel fratres vexare,

xare, nec nostris, prędecessorumue nostrorum Romanorum Pontif. scriptis, priuilegijsq; Ordini tuo concessis, (vt meritò deberent) parere quorum temeritatem, vel importunum ausum, vel retundendum, vel omnino comprimendũ duximus Quamobrem, cum Religioni tuæ Eremitarum S. Augustini, multa tui causa concesserimus, vel confirmauerimus, ac optemus, ut quæ spiritualia sunt per multorum fidelium mentes quam cumulatissimè diffundantur, ideircò statuimus, ut quicquid indulgentiarum, & gratiæ Fratribus, Monialibus, Mantellatis, Corrigiatis concessum est, id omne utrique sexui concessum, intelligi, Viris scilicet, atque Mulieribus, modo à Generali, & Priore, uel Rectore alicuius loci Ordinis auctoritate, gratiæ assequendæ facultatem obtinuerint. Et quoniam omnes tui Ordinis, tam res, quam personas, immediatè sub Apostolica Sede esse uolumus: idcircò mandamus omnibus Christi fidelibus, vt nemo bona Ordinis vestri, uel occupare, vel vexare audeat, quod tam dę personis prædictis, quàm de locis, Conuentibus, possessionib. & alijs quibuscũque rebus ad loca, personasve pertinentia intelligi uolumus, siue pecunia, siue mobilia ea sint. Et si vel occupantes, vel vexantes à Fratribus tuis moniti, non integrè per tridui spacium, omnia restituerint, aut vexare omninò destiterint, excommunicationis nodos incurrere, à qua absolui, nisi à Sede Apo. & in mortis art. non possint. Quod si sæculares vestro Mari magno, vel cuiquam concessionum vestrarum contraire temerè audeant, pro excommunicatis publicari volumus. Si clerici, præter censuram supradictam, dignitatibus, & beneficijs Ecclesiasticis priuatos esse, eaque liberè impetrari posse decernimus. Confirmamusque quicquid de Apostatis, vel Ordinem exeuntibus, quod quidem uolumus interpretari, & intelligi, tam de ijs, qui hactenus Ordinem ipsum exierint, quam de ijs, qui in posterum fortasse exituri sunt, iam per fel. rec. Martinum Quintum, quam per Iulium Secundum, prædecessores nostros per litteras Apostolicas vestro concessum est Ordini, aliaque omnia, & singula, quæ in Quinternione Maris magni, seu in quibusuis alijs litteris Apostolicis, eidem Ordini concessis continentur. Præterea, vt omnia quam firmissima sint, quæ vobis eadem Sedes elargita est: Motu proprio, & ex certa scientia, atque de plenitudine potestatis volumus, statuimus, & decernimus, vt hæc nostra concessio, & quæcumque alia, uel tibi, vel tuo Ordini facta, siue per se, siue per communionem, quam fecimus cum alijs ordinibus, & congregationibus, eandem omninò vim, atque efficaciam perpetuò habeant tam in iudicio, quam extra iudicium, quam si plumbeo sigillo obsignatę essent, haberent: quod intelligi uolumus tam de ijs, quæ in forma Breuis, quam de ijs, quæ per supplicationes expedita sunt, in quibus placuit, quod sola signatura sufficeret. Quamobrem, tam omnibus præmissis, quam quæcunque alia fuerunt tuo Ordini vtcumque concessa, siue ipsa exemplaria, siue eorum transumpta ostendantur. Prælati alicuius, aut publici Notarij manu signata, aut etiam Generalis ordinis sigillo firmata, eodem motu, scientia, & potestate decernimus, mandamusque, eandem omninò, & ijsdem eis inesse, & fidem adhiberi, ac si plumbi signum haberent. Quod si quis huic nostro decreto, ac concessioni, aut cuiquam aliarum, quę tuo Ordini, vtcumque factæ sunt, contraire, aut minus integrè cedere, & parere ausus fit, uolumus, vt eandem pœnam incurrant. Irritum, cassum, atque inane faciendo, quicquid cõtra hanc concessionem, aut contra quantumcunque aliam, vtcunq; ordini vestro factam, etiam quicquid aduersus leges, aut regulam, aut constitũes, aut diffinitiones, aut mores Ord. tui, siue à fratrib. siue a cõgregationib. siue à seculari

bus,

bus, siue ab Ecclesiasticis personis, uel in hunc vsque diem, vel in posterum impetratum, vel attẽtatum fuerit, etiam si ab Apostolica Sede expressè cõtra hoc quicquam concessum fuerit, quod omne nullius momenti, & pro infecto haberi volumus, nisi his nostris litteris non per generales clausulas, sed de verbo ad verbum (ordine consentiente) derogatum fuerit. Non obstantib. præmissis, aut Apostolicis priuilegijs, litteris, Constitutionib. & Ordinationib. alijsque quibuscunque in contrarium facientib. siue à sede Apostolica, siue à quocunq; alio quauis dignitate prædito concessis hactenus, aut in posterum concedẽdis. Quibus etiam si expressa, ac de verbo ad verbum, aut quocunq; alio modo mẽtio fieri deberent, cum omnia in præsentib. pro expressis in specie habentes, in specie, expresseque derogamus, ac quatenus contraria sint, nullius omninò momenti esse volumus. Quod si quis his fidem non adhibuerit, aut non plenissimè acquieuerit, pœnam subeat, quam suprà constituimus. Datum Ro. apud Sanctum Pet. sub an. Pisc. die 6. Maij, 1514. Pont. nostri, anno secundo.

V.

VISITANTIBVS ECCLESIAS FRATRVM Ordinis Minimorum in quibusdam anni sollemnitatibus indulgentias vnà cum facultate à casibus reseruatis absoluendi concedit.

LEO Episcop. seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei mem. Vniuersis Christi fidelib. pręsentes litteras inspecturis salutem, & Apostolicã benedictionem. ¶ Pastoris æterni, qui vt humanum genus ab ęterna damnatione eriperet, se in ara Crucis immolari nõ abnuit, vices, quã uis immeriti gerentes in terris, id super reliqua uota nostra, feruenter optauimus, ut cunctos fideles, quos ipse sui pretiosi sanguinis sparsione, Deo patri reconciliare curauit, quorum regimen, & gubernationem nobis commisit, ad recolendam iugiter memoriam suæ passionis, & visitandum Ecclesias, aliqua religiosa loca, præsertim sub inuocatione B. Mariæ Virginis, cuius vbera, ipsũ Redemptorem nostrum lactare meruerunt, fundata, inuitemus, & prout in Domino conspicimus salubriter expedire, frequentius excitemus. ¶ Cupiẽtes igitur, vt IESV MARIÆ Thurenen. & Beatę, ac omnium Sanctorum Ambasien. necnon eiusdem Beatæ MARIÆ tertius gratiæ Parisien ac Sanctæ Helenæ Siemen. ordin. Minimor. domuum Ecclesię, ad quas, vt accepimus, Beat[9] Franc. de Paula, dicti Ordin. institutor, & dum viueret, Gñalis Corrector singularẽ gerebat deuotionis affectũ, cõgruis frequẽtetur honorib. & Chri fideliũ deuotio, ad Ecclesias ipsas, & Dni nri Iesu Chri passionẽ magis augeatur. ¶ Ipsique fideles eo libentius confluant ad easdem, quò ex hoc ibidẽ dono, cælestis grę vberius cõspexerint se refectos, de omnipotentis Dei miseric. & BB. Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, omnibus, & singulis vtriusque

vſque ſexus Chriſti fidelibus verè pœnitentibus,& confeſſis, qui Eccleſias alicuius ex prædictis, vel alijs domibus dicti Ordinis, in celebritate omnium Sanctorum,& dictæ Beatæ Mariæ Aſſumptionis,& eiuſdem Annunciationis, ac Pentecoſtes feſtiuitatibus, à primis veſperis celebritatis, & ſingularum feſtiuitatum huiuſmodi, vſque ad occaſum ſolis ſequentis diei annuatim deuotè viſitauerint, & inibi in dictæ paſſionis memoriam quinquies Orationem Dominicam,& toties Salutationem Angelicam huiuſmodi recitauerint, decem annorum, & totidem quadragenarum indulgentiam in Domino miſericorditer concedimus.

¶ Et vt Chriſti fideles prædicti,qui ad Eccleſias ipſas, pro huiuſmodi conſequenda indulgentia pro tempore confluerent, huiuſmodi indulgentiæ facilius participes eiſe poſſint,omnium,& ſingularum conſtructarum, & conſtruendarum domorum Ordinis Minimorum huiuſmodi Correctoribus, nunc, & pro tempore exiſtentibus,deputandis annis ſingulis ſex,aut plures presbyteros idoneos ſeculares, aut dictorum domorum fratres, qui in celebritate, & alijs feſtiuitatibus prædictis, & die præcedenti, in dictis Eccleſijs eorumdem confluentium confeſſionibus diligenter auditis, eis pro commiſſis per eos prædictis,etiam in ſingulis caſibus Epiſcopalibus abſolutionis beneficium impēdere, & pœnitentiam ſalutarem iniungere, necnon vota quæcumque per eos,pro tempore emiſſa, (Religionis,& caſtitatis,ac vltramarino, necnon liminum Apoſtolorum Petri,& Pauli,ac Sancti Iacobi in Compoſtella, votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare valeant, licentiam, & facultatem tenore præſentium concedimus, præſentibus, perpetuis futuris temporibus valituris. Volumus autem,decernimus,& declaramus,quòd ſi contingat nos,aut Sedem Apoſtolicam, in poſterum huiuſmodi indulgentias,& facultates reuocare, caſſare, & annullare, ſeu ſuſpendere,quòd præſentes litteras, ac in eis contenta quæcunque,nullatenus includantur,nec per tales, vel alias reuocationes,ceſſationes,declarationes,decreta, & ſuſpenſiones, ſublata quomodolibet intelligantur,etiam ſi de huiuſmodi intentione noſtra, & mente, non derogandi ſpecialis,expreſſa, & non per generales clauſulas, quæ huiuſmodi ſpecificam mentionem importare viderentur, aut importarent, etiam fierent. Datum Romæ,apud Sanctum Petrum,anno Incarnationis Dominicæ,1513.pridie Non.Maij,Pontific.noſtri anno Primo.

RECV-

VI.

RECVSANTIBVS ORDINARIIS, AVT negligentibus Regularium Ecclesias consecrare, licet eis quemlibet alium Catholic. Epi. pro illis consecrandis aduocare, dictasque Ecclesias pollutas benedicendi, & reconciliandi eorundem Regularium Prælatis concedonatur facultas.

Dilectis filijs Citramontanis, & Vltramon. Generalibus, & Prouincialibus Vicarijs, necnon Guardianis Fratribus Ordinis Minorum de Obseruantia nuncupatis.

LEO Papa II. Dilecte filij salutem, & Apost. benedictionem ¶ Religionis suadet honestas, & deuotionis vestræ promeretur affectus, vt vos Apostolici fauoris suffragio prosequentes, precib. vestris præsertim cõmodum, & decorem ordin. vestri concernentib. (prout possumus) fauorabiliter annuamus. Cum itaq; sicut nobis nuper exponi fecistis, dudum fe. re. Sixtus Papa Quartus prædecessor noster, vobis, ut paramenta, & ornamenta Ecclesiastica, ac Corporalia, & alia, in quib. Chrisma non interuenit, bñdicere possitis, gratiosè concesserit, & ab illo tempore in possessione benedicendi paramenta, & corporalia huiusmodi, secundum limitationem inter uos in Capitulis uestris factam, fueritis; ac in diuersis etiam remotis partib. & Insulis de nouo ab infidelibus recuperatis, diuersę domus Ordinis vestri constructæ existant, & in dies construantur, & Ordinarij locorum non semper in suis Ciuitatibus, & diœcesib. resideant, & interdum in remotis agant, & sæpius cõtingat loca, & cœmiteria earundem domorum sanguinis effusione, seu alias pollui: ac illarum fratres non semper Ordinarios locorum pro illis reconciliandis adire possint: immò quandoq; illis graue, seu dispendiosũ existat, ad illos quandoq; per tres dietas ab eorum domib. distantes accedere, nobis humiliter supplicari fecistis, vt cum piæ mem. Pius Papa II. etiã prędecessor nr̃, dilectis filijs Fratrib. Minoribus indultum Ecclesias, & cœmiteria sua benedicendi, & reconciliandi concesserit: ac interdum ex his præsertim in remotis agentes, quandoq; per duas dietas adiri nequeant, vobis super his opportunè prouidere de benignitate Apos. dignaremur. Nos igitur, qui religiosarũ person. vota per quę eorum dispendijs obuiatur, ac cõmodis, & profectib. prouideretur, studio charitatis libenter ꝓsequimur, hmói supplicationib. inclinati, vobis, & ꝓ tempore existentib. Generalib. & Prouincialib. ac Guardianis vestrorũ Ord. obseruantiæ, vt Ecclesias, Oratoria, & loca quæcunq; recepta, & recipiẽda, nõdum cõsecratas, seu cõsecrata, facta prius requisitione ab Epo locorũ, eisq; recusantib. per quẽlibet alium Catholicũ Epũ sedis Apostolicæ grãm. & cõmunionem dictæ Sedis habentem, consecrari facere. Ac uestri Ordinis Generalibus, & Prouincialibus, Vicarijs, & Custodibus, & Guardianis pro tempore existen-

tempore existentib. præfatis: ut omnia, & singula eiusdem Ord. & obseruantię, Ecclesias, Cæmiteria, & Capitula, & Oratoria vbicunq; existentia, receptas, & recepta, recipiendas, seu recipienda: ac paramenta, & ornamenta, ac alia quæcunq; ad Diuinum cultum, & usum vestrum necessaria, in quib. Crisma non interuenit, pro vestro vsu tantum sollemni benedictione, ac etiā per Vicarium, seu Guardianos, aut alios ad hoc à vobis in vestris Capitulis generalibus prouidè deputandos benedicere. Ac illos, seu illa, & eorum qualibet, sanguinis, seu seminis effusione, seu aliàs quomodolibet pollutas, seu polluta; quoties opus fuerit aqua per vos, præsertim in locis remotis, vbi Episcopum aquam benedicentem per duas dietas adire non poteritis, benedicta reconciliare liberè, & licitè valeatis, auctoritate Apostolica tenore pręsentium concedimus, & indulgemus, non obstantib. quibusuis Apostolicis, ac in Prouincialib. & Synodalibus Concilijs editis, generalibus, vel specialib. Constitutionibus, & ordinationibus, ceterisque contrarijs quibuscunque. Dat. Ro. apud S. Petrū, sub ann. Piscat. die 3. Febr. 1514. Pontificatus nostri, anno primo.

VII.

INDVLGET FRATRIBVS MINORIBVS DE Obseruantia, quod eorum conscientiæ satisfaciant dicendo vnam missam pro multis, pro quibus non datur eis eleemosyna æquiualens vnius Iulij.

Similem concessionem Iulij II. habes suprà, Const. viij. & infrà, Constitut. sequenti.

Dilectis filijs Vicarijs Generalibus, & vniuersis Fratribus Ordinis Minorum de Familia, seu Obseruantia, nunc, & pro tempore vbicunque degentibus.

LEO Papa X. Dilecti filij salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶Cum sicut accepimus, propter deuotionem, quā vtriusq; Chr̄i fideles ad Ordin. Fr̄um Minorum de obser. gerunt, cōtingat sæpius, vt fideles ipsi plures missas per eosdem Frat. celebrandas, elargita eis aliqua eleemosyna cōmittant, & in aliquib. regionib. in eleemosynam celebrationis vnius missę certa pecunię quātitas, valdè parua, & tenuis dari consueuit, adeò quod vos ob eleemos. quę singulariter à plurib. elargitur, tot missas, quot sunt largiētes, p singulis celebrare nō valeatis. Vn̄ dubitatis sup his cōsciētias vr̄as pręgrauari. Quare p parte vr̄a nobis fuit humiliter supplicatū, ut vobis, ptpe existentib. fratrib. Ordin. & obseruantiæ prædictorū, & cōscientiarū vr̄arum puritati, p̄na cura de benignitate Apost. prouidere dignaremur. Nos itaq; qui ordinē vr̄um pp vberes, & salutiferos fructus, quos Ordo ipse in agro Dei in dies producere non cessat, in uiscerib. charitatis gerimus, vestrisq; in hac parte supplicat. inclinati, vobis, ac pro tēpore existentibus Fratrib. Ordin. & obseruantiæ

seruantię prædictorum, quod celebrando vnam missam dumtaxat, si eleemosina æquiualens vnius Iulij non elargitur, etiam si duas, tres, aut quattuor, vel plures missas celebraturi, occasione diuersarum, vel plurium eleemosynarum huiusmodi effetis, & in dicta celebranda missa, pro omnibus, qui pro dictis missis in eleemosinam vsque ad summam huiusmodi, contribuerint, vel contribuent in futurum, commemorationem in genere faciendo, in hac conscientiarum vestrarum puritati satisfactum fore, & esse auctoritate Apostolica decernimus pariter, & indulgemus. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis litteris Apostolicis, per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros prędicto ordini, sub quibusuis verborum formis, & expressionibus, ac clausulis quantumcunque fortissimis, & insolitis concessis, & concedendis, quibus tenores illarum, ac si de verbo ad uerbum insererentur, pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, inquantum pręmissis côtrariari viderentur, specialiter, & expresse derogamus. Ceterisque contrarijs quibuscunq Ceterum, quia difficile foret, pręsentes ad singula loca, quibus opus esset, deferri, uolumus, & dicta auctoritate decernimus, quod illorum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigilli alicuius Vicarii prouincialis ordinis huiusmodi communitis, tanta fides adhibeatur, quanta adhiberetur pręsentib. si essent exhibitæ, uel ostensę in medium. Dat. Romę apud Sanctum Petr. sub annulo Piscat. die 23. Martii, 1517. Pontificatus nostri, anno quinto.

VIII.

CONCEDIT CORRECTORI GENERALI *Ordinis Minimorum, quod possit cum suis Fratribus dispensare vt per eos in vnaquaque Missa nouem, seu septem, vel minus Collectæ recitari pro tot integralibus Missis valeant, & suffragentur, ac si singulæ pro singulis dicerentur.*

LEO X. Ad perpetuam rei mem. Vniuersis, & singulis pręsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicā bñdictionē. ¶ Exposcit dilectorum filiorum Ffum Ord. Minimorum, deuotionis synceritas, & Religionis promeretur honestas, ut eorum pijs petitionib. libenter annuamus. ¶ Licet aliàs fel. rec. Iulius Papa II. prædecessor noster. Dilecto filio Francisco Binet, tunc Correctori generali dicti Ordinis, per suas in forma breuis litteras concesserit, quod ipse in visitatione domorum dicti Ordinis, quam iuxta illius regularia instituta facere tenebatur, vel aliàs in aliquib. domib. vel locis dicti Ordinis, tam pro Ecclesiarum fabricis, quam alijs fratrum necessitatibus Missarum multitudinem copiosam inueniret, & cognosceret. Qđ illę per fratres locorum, & domorum huiusmodi in Ecclesijs eorum, iuxta obligationem per eosdem fratres factam, aut relinquentium ordinationem celebrari non possunt, prout in Ianuensi, & Parisiensi domibus per illorum Fratres factum esse cognouerat, ut cum fratribus locorum, & domorum huiusmodi,

modi, aut etiam ibidem pro tempore degentibus, & eorum quolibet dispensare posset. Ita quod dispensatio super his per eundem Franciscum facta ab eodem prędecessore facta censeretur, cum eisdem fratribus. ¶ Ac nouem collectæ, per eos, aut eorum quemlibet, in vnaquaque Missa recitatæ, pro nouem Missis, ac septem missis, atque de aliis descendendo, seu citra dictum numerum, cum omnium, & singulorum locorum, & domorum huiusmodi fratrum, ac etiam totius ordinis Minimorum huiusmodi suffragiorum, orationum, sacrificiorum, ieiuniorum, uigiliarum, disciplinarum, & aliorum quorumcunque bonorum generalitate, singulis eiusdem ordinis benefactoribus, & benefactricibus, qui missas ipsas in Ecclesijs domorum, & locorum huiusmodi recitandas dederint, adeò plenè, & integrè valerent, & sufficerent, ac si missæ huiusmodi, & pro eis, & eorum quodlibet, iuxta piam eorum deuotionem, & intentionem particulariter separatim recitatæ fuissent, prout in dictis litteris plenius continetur. ¶ Cum autem sicut nobis nuper dilectus filius Germanus Lionet modernus Corrector Generalis dicti ordinis exponi fecit, pro eo, quod officium Correctoriatus pręfati Francisci expirauit antequam domos dicti ordinis, partium Boemiæ, & Alemaniæ uisitaret, quarum fratribus pro illorum sustentatione, aut aliàs deuotionis causa, duo baiochi, seu septem quatrini monetæ Iuliæ, pro celebratione vnius missæ, per Christi fideles communiter dari consueuerunt, & adeò pauci fratres in eisdem domibus existunt, quod non possunt singulas missas pro singulis eleemosinis celebrare. ¶ Dubitauit ipse generalis Corrector, vigore earum litterarum eidem Francisco tunc Correctori concessarum, posse cum dictis, ac aliis Fratribus domorum Boemię, & Alemanię huismodi, necnon Regni Neapolitani, ac Siciliæ, Terræ Laboris, ac Calabriæ dispensare, ut singuli Fratres dictarum domorum in celebratione vnius missę, unius Sancti, vel Sanctæ, vel aliàs quomodocunque, ad eorundem fratrum deuotionem recitatæ, seu etiam mortuorum, septem, vel nouem commemorationes, pro septem, uel nouem particularibus, & integralibus missis, etiam si missæ huiusmodi specialiter de Requiem, uel de quocunque Sancto, vel Sancta, vel aliàs integraliter recitatæ forent. ¶ Pro quibus etiam tanquam pro missis specialiter de Requiem, vel de quibuscunque Sanctis integraliter celebrandis eleemosynas undecunque receperant, satisfacere valeant, ac commemorationis huiusmodi, per eosdem fratres ad eorum deuotionem in vnica eorum missa taliter facta, illæ plenè ualeant, & eis, quod missas huiusmodi celebrare mandauerint, suffragentur, ac super illis taliter recitatis fratres ipsi exonerentur, proinde ac si ijdem fratres septem, aut nouem missas specialiter de Requiem, vel de quocunque Sancto, seu de diuersis Sanctis, uel aliàs, iuxta quorumcumque benefactorum huiusmodi piam deuotionem, & intentionem, integraliter diuersis diebus celebrassent. ¶ Pro parte eiusdem Germani, nobis fuit humiliter supplicatum, ut in præmissis pro eorum conscientiæ pace prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. ¶ Nos itaque huiusmodi supplicationibus inclinati, omnibus fratribus domorum dicti Ordinis in partibus Alemaniæ, & Boemiæ pro tempore consistentium, vt de cetero perpetuis temporibus, in celebratione unius Missę, vel nouem commemorationes ad eorum deuotionem, pro tempore recitatæ, pro septem, uel nouem, specialibus, & integralibus missis, etiam si illę specialiter de Requiem, vel de quibuscunque Sanctis recitandę forent, uel aliàs quomodocunque, etiam si pro illis recitandis eleemosynas recepissent, seu in posterum reciperent, plenè satisfacere valeant. ¶ Ac Commemorationes

nes huiusmodi de quibuscumque Sanctis, vel etiam defunctorum, uel aliis ad eorundum fratrum deuotionem, taliter factæ eisdem fidelibus, quod eleemosynas huiusmodi, pro ipsis missis celebrandis eisdem fratribus, pro eorum sustentatione dederint, seu in posterum eos dare contigerit, plenè suffragentur. Ipsique fratres super singulis missis huiusmodi cum septem, vel nouem collectis, ad eorum deuotionem taliter recitatis, integraliter in eorum consciētijs exonerentur, perinde ac si fratres ipsi singulas missas huiusmodi, & earū quālibet specialiter de Requiem, vel de ipsis Sanctis, aut eorum quolibet, vel aliàs quomodocunque, iuxta piam benefactorum huiusmodi, & cuiuslibet eorum deuotionem, & intentionem diuersis dieb. integraliter celebrassent, celebrare. Quodque dicti ordinis Generalis Corrector, pro tempore existens, cum omnibus fratribus quorumcunque domorum dicti Ordinis Minimorum, in dictis & alijs quibusuis regnis, & locis consistentium, super dictis missis, modo præmissis, celebrandis, dispensare, liberè, & licitè valeat auctoritate Apostolica tenore pręsentium licentiam concedimus, pariter & indulgemus, non obstantibus Constitutionib. ordinationibus Apostolicis, ceterisq; contrarijs quibuscunque. Dat. Romæ apud Sanctum Pet. sub an. Piscat. die 23. Iulij, 1513. Pontificatus nostri anno primo.

IX.

INDVLGENTIAM PLENARIAM, ET REMISSIONEM omnium peccatorum vtriusque sexus Christi fidelibus visitantibus Ecclesiam Sanctissimę Trinitatis Ordinis Minimorum de Vrbe, festis quibusdam cuiuslibet anni diebus, concedit cum facultate à casibus absoluendi.

Indulgentia huiusmodi extensa fuit ad omnes eiusdem Ordinis domos, & Ecclesias per Clementem VII. Const. 2. & per eundem Leonem Const. 5.

LEO Episcop. seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei mem. Etsi cūctæ orbis Ecclesiæ, sub sanctorum fundatæ uocabulis, sint pia deuotiōne fidelium venerandæ, illas tñ, quæ in honorem, & sub uocabulo Sanctæ, & indiuiduæ Trinit. dedicatę noscuntur, eo ex celebriori memoria conuenit venerari, quæ ipsa Sancta Trinit. immediatius, & perfectius vota fidelium dirigit, & ad gratias exauditionis admittit. Cupientes igitur, vt claustrum domus eiusdē Sanctæ Trinitatis in Monte Pincio de Vrbe Ordinis Minimorum à Beato Francisco de Paula instituti, & à fel. recor. Alexādro Sexto, & Iulio secundo Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, & à nobis approbati, ac pluribus, & diuersis priuilegijs decorati, commoda fratrum dictæ domus habitatione construi cœptum ceterius perfici valeat, ac Ecclesia eiusdem domus, ad quam Romanus Populus, & etiam Curiales, ac alij Chri fideles diuersarum nationum singularem gerunt deuotionis affectū, cōgruis frequentetur honoribus, ac Chri fideles ipsi, eò libentius deuotionis cā cō-

fluant

fluant ad eandem, quo ex hoc ibidem dono cęlestis gratiæ conspexerint, se refe ctos, de omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius authoritate confisi, omnibus, & singulis utriusque sexus Christi fidelibus uerè pęnitentibus, & confessis, seu firmum confitendi propositum habentibus, qui prędictam Ecclesiam Sanctissimę Trinitatis singulis diebus Dominicis cuiuslibet Quadragesimę, & in Resurrectionis, & Ascensionis Domini Nostri Iesu Christi, Pentecostes, & eiusdem Sanctiss. Trinitatis, ac Natiuitatis eiusdem D.N. Iesu Christi festiuitatum diebus, à primis Vesperis singularum Dominicarum, & festiuitatum, seu dierum huiusmodi, usque ad occasum solis cuiuslibet ipsarum, deuotè uisitauerint, & ibidem in honorem Sanctissimæ Trinitatis ter orationem Dominicam, & toties salutationem Angelicam recitauerint annuatim, singulis earumdem Dominicarum, & festiuitatum diebus huiusmodi, plenariam, & ueram omnium peccatorum suorum remissionem, & indulgentiam. Eisdem uerò Christi fidelibus uniuersis qui Ecclesiam prędictam à media cuiuslibet anni Quadragesima, usque ad octauas Paschæ inclusiuè annuatim similiter uisitauerint, dictasque Dominicas orationes, & Salutationes Angelicas ibidem similiter recitauerint, similes omninò indulgentias, quas consequuntur, seu pro tempore consequentur singuli Ecclesiam Beatæ Mariæ de Populo visitantes, auctoritate Apostolica tenore præsentium in Domino concedimus, & elargimur.

Alijs uerò singulis Dominicis diebus cuiuslibet respectiuè anni, Ecclesiam ipsam modo prędicto uisitantibus, triginta annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis pœnitentiis misericorditer in Domino relaxamus. Et ut Christi fideles ipsi, indulgētiarum huiusmodi commodius participes esse possint, Correctori dictæ domus pro tempore existenti, confessores religiosos dicti Ordinis, qui eosdem Christi fideles, ad eandem Ecclesiam pro huiusmodi indulgētijs consequendis dictis singulis diebus dominicis Quadragesimę, usque ad octauam Paschæ inclusiuè, etiam cuiuslibet anni diebus singulis accedentes, eorum confessiones audire, eorumque confessionibus diligenter auditis, eosdē à quibuscunque casibus, etiam Apostolicæ Sedi reseruatis (exceptis contentis in bulla Cœnæ Domini) absoluere possint, & ualeant, deputandi auctoritate Apostolica, tenore præsentium de uberiori gratia licentiam, & facultatem etiā concedimus, pariterque indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus, Ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis, & suspentionibus similium, uel dissimilium indulgentiarum pro tempore factis, ceterisque contrariis quibuscunque, præsentibus perpetuis futuris temporibus ualituris. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno incarnationis Dominicæ, 1518. Kalendas Iulii, Pontificatus nostri anno sexto.

X.

SVB POENA EXCOMMVNICATIONIS prohibet Fratribus ne adeant Iudices seculares, seu Ecclesiasticos, & extra Ordinem in causis criminalibus, & correctionis.

De hac materia habes concordantias in Iulij II. Constit. 6. in Gregorij XIII. Const. 1.

LEO Papa X. Vniuersis, & singulis præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Romani Pontificis, in quo diuina dispositione potestatis plenitudo cósistit, prouidentia circunspecta, statum personarum quarumlibet (præsertim sub religionis iugo degétium) diligenter intendens, ad ea partes solicitudinis interponit, per quę eorundem personarum paci, quieti, & tranquillitati valeat prouideri, & ad ea quæ propterea prouidè statuta, & ordinata dicuntur fuisse, vt firma perpetuò, & illibata persistant, Apostolici muniminis adijcit firmitatem, aliasque desuper ordinat, & disponit, prout personarum, & temporum qualitate pensata, id cóspicit in domino salubriter expedire. Sanè per dilectum filium nostrum Thomã tituli Sancti Sixti, Presbyterum Cardinalem, ac Magistrum generalem totius Ordinis Prædicatorum nobis exposito, quod licet olim Bonifacius Nonus in sua obedientia nuncupatus, statuerit, & ordinauerit, quod nullus ex Fratribus Prædicatorum, aut Sororibus sub obedientia eorumdem Fratrum degétibus, aliquem, seu aliquam ex fratribus dicti Ordinis, vel Sororibus sub dicta obedientia coram aliquo iudice, qui de dicto Ordine non esset, ex quacunque causa conueniri facere, nec à correctione quacunque, seu aliàs ab aliquo prælato, seu fratres dicti Ordinis, quauis occasione, vel causa appellare, aut contra eos quęrelam proponere posset, aut deberet, nisi prius causa prouinciali, seu conuétuali Priore, & Magistro, & successiuè in Capitulo Generali dicti Ordinis, & causam, vel querelam suam, verbo, vel in scriptis proposuerit, prout in litteris desuper confectis, plenius contineri dicitur. Nihilominus nonnulli Fratres, & Sorores Ordinis, & obedientiæ huiusmodi coram priuilegiorum suarum prouinciarum, congregationum, personarum, vel totius Ordinis cóseruatoribus, vel Cameræ Apostolicæ Ciuitatis nostræ Auinionensis, vel alijs Ecclesiasticis, aut secularibus iudicibus, seu Curijs conueniri. Nonnulli etiam, à correctione suorum officiorum appellare non formidant, vnde ordo Prædictus laboribus, & impensis plurimis grauat, obedientia, & vita regularis eneruatur, pluraque alia inconuenientia sequuntur. Nos qui ad Ordinem prædictum, illiusque personas singularem gerimus deuotionis affectum, eiusque statum tranquillum plurimum desideramus, litterarum prędictarum tenorem præsentibus pro sufficienter expresso, & inserto habentes, statutum, & ordinationem huiusmodi, & prout concernunt omnia, & singula in dictis litteris cótenta, auctoritate Apostolica motu proprio, & ex certa scientia, tenore pręsentium approbamus, & confirmamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari, decernimus.

Supplentes omnes, & singulos defectus, si qui forsan interuenerunt in eisdem. Ac pro potiori cautela, omnia, & singula, etiam sub excommuni-

cationis

cationis latę sententiæ pœna, eo ipso incurrenda, authoritate præfata, tenore præsentium, statuimus, & ordinamus. Inhibentes sub eadē pœna quibusuis Iudicibus Ecclesiasticis, & secularibus, etiam Conseruatoribus Priuilegiorū dicti Ordinis, aut quarumcumque personarum, congregationum, aut domorum, & monasteriorum eiusdem, & Cameræ Apolicæ Auinionensis, ne querelas huiusmodi Fratrum & Sororum, contra alios Fratres dicti ordinis suscipiant, vel de eis cognoscant. Et causas coram eis pendentes ad ordinarios iudices dicti Ordinis remittant, ac quotiescunque processus inter Fratres, & Sorores pręfatos, coram alijs, quam iudicibus ordinarijs dicti Ordinis habendos, & sententias faciendas, nullas, & inualidas, nulliusque roboris vel momenti fuisse, & esse, sicque per quoscūque iudices, & Commissarios etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, in qualibet instantia pronunciari, & diffiniri debere sublata eis, & cuilibet eorum aliter interpretandi, & iudicandi facultate, & authoritate, ac irritum, & inane si secus super his à quoquam, quauis authoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus. Et nihilo minus vniuersis, & singulis venerabilibus Fratribus nostris Archiepiscopis, Abbatibus, & alijs personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, nec non Metropolitanorum, & aliorum Cathedralium Ecclesiarū Canonicis committimus, & mandamus, quatenus ipsi, aut eorum quilibet, dum, & quoties pro parte singulorum Prouincialium, & priorum, ac illorum superiorum dicti Ordinis fuerint requisiti, litteras nostras, ac omnia & singula præmissa, à quibusuis iudicibus Ecclesiasticis, & secularibus, etiam Conseruatoribus Priuilegiorum dicti Ordinis, aut cuiuscunque eius Prouincię, vel Congregationis, inuiolabiter obseruari faciant, contradictores per censuras Ecclesiasticas, & alia iuris remedia compescendo, inuocato (si opus fuerit) auxilio Bracchij secularis. Non obstantibus felicis recordationis, Bonifacii Papę octaui prædecessoris nostri, inter alia cauetur expresse, ne quis extra suam Ciuitatem, vel Diœcesim, nisi incertis exceptis casibus, & in illis vltra vnam dietam à fine Diœcesis ad iudicium euocetur, seu ne iudices à Sede præfata deputati extra Ciuitatem, vel Diœcesim, in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut alij, vel alijs vices suas committere præsumant. Et de duabus dietis in Concilio generali editis, necnon personis vltra certum numerum ad iudicium non vocandis, & alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Priuilegiis quoque, indultis, & litteris, Apostolicis, prædicto, & quibusuis, alijs Ordinibus, Prouincijs, Congregationibus, & personis cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, concessis, confirmatis, & approbatis, quibus, tenorem illorum, ac si de verbo ad verbum, præsentibus insererentur, pro expressis habentes (illis alias in suo robore permansuris) hac vice, dumtaxat, specialiter, & expresse, motu, & scientia præmissis derogāmus, ac nulli in præiudicium præmissorum suffragari volumus. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excōmunicari nō possint p litteras Apost. nō faciētes plenā, ac de verbo ad verbū de indulto huiusmodi mētionē. Et quia difficile foret p̄sentes litteras, originaliter ad omnia loca (in quib. opus essent) deferri; Volumus, & p̄dicta authoritate decernim⁹ quod earū transūptis, manu notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius i dignitate Ecclesiastica cōstituti, munitis, ea fides indubia, in iudicio, & extra, vbicunq; opus fuerit, adhibeatur, quæ originalib. ipsis adhiberetur, si essēt, exhibitæ, vel ostēsę, Dat. Ro. Apud Sāctū Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 29. Aprilis, 1518. Pontificatus nostri Anno sexto.

XI.

STATVIT ILLOS AB ORDINE EXPELLI posse, qui grauia crimina, & enorma delicta per eos in seculo commissa, tempore professionis tacuerunt.

Dilectis filijs, Vicarijs Generalibus, & Prouincialibus, ac Fratribus vniuersis familiæ Fratrum Minorum de Obseruantia vbilibet constitutis.

LEO Papa X. Dilecti filij, salutem, & Apost. Benedictionem. Cum sicut nobis exponi fecistis, vos ab illis, qui ordinem vestrum Minorũ de obseruantia suscipere, & ad illum ingredi cupiunt, inquirere, antequam à vobis recipiantur, soleatis, videlicet si sint fideles, & Catholici, de nullo errore suspecti, matrimonio non ligati, corpore sani, animo prompti, debitis expediti, conditione liberi, ætatis saltem sexdecim annorum, nulla infamia vulgari maculati, competenter literati, vel ad labores fratribus honestos, & utiles apti, aut talis conditionis existant, quod eorum receptio, clero, & populo non modicam ædificationem afferat. Et sicut eadem expositio subiungebat, contingat sæpius, quod aliqui eorum ad huiusmodi ordinem susception em, & quod maius est, professionem dolosè, & fraudolenter recipiãt, sese cr iminosos, vel scandalosos fore, licet in rei veritate aliter existant, & eorum receptio, & professionis emissio. Propter grauia, & vulgaria, quibus maculati existunt, delicta, de quibus vos recognitionem, & notitiam tunc habere no potestis, graue scandalum, & perturbationem Religioni vestræ huiusmodi nonnunquam affert. Quare cum ex taciturnitate delictorum, & grauiũ excessuum huiusmodi vestræ exemplaris normæ grauia nonnunquam etiam in Christi fidelibus populis murmurationem de receptione talium virorum facinorosorum, de quibus vos (vt præmittitur) tunc nullam notitiam habebatis, scandala, & murmurationes, & bonorum operum subtractiones subsequãtur. Nobis propterea humiliter supplicari fecistis, ut uobis in præmissis, ad obuiandum tot, & tantis scandalis, pro Religionis vestræ, & animarum uestrarum puritatis cõseruatione, prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos itaque vestram Religionem, quę, domino concedente, inter alios vberrimos bonorum operum fructus exhibere consueuit, in sua puritate maneat, ac tot murmurationib. & scandalis obuiare uolentes, uobis, quod omnes, & singulos ad uestram religionem confugientes, etiam professos, qui grauissimis, & scandolosis delictis notati, & diffamati fuerunt, quę fraudulenter, & dolosè in earum receptione, seu professionis emissione (monitione super his per uos præmissa) tacuerunt, non obstante, quod iam per uos recepti, & professiones per eos emissę fuerunt, ne morbida, & infecta pecus ouile domini corrumpat, aliisque cedat in exemplum, à domibus, & conuentibus vestris prout conscientiæ uestræ, (quam super hoc oneramus) ui sum fuerit, & iustum, & honestum fore decreueritis, expellere, & remouere liberè, & licitè possitis, & ualeatis, au-

thoritate Apostolica, tenore præsentium licentiam, & facultatem concedimus pariterque indulgemus. Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & Ordinis uestri huiusmodi iuramento, confirmatione Apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus ceterisque in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque. Datum Romæ; apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris. Die 15. Martii 1516. Pontificatus nostri anno quarto.

III.

DECLARAT QVOD AVDIENTES MISSAS diebus festis in Ecclesiis fratrum præcepto Ecclesiæ satisfaciant.

LEO Papa X. uniuersis, & singulis præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Intelleximus quosdam in dubium reuocare, & perinde timoratis conscientiis scrupulum iniicere, si Christi fideles, qui Dominicis, & festis diebus extra Ecclesias suas parrochiales, missas audiunt in Ecclesiis Fratrum Ordinum Mendicantium, Ecclesiæ præcepto de Missa audienda, satisfaciant. Nos n. ambiguitatem huiusmodi penitus tollere volentes, ut cum synceriori conscientia fideles quique Deo creatori suo seruiant, auctoritate Apostolica tenore præsentium notum facimus, omnes Christi fideles utriusque sexus, qui (non contempto proprio Sacerdote parochiali) in Ecclesiis Fratrum Ordinum Mendicantium, Dominicis, & festis diebus Missas audiunt, satisfacere præcepto Ecclesiæ de Missa audienda, nec in aliquam labem mortalis peccati, pœnamuè propterea incurrere. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Et quia difficilè foret præsentes litteras nostras originaliter ad loca omnia, (ubi opus foret) deferri, uolumus, & decernimus, ut earum transumptis, manu notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius prælati in dignitate Ecclesiastica constituti munitis, ea fides (ubi opus fuerit) detur, quæ originalibus ipsis daretur, si exhibitæ forent, uel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 13. Nouembris, 1517. Pontificatus nostri, anno quinto.

XIII.

BONA IMMOBILIA ALIENANDI FACVLTATEM Generali, & Prouincialibus Minorum de obseruantiæ concedit, non obstante vltima testatorum voluntate.

Hac facultate vti possunt Fratres Conuentuales Sancti Francisci, & alij Regulares, cum bona in communi retineant, sed Minores de Obseruantia ex quo in communi bona immobilia non retinent alienare per se ipsos non possunt, sed, quidem per personas extra Ordinem iuxta priuilegium Martini V. Sixti IIII. & Pauli IIII. & Pij IIII. per eorum superiores electas, id eis facere licet.

Dilectis filijs Generali, ac vniuersis Prouincialibus ministris Ordinis Minorum regularis obseruantiæ, nunc, & pro tempore existentibus.

LEO Papa X. Dilecti filij, salutem, & Apost. Benedictionem. Cum sæpè numero accidat, quod pro vrgenti necessitate, aut aliqua euidenti vtilitate bona immobilia Conuentuum, locorum, ac monasteriorum Monialium, prouinciarum vestrarum respectiuè commissarum, alienare, vel permutare expediat, & ea se offert opportunitas, quæ semel prætermissa, magnam affert iacturam. Nos hoc paterno affectu considerantes, indẽnitati, & vtilitati Monasteriorum, Conuentuum, & locorum huiusmodi, quãtum cum Deo possumus, opportunè consulere cupientes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, vobis, vt pro emergentibus necessitatibus, & euidentibus vtilitatibus Conuentuum, & locorum vestri Ordinis, & Monasteriorum Monialium Ordinis Sanctæ Claræ, necnon tertij ordinis Beati Francisci de pœnitentia nuncupati, in dictis Prouintiis consistentium, vendere, alienare, ac permutare, quælibet bona immobilia de consensu duarum partiũ Conuentuum domorum, & Monasteriorum, quorum dicta bona fuerint, ac de cõsensu maioris partis earumdem, etiam vltra triennium, locare (vltimis testatorum voluntatibus non obstantibus) dummodò in Conuẽtuum, locorũ, & Monasteriorum ipsorum euidentem vtilitatem, habita diligenti informatione, à duobus aut tribus bonis viris locorum, in quibus bona consistent, cedere dignoscatur, super quo prudentiam vestram, & bonorũ uirorum huiusmodi requirimus, & conscientiam oneramus, licentiam & facultatem harum serie vobis concedimus. Insuper, vt locationes in pręiudiciũ domorum, & Monasteriorum ipsorum factas retractare, Permutationes, & venditiones

quę

quę per ignorantiam Constitutionis fel.re. Pauli Papæ II. prædecessoris nostri in euidentem tamen vtilitatem, & necessitatem factæ fuerint,(dum id cōstet coram Vicario Episcopi loci) confirmare,& approbare possitis,& ualeatis, præsentium tenore,eadem authoritate indulgemus. Constitutionibus ,& ordinationibus Apostolicis, præsertim dicti Pauli nostri prædecessoris,aliisq; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscunque.Volumus autem, quod pręsentium transumptis, manu publici Notarii subscriptis,& sigillo alicuius Curiæ Episcopalis munitis, eadem prorsus fides, tam in iudicio quam extra adhibeatur,quæ præsentibus adhiberetur, si illæ essent exhibitæ,vel ostēsæ. Datum Romę apud Sanctum Petrum,sub annulo Piscatoris,di 27. Nouēbris 1519. Pontificatus nostri anno octauo.

XIIII.

EADEM FACVLTAS PRAELATIS FRATRVM Prædicatorum super bonis alienandis tribuitur.

Similem Concessionem fecit Clemens VII. fratribus Prędicatorum Const. III.

Dilectis filijs, Magistro Generali, & Vicario Congregationis Sancti Marci, Ordinis Prædicatorum.

LEO Papa decimus. Dilecti filii, Salutem,& Apostolicam benedictionem. Pro pastorali officio nostro,bonorum omnium Ecclesiasticorū & Religiosorum locorum utilitatem affectantes,tenore præsentium concedimus, vt pro tempore existens tam Magister Generalis, quam Vicarius Congregationis Sancti Marci Ordinis Prædicatorum, sibi subditis in Italia Conuentibus, fratribus,Monasteriis,sororibus seu Monialibus, nec non Collegiis,ac personis utriusque sexus de pœnitentia dicti Ordinis nuncupatis,concedere possit,quod commutare, & vendere possint bona immobilia quæ nunc habent, & in posterum iusto titulo habituri sunt, pro euidenti vtilitate ipsorum Conuentuum,Monasteriorum, uel Collegiorum, prouiso tamen quod pretium eorum (si uendantur) centum ducatorum auri de Camera,secundum communem æstimationem, ualorem annuum nū excedat, & in emptionem, & augmentum aliorum immobilium magis utilium, aut necessariorum cum effectu conuertatur. Et ad hoc accedat assensus maioris partis uocalium Conuentus,Monasterii,uel Collegii cuius sunt, Constitutionibus,& Ordinationibus Apostolicis,& specialiter felicis recordationis Pauli II. prædecessoris nostri contra alienantes res Ecclesiasticas,ceterisque in contrarium non obstantibus quibuscunque.Datum Romæ apud Sanctum Petrū, sub annulo piscatoris, die 15. Iunii Anno Domini 1514. Pontificatus nostri anno secundo.

XV.

PRIVILEGIA, ET INDVLTA QVAEDAM Monialibus ordinis S. Claræ conceduntur.

Dilectis in Christo filiabus vniuersis Abbatißis, & Monialibus ac Conuentibus Monasteriorum quorumcunque Ordinis Sanctæ Claræ sub perpetua clausura, ac regimine Fratrum Minorum de Obseruantia Altißimo famulantibus.

LEO Papa X. Dilectæ in Christo filiæ, salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum (sicut nobis nuper exponi fecistis) in Regula Sanctæ Claræ, sub qua, & suaui religionis iuge, ac cura Fratrum Minorum de Obseruantia nuncupatorum, gratum Domino redditis famulatum, & Diuinis beneplacitis insistitis, nonnulla contineātur quę mentibus vestris dubia existunt, & declaratione Apostolica indigere noscuntur: nobis propterea humiliter supplicari fecistis, vt circa huiusmodi regulę obseruātiā, sine aliqua hæsitatione, ac mentium, & conscientiarum vestrarum perturbatione, & scrupulo, insistere possitis, quę ambigua sunt per nostræ declarationis ministerium vobis plana, & aperta reddere, de benignitate Apostolica dignaremur: & sicut eadem expositio subiungebat, circa obseruantiam diuini officij ex prima Regula Beatę Claræ contineatur, quod Sorores litteratæ faciant diuinum officium secundum consuetudinem Fratrum Minorum legēdo sine cantu, & quæ litteras nesciunt dicant Pater noster, & pro defunctis dicant etiam in Vesperis septem Pater noster, & Requiem æternam. Pro matutino xij. Et sorores litteratæ teneantur dicere officium mortuorum, & ex secūda Regula Ordinis Sanctæ Claræ huiusmodi per fel. re. Vrbanum Papam V. prædecessorem nostrorum cum prima satis obscura videretur declarata, contineatur, quod de Diuino officio tam in die, quam in nocte Domino persoluēdo, taliter obseruetur, videlicet, quod hæ quæ legere, & cernere nouerint, secundum consuetudinem Ordinis Fratrum Minorum Diuinum officium debeant celebrare, illiteratæ verè dicant Pater noster, & pro defunctis dicant vij. Pater noster, cum Requiem æternam, pro Matutino xij. Pater noster, tempore quo Sorores literatæ faciunt officium mortuorum. Et quia etiam ex declaratione per Vrbanum prædecessorem huiusmodi facta (vt præfertur) mentibus vestris adhuc plenè satisfactum non est, cum tam ex prima quam secunda Regula huiusmodi Sorores litteratæ teneantur dicere officium mortuorum tñ circa officium mortuorū huiusmodi certā declarationem, an veperas, aut vigilia mortuorum dicere in Choro semper, & quotidie debeatis cum Fratres Minores officium mortuorum huiusmodi, nisi tēporibus ex ordinario Romano, & eorum constitutionibus statutis non persoluant, non habetis; propter quod in magna conscientiarum fluctuatione, & mentium uestrarum perturbatione existitis: Et insuper cum difficile semper sit,

esse

esse in Choro in omnibus horis, & nunquam deficere, aliquando occupatione satis leui, aliquando tędio, aliquando alia negligentia, & aliquando vos aliquam horam vobis eligatis per uos ipsas, aut cum socia horas huiusmodi persoluere, cumque multum difficile sit conscientijs timoratis, interpretari, quæ sit illa necessitas, quæ excuset à Choro, propterea vtrum Monialis sana sub pœna peccati horas in Choro semper persoluere teneatur, posito, quod in Choro dicatur officium ordinariè, vt consuetum est, à competenti numero Monialium, iuxta copiam inibi residentium, & quod propterea, quibus in Choro non interest, non omittit per seipsam, aut cum soc omnium officium persoluere, petatis declarari. Prę terea cum asseratur pię memoriæ Innocentium Papā VIII. seu alium Romanum Pont. prędecessorem nostrum, ad tollendos discursus fratrum Ordinis huiusmodi, q̄ frēs ipsi dicendo quinq; Pater nr̄, cum Aue Maria coram Sacramento Altaris, infirmi in grabatis suis pro felici statu Sanctæ Matris Ecclesiæ, dicendo, vt suprà, habeant eandemmet indulgentiam, quæ est secunda die Augusti in Sancta Maria de Angelis, siue de Portiuncula apud Assisium, prout illo die à deuotis Populis lucrantur. Item, quod dicendo alia quinque pater noster, & Aue Maria, cum Gloria Patri, in fine cuiuslibet Pater noster, & ipsi fratres stationes Vrbis, subiungendo vnum Pater noster, & Aue Maria pro intentione Domini concedentis. Et insuper piæ memoriæ Pius Secundus, etiam prędecessor noster, eisdem fratribus Vltramontanis, ut Septem Psalmos pœnitentiales dicendo cum Litanijs, indulgentias stationum Vrbis haberent, & consequerentur indulserit, & ipsis fratribus toties quoties Coronam Domini Iesu Christi, & Virginis Mariæ dicerent, plenariam haberent indulgentiam, concessum fuisse asseratur. Quare, ut præmissa uobis ex officio pastoralis officij nostri, pro quiete conscientiarum vestrarum, ne contra conscientiam agendo, ad gehennam ædificare videamini, plena, & aperta facere, atque declarare, & super officio huiusmodi persoluendo, quomodo vos habere debeatis, ac in facultatibus, quo ad participationem gratiarum fratribus Minoribus huiusmodi, sub quorum cura, & regimine uiuitis concessarum, qualiter participetis, & in facultate absolutionis peccatorum vestrorum, quæ forma seruanda sit, more pij Patris, & ex benignitate Apostolica, qua uos tanquam peculiares in Christo filias prosecuti sumus, & prosequimur, aperire, & discernere dignaremur. Nos itaque pręmissis, & infrascriptis supplicationibus paterna beneuolentia annuentes, ac super præmissis omnibus, uobis taliter per nostræ declarationis oraculum prouidere, & sic plana facere uolentes, & ei, cui iugiter inseruitis cum conscientiarum, & mentium vestrarum quiete, & pace, gratum, & acceptum reddere ualeatis famulatum. Circa pręmissa omnia, prius habita matura deliberatione, omnibusque diligenter præmeditatis, & consideratis, auctoritate Apostolica ex nostra scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentiū duximus declarandum, & concedendum, vt sequitur. Primò uidelicet, quo ad officium defunctorum, declaramus, uos dumtaxat teneri sicut fratres Ord. Minorū, quorum ritui in Diuinorū persolutione vr̄a vobis pręcipit Regula cōformari, quod satis declarasse vr̄ prefatus Vrban. prædecessor nr̄, vbi dicit Sorores illiteratas non teneri ad dicendū Pr̄ nr̄ pro mortuis, nisi eo tpe, quo in Choro Choristę officium faciunt mortuorum, & verbū illud teneantur, dicimus referri ad obligationē uigiliarum, & uesperorū, ꝓut in Breuiario annotatur, & nō ad Pr̄ nr̄, quæ illiteratis sororib. pro tali suffragio p Regulam indicūtur. Quo uerò ad obligationē persoluēdi officiū in Choro,

ro, decernimus etiam sanas non teneri semper officium Diuinum in Choro persoluere, humana considerata fragilitate, & sexus fœminei debilitate, qa difficulter conscientia timorata sciret discernere necessitatem excusantē: considerans diuersis, ac varijs occupationib. & impedimentis, quæ superueniunt cōtinuè in administratione rei familiaris Monasteriorū vestrorū, attento, q̄ die noctuque benè, & sollemniter, ac sine intermissione collegialiter in Choris vestris officium Diuinum persoluitur, & iuxta formam per Regulam vobis traditam, cum reuerentia decantatur, exonerantes tamen conscientiam vestram, discretioni Abbatissarum pro tempore existentium committimus, ut quando, & quomodo siue cum quibus sit hæc remissio, siue exemptio toleranda, solerter inuigilent, & diligenter aduertant, & prudenter concedant, ne sub colore pietatis, ex nimia indulgentia permittant in aliquam Sororum, seu Monialium habitum generari Diuinæ offensionis. Quantum verò attinet ad participationem in gratijs fratribus Minoribus, sub quorum regimine viuitis cōcessis, simili declaratione decernimus, tantò magis vobis esse concessas, quantò minor occasio datur discurrendi, quo fit, vt indulgentias Sanctæ Mariæ de Angelis, siue Portiunculę in Assisio, secundi diei Augusti, & de quinquo Pater noster, cum gloria patri, coram Sacramento Altaris recitandis, & de Psalmis Pœnitentialibus pro stationibus Vrbis, quę fratribus dicuntur esse concessę, ad vos extendimus, & vobis, prout eis suffragari volumus, & quatenus opus sit, de nouo pro vestra, & eorundem fratrum consolatione concedimus. Insuper verò quantum facultatem absolutionis concernit, concedimus vobis, vt in omnibus sollemnitatibus Domini Sabaoth, Virginis Mariæ omnium Sanctorum, Patris uestri Sancti Francisci, ac matris vestrę Sanctę Clarę, Confessores vestri possint in absolutionibus uestrarum confessionum, eis de peccatis vestris factarum, vos plenariè absoluere, & pœnitentiam salutarem iniungere. Et quoties Sacram sumitis Communionem, ea die plenariam indulgentiam consequi. Præterea, quia accepimus, Abbatissas, & Moniales Parisien. & Albianen. Monasteriorum Sanctæ Claræ huiusmodi, ad beatam Agnetem, & Gloriosissimas vndecim mille Virgines singularem gerere deuotionis affectum, eis nunc, & pro tempore existentibus, & quibusuis alijs Abbatissis, & Conuentibus Monasteriorum dicti Ordinis Sanctę Claræ hunc ritum obseruare volentibus, quod amodo in antea beatæ Agnetis, & vndecim millium Virginum huiusmodi festa perpetuis futuris temporibus sub ritu duplicis maioris celebrare, liberè, & licitè possint, & valeant concedimus, pariterque indulgemus. Pręmissas autem declarationes, attestationes, decreta, concessiones, & indulta vobis, & vestrum singulis perpetuò facimus, ut omni [illegible] remota ambiguitate, & priori conscientia sub suaui Religionis iugo, cui estis perpetuò addictæ, preces ad Dominum liberiori mente fundere, & perpetua pace, & spirituali cōsolatione gaudere possitis, sperante eo acceptiores preces vestras apud eum, cui proprium est misereri semper, & parcere, futuras, quo omni soluto fluctuationis obstaculo, intētius illas persoluere, & pro nobis, & Sancta Romana vniuersali Ecclesia, sedulius, & feruentius orare poteritis, prout uos quas in visceribus charitatis habemus, & tanquam peculiares, ac dilectissimas in Christo filias paterna beneuolentia, & cura amplectimur, facturas non dubitamus. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasteriorum, & Ordinis prædictorum, iuramento, confirmatione Apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudib. ceterisq; in contrariū facientibus

bus quibuscumque. Ceterum, quia difficile esset præsentes litteras in singulis locis, & Monasterij vestris, & alibi, vbi opus est, ostẽdere, vel exhibere, volumus, & eadem auctoritate concedimus, quòd transumptis ipsa um manu alicuius Notarij publ. subscriptis, & sigillo alicuius Prælati munitis, vbiq; plena fides adhibeatur, veluti adhiberetur propriis originalibus, si in medium ostensæ essent, vel exhibitæ. Datum Romę apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 29. Martij 1515. Pontificatus nostri anno tertio.

XVI.

ECCLESIAE FRATRVM MINORVM DE Obseruantia non possunt specialiter interdici, nisi ipsi causam dederint interdicto, vel nisi procurans interdictum, prouideat Fratribus ad victum sufficienter necessaria.

Dilectis filijs Generali, ac vniuersis, & singulis Prouincialibus Ministris Fratribus Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia.

LEO Papa X. Dilecti filij, salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum Sancta Regula vestra sit, Domini nostri Iesu Christi sacrosanctum Euangelium in humilitate, & paupertate obseruare, dignum quin potius debitum reputamus, vestris necessitatibus (quantum cum Deo possumus) subuenire, præsertim dum id Regum Catholicorum exposcit deuotio. Nuper siquidem relatione charissimi in Christo filij nostri Caroli, Romanorum, ac Hispaniarum Regis Catholici, intelleximus, sæpènumero contingere, nonnullas Ecclesiasticas personas, in Romana Curia, vel extra eam litigantes, ac diffinitiuas sententias, & executoriales litteras desuper obtinentes, aut alias gratias prosequentes, Ecclesias, domorum vestri Ordinis, Ecclesiastico supponi facere interdicto, etiam si Ciuitas, seu Oppidum in quo domus ipsa consistit minimè interdicatur, ex quo vos, qui solum ex fidelium eleemosinis victum quæritis, non paruum suscipitis detrimentum, cum fideles ipsi ad dictas Ecclesias pro diuinis audiendis officijs accedere non valentes, ab eorum consuetis deuotionibus, & vobis fieri solitis eleemosinis, retrahantur. Quare pręfatus Carolus Rex, qui ob exemplarem vestrum viuendi modum, ad ordinem prædictum singularem gerit deuotionis affectum, nobis supplicari fecit, vt necessitati vestrę prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos huiusmodi honestis supplicationibus inclinati, vobis quòd de cetero perpetuis temporibus, Ecclesiæ domorum vestri Ordinis, ad cuiuscunque personę etiam Cardinalatus honore, vel alia fulgentis dignitate instantiam, per Auditores

causarum

causarum Sacri Palatij, seu eorum loca tenentes, aut quoscunque alios iudices, seu ordinaria, ac etiam nisi tota Ciuitas, seu Oppidum, ubi domus huiusmodi consistit Apostolica auctoritate, aut speciali commissione manu propria Pontificis signata, & in publica signatura proposita, Ecclesiastico supponatur interdicto, interdici non possint. Ac quod in eis degentes Fratres, ad ipsius interdicti obseruationem minimè teneantur. Nec propterea irregularitatis maculam, aut aliquas sententias, censuras & pœnas incurrere debeant. Quodque vobis, dummodo causam non dederitis interdicto huiusmodi, ut ianuis apertis, & campanis pulsatis, missas, & alia Diuina officia celebrare valeatis, nisi persona ad cuius instantiam interdictum fuit appositum in eisdem domibus degentibus fratribus, de alimentis, & alijs uictui necessariis rebus competenter prouideri fecerit, auctoritate Apost. tenore præsentium indulgemus. Ac pręsentes per quascunque alias concedendas litteras Apostolicas, nullatenus suspensas, reuocatas, seu alteratas censeri. Ac quia difficile foret præsentes ad vnaquaque loca deferri posse, quod eorum transumptis sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, ac manu Notarij publici subscriptis, eadem fides, in iudicio, & extra adhibeatur, quæ pręsentib. si exhibitæ, uel ostensę fuissent, adhiberetur. Ac si secus super ijs à quoque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter actum fuerit, irritum, & inane decernimus, & declaramus. Nō obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceteris quibuscunque. Dat. Romę apud Sanctum Petr. sub annulo Piscat. die 23. Iulij, 1519. Pontificatus nostri, anno Septimo.

XVII.

DE PRAEDICATORVM OFFICIO, eorumq; examine, & superiorum approbatione.

LEO Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpet. rei mem. Sacro approbante Concilio. Supernę maiestatis pręsidio, per cuius ineffabilē prouidentiam cælestia simul, & terrena diriguntur, super gregē Dominicum nobis commissum, speculatoris officium (quantum imbecillitati nostræ conceditur) exercentes, totaq; mente nobiscum ipsi reuoluentes, inter cetera complura, & magna ad nos pertinere, vt munus prædicationis, quod in Ecclesia Dei præcipuum, ac pernecessarium, magnique fructus, atque vtilitatis, dummodò rectè, & ex syncera charitate erga Deum, & proximum, pręceptisq; & exemplis Sanctorum Patr. qui hæc profitentes cum fidei fundatione, & propagatione plurimum Ecclesiæ contulerunt, exerceatur: quippè quod Redemptor noster primus fecit, & docuit, & eius præcepto, & imitatione duodenus ille Apostolorum numerus, quasi totidem Cæli, Dei veri gloriā enarrantes per orbem terrarū, uniuersum genus humanum, quod sub peccati iugo vetusta seruitute cōtinebatur, sensim ab eorum tenebris educentes, & ad perpetuæ salutis lucē excitātes, verbū ipsū in oēm terrā, & fines orbis terrę, tū ipsi prius, tū deinde sui successores lōgè, lateq; propagauerunt, altissimeq; fundarunt, ut q nunc tm̄ subeunt onus, meminisse debeant, crebertissimeq; secū reuoluere, præter auctoris ipsius, ac fundatoris Iesu Christi pientissimi redemptoris

ptoris, Petri etiam, & Pauli ceterorumque Apostolorum, & Domini discipulorum se vices, quo ad officium, subire, ac sustinere. Sanè fide dignorum relatione percepimus, quod nonnulli Prędicatores nostris temporibus, quod dolentes referimus, non attendentes, se eorum, quos diximus, & insuper Sanctorum Ecclesiæ Doctorum, aliorumque Sacram Theologiam profitentium, qui assistendo iugiter Christianis, ac se falsis Prophetis rectam fidem subuertere annirentibus opponentes, Ecclesiam militantem, illæsam prius, per se talem esse manifestarunt, officium exercere, & nisi vtilia concurrenti eorum sermonibus populo ad vitiorum extirpationem, virtutum laudem, animarum denique salutem fidelium meditanda, & perficienda debere assumere; multa tamen, varia contra institutiones, & exempla, quæ diximus, quandoque etiam scandalosa populis prędicare, quod mentem certè nostram mirum in modum commouit, dum nobiscum ipsi mente uoluimus, quod illi officij immemores sui, in suis sermonibus non ad vtilitatem audientium, sed ad suam potius ostentationem laborantes, vanis quorundam auribus blandiuntur, qui ad hoc iam deuenisse apparent, vt verificetur dictum Apostoli ad Thimothęum ita scribentis: (Erit enim tempus, cum sanam doctrinam non sustinebunt, sed ad sua desideria coaceruabunt sibi magistros prurientes auribus, & à veritate quidem auditum auertent, ad fabulas autem conuertentur, quorum falsas, & inanes mentes, prædicantes ipsi pręlati, non modò in rectam, veramque viam reducere minimè student, sed illas maioribus etiam erroribus implicant, dum sine vlla Canonum attestatione, vel reuerentia, immò contra ipsas Canonicas Sanctiones Sacrę Scripturæ sensum multifariam peruertentes, temereque, ac perperam plerumque interpretantes, contra ueritatem prædicare, terroresque, ac minas, multaque mala propediem affutura, iamque ingruentia, nulla prorsus legitima ratione muniti, sed suo dumtaxat sensui obsequentes, communiantur, repręsentant, adesseque asseuerant, plerumque etiam vana quędam, & inania, & alia huiusmodi populis ingerere, & (quod enormius est,) ab ęternitatis lumine, & sancti spiritus admonitione, aut infusione, illa se habere asserere audent. Cumque ij sub confictorum miraculorum mendacijs, varios errores, fraudesque dissemi nant, denique populos, quos in Euangelica doctrina sedulò instruere, & in vera fide retinere, & conseruare deberent, sermones suos à sensu, & pręceptis vniuersalis Ecclesię retrahentes, à sacrisque Constitutionibus, quas maximè sequi deberent, deuiantes, auditores suos amouent, ac longè faciunt à salute. Per hęc náq; & alia huiusmodi simpliciores homines, vt ad deceptioně procliuiores è uia salutis, & obedientia Romanæ Eccles. deuiantes, in errores varios perfacilè inducuntur. Propterea Gregorius huius muneris peritissimus, & feruore charitatis incensus, prędicatores vehementer hortatur, & monet, vt dicturi ad populum, prudentes, cautique accedant, ne dicendi impetu rapti, verborum erroribus, quasi iaculis audientium corda configant, & cum sapiẽtes fortasse videri desiderant, decepti, separatę uirtutis compagem insipienter discindant. Sępè namque verborum effectus amittitur, cum loquacitate importuna, vel incauta, audientium corda leuigantur. Et sanè in nullo alio rudem ij plebem maiori damno, scandaloque afficiunt, quam cum vel tacenda prędicant, vel falsa, & inutilia docendo, eam in errorem inducunt. Quæ quoniam huic Sacrę Religioni Diuinitus institutæ, ut noua, & aliena, omninò contraria esse noscuntur, graui certè, accuratoque sunt examine digna, ne scandalũ populo Christiano, & suorum auctorũ, ac aliorum animab. interi

tum

XVIII.

BVLLA

COMMVNICATIONIS OMNIVM Priuilegiorum Mendicantium, tam concessorum, quam concedendorum inter vniuersos, & singulos eorundem Mendicantium Ordines, illorumq; ad singulas Domus, loca, Ecclesias, & personas Generalis extensio.

LEO Papa X. vniuersis, & singulis Christi fidelib. præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Dudum per nos accepto, quod Romani Pont. prædecessores nostri, aliqui ad Minorum, alii uerò ad Eremitarum Sancti August. alii ad Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, reliqui ad Prędicatorum Ordinum Fratres, & domos, iuxta ipsorum vota, deuotionis affectum gerentes, illorum singulis nónullas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, indulta, ac dona, tam spúalia, quam téporalia, per diuersas ipsorum litteras, respectiuè cócesserūt. Nos ad singulos Ordines prędictos, singulasq; ipsorum Ordinum domos, vbi religiosè viuitur, indifferenter, absque acceptione personarum, deuotionis affectum æqua lance gerentes, omnes, & singulas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, prærogatiuas, fauores, immunitates, exéptiones, facultates, priuilegia, indulta, tàm spiritualia, quam temporalia, qualiacumque illa essent, quę Prędicatorum, Minorum, Eremitarum Sancti Augustini, Carmelitarum, Seruorum Beatæ Mariæ, ac Minorum Fratrum, in domibus, & illorum Ecclesijs, Oratorijs, ac Ecclesias ipsas, & Oratoria pro tempore visitantibus, cuiuscunque status, aut sexus existerent, seu pro eorum manutentione, & ornatu contribuentibus, necnon domibus, & pręsidentibus, non solum Generalibus, & Prouincialibus, Fratribusque, & Sororibus, necnon Monialibus, & Conuersis, Oblatis, ac vtriusque sexus personis, de pœnitentia, seu tertij habitus nuncupatis, à dictis prædecessoribus, aut à nobis, ipsisque successoribus, aut aliàs auctoritatem habentibus coniunctim, vel diuisim in genere, vel in specie concessa fuerunt, aut in posterum concedétur, illa, & omnia singula, ac nominanter exprimerentur, pro sufficienter expressis tunc habentes, singulis Ordinib. prędictis, illorúq; singulis Eccles. Oratorijs, & Ecclesias, ac Oratoria visitátib. cuiuscunque status, aut sexus existerent, seu pro eorum manutentione, & ornatu cótribuentib. necnon domib. & Conuentualib. Fribus, ēt & Sororib. uel Monialibus, Conuersis quoq; & Oblatis, ac utriusq; sexus personis de pœnitentia nūcupatis, & alijs singulorum Ordinum prędictorum, motu proprio, & ex mera

nostra scientia,& liberalitate,de Apostolicæ authoritatis plenitudine cōmuni cauimus. Illaque omnia,& singula inter dictorum Ordinum personas, pariformiter,communia fuisse,& esse volumus,prout in singulis litteris prędictis plenius continetur. Et deinde,sicut accepimus,nonnulli fratres dictorum Ordinum,volentes sapere plus quàm oportet,atque ad ipsorum nutum verba ipsa interpretantes,diuersis tam secularibus,quam etiam alijs personis publicè, & priuatè suggesserint,quod ipsi seculares visitando unam dictorum Ordinū, domum,omnes,& singulas indulgentias, & remissiones peccatorum per dictos prædecessores nostros , quam per nos domui Beatæ Mariæ de Populo de Vrbe concessas,consequi poterant,perinde, ac si dictam domum Sanctæ Mariæ de Populo visitarent , quod præter ipsorum prædecessorum , & nostram mentem fuisse,& esse dignoscitur. Attendentes igitur,quod indulgentia intuitu Religionis concessa,ad sæculares extendi non debet, volentes, mentem dictorum prædecessorum,& nostram declarare , & omnem ambiguitatem , & occasionem tollere,Motu proprio,& ex certa nostra scientia,volumus,& auctoritate Apostolica declaramus,quod vniuersi,& singuli dictorum Ordinum Fratres,& Moniales,tertijque Ordinis vtriusque sexus , & familiares tantum dumtaxat,omnibus,& singulis indulgentiis,& gratiis,per eosdem prædecessores,& nos,domui Beatæ Mariæ de Populo de Vrbe,vt præfertur,concessis, & concedendis,vtantur,potiantur,& gaudeant, vti potiri , & gaudere possint , quomodolibet in futurum , perinde ac si ipsi dictam domum Beatę Mariæ de Populo,his diebus,& festiuitatibus , quibus indulgentię huiusmodi concessæ fore dignoscuntur,personaliter visitarent,quodque uigore prędictarum litterarum , seculares gratiis,& indulgentiis huiusmodi vti,& gaudere non possunt: inhibentes nihilominus in virtute Sanctæ obedientiæ, et sub excommunicationis latę sententię pęna,eo ipso per contrafacientes incurrenda, omnibus , et singulis Fratribus cuiuscunque Ordinis existentibus,& quibuslibet aliis personis,ne deinceps,nec indulgentias,& gratias huiusmodi Sanctæ Marię de Populo,de Vrbe,ad seculares extendi prædicent,aut publicè,vel priuatè nunciēt. Non obstantibus præmissis,aut quibusuis aliis Apostolicis Constitutionibus, Priuilegiis quoque,& indultis dictis Ordinibus concessis, quæ quoad præmissa reuocamus,cassamus,& annullamus, cęterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Volumus autem,& auctoritate Apostolica decernimus , quod præsentibus transumptis,manu Notarij publici signatis , & alicuius prælati , aut personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ sigillo munitis, ea fides prorsus in iudicio,& extra adhibeatur,quæ adhiberetur si præsentes litteræ essent exhibitę,vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum,sub annulo Piscatoris,die 10. Decembris, 1519. Pontificatus nostri anno septimo.

XIX.

CONFRATERMITATEM ROSARII Beatæ Mariæ Virginis approbat, & omnes, & singulas indulgentias à suis prædecessoribus illius Confratribus concessas confirmat, illasq́ ac multas alias de nouo addendo concedit.

Similem concessionem, & confirmationem fecit Pius V. Const. 17.

LEO Episcopus seruus Seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. ¶ Pastoris æterni, qui vt humanũ genus redimeret in ara Crucis imolari non abnuit, vices licet immeriti gerentes in terris, id super reliqua cordis nostri vota potissimum optamus, vt cunctos fideles quos preciosissimi sanguinis sui aspersione, Deo patri reconciliari curauit, quorumcũque regimen, & gubernationem nobis commisit, ad salubria pietatis opera, & præcipuè ipsius pastoris eiusque Beatissimæ, ac semper Virginis intemeratæ Genitricis apud ipsum pro nobis aduocatæ, cultum, & deuotionis affectum, quibus in immarcessibiles in Cælis Thesauros recondere, & cęlestis patriæ ciues effici possint, frequenter inuitemus, & his quæ propterea prouidè concessa fuisse percepimus, vt firma perpetuò & illibata persistant, cum à nobis præsertim per seculares Principes, & alias personas nobis, & Apostolicæ Sedi gratas, & deuotas, humiliter petitur, nostræ approbationis, & innouationis libenter adiicimus firmitatem, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Sanè pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Prædicatorum Coloniensium, nuper exhibita petitio continebat; quod olim prout in historiis legitur, à Sancto Dominico quædam Confraternitas utriusque sexus fidelium, de Rosario eiusdem Beatæ MARIAE Virginis nuncupata, ad honorem Angelicæ salutationis instituta, & in diuersis mundi partibus prædicata fuit, & sequentibus signis; Sed cum ipsa Confraternitas decursu temporis ferè neglecta fuisset, & in obliuionem transisset, ac anno 1475. Ciuitas, & Diœcesis Coloniensis grauibus bellis premeretur, eadem Confraternitas ad laudem, & honorem præfatæ Virginis, vt Ciuitas & Diœcesis prædicta meritis, & intercessionibus eiusdem Virginis ab eis bellis liberaretur, in Ecclesia dictæ domus innouata, & de nouo instituta fuit, cum certo modo orandi, videlicet, quod Confratres, & Sorores eiusdem Confraternitatis, tribus diebus cuiuslibet hebdomadæ, ad honorem Dei, & præfatæ Virginis, ac contra imminentia mundi pericula legerent coniunctim, vel diuisim toties Angelicam salutationem quot sunt Psalmi in Psalterio Dauidico singulis decem salutationibus huiusmodi, orationem Dominicam semel præponendo, vt modum orandi huiusmodi Psalterium, siue Rosarium eiusdem Beatæ Virginis vulgariter appellarum. Quam quidem Confraternitatem in dicta Ecclesia de nouo institutam, postmodum bonæ memoriæ Alexander Episcopus Forolniuiẽsis tunc Apostolicæ Sedis cum potestate Legati de latere per totam Germaniam

Nuncius,

Nuncius, singulari deuotione permotus, & se in eandem confraternitatē recipi, atq; conscribi volens, & petens, ad preces claræ memoriæ Federici tertii Romani Imperatoris, auctoritate Apostolica approbauit, confirmauit, & ratificauit, ac omnibus, & singulis vtriusque sexus fidelibus dictę Confraternitatis Confratribus, & Consororibus, in singulis quinque ipsius Beatissimæ MARIAE Virginis præcipuis festiuitatibus, scilicet Annunciationis, Visitationis, Assumptionis, Natiuitatis, Purificationis centum. Et quoties per se vel per alium dictum Rosariū legerent, vel legi facerent, seu Sabbathis, & festiuis diebus decantationi Salue Regina, quod post Completorium, in dicta Ecclesia eiusdem Beatissimę Virginis, vbi dicta Cōfraternitas instituta extitit, & quod ipse Nuncius antea consecrauerat, cantabatur, interessent, 40. dies Indulgētiarum concessit, & post uerò felicis recordationis Sixtus Papa Quartus prædecessor noster accepto per eum quod Confraternitas huiusmodi in dicta Ecclesia de nouo instituta fuerat, voluit & ordinauit quod omnes, & singuli confratres vtriusque sexus confraternitatem prædictam seruantes, tam in dicta ciuitate Coloniensi, quam & alibi vbicumque locorum, tunc & pro tempore existentes, verè penitentes, & confessi, qui orationem dominicam, & salutationē Angelicam prædictam, modo præmisso dicerent in singulis Natiuitatis, Annunciationis, Assumptionis, eiusdem Beatæ Virginis MARIAE festiuitatibus, indulgentiam septem annorum, & totidem quadragenarum consequerentur. Et deinde supplicationibus tunc Ducis, & Ducissæ Britannię inclinatus, prefatum Psalterium, seu modum orandi eadem auctoritate approbauit, illumque tolerandum fore, ac cunctis fidelibus, eo modo orare licere decreuit, & declarauit, ac vt omnes, & singuli Christi fideles ad deuotionis opera, ad dictum modum orandi. frequentius inducerentur, vniuersis & singulis Christi fidelibus, modo prędicto orare volentibus, vbilibet, ac tunc, & pro tempore existentibus pro qualibet vice qua sic vt pręmittitur orarent, pro qualibet quinquagena pręfati Psalterij, quinque annos, & totidem quadragenas de iniunctis penitentijs in domino relaxauit, prout in ipsius Sixti prędecessoris litteris insuper confectis, quas perpetuò durare voluit, plenius continetur. Et successiuè pię memorię Innocentius Papa octauus, etiam prędecessor noster cum anno domini 1483. 13. dies mēsis Octobris, quidam Bartholomeus de Comatiis de Bononia, tunc dicti ordinis generalis Magister, eiusdem ordinis Prouincialibus Capitulum generale in Alma Vrbe celebraret, Bartolomei Generalis viuę uocis oraculo omnibus qui tunc erant, & in futurum essent de dicta confraternitate, & per hebdomadam dicerent Psalterium Beatę MARIAE Virginis huiusmodi plenariam omnium peccatorum suorum remissionē semel in uita, & semel in mortis articulo, ac etiam receptis per litteras ad beneficia dicti ordinis, nō aūt quęstum sed deuotionis causa concessit, de qua concessione per litteras Testimoniales ipsius Bartholomei sui secreti sigilli, seu signati vsualis impressione munitas constat, & insuper Fel. mem. Raymundus tituli Sanctę Marię Nouæ presbyter Cardinalis, tunc per Germaniam dictæ Sedis Legatus, eisdem Confratribus, & Consororibus pro quolibet Rosario centum dies indulgentiarum perpetuò, & similiter plures ac diuersi locorum ordinarij singuli indulgentiam 40. dierum concesserunt, prout etiam in Raymundi Cardinalis Legati, necnon Alexandri Episcopi, & Nuncii, & Ordinariorum huiusmodi, singulis desuper confectis litteris dicitur plenius contineri. Cum autem sicut eadem petitio subiungebat, dilectus filius nobilis vir Ioannes Dux, & dilectę nobis in Christo filię nobiles mulieres Maria

ipsius Ioannis Ducis consors Ducissa Iuliacen. & Môtens. ac Sibilla Marchionissa Brandeburgensis dictæ Mariæ Ducissæ genitrix, necnon dilectus etiam filius magister Ioannis Ingenolzel. Præpositus Ecclesiæ Sancti Victoris Coloniensis Diœcesis, litterarum Apostolicarum maioris præsidentiæ abbreuiator, necnon notarius scriptor, & familiaris, continuus Commensalis noster, ob singularem, & synceram quam ad ipsam intemeratam Virginem ferunt deuotionem, ac dicti Prior, & Confratres cupiant omnia, & singula præmissa etiam per nos approbari, confirmari, & innouari. Quare pro parte, tam Ioannis Ducis, & Mariæ Ducissæ, ac Sibillæ Marchionissæ, necnon Ioannis Pręposíti, quã Prioris, & Fratrum Prædicatorum nobis fuit humiliter supplicatum, vt præmissa omnia, & singula pro illorum substantia firmiori approbare, cõfirmare, & innouare, aliasque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur pijs votis eis in hac parte paternè annuentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium, Confraternitatem, ac ritum siue modum orandi huiusmodi necnon omnes, & singulas indulgentias tam per Sixtum, & Innocentium prædecessores, quam Legatum, Nuncium, & Ordinarios prædictos, vt præfertur concessas, & desuper confectas litteras, ac omnia, & singula in eis contenta approbamus, confirmamus, & innouamus, ipsasque indulgentias de nouo perpetuò concedimus, & vt Ioannes Dux, & Maria Ducissa, & Sibilla Marchionissa, ac Ioannes Præpositus, necnon Prior, & Fratres præfati, necnon omnes, & singuli alij Christi fideles, ea deuotionis opera, & per dictum modum siue ritum orãdi eo frequentius inducantur, quo exinde facilius animarum suarum salutem consequi sperauerint, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi. Ioanni Duci, Mariæ Ducissæ, Sibillæ Marchionissæ, Ioanni Præposito, Priori, ac Fratribus Pędicatoribus, & eorum singulis, ac vniuersis, alijsque utriusque sexus Christi fidelibus dictę Confraternitatis confratribus, & consororibus vbilibet existentibus, tàm pręsentibus quam futuris, verè pœnitentibus, & confessis, seu confitendi prępositum habentibus, qui ter in hebdomada dictum Rosarium deuotè orauerint, vt piè fertur, pro qualibet vice alios decem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis pęnitentiis misericorditer in domino relaxamus, ac quod omnes prędicti eorum, singuli in Pascha resurrectionis, & festiuitatibus prędictis, ac tribus diebus singulis festiuitatum earumdem prȩcedentibus cuicumque presbytero domus Ordinis Pędicatorum fratrum professorum per eorum singulos pro tempore eligendos peccata sua confiteri valeant, ipseque presbyter eorum confessionibus diligenter auditis, ipsos, & eorum singulos, ab omnibus, & singulis excommunicationibus, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causa, latis, & promulgatis, necnon sacrilegiis, incestibus, adulteriis, pœnitentiarum iniunctarum, & diuinorum officiorum, & ieiuniorum omissionibus, aliisque eorum peccatis, criminibus, excessibus, delictis, quantumcumque grauibus, & enormibus, in singulis etiam Sedi Apostolicę reseruatis casibus, (contentis in bulla singulis annis die cœnę Domini legi consueta, dumtaxat exceptis) absoluere, & eis pro commissis pœnitentiam salutarem iniungere, ac iuramenta quęcumque sine alicuius pręiudicio relaxare, & vota quæcumque, (vltra marina, visitationis liminum beatorum Petri, & Pauli præfatorum, ac sancti Iacobi in Compostella, necnon religionis, & castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare liberè possit, Ordinarij, & Archidiaco-

nuloci,

ni loci, ac Rectorum parochialium, & cuiusuis alterius licentia desuper minimè requisita; quodque pro receptione, & conscriptione aliquorum confratrũ siue consororum in dicta Confraternitate nihil omninò temporale exigi debeat, sed spontè oblata dumtaxat recipi possint, perpetuò statuimus, & ordinamus, præsentibus, quas, illarumque effectum, & in eis contenta, sub cuiusuis similium, vel dissimilium indulgentiarum facultatum concessionum, & gratiarum reuocationibus, suspensionibus, vel modificationibus etiam pro anno Iubilei, & in fauorem fabricæ Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe, seu expeditionis contra infideles, vel alias quacumque de causa per nos, & sedem prædictam nunc, & pro tempore factis, nullatenus comprehendi, sed illis non obstantibus dictis Christi fidelibus omnes suffragari, ipsosque illis gaudere, seu vti debere, decernimus, perpetuis futuris temporibus duraturis, non obstãtibus præmissis, & constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque. Ceterum, quia difficile foret præsentes litteras, ad singula quæcumque loca in quibus expediens foret deferri volumus, & auctoritate prædicta etiam decernimus, quod earumdem præsentium litterarum transumptis manu vnius, vel plurium Notariorum publicorum subscriptione, & sigillo alicuius prælati, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, plena, ac tanta fides adhibeatur, & adhiberi possit, & debeat in omnibus, & per omnia, sicut ipsis originalibus si essent in medium exhibitæ, vel ostensę. Nulli ergò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, concessionis, & inhibitionis, infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autẽ hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1520. Pridie Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno octauo.

XX.

NONNVLLA PRIVILEGIA FRATRIBVS Ordinis Minorum viue vocis oraculo tribuuntur.

LEO Papa X. Viuæ vocis oraculo infrascriptas gratias concessit Ordini Fratrum Minorum instante, & de illarum concessione testimoniũ ferente, Reuerendiss. Domino Laurentio tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ presbytero Cardinale, quas ex eius litteris authenticis excerpsimus.

Confirmauit, & de nouo concessit facultatem Fratribus audiendi in Confessionibus omnes, & singulos quarumcunque Diœcesum, & in illis extraneos, & forenses absoluendi, ẽt in casibus quos Diœcesani locorum in quibus ad audiendum deputati sunt, duxerint concedendos, & omni tpe præter quã in die resurrectionis Dominicæ, Sacramentum Eucharistiæ licitè ministrandi.

Quòd tempore interdicti, aut cessationis a Diuinis, possint duo, vel plures, extra Ecclesiam in domibus suis, officium Diuinum dicere. Et quòd quando extra Chorum fratres dicunt horas canonicas, si casu transeuntes personæ interdictæ aliquid audierint, non propterea incurratur aliqua censura. Nec teneantur euitare laborantes in suis domibus, diebus quibus laborauerint,

etiam si non sint familiares, & seruitores continui commensales fratrum, & eis soluatur salarium.

Quod fratres dicendo Diuinum officium in Choro, vel extra Chorum, satisfaciant præcepto capituli, Dolentes, de celebr. Miss. de dicendo studiosè pariter, & deuotè, ac etiam Regulæ suę, etiam si propter aliquam fatigationem, vel aliam causam, dicant sedendo, vel deambulando, vel non integrè proferendo verba prout sunt scripta, propter negligentiam, aut imperitiam, vel malam prolationem naturalem, propter defectum linguæ, seu aliàs qualitercumque imperfectè dicant, aut cum mentis distractione, & sensuum vagatione, dum tamen, non ex malitia hoc faciant, & quòd qui cum talibus malè proferentibus, vel aliàs supra dictos defectus facientibus, dicunt officium, non teneantur reiterare ab alijs imperfectè dicta, aut ab eis non integrè audita propter distantiã localem, vel strepitum, seu aliam causam, sed satisfaciant præcepto Ecclesiæ, & Regulæ suę, qualitercumque audiendo quę alij debent dicere, præsertim in Choro.

¶ Item quòd siue propter febrem, aut dolorem intensum, uel aliam infirmitatem, fratres fuerint grauati, & afflicti, satisfaciant dicendo pro horis Canonicis Psalmum, Hymnum, Pater noster, Aue Maria, vel alia, iudicio Prælati, aut Præsidentis loci, seu Conuentus assignanda, & hoc quando medicus corporalis (si commodè potuerit haberi) dixerit esse nociuum.

Item quòd dicendo quinquies Pater noster cum Aue Maria, & in fine cuiuslibet Gloria patri, & pro SS. vnum Pater noster, cum Aue Maria, similiter cum Gloria Patri, quacumque hora diei, vel noctis, & quocumque loco dicãt, f. in Choro, Ecclesia, Claustro, Oratorio, ac Cella, lucrentur Stationes, & indulgentias tam Vrbis, quam etiam Portiunculæ, siue Hierusalem, ac Sancti Iacobi in Compostella.

Idem Leo X. instante, & de eis testimonium ferente Reuerendissimo D. Gabriele Merino, Archiepiscopo Barren. & Episcopo Legionen. cõcessit infrascripta, videlicet. Quòd quilibet Fratrum Minorum de Obseruantia in Sabbatho in Ramis palmarum dicens Psalmos Pœnitentiales, vel quinque Pater noster, cum totidem Aue Maria, ante Sacramentum Altaris, posset liberare vnam animam à Purgatorij pœnis, voluit tamen quòd fratres prędicti in perpetuum die qua prædicta gratia vtentur, dicant pro Sanctitate sua vnam Coronam Beatæ Virginis Mariæ, & quòd in die S. Ioannis ante portam Latinã, & in die eiusdem Sancti, videlicet, tertia die post Natiuitatem Domini, idem possint prædicti Fratres.

CLE-

CLEMENS SEPTIMVS
Iulius Medices,

Iuliani Laurentij fratris filius, Florentinus, miles Sancti Ioannis Hyerosolimitani, Leonis Papę X. Patruelis frater, cuius auctoritate Cardinalis designatus, mortuo Adriano Sexto, Cardinalium suffragijs ad Summum Pontificatus Apicem ascendit, ac die Iouis 6. Kalen. Decembris 1523. coronatur, Qui cum Beatum Antoninum Florentinum Sacræ Theologiæ professorem, ex gremio Sacri Ordinis Prædicatorum, & ex officio Vicariatus Generalis, Congregationis eiusdem Regularis Obseruantiæ in Archiepiscopum Florentinum assumptum, Sanctorum Dei Catalogo, atque Beatorum Confessorum, & Doctorum consortio ab eodem Adriano prædecessore suo sollemniter ascriptum, & aggregatum, reperisset super illius Canonizatione litteras Apostolicas, quas idem Adrianus morte præuentus conficere minimè potuerat, conficiendas decreuit, Annumq; Iubilai 1525. octauò celebrauit, obijt Romæ 6. Kalen. Octobris, 1534. & sepultus fuit in Basilica Sancti Petri, dein de verò ad Ecclesiam S. Mariæ supra Mineruam translatus fuit.

I.

Conseruatores Ordinis Minimorum Fratribus deputat: illorumque officium, & potestatem tribuit, & declarat.

Similem declarationem in huiusmodi Conseruatorum materia habes suprà in bulla Maris Magni Sixti IIII. & infrà Const. 4. Pij V. & Decreto 12. Sacræ Regularium Congregationis.

tum patiant. Nos igitur sanctæ Dei Ecclesię, cui disponente Domino præsidemus, quæ quidem vna est, & vnum Deum prædicat, colit, ac vnam fidem firmiter, & syncerè confitetur, iuxta illud Prophetæ vaticinium. Qui habitare facit vnius moris in domo, vniformitatem, quantum cum Deo possumus, posthabitam, reducere & retentam conseruare, quinque populo verbum Dei prædicant, tales esse cupientes, vt eorum prędicatione, Dei Ecclesia nullum scandalum patiatur, & si qui corrigibiles sunt, ab his, quæ proximis nostrisque temporibus pręsumpserunt, cum nonnullos eorum, præter illa quæ diximus, prædicationibus non uiam amplius Domini in virtute docentes, non Euangelium (vt deberent) explanantes, sed conficta miracula, & noua, ac falsa vaticinia, aliaque leuia, & ab anilibus fabulis parum distantia, magnumque scandalum parientia, nulla deuotionis, & auctoritatis, eiusque improbantis, ac repellentis hæc, habita ratione, vastis clamoribus imprimere, ac suadere vbique canentes, & ne Pontificali quidem dignitate fulgentibus, & alijs Ecclesię prę latis parcentes, quibus potius honorem, ac reuerentiam exhibere deberét, sed in eorum personas, ac statum audaciter, ac temerè inuehi consueuisse, & alia huiusmodi commisisse constat, in futurum abstineant, ut tam periculosū contagiosumque malum, ac mortifera pestis radicitus euellatur, & arefactum ita penitus deleatur, vt nec memoria eius remaneat: Sacro approbante Concilio statuimus, & ordinamus, ut nullus tam Clericus sæcularis, quam cuiuscunque etiam Mendicantium Ordinis Regularis, aut quiuis alius, ad quem facultas prædicandi, tam de iure, quam de consuetudine, vel priuilegio, aut aliàs pertinet, ad huiusmodi officium exercendum admittatur, nisi prius per superiorem suum respectiuè diligenter examinatus, quare conscientiam ipsius superioris oneramus, ac morum honestate, ætate, doctrina, probitate, & prudentia, & uitę exemplaritate ad illud aptus, & idoneus reperiatur, & hic, quocunque postea prædicaturus accesserit, de huiusmodi examine, & idoneitate sua per litteras authenticas, seu aliàs sui examinatoris, approbatorijsque, Episcopis, & alijs locorum Ordinarijs fidem legitimè faciat. Mandantes omnib. qui hoc onus sustinent, quique in futurum sustinebunt, vt Euangelium veritatem, & sanctam Scripturam, iuxta declarationem, interpretationem, & ampliationem Doctorum, quos Ecclesia, vel vsus diuturnus approbauit, legendosque hactenus recepit, & in posterum recipiet, prędicent, & explanent, nec quicquam eius proprio sensui contrarium, aut dissonum adiiciant, sed illis semper insistant, quæ ab ipsius Sacræ Scripturæ verbis, & prefatorum Doctorum interpretationibus, ritè, & sanè intellectis, non discordant. Tempus quoque prefixum futurorum malorum, vel Antichristi aduentum, aut certum diem iudicij prædicare, vel asserere, nequaquam pręsumant, cum veritas dicat: [Non esse uestrum nosse tempora, vel momenta, quæ Pater posuit in sua potestate,] ipsosque, qui hactenus similia asserere ausi sunt, mentitos, ac eorū causa reliquorum etiam rectè prędicantium auctoritati non modicum detractum fuisse constet: inhibentes omnibus, & singulis Clericis sęcularibus, vel Regularibus præfatis, ceterisque cuiuscunque status, gradus, & ordinis existant, qui hoc onus assument, ne de cetero in sermonibus suis publicis, alia quæque futura ex litteris Sacris constanter prædicere, nec illa à Spiritu sancto, vel Diuina reuelatione se habuisse affirmare, & alienas, inanesq; diuinationes asseuerando, aut alio quocunque modo tractando assumant, sed ex diuinę vocis præcepto, Euangelium omni creaturæ cum vitiorū detestatione, & virtutū cómendatione enucleent, & declarent, & pacē, ac dilectioné mutuā à

Redem-

Redemptore nostro tantopere commendatam, vbique fouentes, non scindant vestem inconsutilem Christi, sed ad Episcoporum, & Prælatorum, ac aliorum superiorum, eorumque status scandalosa detractione, quos coram vulgo, & laicis non modo incautè, sed etiam intemperanter reprehendunt, & mordent, & ab eis malè gestorum expressis quandoque nominibus aperta, & manifesta redarguitione abstineant. Denique Constitutionem felicis recordationis Clementis Papæ V. quę incipit: Religiosi, quam tenore præsentium innouamus, & approbamus, inuiolabiliter ab eis obseruari debere decernimus, vt hac ratione ad vtilitatem populi prædicantes, & cum Domino lucrifaciente, talentum, quod ab illo acceperant, super lucrari, & eiusdem gratiam, & gloriam consequi mereantur. Ceterum, si quibusdam eorum, Dominus futura quædam in Dei Ecclesia inspiratione quadam reuelauerit, vt per Amos prophetam ipse promittit, & Paulus Apostolus Prædicatorum princeps, Spiritum, inquit, nolite extinguere, prophetias nolite spernere, hos aliorum fabulosorum, & mendacium gregi connumerari, vel aliter impediri minimè volumus. Extinguitur namque ipsius gratia Spiritus, Ambrosio teste, si incipientibus loqui feruor contradictione sopitur, & tunc Spiritui Sancto iniuria certè fieri dicitur. Et quoniam res magni momenti est, eo quòd non de facili credendum sit omni spiritui, sed sint probandi spiritus, teste Apostolo, an ex Deo proueniant: volumus, ut lege ordinaria tales assertæ inspirationes, antequam publicentur, aut populo prædicentur, ex nunc Apostolicæ Sedis examini reseruatæ intelligantur. Quod si sine more periculo id fieri non valeret, aut vrgens necessitas aliud suaderet: tunc eodem Ordine seruato, Ordinario loci notificentur, vt illis adhibitis secum tribus, aut quattuor doctis, & grauibus viris, & huiusmodi negocio cum eis diligenter examinato, quando id expedire videbunt, (super quo eorum conscientias oneramus) licentiam concedere possint. Si quis autem contra pręmissorum aliquod committere quidquam ausi fuerit, vltra pęnas contra tales à iure statutas, excommunicationis etiam sententiam, à qua non nisi à Romano Pontifice, pręterquam in mortis articulo constituti, absolui possint, eos incurrere volumus. Et vt eorum exemplo alij attentare similia minimè audeant, eis prędicationis etiam officium interdictum esse perpetuò decernimus. Non obstantibus ordinationibus, ac priuilegijs, & indultis, & litteris Apostolicis, Ordinibus, & personis præfatis, etiam in Mari magno comprehensis, ac etiam à nobis forsan approbatis, innouatis, vel etiam de nouo concessis, quæ quo ad hoc, nolumus eis in aliquo suffragari. Nulli ergò omninò liceat hanc paginam nostri statuti, ordinationis, mandati, inhibitionis, innouationis, approbationis, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attētare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ in publica Sessione, in Lateranen. Sacrosancta Basilica sollemniter celebrata, Anno Incarnationis Domini, Millesimo, quingentesimo, vigesimoquinto, 14. Kalen. Ianuarij, Pontificatus nostri anno Quarto.

XVIII.

BVLLA

COMMVNICATIONIS OMNIVM Priuilegiorum Mendicantium, tam concessorum, quam concedendorum inter vniuersos, & singulos eorundem Mendicantium Ordines, illorumq; ad singulas Domus, loca, Ecclesias, & personas Generalis extensio.

LEO Papa X. vniuersis, & singulis Christi fidelib. præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Dudum per nos accepto, quod Romani Pont. prædecessores nostri, aliqui ad Minorum, alii uerò ad Eremitarum Sancti August. alii ad Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, reliqui ad Prędicatorum Ordinum Fratres, & domos, iuxta ipsorum vota, deuotionis affectum gerentes, illorum singulis nónullas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, indulta, ac dona, tam spūalia, quam tēporalia, per diuersas ipsorum litteras, respectiuè cōcesserūt. Nos ad singulos Ordines prędictos, singulasq; ipsorum Ordinum domos, vbi religiosè viuitur, indifferenter, absque acceptione personarum, deuotionis affectum æqua lance gerentes, omnes, & singulas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, prærogatiuas, fauores, immunitates, exēptiones, facultates, priuilegia, indulta, tàm spiritualia, quam temporalia, qualiacumque illa essent, quę Prędicatorum, Minorum, Eremitarum Sancti Augustini, Carmelitarum, Seruorum Beatæ Mariæ, ac Minorum Fratrum, in domibus, & illorum Ecclesijs, Oratorijs, ac Ecclesias ipsas, & Oratorja pro tempore visitantibus, cuiuscunque status, aut sexus existerent, seu pro eorum manutentione, & ornatu contribuentibus, necnon domibus, & pręsidentibus, non solum Generalibus, & Prouincialibus, Fratribusque, & Sororibus, necnon Monialibus, & Conuersis, Oblatis, ac vtriusque sexus personis, de pœnitentia, seu tertij habitus nuncupatis, à dictis prædecessoribus, aut à nobis, ipsisque successoribus, aut aliàs auctoritatem habentibus coniunctim, vel diuisim in genere, vel in specie concessa fuerunt, aut in posterum concedētur, illa, & omnia singula, ac nominanter exprimerentur, pro sufficienter expressis tunc habentes, singulis Ordinib. prędictis, illorūq; singulis Eccles. Oratorijs, & Ecclesias, ac Oratoria visitātib. cuiuscunque status, aut sexus existerent, seu pro eorum manutentione, & ornatu cōtribuentib. necnon domib. & Conuentualib. Fribus, ét & Sororib. uel Monialibus, Conuersis quoq; & Oblatis, ac utriusq; sexus personis de pœnitentia nūcupatis, & alijs singulorum Ordinum prędictorum, motu proprio, & ex mera

 nostra

nostra scientia,& liberalitate,de Apostolicæ authoritatis plenitudine cõmuni cauimus. Illaque omnia,& singula inter dictorum Ordinum personas, pariformiter,communia fuisse,& esse volumus,prout in singulis litteris prędictis plenius continetur. Et deinde,sicut accepimus,nonnulli fratres dictorum Ordinum,volentes sapere plus quàm oportet,atque ad ipsorum nutum verba ipsa interpretantes,diuersis tam secularibus,quam etiam alijs personis publicè, & priuatè suggesserint,quod ipsi seculares visitando unam dictorum Ordinũ, domum,omnes,& singulas indulgentias, & remissiones peccatorum per dictos prædecessores nostros , quam per nos domui Beatæ Mariæ de Populo de Vrbe concessas,consequi poterant,perinde, ac si dictam domum Sanctæ Mariæ de Populo visitarent , quod præter ipsorum prædecessorum , & nostram mentem fuisse,& esse dignóscitur. Attendentes igitur,quod indulgentia intuitu Religionis concessa,ad sæculares extendi non debet, volentes, mentem dictorum prædecessorum,& nostram declarare, & omnem ambiguitatem , & occasionem tollere,Motu proprio,& ex certa nostra scientia,volumus,& auctoritate Apostolica declaramus,quod vniuersi,& singuli dictorum Ordinum Fratres,& Moniales,tertijque Ordinis vtriusque sexus , & familiares tantum dumtaxat,omnibus,& singulis indulgentiis,& gratiis,per eosdem prædecessores,& nos,domui Beatæ Mariæ de Populo de Vrbe,vt præfertur,concessis, & concedendis,vtantur,potiantur,& gaudeant, vti potiri , & gaudere possint, quomodolibet in futurum , perinde ac si ipsi dictam domum Beatę Mariæ de Populo,his diebus,& festiuitatibus , quibus indulgentię huiusmodi concessæ fore dignoscuntur,personaliter visitarent,quodque uigore prędictarum litterarum , seculares gratiis,& indulgentiis huiusmodi vti,& gaudere non possunt: inhibentes nihilominus in virtute Sanctæ obedientiæ, et sub excommunicationis latę sententię pęna,eo ipso per contrafacientes incurrenda, omnibus , et singulis Fratribus cuiuscunque Ordinis existentibus,& quibuslibet aliis personis,ne deinceps,nec indulgentias,& gratias huiusmodi Sanctæ Marię de Populo,de Vrbe,ad seculares extendi prædicent,aut publicè,vel priuatè nunciẽt. Non obstantibus præmissis,aut quibusuis aliis Apostolicis Constitutionibus, Priuilegiis quoque,& indultis dictis Ordinibus concessis, quæ quoad præmissa reuocamus,cassamus,& annullamus, cęterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Volumus autem,& auctoritate Apostolica decernimus, quod præsentibus transumptis,manu Notarij publici signatis , & alicuius prælati, aut personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ sigillo munitis, ea fides prorsus in iudicio,& extra adhibeatur,quæ adhiberetur si præsentes litteræ essent exhibitę,vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum,sub annulo Piscatoris,die 10. Decembris, 1519. Pontificatus nostri anno septimo.

XIX.

CONFRATERMITATEM ROSARII Beatæ Mariæ Virginis approbat, & omnes, & singulas indulgentias à suis prædecessoribus illius Confratribus concessas confirmat, illasq́ ac multas alias de nouo addendo concedit.

Similem concessionem, & confirmationem fecit Pius V. Const. 17.

LEO Episcopus seruus Seruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. ¶ Pastoris æterni, qui vt humanũ genus redimeret in ara Crucis imolari non abnuit, vices licet immeriti gerentes in terris, id super reliqua cordis nostri vota potissimum optamus, vt cunctos fideles quos preciosissimi sanguinis sui aspersione, Deo patri reconciliari curauit, quorumcũque regimen, & gubernationem nobis commisit, ad salubria pietatis opera, & præcipuè ipsius pastoris eiusque Beatissimæ, ac semper Virginis intemeratæ Genitricis apud ipsum pro nobis aduocatæ, cultum, & deuotionis affectum, quibus in immarcessibiles in Cælis Thesauros recondere, & cęlestis patriæ ciues effici possint, frequenter inuitemus, & his quæ propterea prouidè concessa fuisse percepimus, vt firma perpetuò & illibata persistant, cum à nobis præsertim per seculares Principes, & alias personas nobis, & Apostolicæ Sedi gratas, & deuotas, humiliter petitur, nostræ approbationis, & innouationis libenter adiicimus firmitatem, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Sanè pro parte dilectorum filiorum Prioris, & Fratrum domus Prædicatorum Coloniensium, nuper exhibita petitio continebat; quod olim prout in historiis legitur, à Sancto Dominico quædam Confraternitas vtriusque sexus fidelium, de Rosario eiusdem Beatæ MARIAE Virginis nuncupata, ad honorem Angelicæ salutationis instituta, & in diuersis mundi partibus prædicata fuit, & sequentibus signis; Sed cum ipsa Confraternitas decursu temporis ferè neglecta fuisset, & in obliuionem transisset, ac anno 1475. Ciuitas, & Diœcesis Coloniensis grauibus bellis premeretur, eadem Confraternitas ad laudem, & honorem præfatæ Virginis, vt Ciuitas & Diœcesis prædicta meritis, & intercessionibus eiusdem Virginis ab eis bellis liberaretur, in Ecclesia dictæ domus innouata, & de nouo instituta fuit, cum certo modo orandi, videlicet, quod Confratres, & Sorores eiusdem Confraternitatis, tribus diebus cuiuslibet hebdomadæ, ad honorem Dei, & præfatæ Virginis, ac contra imminentia mundi pericula legerent coniunctim, vel diuisim toties Angelicam salutationem quot sunt Psalmi in Psalterio Dauidico singulis decem salutationibus huiusmodi, orationem Dominicam semel præponendo, vt modum orandi huiusmodi Psalterium, siue Rosarium eiusdem Beatæ Virginis vulgariter appellatum. Quam quidem Confraternitatem in dicta Ecclesia de nouo institutam, postmodum bonæ memoriæ Alexander Episcopus Foroliuiẽsis tunc Apostolicæ Sedis cum potestate Legati de latere per totam Germaniam Nuncius,

Nuncius,singulari deuotione permotus, & se in eandem confraternitaté recipi,atq; conscribi volens,& petens,ad preces claræ memoriæ Federici tertii Romani Imperatoris,auctoritate Apostolica approbauit,confirmauit,& ratificauit, ac omnibus, & singulis vtriusque sexus fidelibus dictę Confraternitatis Confratribus, & Consororibus, in singulis quinque ipsius Beatissimæ MARIAE Virginis præcipuis festiuitatibus, scilicet Annunciationis, Visitationis, Assumptionis, Natiuitatis, Purificationis centum. Et quoties per se vel per alium dictum Rosariū legerent,vel legi facerent,seu Sabbathis,& festiuis diebus decantationi Salue Regina, quod post Completorium, in dicta Ecclesia eiusdem Beatissimę Virginis, vbi dicta Cófraternitas instituta extitit, & quod ipse Nuncius antea consecrauerat,cantabatur,interessent,40. dies Indulgetiarum concessit, & post uerò felicis recordationis Sixtus Papa Quartus prædecessor noster accepto per eum quod Confraternitas huiusmodi in dicta Ecclesia de nouo instituta fuerat,voluit & ordinauit quod omnes,& singuli confratres vtriusque sexus confraternitatem prædictam seruantes, tam in dicta ciuitate Coloniensi,quam & alibi vbicumque locorum, tunc & pro tempore existentes,verè penitentes,& confessi,qui orationem dominicam, & salutationé Angelicam prædictam, modo præmisso dicerent in singulis Natiuitatis, Annunciationis, Assumptionis, eiusdem Beatæ Virginis MARIAE festiuitatibus, indulgentiam septem annorum, & totidem quadragenarum consequerentur. Et deinde supplicationibus tunc Ducis, & Ducissæ Britannię inclinatus,prefatum Psalterium, seu modum orandi eadem auctoritate approbauit, illumque tolerandum fore, ac cunctis fidelibus, eo modo orare licere decreuit,& declarauit,ac vt omnes, & singuli Christi fideles ad deuotionis opera, ad dictum modum orandi. frequentius inducerentur, vniuersis & singulis Christi fidelibus, modo predicto orare volentibus, vbilibet, ac tunc,& pro tempore existentibus pro qualibet vice qua sic vt premittitur orarent,pro qualibet quinquagena prefati Psalterij, quinque annos, & totidem quadragenas de iniunctis penitentijs in domino relaxauit,prout in ipsius Sixti predecessoris litteris insuper confectis, quas perpetuò durare voluit,plenius continetur. Et successiuè piç memorię Innocentius Papa octauus, etiam predecessor noster cum anno domini 1483. 13. dies mésis Octobris, quidam Bartholomeus de Comatiis de Bononia,tunc dicti ordinis generalis Magister,eiusdem ordinis Prouincialibus Capitulum generale in Alma Vrbe celebraret, Bartolomei Generalis viuę uocis oraculo omnibus qui tunc erant, & in futurum essent de dicta confraternitate, & per hebdomadam dicerent Psalterium Beatę MARIAE Virginis huiusmodi plenariam omnium peccatorum suorum remissioné semel in uita,& semel in mortis articulo, ac etiam receptis per litteras ad beneficia dicti ordinis, nó aūt questum sed deuotionis causa concessit, de qua concessione per litteras Testimoniales ipsius Barthólomei sui secreti sigilli,seu signati vsualis impressione munitas constat,& insuper Fel.mem.Raymundus tituli Sanctę Marię Nouæ presbyter Cardinalis, tunc per Germaniam dictæ Sedis Legatus, eisdem Confratribus, & Consororibus pro quolibet Rosario centum dies indulgentiarum perpetuò, & similiter plures ac diuersi locorum ordinarij singuli indulgentiam 40. dierum concesserunt, prout etiam in Raymundi Cardinalis Legati,necnon Alexandri Episcopi,& Nuncii,& Ordinariorum huiusmodi,singulis desuper confectis litteris dicitur plenius contineri. Cum autem sicut eadem petitio subiungebat, dilectus filius nobilis vir Ioannes Dux,& dilectę nobis in Christo filię nobiles mulieres Maria

ipsius Ioannis Ducis consors Ducissa Iuliacen.& Mótensf.ac Sibilla Marchionissa Brandeburgensis dictæ Mariæ Ducissæ genitrix,necnon dilectus etiam filius magister Ioannis Ingenolzel. Præpositus Ecclesiæ Sancti Victoris Coloniensis Diœcesis,litterarum Apostolicarum maioris præsidentiæ abbreuiator, necnon notarius scriptor,& familiaris,continuus Commensalis noster,ob singularem,& synceram quam ad ipsam intemeratam Virginem ferunt deuotionem,ac dicti Prior, & Confratres cupiant omnia, & singula præmissa etiam per nos approbari,confirmari,& innouari.Quare pro parte,tam Ioannis Ducis,& Mariæ Ducissæ,ac Sibillæ Marchionissæ,necnon Ioannis Prępositi,quã Prioris,& Fratrum Prædicatorum nobis fuit humiliter supplicatum, vt præmissa omnia,& singula pro illorum substantia firmiori approbare, cõfirmare, & innouare, aliasque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur pijs votis eis in hac parte paternè annuentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, auctoritate Apostolica tenore præsentium,Confraternitatem,ac ritum siue modum orandi huiusmodi necnon omnes,& singulas indulgentias tam per Sixtum, & Innocentium prædecessores, quam Legatum,Nuncium,& Ordinarios prædictos,vt præfertur concessas,& desuper confectas litteras, ac omnia, & singula in eis contenta approbamus, confirmamus,& innouamus, ipsasque indulgentias de nouo perpetuò concedimus,& vt Ioannes Dux,& Maria Ducissa,& Sibilla Marchionissa, ac Ioannes Præpositus,necnon Prior,& Fratres præfati,necnon omnes,& singuli alij Christi fideles,ea deuotionis opera, & per dictum modum siue ritum orãdi eo frequentius inducantur, quo exinde facilius animarum suarum salutem consequi sperauerint, de omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius,auctoritate confisi. Ioanni Duci, Mariæ Ducissæ,Sibillæ Marchionissæ,Ioanni Præposito,Priori,ac Fratribus Prędicatoribus, & eorum singulis, ac vniuersis, alijsque vtriusque sexus Christi fidelibus dictę Confraternitatis confratribus, & consororibus vbilibet existentibus, tàm pręsentibus quam futuris,verè pœnitentibus,& confessis, seu confitendi prępositum habentibus, qui ter in hebdomada dictum Rosarium deuotè orauerint, vt piè fertur,pro qualibet vice alios decem annos, & totidem quadragenas de iniunctis eis pęnitentiis misericorditer in domino relaxamus, ac quod omnes prędicti eorum,singuli in Pascha resurrectionis,& festiuitatibus prędictis, ac tribus diebus singulis festiuitatum earumdem precedentibus cuicumque presbytero domus Ordinis Prędicatorum fratrum professorum per eorum singulos pro tempore eligendos peccata sua confiteri valeant, ipseque presbyter eorum confessionibus diligenter auditis, ipsos, & eorum singulos,ab omnibus, & singulis excommunicationibus, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis,à iure vel ab homine quauis occasione vel causa,latis, & promulgatis, necnon sacrilegiis, incestibus,adulteriis,pœnitentiarum iniunctarum,& diuinorum officiorum, & ieiuniorum omissionibus,aliisque eorum peccatis, criminibus,excessibus, delictis, quantumcumque grauibus,& enormibus,in singulis etiam Sedi Apostolicę reseruatis casibus, (contentis in bulla singulis annis die cœnę Domini legi consueta,dumtaxat exceptis)absoluere,& eis pro commissis pœnitentiam salutarem iniungere, ac iuramenta quęcumque sine alicuius prędiudicio relaxare, & vota quæcumque, (vltra marina, visitationis liminum beatorum Petri, & Pauli præfatorum, ac sancti Iacobi in Compostella, necnon religionis, & castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare liberè possit, Ordinarij, & Archidiaconi loci,

ni loci, ac Rectorum parochialium, & cuiusuis alterius licentia desuper minimè requisita; quodque pro receptione, & conscriptione aliquorum confratrũ siue consororum in dicta Confraternitate nihil omninò temporale exigi debeat, sed spontè oblata dumtaxat recipi possint, perpetuò statuimus, & ordinamus, præsentibus, quas, illarumque effectum, & in eis contenta, sub cuiusuis similium, vel dissimilium indulgentiarum facultatum concessionum, & gratiarum reuocationibus, suspensionibus, vel modificationibus etiam pro anno Iubilei, & in fauorem fabricæ Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe, seu expeditionis contra infideles, vel aliàs quacumque de causa per nos, & sedem prædictam nunc, & pro tempore factis, nullatenus comprehendi, sed illis non obstantibus dictis Christi fidelibus omnes suffragari, ipsosque illis gaudere, seu vti debere, decernimus, perpetuis futuris temporibus duraturis, non obstãtibus præmissis, & constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque. Ceterum, quia difficile foret præsentes litteras, ad singula quæcumque loca in quibus expediens foret deferri volumus, & auctoritate prædicta etiam decernimus, quod earumdem præsentium litterarum transumptis manu vnius, vel plurium Notariorum publicorum subscriptione, & sigillo alicuius prælati, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, plena, ac tanta fides adhibeatur, & adhiberi possit, & debeat in omnibus, & per omnia, sicut ipsis originalibus si essent in medium exhibitæ, vel ostensę. Nulli ergò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, concessionis, & inhibitionis, infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autẽ hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ 1520, Pridie Nonas Octobris, Pontificatus nostri Anno octauo.

XX.

NONNVLLA PRIVILEGIA FRATRIBVS Ordinis Minorum viue vocis oraculo tribuuntur.

LEO Papa X. Viuæ vocis oraculo infrascriptas gratias concessit Ordini Fratrum Minorum instante, & de illarum concessione testimoniũ ferente, Reuerendiss. Domino Laurentio tituli Sanctorum Quatuor Coronatorum, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ presbytero Cardinale, quas ex eius litteris authenticis excerpsimus.

Confirmauit, & de nouo concessit facultatem Fratribus audiendi in Confessionibus omnes, & singulos quarumcunque Diœcesum, & in illis extraneos, & forenses absoluendi, & in casibus quos Diœcesani locorum in quibus ad audiendum deputati sunt, duxerint concedendos, & omni tpe præter quã in die resurrectionis Dominicæ, Sacramentum Eucharistiæ licitè ministrandi.

Quòd tempore interdicti, aut cessationis à Diuinis, possint duo, vel plures, extra Ecclesiam in domibus suis, officium Diuinum dicere. Et quòd quando extra Chorum fratres dicunt horas canonicas, si casu transeuntes personæ interdictæ aliquid audierint, non propterea incurratur aliqua censura. Nec teneantur euitare laborantes in suis domibus, diebus quibus laborauerint,

etiam si non sint familiares, & seruitores continui commensales fratrum, & eis soluatur salarium.

Quod fratres dicendo Diuinum officium in Choro, vel extra Chorum, satisfaciant præcepto capituli, Dolentes, de celebr. Miss. de dicendo studiosè pariter, & deuotè, ac etiam Regulæ suę, etiam si propter aliquam fatigationem, vel aliam causam, dicant sedendo, vel deambulando, vel non integrè proferendo verba prout sunt scripta, propter negligentiam, aut imperitiam, vel malam prolationem naturalem, propter defectum linguæ, seu aliàs qualitercumque imperfectè dicant, aut cum mentis distractione, & sensuum vagatione, dum tamen, non ex malitia hoc faciant, & quòd qui cum talibus malè proferentibus, vel aliàs supra dictos defectus facientibus, dicunt officium, non teneantur reiterare ab alijs imperfectè dicta, aut ab eis non integrè audita propter distantiã localem, vel strepitum, seu aliam causam, sed satisfaciant præcepto Ecclesiæ, & Regulæ suę, qualitercumque audiendo quę alij debent dicere, præsertim in Choro.

¶ Item quòd siue propter febrem, aut dolorem intensum, uel aliam infirmitatem, fratres fuerint grauati, & afflicti, satisfaciant dicendo pro horis Canonicis Psalmum, Hymnum, Pater noster, Aue Maria, vel alia, iudicio Prælati, aut Præsidentis loci, seu Conuentus assignanda, & hoc quando medicus corporalis (si commodè potuerit haberi) dixerit esse nociuum.

Item quòd dicendo quinquies Pater noster cum Aue Maria, & in fine cuiuslibet Gloria patri, & pro SS. vnum Pater noster, cum Aue Maria, similiter cum Gloria Patri, quacumque hora diei, vel noctis, & quocumque loco dicãt, s. in Choro, Ecclesia, Claustro, Oratorio, ac Cella, lucrentur Stationes, & indulgentias tam Vrbis, quam etiam Portiunculæ, siue Hierusalem, ac Sancti Iacobi in Compostella.

Idem Leo X. instante, & de eis testimonium ferente Reuerendissimo D. Gabriele Merino, Archiepiscopo Barren. & Episcopo Legionen. cõcessit infrascripta, videlicet. Quòd quilibet Fratrum Minorum de Obseruantia in Sabbatho in Ramis palmarum dicens Psalmos Pœnitentiales, vel quinque Pater noster, cum totidem Aue Maria, ante Sacramentum Altaris, posset liberare vnam animam à Purgatorij pœnis, voluit tamen quòd fratres prędicti in perpetuum die qua prædicta gratia vtentur, dicant pro Sanctitate sua vnam Coronam Beatæ Virginis Mariæ, & quòd in die S. Ioannis ante portam Latinã, & in die eiusdem Sancti, videlicet, tertia die post Natiuitatem Domini, idem possint prædicti Fratres.

CLEMENS SEPTIMVS
Iulius Medices,

Iuliani Laurentij fratris filius, Florentinus, miles Sancti Ioannis Hyerosolimitani, Leonis Papę X. Patruelis frater, cuius auctoritate Cardinalis designatus, mortuo Adriano Sexto, Cardinalium suffragijs ad Summum Pontificatus Apicem ascendit, ac die Iouis 6. Kalen. Decembris 1523. coronatur, Qui cum Beatum Antoninum Florentinum Sacræ Theologiæ professorem, ex gremio Sacri Ordinis Prædicatorum, & ex officio Vicariatus Generalis, Congregationis eiusdem Regularis Obseruantiæ in Archiepiscopum Florentinum assumptum, Sanctorum Dei Catalogo, atque Beatorum Confessorum, & Doctorum consortio ab eodem Adriano prædecessore suo sollemniter ascriptum, & aggregatum, reperisset super illius Canonizatione litteras Apostolicas, quas idem Adrianus morte præuentus conficere minimè potuerat, conficiendas decreuit, Annumq; Iubilæi 1525. octauò celebrauit, obijt Romæ 6. Kalen. Octobris, 1534. & sepultus fuit in Basilica Sancti Petri, deinde verò ad Ecclesiam S. Mariæ supra Mineruam translatus fuit.

I.

Conseruatores Ordinis Minimorum Fratribus deputat: illorumque officium, & potestatem tribuit, & declarat.

Similem declarationem in huiusmodi Conseruatorum materia habes suprà in bulla Maris Magni Sixti IIII. & infrà Const. 4. Pij V. & Decreto 12. Sacræ Regularium Congregationis.

Vniuersis, & singulis Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filijs Abbatibus, & Prioribus, & alijs personis, in dignitate Ecclesiastica constitutis, ac Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, necnon eorumdem Archiepiscoporum, & Episcoporum Officialibus, seu Vic. in Spiritualibus generalibus, vbilibet constitutis.

CLEMENS Papa VII. Venerabiles fratres, & dilecti filij, salutem, & Apostolicam benedictionem. ¶ Conquæstionem dilectorum filiorum Generalis, & Prouincialium, ac aliorũ, Correctorum, & vniuersorum Fratrum Ord. Minimorum S. Francisci de Paula, percepimus, quod nonnulli Archiepiscopi, & Episcopi, alijque Ecclesiarum Prælati, & Rectores, eorumque Vicarij & officiales, ac Clerici, & aliæ Ecclesiasticæ personæ, tã Religiosæ quam Seculares, necnon Laici, Communia Ciuitatum, & Diœcesum, ac aliarum diuersarum partium, qui nomen domini vacuum recipere nõ formidant, à prædictis Correctoribus, & Fratribus quartã canonica seu alias portiones ex rebus, & bonis eis ratione funeralium, & Christi fidelium priorum legatorum ad certos, & determinatos vsus, præsertim ad fabricam Ecclesiarũ, domorum, & locorum suorum, seu in eleemosinam, aut alias sibi piè relictis, vel erogatis, ac decimas fructuum ex possessionibus, & pecijs terrarum ad eos legitimè spectantibus, & pertinentibus prouenientium, contra Priuilegia, & Indulta Apostolica, eis, & Ordini, ac domibus prædictis concessa, exigunt, & indies exigere conantur, ac relicta, & erogata huiusmodi indebitè occupata detinent, seu ea detinentibus, aut decimas, & portiones huiusmodi exigentibus præstant auxilium, consilium, vel fauorem, & aliàs ipsis super his, ac alijs libertatibus, priuilegijs, & indultis, domibus, & Ordini prædictis, illorũq; personis, tã à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, q̃ aliàs ritè à regibus, & alijs Principibus secularibus concessis; Necnon bonis, rebus, & alijs iuribus ad dictas domos, illarumq; Sacristias spectantibus, multiplices molestias, iniurias, & iacturas inferunt, eosque coram diuersis tàm Ecclesiasticis, q̃ Secularibus iudicibus ad iudicium trahunt; Nonnulli etiam dictum Ordinẽ professi post emissam ab eis Regularem professionem, apostatantes ad aliorũ Ordinum loca se transferunt, & sæpius per secularium habitationes, secundũ vana sui cordis desideria vagando, insolenterq; & scandolosè viuendo, se ab obedientia, & subiectione suorum Prælatorum, etiam prætextu indultorũ, seu licentiarum à Sede Apostolica surreptitiè impetratarum, subtrahunt, in cõtemptũ Religionis, & animarum suarum periculum, & scandalum plurimorum. Quare generalis, & prouinciales, ac alij correctores, & fratres prædicti, nobis humiliter supplicare fecerunt, ut nõ eis valde reddatur difficile pro singulis quærelis ad Sedẽ prædictã habere recursum, prouidere ipsis super hoc paterna diligentia curaremus. Nos igitur qui pro debito pastoralis officij, Religiosarũ personarum quorumlibet dispendijs occurrimus, & profectibus libenter intendimus aduersus exactores, occupatores, detentores, præsumptores, molestatores, & iniuriatores, ac subtrahentes se ab obedientia huiusmodi; Illis volentes eisdem Correctoribus, & Fratribus subuenire, per quod illorum compescatur

temeritas,

temeritas, & alijs aditus committendi similia præcludatur. Discretioni vestræ, per hæc scripta mandamus, quatenus vos, vel duo, aut vnus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, etiam si sint extra loca, in quibus deputati estis Conseruatores, & Iudices, prædictis Generali, prouincialibus, & alijs Correctoribus & Fratribus efficacis defensionis præsidio assistentes, non permittatis eosdem super libertatibus, priuilegiis, indultis, rebus, & bonis prædictis ab eisdé, & quibuslibet aliis indebitè molestari, vel eis grauamina, vel damna, seu iniurias irrogari, aut coram quibuscumque iudicibus ordinariis, vel delegatis, etiã Apostolicis, quauis occasione, vel causa, etiam criminali, eosdem fratres trahi, facturi Generali, prouincialibus, & aliis correctoribus, ac fratribus prædictis cũ ab eis, vel procuratoribus suis, aut eorum aliquo fueritis requisiti de prædictis, & aliis personis quibuslibet super restitutione bonorum, ac rerum, & iuriũ prædictorum, necnõ libertatum, priuilegiorum, & indultorũ prędictorũ & aliorũ eis pro tempore concessorum, obseruatione. Necnon professorum, & se ab obedientia subtrahentiũ huiusmodi ad regularia loca dicti Ordinis reuocatione, & reductione, de quibuslibet molestiis, iniuriis, atque damnis præsentibus, & futuris, in illis videlicet quæ iudicialem requirunt indaginem, summariè simpliciter, & de plano sine strepitu, & figura iudicii, in aliis verò prout qualitas eorum exegerit, iustitię complementum ministrare inhibendo etiam quibuscumque iudicibus prædictis, tàm in principio quàm in medio, vel in fine causæ, ne in causis dictorum fratrum, ét Criminalibus eisdem inuitis sequomodolibet intromittat, ac occupatores, seu detentores, exactores, præsumptores, molestatores; ac iniuriatores huiusmodi, necnon inobedientes, & rebelles, cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis vel conditionis extiterint, quandoque, & quotiescunque expedierit, auctoritate nostra per Censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compescendo, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachii secularis. Et nihilominus legitimis super his habendis seruatis processibus, illos, quos censuras, & pœnas per vos pro tempore latas incurrisse constiterit, eas incurrisse declarare, (& quoties opus fuerit etiam iteratis vicibus) aggrauare curetis. Cæterum, si per summariam informationem super his per vos habendam, etiam vobis constiterit, quod ad loca in quibus occupatores, detentores, exactores, præscriptores, molestatores, & iniuriatores huiusmodi, ac alios quos præsentes litteræ concernunt, pro tempore morari contingerit, pro monitionibus ipsis, & citationibus de eis faciendis, tutus non pateat accessus: Nos vobis citationes, & monitiones quaslibet per edicta publica locis affigenda publicis, & partibus illis vicinis, de quibus sit uerisimilis coniectura, quod ad notitiam citandorum, & monendorũ huiusmodi peruenire valeat, plenam, & liberam concedimus, tenore præsentium facultatem: ac volumus, & dicta auctoritate decernimus, quod monitiones sic factę, perinde eosdem citatos & monitos arctent, ac si eis personaliter intimatę extitissent; Non obstantibus tàm fel. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo non vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium non trahatur, quàm alijs quibuscunque Constitutionibus & ordinationibus Apostolicis tàm de iudicibus delegatis, & conseruatoribus, quam personis vltra certum numerum ad iudicium non vocantibus. Necnon quibusuis priuilegiis, & indultis Apostolicis, quibusuis personis secularibus, vel regularibus, Militiis, Communitatibus, Vniuersitatibus, Capitulis, Castris, Villis, Terris, & locis prędictis, ac quibusuis Cathedralib⁹, ét Metropolitanis vel Collegiatis, aut aliis Ecclesiis, Capitulis,

pitulis Conuentibus, Monasteriis, Hospitalib. & alijs pijs locis, ět motu proprio, & ex certa scientia, etiam de non trahendis eorum subditis, vel personis ipsarum Ecclesiarum, Ciuitatum, Vniuersitatum, Castrorum, Villarum, & locorum respectiuè extra eas, aut coram illis iudicibus, & personis, quam eis ět vigore quarumcumque litterarum Apostolicarum, aut aliàs quibusuis modis, & qualitercumque, & sub quibusuis verborum formis, & clausulis, etiam plena expressa, specialis, specifica, & indiuidua, ac de uerbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac uice dumtaxat, specialiter, & expressè derogamus. Quodque vos filii Canonici, Officiales, & Vicarij de personis, quæ deputari possint Conseruatores non sitis, seu si aliquibus communiter, vel diuisim è prædicta sit Sede indultum, quod excommunicari, suspendi, vel interdici non possint per litteras Apostolicas non facientes plenã, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto, & earum personis, locis, & ordinibus, & nominibus proprijs mentionem, ceterisque contrariis quibuscunqve. Ceterum, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod quilibet uestrum prosequi ualeat articulum etiam per alium inchoatum, quamuis idem inchoans nullo fuerit impedimento Canonico impeditus, quodque à datis præsentium sit vobis, & vnicuique uestrum in præmissis omnibus, & eorum singulis, cœptis, & non cœptis præsentibus, & futuris, perpetua potestas, & iurisdictio attributa, vt eo vigore, eaque firmitate possitis in præmissis omnibus cœptis, & non cœptis, præsentibus, & futuris, & pro prædictis procepere, ac si prædicta omnia, & singula coram uobis cœpta fuissent, & iurisdictio uestra, & cuilibet vestrum in prædictis omnibus, & singulis per citationem, & modum alium perpetua legitimum extitisset, constitutione prædicta super Conseruatoribus, & alia qualibet in contrarium edita, non obstantibus Volumus etiam, & Apostolica auctoritate decernimus, quod ipsarum transsumptis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Curiæ Ecclesiasticæ, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, in iudicio, & alibi, vbi opus fuerit, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur eisdem præsentibus perpetuis futuris temporibus ualituris. Dat. Romæ apud Sanctũ Petrum, sub ann. Piscat. die 19. Martij, 1524. Pont. nostri. an. primo.

DECLA-

II.

DECLARAT PRIVILEGIA, ET GRATIAS, ET Indulgentias vni domui Ordinis Minimorum concessas, ad omnes, & singulas eiusdem Ordinis domos extensas esse, illasque de nouo concedit.

Dilectis filijs Fratribus Ordinis Minimorum Sancti Francisci de Paula.

CLEMENS Papa VII. Dilecte filij salutem, & Apostolicam benedictionem. Deuotionis augmentum vobis Deo propitio prouenire confidimus, si in his, quæ statum vr̃i tranquillitaté concernunt, nos vobis gratiosos, & fauorabiles exhibuerimus, cunctaque sicut nobis nuper exponi fecisti, licet dum fel. record. Iulius II. & Leo X. Rom. Pont. prædecessores nostri, omnia, & singula priuilegia, immunitates, & indulgentias. exemptiones, & indulta alicui domui uestri Ordinis Minim. S. Francisci de Paula particulariter, seu domib. alicuius prouinciæ eiusdem Ord. specialiter concessa, ad omnes, & singulas domos ipsius Ord. extendi uoluerit. Ac idẽ Leo prædecessor omnibus, & singulis uniusque sexus Chr̃i fidelib. Ecclesias vestrarum domorum in Penthecoste, & Annunciationis, & Assumptionis gloriosæ Virg. Mariæ festiuitatibus, necnon in festiuitate Omnium Sanct. deuotè uisitantib. decem annorum, & totidem quadragenarum indulgentiã misericorditer elargitus fuerit. Necnon Correctorib. earundem domorum, sex, aut plures idoneos Confessores pro dictorum Christi fidelium confessionib. audiẽdis deputandi facultatem concesserit. Nihilominus à nonnullis nimium curiosis, hęsitatur, an domus post concessionem prędictam, de nouo constructæ, seu susceptæ, eisdem priuilegijs gaudere, & Correctores præfati tempore indulgentiarum huiusmodi tot Confessores, quot necessarij fuerint, deputare possint. Nos dicti vestri Ordinis vberes fructus in militanti Ecclesia afferentes, prosperum, & tranquillum statum, ac felicem successum, paterno zelantes affectu, ac ne super præmissis aliquod hęsitationis dubium exoriri possit, prouidere volentes, vestris in hac parte supplicationibus inclinati, omnia, & singula priuilegia, immunitates, indulgentias, exemptiones, & indulta, vni, aut pluribus domib. Ord. huiusmodi specialiter concessa, ad omnes, & singulas ipsius Ord. domos de nouo susceptas, & suscipiendas, eadem auctoritate Apost. per pręsentes de nouo extendimus, & ampliamus, ipsasq; domos susceptas, & suscipiendas, eisdem priuilegijs, immunitatibus, gratijs, & indulgentijs, & indultis alijs domib. spãliter concessis, pariformiter, & ęquè principaliter potiri, & gaudere, ac si singulis domib. susceptis, & suscipiendis, & Chr̃i fidelib. illorum Ecclesias visitantib. spãliter cõcessę fuissent. Ac tpe ipsarum indulg. Correctores domorũ hmôi, tot, quot iuxta multitudinẽ populi, necessarij fuerint Confessores deputare posse, & sic ab oĩb. censuris absoluere dẽre, auctorit. & tenore p̃dictis decernimus, & declaramus, nõ obstantib. q̃busuis, ac in Prouincialib. & Synodalib. Constit. editis Generalib. vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, ceterisque contrarijs quibuscunq. Dat. Ro. apud Sanctum Pet. sub annulo Piscat. die 22. Septembris, 1532. Pontificatus nostri, anno nono.

FACVL-

III.

FACVLTAS DANDI LICENTIAM VENDENDI & alienandi bona immobilia Generali, & Prouinciali Romano Ordinis Prædicatorum tribuitur.

Eandem facultatem concessit Leo X. Fratribus Minorum Const. 14. Sed ampliorem concessit Gregorius XIII. priori Generali Fratrum Ordinis Eremitarum quam habes Const. 7.

Dilectis filijs Magistro Generali, & Prouinciali Romano reformato Ordinis Prædicatorum.

CLEMENS Papa VII. Dilecti filij salutem, & Apostolicam benedictionem. Exponi nobis nuper fecit Dilectus filius Thomas de Strozzijs Ordinis Prędic. professor. Quod licet aliàs fel. rec. Leo Papa X. prædecessor nr̃, per suas in forma breuis litteras tam Magistro generali; quam Vicario Cógregationis S. Marci de Florentia, Ordinis prędicti pro tpe existentib. facultatem sibi subditis in Italia Cóuentib. Fribus, Monasterijs, Sororib. seu Monialib. necnon Collegijs, ac personis vtriusq; sexus de pœnitentia dicti Ordin. nuncupatis, bona immobilia pro euidenti vtilitate ipsorum locorum, ac personarum permutare, & vendere possent licentiã dandi sub dat die vigesima quinta Iulij Pontificatus eiusdem, anno secundo, cócesserit, quia tñ à nonnullis in dubium reuocari posset, an litteræ prædictę censeantur reuocatæ, eo quod nos nuper certis ex causis tunc expressis, Cógregationẽ Sancti Marci suppresserimus, ac penitus extinxerimus, domosq; ac loca, necnó vtriusq; sexus personas quascunq. Cógregationis suppressæ, & extinctæ hmói sub prouincia Romana, perpetuò existere, ac per prouincialem dictę prouinciæ Romanæ, reformatum perpetuo regi, per nostras sub plumbo litteras, sub Dat. sexto Kal. Nouemb. Pont. nr̃i an. septimo, instituimus, & uoluimus. Nos ad hmói dubium tollendum auctoritate Apost. tenore præsentium cócedimus vt pro tempore existens tam Magister Generalis, quã Prouincialis prouinciæ Romanę reformatę hmói sibi subditis in Italia Conuentib. Fratrib. Monasterijs, Sororibus, seu Monialib. necnon Collegijs, ac personis vtriusq; sexus de Pœnitentia dicti Ord. nuncupatis, dicta facultate vti possint, videlicet licentiã concedendi bona Cóuentuũ, & locorum hmói ad certum tépus, ac in perpetuum locandi, vel in emphyteusim ad lineam masculinã concedendi, siue cómutandi, aut vendendi, vel quocumq; alio titulo alienandi bona immobilia, & preciosa mobilia minus vtilia, quę nunc hñt, & in posterum iusto titulo habituri sunt, tam pro satisfactione debitorum aliàs pro necessitate, seu vtilitate Conuentuum, & locorum prędictorũ contractorum, aut eadẽ vtilitate suggerente contrahendorum, quã alia euidenti vtilitate ipsorum Conuentuum Monasteriorum, vel Collegiorum, prouiso tamen quod precium ipsorum bonorum

norum immobilium (si vendantur) vel aliàs quouis modo alienentur, centum ducatorum auri de Camera secundum communem æstimationem valorem annuum non excedat, & in emptionem, reparationem, aut augmentum aliorum immobilium, aut necessarium bonorum, seu prefatorũ debitorum realẽ solutionem cum effectu conuertatur, & ad hoc accedat consensus duarum partium vocalium Conuentus, Monasterij, vel Collegii, cuius sunt, Constõnibus, & Ordinationib. Apostolicis, ac felicis record. Pauli II. prædecessoris nri, contra alienantes res Ecclesiasticas, ceterisq; in contrarium facientib. non obstantibus quibuscunq Dat. Romę apud Sanctum Pet. sub ann. Piscat. die 25. Februarii, 1531. Pontificatus nostri, anno Octauo.

III.

DECLARAT, FRATRES MINORES CONVENTVALES sub obedientia Magistri Generalis existentes, iuxta B. Francisci Regulam viuere, & priuilegijs vniuerso Ordini concessis, vti, & frui posse.

Istorum Fratrum Priuilegia confirmauit eis Paulus II. vt suprà, Constitutione 1.

CLEMENS Papa VII. Dilectis filijs Fri Antonio Saxolino Generali, & Prouincialib. Ma istris, ac Fribus Ord. Minorum Conuentualium. Nuncupatorum. Dilecti filii salutem, & Apostolicam benedictionem. Religioni deditis Apost. fauoris pręsidium libenter impendimus, & ne spiritualiter, uel temporaliter detrimenta, & in contemplationis suauitate tranquillum Domino reddere possint famulatum, nostri Ministerii partes propensius adhibemus. Cum itaq; dudum fel. rec. Leo Papa X. prędecessor nr, pro uniuersali vnione vestrum, & aliorum Frum d. Ord. B. Frácisci inter alia per diuersas suas litteras statuerit, quod ex tunc de cetero, perpétuis futuris temporibus Min. Gen. totius Ord. S. Franc. hmói, à solis reformatis d. Ord. viuentib. absq. priuilegiis bona téporalia cócernentib. eligi deberet. Cui oés, & singuli Fres secundum Reg. B. Franc. se subijcere, & obedire tenerentur, & deinde, quod vos filii fratres Conuentuales cum priuileg. à Sede Apost. cócessis viuentes, redditus, & possessiones, ac bona tpalia scdm hmói priuilegia retinere volentes, vnus ex vobis idoneũ, q vester Mag Gen. appellaret, & vrãm curã gereret, eligere possetis, ac ex tunc à Reformatis Min. Gen. à uobis filii fres Couentuales Mag. Gen. electi fuerint. Et sicut nobis nuper exponi fecistis. Quia in Regula Sancti Francisci hmói, ac Ord. vri Minorum statutis, & cósuetudinib. necnon priuilegiis, & indultis Apost. eisdé Ordini & illius

illius Fratribus concessis nulla de Mag. Gene. aut Prouincialib. magistris, dumtaxat de Min. Gen. & Prouincialib. ministris mētio facta sit, ab aliquib. hęsitari posset, an vos & pro tempore existens Gen. & Prou. Mag. necnon Frēs conuentuales Ord. Min. hmōi, ex quib. d. Min. Gen. eligi consueuerat, secundum Regulam S. Franc. & statuta hmōi uiuatis, & an priuileg. & indulta olim Ministri Gen. concessa vobis suffragentur. Nos qui prosperum statum uestrum quos in visceribus gerimus charitatis, paterno zelamur affectu. Attendentes propter mutationem nominis Ministri in Magistrum vestra regularia instituta mutata non esse, ac volentes priuilegia, & indulta vobis concessa illęsa permanere, & quieti vestræ consulere, ac propterea huiusmodi hæsitationis materiam summouere vestris in hac parte supplicationibus inclinati, auctoritate Apost. decernimus, & declaramus vos, & protempore existentes fratres conuentuales ordin. Min. sub d. Mag. Gen. viuentes non aliter, quam iuxta B. Franc. ordin. vestri institutoris Regulam viuere, necnon priuilegijs, & indultis prędictis, absque vlla differentia, aut exceptione vti, potiri, gaudere, illaque vobis suffragari debere, in omnibus, & per omnia, perinde, ac si nomina huiusmodi mutata non fuissent, & sic per quoscunque iudices quauis auctoritate fungentes sublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, irritum quoq; & inane, quicquid secus contigerit attentari, non obstantibus pręmissis, ac Constōnibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon quibusuis concessionib. sub quibuscunque tenorib. & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis in contrarium forsan factis, & faciendis, quas quo ad præmissa nemini suffragari volumus, ceterisq; contrarijs quibuscunque. Dat Ro. apud Sanctum Pet. sub ann. Piscatorijs, die 1. Decemb. 1524. Pont. nostri, anno primo.

V.

COMFIRMATIO, ET AMPLIATIO PRIVILEGIORVM Fratrum Monialium, & Confratrum Ord. Carmelitarum.

Similem confirmationem istius Ord. Fratribus fecit Gregorius XIII. quam habes suprà, Const. 9.

CLEMENS Episc. seruus seruorum Dei, ad perpet. rei memor. Ex Clementi Sedis Apost. prouisione, necnō personarum Deo deuotarum sub Religionis iugo, & regulari castimonia Dño militantium pia deuotione prouenire dignoscitur, vt Ro. Pont. quandoq; per prædecessores suos Ro. Pont. pro personarum earundem, ac illarum locorum felici successu, & quiete, ac Chri fideliū pijs operib. vacantium aīarum salute concessa, & approbet, & innouet, ac innouata cōmuniat, & alia de nouo cōcedat, prout in Dño conspicit salubriter expedire. Sanè pro parte dilectorum filiorū Nicolai Audet Generalis, ac Prouincialium, & Priorum domorum Ordinis B. M. Virg. de Monte Carmelo, necnon Confratrum vtriusq; sexus Confraternitatū in Ecclesijs domorū eiusdē Ord. institutarum nobis nuper exhibita petitio cōtinebat, quod aliàs fel. rec. Ioannes XXII. & Alex. V. Ro. Pont. prędecessores nři vniuersis, & singulis Chri fidelib. qui Cōfraternitatē de Mōte Carmelo ingredi, seu confratrum Cōfraternitatum hmōi numero ascribi, ipsiusq;

Ordinis

Ord. Statuta obseruare, ac habitum dicti Ordin. deferre, seq; fratres, & sorores dicti Ordin. appellare, ita quod si mulier virgo castitatem, vidua verò continẽtiam, cõiugata autem matrimonij iura, prout Sãcta Eccl. pręcipit tpe earum ingressus inuiolabiliter seruare uelle promitterent, & obseruarent, tertiã partẽ suorum peccatorum in Dño relaxarunt, ac ipsa gloriosiss. Dei genitrix semper Virgo Maria ipsorum confratrum, seu religiosorum, ac sororũ animas post eorum transitum suis intercess. cõtinuis, ijs suffragijs, & spãli ꝓtectione adiuuabit, quodq; cõfratres ipsi grãtum earundẽ prędecessorum participes fieri uolentes horas Canonicas, iuxta formã ab Alberto Patriarcha dicto Ord. concessã, & ordinatã recitare, ignari verò literarum dieb. quibus Sancta Eccl. ieiunare pręcipit ieiunare, necnõ quarta feria, & sabbatho toto tẽpore vitæ eorum, præterquã die qua aliquã ex feriis prædictis Natiuitatis D. N. Iesu Chři occurrere contigerit à carnibus abstinere deberent. Ac etiã nonnulli alii Ro. Pont. etiam prædecessores nři, quãplura, & diuersa priuilegia, immunitates, exemptiones, pręsertim quartam funeralium presbyteris sęcularibus non soluendi, ac indulta indulgentias, & peccatorum remissiones, ac gratias dicto Ordini, illiusque fratribus, Monialib. Sororib. & vtriusque sexus personis, ac monasterijs Monialium, & domib. Sororum, eorumque Ecclesijs, & locis quibuscumque, ẽt per modum extensionis, seu communicationis, ac aliàs concesserunt, prout in diuersis eorundem prędecessorum litteris desuper confectis dicitur plenius cõtineri. Quare pro parte Generalis prouincialium Priorum utriusq; sexus confratrum prędictorum asserentium refrigescente in dies fidelium deuotione domos fratrum, & Sororum, ac monasteria hmôi nõ modica reparatione indigere, & propterea fideles ipsos ad tẽporalia bona pro huiusmodi reparatione concedenda spiritualib. bonis, & gratijs inuitare oportere, ac ad id inducere necesse fore, nobis fuit humiliter supplicatum, vt priuilegia, indulta, immunitates, exemptiones, & gratias, ac alia prædicta approbare, & innouare, & inuiolabiliter obseruari mandare, illaque pro potiori cautela de nouo concedere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur dicti Ordinis quem præ ceteris in visceribus gerimus charitatis prosperum, & trãquillum statum, ac animarum salutẽ pěno zelantes affectu, huiusmodi supplicationibus inclinati, Ioannis, & Alexandri, ac aliorum pędecessorum nostrorum litteras, ac per eosdem pędecessores oia, & singula priuilegia, immunitates, exemptiones, ẽt non soluendi quartam funeralium presbyteris sæcularibus quo ad fratres domorum in possessione, quartã ipsam non soluendi existentes dumtaxat, ac indulta indulgentias (citra plenarias) peccatorum remissiones, & gratias Ordini, & illius Fratrib. Monialibus, Sororibus, & vtriusque sexus confratribus, & personis, domib. Monasterijs, Ecclesijs, & locis quibuscunque, etiam per modum extentionis, seu communicationis, & aliàs quomodolibet, etiã per nos, & Sedem Apostolicam concessa, quorum omnium tenores præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis haberi volumus, auctoritate Apostolica tenore pręsentium approbamus, & innouamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari debere, ipsosque Fratres, Moniales, Sorores, personas, monasteria, domos, Ecclesias, & alia loca huiusmodi omnibus, & singulis priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, indultis, indulgentijs (citra tamen plenarias) peccatorum remissionibus, & gratijs, quibusuis congregationibus dicti, & aliorum Ordinum, etiam Mendicantium, fratribus, & personis, ac congregationibus suæ professioni non contrarijs, alijsque ordinibus quibuscunque, etiam non mendicantium, quomodolibet concessis, & con-

cedendis

cedendis in genere, vti frui, & gaudere posse, atq; debere in omnib. & per omnia, perinde ac si eis concessa fuissent, decernimus. Necnó potiori pro cautela ea omnia etiam de nouo concedimus, ipsiusq; Ord. fratres ab Inquisitorib. hæreticæ prauitatis penitus eximimus, & sub nrã, ac dictæ Sedis protectione suscipimus, ac eisdem Inquisitorib. sub excõicationis latę sniç, & officiorum suorum priuationis pęnis districtè inhibemus, ne de dictis Fratribus ét rõne criminis hęresis quoquomodo se intromittere præsumant. Decernentes irritũ, & inane quicquid per eos scienter, vel ignoráter contigerit attentari. Omnibusq; & singulis vtriusque sexus confratribus, & cuilibet eorum aliquem presbyterum idoneum sæcularem, vel cuiusuis Ordinis, etiã Mendicantiũ, & de Obseruantia Regularé in suum possint eligere confessorem, qui uita eis comite eos, & eorum quemlibet à quibusuis, ét maioris excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsq; Ecclesiasticis snĩjs, censuris, & pęnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, uel causa pro tempore latis, & quibusuis etiã pro tempore irretiti fuerint, etiam si illorum absolutio Sedi pręcictæ specialiter, vel generaliter, præterquam si per litteras in Cœna Domini legi solitas reserua ta foret, ac quorumcumque votorum, & iuramentorum, necnon Ecclesię præ ceptorum transgressionibus periuriorum, symoniæ, & homicidij mentalis, vel causalis reatibus, manuum uiolentarum, in quasuis personas Ecclesiasticas, non tamen Episcopus, vel eorum superiores de pręterito iniectionibus, ieiuniorum, horarum canonicarum, diuinorum officiorum, ac pœnitentiarũ iniunctarum in toto, vel in parte omissionibus, omnibusque alijs eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis quantumcumque grauibus, & enormibus, etiam talibus, propter quæ Sedes pręd cta meritò consulenda foret in casibus dictæ Sedi qualitercumque reseruatis, exceptis contentis in dictis litteris Cœnæ Domini, semel in vita, & in mortis articulo, de alijs verò dictæ Sedi non reseruatis casibus, toties quoties opportunum fuerit eorum confessionibus diligenter auditis absoluere, illisque pro commissis pœnitentiam salutarem iniungere, vota verò visitationis quæcunque vltramarina (Liminũ beatorum Petri, & Pauli Apostolorum de Vrbe, & Sancti Iacobi in Cmpostella, necnon religionis, & castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commntare, & iuramenta quæcumque sine tertij pręiudicio relaxare, ac omnium eorum peccatorum semel in vita, & in mortis articulo, vt pręfertur etiam si tunc non subsequatur, plenariam remissionem, & absolutionem auctoritate Apostolica impendere possit. Liceatque omnibus, & singulis vtriusque sexus confratribus prædictis, & cuilibet eorum habere Altare portatile cum debitis reuerentia, & honore, super quo in locis ad hoc congruentibus, & honestis, etiam non sacris, & quauis etiam Apostolica auctoritate interdictis, seu tempore cessationis à diuinis, dummodò causam non dederint huiusmodi interdicto, seu cessationi, & per eos non stet quo minus pareatur Apostolico interdicto, etiam antequam illucescat dies, circa tamen diurnam lucem, seu circa meridiem cum qualitas negotiorum pro tempore ingruentium id exegerit in eorum pręsentia, clausis ianuis excommunicatis, & interdictis exclusis non pulsatis campanis, & submissa uoce missas, & diuina officia per Sacerdotes sæculares, uel regulares huiusmodi celebrare, ac quocumque tem pore Eucharistiam, & alia Sacramentn Ecclesiastica à quocumque maluerrint presbytero idoneo, & vbicumqne sint Rectoris parochialis Ecclesiæ pręiudicio recipere, & administrare liberè, & licitè valeant. Et si contingat ęos, vel eorum aliqué tépore interdicti hmói ab humanis decedere, corpora eo

rum

rum Ecclesiasticæ cum aliqua honesta tamen funerali pompa tradi possint sepulturæ. Quodque singulis Quadragesimalibus, & aliis cuiuslibet anni temporibus, & diebus Stationum Basilicarum, & Ecclesiarum Almæ Vrbis Romæ, & extra illius muros vnã, vel duas Ecclesias, aut vnum, duo, vel plura altaria in partibus illis, vbi eos, seu eorum aliquẽ residere, seu quo declinare contigerit, quas, vel quilibet eorum duxerint eligendas, vel eligenda, deuotè visitando, tot, & singulas, ac similes indulgentias, & peccatorum remissiones consequantur, quas consequerentur si singulis diebus easdem singulas dictæ Vrbis, & extra eam Ecclesias, pro stationibus huiusmodi deputatas personaliter visitarent. Insuper etiam, omnib. vtriusque sexus Christi fidelibus, qui pro Monasteriorum, & domorum reparatione, ac fratrũ huiusmodi sustentatione manus porrexerint adiutrices, supradictas indulgentias consequi possint, & consequantur. Omnibus verò, & singulis aliis Christi fidelibus vtriusque sexus, qui dictum ordinem illiusque domos, & Monasteria, fratres, sorores, & moniales huiusmodi suis eleemosinis, & subsidiis pro tempore iuuerint, & manutenuerint, vt ipsi, & quilibet eorum omnium precum, suffragiorum, eleemosynarum, ieiuniorum, orationum, Missarum, Horarum Canonicarum, disciplinarum, peregrinationum, & cæterorum spiritualium bonorum, quæ pro tempore in vniuersali Sacrosancta Ecclesia militante fiunt, in perpetuũ participes fiant, & omnibus eius meritis gaudeant, ac omnib. aliis, qui gratiis eorũdem confratrum gaudere voluerint aliquam eleemosynam, siue charitatem, prout eis, ac præsidentibus confraternitatum huiusmodi visum fuerit, dando, & largiendo gratiarum huiusmodi participes fiant, indulgemus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dicti ordinis statutis, & consuetudinibus, et iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, necnon priuilegiis, indultis, & litteris Apostolicis per quoscunque Rom. Pontif. prædecessores nostros, ac nos, & Sedem prędictam, etiam motu proprio, & ex certa scientia. ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, & cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, reuocatiuis modificatiuis, præseruatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis Clausulis, quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorũque totis tenoribus specialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habẽda, aut exquisita forma seruanda forent, & in eis caueatur expressè, quod illis nullatenus derogari possit, illorumque omnium, necnon quarumcumque etiã in forma Breuis litterarum occasione præmissorum quomodolibet confectarum, & quorumcumque in eis contentorum tenores, præsentibus pro sufficiẽter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnon modos, & formas ad id seruandos pro indiuiduo seruatis habentes, hac vice dumtaxat, illis aliàs in suo robore permansuris, harum serie specialiter, & expressè derogamus, necnon omnibus illis quæ præfati prædecessores in eorum litteris voluerunt, non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod præsentium transumptis manu alicuius publici Notarii subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum approbationis, innouationis, concessionis,

exemptionis, suspensionis, inhibitionis, decretorum, indulti, derogationis, & voluntatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo trigesimo. Pridie Idus Augusti, Pontificatus nostri anno septimo.

VI.

PRIVILEGIVM DE CELEBRANDA MISSA pro anima à Purgatorio liberanda Fratribus Ordinis Minimorum, & eorum prælatis in domo Sanctissimæ Trinitatis de Vrbe existentibus, viuæ vocis oraculo concedit.

NOS Laurentius Episcopus Albanensis, Sanctæ Romanę Ecclesiæ Cardinalis Sanctorum quattuor, ac maior pœnitentiarius, vniuersis, & singulis Christi fidelibus, pręsentes litteras nostras inspecturis, fidem facimus, & attestamur. ¶ Qualiter Sanctissimus in Christo pater, & Dominus noster Dominus Clemens, diuina prouidentia Papa VII. ad humiles preces nostras, dilectis nobis in Christo Venerabilib. Religiosis, Correctori domus Sanctissimæ Trinitatis de Vrbe, Ordinis Minimorum Sancti Francisci de Paula, ac alijs Fratribus domus Sanctissimæ Trinitatis dumtaxat, Generali verò, ac Zeloso, necnon Prouincialibus, & localibus correctoribus, & alijs superioribus Ordinis, etiam pro tempore existentibus, ac vni cuiuslibet ipsorum secundum Religionis ingressum, antiquiori socio, vbicumque se transferre ex merito obedientię contigerit, vt singulis secundis, & quartis ferijs cuiuslibet hebdomadæ totius anni, missas pro animabus defunctorum celebrare volentes, easdem indulgentias pro animabus defunctorum celebrare volentes, easdem indulgentias pro animabus defunctorum huiusmodi consequantur, ac si in Ecclesia Sancti Sebastiani, Laurentij, & Aracęli, etiam Gregorij, & Potentianæ, extrà, & intrà muros Almæ vrbis celebrassent, ac pari modo Missæ huiusmodi animabus defunctorum, pro quibus eas celebrandas duxerint, suffragentur, perinde, ac si in præfatis, & alijs quibuscunque, etiam qualitercunque priuilegiatis Ecclesijs intrà, & extrà muros Vrbi celebrassent. facto nobis desuper viuæ vocis oraculo. Concessit pariter, atq; indulsit pręsentibus perpetuis futuris temporibus duraturis, & in contrarium facientibus, non obstantibus quibuscunque. In quorum omnium fidem litteras nostras fieri, nostrique sigilli oblongi iussimus appensione communiri. Datum Romæ, in ædibus nostris, sub anno à natiuitate Domini 1524. Die verò 10. Mensis Iulij, Pontificatus Sanctissimi Domini in Christo patris, & Domini Nostri D. Clementis, diuina prouidentia Papę VII. Anno primo.

PRIVI-

VII.

PRIVILEGIA QVAECVMQVE ORDINVM Mendicantium, & non Mendicantium fratribus Minoribus de Obseruantia conceduntur, innouantur, & communicātur.

CLEMENS Papa VII. Ad perpetuam rei memoriam. ¶Dum fructus vberes, quos ordo sacer dilectorum filiorum fratrum Minorum Regularis obseruantię in agro militantis Ecclesię cum propagatione religionis, ac defensione, & augmento Fidei Catholicæ, ac salutę Christi fidelium produxit hactenus, & in dies producit, diligenter attendimus, dignum, quin potius debitum putamus, ut eius statum prosperũ, & tranquillum omni diligentia procuremus, illiusque religiosas personas specialib. fauoribus, & gratiis prosequamur, hinc est, quod nos motu proprio, & ex certa nostra scientia tenore præsentium omnia, & singula priuilegia, immunitates, exemptiones, pręsertim, non soluendi Clericis Secularibus quartam funeralium quo ad fratres in possessionem non soluendi quartam huiusmodi existentes, ac omnia, & singula indulta, indulgentias, peccatorum remissiones, & gratias dicto minorũm, ac S. Claræ, ac tertio de Pęnitentia nuncupato ordinib. illorumq; fratrib. monialib. sororib. & utriusque sexus personis, ac Monasteriis, domib. Ecclesiis, & locis quibuscumque etiam per modum extensionis, seu communicationis, & aliàs quomodolibet per quoscumque Rom. Pontif. prędecessores nostros, ac nos, & sedem prædictam concessa auctoritate Apost. tenore præsentium approbamus, & innouamus, & perpetuę firmitatis robur obtinere, & inuiolabiliter obseruari debere ipsosque fratres, moniales, sorores, personas, monasteria, domos, Ecclesias, & alia loca huiusmodi omnibus, & singulis priuilegiis, immunitatibus, exemptionibus, concessionibus, indultis, indulgentiis, peccatorum remissionib. & gratiis quibusuis, congregationib. dictorum ordinum, aliorumque ordinum mendicantiũ quomodolibet concessas, & concedendas, necnon etiam quibusuis facultatibus, & gratiis suę professioni regularis obseruantiæ non contrariis, aliis ordinib. quibuscumque nō mendicantibus quomodolibet concessis, & concedendis uti, frui, & gaudere posse, atque debere in omnib & per omnia perinde, ac si eis concessa specialiter fuissent, & constitutiones in ultimo capitulo generali dicti Ord. Min. Reg. Obseruantię in prouincia Burgen. Regni Castellę factas, plenam roboris firmitatem obtinere, & ab omnib. quamdiu per Capitulum aliud Generale dicti ordinis mutare non fuerint, inuiolabiliter obseruari debere, necnon regulã ipsam per sanctum Franciscum pro fratrib. Ord. Min. institutam obseruabilē, meritoriam, fundatam super sacrum Euangelium existere, et quoscunque cuiuscunque status, dignitatis, aut conditionis scribentes, aut afferentes regulam ipsam non meritoriam, vel inobseruabilem, seu sacro Euangelio repugnantē esse, in hoc eorum assertionem huiusmodi non esse tenendam, nec admittendam authoritate, & tenore pręmissis decernimus, ac uolumus, & mandamus, ipsosque fratres ab inquisitorib. hęreticę prauitatis eximimus, & sub nostra, & Apostolicę Sedis protectione suscipimus, ipsisque Inquisitoribus sub excōmunicationis sententia, & officiorum suorum priuatione inhibemus: ne de dictis fratribus etiam ratione criminis hæresis quoquomodo se intromittere

præsumant, sicque per quoscunque tam ordinaria quam delegata, & mixta auctoritate fungentes iudices, & personas vbique iudicari, cognosci, atque decidi debere, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, cognoscendi, & decidendi facultate, necnon irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, esse decernimus; & nihilo minus venerabili fratri Archiepiscopo Florentino, & dilecto filio Vicario nostro in Vrbe, nunc, & pro tempore existentibus committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum per se, vel alium, seu alios, auctoritate nostra faciant præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque, plenum effectũ sortiri, illisque monasteria, domos, fratres moniales, & Sorores, ac personas minorum, & sanctæ Claræ, ac tertij Ordinis prædictorum, & alios quoscunque quos quomodolibet concernunt pacificè frui, & gaudere. Nec permittant quẽquam contra tenorem præsentium modo aliquo impediri, molestari, aut inquietari, contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per priuationem quorũcunque beneficiorum suorum Ecclesiasticorum, & inhabilitatis ad illa, ac alia in posterum obtinenda, ac qualcumque de quibus videbitur censuras, & pœnas ac alia iuris opportuna remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis. Non obstantib. fel. rec. Bonifacij VIII. prædecessoris nostri, etiam de vna, & in Concilio Generali de duabus dietis edita, ac alijs Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon statutis, & consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apostolica, & quauis firmitate alia roboratis, necnon priuilegijs, indultis, & litteris Apostolicis, per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem prędictam etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, & cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, reuocatiuis, modificatiuis, præseruatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus efficacissimis, & insolitis Clausulis quomodolibet etiam pluries concessis, reformatis, & innouatis, quibus etiam, si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenorib. specialis, & indiuidua, ac de verbo ad verbum non autem per Clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut exquisita forma seruanda foret, & eis caueatur expressè, quod illis nullatenus derogari possit, illorumque omnium, necnon quarũcunque etiam in forma Breuis litterarum occasione præmissorum quomodolibet confectarum, & quorumcunque in eis contentorum tenores, præsentibus pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis, necnè modos, & formas ad id seruandas pro indiuiduis seruatis habentes, hac vice dumtaxat illis aliàs in suo robore permansuris, harum serie specialiter, & expresè derogamus: necnon omnib. quæ in dictis concessa sunt, non obstantibus contrarijs quibuscunque, & aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possit, per litteras Apostolicas non facientes plenam, et expresam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, q; pręsentium transumptis manu alicuius publici Notarii subscriptis, et sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra adhibeatur, quæ præsentibus originalibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensę. Datũ Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscat. die 30. Maij 1515. Pontificatus nostri anno secundo.

PAVLVS TERTIVS

Alexander Farnesius ex antiqua, & nobili Romana familia oriundus, Leone X. ex Diacono S. Eustachij Episcopus Tusculanus à Clemente VII. Ostiensis, Senatusq. Princeps institutus, septuagenarius, Comitijs Vaticanis Patrum suffragijs electus Non. Nouembris, Ann. 1534. Sumus Pontifex coronatus est, Societatem nominis IESV confirmauit, ac Generale Concilium Tridentinum indixit, obijt Romæ 4. Idus Nouembris, 1549. & sepultus fuit Romæ in Basilica Sancti Petri.

I.

Priuilegia, & indulta Ordinis Minorum Conuentualium Sancti Francisci confirmat, nonnullaq. alia eis decernit.

Similem declarationem fecit in fauorem dictorum Fratrum Clemens VII. vt suprà Const. 4.

Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Magistris, vniuersisq. Fratribus Ordinis Minorum Conuentualium nuncupatorum.

PAVLVS Papa III. Dilectis filijs Generali, & Prouincialibus Magistris, Vniuersisque fratribus Ordinis Minorum Conuentualium nuncupatorum. Dilecti filij, salutẽ, & Apostolicam benedictionem. ¶ Exhibita nobis nuper pro parte vestra petitio continebat, quod licet quãplura priuilegia, exẽptiones, immunitates, libertates, gratiæ, & idulta, vobis, & Ordini vestro p diuersos Rom. Põtif. & p ſelectum Sixtũ iiij. p quãdã sub pridie Kalend. Septemb. incipientes Vniuersalis Ecclesiæ, Mare magnũ nuncupatas, & Leonẽ X. prædecessores nr̃os, p alias sup electione Magistri Generalis eiusdẽ Ordinis Vniuersaliq; vnione, & cõcordia inter vos, & fratres dicti Ord. Min. de Obseruantia nuncupatorũ initis, sub pridie Idus Iunij, datis, eorũ Pontificatus 4. & 5. respectiuè annis desuper confectas sub plumbo litteras, Bullá concordiæ nuncupatas, concessa fuerint, & inter cætera vobis per Sedem Apost. indultum fuerit, quod in temporalibus bonis in quibus de iure succederetis, sĩ in sæculo maneretis, succedere. Necnon legata, relicta, eleemosinas, & quamcumque pecuniarum summam, aliaque bona quæ vobis in futurum relinqui, vel elargiri contingeret recipere, tenere, & habere, ac in vestros vsus conuertere, omnibusque, & singulis alijs priuilegijs, exemptionib. immunitatib. libertatib. gratijs, & indultis fratrib. dicti Ordinis Minorum de Obseruantia nuncupatis, & illorũ Ordini prædictis quomodo-

 libet

libet concessis vti frui, & gaudere liberè, & licitè possetis, prout in singulis prædictis, & alijs desuper confectis litteris plenius continetur, ipsaque priuilegia, exemptiones, immunitates, & libertates, gratiæ, indulta, & concessiones, in viridi sint obseruantia; cupitis tamen pro maiori animi vestri satisfactione priuilegia, exemptiones, immunitates, libertates, gratias, indulta, & concessiones huiusmodi auctoritate nostra roborari. Quare nobis humiliter supplicari fecistis, vt votis vestris huiusmodi annuere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui quorumlibet Christi fidelium præsertim Religiosorum qui salutiferos fructus in agro dominico continua eorum cultura producunt, votis quantum nobis cum Deo licet annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia & singula priuilegia, exemptiones, immunitates, libertates, gratias, indulta, & concessiones huiusmodi, & desuper confectas litteras, quarum omnium tenores hic pro sufficienter expressis haberi volumus, auctoritate Apostolica tenore præsentium approbamus, & confirmamus ac præsentis scripti patrocinio communimus. Decernentes ea (ita tamen quod temporalia bona vobis per prędecessores nostros concessa de superioris vestri licentia tantum, & vestres vsus particulares conuertere possitis) inuiolabiliter obseruari, & vobis suffragari debere: Sicque per quoscunque iudices, & Commissarios quacunque auctoritate fungentes, & sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere: Irritum quoque & inane si secus super his à quocunque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari: Eaque quatenus opus sit innouamus, & de nouo concedimus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon dictorum Ordinum etiã iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis quibusuis in contrarium forsan concessis, vel concedendis. Quibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de eis eorumque totis tenoribus specialis specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum mentio, seu quauis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi pro sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permansuris, specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrariisquibuscunque. Volumus etiam quod præsentium transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutę, munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die 27. Octobris, 1540. Pontificatus nostri anno sexto.

ECCLE.

II.

ECCLESIAE FRATRVM MINORVM vbi Conuentus existunt, Conuentuales vocari debere mandatur, & sepulturæ in eis haberi conceduntur.

Similem Declarationem, & Concessionem fecit Fratribus Prædicatoribus Gregorius Nonus, quæ cum sit eadem, & illius, & alijs per communicationem deseruiat omittitur.

INNOCENTIVS Quartus Episcopus, seruus seruorum Dei. Dilectis filijs Fratribus Ordinis Minorum salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum tanquam veri & fideles Christi Ministri elegeritis vobis in Domo Domini mansiones, dignum esse credimus vt habitacula vestra inter alias honorabiles congregationes fidelium statuamus. Hinc est igitur quod vestris supplicationibus inclinati, præsentium auctoritate decernimus, vt Ecclesię vestræ omnes vbi Conuentus existunt Conuentuales vocentur, vobis nihilo minus licentiam concedentes, vt in ipsis Ecclesijs ad opus Fratrum, & familię vestræ habere liberè cæmiteria valeatis. Nulli ergò hominum liceat hanc paginam nostræ concessionis, & constitutionis, infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Lugduni, Nonis Aprilis, Pontificatus nostri Anno septimo.

III.

FACVLTAS AMPLISSIMA PRAEDICANDI, *Confessiones audiendi, & absoluendi, R. Patribus Societatis IESV conceditur.*

DILECTIS FILIIS.
Moderno, & pro tempore existenti Præposito, & Socijs Societatis IESV in alma Vrbe nostra Canonicè institutis.

PAVLVS Papa III. Dilecti filii salutem, & Apostolicã benedictionem. ¶ Cum inter cunctas solicitudines nostras quibus nos premit Pastorale officium, illa sit præcipua, vt gregi Dominico nobis superna dispositione commisso animarum cura non desit, ne illum antiquus serpens humano generi inimicus iã defessum, & impræparatum inuadat. Attendentes igitur ad fructus vberes quos in Domini vinea hactenus produxistis, & producere nõ desinitis, vestræ Religionis integritati, scientiæ, doctrinæ, moribus, & experientiæ plurimum in Domino confidentes, vobis quos aliàs & Societatem vestram Dei Iesu approbãdam, confirmando, & benedicendo, atque perpetuæ firmitatis munimine roborando, sub Apostolicæ Sedis protectione suscepimus. Et cuilibet vestrum, qui ad hoc onus idoneus repertus, & per vestrum Societatis Præpositum pro tempore existentem deputatus fuerit, in quibusuis Ecclesiis, & locis, atque plateis cõmunibus, seu publicis, & aliàs vbique locorum Clero, & populo verbum Dei prædicandi, proponendi & interpretandi, ac eos viam veritatis edocendi, & ad bene, beateque viuendũ, ita vt in vobis verbo pariter, & exemplo ædificentur in Domino hortandi, & monendi. Necnon illis ex vobis, qui presbyteri fuerint quorumcunque vtriusque sexus Christi fidelium ad vos vndique accedentium Confessionibus diligenter auditis, ipsos & eorum singulos ab omnibus, & singulis eorum peccatis, criminibus, excessibus, & delictis, quantumcunque grauibus, & enormibus etiam Sedi Apostolicæ reseruatis, & à quibusuis ex ipsis casibus resultantibus sententiis, censuris, & pœnis Ecclesiasticis (exceptis contentis in Bulla, quæ in die Cœnæ Domini solita est legi) absoluendi, atque eis pro commissis pœnitentiam salutarem iniungendi, necnon vota quæcunque per eos pro tempore emissa (Vltramarinis, visitationis liminum Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum de Vrbe, ac Sãcti Iacobi in Compostella, necnon Religionis, & Castitatis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutandi, &c. Datis Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die tertio Iulij, anno Domini 1545. Pontificatus nostri anno vndecimo.

PAVLVS

PAVLVS QVARTVS

Ioannes Petrus Caraffa Neapolitanus Ordinis Diui Dominici institutum in ipsa pueritia petijt, sed hinc à Parentibus optimo proposito reclamantibus, vi abductus est, & ad Archigymnasia frequentiora Italiæ literis instituendus dimissus palmam retulit Sacræ Theologię, Latinis, Græcis iuxta ac Hebræis litteris apprimè edoctus, apud Pontificem sui nominis splendor plurimum effulsit, à quo Archiepiscopatu Theatino donatus est, eo deinde relicto, nouum Collegium Patrum Theatinorum à Theate Oppido sic dictorum, celebre hodie in Italia instituit, quod à Clemente Septimo anno 1428. confirmatum fuit. Demum Presbyter Cardinalis designatus Marcello II. successit anno 1555. Septimo Kal. Iunij. Et festum D. Dominici Prædicatorum Ordinis fundatoris, Nonis Augusti, necnon Festiuitatem Cathedræ qua ipse Beatus Petrus Apostolus Romæ primum sedit, singulis annis perpetuis futuris temporis, die 18. Ianuarij in vniuersis orbis Ecclesijs, sub duplici officio respectiuè sollemniter celebrari voluit, statuit, atque mandauit. Obijt Romæ 15. Kal. Septembris, 1559. & sepultus fuit in Basilica Sancti Petri, & deinde ad Ecclesiam Sanctæ Mariæ supra Mineruam translatus.

I.

Facultatem Fratribus Ordinis Minorum de Obseruantia, eorumque Prælatis, sibi personas extra Ordinem in eorum Syndicos, & Oeconomos eligi tribuit, qui nomine Sanctæ Romanę Ecclesiæ temporalia negotia pertractent, cum derogatione speciali Constitutioni Ioan. XXII. Ad Conditorem, necnon priuilegia Ordinis à prędecessoribus condonata, confirmat, & innouat, ac illa, & quædam alia addendo, de nouo concedit.

Hanc eandem facult. confirmauit Pius IIII. sub dat. Ro apud S. Petr. die 27. Apr. 1561. Pont. eiusdem an. 2. Cuius Constõnis tenor in præsenti Collectione non ponitur, cũ idẽ habeatur in seq. Bulla Pauli III. quo alia istius Ord. priuilegia, etiam à Greg. XIII. Constit 8. & à Sixto V. Const. 6. confirmata fuere.

PAVLVS Papa IIII. Ad perpet. rei mem. Ex Clementi Sedis Apostolicæ prouisione, necnon personarum Deo deuotarum, pfectus sub regulari castimonia Dño militantium, pia deuotione, puenire dignoscitur, ut Romanus Pontifex quandoque per prędecessores suos Roma-

Romanos Pontifices, pro Religionis cõseruatione, & augmẽto, ac personarum earundem quiete, & cõmodo cõcessa, approbet, & innouet, ac approbata, & innouata Apostolica auctorit. cõmuniat, vt eo firmiora persistãt, quo sæpius fuerint eiusdẽ Sedis auctoritate circumfulta. Sanè pro parte dilecti filii Clemẽtis de Monelia, Ministri Gñalis Ord. Frũm Min. regularis obseruantiæ, nobis nuper exhibita petitio continebat, quod cum inter operarios, qui ad excolendam vineam Domini Sabaoth. Dei gratia, Ordo ipse magnos probitatis, & doctrinæ, ac animarum salutis fructus semper olim attulerit, & quotidie afferre conetur, ac exinde pro suis sanctis studiis, honestisque laboribus, proque salute animarum, ab Apostolica Sede, cuius continuè pacem, & dignitatem Ordo idem fortiter tutatus est, tam spiritualia, quam temporalia subsidia, ornamentaque acceperit, & accipiat, quibus & sancta sua officia, ac uitam suam regularem, facilius, atque expeditius exequi, & transigere possint, & cęteræ Religiosæ personę, ordinesq; aliis exemplo ipsorum, promptiores, alacrioresque ad sua officia persoluenda reddantur. Cumque etiam ex ipsius Sedis prouisione, ac benigna dignitate prouenire dignoscatur, vt Romanus Pont. quandoq. prędecessorum suorum Romanorum Pont. gesta innouet, ac innouationem, & reuocationem restauret, & Apostolica auctoritate innouata, & restaurata muniat, & fulciat, ac in pristinum statum reponat, & reducat. Et propterea nonnulli Romani Pontifices prędecessores nostri nonnullas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, et absolutiones etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, ac omnia, et singula priuilegia, et indulta, tam spiritualia, quã temporalia, etiam per solam signaturam, aut per oracula, viuę vocis, uel aliàs etiam contra apostatas, tam pro foro conscientię, quam foro fori, tam prędictis Fratrum Minorum, quàm Sanctæ Clarę, ac tertio de pœnitentia nuncupato Ordinib. illorumque superioribus, fratrib. Monialib. et Sororib. ac vtriusque sexus personis, et monasteriis, domib. Ecclesiis, et locis quibuscunque dictorum Ordinum, nunc, et pro tempore existentibus, in genere, uel in specie, etiam per modum communicationis, siue extensionis priuilegiorum inter se, ac etiam cum aliis quibuscunque ordinib. Mendicantib et non Mendicantibus. Et fel. record. Gregorius IX. Bonif. VIII. Alexander Quartus, Nicolaus V. Eugenius etiam Quartus, Leo X. Clemens VII. Paulus similiter Tertius, ac Iulius etiam Tertius, ac alij Romani Pont. prædecessores nostri, et Sedes Apostolica, tam super exemptionibus, etiam ab Ordinariorum locorum, et Legatorum, etiam de latere, ac hęreticę prauitatis Inquisitorum, iurisdictione, visitatione, et correctione, quam etiam ab omni impositione, collecta, decima, subsidio, quarta, et quinta funeralium, et legatorum partibus, pedagiis, et gabellis, ac alio quocunque grauamine per Sedem eandem pro tempore impositis concesserint, ac piæ mem. Martinus Quartus, etiam prædecessor noster, q considerans, quod Fratres Ordinis Minorum regularis obseruantiæ huiusmodi, pro nulla re temporali, iuxta eorundem professionem, et regularia instituta, possunt in iudicio experiri, vt exclusis quibuscunque sollicitudinib. liberius, & quietius diuinis possent vacare obsequijs, & offerentium donantium, & concedentium, aut in vltima uoluntate relinquentium, Ordini Fratrum Minorum, vel illius fratribus prædictis aliquid propter Deum, pia intentio non fraudaretur, ac hæredum, & executorum neg'igentijs obuiari posset, ac vt ipsi fratres secundum modos licitos, & cõgruos, ipsi Ordini relictis sibi in testamentis non fraudarentur, inter alia disposuit, quod Generalis, & Prouinciales

les Ministri, ac custodes vniuersi pro tempore ipsius Ord. Fratrum Minorum possent nominare speciales personas, quę non essent de dicto ordine, pro locorum indigentia singulorum, quas personas taliter per ipsos nominatas pro tempore in ijs legitimam administrationem, & generalem, & liberam gerere, & ipsos veros, & legitimos administratores, Oeconomos, syndicos, & actores esse, & de plenitudine potestatis constituendo, auctoritate Apostolica decreuit, qui res ipsas, & rerum prædictarum precium, & prædictas eleemosynas nomine Romanæ Ecclesiæ, ad quam rerum mobilium, & immobilium quib. fratres vti possunt, ius, proprietas, & dominium nullo medio spectat) reciperent per eosdem in fratrum ipsorum vtilitates, prout eis licet ex Regula, vel declaratione Regulę conuertendas, sicut & quando à Generalib. & Prouincialibus Ministris, & custodibus prędictis, & eorum singulis pro tempore in prouincia, vel custodia sibi decreta, vel ab eiusdem fratribus de assensu eorum, extitissent requisiti, ac eædem personę petendi, exigendi, recipiendi, alienandi prędicta, transigendi quoque, & paciscendi, conueniendi, compromittẽdi, remittendi, refutandi, quietationem faciendi, agendi, defendendi, ac in animas eorum de calumnia vitanda, & veritate dicenda, iurandi, & cuiuslibet alterius generis iuramentum pręstandi, cum illis, & contra illos, qui huiusmodi res mobiles, & immobiles, aut precium earum, vel relictas eleemosinas fratribus in testamentis occuparent, vel violenter auferrent, siue contra voluntatem fratrum quomodolibet obtinerent. Et generaliter in omnib. causis, rebus, & locis huiusmodi ad ipsam Eccl. spectantib. ipsorum fratrum vsui concessis. Necnon pro immunitatib. libertatib. & iuribus, ac priuilegijs, & indulgentijs eorundem sine cuiuslibet satisdationis, & cautionis onere plenam, generalem, & liberam haberent Apostolica auctoritate pręfata in iudicio, & extra iudicium potestatem, reuocandi quoque personas easdem, & earum qualibet, ac alias eis subrogandi, & uel nominandi per supradictum modum nominationis, quoties opportunum foret, quæ eandem in prædictis, vel similem haberent potestatem plenam, & liberam, per suas, sub datum apud Vrbem Veterem, quintodecimo Kalendas Febr. Pont. sui anno 2. auctoritate Apost. pręfata, etiam concessit facultatem. Et licet recolendæ mem. Ioan. Papa XXII. similiter prædecessor noster Constitutione, quæ incipit: Ad Conditorem, per quam ministris, & custodibus, & fratribus prædictis, ne litteris, & concessione Martini prędecessoris huiusmodi sine Apostolicæ Sedis præfatæ licentia vterentur, inter cetera prohibuerit, nihilo minus prohibitione huiusmodi nõ obstante, sanctæ mem. Martinus V. similiter prędecessor noster, uoluit, & eadẽ auctoritate Apostolica concessit Ministris, & custodibus, & fratribus prædictis, quod ipsi, & eorum singuli litteris Martini Quarti prędecessoris, ac omnibus in eis contentis huiusmodi liberè, & licitè vti valerent, tandiù, & quousq; per Sedem prædictam aliud in pręmissis eidem Ordini vtilius foret ordinatũ, ac etiam fel. rec. Eugenius etiam Papa Quartus pariter prædecessor nr̃ ius huiusmodi eidem Ord. per alias suas litteras tenore litterarũ Martini IV. prędecessoris huiusmodi in eis præinserto, vt dicitur, concessit conseruari. Necnon etiam piæ mem. Nicolaus V. & Sixt. Quartus ẽt prædecessores nostri, super cõfessionibus audiendis omnium personarum extranearum, & forensium quarumcumque diœcesum per fratres Minores Ordinis, & Obseruantiæ regularis huiusmodi, ad hoc à suis superioribus, vt moris est deputatos, necnon pro absolutionis beneficio illis impendendo, ac Sacratissimæ Eucharistiæ Sacramento eis taliter confessis, omni tempore, præterquam in die Resurre-

ctionis

ctionis Dominicæ, licitè administrando, per diuersas eorum litteras, eadem auctoritate Apostolica facultatem concesserunt, ac idem Eugenius, & diuersi alij Romani Pontifices prædecessores nostri, facultatem absoluendi huiusmodi sub certis modis, & forma ac etiam in diuersis Conuentibus Ordinis huiusmodi tunc expressis (etiam viuæ vocis oraculo vt præfertur) ampliarunt, & extenderunt prout in singulis concessionibus, & litteris eorumdem prædecessorum plenius dicitur contineri. Cum autem sicut eadem expositio subiungebat, ea quæ Sedis Apostolica auctoritate præfata munita existunt maiorē obtineant roboris firmitatem, dictusq; Clemens Minister, cupiat priuilegia, facultates, cōcessiones, indulta, dispensationes, & singulas alias gratias huiusmodi, etiam per nos approbari, innouari, & confirmari; Pro parte eiusdē Clementis Ministri, nobis fuit humiliter supplicatum, vt eisdem priuilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, conseruatoriis, declarationibus, facultatibus, dispensationibus, gratiis, concessionibus, indulgentiis, & indultis pro illorum obseruantia viridiore nostræ approbationis robur adiicere, aliàsque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui omnium votis pręsertim illis quibus sub suaui Religionis iugo diuinis laudibus, & Christianæ professionis augmento incumbentium personarū, tranquillitati, commoditatibus, & honori consulitur, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis, huiusmodi supplicationibus inclinati, pręmissa, ac omnia, & singula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, etiā ab Inquisitoribus pręfatis, libertates, pręrogatiuas, fauores, conseruatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias, & indulta spiritualia, & temporalia etiam per modum communicationis, & extensionis inter se, & cum alijs ordinibus mendicantibus, & non mendicantibus, eiusdem fratrum minorum regularis obseruantię ac Sanctę Clarę, & de pœnitentia tertio ordinibus, etiam in congregatione sub trium votorum substantialium professione, & eorumdem superiorum ordinis Min. regul. obseruātię huiusmodi obedientia degentibus, ipsorumque superiorum Fratribus Monialibus, Sororibus, ac vtriusque sexus, etiam singularibus personis, necnon Monasterijs, Domibus, Ecclesiis, & locis quibuscumque, in genere, & in specie, etiam per solam Signaturam, etiam viuę vocis oraculo, vt præfertur, aut aliàs, tam per pręfatos, ac quoscunque alios Romanos Pontifices pręde cessores nostros, ac nos, & Sedem pręlictam, quam Imperatores, Reges, & alios Principes sub quacumque forma & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, Necnon cum omnibus, & singulis in eis contentis Clausulis, decretis, & declarationibus, singulas desuper confectas litteras, & in eis contenta (etiam prout largius in aliquibus earum eis concessum est) interpretando, & inde secuta quæcumque illorum omnium tenores, & formas, datas, effectas & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur pręsentibus, pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate Apostolica, tenore pręsentium ex certa scientia, ac de Apostolicę potestatis plenitudine approbamus, & innouamus, & perpetuam roboris firmitatem obtinere, & firmiter obseruari, necnon Ordinibus Fratrum Minorum regularis obseruantię, & Sanctę Claræ, ac tertio de pœnitentia nuncupato, etiam in congregatione, sub obedientia fratrum Minorum obseruantię huiusmodi degentibus superioribus, Fratribus, Monialibus, etiam Tertiariis nuncupatis Sororibus, Personis, Monasteriis, Domibus, Ecclesijs, & locis pręfatis, etiam per modum communicationis, & extensionis huiusmodi, suffragari, illisque frui, vti, & gaudere, quan do

quando,& quoties opus fuerit,posse,& debere,in iudicio,& extrà,ac ēt in foro conscientiæ,in omnib.& per omnia,perinde,ac si spāliter,& expressè eisdē frum Minorum,an Sanctæ Claræ,& Tertio de pœnitentia nuncupato ordinibus cōcessa fuissent,decernimus.Supplentes oēs,& singulos iuris, & facti defectus,si qui forsan interuenerint in eisdem, & nihilo minus pro potiori cautela,& ampliori dono gratiæ,illa omnia,& singula,quæ per præfatos prædecessores nostros,ac Imperatores,Reges,& Principes,ac nos,& Sedem eandem,cōcessa,statuta,& ordinata fuerunt,ēt iuxta ampliorē,& fauorabiliorem illorum intelligentiā,& interpretationē,& prçsertim,vt exclusis quibuscunq; sollicitudinib. liberius,& quietius diuinis possint vacare obsequijs frēs Minorum Reg.obser.hmōi,& aiarum saluti per amplius proficere,& offerentiū,donantium,& concedentium,aut in vltima voluntate relinquentium ordini prçdicto,vel frībus ordinis Min.huiusmodi aliquid propter Deum pia intentio non fraudetur,ac hçredum,& executorum negligentijs obuietur,ac vt ipsi fratres secundū modos licitos,& cōgruos ipsi Ord.relictis sibi in testamētis mobilib.& immobilib. bonis,& alijs etiam pecuniarijs sibi quomodolibet oblatis,concessis,legatis,& donatis,pro tēpore,ēt pro missis,& alijs diuinis officijs eleemosinis,& alijs reb. non fraudentur,& quod Gn̄alis de per se,in toto Ordine,& singuli Prouinciales,Ministri,ac custodes vniuersi, pro tpe existentes ipsius Ord.fratrum Minorum in suis Prouincijs,& custodijs respectiuè, & ad hoc ab eis respectiuè deputati frēs ꝓ tpe,possint nōiare spāles personas,quæ nō sint de dicto Ord.Minorum,pro locorum indigentia singulorū,qn̄,& quoties opus fuerit in singulis eorum Conuentib. quas personas taliter nominatas pro tempore,in ijs administrationem legitimā, & generalem, ac liberam gerere,& ipsos veros,& legitimos administratores,Oeconomos,Syndicos,& actores esse de potestatis plenitudine constituendo,eadem auctorit. etiam decernimus,qui res ipsas,& rerum ipsarum precium, & prædictas eleemosinas nomine Romanæ Ecclesiæ(ad quam rerum omnium mobilium, & immobilium,quib.fratres vti possunt ius,proprietas,& dominium nullo medio spectat)recipiant,& recipere possint,& debeant per eosdem in fratrum ipsorū vtilitates,etiam pro uictu,& vestitu eorum,ac reparatione Conuentuum, & aliarum rerum,locorum,Conuentuum,& Fratrum hmōi necessitatibus pro tempore conuertenda,sicut,& quando à dictis Generali, in toto Ordine, & Prouincialibus Ministris,ac Custodibus prædictis,& eorum singulis,pro tēpore in prouincia,vel custodia sibi decreta,vel ab eisdem fratribus de assensu eorum extiterint requisiti,ac eædem personæ petendi,exigendi,recipiendi,alienandi prædicta,transigendi quoque,paciscendi,conueniendi,compromittendi,commutandi,remittendi,refutandi,quietationem faciendi, agendi, defendendi,ac in animas eorum de calumnia,& veritate dicenda, iurandi, & cuiuslibet alterius iuramentum præstandi,cum illis,& contra illos,qui huiusmodi res mobiles,& immobiles,aut precium earum,vel relictas eleemosinas fratribus in testamentis,aut aliàs eis donatas,& concessas occuparent,uel violēter auferrent,siue contra uoluntatem fratrum quomodolibet retinerent,& generaliter in omnibus causis pro rebus,& locis huiusmodi ad ipsam Ecclesiā spectantibus,ipsorum fratrum vsui concessis, necnon pro immunitatibus, & libertatibus, iuribus, & priuilegijs, ac indulgentijs eorumdem, sine cuiuslibet satisdationis, & cautionis onere, plenam, generalem, & liberam habeant auctoritatem præfata auctoritate Apostolica in iudicio,& extra illud,ptātem concedimus,reuocandi quoq; personas easdē,& earū quam

libet,

libet, ac alias subrogandi, uel nominandi, per supradictum modum nominationis quoties opportunum fuerit, quæ eandem in prædictis, vel similē habeant potestatem, plenam, & liberam, etiam Generali, ac Prouincialib. Ministris, ac Custodibus huiusmodi, & eorum singulis, vt præfertur, eadem auctoritate facultatem etiam concedimus. Nec propter præmissa fratres Minores huiusmodi contra Regulam Sancti Franc. quam professi sunt, & profitentur in futurum, siue contra statuta Regularia sui Ordinis huiusmodi in aliquo facere, nec fecisse, immò cum illius obseruatione quo ad hoc, & pura, & sana cōscientia sine alicuius conscientiæ scrupulo vixisse, eatenus, & in posterum viuere. Et sic per quoscunq; iudices, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere. Irritum quoq; & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate sciēter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus, & declaramus. Et insuper vt pro tempore deputatos Confessores, Fratres Ordinis minorum obseruātię huiusmodi omnium quarumcumque diœcesum vtriusque sexus Christi fidelium ad eos pro tempore recurrentium, confessiones audire, eosque etiam in casibus, & censuris, quibus eis per priuilegia Sedis Apostolicæ, etiam per modum communicationis, & extensionis quorumcumque Ordinum, etiā Minimorum hactenus concessum est, posse absoluere, & singuli ordines, etiam Minorum (quorum priuilegia eidem Ord. Minorum sunt cōmunicata, & extensa) absoluere cōsueuerunt, absoluendi, ac pœnitentiā salutarem iniungendi, & omni tempore, præterquam in die Resurrectionis Dominicę Sacramentum Eucharistię, tam illis, quam alijs quibusuis personis licitè ministrandi, Apostolica auctoritate prædicta indulgemus, ac de nouo concedimus in omnibus, & per omnia, ita quod Ordines superiores Fratres, Moniales, Sorores, Personæ, Monasteria, Domus, Ecclesiæ, & loca prædicta, illis tam in genere, q̄ in specie concessis, vt præfertur, vti, potiri, & gaudere possint, & debeant. Ac ab ipsis Inquisitoribus, impositionibus, grauaminibus, oneribus, decimis, quarta, & quinta etiam funeralium, & aliorum quorumcumque eis legatorum, & oblatorum, ac cōcessorum pro tempore, necnon Pedagijs, & Gabellis, ac omnib. & singulis alijs supradictis, libera penitus, immunia, & exempta auctoritate Apostolica, & tenore prędictis, etiam concedimus, & indulgemus, ac statuimus, & ordinamus. Et nihilo minus venerabilibus fratribus Archiepiscopo Rothomagensi, & Episcopo Conchensi, ac dilecto filio Curiæ causarum Camerę Apost. Auditori, per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, faciant auctoritate nostra pręsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, plenum effectum sortiri, illisq; oēs quos concernunt pacificè frui, & gaudere: non permittentes quemquā desuper per quoscunq; quomodolibet indebitè molestari. Cōtradictores quoslibet, & rebelles etiam per quascunq; (de quib. eis videbitur) censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac alia opportuna iuris remedia, appellatione postposita, compescendo. Ac legitimis super his habendis, seruatis processibus, etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus super cathedram Bonifacij, & dudum Viennensis Concilij, ac Clementinę Religiosi, de priuilegijs, & dudum, de sepulturis, ac etiam. Ex frequentibus, de sententia excommunicationis, ac Extrauagante, Ad Conditorem, Ioan. XXII. cum alijs Constitutionibus eandem materiam prædictæ Extrauagantis tangentibus, seu concernentibus, ac Regulis Cancellariæ Apostolicę, iam editis, & in

& in futurum edendis, ac piæ memoriæ Bonifacii Papę Octaui, etiam prædecessoris nostri, de vna, & in Concilio Generali de duabus dietis editis (dummodò ultra tres dietas aliquis vigore præsentium ad iudicium non trahatur) & alijs Apostolicis, ac Prouincialibus, Capitularibus, Generalibus, & Specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam in ultimo Generali Concilio Lateranensi celebrato, & aliis Conciliis editis, necnon statutis, & consuetudinibus etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegiis quoq; indultis, & litteris Apost. etiam in forma Breuis per Leonem X. Clementem Septimum, Paulum Tertium, Iul. etiā Tertium, pręfatos, ac quoscunque alios Rom. Pont. prędecessores nostros, ad Sedem eandem etiam motu proprio, ac scientia, & potestatis plenitudine similib. ac cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, etiam priuilegiorum eorundem reuocatiuis, restrictiuis, præseruatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, alijsque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis quomodolibet etiam pluries concessis, confirmatis, & innouatis, quibusuis personis, & ordinibus in contrarium forsan concessis, confirmatis, & innouatis, quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, meritò, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, & in eis caueatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma derogari possit. Tenores huiusmodi, ac si de uerbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, pręsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac uice dumtaxat, specialiter, & expresse derogamus. Aut si aliquib. cōmuniter, uel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, uel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam de uerbo ad verbum, de indulto hmôi mentionem. Ceterisq; contrariis quibuscunq. Verum, quia difficile foret præsentes litteras ad singula quæque loca, in quib. fortè opus esset, deferri. Volumus, & pariter Apostolica auctoritate decernimus, quod illarum transumptis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Eccl. constitutæ, seu Curiæ Ecclesiasticæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quę adhiberetur, si forent exhibitæ, uel ostensæ. Dat. Ro. apud Sanctum Marcum, sub ann. Piscat. die prima Iulij, 1555. Pontificatus nostri anno primo.

CON-

II.

CONFIRMATIO, ET AMPLIATIO priuilegiorum Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, necnon totius Ordinis Congregationum, Fratrum, Monialium Corrigiatorum, Mantellatarum, ac Confraternitatum.

Dilecto Filio Gabrieli Veneto, totius Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini Priori Generali.

CLEMENS Episc. seruus seruorum Dei, dilecte fili salutem, & Apostolicam benedictionem. Romanus Pont. quandoq; per prędecessores Ro. Pontifices pro personarum sub Religionis iugo, & regulari castimonia Deo seruientium prosperè, & felici successu, ac quiete concessa approbat, & innouat, ac innouata cōmunit, & alia de nouo concedit prout in Dño conspicit salubriter expedire. Sanè prę ceteris curis, quæ permultæ sunt, demandato tibi Generalatus officio incumbentib. hæc cura potissima est, vt priuilegia, exemptiones, gratias, & indulta ab eisdem Rom. Pontificib. Ordini Sancti Aug commissa, & illius Fratribus concessa in suo robore conseruentur, & firmiter obseruentur Et propterea nobis humiliter supplicare fecisti, ut omnia, & singula priuilegia, indulta, immunitates, exēptiones, libertates, & gratias, ab ipsis prędecessorib. concessa, & forsan, etiam per viam communicationis, & ampliationis extensa, & ampliata approbare, & innouare, ac alias in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos ad vberes fructus, quos in agro Dominico præfatus Ordo produxit, debitum respectum habentes, hmói supplicationib. inclinati, ex nostra mera deliberatione, & ex certa scientia, omnia, & singula priuilegia, gratias, cōcessiones, immunitates, libertates, facultates, & exemptiones etiam per modum extensionis, & communicationis, ac ampliationis tibi, & Ord. tuo, & utriusque sexus, etiam Corrigiatis, & Mantellatis, atque aliis personis, Congregationibus, Confraternitatibus, domib. Monasteriis, Ecclesijs, & locis quibuscunque per eosdem Rom. Pontifices prędecessores nostros, & pręsertim per fel. rec. Bonifacium viij. & Sixtum iiij. et Iulium ij. et Leonem X. aliosq; Romanos Pont. prędecessores nostros hactenus quomodolibet concessa, et innouata, quorum omnium tenores, ac si de uerbo ad verbum pręsentib. insererentur, pro expreslis, et insertis haberi volumus, auctoritate Apost. tenore præsentium approbamus, et innouamus, ac perpetuę firmitatis robur obtinere, et inuiolabiliter obseruari decernimus, ac ꝓ potiori cautela illa cū illorum extēsionib. ampliationib. cōmunicationibus, etiam de nono concedimus, ipsosq; fr. s, Moniales, Sorores, personas, Monasteria, domos, Ecclesias, ac alia loca religionis huiusmodi, omnib. et singulis priuilegijs, exemptionib. indultis, et gratijs quibusuis, dicti, et aliorum Ord. etiam Mendicantium, etiam de Obseruantia nuncupatorum, ac Ordinis Prędicatorum, Carmelitarū, B. Mariæ Seruo-

Seruorum,ac Minimorum,& aliorum quorumcunque Ordinum Fratribus, & personis,ac Congregationibus,Confraternitatibus, illorumque Ecclesijs, Oratorijs,Domibus,& alijs piis locis,illorumque Prioribus,Fratribus,& Sororibus,Conuersis,& Oblatis,Corrigiatis,Mantellatis, & de Pœnitentia nuncupatis,& alijs vtriusque sexus personis,per eosdem Prędecessores, ac etiam per nos hactenus quomodolibet etiam viuę vocis oraculo in genere concessis, & in posterum forsan concedendis,& præsertim fel.rec.Clementis IIII.prædecessoris nostri,inter alia disponentis,quod nulli ex Mendicantium Ordinum professoribus,Ecclesias,Oratoria,Loca,vel Domos propè Ecclesias,Oratoria, vel Domos Fratrum Minorum,& Prędicatorum Ordinum prædictorum per trecentas cannas per aerem distantes construere,vel ędificare,seu construi, vel ædificari facere possent, vti, frui,& gaudere posse, & debere in omnibus, & per omnia,perinde,ac si tibi,& ordini tuo,ac fratribus,Monasterijs Ecclesiis, & locis eiusdem ordinis tui concessa fuissent, scientia, auctoritate, & tenore prædictis etiam decernimus illorumque transumpta tibi dictoque tuo Ordini illiusque personis,locis,& bonis in iudicio,& extra illud,vbicunque per te,vel aliàs dicti Ordinis tui personas,seu illarum nomine fuerint exhibita,vel ostensa,suffragentur,ac si in eis tuus Ordo,illiusque Prælati,personę, & loca nominatim fuissent,& essent expressa: non obstantibus quibuscumque Apostolicis suspensionibus,reuocationibus,& restrictionibus,ac in Prouincialibus,& Synodalibus Conciliis editis,generalibus, & specialibus Constitutionibus, nec non Parisiensis,& aliorum locorum generalium studiorum Vniuersitatibus, & Curię Viceren. Auinionen.& quibuscunque Ordinarijs Pręlatis, & personis concessis litteris,ac Priuilegiis,etiam si ad illorum derogationem de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica,ac de verbo ad verbum, non autem per generales clausulas,id importantes, mentio seu quæuis alia expressio habenda,aut aliquali alia exquisita forma seruanda esset, illorum tenoris præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris hac vice dumtaxat quoad pręmissa specialiter, & expresse derogamus,& illa nemini præiudicium pręmissorum suffragari posse, aut debere etiam decernimus,necnó omnibus illis quæ præfatos Prædecessores in suis litteris voluerunt non obstare,cęterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quod transumptis pręsentium manu publici Notarii subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides vbicunque adhibeatur,tam in iudicio,quam extra illud, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur,si illę essent exhibitæ,vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum,sub annulo Piscatoris, die vltimo Octobris, 1530. Pontificatus nostri,anno septimo.

PIVS QVARTVS

Joannes Angelus, Bernardini Medices Mediolanensis filius, summæ & admirandæ in rebus gerendis prudentiæ, Paulo IIII. mortuo diuini consilij, & bonitatis gratia concordibus suffragijs eligitur in ipsis Natalis Domini ferijs anno 1560. Epiphaniæ demum festo de more Romæ coronatus est, & Sacrosancti Oecumenici, & Generalis Concilij Tridentini Sessionibus finem imposuit, illasq́, & in eis singula contenta, statuta atque decreta auctoritate Apostolica confirmauit. Obijt Romæ 5. Idus Decembris 1565.

I.

Declaratio quod Concilij Tridentini Decreta circa reformationem, & ius positiuum à Kal. Maij 1564. tantummodò ligare cœperunt.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶ Sicut ad Sacrorum Conciliorum decreta, ac Canones, auctoritas atque confirmatio Apostolicæ Sedis, & debet, & solet accedere: ita si qua super eis exorta sit dubitatio, eiusdem Sedis iudicio, & declaratione tollenda est. Ad aures nostras peruenit, multos esse qui dubitarent ex quo tempore cœperint decreta Sacri Generalis Concilij Tridentini ad reformationem, & ius positiuum dumtaxat spectantia, eos ad quos pertinent, obligare, illa præsertim quę tempora certa præstituunt ad Prouinciales Diœcesanasque Synodos celebrandas, ad Sacros Ordines suscipiendos, ad Religionem profitendam, ad parochiales Ecclesias aliaque beneficia Ecclesiastica quæ eiusdem Concilij decretis retineri prohibitum fuit resignanda, & ad complures res huiusmodi exequendas, ac alias omnes ad prędictam reformationem iusque positiuum tantum spectantes, quæ obseruari, aut euitari debeant. Nos itaque vt omnis controuersia dubitatioque tollatur, Motu proprio, eam rem prout rationi, iuri, & æquitati conuenire censuimus, duximus declarandam. Nam etsi ipsius Concilij decreta etiam de venerabilium Fratrũ nostrorum S.R.E. Cardinalium consilio, & assensu, in Consistorio nôstro secreto confirmata à nobis fuerunt, sub finem mensis Ianuarij, & ab eo etiam tempore apud hanc Sanctã Sedem obseruari cœperunt, quia tamen non parũ temporibus in eis Romę diligenter emendatęq; imprimendis necessariò consumptum fuit, & iure ẽt communi sancitum est, vt Constitutiones nouæ vim non nisi

nisi post certum tempus obtineant, æquum nobis, & iustum visum est, prædicta decreta omnia ad dictam reformationem, eiusque positiuũ dumtaxat spectantia à kal. Maij proximè præteriti omnes obligare cœpisse, neque post eam diem excusationem cuiusquam, quod ea ignorauerit, admittendam, atque ita Apostolica auctoritate declaramus, ac definimus, & ab omnibus iudicari debere mandamus, atque statuimus. Decernentes irritum, et inane, si quid secus à quoquam quacumque dignitate, auctoritate, et potestate prædito contigerit iudicari. Non obstantibus Constitutionib. et ordinationib. Apostolicis, alijsq; in contrarium facientib. quibuscumque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, definitionis, mandati, statuti, et decreti, infringere, vel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo sexagesimo quarto, Quintadecima Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno quinto.

II.

REVOCATIO OMNIVM PRIVILEGIORVM, Confeßionalium Maris magni, aliarumque gratiarum Regularium Ordinibus, Locis, Ecclesiis, ac Hospitalibus conceßarum, in ijs tantum, in quibus Decretis Concilij Tridentini aduersantur.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ In principis Apostolorum Sede, meritis li et imparibus, diuina dispositione constituti, nihil neque vniuersali Ecclesiæ curæ, & solicitudini nostræ commissæ, salubrius, neque iniuncto nobis Apostolicæ seruitutis officio, decentius præstare possumus, quam quòd prouidentiæ nostræ Oecumenicum Concilium Tridentinum, sicut nostris potissimum auspicijs, summaque Sanctorum Patrum concordia per Dei misericordiam fœliciter absolutum fuit, ita per vniuersos, qui Christiana pietate censentur, vbique suscipiatur, et remotis quibuslibet obstaculis, ab omnibus æqualiter obseruetur. ¶ Cum itaque in eodem Concilio quàm plura salubria, et ad vniuersalem morum reformationem valde vtilia, decreta, atque statuta, maturo, præsentium ipsorum examine præcedente, sint edita, quibus multa, atque diuersa priuilegia, exemptiones, immunitates, dispensationes, facultates, conseruatoriæ, indulta, et vt uocant, confessionalia, et Mare magnum, et aliæ gratiæ, quæ uarijs, tam Cathedralibus, etiam Metropolitan. quam Collegiatis Ecclesijs, Monasterijs, Conuentibus, et alijs Religiosis, etiam fratrum mendicantium Domibus, et Ordinibus, necnon sancti Spiritus in Saxia Sancti Io. Lateranens. ac incurabilium de Vrbe, Sancti Augustini Vienn. et Sancti Bernardi Iuren. alijsque hospitalibus, militib. eorumque Capitulis, et Conuentibus,

PIVS QVARTVS

Joannes Angelus, Bernardini Medices Mediolanensis filius, summæ & admirandæ in rebus gerendis prudentiæ, Paulo IIII. mortuo diuini consilij, & bonitatis gratia concordibus suffragijs eligitur in ipsis Natalis Domini ferijs anno 1560. Epiphaniæ demum festo de more Romæ coronatus est, & Sacrosancti Oecumenici, & Generalis Concilij Tridentini Sessionibus finem imposuit, illasq́, & in eis singula contenta, statuta atque decreta auctoritate Apostolica confirmauit. Obijt Romæ 5. Idus Decembris 1565.

I.

Declaratio quod Concilij Tridentini Decreta circa reformationem, & ius positiuum à Kal. Maij 1564. tantummodò ligare cęperunt.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. ¶Sicut ad Sacrorum Conciliorum decreta, ac Canones, auctoritas atque confirmatio Apostolicæ Sedis, & debet, & solet accedere: ita si qua super eis exorta sit dubitatio, eiusdem Sedis iudicio, & declaratione tollenda est. Ad aures nostras peruenit, multos esse qui dubitarent ex quo tempore cęperint decreta Sacri Generalis Concilij Tridentini ad reformationem, & ius positiuum dumtaxat spectantia, eos ad quos pertinent, obligare, illa præsertim quę tempora certa præstituunt ad Prouinciales Diœcesanasque Synodos celebrandas, ad Sacros Ordines suscipiendos, ad Religionem profitendam, ad parochiales Ecclesias aliaque beneficia Ecclesiastica quæ eiusdem Concilij decretis retineri prohibitum fuit resignanda, & ad complures res huiusmodi exequendas, ac alias omnes ad prędictam reformationem iusque positiuum tantum spectantes, quæ obseruari, aut euitari debeant. Nos itaque vt omnis controuersia dubitatioque tollatur, Motu proprio, eam rem prout rationi, iuri, & æquitati conuenire censuimus, duximus declarandam. Nam etsi ipsius Concilij decreta etiam de venerabilium Fratrũ nostrorum S.R.E. Cardinalium consilio, & assensu, in Consistorio nõstro secreto confirmata à nobis fuerunt, sub finem mensis Ianuarij, & ab eo etiam tempore apud hanc Sanctã Sedem obseruari cęperunt, quia tamen non parũ temporibus in eis Romę diligenter emendatęq; imprimendis necessariò consumptum fuit, & iure ẽt communi sancitum est, vt Constitutiones nouæ vim non nisi

nisi post certum tempus obtineant, æquum nobis, & iustum visum est, prædicta decreta omnia ad dictam reformationem, eiusque positiuũ dumtaxat spectantia à kal. Maij proximè præteriti omnes obligare cœpisse, neque post eam diem excusationem cuiusquam, quod ea ignorauerit, admittendam, atque ita Apostolica auctoritate declaramus, ac definimus, & ab omnibus iudicari debere mandamus, atque statuimus. Decernentes irritum, et inane, si quid secus à quoquam quacumque dignitate, auctoritate, et potestate prædito contigerit iudicari. Non obstantibus Constitutionib. et ordinationib. Apostolicis, alijsq; in contrarium facientib. quibuscumque. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, definitionis, mandati, statuti, et decreti, infringere, vel ei ausu temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno incarnationis Dominicæ Millesimo Quingentesimo sexagesimo quarto, Quintadecima Kal. Augusti, Pontificatus nostri Anno quinto.

II.

REVOCATIO OMNIVM PRIVILEGIORVM, Confessionalium Maris magni, aliarumque gratiarum Regularium Ordinibus, Locis, Ecclesijs, ac Hospitalibus concessarum, in ijs tantum, in quibus Decretis Concilij Tridentini aduersantur.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. ¶ In principis Apostolorum Sede, meritis li et imparibus, diuina dispositione constituti, nihil neque vniuersali Ecclesiæ curæ, & solicitudini nostræ commissæ, salubrius, neque iniuncto nobis Apostolicæ seruitutis officio, decentius præstare possumus, quam quòd prouidentiæ nostræ Oecumenicum Concilium Tridentinum, sicut nostris potissimum auspicijs, summaque Sanctorum Patrum concordia per Dei misericordiam fœliciter absolutum fuit, ita per vniuersos, qui Christiana pietate censentur, vbique suscipiatur, et remotis quibuslibet obstaculis, ab omnibus æqualiter obseruetur. ¶ Cum itaque in eodem Concilio quàm plura salubria, et ad vniuersalem morum reformationem valde vtilia, decreta, atque statuta, maturo, præsentium ipsorum examine præcedente, sint edita, quibus multa, atque diuersa priuilegia, exemptiones, immunitates, dispensationes, facultates, conseruatoriæ, indulta, et vt uocant, confessionalia, et Mare magnum, et aliæ gratiæ, quæ uarijs, tam Cathedralibus, etiam Metropolitan. quam Collegiatis Ecclesijs, Monasterijs, Conuentibus, et alijs Religiosis, etiam fratrum mendicantium Domibus, et Ordinibus, necnon sancti Spiritus in Saxia Sancti Io. Lateranens. ac incurabilium de Vrbe, Sancti Augustini Vienn. et Sancti Bernardi Iuren. alijsque hospitalibus, militib. eorumque Capitulis, et Conuentibus,

& Vniuersitatibus, etiam studiorum generalium Collegijs, tam sæcularibus, quam Ecclesiasticis, Confraternitatibus, Societatibus, & tam principis Apostolorum de Vrbe, quam alijs fabricis, & Sanctæ Cruciatæ, alijsque pijs locis, & operibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Prælatis, Abbatibus, Abatissis, prioribus, præpositis, & alijs ecclesiasticis, tàm sæcularibus, quam diuersorum ordinum, & militiarum regularibus, ac etiam laicis cuiuscunque dignitatis, & status, ac gradus, excellentiæ, ac etiam Ducali, Regia, & Imperiali dignitate fulgentibus vtriusque sexus personis, necnõ aliquibus Notarijs, & etiam de latere Legatis, atque Nũcijs tàm perpetuò, quam ad tempus per plures Rom. Pontif. prædecessores nostros, ac nos, & Sedem Apostolicam, eiusque Legatos hactenus, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, seu etiam Imperatorum, Regum, Ducum & aliorum Principium contemplatione, & intuitu, etiam de Fratrum nostrorum consilio, diuersimodè, varijsque temporibus in genere, vel specie, & quauis etiam honesta causa concessa, & etiam pluries confirmata, & innouata fuerunt, in plerisque contrariantur. ¶ Nos quibus in primis cordi est, tam Sancta, & Ecclesiæ Dei saluberrima decreta, suos (vt par est) effectus vbique consequi, & ab omnibus obedienter obseruari, priuilegiorum, exemptionum, immunitatum, facultatum, conseruatoriarum, indultorum, confessionalium, Maris magni, & aliarum gratiarum prædictarum, ac quarumcumque Apostolicarum, & aliarum litterarum desuper confectarum, processuumque decretorum, & aliorum inde sequutorum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis, & plenè insertis, habentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, quod eadem omnia & singula priuilegia, exemptiones, immunitates, facultates dispensationes, conseruatoriæ, indulta, confessionalia, Mare magnum, & aliæ gratiæ, in his omnibus, & singulis, in quibus illa statutis, & decretis Concilij huiusmodi contrariantur, ipso iure reuocata, cassata, & annullata, ac ad ipsius Concilij terminos, atque limites reducta, & esse censeantur, nec quicquam aduersus ipsa decreta, & statuta quo minus vbique, & apud omnes obseruentur in aliquo suffragari posse, sed ea perinde haberi, & reputari debere, ac si nunquam emanassent, authoritate Apostolica tenore præsentium declaramus, ac etiam statuimus, & ordinamus. ¶ Decernentes nihilo minus, omnia, et singula, quæ vigore priuilegiorum, exemptionum immunitatum, et dispensationum, facultatum, conseruatoriarum, indultorum, confessionalium, et aliarum quarumcumque gratiarum huiusmodi, post id tempus, quo Concilium obligare cœpit, facta, et gesta quomodolibet fuerunt, et in posterum fient, in his, in quibus dicti Concilij decretis aduersantur, nulla, inualida, et irrita esse, censeri, ac nemini etiam quantumlibet, vt præfertur, qualificato, tam in foro (quod aiunt) fori, quàm conscientiæ, suffragari posse, et debere. ¶ Et ita per quoscunque locorum ordinarios, aliosque iudices, et commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam S. R. E. Cardinales, sublata eis, et eorum cuilibet quauis aliter iudicandi facultate, in vtroque foro iudicari, et definiri debere, ac quicquid secus à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter, attentari contigerit, irritum, et inane decernimus. ¶ Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, et ordinationibus Apostolicis cæterisque contrariis quibuscunque Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, statuti, ordinationis, et decreti infringere, vel

ei ausu

ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1565. 13. Kalen. Martij, Pontificatus nostri, anno VI. Cæs. Glorierius. Pius Episcopus Narnien. H. Cumyn.

¶ Anno à Natiu. Domini 1565. Indictione 6. die verò 24. Mensis Februarij, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D. Pij, diuina prouidentia Papæ IIII. Anno eius sexto. Retroscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt in acie Campi Floræ, & valuis Cancellariæ Apostolicæ, per nos Nicolaum de Matheis, & Camillum Cherubinum. S.D.N. Papæ Cursores, Philibertus Phapius Magister Cursorum.

IIII.

INDVLGENTIAS VISITANTIBVS CAPELLAM Rosarij Beatæ Mariæ Virginis in Ecclesia Sanctæ Mariæ super Mineruam, de Vrbe, siue associantibus processionem in festiuitatibus ipsius Gloriosæ Virginis concedit.

Istius Confraternitatis Indulgentias vide suprà in Leone X. Constitut. 19.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei. Vniuersis Christi fidelibus, presentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionẽ. Dum preclara meritorum insignia, quibus gloriosa Dei genitrix Maria, Celorum Regina, quasi matutinum sydus irradiat, deuotæ considerationis indagine contemplamur, dignum, quin potius debitum arbitramur, vt Capellas, & Confraternitates in eius honorem erectas, ac constitutas, quibusuis fauoribus, & gratiis prosequamur, vt etiam, Christi fideles ad eandem gloriosam Virginem ardentius excolendam, ac venerandam excitentur. Itaque cum nobis innotuerit Capellam, & Confraternitatem Rosarij in honorem præfatæ Virginis, in Aede S. Mariæ supra Mineruam, non sine magno fidei, ac deuotionis augmento, iamdiu erectam esse, volentes Christi fideles ad eam piæ deuotionis affectu donis quoque spiritualibus animare, de misericordia Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli, eiusdem auctoritate confisi, omnibus verè penitentibus, & confessis, vel firmum animũ temporibus statutis confitendi habentibus, qui Capellam eiusdem Rosarii in dicta Ecclesia S. Mariæ super Minerua constitutam, deuotè visitauerint, & in festiuitatibus, & sollemnitatibus, eiusdem gloriosæ Virginis, videlicet Purificationis, Annunciationis, Visitationis, Assumptionis, Natiuitatis, Præsentationis, & Conceptionis, à primis Vesperis, vsque ad occasum Solis festiuitatum huiusmodi visitauerint, vel processionem associauerint. Plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem consequantur;

misericorditer elargimur in domino. Confirmantes nihilominus, omnes, & singulas indulgentias, nō tamen plenarias, & prerogatiuas, siue per alios Summos Pontifices prędecessores nostros, siue alias qualcumque personas, ab eisdem Pontificibus facultatem habentes, siue etiam per nosmetipsos, eidem Capellę, siue Confraternitati, aliàs concessas. Nulli ergo liceat hanc paginam nostræ concessionis, ordinationis, voluntatis, & cōfirmationis infringere, aut ei temerario ausu contrauenire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Volumus autem quod pręsentium sola signatura sufficiat, & vbique fidem faciat.

PIVS QVINTVS

Antonius ex familia Gisleria oppido Boschen, Dięces. Tortonens. in Prouincia Lombardiæ natus 15. annum agens D. Dominici institutum professus, ex antiquā Ordinis disciplina, nomen Michaelis aßumpsit, Hinc egregiè doctus in Philosophicis, & Theologicis exercitationibus Romam veniens à Paulo IIII. ob insignem eius pietatem, & grauitatem Hæreticorum inquisitioni perficitur, Episcopatu Nepesino donatur, & in Collegium Cardinalium adscribitur tandem Pio IIII. vita functo, Summus Pontifex omnium suffragijs coronatur die natalitio suo, Kalendas Ianuarij, anno 1566. in festo Sancti Antonij ineunte eius vita. Anno 62. Statuit festum D. Thomæ de Aquino Ordinis Prædicatorum die 7. Martij, qua ipse Doctor migrauit in Cælum perpetuis futuris temporib. in Ciuitate, & Regno Neapolitano vt vniuersi Christi fideles ab omnibus vetitis, ac Seruilibus operibus laboribusq. abstinentes sub duplici maiori officio sicut eius generis alias sollemnitates, quæ ex Ecclesiæ precepto seruantur, seruēt, in alijs aūt orbis terræ partibus, quemadmodum Sanctorum quattuor Ecclesiæ Doctorum festiuitates, ex pręcepto Bonifacij Papæ VIII. celebrantur in futurum singulis annis sollemniter venerentur; Suorumq. prędecessorum priuilegia omnibus sacris Mendicantium Ordinibus, aliorumque non Mendicantium Congregationibus confirmauit, & de nouo concessit, illaque inter eos pariter communicauit, & extendit. Quę licet deinde per Gregorium Decimumtertium ad terminos Concilij Tridentini fuissent reducta, seu reuocata, tamen sub Pontificatu eiusdem

Gregorij

Gregorij Decimitertij. per tunc temporis Cameræ Apostolicæ Auditorem in vim diuersarum litterarum, priuilegiorum confirmatoriarum ab eodemmet Gregorio cum Clausulis etiam priuilegiorum reuocatiuis, postea emanatarum, tamquam restituta, executioni demandata fuere. Obijt Romæ Kalendas Maij 1572. & in Basilica Sancti Petri sepultus est.

I.

Declaratio quod Ordo Minimorum Sancti Francisci de Paula inter Ordines Mendicantium comprehenditur, illorumq; priuilegijs gaudeat.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. Apostolicę Sedis benignitas sicut ex debito pastoralis officij erga omnes fideles Generaliter effectum charitatis extendit: sic eos quos sub Regularis obseruantiæ iugo diuino cultui emancipatos esse cognoscit, speciali tenetur patrocinio confouere. Exponi nobis sanè nuper fecerunt, dilecti filij Fratres Ordinis Minimorum Sancti Francisci de Paula, iamdudum Apostolica auctoritate approbati, quod licet inter alia eis concessa priuilegia, & indulta, omnia, & singula quatuor Mendicátium Ordinum priuilegia ad Ordinem Minimorum huiusmodi, ac illius professores, & Domos eorundem Ecclesias per Sedem Apostolicam extensa, & ampliata fuerint, & propterea Fratres Ordinum huiusmodi, etiam sub Mendicantium nomine comprehendi debeant, ne super præmissis, quoquam molestari possint. Cum tamen (sicut eadem expositio subiungebat) ex eo quod nos nuper in quadam declaratione per nos super Mendicantium Fratrum Ordinibus, certis tunc expressis de causis facta, præter Sancti Dominici, & Sancti Francisci, ac Eremitarum Sancti Augustini, necnon Carmelitarum Mendicantium Ordines, etiam in illis Beatæ Mariæ Seruorum inseri voluerimus, ac propterea facilè à quibusdam dubitari merito posset, quòd si Ordinis Minimorum Fratres huiusmodi, sub illis comprehendi voluissemus, nos specialem etiam de illis mentionem omninò fecissemus. Quare ne super præmissis vnquam dubitari contingat, ijdem Fratres nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos attendentes, eos (cum actu mendicent) non nisi honesta de causa in mendicantium ordinem esse adscriptos, ac propterea sua priuilegia illæsa conseruare volentes, eosque, & eorum quemlibet à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pęnis, à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, necnon quarumcumque litium, & causarum status, ac merita, nomina, & cognomina iudicum, coram quibus illæ pen-

dent, collitigantium, aliorumque. ¶ Necnon quorumcumque priuilegiorũ, indultorum exemptionum, & immunitatum eis concessorum, præsentibus pro expressis habentes, causasque huiusmodi ad nos harum serie auocantes, illasq; penitus, & omninò extinguentes, ac litigantibus huiusmodi perpetuum super præmissis silentium imponentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia, & singula priuilegia, immunitates, exemptiones, facultates, gratias, libertates, indulta, & alias gratias tam per nos nuper, quàm quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, & Sedem eandem quomodolibet Mendicantibus Ordinibus concessa, ad præfatum Minorum Ordinem de nouo extendimus, & ampliamus, ipsosque verè Mendicantes esse, & sub Mendicantium Ordinibus esse, & comprehendi debere.

¶ Necnon omnia, & singula Concilij Tridentini decreta pro Mendicantibus Ordinib. declarata, & modificata, etiam pro Ord. Min. huiusmodi declaramus, & modificamus. ¶ Districtius in virtute sanctæ obedientiæ, ac aliis arbitrio nostro infligendis pœnis, inhibentes quibusuis locorum Ordinariis, ac aliis quibuscumque, ne eosdem Fratres Ord. Min. contra eos sic concessa priuilegia molestare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præsumant. ¶ Decernentes quoque, præsentes litteras, nullo vnquàm tempore de surreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, vel impugnari vllatenus posse, minusuè sub quibusuis similium, vel dissimiliũ gratiarum reuocationibus, modificationibus, limitationibus, restitutionibus, & aliis contrariis dispositionib. tàm per nos, quam etiam successores nostros quomodolibet, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis Clausulis, irritantibusque decretis pro tempore factis, & faciendis, quorumcumque tenorum existant, includi, sed illis non obstantibus, in suis robore, & efficacia persistere, & quoties, illę emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, etiam sub data per ipsos Fratres Ord. Min. eligenda, de nouo concessas esse, & ita incommutabilis voluntatis, & intentionis nostræ esse, & ad hoc, vt perpetua firmitate subsistant, vim validi, & efficacis contractus inter dictam Sedem, & præfatorum Ordinum Mendicantium Fratres huiusmodi habere, sicque per quoscunque iudices, & commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarũ palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinal. sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere; irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

¶ Quocirca venerabilibus fratribus Archiepiscopo Theatino, & Episcopo Amerino, ac dilecto filio Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Generali Auditori per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque, vbi, & quando opus fuerit, & quoties, pro parte eorumdem fratrum Ordinis Minimorum fuerint requisiti, sollemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra ipsos Fratres Ordinis Minimorum huiusmodi, voluntate, statuto, declaratione, & aliis præmissis, omnibus, & singulis pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos per quoscumque quomodolibet molestari, contradictores quoslibet & rebelles per sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo. ¶ Et nihilominus legitimis super his habendis seruatis processibus, censuras, & pęnas ipsas

etiam

etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachii secularis. Non obstantibus præmissis, ac fęlicis recordationis Bonifacii Papæ viij. prædecessoris nostri, de vna, & Concilii generalis de duob. dietis, dummodò vltra tres dietas, quis vigore præsentium ad iudicium non extrahatur, & aliis, necnon in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus, & generalibus, constitutionibus, & ordinationibus, ac quibusuis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque in dultis, & litteris Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibus quoque, & alijs decretis, in genere, vel in specie, & quomodolibet per quoscumque Romanos Pontifices prędecessores nostros præfatos, ac nos, & sedem pręfatam, etiam motu proprio, & ex certa scientia, etiam concistorialiter, & de fratrum nostrorum consilio necnon Apostolicæ potestatis plenitudine concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa mentio, seu aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter, & expressè derogamus, contrarijs quibuscumque, aut si aliquibus, communiter, uel diuisum, ab eadem sit sede indultũ quod interdici suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apostolicas, non facientes, plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die 9. Nouembris 1569. Pontific. nostri anno secundo.

II.

EXEMPTIONES; ET PRIVILEGIA OMNIBVS Mendicantium Fratribus Monachis, ac Monialibus conceduntur.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. ¶ Dum ad vberes quos Sacri Mendicantium Ordines in agro Dominico quotidie faciunt fructus, attentè respicimus, & attentæ considerationis indagine pscrutamur, ipsorum Religionis synceritaté, & voluntariæ paupertatis habitum, in quib. sub humilitatis spiritu, deuotum Altissimo præstatis famulatũ, dignum, quin potius debitum reputamus, vt illis ea libenter concedamus, per quæ semotis quibuslibet grauaminib. promptiores eiusdem altissimi inhæreãt seruitijs. Hinc est, quod nos volentes eosdem Mendicantium Ordines, & dilectos filios eorum Fratres, & Monachos, cæterasq; personas, ac etiam Moniales quaslibet eiusdem Ord. sub illorũ cura degentes specialib. fauoribus, & gratijs prosequi. Motu proprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, quod ex nunc deinceps perpetuis futuris temporib. Omnes & singuli Mẽdicantium Ordinũ huiusmodi Fratres, Monachi, & Dilectæ filiæ in Christo Moniales, seu Sorores, & aliæ vtriusq; sexus personę Regul. vbilibet per totum Christianum orbem diffusi, & constituti, illorũque Monasteria, Cænobia, Do-

mus Conuentus, Ecclesiæ, Capellę, Oratoria, & alia loca, etiam vnita, ac membra, & dependentia, necnon terrę cultæ, & incultę, possessiones, prędia, agri, & alia omnia, & singula mobilia, & immobilia, ac se mouentia, & vbilibet, ac in quibuscumque rebus consistentia bona, necnon eorum in dictis bonis laboratores, Coloni, Arrendatarij, Locatarii, & Affictuarii, negotiorumque suorum gestores vniuersi quomodolibet nuncupati, nunc, & pro tempore existentes in perpetuum, ab omnibus, & singulis exactionibus, tam Vrbanis, quam Rusticis, necnon Datijs, Gabellis, Pedagiis, vectigalibus, Collectis, impositionibus, & oneribus ordinarijs, & extraordinariis, ac tam realibus, quam personalibus meris, & mixtis, etiam subsidio triennali, & augmento, ac focularibus, equorum taxis, Militumque hospitiis, ac aliàs quibuscumque nominibus nuncupatis, quauis auctoritate, quomodolibet imponi consueuerunt, in futurum imponentur, ac ratione quarumcumque mercium, & rerum cuiuscumque generis, vel qualitatis existant, tam per mare, & aquam dulcem, quam per terram vndecumque, & quomodocumque pro tempore delatarum, necnon animalium quorumcumque mortuorum, & viuorum, & quę aliàs quomodolibet, & ex quauis causa, ac super quibuscumque rebus, tam in Alma Vrbe nostra, quàm extra eam vbilibet locorum exigunt, & in futurum exigent, necnon à contributionibus, & solutionibus illis faciendis, ac tam pro victu, & vestitu, quam quocumque alio vsu suo tantum, ac tam emendo, quam vendendo, & aliàs quomodolibet negociando, necnon etiam à solutione quadrantis pro singulis libris carnium de animalibus, quę nunc, & pro tempore ex Armentis occidi contigerit, necnon etiam quę in suis ædibus, prędijs, & possessionibus priuatis, detinent, & nutriunt, ac a contributione sumptuum, & expensarum, quę aliquando pro pontibus, vijs, aqueductibus, muris, mœnibus, aliisue machinis struendis, & reparandis, seu reficiendis, ac Ciuitatum, Terrarum, & locorum quorumcumque fortificationibus, necnon etiam alias in omnibus, & per omnia, ac tam in dicta Vrbe, quam extra eam, vbilibet penitus, et omninò liberi, immunes, et exempti, ac liberæ, et exemptæ, liberaque immunia, et exempta sint, et esse censeantur, ac pro talibus teneantur, et reputentur: Quodque terræ, agri, possessiones, et loca aratiua, ut præfertur, in illis, quæ aliquando pro pascuis animalium ad certum tempus reseruantur, nullatenus vnquam comprehendantur, nec comprehendi censeantur, ac etiam Monasteria, Cęnobia, aliaque omnia regularia loca prædicta, pro quorumcumque Militum, tam equitum, quam peditum hospitijs, quemadmodum magno cum nostro dolore hucusque in plerisque locis factum comperimus, nequaquam assignentur, nec assignari debeant. Et insuper, quod fructus, redditus, prouentus, introitus, & alia quęcumque bona Monasteriorum, Cęnobiorum, & aliorum locorum Regularium præfatorum, ab aliis quam à Syndicis, & Procuratoribus Religiosis Fratribus, Monachis, & Monialibus, aliisque personis præfatis exigi, illaque dumtaxat in beneficium loci, & sustentationem ipsorum Religiosorũ, Fratrum, & Monialium expendi, nec per alios quoscumque quouis nomine censeantur, nec in alium, quam prȩmissum vsum conuerti, seu expendi possint, neque debeant, nisi de consensu superiorum illius loci, cui data, vel cōcessa signata, aut donata fuerint, seu ad quem aliàs spectabunt, nec etiam soli tutores, aut curatores, seu protectores, & alio nomine Sanctebj, aut aliàs nuncupati, de eisdem bonis vllo modo disponere possint: Quodque idipsum etiam de eleemosinis, oblationibus, & quibuscumque aliis donatiuis intelligi, & obseruari debeat, Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuò statuimus,

ordi-

ordinamus, volumus, & declaramus, necnon fratres, Monachos, Moniales, ac alias Regulares personas, eorumque Monasteria, Cęnobia, Conuentus, Ecclesias, Capellas, Oratoria, & alia loca, ac terras, possessiones, prædia, agros, & bona, necnon Laboratores, Colonos, Arrendatarios, Locatarios, Affictuarios, ac Gestores, prędicta ut præfertur libera, immunia, & exempta eisdem auctoritate, & tenore facimus, ac fore, & esse decernimus; Mandantes propterea dilectis filiis modernis, & pro tempore existentibus Cameræ Apostolicæ Camerario, Præsidentibus, & Clericis, ac Commissarijs Agentibus, & Officialibus quibuscumque, ut omnibus, & singulis, tam virorum, quam mulierum Monasterijs Mendicantium Ordinum huiusmodi existentibus, sub ditione nostra temporali mediate constitutis, tantum sal quantum pro eorum usu suffecerit singulis annis omni dilatione cessante, & contradictione remota contribuere, & assignari facere debeant realiter, & cum effectu, districtius etiã in virtute sanctæ Obedientiæ, & sub indignationis nostræ, ac excommunicationis maioris latæ sententiæ, ac duorum millium ducatorum auri de Camera pro vna Basilicæ Sancti Petri de Vrbe, & pro altera medietatibus singulis Monasterijs, et locis præfatis, quę molestari, seu perturbari contigerit irremissibiliter applicandorum pœnis, eo ipso, si, et quoties contrafactum fuerit incurrendis, inhibentes, tam illis, quam dilectis filijs Legatis, Vicelegatis, Gubernatoribus, Potestatibus, Datiorum, Gabellarum, onerum, et aliorum pręmissorum exactoribus, Conductoribus, et Appaltatoribus, necnon quibusuis Communitatibus, et Vniuersitatibus, illarumque Officialibus, et personis, alijsque quibuscumque ad quos spectat, et quomodolibet spectabit in futurũ, quatenus pręmissa omnia, et singula inuiolabiliter, et perpetuò obseruent, ac ab omnibus obseruari faciant, neque fratres Monachos, Moniales, et alias Religiosas personas, aliosque supradictos, super pręmissis quomodolibet molestent, et perturbent, neque permittant per quoscumque quomodolibet molestari, seu perturbari; Et si quis contradicere, aut quouis modo contrauenire præsumpserit, per mandatum executiuum contra ipsum, cuiuscumque dignitatis, status, ordinis, vel præeminentiæ fuerit, ipso facto procedi. Et sic per quoscumque iudices, et commissarios quauis auctoritate fulgentes, sublata eis, et eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, et interpretandi facultate, iudicari, et diffiniri debere, ac quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari, irritum, et inane decernimus: Quocirca, venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, et Episcopis, ac eorum Vicarijs in spiritualibus generalibus, necnon dilectis filiis Curię causarum Cameræ Apostolicę generali Auditori, ac Abbatibus, Prioribus, Prępositis, Decanis, Archidiaconis, Canonicis, et Capitulis, ac alijs quarumcumque Ecclesiarum Pręlatis, et personis vbilibet, et in quibuscumque Religionibus, terris, et locis existentibus, ac alijs ad quos quomodolibet spectat, per præsentes motu simili mandamus, quatenus ipsi, et eorum quilibet per se, vel alium, seu alios, pręsentes litteras, et in eis contenta quęcumque, vbi, et quando opus fuerit, ac quoties pro parte Fratrum, Monachorum, Monialium, aliarumque Religiosarum personarum præfatorum fuerint requisiti, sollemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, et eorum singulos statuto, ordinatione, voluntate, declaratione, constitutione, deputatione, mandato, inhibitione, decreto, alijsque præmissis pacificè frui, et gaudere, non permittentes eos desuper per Camerariũ, Præsidentes Clericos, et Commissarios Cameræ huiusmodi, necnon Legatos,

Vice-

Vicelegatos, Gubernatores, Collectores, Gabellarios et Exactores prædictos, aut quoscumque, ad aliquam solutionem, contributionem, vel præstationem, præmissorum occasione quomodolibet facienda, quouis modo cogi, & compelli, aut aliàs contra præsentium tenorem quomodolibet molestari, perturbari, aut inquietari. Contradictores quoslibet, & rebelles per prædictas, aliasque opportunas censuras, & pœnas, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, censuras, & pœnas huiusmodi incurrisse declarando, interdictum Ecclesiasticum apponendo, inuocato etiã ad hoc (si opus fuerit,) auxilio brachij sæcularis. Non obstan. fel. recordat. Bonifacij Papæ Octaui prędecessoris nostri de vna, & Concilij Generalis de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas aliquis auctoritate pręsentium non extrahatur, ac omnibus illis, quæ in contrarium per quoscumque officiales, & quosuis alios, ac præsertim per Officiales, & Ciuitatis nostræ Bononiensis, & quosuis alios adducta sunt hactenus, & deducentur in posterum, ac adduci, & allegari possent; necnon quibuscumque Iudicibus, etiam Palatij nostri causarum Auditoribus, ac Sanctæ Romanę Ecclesię Cardinalibus, super pręmissis inter quoscumque quomodolibet pendentibus, ac etiam instructis, & ad sententiam deductis, uel etiam à sententia terminatis, nisi in fauorem Ecclesiæ fuerint; Et pręsertim quadam lite inter huiusmodi Regulares, ac Ciues, & Communitatem dictę Ciuitatis Bonon. in Romana Curia, quas, & quam, ac omnes processus, & scripturas productas, & producendas, ac Registra, & sententias, vbiuis comparentes, & latas, ac ferendas, ad nos auocamus, & penitus extinguimus, cassamus, annullamus, & delemus, perpetuumque desuper silentium imponimus; Necnon quibusuis Apostolicis, ac Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam cõtra exemptos quomodolibet editis, & edendis, ac etiam iuramento, cõfirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Statutis, & Consuetudinib. priuilegiis quoq; indultis, & litteris Apostolicis illis, & eorum singulis, sub quibuscunq;, tenorib. & formis, ac cum quibusuis ẽt derogatoriarum derogatoriis, alijsq; efficacioribus, efficacissimis, ac insolitis Clausis irritantibusq. & aliis Decretis in genere, & specie, ẽt motu simili, & certa scientia, Consistorialiter, & aliàs quomodolibet, etiam iteratis vicib. in contrarium cõcessis, & approbatis, & innouatis; Quibus omnib. illorum tenores præsentib. pro sufficienter expressis habentes. Illis aliàs in suo robore permansuris hac vice dumtaxat, specialiter, & expresse, derogamus contrariis quibuscunq; aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Dat. Ro. apud Sanctum Marcum, sub ann. Piscat. die 29. Iulii, 1566. Pont. nostri, anno primo.

DECLA-

III.

DECLARATIO PRIVILEGIORVM FRATRVM Ordinis Prædicatorum, & Conseruatoris Vniuersalis.

PIVS Papa V. Vniuersis,& singulis Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filijs Abbatibus, & alijs personis in dignitate Ecclesiastica constitutis,necnon Metropolitanis & aliarum Cathedralium Ecclesiarum,Canonicis,ac eorundem Parrochialium, Archiepiscoporum, Officialibus,seu Vicariis,in spũalib; generalibus vbilibet constitutis,salutem,& Apostolicam benedictionem.

¶ Ad hoc nos Deus prætulit in familiam domus suæ, vt singulis opportuna prouisionis auxilia fidelis seruitutis iniuncta prouidentia, pro tpe dispensantes,Religiosorum quorumlibet,præsertim Fratrum Ord.Prædic.in humilitatis spiritu,sub Relig.iugo,Deo seruientium,necessitatib. intendamus, dispendijs, & oppressionib.diuina cooperante clementia salubriter occurramus. Sanè licet,Nos & quamplures Rom.Pontif.prædecessores nostri,propter vberes fructus, quos dictus Ordo Fratrum Prædicatorum, multa præfulgens gloria sanctitatis in agro militantis Ecclesiæ in propagationem fidei Orthodoxæ, catenus produxerat,ac in futurum producturum fore,firma spe sperabatur& vt Fratres ipsi quietius eorum sanctis officiis, vitæque Regulari, ac verbi Dei Prædicationibus libentius, & alacrius ad ipsius fidei Christianæ propagationem incumbere valerent,& incumberẽt,cum effectu, quamplura priuilegia, indulta,gratias,exemptiones,& immunitates eis concesserint.

Et inter cætera,per quasdam alias nostras litteras declarauerimus,Canonẽ Sessione 24. cap. 4. Tridentini Concilii,per quem omnibus Regularib. etiam in suorum Ordinum Ecclesiis,contradicente Episcopo, prædicationis officiũ interceditur,Fratres huiusmodi,quando à suis Generalibus, vel eorum Ministis, Prouincialibus,ad id deputati fuerint,non comprehendere, neque eos afficere, immò voluerimus, quod in eorum Ecclesiis,quando eis placeret, licitè, etiam absque vllo impedimento,vel contradictione,etiam Episcopi, nisi ipsæ prædicaret,licet in Cathedrali Ecclesia, tunc prædicare possent.

Circa autem quartam funeralium,de qua in Ses. 25. c. 13.eiusdem Concilij Nequaquam domos,seu Conuentus, & Monasteria, quę à quadraginta annis citra,tunc fundata existebant,postquam Concilium ipsum loquitur tantum de Monasteriis,seu domib.ante quadraginta annos fundatis,& quæ ipsam quartam soluere consueuerunt,& tantum ceræ,& aliorum,quæ tpe, quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur,non autem de Missis, seu Legatis, vel aliis fratrib. ipsis,seu Monialib.relictis,aut aliàs quomodolibet donatis, solui debere, sicque decretum Concilii huiusmodi, quoad dictam quartam funeralium soluendam,intelligendum esse decreuerimus, Vbi verò non est consuetudo soluendi quartam funeralium huiusmodi, de nullo suprascriptorum solui debere declarauerimus. Nec ad quartam, seu aliam partem eorum, quæ etiã pro ornamento Ecclesiæ,palliorum,planetarum,cortinarũ, pannorũ, & aliorum,quæ dictis Ecclesijs,seu fratribus etiam pro eorum victu, aut alias relinqui, vel dari contingeret, aliquid contribuere tenerentur, ac curatis, seu parochialium

rochialium Ecclesiarum Rectorib. ius tantum sepulturæ eis solui consuetum, nec aliquid aliud, quamuis partes ad earum libitum Ecclesijs ipsorum frum, seu eisdemmet fratribus alia quæcunque tribuissent, seu elargiti fuissent, quando in eorum Ecclesijs corpora mortuorum sepeliuntur, vt eis soluere, seu ad aliquorum onerum contributionem eisdem curatis faciendam teneri, nec propterea impediri posse fratres ipsos, quin possent defunctorum corpora præfata, ad eorum Ecclesias tumulanda deferri facere.

Neque dictos fratres, illorumque loca, etiam si curam animarum haberēt, aut quęcunq; beneficia eis vnita ad aliquam contributionem pro Seminario, aut decimarum aliquarum solutionem pariter teneri, nec cogi posse, imò illos, & eorum domos, monasteria, beneficia, & loca ab illis quomodolibet dependentia, eorumque bona quæcunq; tam ad eos, quam ad Moniales pręfatas quomodolibet pertinentia, à quibuscunque decimis, primitijs, quartis, medijs & aliis fructuum partibus, necnon subsidiis charitatiuis, etiam per nos, ex quacumque cā concessis, ac aliis quibuscumque oneribus, tam ordinariis, quā extraordinariis. Necnon ab omni iurisdictione, & superioritate ordinariorū locorum, ita ut ordinarii ipsi aliquam iurisdictionem, siue potestatem in eos exercere, siue eos eorum iurisdictioni subijcere, vel aliquid contra eos facere minimè possent exemerimus, & liberauerimus.

Nihilominus, sicut accepimus, nonnulli Episcopi, siue aliorum Ordinarii, aliique Ecclesiarum Prælati, necnon Canonici, siue Capitulares personæ, ac parochialium Ecclesiarum Rectores, & alia tam Ecclesiasticę, quam sęculares personæ, qui non cessant dictos fratres, & Moniales, eorumque personas, siue Oeconomos, & Procuratores, super præmissis diuersimodè molestare, & ipsos in eorumdem quiete, & spiritualibus muneribus turbare.

Alii enim prætendentes, quod cum Canon Concilii huiusmodi, super quos vt præfertur, nostra emanauit declaratio, loquatur, nisi de una quarta Cathedrali, seu parochiali Ecclesiæ solui consueta, nec dictum Concilium, nec nos cogitauerimus de duabus quartis, scilicet vbi consueuit solui, & Cathedrali, ac parochiali Ecclesijs, & ideò dictis in locis cessare dispositionem dictæ declarationis nostræ, & Canonis Concilij.

Alii verò etiam prædecentes (quod dictis nostris declarationibus non obstantibus) Fratres predictos quantumcumque ab eorumdem superioribus approbatos, in eorum Ecclesijs, & locis prędicare non posse, nisi primò se coram Ordinariis ipsis, siue eorum Vicariis, & licentiam suorum Superiorum muneris dictæ prędicationis præsentauerint, & ab eisdem Ordinarii, seu dictis eorum Vicarijs benedictionem obtinuerint.

Alii etiam locorum Ordinarij, necnon Canonici, & Capitulares personæ, tam Metropolitanarum, & Cathedralium, quam Collegiatarum, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectores, siue aliæ personę Ecclesiasticæ, etiam prætendentes dictos fratres alienas parochias cum eorum Cruce eleuata ad leuāda cadauera eorum, qui in Ecclesijs Domorum, & locorum eorumdem fratrum elegerint sepulturam, intrare, & dicta cadauera ad ipsorum fratrum Ecclesias pro eis inibi tumulandis, recusante ipso loci Ordinario, siue Capitulo, uel Rectore deferre, seu deferri facere non posse.

Alii etiam ex consuetudine prætendentes, quod fratres ipsi cum eorū Cruce non possint leuare cadauera defunctorum ex eorumdem domibus, & eorū funus exequi, sed Capitulis, siue Capitularibus personis, seu Rectoribus ipsis id tantum licere, & primò ad ipsorum Capitulorum, siue Presbyterorū Eccle

sias

sias dicta corpora deferri debere,& in eisdem Ecclesijs funus,siue funeris officium peragi,postea uerò per ipsos presbyteros retentis funeralibus vniuersis, siue solutis sibi certis pecuniis per hæredes defuncti pro funere,& exequiis, siue missis in eorumdem Ecclesijs celebrandis,tunc,& non aliàs licere fratribus corpus,siue cadauer defuncti ad eorum Ecclesiam deferre.

Alii etiam prætextu diuersarum consuetudinum,& concordatorum, etiā cum dictis fratribus initorum,prætendentes à dictis fratribus, & Monialib. velle habere,& sibi exigere licere quartam,seu aliam portionem, etiam quorumcumque Legatorum,& seu aliarum piarum largitionum, ipsis fratribus, & Monialibus,siue eorumdem domib. Ecclesijs,& locis quomodocumque factarum.

Alii etiam prætendentes iurisdictionem,& superioritatem in dictos fratres, & Moniales,eorundemq; Domos,Conuentus,Monasteria, & Loca exercere posse,& propterea ipsos fratres,& Moniales,ad solutionem diuersorum onerum,& impositionum,dictorumq; subsidii,& decimarum cogunt, & compellunt.

Aliique in erectione,siue institutione,& acquisitione nouorum Locorū, siue Domorum,Conuentuum,& Ecclesiarum dicti Ord.& aliàs præmissorū occasione eosdem fratres,& Moniales molestant,& perturbant, cōtra nostrarum,& dictorum prædecessorum nostrorum litterarum formam, & tenorē.

Nos præmissis,& aliis similib. grauaminib. perturbationib. & molestiis fratribus,& Monialibbs præfatis illatis,eorumdemque Fratrum, & Monialiū quieti,& tranquillitati consulere,& ut fr̃es ipsi facilius,& promptius eorundem officia,& vitam regularem,ac munus prædicationis eis iniunctum, ad summi Dei laudē,& fidei Catholicę propagationē exequi,& adimplere,illisq; incūbere possint,& ad illa promptiores reddātur,opportunè ꝓuidere, ac omnem ambiguitatē,ēt nr̃ę amplioris declarationis ministerio remouere volentes,ipsosq; fr̃es,& Moniales,& eorum singulos,à quibusuis excōicationis, suspensionis,& interdicti,aliisq; Ecclesiasticis sniis,censuris,& pœnis,à iure,vel ab hoīe quauis occasione,vel cā latis,si quib. quomodolibet innodati existunt, & ad effectum pręsentium dumtaxat cōsequendum, harum serie absoluētes, & absolutos fore censentes.Necnō litterarū pręfatarum, ac cuiusuis litis, & causæ,desuper inter quoscunq; & in quauis instātia pēdentis status, ac merita,nōiaq; & cognomina Iudicum,& collitigātium,eorumq; iura,& titulos, ac sniarum desuper forsan latarum,necnō trāsactionum,siue cōuentionum inter eos initarum,ac instrumentorum,aliarumq; scripturarum desuper quomodolibet cōfectorum,& inde secutorum quorumcunq; tenores, pręsentib. pro expressis hr̃tes.Motu ꝓprio,non ad alicuius ꝓ eis nobis sup hoc oblatę petitionis instātiā,sed de mera deliberatione,& ex certa scientia,nr̃is,oēs lites,causas, cōtrouersias,& quęstionum materias,super pręmissis,& eorum occasione, inter fr̃es,& seu etiā Moniales p̃fatos ex vna,necnō Epos,& Locorum Ordinarios,& Canonicos, siue Capitulares personas,parochialiū Eccl. Rectores, & alias quascunq; personas Eccl.& Sæculares pręfatas, partib. ex altera, coram quocunq. Iudice,seu quibusuis Iudicib.Ecclesiasticis,& Sęcularibus, ēt Sedis Apost.de latere Legatis,ac Vicelegatis,ac ēt ab eadem Sede Dedelegatis, & subdelegatis,ac aliis quibusuis,etiam Sanctę Ro.Eccl.Cardinalib.& Sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus,quomodolibet in prima,seu alia quacumque etiam forsan vlteriori instantia introductas, & adhuc forsan pendentes,etiam forsan si super illis,etiam contra dictos Fratres,& Moniales,per

vnam,

vnam, uel plures sententias iudicatum, & inter ipsas partes concordatum, siue transactum desuper fuerit, Apostolica auctoritate, tenore præsentium ad nos auocamus, eaque omnia & singula cassamus, & extinguimus, ac pro cassis, & penitus extinctis haberi uolumus, & declaramus, eisdemque Episcopis, locorum Ordinarijs, Vicarijs, Canonicis, Capitularibus personis, necnon parochialium Ecclesiarum Rectoribus, & ceteris personis Ecclesiasticis, & sæcularibus, desuper perpetuum silentium interponimus.

Necnon omnia, & singula priuilegia, indulta, concessiones, suppressiones, extinctiones, vniones, incorporationes, applicationes, immunitates, exemptiones, libertates, prerogatiuas, fauores, communicationes, indulgentias, & alias qualcumque gratias dicto Ordini fratrum Prędicatorum, & eiusdem pro tempore existentibus Magistro Generali, Prouincialibus, Fratribus, & Monialibus præfatis, eorumdemque Domibus, Conuentibus, Monasteriis, Ecclesijs, & Locis, ac Membris, Colonis, Seruitoribus, Procuratoribus, Oeconomis, ac aliis personis quibuscumque, dicti Ordinis regulam profitentibus, etiam oblatis, & tertii habitus Monialibus nuncupatis, per quoscumque Roman. Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem præfatam, ac dictæ Sedis Legatos, Vicelegatos, Episcopos, locorum Ordinarios, & qualcumque alias personas, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque quibusuis clausulis, statutis, & etiam irritantibus, decretis, hactenus quomodolibet concessa, approbata, & innouata, litterasque desuper tam sub plumbo, quam in forma Breuis, & aliàs quomodolibet confectas, & expeditas, ac prout ea omnia, & singula per eosdem prædecessores, ac nos, & Sedem præfatam, aliosque prædictos, concessa, approbata, & innouata fuerunt. Quorum omnia, & singulorum tenores, formas, & datas, ac si de verbo ad verbum insererentur, pręsentibus haberi uolumus pro expressis, eisdem auctoritate, & tenore approbamus, confirmamus, & innouamus, illaque omnia, & singula efficacia existere, & perpetuam roboris firmitatem obtinere, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri. Necnon ab omnibus, & singulis quauis etiam de latere Legati, Vicelegati, necnon Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, & quauis alia Ecclesiastica, siue Sęculari, & temporali præfulgeant dignitate, & præeminentia, etiam sub sententiis, censuris, & pœnis in eisdem contentis, perpetuò inuiolabiliter obseruari decernimus.

Et insuper, quod Fratres dicti Ordinis (ab eorum Superioribus tamen approbati) in eorum Ecclesijs, quando eis placuerit, etiam quod in Cathedrali Ecclesia (non tamen ab Episcopomet) prædicetur, liberè, & licitè absque aliquo impedimento, siue etiam ipsius Episcopi contradictione, & absque eo, quod coram dicto Episcopo se non præsentauerint, nec eidem licentiam muneris prædicationis huiusmodi exhibuerint, & ab eodem Episcopo benedictionem, vt præfertur, non obtinuerint, prædicare, & munus prædicationis huiusmodi exequi.

Necnon Fratres ipsi quæcumque corpora defunctorum, qui se in eorum Ecclesijs sepeliri ordinauerint, uel si à defunctorum hæredibus, siue curam funeris habentibus, uocati fuerint, ipsorum Fratrum Cruce eleuata, etiam sine dictorum Canonicorum, ac Capitularium personarum, necnon Curatorum, uel aliorum Presbyterorum interuentu ex ipsorum defunctorum domibus leuare, eaque accipere, & associare, ac ad ipsorum Fratrũ Ecclesias directè deferri, & in eorum Ecclesijs (non tñ tempore interdicti) sepeliri facere,

saluo

ſaluo dumtaxat iure Parochiali; Nec fratres ipſi ad alterius cuiuſuis contrariæ conſuetudinis, vſus, ſiue moris, obſeruationem teneri, vel ſuper præmiſſis à quoquam quauis auctoritate, moleſtari, ſeu perturbari poſſint, vel debeant.

Quartam autem funeralium, quoad Domos, ſiue Conuentus, & Monaſteria ipſius Ordinis, tempore dicti Concilij Tridentini ante quadraginta annos fundata, & erecta, & ratione illorum vbi conſuetudo illam ſoluendi tantum extitit, ac de ceris, & aliis, quæ deferuntur iuxta cadauer, dum ad ſepulturam defertur, non autem de aliis quibuſuis eiſdem Fratribus, ſeu Monialibus, aut eorum Domibus, Conuentibus, Monaſterijs, Eccleſiis, & locis, etiam pro funeris, ſiue anniuerſarij, aut Miſſarum celebratione donatis, legatis, ſiue aliàs quomodolibet largitis, & vbi duæ quartæ forſan ſolui conſueuerint, vna ſcilicet parochiali Eccleſię, alia verò Epiſcopo, ſiue Cathedrali, aut Collegiatæ Eccleſiæ, ſiue Canonicis, & Capitulo eiuſdem, vna tantum, ſcilicet. Epiſcopo, vbi verò conſuetudo illam ſoluendi non fuit, ſiue domus, Conuentus, & Monaſteria dictorum fratrum, & Monialium, poſt quadraginta annos erecta, ſiue fundata fuerint, nequaquam nec vllo modo ſoluere, ſeu tradere, omnem aliam præmiſſis contrariā conſuetudinē, ſiue morē harū ſerie caſſantes, & extinguentes, ac omnibus, & ſingulis quorum intereſt deſuper perpetuum ſilentium imponentes.

Minuſque Fratres, & Moniales ipſi, ad aliquorum onerum Realium, vel perſonalium, etiam ratione eorumdem Domorum, ſeu Conuentuum, Monaſteriorum, Eccleſiarum, & locorum, ac quorumcumque beneficiorum, eiſdem vnitorum, etiam ſi, vt præfertur curam animarum habeant contributionem, ſiue ſolutionem etiam pro Seminario, & decimarum, quarumcumque ſubſidij etiam charitatiui, & Triennalis nuncupati, nunc, & pro tempore per nos, & quoſcumque Romanos Pontifices, aut Sedem præfatam impoſitorum, & imponendorum ex quauis cauſa, quantumcumque vrgentiſſima teneantur, vel deſuper aliter moleſtari poſſunt, ſeu debeant.

Quodque fratres, & Moniales pręfati, vbique locorum nouas domos, ſiue Conuentus, & Monaſteria, ac Eccleſias, dictorum Ordinis, cum clauſtris, & cellulis, refectuariis, dormitoriis, abſque officiis neceſſarijs, ordinarij loci, ſiue cuiuſuis alterius licentia, deſuper minimè requiſita, conſtruere, ædificare, erigere, & inſtituere, nec pariter ſuper his moleſtare poſſint ſiue debeant, eiſdem auctoritate, & tenore, etiam perpetuo, ſtatuimus, ordinamus, & declaramus, eiſque Fratribus, & Monialibus, ſuper pręmiſſis omnibus, & ſingulis licentiā, & facultatem concedimus, et impartimur.

Ac etiam ipſos Fratres, et Moniales, eorumque Domos, Monaſteria, Beneficia, et ab illis quomodolibet dependentia Loca, ac Bona quæcumque, cuiuſcūque qualitatis, et quantitatis exiſtant, dictorumque bonorum colonos, laboratores, et conductores, ac oblatos, tertii habitus Moniales, aliaſque perſonas præfatas, a quibuſuis decimis, etiam prædialibus, et primitijs, quartis, mediis, & aliis partibus fructuum, ac ſubſidiis, etiam charitatiuis præfatis, ac ab omni iuriſdictione, et Superioritate quocumque locorum Ordinariorum, etiam de nouo, quatenus opus ſit auctoritate, et tenore ſimilibus eximimus, et liberamus, ac exemptos, liberos, et immunes penitus eſſe volumus, necnon, quatenus opus ſit, illos, eorumque ſingulos, in ius, et proprietatem Beati Petri, et Sedis Apoſt. ac ſub eorū ſpāli, et immediata protectione ſuſcipimus, ac eos ſolū, et dūtaxat immediatè Sedi p̄fatæ, et nobis, ac pro tpe exiſtenti Roma-

no Pontifici, subiacere decernimus, & declaramus.

Et vt Fratres, & Moniales à præmissis molestiis, & perturbationibus subleuati, quietius Altissimo famulari, & vberiores fructus quotidie in agro Domini, pro Christianę Religionis defensione, & amplificatione perferre possint, tam vos omnes, & singulos supradictos, quam quascumque alias personas in dignitate Ecclesiastica vbilibet & in quibusuis Mundi partibus constitutas, & quoscunque locorum Ordinarios, ac eorum Vicarios, & officiales, Necnõ Canonicos Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesias, per eosdem Fratres, & seu Moniales, ac dicti ordinis Fratrum Prædicatorum, Superiores, & Domorum Priores, ac eorum singulos pro tempore eligendos, in eorum, & dictorum eorumdem priuilegiorum, indultorum., concessionum, & gratiarum, & singulorum aliorum præmissorum Conseruatores, & Iudices vnicos, qui quandiu dictum officium exercuerint, à nemine quo minus illud exerceatis, & exerceant, sub aliquo prætextu, ac sub excommunicationis, siue suspensionis à diuinis latæ sententiæ, quam eo ipso iecurrere volumus, & declaramus respectiuè pœna impediri, vel molestari possitis, & possint, dicta auctoritate deputamus: Ita quod vos, seu alij quicumque sic electi, sub excommunicationis, & seu suspensionis latę sententiæ pœna huiusmodi, quam statim, quod munus, siue officium Conseruatoris huiusmodi acceptare, & debitè, ac plenariè exequi neglexeritis, & neglexerint, absque alterius declarationis ministerio incurrere volumus, nec ab aliquo quam a nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice (pręterquam in mortis articulo) absolui posse, eosdem Priores, Superiores, & Fratres, ac Moniales, etiam tertij habitus Oblatos, & alios præfatos, ac eorum singulos aduersus inferentes eis, aut eorum Procuratoribus, Agentibus, Seruitoribus, & Familiaribus in præmissis, & eorumdem aliquo, molestias, siue perturbationes aliquas, seu iniurias, grauamina, vel damna, in personis, rebus, & bonis, seu exigendo ab eis vectigalia, datia, pedagia, gabellas, collectas, aut alia onera, defendere, præseruare ac omnem eorum iurisdictionem exercere, necnon sententias, censuras & pœnas Ecclesiasticas, contra rebelles, & inobedientes cum effectu promulgare, ac omnibus facultatibus Conseruatoribus dicti Ordinis Fratrum Prædicatorum, illiusque Fratribus, & personis per qualcumque litteras Apostolicas quomodolibet concessis vti, ac priuilegia Superioribus, Prioribus, & Fratribus, ac Monialibus præfatis pro tempore concessa, eis obseruari facere debeatis, & debeant.

Neque Superiores, Priores,, Moniales, Oblati, & cæteræ personæ Ordinis huiusmodi, & ab eis dependen. præfatę coram alijs quam vobis, & dictis Conseruatoribus, etiam vigore, seu prętextu quarumcumque constitutionum, & ordinationum, aliquorum Regnorum, etiam quod non habentes Superiorẽ in illis Regnis, coram sęcularibus Iudicibus respondere debeant, ac teneantur in iudicium vocari, vel aliàs molestari, quauis occasione, vel causa, possint, vel debeant. Quodque ipsi fratres & Moniales Oblati, & aliæ personæ pręfatæ, siue Actores, siue Rei existant, coram aliquo alio Iudice Ordinario, vel Delegato, quam pręd icto suo Conseruatore (coram quo primo vnam sententiam diffinitiuam, antequam ipsi ad aliud iudicium euocentur, seu causa committatur, vel transferatur, obtinere debeant, & teneantur) vt pręfertur, etiam quauis occasione vel causa molestari, vel in iudicium trahi, siue ad iudicium euocari, vel agere minimè possint, siue debeant eisdem auctoritate, & tenore, etiam statuimus, & ordinamus, & decernimus.

E

Et insuper aduersus molestatores, inquietatores, et alios iniuriatores huiusmodi, volentes eisdem Ordini, Magistro Generali, Prioribus, Superioribus, Fratribus, Monialibus, Oblatis, Seruitoribus œconomis, Procuratoribus, & alijs eorum personis præfatis, illo remedio prouidere, per quod ipsorum compescatur temeritas, & alijs aditus, & voluntas committendi similia præcludatur. Discretioni vestrę per præsentes mādamus, quatenus vos, vel duo, aut vnus vestrum, per vos, vel alium, seu alios, etiam si sint extra loca, in quibus estis deputati Conseruatores, & Iudices Ordini Fratrum Prædicatorum, ac illius pro tempore existentibus Magistro Generali, Prioribus, Superiorib. Fratribus, Monialibus, Oblatis pręsentibus, & futuris, quibusuis aliis personis pręfatis, efficacis defensionis pręsidio assistentes, non permittatis eos super ijs, ac eorū priuilegijs, immunitatibus, & gratiis, concessionibus, facultatibus, exemptionibus, indultis, ac aliis quibusuis eisdem concessis per quoscunque Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, aliosque Ecclesiarum Pręlatos, necnon eorū Vicarios, Officiales, Capitula, Collegia, & Clericos, ac Ecclesiasticas personas, tā sęculares, quā S. Benedicti, S. August. Cisterciens. Cartusiens. Cluniacens. Pręmonstratens. & aliorum quorumcumque Ordinum, & Congregationum, ac Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, & S. Iacobi de Spata, ac Iesu Christi, & quarumcunque aliarum Militiarum Religiosos, & Milites, exemptos, & non exemptos, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Milites, & laicos, Communitates Ciuitatum, Vniuersitates Oppidorum, Castrorum, Villarum, & aliorum locorum, ac alias singulares personas, Ciuitatum, & Diœcesum, ac quarumcunque aliarum partium, super præmissis, & eorum aliquo, quouis prætextu, & quæsito colore, & contra pręmissorum singulorum tenorem, & formam, indebitè molestari, aut eis, vel eorum alicui, molestias grauamina, damna, seu iniurias, & iacturas, irrogari, facturi dictis Prioribus, Superioribus, Fratribus, Monialibus, Oblatis, aliisque personis prędictis, cum ab eis, aut eorum aliquo fueritis requisiti, super dictorum priuilegiorum, indultorum, exemptionum, libertatum, facultatum, & aliarum gratiarum, pręfatarum obseruatione: Necnon super quibusuis molestiis, damnis, iniuriis, atque iacturis sibi pro tempore illatis, seu inferri comminatis, in illis videlicet, quę iudicialem requirunt indaginem, summariè, simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura iudicii, sola facti veritate in specta, in aliis verò, prout qualitas eorum exegerit iustitiæ complementum, Molestatores, & iniuriatores huiusmodi, necnon contradictores, quoslibet, & rebelles, cuiuscunque dignitatis, status, gradus, ordinis, & cōditionis extiterint, quādocunque, & quotiescunque expedierit, auctoritate nostra, per censuram Ecclesiasticā, appellatione post posita compescendo, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachii sęcularis: & nihilominus legitimis super his per uos habendis seruatis processibus illos, quos censuras, & pœnas pręfatas, ac alias per uos pro tempore latas incurrisse vobis constiterit, eas incurrisse declaretis, ac censuris, & pœnis prędictis, quoties opus fuerit, etiam iteratis vicibus, aggrauare curetis. Cęterum, si per summariam informationem, per uos super iis habendam, etiam uobis constiterit, quod ad loca, in quibus molestatores, & iniuriatores huiusmodi, Necnon cęteros, quos pręsentes litterę concernunt, pro tempore morari contigerit, pro monitionibus, requisitionibus, & inhibitionibus ipsis, ac citationibus de eis faciendis tutus non pateat accessus. Nos vobis, monitiones, requisitiones, & citationes, ac inhibitiones quaslibet, tam contra in iudicio pręsentes, quā alios quoscūq; sua quomodolibet interesse putātes, & qua

cunque auctoritate, siue dignitate præfulgentes, in decreto, siue executione dictæ citationis, siue inhibitionis nominandos, etiam sub eisdem cẽsuris, ac alijs arbitrio vestro imponendis, & applicandis pœnis, etiam pecuniarijs, etiam per edicta publica locis affigenda publicis, & partibus illis vicinis, de quibus sit veris similis coniectura, quò ad ipsorum monitorum, requisitorum, & citatorum notitiam peruenire valeant, faciendi, & decernendi, eosque citandi, ac eisdem molestatoribus, iniuriatoribus, contradictoribus, & rebellibus, ac alijs quibus opus fuerit, etiam sub censuris Ecclesiasticis, ac alijs pœnis etiã pecuniarijs suo arbitrio moderandis inhibendi, easque incurrisse modo præmisso declarandi, aggrauandi, & auxilium brachij sæcularis inuocandi: Necnõ causas, & controuersias quascunque dictorum Fratrum, Monialium, & dicti Ordinis Superiorum Oblatorum, ac aliarum personarum præfatarum, super quibusuis rebus, & negociis, motas, & mouendas, actiuè, & passiuè, cum omnibus, & singulis earum incidentibus, dependentibus, & emergentibus annexis, modo prẹmisso, & tam coniunctim, quam diuisim, arbitrio vestro audiendi, cognoscendi, decidendi, & in suis statu, & terminis reassumendi, & fine debito finiendi, & terminandi, & eorundem, Necnon sententias per vos ferendas, postquam transiuerint in rem iudicatam, vel aliàs de iure executioni locus fuerit, debitè exequendi, & executioni demandandi, plenam, & liberam earundem tenore prẹsentium concedimus facultatem, & potestatem. Ac volumus, & eadem Apostolica auctoritate decernimus. Quod monitiones, requisitiones, citationes, & inhibitiones, sic factæ, huiusmodi, ipsos monitos, requisitos, citatos, & inhibitos arctent, perinde, ac si eis factæ, insinuatẹ, & intimatẹ personaliter extitissent.

Sicque in præmissis omnibus, & singulis, per quoscunque Iudices, & Commissarios, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales: sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere. Ac irritum, & inane, quicquid secus super his, à quoquam quauis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Non obstantibus tam felic. rec. Bonifacii Papæ VIII. prædecessoris nostri, qua cauetur, ne quis extra suam Ciuitatem, vel Diœcesim, nisi in certis exceptis casibus, & in illis, vltra vnam dietam à fine suæ diœcesis ad iudicium euocetur, seu ne Iudices à Sede prædicta deputati extra Ciuitatem, & diœcesim in quibus deputati fuerint, contra quoscunque procedere, aut aliis vices suas committere præsumant, & de duabus dietis in Concilio Generali edita, dum modò vltra tres dietas aliquis vigore prẹsentium ad Iudicium non trahatur. Seu quod de aliis quam manifestis iniurijs, & violentijs; ac alijs, quæ iudicialem non requirunt indaginem, pœnis in eos, qui secus egerint, & in id procurantes, adiectis, Conseruatores se nullatenus intromittant, quam aliis quibuscunque Constitutionibus à Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris, tam de iudicibus delegatis, quam personis vltra certum numerum ad iudicium non vocandi, aut aliàs editis, quæ vestrẹ in hac parte possent iurisdictioni, aut potestati, eiusque libero exercitio quomodolibet obuiare. Quodque vos filij Canonici, Officiales, & Vicarii non sitis de personis quæ deputari possunt in Conseruatores. Priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, ac exemptionibus, facultatibus, & aliis Conseruatoriis per nos, ante eosdem prẹdecessores nostros Romanos Pontifices, quibusuis Ecclesijs, Monasterijs, Hospitalibus, & aliis pijs locis, Necnon Ordinibus, Congregationi-

bus,

bur, Militiis, Communitatibus, & aliis Collegiis, ac Vniuersitatibus ét studiorum generalium, Ciuitatibus, Castris, Terris, & Locis, ac personis tam Ecclesiasticis, quam Sæcularibus, cuiuscunque dignitatis, etiam Patriarchali, Episcopali, Archiepiscopali, & alia maiori dignitate, seu auctoritate fungentib. ac Capitulis, Conuentibus, Ducibus, & alijs Dominis temporalibus, ét per modum Statuti perpetui, ét motu, & scientia similibus, ac quibusuis alijs personis, cuiuscunque qualitatis, conditionis, gradus, præeminentiæ, seu dignitatis, ac Vniuersitatibus, ét studiorum generalium, seu Collegijs, etiam exemptis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis ét derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficaciorib. & insolitis Clausulis, ét de non trahendis, irritantibusque, & aliis Decretis, ét Mare magnū, seu Bulla aurea, nuncupatis, aut aliàs quomodolibet concessis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non aūt per Clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressa habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret tenores hmōi, ac si de verbo ad verbū nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forēt, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse pari motu derogamus, contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab Apostolica sit sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari, seu extra, vel vltra certa loca ad iudicium euocari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi, & eorum personis, locis, ordinibus, & nominibus propriis mentionem, & qualibet alia dicta Sedis indulgentia generali, vel speciali, cuiuscunque tenoris existat, per quam pręsentibus non expressam, vel totaliter non insertam effectus huiusmodi gratiæ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de qua eiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

Cæterùm, etiam volumus, & dicta Apostolica auctoritate decernimus, quòd quilibet vestrum prosequi valeat articulum, etiam per alium inchoatū, quamuis idem inchoans nullo fuerit impedimento Canonico impeditus.

Quodque à data præsentium sit vobis, & vnicuique vestrum in præmissis, & eorum singulis cęptis, & non cæptis præsentibus, & futuris perpetuata potestas, & iurisdictio attributa, vt eo vigore, eaque firmitate possitis in præmissis omnibus cęptis, & non cęptis, præsentibus, & futuris, & pro prædictis procedere, ac si prædicta omnia, & singula coram vobis cępta fuissent, & iurisdictio vestra, & cuiuslibet vestrum in prædictis omnibus, & singulis per citationē, vel modum alium legitimum perpetuata extitisset, constitutione prædicta super Conseruatoribus, & alia qualibet in contrarium edita non obstante.

Et quia difficile foret præsentes litteras ad singula, in quibus de eis fides forsan facienda fuerit, loca deferre, etiam volumus, & eadem auctoritate Apostolica decernimus, quod præsentium transumptis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, vel personæ in dignitate Ecclesiastica cōstitutę, aut Curiæ Ecclesiasticæ munitis, in iudicio, & alibi, ubi opus fuerit eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis Originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostentæ. Pręsentib. perpetuis futuris temporibus duraturis.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 23. Septembris, 1571. Pontificatus nostri anno sexto.

IIII.

REVOCATIO LICENTIARVM QVIBVSCVMQVE Mulieribus concessarum ingrediendi Monasteria, & loca quorumcumque Ordinum Regularium.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. Regularium personarum, quæ relicto sæculo Dei se obsequio dedicarunt, pro commisso nobis officio, quieti consulere cupientes, ad ea remouenda, quæ Religiosum earum propositum impediri possunt, curam nostram libenter intendimus, vt nulla re, quæ eas à Diuino cultu auocent, prępeditæ secundum Ordinum suorum Regularia instituta, & decretum Sacri Tridentini Concilij, tranquillis mentibus gratum altissimo impendere possint famulatū. Quia igitur, & Cartusiensium Ordinis, & aliorum Regularem vitam professorum, quies non parum solet (sicut accepimus) perturbari, propterea quod mulieres modestiæ matronalis oblitæ, Domos, ac Monasteria eorum, contra ipsorum instituta, prætextu confessionalium aut aliarum litterarum Apostolicarum ingredi audeant, ipsis etiam Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs Præsidentibus aliquando recusantibus, & renitentibus, non sine magna eorū molestia, nec sine graui laicorum etiam offensione, ac scandalo, si quando admitti nimis facilè uideantur; huic rei prouidere volentes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & singulas facultates, ac licentias ingrediendi Monasteria, ac domos Cartusiensium, & aliorū quorumcumque Regularium Ordinum, etiam Mendicantium, Mulieribus, cuiuscunque status, gradus, ordinis, conditionis, & quacumque dignitate, ac præeminentia præditis, etiam Comitissis, Marchionissis, Ducissis, sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, & cum quibuscumque etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortioribus, efficacioribus, & insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis ab Apostolica Sede quomodocumque concessas, quarum tenores perinde, ac de verbo ad verbum præsentibus insererētur, haberi volumus pro expressis, tenore pręsentium reuocamus, & cassas, irritas, & inanes esse decernimus. Districtè prohibentes mulieribus quidem prædictas facultates, & licentias prætendentibus, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, postquam harum licentiarum notitiam habuerint, à qua non possint, nisi à nobis, aut à Romano Pontifice, qui pro tempore fuerit, absolui, præterquam in mortis articulo, ne dictas domos, & Monasteria ingredi audeant. Ipsi verò Monasteriorum, & Conuentuum Abbatibus, Præpositis, Prioribus, & alijs Præsidentibus quocumque nomine vocentur, & eorum Monachis, Canonicis, & Fratribus, siue Mendicantibus, siue non Mendicantibus, sub priuationis officiorum, quę in præsentia obtinent, & inhabilitatis, in posterum ad illa, & alia omnia, & suspensionis à Diuinis, ipso facto, sine alia dilatione incurrendis pœnis, nec eas introducere, admittereue præsumant. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscumque. Volumus autem, & mandamus, vt hæ litteræ ad valuas

uas Basilicę Beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellaria nostra, atque in acie Campi Floræ de more publicentur. Quia verò difficile foret has litteras ad omnia loca deferri, volumus, & declaramus, vt earum exemplis, & transumptis manuscriptis vel impressis, & manu alicuius Notarij Publici subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis, par vbique fides habeatur, ac si præsentes exhibitę essent, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrū sub Annulo Piscatoris, die xxiij. Octobris, millesimo quingentesimo, sexagesimosexto, Pontificatus nostri Anno primo.

V.

DE CLAVSVRA MONIALIVM cuiuscunque Ordinis, & Religionis.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Circa pastoralis officij nobis meritis licet imparibus, desuper commissi curam, quantum nobis ex alto permittitur inuigilantes, assiduè ad ea per quæ singulis erroribus, & excessibus obuiatur, ac personis quibuslibet, pręsertim sexus virginitatem suam altissimo vouentibus, sub Religionis iugo Christo Saluatori in castitatis holocausto famulari affectantibus semita iustitiæ, & honestatis declinantibus ne quicquam in eis reperiatur incongruum, quod in Regularis ponat honestatis gloria maculam, & diuinam meritò possit offendere maiestatem, opportunè succurritur, libenter intendimus, ac in his nostræ vigilantiæ partes propensius impartimur, prout id in Domino salubriter expedire conspicimus. Hac igitur perpetuo valitura Constitutione, inhærentes etiam Constitutioni fel. re. Bonifacij Papæ VIII. prędecessoris nostri, quæ incipit, Periculoso, & decretis Concilij Tridentini super clausura Monialium editis, auctoritate Apostolica tenore præsentium statuimus, atque perpetuò decernimus, vniuersas, & singulas Moniales præsentes, atque futuras, cuiuscunque Religionis, Ordinis, vel Militiarum etiam Hyerosolimitanæ sint, quæ vel iam receptæ sint, vel in posterum in quibusuis Monasterij siue Domibus recipientur, & tacitè, vel expresè Religionem professę, etiam si Conuersę, aut quocumque alio nomine appellentur, etiam si ex institutis, vel fundationibus earum Regulæ ad clausuram non teneantur, nec vnquam in earum Monasterijs, seu Domibus etiam ab immemorabili tempore ea seruata non fuerit, sub perpetua in suis monasterijs, seu domibus debere de cetero permanere clausura, iuxta formam dictæ Constitutionis fel. rec Bonifacij Papę VIII. prædecessoris nostri, quę incipit periculoso, in sacro Concilio Tridentino approbatam, & innouatam, quam nos auctoritate præfata etiam approbamus, & innouamus in omnib. & per omnia, ac illā districtè obseruari mādamus. Quod si aliquæ Moniales forsā reperiātur quæ cōsuetudine etiam immemoriali, aut instituto, vel fūdatione Regulæ suæ fretæ, animo obstinato huic clausurę resistāt, aut quoquomodo reluctēt. Ordinarij vna cū Superiorib. earū, omnib. iuris, & facti remedijs compellant easdē tamquam rebelles, & incorrigibiles ad præcise subeundum dictā clausuram, & perpetuo obseruandū. Mulieres quoque quæ tertiariæ, seu de pœnitētia dicūtur, cuiuscūque fuerint Ordinis in Congregatione virtutes, si & ipsæ professæ fuerint, ita vt sol-

vt hoc tam salutare Decretum facilius obseruetur, omnes Principes sęculares, & alios Dominos, & Magistratus temporales rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera misericordiæ Domini nostri Iesu Christi, eisdem in remissionem peccatorum iniungentes, quod in pręmissis omnibus eisdem Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis, & aliis Monialium Superioribus assistant, ac suum fauorem, & auxilium præstent, ac impedientes pœnis, etiam temporalibus afficiant, pręmissis Constitutionibus, & Ordinationib. Apostolicis, Statutis, & Consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam per Sedem Apostolicam approbatis, & confirmatis, priuilegiis, quoque indultis, & litteris Apostolicis etiam in fundatione, & institutione eisdem Monasterijs, vel Domibus, & Monialibus sub quibuscumque verborum formis, & Clausulis irritantibus, & aliis Decretis quibuslibet concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per Clausulas generales idem importantes, mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de uerbo ad uerbum insererentur, pro sufficienter expressis habentes, quo ad effectum validitatis nostræ constitutionis tantum derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, aut suspendi non possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad uerbum de indulto huiusmodi mentionem. Per hoc autem in Monasteriis exemptis Ordinarii locorum, quod aliam nullam sibi credant iurisdictionem, vel potestatem aliquatenus eis attributam. Volumus autem, quod præsentes litteræ ad Valuas Basilicæ Beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellaria nostra, ac acie Campi Floræ publicentur, & inter Constónes, Extrauagantes perpetuò valituras cõscribantur. Et quia difficile foret pręsentes ad singula quęcumq; loca deferri, volumus & ẽt declaramus, quod earum transumptis ẽt impressis manu alicuius Notarij subscriptis, ac sigillo alicuius Pręlati munitis, eadem prorsus fides vbicũq; adhibeatur, quę pręsentib. adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò oĩnò hominum liceat hanc paginam nostrę approbationis, innouationis, statuti, decreti, mandati, interdicti, prohibitionis, annullationis, pręcepti, inhibitionis, requisitionis, obsecrationis, iniunctionis, derogationis, declarationis, & volũtatis, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attẽtare prẹsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Dat. Ro. apud Sanctum Pet. anno Incarnatio. Dominicę, 1566. quarto Kal. Iunij, Pontificatus nostri, anno primo.

DECLA-

VI.

DECLARATIO CIRCA REVOCATIONEM liçentiarum Mulieribus concessarum ingrediendi Monasteria, & loca Regularium.

Similem reuocationem fecit Gregorius XIII. Const. II.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei mem. Decet Romanum Pont. certissimum mentis suę incerpretem, si qñ quippiam dubietatis in litteris ab eo emanatis occcurrit, suæ declarationis oraculo quãprimum explanare. Cum aliàs à nobis emanauerint quædam litteræ in simili forma Breuis, sub die 24. Octobris, 1566. Pont. nostri anno primo: In quibus mulieribus quibuscunq; Monasteriorum Regularium ingressus cum derogatorijs Clauf. & irritantib decretis prohibetur, & aliàs prout in illis plenius cõtinetur. Nos intuitu, & in fauorem Cõgregationis Mõtis Virginis aliquas dubitationes, quæ circa dictarum litterarum, & mentis nostræ intelligentiã oriri possent, elucidare, & submouere uolentes, supplicationibus dictæ Congregationis, nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Apostolica auctoritate tenore præsentium dicimus, & declaramus, fuisse, & esse mentem, & intentionem nostram, quod dictæ litteræ non solum cõprehenderent, & cõprehendant mulieres habentes prętendentes, facultatem, & indulta ingrediendi Monasteria, sed etiã omnes, & quascumq; mulieres alias, tam in genere, quam in specie, significantes nihilo minus, prout significamus, quod propter hoc, & p̃dictas nostras litteras, non intelleximus, nec intelligimus, quod mulierib. præcluderetur, nec pręcludatur aditus ad Monasteria, & loca Regularia dictæ Cõgregationis, ac eorum claustra, quando in eis Missæ, & alia diuina officia celebrantur, ac dum processiones fiunt, & quando Christi fidelium cadauera ibi sepeliuntur, ac etiam pro eis suffragia fiunt, sed liberè perpetuò concedimus eisdem omnib. mulieribus facultatem, ut ad illa loca dictæ Congreg. in quib. dicta pia opera exercentur cum aliis Catholicis personis accedere liberè, & licitè possint, & valeant, & similiter quod quando diuinum verbum in Claustris Monasteriorum, & Regularium locorum Congregationis hmói proponitur, vel per aliã quamcunq; cãm tantus concursus populi fuerit, quod cõmodè ingredi non possint, & egredi per portã Ecclesiæ, perpetuò concedimus, vt dictæ mulieres vnà cum aliis sęcularib. personis possint ingredi, & egredi per portam Claustri Monasteriorum, & locorum regularium Congregationis hmói (dummodò recto tramite accedant ad portam qua exitur è Monasterio sicque uolumus pariter, & indulgemus, decernentes, pręsentes de subreptionis, uel obreptionis, aut nullitatis uitio, seu intentionis nostræ, vel quouis alio defectu notari, uel impugnari non posse, sicque in pręmissis ab omnibus censeri, & ita per quoscumque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungẽtes, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, non obstantib. pręmissis, ac dictis nostris litteris, cum inde secutis, & quibusuis aliis Apostolicis Vniuersalibus, prouincialibus, & Synodalib. & spe-

& specialibus,& generalibus Constõnibus, & ordinationibus,necnon etiam Monasteriorum,& locorum prædictorum,ac illorum ordinum, etiam iuramento,confirmatione Apostolica,uel quauis firmitate alia roboratis,Statutis, & Consuetudinib.& etiam nouis Reformationib. priuilegiis quoq; indultis, & etiam aliis litteris Apostolicis in genere, vel in specie sub quibuscumque tenoribus,& formis,ac cum quibusuis Clausulis,& Decretis etiam Motu ,p-prio,& Cõsistorialiter,ac aliàs quomodolibet concessis,cõfirmatis,& innouatis.Quib. omnibus,& singulis illorum tenores,ac si de verbo ad verbum inserentur,præsentibus pro expressis habentes,illis aliàs in suo robore permansuris,hac vice dumtaxat specialiter,& expresè derogamus,ceterisq; cõtrarijs quibuscunq. Dat.Romæ apud Sanctum Pet.sub Annulo Piscat.die 16. Iulij, 1570.Pontificatus nostri,anno quinto.

VII.

CONCEDITVR NOVITIABVS MONIALIBVS quod in articulo mortis constitutæ ante annum probationis expletum,professionem emittere valeant.

PIVS V.Ad perpet.rei mem.Summi Sacerdotii cura meritis licet im paribus nobis ex alto cõmissa,requirit,vt votis illius,per quæ animarum Chri fidelium,præsertim Sanctimonialium virtutum Dño sub suaui Religionis iugo virgineaq; perpetuę castitatis laureola famulãtium,saluti spiritualiq; cõsolationi,cõsulitur,libenter annuamus, illaq; fauoribus prosequamur opportunis.Sanè exhibita nobis nuper pro parte dilectarum in Chro filiarum Monialium nouitiarum nuncupatarum , ad Regulam profitendam ordinis Sancti Dominici Frum Prædicat.petitio continebat.Qđ qm̃ aliquando accidit,vt illę,durante tempore probationis illarum ad emittẽdum professionem Regularem,& ante illius emissionem,ab hac uita migrãt, & in dicto tempore probationis obstantib. Constitutionibus, siue Statutis, & Ordinationibus dicti Ord.non valentes dictam professionem emittere, carẽt cęlesti merito,quo ex dono,benignitate Sedis Apostolicę cæteræ dicti Ordin. Moniales professæ in dicta professione,& Regula decedentes, gaudent.

Quare nobis humiliter supplicari fecerunt,ut sibi in pręmissis opportunè prouidere ex benignitate Apostolica dignaremur.Nos igitur(qui salutem animarum dictarum Monialium nouitiarum, sic ante professionis emissionem, & durante tempore probationis earumdem decedentium syncero desideramus affectu)ipsasque Moniales nouitias,& earum singulas,à quibusuis excõmunicationis,suspensionis,& interdicti,aliisque Ecclesiasticis sniijs, censuris, & pœnis,à iure,vel ab homine quauis occasione,vel causa latis,si quibus quomodolibet innodatę existunt,ad effectum præsentium dumtaxat consequendum,harum serie absoluentes,& absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationib. inclinati,eisdem Monialibus nouitiis,nunc,& pro tempore existentibus,& earum singulis,ut quando,& quoties aliqua ex eis nondum professa de alicuius Medici consilio,ab hoc sęculo transitura conspicitur,ipsa pro cõsolatione animæ suæ,professionem prædictam ante tempus requisitum probatis nus tamẽ ętate legitima constituta sit)ad illam emittendã,in man Abbatis

se,

sæ, seu Priorissæ, vel alterius superioris nouitiarum ipsius Monasterij, seu Domus, ita tamen, quòd ipsæ moniales nouitiæ sic decedentes, indulgentiam, & alias gratias, quas moniales verè professæ decedentes consequuntur, consequi possint, emittere in articulo mortis liberè, & licitè valeant, Apostolica authoritate tenore præsentium perpetuò concedimus, & indulgemus. Necnon eisdem Monialibus nouitijs ità tunc professis decedentibus, plenariam peccatorũ suorum indulgentiam, & remissionem in forma iubilæi misericorditer in domino eisdem auctoritate, & tenore largimur. ¶ Ac concessionem indultum, & elargitionem huiusmodi, ac præsentes litteras sub quibusuis similium, vel dissimilium indulgentiarum, & gratiarum, suspensionibus, reuocationibus, & limitationibus, etiam in fauorem quorumcunque factis, & faciendis, nullatenus comprehensas, sed semper, ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & de nouo concessas existere, ipsisque monialibus, & professionem emittẽtibus suffragari posse, & sic per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam S.R.E. Cardinales, & sacri Palatii Apostolici causarum Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, ac quicquid secus super his, à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Monasterii, seu Domus, & Ordinis huiusmodi etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Statutis, & Consuetudinibus, Priuilegiis quoque, Indultis, & litteris Apostolicis, illis, eorumque superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis Clausulis, & Decretis in contrarium quomodolibet concessis, approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac uice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum, sub annulo Piscat. die 23. Augusti 1570. Pontific. nostri anno quinto.

VIII.

FACVLTAS TRIBVITVR MAGISTRO Generali, necnon Prouincialibus Ordinis Prædicatorum in toto Ordine, & in eorum Prouincijs respectiuè, creandi, & deputandi Fratres dicti Ordinis in Notarios pro intimandis Mandatis, & Rescriptis Apostolicis, publicam, seu priuatam eiusdem Ordinis vtilitatem concernentibus.

PIVS V. Ad perpetuam rei memoriam. Debitum pastoralis officii nobis (meritis licet imparib.) ex alto commissi, nos admonet, & inducit, vt circa Religionum quarumlibet, præsertim Ordinis Fratrum Prædicatorum S. Dominici, ad quem patrio quodam iure peculiarem gerimus paternæ charitatis affectum, statum prosperè dirigendum, & Rescripta Aposto-

Apost.qcunq; publicã,ac alias priuatã dicti Ord.& Frm, siue Monialiũ eiusdẽ vtilitatem concernentia per probos,& idoneos eiusdem Ord.Religiosos,personis,quibus opus fuerit,intimanda,& insinuanda,ac debitè exequenda, studijs inuigilemus assiduis,ac aliàs omnib.illorum incommodis,& necessitatibus consulamus,prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Cũ itaq; sicut nobis dum in minoribus constituti essemus,satis comprobatum fuit, quod fratres Religiosi, & Moniales dicti Ordinis fratrum Prædicatorum Sancti Dominici,siue Ordinem ipsum,vel illius Regulam profitentes, quem quidẽ Ordinem expressè professi fuimus,tam vniuersaliter,quam particulariter, quam plura damna,incommode,& detrimenta patiuntur,& impensas sustinent,ex eo,quod Notarij tam Clerici,quàm Laici sæculares,etiam Apostolica,Imperiali,Regali,aut alia auctoritate creati,& constituti,in plerisque mundi partib. Regionibus,Regnis,Prouinciis,Dominiis,& Locis existentes, ex eis oriundi,siue aliàs inibi commorantes,mandata,concessiones,gratias,priuilegia, & indulta,aliaque Rescripta Apostolica,tam ad publicam,quam priuatam vtilitatem emanata,siue concessa,& bonum, siue commodum publicum, siue priuatum concernentia,Dominis temporalibus,siue Potestatibus,Regibusq. Ducibus,Principibus,Marchionibus,ac aliis Dominis,& personis quibus intimanda,siue insinuanda veniunt, ac intimare, & insinuare oportet intimare,notificare, siue insinuare,variis confictis respectibus,recusant siue non audent contra eorumdem officii liberum,& publicum exercitium, debitamque Sedi Apostolicæ obedientiam,ac in non modicum publicæ, & priuatæ vtilitatis,& commodi præiudicium,& detrimentum.

Nos igitur cupientes quantum cum Deo possumus in pręmissis Ordini,& Fratribus pręfatis,ac etiam Monialibus ipsis de opportuno remedio prouidere,& incommodis,detrimentis,expensis,& damnis eorum obuiare,neque mãdata,priuilegia,gratias,concessiones,indulta, & Rescripta Apostolica in genere,vel in specie dicto Ordini,seu ipsius Ordinis Magistro Generali, Prouincialibus,alijsque Superioribus,Prioribus,& Fratribus,& eorum singulis, dictisque Monialibus,siue earumdem Abbatissis, Priorissis, & earumdem etiam singulis eiusdem Ordinis, siue dictum Ordinem, & illius Regulam profitentibus quomodolibet in genere,vel in specie concessa,aliaque mandata,& Rescripta Apostolica,publicam, vel priuatam ipsius Ordinis vtilitatẽ quomodolibet concernentia,& emanata,ob id debito carebat effectu, & vacua remaneant,prouidere volentes,ipsosque Ordinem, ac illius Magistrum generalem, Vicarium,Procuratorem,& Fratres,ac Abbatissas, Priorissas, & Moniales,eorumque singulos specialibus fauoribus, & gratijs prosequentes, & à quibusuis excommunicationis,suspensionis,& interdictis,alijsque Ecclesiasticis sententijs,censuris,& pœnis à iure,vel ab homine,quauis occasione, uel causa latis,si quib.quolibet innodati existũt, ad effectũ pręsentiũ dũtaxat cõsequẽdũ,harũ serie absoluẽtes,& absolutos fore cẽsentes,necnõ noia,cognomina Magistri Gñalis,Prouincialiũ,Vicariorũ,Procuratorũ, & aliorũ Superiorũ,ac dictarũ Abbatiss. Priorissarum,& Monialiũ,inuocationesq. denominationes,& dependentias Monasteriorũ,Domorum, Cõuentuum, & aliorũ Regulariũ Locorum,tã virorum,quam mulierum dicti Ord.ac ẽt Mãdatorũ,Cõcessionũ,Indultorũ,& Rescriptorũ,aliarumq; gratiarum tenores,pñtib. pro expressis hñtes. Motu proprio,nõ ad alicuius nobis sup hoc oblatę petit. instatiã, sed ex certa nrã sciẽtia,ac de Apostolicę ptãtis plenit.modernis,et pro tpe existẽtibus dicti Ord.Magistro Gñali,Vicariis,et Prouincialibus, tam citrà,quàm vltrà,

vltrà, ac aliàs vbilibet constitutis. Quod in vnaquaq; eorum Prouincia, vnum, duos, tres, quattuor, uel quinq; aut plures eis benè visos dicti Ordinis Religiosos, seu fratres, probatos tamen, ac fide, & doctrina idoneos, & ab ipsis approbatos, in notarios creare, constituere, & deputare. Qui sic creati, constituti, & deputati, sine aliquo respectu, & omni cessante recusatione, liberè quoties requisiti fuerint, omnia, & singula mandata, priuilegia, concessiones, gratias, & indulta Apost. aliaque tam vniuersalia, quam particularia d. Ordini, ac quibusuis alijs, quæ de obseruantia sunt tantum locis, Domibus, Conuentibus, Monasterijs, & Ecclesijs, tam virorum, quam mulierum, & seu eiusdem ord. Magistro Generali, Prouincialibus, Vicariis, Prioribus, & aliis superioribus Fratribus, ac Abbatissis, Priorissis, Monialibus, & aliis personis sub Regula dictorum fratrum degentibus, & quæ sunt obseruantiæ tantum in genere, vel in specie, vt ad vniuersam, siue priuatam vtilitatem concessa, & emanata rescripta Apostolica eisdem, Regibus, Ducibus, Principibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Dominis, aliisque personis Ecclesiasticis, & sæcularibus quibuscumque vbi, & quoties opus fuerit, ac ad id requisiti fuerint, notificare, & intimare. Ac eosdem iuxta mandatorum, concessionum, indultorum, priuilegiorum, & rescriptorum huiusmodi formam, continentiam, & tenorem monere, & requirere, aliaque omnia, & singula circa ea requisita, & opportuna facere, agere, exercere, & exequi, ac de eisdem omnibus, & singulis, publicos, & publica, actus, & instrumenta coram testibus ad hoc reuisitis conficere, & stipulari, ac in notam redigere, & exinde semel, vel pluries, prout ad id requisiti fuerint, vnum, uel pluries, ac plura, publicos, & publica, actus, & instrumenta quibus eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra, ac vbique, ac si per alios quoscumque publicos, & authenticos rogatos notarios stipulata, confecta, & publicata, & authenticata fuissent conficere, & debitis signis, & caracteribus subscribere, publicare, & authenticare liberè, & licitè possint, & ualeant, Apostolica auctoritate tenore præsentium licentiam, & facultatem impartimur, concedimus, & indulgemus, eisdemque actis, notis, instrumentis, & scripturis per dictos Religiosos, vt præfertur, Notarios deputatos stipulatis, confectis, & ut præfertur, authenticatis, plenam, & indubitatam fidem vbique tam in iudicio, quam extra adhibere, ac eosdem sic intimatos, monitos, & requisitos eis afficere, & arctari debere volumus, statuimus, & ordinamus. Mandantes propterea in virtute Sanctæ obedientiæ, & indignationis nostræ, ac suspensionis à diuinis, quoad Archiepiscopos, & Episcopos, quo ad alios verò inferiores sub maioris excommunicationis latæ sententiæ pœnis, locorum Ordinariis, & alijs quibusuis personis, cuiuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, & quacumque, etiam dictæ Sedis auctoritate, facultate, seu potestate, etiam Legati de latere, ac Cardinalatus honore fungentibus, ne ipsos Notarios, vt præfertur deputatos, & electos, siue eorum aliquem in executione supradictorum omnium quouis modo impediat, seu impedire, aut perturbare audeant, vel præsumant. Ac decernentes præsentes litteras nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, seu intentionis nostræ vitio, seu defectu, notari, seu impugnari, ac sub quibusuis reuocationib. derogationibus, & alijs contrarijs dispositionibus à nobis, vel successoribus nostris emandandis, comprehensas, sed semper ab illis exceptas existere, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statú, & validissimum, etiam sub data per eosdem magistrum Generalem, Prouinciales, & alios supra nominatos eligenda, concessas, restitutas, & plenariè reintegra-

tegratas existere. Et sic per quoscumque iudices, & commissarios quauis auctoritate fungentes, etiã causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. Romanę Ecclesię Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his à quoquã quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca dilectis filijs Iacobo tit. S. Mariæ in Cosmedin Presb. Card. de Sabellis nuncupato, nostro in Alma Vrbe Vicario, & Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Gener. Auditori, & Cancellarię Apostolicę Regenti, nunc, & pro tempore existentibus per pręsentes motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios pręsentes litteras, & in eis contenta quęcumque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Magistri Gener. Procur. Prouincialium, & aliorum prędictorum, seu alicuius eorum fuerint requisiti sollemniter publicantes, eisque in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, & eorum singulos, indulto, concessione, voluntate, statuto, ordinatione, mandato, & decreto nostris huiusmodi iuxta eorumdem pręsentium tenorem pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos desuper per quoscũque quomodolibet, & rebelles per sentẽtias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac alia iuris remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, sentẽtiam, cẽsuras, & pœnas prędictas, etiã iteratis vicibus aggrauando, inuocato, etiam ad hoc (si opus fuerit,) auxilio brachij sęcularis. Non obstantibus fel. record. Bonif. Papę VIII. prędecessoris nostri, de vna, & Concilio Generali de duabus dictis, dummodò quis auctoritate pręsentium vltra tres dietas ad iudicium non trahatur, aliisq; quibusuis constõnibus, & ordinationib. Apostolicis, necnon in Prouincialib. & Synodalib. Concilijs editis generalibus, uel specialibus constõnibus, & ordinationibus, ac etiam iuramento, confirmatione Apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, etiam dictę Sedis de latere Legatis, Nuncijs, locorum Ordinarijs, & alijs quibusuis personis in præiudicium præmissorum per quemcumque Rom. Pont. etiam predecessores nostros, ac nos, & Sedem pręfatam, tam sub plumbo, quam in forma Breuis, & etiam motu, & scientia similib. concessis, approbatis, & innouatis. Quib. omnib. ẽt si de illis, eorumq; totis tenorib. spãlis, specifica, expressa, & indiuidua, nõ aũt per Clausulas generales idem importantes mentio, seu quęuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores hmõi, ac si de uerbo ad uerbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, obseruata, inserti forent, pręsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cõtrariis quibuscumq. Aut aliquibus communiter, uel diuisim ab Apostolica sit Sede indultũ, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apost. non facientes plenã, & expressam, ac de uerbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod transumptis pręsentium, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra vbique locorum adhibeatur, et adhiberi debeat, quæ litteris ipsis originalibus adhiberetur, si exhibitę forent, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatorijs, die 21. Martij, 1571. Pont. nostri anno sexto.

DE-

IX.

DE LECTORE, ET OFFICIO MINISTRI *Generalis, & aliorum Superiorum Ordinis Minorum Sancti Francisci de Obseruantia, cum declaratione, quod descendentes ex Mahumetanorum, vel Iudæorum genere baptizati, in Ordine recipi, & ad illius dignitates admitti valeant.*

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. Pastoralis officii nobis diuinitus iniuncti assidua sollicitudo nos admonet, vt omni cura, ac vigilantia ad ea semper intendamus, per quæ omnes personæ Regulares sub suaui Religionis iugo altissimo famulantes, in Regularium ac salutarium institutorum obseruatione non modo conseruentur, sed ad alia obseruanda modis, & rationibus congruentib. admoneantur, & interpellantur. Considerantes autem, quam vberes fructus Ordo fratrum Minorum Sãcti Franc. de Obseruantia, qui in humilitate, & patientia potissimum fundatus existit, hactenus in agro Domini attulit, & in dies magis cooperante eo, à quo bona cuncta procedunt, afferre non cesset, nonnulla ordinanda, & à fratribus prædictis obseruanda censuimus, per quæ Deo omnipotente authore, dictus Ordo per nostræ prouidentiæ ministerium, felicia in Domino suscipere possit incrementa. Motu igitur proprio non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, maturaq; deliberatione nostra, ac de Apostolicę potestatis plenitudine hac nostra perpetuò valitura sanctione statuimus, & ordinamus.

Quod illi fratres eiusdem Ord. posthac in generalem Ministrum, & reliquos superiores solum eligantur qui regulam ipsius B. P̃ris Seraphici bene obseruare, & qui in choro, uictu, & vestitu, quantum officii necessitas concesserit, cum alijs se conformare soleant, ac debeant, super quo Barchionenses Constitutiones harum serie innouamus, omnesq; tam Superiorum quorumcumque, quàm diffinitorum Custodum, & Discretorum electiones, per uota secreta fiant, iuxta Sacri Concilii Tridentini decreta, & aliter electiones factæ pro tempore nullæ, & penitus irritæ sint, & inanes, electique pœnas in dictis decretis contentas incurrant eo ipso.

Quodq; Magister Generalis, Cõmissarius, seu Procurator generales, & prouinciales, in eo Capitulo, quo absolui debent, diffinitores non sint, neque vocẽ habeant, sed facta successoris electione discedant, vt si quis eos accusare velit, liberè agat.

Quod Prouincialiũ Ministr. electio liberè per uota secreta, ut suprà fiat, ita vt Commissarius generalis, vel qui electioni præsederit, si formam prædictam transgredi, seu electores quo minus liberè eligant, quouis modo impedire conuictus fuerit, officio priuatus existat.

Qui verò in electionib. oibus, uel ante eas per sex menses, ꝑ se, vel ꝑ alio subornauerit, excõicationis sñiam ipso facto incurrat, à qua, nisi à Romano Põtifice pro tpe existente, præterquam in mortis artic. absolui non possit, ac voce actiua, & passiua perpetuò careat, subornatus, vel alius, etiam pro quo subornatio fiet, qui subornantem non detulerit, eandem pęnã incurrere cẽseatur.

Qui

Qui autem ad officium ol tinendum quorumuis fauorem extra Religionẽ procurauerit, vltrà prædictas pœnas, per mensem carceri mancipetur.

Quod officium Generalis Ministri octo annos duret, Cómissarij, & Procuratores generales, ac prouinciales quattuor, ipsique semel officio functi, ad idẽ eligi non possint, nisi post sexdecim annos, nec Minister Generalis in Cómissarium, vel Procuratorem generales; nec Commissarius generalis in Ministrũ, seu Procuratorem generales, nec Procurator generalis in Ministrum, vel Cómissarium generales nisi post dictos sexdecim annos, vt munus sibi iniunctũ cum maiori fructu exercere valeant, Possit tamen Minister Prouincialis in alia prouincia prouincialis esse. Et Capitulum quod dicitur intermedium, post quattuor annos ab electione Generalis celebrari debeat.

Quod Generalis minister habeat duos Discretos secum, vnum ex qualibet familia, quorum consilio uti debeat in grauioribus, sintque immediatè subditi ministro generali, ac in generali, & prouincialibus Capitulis habeant vocem, & præcedant omnes alios tam in loco, q̃ in voce, nisi illos dumtaxat qui Ministri generalis munus obierint. Vnaquęq; autem familia suum eligat post electionem Ministri generalis, & Diffinitorum. Si moriantur, aut occupentʼa nobis, seu Rom. Pont. pro tempore existente occupatione longa, arbitrio Ministri generalis, vel ab ipso Ministro generali legitimè priuentur, alium seu alios eligat Minister generalis præcedente voto Prouincialium eiusdem familiæ, eorũque officium cum ipso Ministro generali expiret, tametsi in Capitulis generalibus officio Discretorum huiusmodi functi vocem habere possint.

Quod generalis Minister duos secretarios habeat, alterum videlicet ex altera familia, quo cum negocia cuiuslibet familiæ expediat, eisque arbitrio suo vti possit.

Quod Sacræ Theologię Lector qui quattuor cursus absoluerit, actiua, & passiua uoce utatur in Prouinciali Capitulo.

Quod Magister Generalis, Commissarius, Prouinciales, & alij Visitatores, & domi, & foris, ita parcè, & modestè in expensis se gerant, vt sanctæ paupertatis memores, tam Conuentus releuare, quam proximos ædificare procurẽt. Qui tamen hoc non seruabit, si Generalis fuerit, à Diffinitoribus Capituli generalis reliqui à Superioribus condignè puniantur.

Postremò quod in Nouitijs recipiendis fiat inquisitio de moribus, & vita eorum, iuxta Regulam eiusdem B. Francisci, quæ ait, Diligenter examinent eos de fide Catholica, & de Ecclesiasticis Sacramentis, &c. Et fiat inquisitio de progenitorum suorum defectu, volentes quod iis, qui ex Mahumetanorum, vel Iudæorum genere descendunt, cum post susceptum ab eis Sacrũ Baptisma, Gręci, & Iudæi distinctio esse non debeat, nullatenus defectus generis hmói quo minus in Ordinem prædictnm recipiantur, & ad consequendas in dicto Ordine dignitates, gradus, & officia Religionis, vel cuipiam alteri nocere possit, vel debeat; Et quo ad descendentes ex hæreticis, videlicet, Conuersis, pariter minimè circa præmissa quicquam obstet. Quoad verò illos qui ex hæreticis damnatis, & non conuersis, vel quorum statuæ combustæ fuerunt, originẽ ducunt, per lineam paternam vsque ad secundam generationem, per lineam autẽ maternam, vsque ad primam tantum in pręmissis obesse decernimus, & idem seruetur in Fratribus, qui ad sacros etiam presbyteratus ordines admittuntur.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & quibusuis dicti Ordinis, Statutis, & Consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegiis quoque,

indultis, & litteris Apostolicis Ordini, & superioribus huiusmodi per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos, & Sedem Apostolicam etiam motu, scientia, ac potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortioribus, & efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, sępius innouatis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, eorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & exprefsè derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo, quingentesimo, septuagesimo primo, Pontificatus nostri Anno sexto.

Cæs. Gloricrius.

Anno à Natiuitate Domini millesimo, quingentesimo, septuagesimo primo, Indictione decimatertia, Die verò vltima Mensis Maij, Pontificatns Sanctiss. in Christo Patris & Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Sexto Retroscriptæ litteræ Apostolicæ, lectæ, & publicatæ fuerunt in generali Rescriptorum Fratrum Minorum de Obseruantia, videlicet Ministrorum Generalis, & Prouincialium, ac vocalium congregatione, habita in Conuentu Sanctæ Marię de Aracæli, de Vrbe, per me Robertum Fontanum Archiuij Curs. scriptorem Clericum Mutinens. præsentibus Illustrissimo, & Reuerendissimo D. Alexandro Card. Cribello, Viceprotectore, & R.P.D. Hieronymo Albonoz, electo Tucumanen. Episcopo, testibus, &c. In quorum fidem, hic me subscripsi.

Robertus Fontanus Archiuij Roma. Curs. script.

X.

CONCEDITVR FACVLTAS PRAELATIS Ordinis Prædicatorum, absoluendi suos Fratres, & Moniales, & cum eis dispensandi, sicut Episcopi suos Clericos, & Laicos absoluere, & cum eis dispensare auctoritate etiam per Concilium Tridentinum eis tradita, valent.

PIVS Ad perpetuam rei memoriam. Rom. Pont. circumspecta benignitas, honestis petentium votis quæ personarum sub Religionis iugo altissimo famulantium statum, & salubrem directionem respiciunt, ad exauditionis gratiam, libenter admittit, & fauoribus prosequitur opportunis. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Prior Prouincialis Prouintiæ Hispanię Ordinis Fratrum Prædicatorum, quod cum in bulla Cruciatæ Sãctæ, & alijs priuilegijs, quæ ab Apostolica Sede concedi solẽt, det facultas eligẽdi confessorẽ idoneum, ab Ordinario approbatũ, qui possit Christi fideles absoluere à casibus Ordinario reseruatis, & à quibusdam etiam quę dictæ Sedi reseruata sunt. Religiosi dicti Ordinis, seu eorum nonnulli etiã his faculta-

tib. vti præsumunt, & illarũ prætextu eligũt cõfessoré aliquando, pter eos, qui à suis Prælatis, pro audiendis eorum confessionibus, deputati sunt, quod aliquãdo in speciale eorum vergit detrimentum. Quare prædictus Prior nobis humiliter supplicari fecit, quatenus in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur huiusmodi obuiare volentes, ac eundem Priorem à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque sententijs, censuris, & pœnis à iure vel ab homine, quauis occasione, vel causa, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum. Harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, talem concessionem Cruciatæ Sanctæ, & aliorum indultorũ particularium, quantum ad prædictum articulum eligendi Confessorem, & absoluendi à casibus reseruatis, cum Fratribus, & Sororibus Monialibus, totius Ordinis prædicti tam Prouinciæ Hispaniæ huiusmodi, quam extra eam vbilibet locum minimè habere, nec censeri, sed nostræ intentionis existere, quod ijdem Fratres, & Moniales, quantum ad Sacramenti Pœnitentiæ, seu Confessiones administrationem, dispositioni suorum Prælatorũ subiecti sint. Apost. auth. tenore præsentium perpetuò declaramus: eisdem tamen Prælatis, vt in vsu huius potestatis, se cum subditis, benignos, & faciles exhibeant præcipientes, & mandantes. Et in super, quia Sacrum œcumenicum Generale Triden. Concil. concessit Episcopis, vt absoluere possint in foro animę, seu conscientiæ ab omnibus peccatis, & dispensare in irregularitatibus prout sess. 24. cap. 6. habetur, nè Prior Conuentualis, & superiores Prælati dicti totius Ordinis, tam in dicta Prouincia, quam extra eam vbilibet, in hac parte deterioris conditionis quam Clerici, aut seculares existant, eisdem Priori Conuentuali, & superioribus prælatis, vt ipsi per se ipsos idem omninò possint in Fratres, & Moniales dicti Ordinis sibi subditos, quod possunt Episcopi in Clericos & laicos sibi subiectos, Tam quo ad absoluendi, & dispensandi huiusmodi, quam aliàs quascumque facultates eadem authoritate, & tenore, etiam perpetuò concedimus, & indulgemus, ac etiam declaramus. Decernentes præsentes litteras perpetuò durare, & valere, & sub quibusuis illarum consimilium, vel dissimilium concessionum, indulgentiarum, & gratiarum reuocationibus, suspensionibus, alterationibus, derogationibus, vel alijs contrarijs dispositionibus, etiam per nos, & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, aut Sedem Apostolicam, etiam ex quauis causa, aut aliàs quomodolibet canonicè, vel de facto, nunc, & pro tempore factis, & faciendis nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, & de nouo concessas existere, & fore, ac censeri, & suffragari debere, Irritum quoque, & inane, si secus super his, à quoquam quauis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, & quibusuis Apostolicis, ac Vniuersalibus, Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus. Necnon quibusuis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Statutis, & Consuetudinibus, Priuilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis, quibusuis personis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac aliàs quomodolibet, concessis, & approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, indiuidua, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruanda

P 2 foret,

VI.

DECLARATIO CIRCA REVOCATIONEM *liçentiarum Mulieribus conceßarum ingrediendi Monasteria, & loca Regularium.*

Similem reuocationem fecit Gregorius XIII. Const. II.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei mem. Decet Romanum Pont. certissimum mentis suę interpretem, si qñ quippiam dubietatis in litteris ab eo emanatis occcurrit, suæ declarationis oraculo quãprimum explanare. Cum aliàs à nobis emanauerint quædam litteræ in simili forma Breuis, sub die 24. Octobris, 1566. Pont. nostri anno primo: In quibus mulieribus quibuscunq; Monasteriorum Regularium ingressus cum derogatorijs Clauf. & irritantib. decretis prohibetur, & aliàs prout in illis plenius cótinetur. Nos intuitu, & in fauorem Cógregationis Mõtis Virginis aliquas dubitationes, quæ circa dictarum litterarum, & mentis nostræ intelligentiã oriri possent, elucidare, & submouere uolentes, supplicationibus dictæ Congregationis, nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Apostolica auctoritate tenore præsentium dicimus, & declaramus, fuisse, & esse mentem, & intentionem nostram, quod dictæ litteræ non solum cóprehenderent, & cóprehendant mulieres habentes prętendentes, facultatem, & indulta ingrediendi Monasteria, sed etiã omnes, & quascumq; mulieres alias, tam in genere, quam in specie, significantes nihilo minus, prout significamus, quod propter hoc, & p̃dictas nostras litteras, non intelleximus, nec intelligimus, quod mulierib. præcluderetur, nec pręcludatur aditus ad Monasteria, & loca Regularia dictæ Cógregationis, ac eorum claustra, quando in eis Missæ, & alia diuina officia celebrantur, ac dum processiones fiunt, & quando Christi fidelium cadauera ibi sepeliuntur, ac etiam pro eis suffragia fiunt, sed liberè perpetuò concedimus eisdem omnib. mulieribus facultatem, ut ad illa loca dictæ Congreg. in quib. dicta pia opera exercentur cum aliis Catholicis personis accedere liberè, & licitè possint, & valeant, & similiter quod quando diuinum verbum in Claustris Monasteriorum, & Regularium locorum Congregationis hmói proponitur, vel per aliã quamcunq; cãm tantus concursus populi fuerit, quod cómodè ingredi non possint, & egredi per portã Ecclesiæ, perpetuò concedimus, vt dictæ mulieres vnà cum aliis sęcularib. personis possint ingredi, & egredi per portam Claustri Monasteriorum, & locorum regularium Congregationis hmói (dummodò recto tramite accedant ad portam qua exitur è Monasterio sicque uolumus pariter, & indulgemus, decernentes, pręsentes de subreptionis, uel obreptionis, aut nullitatis uitio, seu intentionis nostræ, vel quouis alio defectu notari, uel impugnari non posse, sicque in pręmissis ab omnibus censeri, & ita per quoscumque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungẽtes, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, non obstantib. pręmissis, ac dictis nostris litteris, cum inde secutis, & quibusuis aliis Apostolicis Vniuersalibus, prouincialibus, & Synodalib.

& spe-

& specialibus, & generalibus Constõnibus, & ordinationibus, necnon etiam Monasteriorum, & locorum prædictorum, ac illorum ordinum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis, Statutis, & Consuetudinib. & etiam nouis Reformationib. priuilegiis quoq; indultis, & etiam aliis litteris Apostolicis in genere, vel in specie sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis Clausulis, & Decretis etiam Motu ꝓprio, & Cõsistorialiter, ac aliàs quomodolibet concessis, cõfirmatis, & innouatis. Quib. omnibus, & singulis illorum tenores, ac si de verbo ad verbum inserentur, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisq; cõtrarijs quibuscunq. Dat. Romæ apud Sanctum Pet. sub Annulo Piscat. die 16. Iulij, 1570. Pontificatus nostri, anno quinto.

VII.

CONCEDITUR NOVITIABUS MONIALIBUS quod in articulo mortis constitutæ ante annum probationis expletum, professionem emittere valeant.

PIUS V. Ad perpet. rei mem. Summi Sacerdotii cura meritis licet imparibus nobis ex alto cõmissa, requirit, vt votis illius, per quæ animarum Chri fidelium, præsertim Sanctimonialium virtutum Dño sub suaui Religionis iugo virgineaq; perpetuę castitatis laureola famulãtium, saluti spiritualiq; cõsolationi, cõsulitur, libenter annuamus, illaq; fauoribus prosequamur opportunis. Sanè exhibita nobis nuper pro parte dilectarum in Chro filiarum Monialium nouitiarum nuncupatarum, ad Regulam profitendam ordinis Sancti Dominici Frum Prædicat. petitio continebat. Qđ qm̃ aliquando accidit, vt illę, durante tempore probationis illarum ad emittẽdum professionem Regularem, & ante illius emissionem, ab hac uita migrãt, & in dicto tempore probationis obstantib. Constitutionibus, siue Statutis, & Ordinationibus dicti Ord. non valentes dictam professionem emittere, carẽt cęlesti merito, quo ex dono, benignitate Sedis Apostolicę cæteræ dicti Ordin. Moniales professæ in dicta professione, & Regula decedentes, gaudent.

Quare nobis humiliter supplicari fecerunt, ut sibi in pręmissis opportunè prouidere ex benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur (qui salutem animarum dictarum Monialium nouitiarum, sic ante professionis emissionem, & durante tempore probationis earumdem decedentium syncero desideramus affectu) ipsasque Moniales nouitias, & earum singulas, à quibusuis excõmunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sẽtẽtijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatę existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationib. inclinati, eisdem Monialibus nouitiis, nunc, & pro tempore existentibus, & earum singulis, ut quando, & quoties aliqua ex eis nondum professa de alicuius Medici consilio, ab hoc sęculo transitura conspicitur, ipsa pro cõsolatione animæ suæ, professionem prædictam ante tempus requisitum (dummodo tamẽ ętate legitima constituta sit) ad illam emittendã, in manib.

Apost.q̃cunq; publicã, ac alias priuatã dicti Ord. & Frm, siue Monialiũ eiusdẽ vtilitatem concernentia per probos, & idoneos eiusdem Ord. Religiosos, personis, quibus opus fuerit, intimanda, & insinuanda, ac debitè exequenda, studijs inuigilemus assiduis, ac aliàs omnib. illorum incommodis, & necessitatibus consulamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire. Cũ itaq; sicut nobis dum in minoribus constituti essemus, satis comprobatum fuit, q̃ fratres Religiosi, & Moniales dicti Ordinis fratrum Prædicatorum Sancti Dominici, siue Ordinem ipsum, vel illius Regulam profitentes, quem quidẽ Ordinem expressè professi fuimus, tam vniuersaliter, quam particulariter, q̃ plura damna, incommoda, & detrimenta patiuntur, & impensas sustinent, ex eo, quod Notarij tam Clerici, quàm Laici sæculares, etiam Apostolica, Imperiali, Regali, aut alia auctoritate creati, & constituti, in plerisque mundi partib. Regionibus, Regnis, Prouinciis, Dominiis, & Locis existentes, ex eis oriundi, siue aliàs inibi commorantes, mandata, concessiones, gratias, priuilegia, & indulta, aliaque Rescripta Apostolica, tam ad publicam, quam priuatam vtilitatem emanata, siue concessa, & bonum, siue commodum publicum, siue priuatum concernentia, Dominis temporalibus, siue Potestatibus, Regibusq. Ducibus, Principibus, Marchionibus, ac aliis Dominis, & personis quibus intimanda, siue insinuanda veniunt, ac intimare, & insinuare oportet intimare, notificare, siue insinuare, variis confictis respectibus, recusant siue non audent contra eorumdem officij liberum, & publicum exercitium, debitamque Sedi Apostolicæ obedientiam, ac in non modicum publicæ, & priuatæ vtilitatis, & commodi præiudicium, & detrimentum.

Nos igitur cupientes quantum cum Deo possumus in præmissis Ordini, & Fratribus præfatis, ac etiam Monialibus ipsis de opportuno remedio prouidere, & incommodis, detrimentis, expensis, & damnis eorum obuiare, neque mãdata, priuilegia, gratias, concessiones, indulta, & Rescripta Apostolica in genere, vel in specie dicto Ordini, seu ipsius Ordinis Magistro Generali, Prouincialibus, alijsque Superioribus, Prioribus, & Fratribus, & eorum singulis, dictisque Monialibus, siue earumdem Abbatissis, Priorissis, & earumdem etiam singulis eiusdem Ordinis, siue dictum Ordinem, & illius Regulam profitentibus quomodolibet in genere, vel in specie concessa, aliaque mandata, & Rescripta Apostolica, publicam, vel priuatam ipsius Ordinis vtilitatẽ quomodolibet concernentia, & emanata, ob id debito carebat effectu, & vacua remaneant, prouidere volentes, ipsosque Ordinem, ac illius Magistrum generalem, Vicarium, Procuratorem, & Fratres, ac Abbatissas, Priorissas, & Moniales, eorumque singulos specialibus fauoribus, & gratijs prosequentes, & à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdictis, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine, quauis occasione, uel causa latis, si quib. q̃uolibet innodati existũt, ad effectũ præsentiũ dũtaxat cõsequẽdũ, harũ serie absoluẽtes, & absolutos fore cẽsentes, necnõ noĩa, cognomina Magistri Gñalis, Prouincialiũ, Vicariorũ, Procuratorũ, & aliorũ Superiorũ, ac dictarũ Abbatiss. Priorissarum, & Monialiũ, inuocationesq. denominationes, & dependentias Monasteriorũ, Domorum, Cõuentuum, & aliorũ Regulariũ Locorum, tã virorum, q̃ mulierum dicti Ord. ac et Mãdatorũ, Cõcessionũ, Indultorũ, & Rescriptorũ, aliarumq; grãrum tenores, p̃sentib. p expressis hñtes. Motu pprio, nõ ad alicuius nobis sup hoc oblatę petit. instatiã, sed ex certa nr̃a sciẽtia, ac de Apostolicę ptãtis plenit. moderniis, et p tpe existẽtibus dicti Ord. Magistro Gñali, Vicariis, et Prouincialibus, tam citrà, quàm vltrà,

vltrà, ac aliàs vbilibet constitutis. Quod in vnaquaq; eorum Prouincia, vnum, duos, tres, quattuor, uel quinq; aut plures eis benè visos dicti Ordinis Religiosos, seu fratres, probatos tamen, ac fide, & doctrina idoneos, & ab ipsis approbatos, in notarios creare, constituere, & deputare. Qui sic creati, constituti, & deputati, sine aliquo respectu, & omni cessante recusatione, liberè quoties requisiti fuerint, omnia, & singula mandata, priuilegia, concessiones, gratias, & indulta Apost. aliaque tam vniuersalia, quam particularia d. Ordini, ac quibuscumuis alijs, quæ de obseruantia sunt tantum locis, Domibus, Conuentibus, Monasterijs, & Ecclesijs, tam virorum, quam mulierum, & seu eiusdem ord. Magistro Generali, Prouincialibus, Vicariis, Prioribus, & aliis superioribus Fratribus, ac Abbatissis, Priorissis, Monialibus, & aliis personis sub Regula dictorum fratrum degentibus, & quæ sunt obseruantiæ tantum in genere, vel in specie, vt ad vniuersam, siue priuatam vtilitatem concessa, & emanata rescripta Apostolica eisdem, Regibus, Ducibus, Principibus, Marchionibus, Comitibus, Baronibus, & Dominis, aliisque personis Ecclesiasticis, & sæcularibus quibuscumque vbi, & quoties opus fuerit, ac ad id requisiti fuerint, notificare, & intimare. Ac eosdem iuxta mandatorum, concessionum, indultorum, priuilegiorum, & rescriptorum huiusmodi formam, continentiam, & tenorem monere, & requirere, aliaque omnia, & singula circa ea requisita, & opportuna facere, agere, exercere, & exequi, ac de eisdem omnibus, & singulis, publicos, & publica, actus, & instrumenta coram testibus ad hoc requisitis conficere, & stipulari, ac in notam redigere, & exinde semel, vel pluries, prout ad id requisiti fuerint, vnum, uel pluries, ac plura, publicos, & publica, actus, & instrumenta quibus eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra, ac vbique, ac si per alios quoscumque publicos, & authenticos rogatos notarios stipulata, confecta, & publicata, & authenticata fuissent conficere, & debitis signis, & caracteribus subscribere, publicare, & authenticare liberè, & licitè possint, & ualeant, Apostolica auctoritate tenore præsentium licentiam, & facultatem impartimur, concedimus, & indulgemus, eisdemque actis, notis, instrumentis, & scripturis per dictos Religiosos, vt præfertur, Notarios deputatos stipulatis, confectis, & ut præfertur, authenticatis, plenam, & indubitatam fidem vbique tam in iudicio, quam extra adhibere, ac eosdem sic intimatos, monitos, & requisitos eis afficere, & arctari debere volumus, statuimus, & ordinamus. Mandantes propterea in virtute Sanctæ obedientiæ, & indignationis nostræ, ac suspensionis à diuinis, quo ad Archiepiscopos, & Episcopos, quo ad alios verò inferiores sub maioris excommunicationis latæ sententiæ pœnis, locorum Ordinariis, & alijs quibusuis personis, cuiuscumque status, gradus, ordinis, & conditionis existentibus, & quacumque, etiam dictæ Sedis auctoritate, facultate, seu potestate, etiam Legati de latere, ac Cardinalatus honore fungentibus, ne ipsos Notarios, vt præfertur deputatos, & electos, siue eorum aliquem in executione supradictorum omnium quouis modo impediãt, seu impedire, aut perturbare audeant, vel præsumant. Ac decernentes presentes litteras nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, seu intentionis nostræ vitio, seu defectu, notari, seu impugnari, ac sub quibusuis reuocationib. derogationibus, & alijs contrarijs dispositionibus à nobis, vel successoribus nostris emandandis, comprehensas, sed semper ab illis exceptas existere, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statũ, & validissimum, etiam sub data per eosdem magistrum Generalem, Prouinciales, & alios supra nominatos eligenda, concessas, restitutas, & plenariè rein

tegra-

tegratas existere. Et sic per quoscumque iudices, & commissarios quauis au-ctoritate fungentes, etiã causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. Romanę Ecclesię Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his à quoquã quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca dilectis filijs Iacobo tit. S. Mariæ in Cosmedin Presb. Card. de Sabellis nuncupato, nostro in Alma Vrbe Vicario, & Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Gener. Auditori, & Cancellarię Apostolicę Regenti, nunc, & pro tempore existentibus per pręsentes motu simili mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios pręsentes litteras, & in eis contenta quęcumque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Magistri Gener. Procur. Prouincialium, & aliorum prędictorum, seu alicuius eorum fuerint requisiti sollemniter publicantes, eisque in pręmissis efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos, & eorum singulos, indulto, concessione, voluntate, statuto, ordinatione, mandato, & decreto nostris huiusmodi iuxta eorumdem pręsentium tenorem pacificè frui, & gaudere. Non permittentes eos desuper per quoscũque quomodolibet, & rebelles per sentẽtias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas, ac alia iuris remedia, appellatione postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processibus, sentẽtiam, cẽsuras, & pœnas prędictas, etiã iteratis vicibus aggrauando, inuocato, etiam ad hoc (si opus fuerit,) auxilio brachij sęcularis. Non obstantibus fel. record. Bonif. Papę VIII. prędecessoris nostri, de vna, & Concilio Generali de duabus dictis, dummodò quis auctoritate pręsentium vltra tres dietas ad iudicium non trahatur, alijsq; quibusuis constõnibus, & ordinationib. Apostolicis, necnon in Prouincialib. & Synodalib. Concilijs editis generalibus, uel specialibus constõnibus, & ordinationibus, ac etiam iuramento, confirmatione Apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis, etiam dictę Sedis de latere Legatis, Nuncijs, locorum Ordinarijs, & alijs quibusuis personis in præiudicium præmissorum per quemcumque Rom. Pont. etiam predecessores nostros, ac nos, & Sedem pręfatam, tam sub plumbo, quam in forma Breuis, & etiam motu, & scientia similib. concessis, approbatis, & innouatis. Quib. omnib. ẽt si de illis, eorumq; totis tenorib. spãlis, specifica, expressa, & indiuidua, nõ aũt per Clausulas generales idem importantes mentio, seu quęuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores hmõi, ac si de uerbo ad uerbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, obseruata, inserti forent, pręsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cõtrariis quibuscumq. Aut aliquibus communiter, uel diuisim ab Apostolica sit Sede indultũ, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per litteras Apost. non facientes plenã, & expressam, ac de uerbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod transumptis pręsentium, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, et extra vbique locorum adhibeatur, et adhiberi debeat, quæ litteris ipsis originalibus adhiberetur, si exhibitę forent, vel ostensæ. Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatorijs, die 31. Martij, 1571. Pont. nostri anno sexto.

DE-

IX.

DE LECTORE, ET OFFICIO MINISTRI Generalis, & aliorum Superiorum Ordinis Minorum Sancti Francisci de Obseruantia, cum declaratione, quod descendentes ex Mahumetanorum, vel Iudæorum genere baptizati, in Ordine recipi, & ad illius dignitates admitti valeant.

PIVS Papa V. Ad perpetuam rei memoriam. Pastoralis officii nobis diuinitus iniuncti assidua sollicitudo nos admonet, vt omni cura, ac vigilantia ad ea semper intendamus, per quæ omnes personæ Regulares sub suaui Religionis iugo altissimo famulantes, in Regularium ac salutarium institutorum obseruatione non modo conseruentur, sed ad alia obseruanda modis, & rationibus congruentib. admoneantur, & interpellantur. Considerantes autem, quam vberes fructus Ordo fratrum Minorum Sãcti Franc. de Obseruantia, qui in humilitate, & patientia potissimum fundatus existit, hactenus in agro Domini attulit, & in dies magis cooperante eo, à quo bona cuncta procedunt, afferre non cesset, nonnulla ordinanda, & à fratribus prædictis obseruanda censuimus, per quæ Deo omnipotente authore, dictus Ordo per nostræ prouidentiæ ministerium, felicia in Domino suscipere possit incrementa. Motu igitur proprio non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, maturaq; deliberatione nostra, ac de Apostolicę potestatis plenitudine hac nostra perpetuò valitura sanctione statuimus, & ordinamus.

Quod illi fratres eiusdem Ord. posthac in generalem Ministrum, & reliquos superiores solum eligantur qui regulam ipsius B. Pris Seraphici bene obseruare, & qui in choro, uictu, & vestitu, quantum officii necessitas concesserit, cum alijs se conformare soleant, ac debeant, super quo Barchinonenses Constitutiones harum serie innouamus, omnesq; tam Superiorum quorumcumque, quàm diffinitorum Custodum, & Discretorum electiones, per uota secreta fiant, iuxta Sacri Concilii Tridentini decreta, & aliter electiones factæ pro tempore nullæ, & penitus irritæ sint, & inanes, electique pœnas in dictis decretis contentas incurrant eo ipso.

Quodq; Magister Generalis, Cõmissarius, seu Procurator generales, & prouinciales, in eo Capitulo, quo absolui debent, diffinitores non sint, neque vocẽ habeant, sed facta successoris electione discedant, vt si quis eos accusare velit, liberè agat.

Quod Prouincialiũ Ministr. electio liberè per uota secreta, ut suprà fiat, ita vt Commissarius generalis, vel qui electioni præsederit, si formam prædictam transgredi, seu electores quo minus liberè eligant, quouis modo impedire conuictus fuerit, officio priuatus existat.

Qui verò in electionib. oibus, uel ante eas per sex menses, ꝑ se, vel ꝑ alio subornauerit, excõicationis sniam ipso facto incurrat, à qua, nisi à Romano Põtifice pro tpe existente, præterquam in mortis artic. absolui non possit, ac voce actiua, & passiua perpetuò careat, subornatus, vel alius, etiam pro quo subornatio fiet, qui subornantem non detulerit, eandem pęnã incurrere cẽseatur.

Qui

Qui autem ad officium obtinendum quorumuis fauorem extra Religionē procurauerit, vltrà prædictas pœnas, per mensem carceri mancipetur.

Quod officium Generalis Ministri octo annos duret, Cōmissarij, & Procuratores generales, ac prouinciales quattuor, ipsique semel officio functi, ad idē eligi non possint, nisi post sexdecim annos, nec Minister Generalis in Cōmissarium, vel Procuratorem generales; nec Commissarius generalis in Ministrū, seu Procuratorem generales, nec Procurator generalis in Ministrum, vel Cōmissarium generales nisi post dictos sexdecim annos, vt munus sibi iniunctū cum maiori fructu exercere valeant, Possit tamen Minister Prouincialis in alia prouincia prouincialis esse. Et Capitulum quod dicitur intermedium, post quattuor annos ab electione Generalis celebrari debeat.

Quod Generalis minister habeat duos Discretos secum, vnum ex qualibet familia, quorum consilio uti debeat in grauioribus, sintque immediatè subditi ministro generali, ac in generali, & prouincialibus Capitulis habeant vocem, & præcedant omnes alios tam in loco, q̃ in voce, nisi illos dumtaxat qui Ministri generalis munus obierint. Vnaqueq; autem familia suum eligat post electionem Ministri generalis, & Diffinitorum. Si moriantur, aut occupent a nobis, seu Rom. Pont. pro tempore existente occupatione longa, arbitrio Ministri generalis, vel ab ipso Ministro generali legitimè priuentur, alium seu alios eligat Minister generalis præcedente voto Prouincialium eiusdem familiæ, eorūque officium cum ipso Ministro generali expiret, tametsi in Capitulis generalibus officio Discretorum huiusmodi functi vocem habere possint.

Quod generalis Minister duos secretarios habeat, alterum videlicet ex altera familia, quo cum negocia cuiuslibet familiæ expediat, eisque arbitrio suo vti possit.

Quod Sacræ Theologię Lector qui quattuor cursus absoluerit, actiua, & passiua uoce utatur in Prouinciali Capitulo.

Quod Magister Generalis, Commissarius, Prouinciales, & alij Visitatores, & domi, & foris, ita parcè, & modestè in expensis se gerant, vt sanctæ paupertatis memores, tam Conuentus releuare, quam proximos ædificare procurēt.

Qui tamen hoc non seruabit, si Generalis fuerit, à Diffinitoribus Capituli generalis reliqui à Superioribus condignè puniantur.

Postremò quod in Nouitijs recipiendis fiat inquisitio de moribus, & vita eorum, iuxta Regulam eiusdem B. Francisci, quæ ait, Diligenter examinent eos de fide Catholica, & de Ecclesiasticis Sacramentis, &c. Et fiat inquisitio de progenitorum suorum defectu, volentes quod iis, qui ex Mahumetanorum, vel Iudæorum genere descendunt, cum post susceptum ab eis Sacrū Baptisma, Gręci, & Iudæi distinctio esse non debeat, nullatenus defectus generis hmōi quo minus in Ordinem prædictum recipiantur, & ad consequendas in dicto Ordine dignitates, gradus, & officia Religionis, vel cuipiam alteri nocere possit, vel debeat; Et quo ad descendentes ex hæreticis, videlicet, Conuersis, pariter minimè circa præmissa quicquam obstet. Quoad verò illos qui ex hæreticis damnatis, & non conuersis, vel quorum statuæ combustæ fuerunt, originē ducunt, per lineam paternam vsque ad secundam generationem, per lineam autē maternam, vsque ad primam tantum in pręmissis obesse decernimus, & idem seruetur in Fratribus, qui ad sacros etiam presbyteratus ordines admittuntur.

Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & quibusuis dicti Ordinis, Statutis, & Consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegiis quoque,

indultis, & litteris Apostolicis Ordini, & superioribus huiusmodi per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam nos, & Sedem Apostolicam etiam motu, scientia, ac potestatis plenitudine similibus, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortioribus, & efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs decretis in genere, vel in specie quomodolibet concessis, confirmatis, sępius innouatis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret, eorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, cæterisque contrarijs quibuscumque. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo, quingentesimo, septuagesimo primo, Pontificatus nostri Anno sexto.

Cæs. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini millesimo, quingentesimo, septuagesimo primo, Indictione decimatertia, Die verò vltima Mensis Maij, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris & Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. Anno Sexto Retroscriptæ litteræ Apostolicæ, lectæ, & publicatæ fuerunt in generali Rescriptorum Fratrum Minorum de Obseruantia, videlicet Ministrorum Generalis, & Prouincialium, ac vocalium congregatione, habita in Conuentu Sanctæ Marię de Aracæli, de Vrbe, per me Robertum Fontanum Archiuij Curs. scriptorem Clericum Mutinens. præsentibus Illustrissimo, & Reuerendissimo D. Alexandro Card. Cribello, Viceprotectore, & R.P.D. Hieronymo Albonoz, electo Tucumanen. Episcopo, testibus, &c. In quorum fidem, hic me subscripsi.

Robertus Fontanus Archiuij Roma. Curs. script.

X.

CONCEDITVR FACVLTAS PRAELATIS Ordinis Prædicatorum, absoluendi suos Fratres, & Moniales, & cum eis dispensandi, sicut Episcopi suos Clericos, & Laicos absoluere, & cum eis dispensare auctoritate etiam per Concilium Tridentinum eis tradita, valent.

PIVS Ad perpetuam rei memoriam. Rom. Pont. circumspecta benignitas, honestis petentium votis quæ personarum sub Religionis iugo altissimo famulantium statum, & salubrem directionem respiciunt, ad exauditionis gratiam, libenter admittit, & fauoribus prosequitur opportunis. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Prior Prouincialis Prouintiæ Hispanię Ordinis Fratrum Prædicatorum, quod cum in bulla Cruciatæ Sãctæ, & alijs priuilegijs, quæ ab Apostolica Sede concedi solẽt, detur facultas eligẽdi confessorẽ idoneum, ab Ordinario approbatũ, qui possit Christi fideles absoluere à casibus Ordinario reseruatis, & à quibusdam etiam quę dictæ Sedi reseruata sunt. Religiosi dicti Ordinis, seu eorum nonnulli etiã his faculta-

tib. vti præsumunt, & illarũ prætextu eligũt cõfessoré aliquando, pter eos, qui à suis Prælatis, pro audiendis eorum confessionibus, deputati sunt, quod aliquãdo in speciale eorum vergit detrimentum. Quare prædictus Prior nobis humiliter supplicari fecit, quatenus in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur.

Nos igitur huiusmodi obuiare volentes, ac eundem Priorem à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque sententijs, censuris, & pœnis à iure vel ab homine, quauis occasione, vel causa, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum. Harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, talem concessionem Cruciatæ Sanctæ, & aliorum indultorũ particularium, quantum ad prædictum articulum eligendi Confessorem, & absoluendi à casibus reseruatis, cum Fratribus, & Sororibus Monialibus, totius Ordinis prædicti tam Prouinciæ Hispaniæ huiusmodi, quam extra eam vbilibet locum minimè habere, nec censeri, sed nostræ intentionis existere, quod ijdem Fratres, & Moniales, quantum ad Sacramenti Pœnitentiæ, seu Confessiones administrationem, dispositioni suorum Prælatorũ subiecti sint. Apost. auth. tenore præsentium perpetuò declaramus: eisdem tamen Prælatis, vt in vsu huius potestatis, se cum subditis, benignos, & faciles exhibeant præcipientes, & mandantes. Et in super, quia Sacrum œcumenicum Generale Triden. Concil. concessit Episcopis, vt absoluere possint in foro animę, seu conscientiæ ab omnibus peccatis, & dispensare in irregularitatibus prout sess. 24. cap. 6. habetur, ne Prior Conuentualis, & superiores Prælati dicti totius Ordinis, tam in dicta Prouincia, quam extra eam vbilibet, in hac parte deterioris conditionis quam Clerici, aut seculares existant, eisdem Priori Conuentuali, & superioribus prælatis, vt ipsi per se ipsos idem omninò possint in Fratres, & Moniales dicti Ordinis sibi subditos, quod possunt Episcopi in Clericos & laicos sibi subiectos, Tam quo ad absoluendi, & dispensandi huiusmodi, quam aliàs quascumque facultates eadem authoritate, & tenore, etiam perpetuò concedimus, & indulgemus, ac etiam declaramus. Decernentes præsentes litteras perpetuò durare, & valere, & sub quibusuis illarum consimilium, vel dissimilium concessionum, indulgentiarum, & gratiarum reuocationibus, suspensionibus, alterationibus, derogationibus, vel alijs contrarijs dispositionibus, etiam per nos, & successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, aut Sedem Apostolicam, etiam ex quauis causa, aut aliàs quomodolibet canonicè, vel de facto, nunc, & pro tempore factis, & faciendis nullatenus comprehensas, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, & de nouo concessas existere, & fore, ac censeri, & suffragari debere, Irritum quoque, & inane, si secus super his, à quoquam quauis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis, & quibusuis Apostolicis, ac Vniuersalibus, Prouincialibus, & Synodalibus Concilijs editis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus. Necnon quibusuis etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, Statutis, & Consuetudinibus, Priuilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis, quibusuis personis, sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac aliàs quomodolibet, concessis, & approbatis, & innouatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, indiuidua, & expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma, ad hoc seruanda

P 2 foret,

foret, tenorem ſuum, ac ſi de verbo ad verbũ, nihil penitus omiſſo, & forma ij traditis obſeruata inſererentur præſentibus pro ſufficienter expreſſis haben tes, illis alias in ſuo robore permanſuris hac vice dumtaxat, ſpecialiter & expreſsè derogamus, cæteriſque contrarijs quibuſcumque, aut ſi aliquibus cõmuniter, vel diuiſim, ab eadem ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, per litteras Apoſtolicas, non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem Datum Romæ apud Sanctum Petrum, ſub Annulo Piſcatoris, die 21. Iulij, 1571. Pontificatus noſtri Anno ſexto.

XI.

PROHIBET CVIVSVIS ORDINIS REGVLARIBVS etiam Mendicantibus Lectoribus, aut in Theologia graduatis, poſſe ſecularium Confeſſiones audire, niſi ab Ordinario præuio examine fuerint approbati.

PIVS Epiſcopus, ſeruus ſeruorum Dei, ad perpetuam rei memoriã. Romani Pontificis prouidentia circumſpecta nonnumquam geſta per eum rationabilibus, & honeſtis ſuadentibus cauſis moderatur, & commutat in melius, prout in Domino conſpicit ſalubriter expedire. Nuper ſiquidem quaſdam declarationes, & moderationes circa nonnulla Concilij Tridentini Decreta Regulares perſonas Ordinum Mendicantiũ eorumque inſtituta concernentia edidimus & promulgauimus: Et quia vti accepimus, illarum vigore Sacerdotes Regulares prædictorum Ordinum quandoque minus idonei, & inhabiles Confeſſionibus ſæcularium audiendis ab eorum ſuperioribus prępoſiti abſque aliqua Epiſcoporum, ſed ſola Magiſtri Ordinis Generalis, aut Prouincialium miniſtrorum approbatione admittuntur. Nos ſuper his pro debito paſtoralis officij prout tenemur, ſalubriter prouidere volentes, tenore præſentium hac noſtra Conſtitutione perpetua ſancimus, decernimus, & declaramus, Concilij Tridentini de approbatione Regularium audiendis Confeſſionibus ſæcularium prępoſitorum ab Epiſcopis facienda obſeruari debere, etiam in omnibus Regularibus, quorumuis Ordinum etiam Mendicantium, etiam ſub Regulari diſciplina viuentibus, etiam ſi ſint Lectores, aut in Theologia etiam de ſuperiorum ſuorum licentia, graduati, vel promoti, vel à ſuis Magiſtris Generalibus vel Prouincialibus Miniſtris, ſæcularium confeſſionibus audiendis expoſiti. Volumus tamen eos qui ſemel ab Epiſcopo in Ciuitate, & Diœceſibus ſuis præuio examine approbati fuerint, ab eodem Epiſcopo iterum non examinari. Ab Epiſcopo autem ſucceſſore pro maiori conſcientiæ ſuæ quiete examinari de nouo poterunt. Inhibentes quibuſcumque Regularibus quorumuis Ordinum, etiam Mendicantium, vt pręfertur, ne vigore deputationis, & approbationis ab eiſdem Magiſtris & Miniſtris Prouincialibus, etiam quod illarum occaſione ab Ordinarijs huiuſque tolerati fuerint, abſque ſpeciali in poſterum licentia, & approbatione ab Ordinarijs obtinenda, ſęcularium Confeſſiones audire præſumant: Decernentes irritum, & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quauis auctoritate

tate scienter,uel ignoranter contigerit attentari.Non obstantibus Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis,ac nostris litteris prędictis,& aliis postea quibuscunque Regularibus concessis,& forsan extensis,quas ad ea quæ præsẽtibus aduersantur,& contrariantur,penitus,& omninò reuocamus,cassamus, & irritamus,necnon monasteriorum, & aliorum Regularium locorum, ac Ordinum quorumcunque,etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis Statutis,& Consuetudinibus,Priuilegiis quoque, Indultis,& Litteris Apostolicis,etiam Marimagno., seu Bulla Aurea, aut aliàs nuncupatis,quibusuis Monasteriis,& Regularibus locis, sub quibusque tenoribus,& formis,ac cum quibusuis derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus,& insolitis Clausulis,necnon irritantibus,& aliis Decretis,etiã Motu proprio,& Ex certa scientia,ac de Apostolicæ potestatis plenitudine,aut aliàs quomodolibet concessis,ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis, quibus omnibus,etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorũque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum,non autem per Clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressa habenda, aut aliqua exquisita forma seruanda esset,tenores huiusmodi,ac si de verbo ad uerbum nihil penitus omisso,& forma in illis tradita obseruata, inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris,hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, contrariis quibuscumque. Vt autem præsentes litteræ ad omnium quorum interest notitiam deducantur , nec aliquis earum ignorantiam prætendere,aut contra eas se excusare valeat, dicta auctoritate statuimus & decernimus, vt ipsæmet Litterę, uel earum transumptum in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe,Sancti Ioannis Lateranensis,ac Cancellariæ Apostolicæ ualuis,ac in Aciæ Campi Floræ, per aliquos ex Cursoribus nostris publicentur,earum exemplo in singulis valuis,& aciè prędictis affixo,& dimisso. Verum quia difficile foret præsentes litteras ad singula quęque loca in quibus de eis fides facienda erit,deferri,volumus, & dicta auctoritate decernimus,quod earumdem litterarum transumptis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, seu personę in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur in iudicio, & extra illud, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ,vel ostensæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrę sanctionis, decreti, declarationis,inhibitionis,reuocationis,cassationis, irritationis, statuti, derogationis,& voluntatis infringere, uel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit,indignationem Omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri,& Pauli Apostolorum eius,se nouerit incursurum.Datum Romæ,apud Sanctum Petrum,Anno incarnationis Dominicę millesimo quingentesimo septuagesimo primo,octauo Idus Augusti Pontificatus nostri Anno sexto.

XII.

CONTRA MONIALES EXEVNTES A CLAVSVRA *absque licentia extra casus hic expressos. Eadem prohibitio habetur in Concilio Tridentino Sess. 25. cap. 5.*

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriã. Decori, & honestati omnium sanctimonialium, quãtum Iesus Christus Dominus noster sponsus est, vt in puritate, & castitate superædificantes, in ipso feliciter inhabitare valeant, consulentes, ea quæ illatũ existimationi detrahere possent, decet nos consulto summouere. Sanè periculo, & scandalo plena res est, ac Regulari obseruantiæ vehementer aduersatur, Sanctimoniales aliquando parentes, fratres, sorores, aut alios agnatos, vel cognatos, necnon Monasteria, & alia filiationes nuncupata, etiam eis subiecta visitandi, aut infirmitatis causa, alioue prætextu à Monasterijs, exire, & per sæcularium personarum domus discurrere, & vagari, quo veluti colore eximium quoque honestatis, & pudicitiæ decus in discrimen committunt. Vnde nos malo huic pro nostro Pastoralis officij debito salubriter occurrere volentes, inhęrentes etiam Decreto Sacri Concilij Tridentini, de clausura Monialium disponenti, ac alijs nostris litteris super huiusmodi clausura editis adijcientes, volumus, sancimus, & ordinamus nulli Abbatissarum, Priorissarũ, aliarumve Monialium, etiam Cartusiensium, Cisterciensium, Sancti Benedicti, & Mendicantium, & quorumcunque aliorum Ordinum, etiam Militiarum, ac statuum, graduum, conditionum, dignitatum, ac præeminentiarum existentium, etiam à Regia, vel Illustri prosapia ortarum, de cętero etiam infirmitatis, seu aliorũ Monasteriorum, etiam eis subiectorum, aut Domorum, parentum, aliorumve consanguineorum visitandorum, aliaue occasione, & prętextu, nisi ex causa magni incendij, vel infirmitatis lepræ, aut epidimiæ, quæ tamen infirmitas, præter alios Ordinum Superiores, quibus cura Monasteriorum incumberet, etiam per Episcopum, seu alium loci Ordinarium, etiam si prædicta Monasteria ab Episcoporum, & Ordinariorum iurisdictione exempta esse reperiãtur, cognita, & expressè in scriptis approbata sit, à Monasterijs præfatis exire, sed nec in prędictis casibus extra illa, nisi ad necessarium tempus stare licere: Aliter autem, quam vt præfertur, egredientes, seu licentiam exeundi quomodocũque concedentes, necnon comitantes, ac illarum receptatrices personas, siue laicas, aut sęculares, vel Ecclesiasticas consanguineas, vel non, excommunicationis maioris latæ sententiæ vinculo statim eo ipso absque aliqua declaratione subiacere, à quo præterquam à Romano Pontifice, nisi in mortis articulo absolui nequeant. Et insuper tam ẽgressas, quam præsidentes, & alios Superiores prædictos, eis licentiam huiusmodi concedentes, dignitatibus, officiis, & administrationibus per eas, & eos, tunc obtentis, priuamus, & illas, & illos ad obtenta, & alia in posterum obtinenda inhabiles, necnon licentias, & facultates, seu indulta, & priuilegia exeũdi à Monasterijs, & extra illa standi à nobis, seu alio Romano Pontifice prædecessore nostro, ac Sedis Apostolicæ Nuncijs, & Legatis, etiam de latere, ac Maiore Pęnitentiario, aut Ordinum prædictorum Superioribus, alijsue personis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis restitutiuis, præseruatiuis, mentis attestatiuis, etiam

nouam

nouam gratiam, et datam concedentibus, aliisque efficacioribus, et efficacissimis, ac insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, et ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, etiam Imperatoris, Regum, Ducum, et aliorum Principum, necnon S.R.E. Cardinalium intuitu, et contemplatione, ac instantia, vel alias quomodolibet concessa (quæ prorsus abolemus) ac litteras desuper confectas, et in posterum concedendas, et conficiendas, nullas, et inualidas, nulliusque roboris, ac momenti fore, nec illas habentibus, et habituris suffragari posse, et ita per quoscunque Iudices, et Commissarios quauis auctoritate fungentes, sublata eis, et eorum cuilibet aliter iudicandi, et interpretandi facultate, et auctoritate iudicari, et diffiniri debere, irritum quoque et inane quicquid secus super his quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus; Mandantes vniuersis, et singulis Venerabilibus fratrib. nostris, Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, et aliis locorum Ordinariis in virtute sanctę obedientię, et sub obtestatione Diuini iudicii, et interminatione maledictionis æternæ, quatenus per se, uel alium, seu alios, præsentes Litteras in Ciuitatibus, et Diœcesibus propriis quolibet anno publicent, omniaque in illis contenta, necnon pręfatum Decretum ipsius Concilii, quod incipit Bonifacii VIII. diligenter, et inuiolabiliter sub censuris Ecclesiasticis, aliisque præfatis pœnis, et in eodem Decreto contentis, obseruent, et obseruari faciant, et procurent, Contradictores quoslibet, et rebelles, ac præmissis non parentes, etiam aliis pœnis auctoritate nostra, appellatione postposita compescendo: Necnon legitimis super his habendis seruatis processibus, pęnas ipsas, etiam iteratis uicibus aggrauando, interdictum Ecclesiasticum apponendo. Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii sæcularis. Non obstantibus præmissis, ac constitutionibus, et ordinationibus Apostolicis contrariis quibuscunque; Aut si aliquibus communiter, uel diuisim ab eadē sit Sede indultū, quod interdici, suspendi, vel excōmunicari nō possint per litteras Apostolicas non facientes plenam, et expressam, ac de uerbo ad uerbum de indulto huiusmodi mentionem Aliis Apostolicis Constitutionibus, et iurib. de huiusmodi clausura disponentibus, nihilominus in suo robore duraturis. Cæterum, volumus, quod præsentium transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides ubique Terrarum, tam in iudicio, quam extra adhibeatur, quæ eisdem pͥsentib. adhiberetur, si forent exhibitæ, uel ostensæ. Nulli ergo omninò hominū liceat hanc paginam nostræ Sanctionis, ordinationis, priuationis, abolitionis, decreti, mandati, & voluntatis, infringere, uel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorū eius, se nouerit incursurū. Dat. Ro. apud Sanctū Petrū, anno Incarnationis Dominicæ, millesimo, quingentesimo, sexagesimo nono, Kal. Februarii, Pontificatus nostri anno quinto.

Cæs. Glorierius. H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini Millesimo, quingentesimo, septuagesimo, Indictione decimatertia, diē uerò uigesima septima mēsis Februarii, Pōtificatus Sāctissimi in Christo patris, & Domini Nostri, Domini Pii Diuina ꝓuidētia Papę V. Anno eius quinto, retroscriptę litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatę fuerunt Ro. ad ualuas Cācellariæ Apostolicæ, & in acie Cāpi Floræ, ut moris est, ꝑ nos Ioānē Guererū, & Christianū de Mōte, ꝑlibati S.D.N. Papæ Cursores.

Antonius Clerici Magister Curs.

XIII.

SVB CENSVRIS, ET POENIS ECCLESIASTICIS probibetur quibuscumque Regularibus, & alijs omnibus, ne in popularibus Concionibus de Gloriosa Dei Genitricis Mariæ Conceptione disputent.

Confirmaturque per Sixtum iiij. Constitut. 18. 19. & per Decretum Concil. Trident. innouata, Sess V. Decreto de Peccato Originali, in fine.

PIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Super speculam Domini, viribus licet exiguis, constituti, prophetæ solicitudinem imitantes, Die, noctuque ad diuersos Ecclesię status nostræ mentis aciem intendimus, studiosè prouidentes, vt communi Domino ab omnibus gradibus fideliter seruiatur ac illis maximè, quibus digniora ministeria diuini Spiritus fauore credita sunt, inter quos diuini verbi prædicatores adnumerandos esse nemo dubitare poterit, qui eorum munus ab ipso Domino consecratum, Apostolis præcipuè iniunctū fuisse animaduertet, qui si adepto gradu dignè fungerentur, euangelizantes pacem, annunciantes bona, prædicantes salutem, non solum vox eorum dulcis, verum & speciosi pedes viderentur, & fraternæ salutis vberes fructus referentes, multam fiduciam haberent in die Domini: Verum (quod neque sine animi dolore accepimus, nec referre possumus,) quidam diuersorum Ordinum Regulares, Clericique sæculares omissis quæ diuinæ maiestatis gloriam, & Sanctissimæ Dei genitricis aliorumque Diuorum venerationem, atque fidelium pietatem, promouere poterant, quod Apostolus in quiqusdam arguit, languent circa quęstiones, & pugnas uerborum, ex quibus oriuntur inuidiæ, & contentiones, cæteraque vitiorum monstra, potissimū verò cum de gloriosæ Virginis Mariæ Conceptione sermo inciderit, tam pertinaciter pro alterutra parte cōtendunt, ac si de illis dogmatibus esset, quæ corde credere ad iustitiam, ore confiteri ad salutem necessarium est. Quibus illud prophetæ conuenire uidetur, dicunt, ait Dominus cum ego non sim locutus, cum S.R.E. omnium Ecclesiarum magistra, & doctrix, disciplinā de ea re hucusque non definierit, nemo absque temeritate, præiudicare, uel alterius partis sententiam damnare potest, & quasi desint præclarissima inuentricis gratię merita, quæ nec angelica quidem lingua satis dignè referri possunt, & cum ex illo uberrimo fonte, puteoque aquarum uiuētium, non possint saluberrimas haurire aquas, quibus fidelis populus, magna cum utilitate, atque dulcedine, reficeretur, ad dissipatas cisternas accurrunt, stultas scilicet, & sine disciplina quęstiones, quæ generant lites; quas nec frequens multitudo intelligere, nec uiri sapientes, qui capiūt, utiliter pcipere ualeant, pfertim, quoniā ut experimento didicimus, ipsorū concionatorū, qui ad quæstiones huiusmodi ppōnēdas facilius erūpere solent, maior numerus materiæ difficultatē prorsus ignorantes, neq; intelligētes, quæ loquūt, aut de quib.

afir-

affirmant, simplicium animos indiscretæ deuotionis obtentu, uel potius loquacitatis, & ostentationis effectu, ad tumultus, & simultates concitant, quos tumultuantes, atque dissidentes componere, sedareque potius oportebat. Cúque paruulis in Christo lac infundere, prouectis solidum cibum apponere deberent, dum in huiusmodi controuersijs interminatis versantur, omnibus vbera praeferunt arentia, quod non absque maledictionis nota legimus in Propheta. Nos igitur, qui prædecessorum nostrorum saluberrima decreta pro viribus salua esse cupimus, potissimum illa, quæ à Sacrosancta Synodo Tridentina denuò sunt cófirmata, liberam cuiq; facultaté relinquétes opinandi huius cótrouersiæ, quálibet partem, prout magis probabilem esse iudicauerit. Prædictorum igitur Concionatorum, aliorumque contentioni, atque temeritati, populorumque scandalis occurrere studentes. Motu ꝓprio, non ad alicuius nobis super hoc oblatæ petitionis instantia, sed ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, statutum fel. recordationis Sixti Quarti prędecessoris nostri, super ea re, quod à præfata Synodo innouatú est, (illud præsentibus, ac si de uerbo ad uerbum esset insertum, pro plené, & sufficienter expresso, & inserto habentes) Apostolica auctoritate tenore pręsentiú confirmamus, & approbamus; atque, ut deinceps efficacius à cunctis obseruetur, perpetuò statuimus, & ordinamus, ac per Apostolica scripta mandamus, quatenus nemo, cuiuscumq. Ord. gradus, códitionis, uel dignitatis existat, in popularibus Concionibus, vel vbicunque promiscua virorum, & mulierum multitudo conuenire solet, de huius controuersiæ alterutra parte disputare, rationibus, vel Doctorum auctoritate asserendo propriam sententiam, & contrariam refellendo, aut impugnando, vel de hac ipsa quæstione, cuiusuis pietatis, aut necessitatis prætextu vulgari sermone scribere, vel dictare pręsumát. Qui contrafecerit, suspensionis pœnam à diuinis absque noua declaratione ipso facto incurrat, si modo fuerit in Sacris constitutus, & quocumque præterea gradu, siue dignitate, vel administratione fungatur, illis omnibus sit ipso iure priuatus, & ad eadem, uel similia munera obtinenda, uel obeunda perpetuæ inhabilitatis censuræ ipso etiam facto sit obnoxius, super quibus nisi à Romano Pont. pro tempore existente dispensari, siue absolui possit. Et nihilominus alijs pœnis, si opus fuerit, à ꝓprio Pręlato ꝓ delicti mésura insligendis subijciatur, ꝓut subijcimus. Cęterum quamdiù per Apost. Sedem, altera pars diffinita nó fuerit, oppositaq; sententia cóndemnata, liceat viris doctis in publicis Academię disputationib. siue Gńalium, aut Prouincialium Capitulorum, vel vbi aliàs intersunt, q rem capere possunt, nec scandali ulla subest occasio, de illa quæstione disserere, & argumentis utramlibet parté, uel asserere, vel impugnare, dum tamen neutra, ueluti erronea prædicetur, seruenturq; illa oía, quæ à dicto Sixto prædecessore nostro statuta sunt, quorum singula, vt præfertur, etiam quantum ad alias pœnas, duximus innouanda, & innouamus per pręsentes. Vt autem hæc nostra constitutio, & pręmissa oía, ad eorum oíum, quorum interest, notitiá cógruentius peruenire possint, in virtute San. Obed. & sub pœna suspens. ab ingressu Eccl. etiam eo ipso incurrenda, si in his, quæ mandamus exequendis se negligentes exhibuerint, pręcipimus, & mádamus omnib. & singulis locorum Ordinarijs, ac eorundé Vicarijs Suffraganeis, & officialibus quibuscunque, & alijs singulis, ad quos quomodolibet spectat, & pertinet, quatenus huiusmodi nostram constitutionem singulis suæ Diœcesis, uel districtus Prædicatoribus, & alijs, quibus expedire iudicauerint, opportuné insinuent, & publicent, ac insinuari, & publicari faciát. Et ne quis in posterum

fletum quoquomodò ignorantiam de præmissis possit prætendere, aut se contra præmissa, valeat excusare, Volumus, & similiter eadem auctoritate decernimus, & mandamus, quod presentes litteræ per aliquos ex nostris Cursorib. in Basilicarum Sancti Ioan. Lateranensis, ac Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, Valuis, ac in aciæ Campi Floræ de Vrbe, de more publicentur, & affigantur, & illis inde amotis, remaneant in eisdem locis earumdem exempla affixa; quæ publicatio, & affixio ita omnes, ad quos spectat afficiat, & arctet, ac si illis personaliter intimatæ fuissent. Non obstantib. Cõstitutionibus, & Ordinationib. ac quibusuis indultis, & litteris Apost. quibusuis personis, etiam quantumcumque qualificatis, & in quacumque etiam Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, & quauis alia dignitate, & honore constitutis, etiam quod interdici, suspendi, vel excõicari nequeant quo modolibet concessis, quæ eis contra præmissa in aliquo suffragari non posse decernimus, ceterisque contrarijs quibuscunq. Volumus insuper, & decernimus quod præsentes vim perpetuæ, & irrefragabilis constitutionis obtineant, & qđ illarum transumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate Eccl. constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus litteris adhiberetur, si ostensæ, vel exhibitæ forent, Regula Cancellariæ nostræ Apostolicæ quacunque in contrarium disponere, non obstante. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis, statuti, ordinationis, mandati, subiectionis, innouationis, præcepti, voluntatis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attẽtare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Dat. Ro. apud Sanctum Pet. anno Incarn. Dominicæ, 1570. pridie Kal. Decembris, Pontificatus nostri anno quinto.

Cæ. Glorierius. H. Cumyn.

Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi, 1570. Indictione 13. die verò 7. Mensis Decembris, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Pij diuina prouidentia Papæ V. anno 5. retroscriptæ litteræ Apostolicę affixę, & publicatæ fuerunt in Basilica Sancti Ioan. Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ Valuis, & acie Campi Floræ, dimissis illarum copijs affixis, per nos Ioannem Andream Panizzam, & Petrum Aloysium Gaytam, prælibati S.D.N. Papæ Cursores.

Camillus Cherubinus Magister Cursorum.

GRE-

GREGORIVS XIII.

Hugo Boncompagnus,

Patria, & genere nobilis, Patre Christophoro Bononiensi Patricio natus, ob eximiam eius vtriusque iuris scientiam, ac in rebus gerendis prudentiam, Pio IIII. Summo Pontifici admodum charus. Praenestinae Ecclesiae praeficitur, & paulo post inter purpuratos electus, mortuo deinde Pio V. Summus Pontifex 4. Idus Maij Anno 1572. Romae coronatur. Religionis Catholicae studiosissimus fuit, Noui Orbis Insulis per Societatis IESV Patres conuertendis, & instituendis magnam diligentiam insumpsit; Festum Sanctae Annae Gloriosissimae Virginis MARIAE Matris singulis annis die 26. Iulij in Kalendario Romano aliarumque Ecclesiarum describi, & per totius Orbis Ecclesias duplici officio celebrari mandauit.

I.

Probibetur Fratribus Minoribus de Obseruantia appellatio à sententijs, & correctione suorum Praelatorum, & recursus ad Tribunalia saecularia.

Idem statuit Iulius II. Const. 6. & Leo X. Const. 10. ac etiam per Sacram Regularium Congregationem declaratum fuit vt in fine Const. Sixti V.

GREGORIVS Papa XIII. Ad futuram rei memoriam. ¶ Quoniam nostro Pastorali potissimum incumbit officio, vt ea, quae ausu temerario ab Ecclesiasticis praesertim Regularibus personis plerumque attentantur, quantum nobis ex alto conceditur, opportunis remediis compescamus, & remoueamus; Idcirco cum referente dilecto filio Fratre Christophoro de Capite fontium Fratrum Minorum de Obseruantia Ordinis S. Francisci, Generali Ministro, non sine animi nostri molestia, nuper intellexerimus, nonnunquam quosdam Religiosos, & Religiosas Ordinis sui, huiusmodi Dei timore postposito, & suae professionis immemores, vt in eorum malefactis, & inobedientia se diutius confoueant, ab ijs, q̃ per Praelatos eiusdē Ord. ēt Guardianos, siue Prouinciales, vel Commissarios ab ipso

ipso Generali Ministro pro tempore deputatos, acta sunt, & decreta, ad Tribunalia sæcularia appellare, & ad ea temerè confugere, auctoritate Apostolica, tenore præsentium præcipimus, & inhibemus sub excommunicationis latæ sententiæ pœna, à qua non nisi à nobis, seu Romano Pont. pro tempore existente, præterquam in mort. artic. absolui possint, necnon priuationis perpetuę officiorum per eos obtentorum, & inhabilitatis ad illa, & alia quæcunque dicti Ordinis officia exercenda, ac vocis, tam actiuæ, quam passiuæ eo ipso incurrẽdis pœnis, ne quis Prouincialis, aut alius cuiuscunq; dignitatis, status, gradus, & conditionis Ordinis hmõi Religiosus, aut Religiosa, ad ipsa Tribunalia sæcularia quouis prætextu, aut quęsito colore, vt pręfertur, appellare, vel illa propterea quoquo modo adire audeant, vel præsumant, sed si à Prælatis suis grauari prætendent, ad Generalem Ministrum ipsius Ord. seu illius Protectorẽ, aut Viceprotectorem in Romana Curia, vel ad nos, siue Romanum Pontificem successorem nostrum, supremum in Ecclesia Dei Iudicem, sicut antiquitus semper consuetum fuit, recursum habeant, vnde illis breui manu Iustitia ministrabitur. Declarantes nihilo minus, non modo eorundem Religiosos, & Religiosas contrafacientes in dictas pœnas incidere, verumetiam eorum quomodolibet directè, vel indirectè fautores, & consultores, illas quoque incurrere. Præterea, sub pœnis prædictis ꝓhibemus, ne quis Prouincialis, aut Guardianus, vel cuiuscumque alterius gradus Religiosus, aut Religiosa, eiusdem Ord. ab ipso Ministro Generali missis pro uisitandis Prouincijs, Commissarijs resistere, nec eis se opponere, aut contradicere, seu se rebellem exhibere, ipsos quacumq; de cã, vel quæsito colore non recipiendo, audeat neque debeat. Volentes eundem Ministrum Generalem quotiescunq; sibi expedire videbitur, quos voluerit Commissarios ad quascunq; sui Ord. vtriusq; familiæ Prouincias quibusuis consuetudinibus, ac statutis per quaslibet personas in contrarium factis, non obstan. liberè mittere posse. Insuper, quia, vt etiam accepimus, aliquando nonnulli Ministri ex visitatis Prouincijs, per Commissarios ad hoc ab ipso Generali Ministro deputatos, quæ à dictis Commissarijs rectè, & salubriter ordinata, & gesta fuerunt, rescindere, mutare, aut contemnere solent, sub omnibus, & singulis pœnis supradictis expressè prohibemus, ne qsquam ab eisdem Commissarijs facta, & ordinata, mutare, alterare, aut peruertere sine expressa licentia, & permissione ipsius Ministri Generalis, qui solus ea mutare ualeat, vllo modo pręsumant. Decernentes irritum, & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter cõtigerit attentari. Non obstantib. constitutionib. & ordinationibus Apostolicis, ac quibusuis etiam iuramento, confirmatione Apost. uel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, & confirmatis, quib. omnibus eorum tenores præsentibus, ac si de verbo ad uerbum insererentur, pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat ad effectum pręsentium specialiter, & expressè derogamus, ceterisque contrariis quibuscunq. Dat. Romæ apud S. Pet. &c. die 8. Apr. 1575. Pontificatus nostri anno tertio.

REVO-

II.

REVOCATIO QVARVMCVMQVE LICENTIARVM ingrediendi Monasteria, & loca Monialium, & virorum cuiuscumque Ordinis; & prohibitio vtendi licentijs concessis pro casibus necessarijs nisi in ipsis necessitatibus vrgentibus.

Aliam reuocationem fecit Pius V. Constitut. 4.

GREGORIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad futuram rei memoriam. Vbi gratiæ, & indulta ab hac Sede concessa, successu tẽporis incommodum afferre noscuntur, expedit illa salubri præsidẽtis consilio submoueri. Proinde Sanctimonialium quieti, & tranquillitati consulere, ac omnia quæ illas à spiritualium rerum cogitatione, & exercitio auocant, impedimenta tollere, periculaque, & scandala ab eis remouere cupientes, auctoritate præsentium reuocamus, & abolemus oẽs, & quascunque licentias, ac facultates ingrediendi Monasteria, Domos, & loca Monialiũ, ac etiam virorũ quorumuis Ordinum quibusuis etiam Comitissis, Marchionissis, Ducissis, & alijs cuiuscunque status, & conditionis mulieribus, ac etiam omnes, & quascunque licentias ingrediendi Monasteria, Domos, & Loca ipsarum Sanctimonialium, quibuscunque viris ẽt eiusdem status, & dignitatis tã à prædecessorib. nostris, quam etiam à nobis, & Sedis Apostolicæ Legatis, aut alijs ex quibusuis quantumcunque vrgentibus causis sub quibuscunque tenoribus, & ẽt derogatoriarum derogatoriis, reuocatorum restitutoriis, aliisq; efficacioribus clausulis, irritantibusq;, & aliis decretis etiam motu proprio, & ex certa scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, atque ad Imperatoris, Regum, Reginarum, aliorumve Principum cõtemplationem, vel supplicationem concessas, confirmatas, ac etiam iteratis vicibus renouatas. Cassamusque & annullamus litteras desuper confectas, & processus habitos per easdem. Inhibentes eisdem qui illas obtinuerunt, sub excommunicationis pœna, ipso facto incurrenda, super qua à nemine nisi à Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo) absolutionis beneficium possit impertiri, ne ipsarum licentiarum prætextu Monasteria huiusmodi quouis modo ingredi audeant. Abbatissis verò necnon Abbatibus, Conuentibus, ac aliis Monasteriorum vtriusque sexus superioribus, & personis quocunque nomine vocentur, distinctè præcipimus, sub eadem excommunicationis pęna, necnon priuationis dignitatum, beneficiorum, & officiorum suorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, ne in Monasteria, Domos, & loca sua quenquam prętextu huiusmodi licentiarum, & facultatum ingredi faciat, vel permittat. Quin etiam sub eisdem pœnis ipso facto incurrendis prohibemus atque interdicimus omnibus, & quibuscunque personis Ecclesiasticis, & sæcularibus, ac etiã Ordinum quorumcunque etiam Mendicantium Regularibus, ne prętextu licentiarum ab Episcopis, vel Superioribus, quibus illas concedendi in casib. necessariis tantum ex decreto Concilii Tridentini tribuitur, ne Monasteria ipsa

Monialium

Monialium pro libito, sed necessitatib. vrgentibus dumtaxat, ingredi, neue Moniales sub eisdem pœnis illos aliter admittere præsumant. Non obstantibus premissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, Monasteriorum que, & Ordinum prędictorum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque, exemptionibus, & indultis Apostolicis illis, eorumque Superioribus prędictis, ac aliis quibuscumque per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & dictam Sedem sub quibusque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis Clausulis, & decretis concessis, & confirmatis, ac etiam iteratis vicibus innouatis, quibus omnibus, eorum tenores, perinde ac si de verbo ad uerbum insererentur præsentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cęterisq. Quoniam autem difficile esset præsentes ad omnia loca perferri, volumus earum exemplis ét impressis manu Notarij publici, & sigillo personę in dignitate Eccl. constitutę, munitis, eandem fidem in iudicio, & extra illud vbiq; locorum adhiberi, quæ adhiberetur pręsentibus, si essent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ reuocationis, abolitionis, cassationis, annullationis, inhibitionis, pręcepti, prohibitionis, interdicti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationē Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Dat. Romę, apud Sanctum Pet. anno Incarnat. Dominicę, 1575. Idib. Iunij Pontificatus nostri anno Quarto.

M. Datarius. Cæ. Glorierius.

A. de Alexijs.

Registrata apud Cæsarem Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini 1575. Indictione tertia, die verò 24. mensis Iunij, Pontificatus autem Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D. Gregorij diuina prouidentia Papę XIII. anno 4. Retroscriptæ litterę Apost. publicatę affixę fuerunt in Valuis Ecclesię Sancti Ioan. Lateran. ac Basilicę Principis Apostolorum de Vrbe, & Cancellarię Apostolicę, ac Acie Campi Florę, per nos Scipionem de Octauianis, & Ioan. Andream Panizzam Apost. Cursores.

Io. Frelles Magister Cursorum.

III.

INDVLGENTIAE CONFRATERNITATIS Nominis Dei, & Iuramentorum.

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memor. Aliàs per fel. rec. Pium Papam IV. prædecessorem nostrum accepto, quod in Burgensi, & pluribus aliis Hispaniarum Ciuitatibus, & alijs locis vna saluberrima Cōfraternitas sub vocabulo Sanctissimi Nominis Dei instituta erat, cuius Cōfratrū partes potissimū esset diligenter cauere, ne ipsi, vel alijs corā eis aliquo modo, nisi ob cām grauissimam

iurarent,& contrafacientes modestè admonerent,quodque ipsi Confraternitati plurimi Christi fideles se conscribi fecerāt,quorum opera,& studio,blasphemiæ,periuria,& aliàs illicita iuramenta prohibeantur,dictus prędecessor omnibus,& singulis Confraternitatis vbiuis terrarum pro tēpore diffusę,vtriusque sexus Confratribus in illa pro tempore descriptis,qui uerè pœnitentes, & confessi die festo Circumcisionis Domini nostri Iesu Christi,annis singulis Sacratissimum Eucharistiæ Sacramentum susciperent,& sollemnitati per ipsā Confraternitatem dicto die festo,vbiuis locorum pro tempore celebrari solitę in toto,vel in parte interessent,quoties id agerent,toties pro quolibet die festo,huiusmodi plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem concessit,illius verò dictę Confraternitatis Confratribus,qui qualibet prima die Dominica cuiusque mensis totius anni ad Missam, quam ipsi Confratres audire tenerentur,audiendam conuenirent,quotiescumque id agerent,decem annos:qui verò temerè iurantem,aut aliàs Diuinum nomē blasphemantem,modestè,& charitatiuè admonerent pro qualibet vice centum dies,& cuicumque Prædicatori verbi Dei,sæculari,uel cuiusuis Ordinis Regulari,qui Christi fideles,vt à iuramentorum abusibus cauerent, & hanc dictę Confraternitatis regulam amplecterentur,hortatus foret,decem annos de eis iniunctis pœnitentijs,misericorditer in Domino relaxauit: Necnon ipsis Confratribus,vt dicto die Circuncisionis quoscumque sibi beneuilos,& idoneos presbyteros sęculares,vel cuiusuis Ordinis Regulares per Ordinarium loci approbandos in suos possent eligere Confessores,qui confessionibus eorū diligenter auditis,eos,& eorum quemlibet,ab omni,& quacumque excommunicationis,etiam maioris,& aliis sententijs,censuris,& pœnis, à iure, vel ab homine,aut mixtim,quauis occasione,vel causa latis, (saluo tamen iure tertij)necnon omnibus peccatis,criminibus,excessibus,& delictis, quantumcumque grauibus,& enormibus,etiam locorum Ordinarijs,& Sedi Apostolicæ reseruatis(prȩterquam in Bulla die Cœnę Domini legi consueta,contentis)absoluere, ac uota quęcumque Hierosolymitano visitationis liminum Beatorum Apostolorum Petri,& Pauli prędictorum de Vrbe, ac Iacobi in Compostella,necnon Castitatis,& Religionis,votis dumtaxat exceptis,in alia pietatis opera commutare valerent concessit.Præterea eiusdem Confessoribus,& ipsis Confratribus iuramenta quælibet sine alterius prȩiudicio relaxare.Necnon eidem Confraternitati,illiusque Confratribus,ac Ecclesijs, Capellis,& Altaribus eiusdem,vbilibet constitutis,quod quocumque tempore cuiusuis interdicti,& cessationis à diuinis,videlicet dicto die festo Circuncisionis à primis vesperis vsque ad occasum solis eiusdem diei inclusiuè Vesperę, Missæ, aliaque diuina officia,in Ecclesijs,Altaribus,& Capellis prædictis, sollemniter,& publicè celebrari,qualibet verò prima die Dominica cuiuslibet mensis prædicti Confratres priuatam eorum Missam ex eiusdem Confraternitatis instituto celebrari solitam celebrari facere,illisque interesse,ac semel in mense Dominicum corpus sumere,& quoties aliquem,seu aliquos ex ipsis Confratribus quocumque tempore interdicti,seu cessationis à diuinis huiusmodi mori contigerit,dummodò causam non dedisset interdicto,eorum cadauera, cum moderata pompa sepeliri liberè,& licitè valerent,& interim interdicta, & cessationes à diuinis huiusmodi quæcumque essent ad effectum præmissū omninò suspenderentur,& suspensa esse censerentur,indulsit; Et deinde piæ memoriæ Pius Papa Quintus etiam prædecessor noster, quod in Ciuitatibus, Oppidis,& locis totius Orbis Christiani,in quibus forent Eccl. Ord.

Præd.

Præd. dumtaxat dicta Societas, seu Confraternitas erigi possit, nec deinceps noua Societas, seu Confraternitas huiusmodi institueretur in Ciuitatibus, Oppidis, & Locis, in quibus non foret, dicti Ordinis Domus, aut in finitimis Ecclesiis, absque licentia Prioris Prouincialis, seu Conuentualis dicti Ordinis, in cuius districtu sita foret Ecclesia, in qua dicta Confraternitas esset, vel foret erigenda, quod si secus factum fuisset, Confratres taliter admissi, dictæ Confraternitatis indulgentias non consequerentur, nec fauoribus, aut priuilegijs gauderent, quæ Confratribus legitimè ascriptis, per Sedem Apostolicam concederentur. Motu proprio statuit, & ordinauit, prout in diuersis litteris dictorum prædecessorum desuper confectis plenius continetur. Quare pro parte dictorum filiorum Confratrum Confraternitatis Sanctissimi nominis Dei in Ecclesia Beatæ Mariæ super Mineruam de Vrbe canonicè institutæ, nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus litteris prædictis, robur Apostolicæ confirmationis adijcere, aliasque in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur dictos Confratres à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione, vel casu latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes. Necnon tenores dictarum litterarum præsentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationib. inclinati, litteris prædictis, ac omnibus & singulis in eis contentis, Apostolica auctoritate tenore præsentium, ex certa nostra scientia robur Apostolicæ confirmationis adijcimus, illisque approbamus, & confirmamus. Vt autem Christi fideles eo libentius dictam Confraternitatem ingrediantur, quo exinde dono cælestis gratiæ conspexerint se vberius esse refectos; De Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate cõfisi, omnibus, & singulis vtriusque sexus Christi fidelib. qui uerè pœnitentes, & cõfessi, ac Sacra Communione refecti, dictam Confraternitatem ingredientur, in die primi illorum ingressus, ac in mortis articulo plenariam omnium, & singulorum peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem, Apostolica auctoritate, tenore præsentium elargimur. Non obstantibus quibusuis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac omnibus illis, quæ in dictis litteris expressum est non obstare, ceterisque contrarijs quibuscumque. Cęterum, quia difficile foret præsentes Litteras ad singula quæque loca vbi necesse fuerit deferre, volumus, quod illarum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Eccl. constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ pręsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Ro. apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 9. Iulij, 1580. Pontificatus nostri anno nono.

Sequitur translatio celebrationis Missæ à prima, ad secundam Dominicã Mẽsis, & cõcessio indulg. p Confratrib. interessentib. pcessioni.

Ad perpetuam rei memoriam. Aliàs fel. rec. Pius Papa Quartus prędecessor noster, vt Cõfraternitas Nõis Dei nuncupata in maiori sp reuerentia haberetur, & Chri fideles illã libentius ingrederentur, plurimis spũaliũ grarum doni insigniuit, & inter cetera, omnibus, & singulis dictæ Confraternitatis, vbiuis locorum tunc, & pro tempore diffusę vtriusque sexus Confratribus

in illa

in illa tunc, & pro tempore descriptis, qui qualibet prima die Dominica cuiuscunque mensis totius anni in perpetuum ad Missam quam ipsi Confratres audire tenentur audiendam conuenirent, quotiescunque id agerēt, decem annos de iniunctis eis pęnitentiis in forma Ecclesiæ consueta misericorditer in Domino relaxauit, prout in eiusdem Pij prædecessoris litteris plenius continetur. Cum autem sicut accepimus, maior pars Ciuitatum, & Oppidorum Dominica prima mensis ob sollemnitatem Rosarii impedita sit, Nos huic incommodo prouidere volentes, dictæ Missę celebrationem ex prima in secundā, vel aliam, quoties in dicta secunda legitimum aliquod aduenerit impedimentum, cuiuslibet mensis Dominicam, Apostolica auctoritate tenore præsentium vna cum relaxatione pęnitentiarum, vt præfertur, perpetuò transferimus, ac translatam esse decernimus. Præterea, omnibus, & singulis Confratribus præfatis, qui processioni sollemni per eos semel in mense celebrandæ, verè pęnitētes, & confessi, ac Sanctissima Communione refecti, deuotè interfuerint, & ibi pro pace inter Christianos Principes conseruanda, ac hęreticum extirpatione, Sanctæque Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino perpetuò concedimus, & elargimur. Contrariis non obstantibus quibuscunque. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die 5. Septembris, 1580. Pontificatus nostri anno nono.

IIII.

PROHIBETVR PRAELATIS ET ALIIS MONAsteriorum Monialium curam habentibus, extra casus necessarias illorum ingressus.

Similem prohibitionem fecit Gregorius IX. const. V.

GREGORIVS Episcopus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. Dubiis, quæ emergunt, declarationis remedium expedit adhibere. Cum igitur super eo quod optima primum ratione Concilium sanxit Tridentinum: Deinde in Constitutione fel. rec. Pij Papæ V. prædecessoris nostri, Nonis Iulii, Pontificatus sui anno tertio, atque item nostræ, Idibus Iunii Pontificatus nostri anno quarto, editis, fuit prouisum, ne cui in posterum, nisi in casibus necessariis septa Monasteriorum monialium ingrediendi concederetur licentia, à nonnullis dubitatum fuisse sciamus, circa personas, quæ alterius ad id licentiā nō indigent, sed sui auctoritate officii nituntur, an liceat eis pro libito suę uoluntatis huiusmodi septa ingredi, uel potius seruare debeant ipsi quoque Regulam à Concilio precedipta. Nos omnem hæsitationis materiam tollere, & uiam scandalis præcidere, ac Sancti monialium quieti consulere uolentes, harum tenore auctoritate Apostolica declaramus, Prælatos omnes tam Sęculares quam Regulares, quibus cura, & regimen monasteriorum Monialium quouis modo incumbit, facultate sibi ex officio attributa ingrediendi monasteria prædicta, ita demum uti posse, si id faciant in casibus necessariis, & à paucis, iisque senioribus, ac religiosis personis comitati. Quocirca uniuersos, & singulos

singulos Episcopali, seu maiori, ac etiam Cardinalatus dignitate præditos, necnon quorumuis Ordinum Abbates, Priores, Ministros, & alios quoscumque Superiores Regulares serio monemus, vt facultate huiusmodi, qui eam habent, præterquam in casibus, ut præfertur, necessariis neutiquam vtantur. Quod si contrafecerint, eadem auctoritate Apostolica statuimus, atque decernimus, qui Pontificalis dignitatis fuerint, eos pro prima uice, qua contrafecerint, ingressu Ecclesiæ interdictos, pro secunda, à munere Pontificali, & à diuinis suspensos, ac deinceps ipso facto absque alia declaratione excommunicatos existere; Regulares verò, omni officio, ac ministerio priuatos excommunicationi similiter subiacere. Non obstantibus Apostolicis, ac in Generalibus, & Prouincialibus Concilijs editis generalibus, uel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, Priuilegijs quoque, indultis, & Litteris Apostolicis quibusuis Ecclesijs, earumve Prælatis, aut Ordinibus in genere, vel in specie sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque fortioribus, efficacioribus, & insolitis Clausulis, necnon irritantibus Decretis, quouis modo concessis, approbatis, & innouatis, etiam si illis caueretur expressè, quod nemo interdici, suspendi, vel excommunicari, posset per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam de indulto huiusmodi mentionem; quibus, eorumque totis tenoribus, perinde ac si de verbo ad verbum insererêtur præsentibus, specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Quoniam verò difficile esset præsentes ad singula loca præferri, volumus, earum exemptis, etiam impressis, manuque Notarii publici, ac sigillo personę in dignitate Ecclesiastica constitutę munitis, quæ haberetur ipsis pręsentibus, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscatoris, die 23. Decembris 1582. Pontificatus nostri anno decimo.

Cæs. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini 1582. Indictione vndecima, die verò Sabbathi trigesima Mensis Decembris, Pontificatus S.D.N. Gregorij, diuina prouidêtia Papę XIII. Anno decimo, Retroscriptę litteræ in forma Breuis publicatæ, & affixæ fuerunt in Acie Campi Floræ, vt moris est, per me Scipionem de Octauianis Apostolicum Cursorem.

QVOD

V.

QVOD ABBATISSAE ET ALIAE MONASTErìorum Monialium præfectæ, in Italia consistentes, ad triennium tantummodo eligantur.

Similem declarationem fecit Nicolaus V. Const. iij.

GREGORIVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriã. Exposcit debitum Pastoralis officij, quod disponẽte Domino gerimus, vt ad ea sollicitè intendamus, per quæ Monasteria & alia religiosa loca, præsertim Deo dicatarum Sanctimonialium, secundum regularis disciplinæ normam regantur, & gubernentur. Perpendentes igitur varia, & multiplicia damna, quibus plerunque afficiuntur Monasteria Monialium, quæ per Abbatissas, vel alias Præfectas perpetuas regũtur, è contra verò Abbatissas, & alias Præfectas triennales scientes se lapso triẽnio suæ administrationis rationem esse reddituras, ac sperantes de bene gestis laudem prometeri, pœnam verò, si male gesserint, metuẽtes, maiori studio, ac diligentia regimẽ, & administrationẽ Monasteriorũ sibi commissorum gerere. His, & alijs rationabilibus causis adducti, hac nostra perpetuo valitura cõstitutione statuimus, & ordinamus, quod de cætero ppetuis futuris tẽporibus in omnibus, & singulis Monasterijs Monialiũ S. Bened. Cisterciens. Cartusien. & aliorũ quorumcunq; ordinũ in vniuersa Italia, præsertim in vtriusq; Siciliæ Regnis consistentibus, quæ nũc per Abbatissas, vel alias Præfectas perpetuas reguntur & gubernantur, cum primum Abbatissæ, aut aliæ Præfectæ huiusmodi regimini, & administrationi ipsorum Monasteriorum cesserint, etiam apud Sedem Apostolicam, vel decesserint, eorum Abbatissatus, seu Præfecturas vacare contigerit, Abbatissæ, aut aliæ Præfectę non amplius perpetuæ seu ad vitam (quarum nomen, ac titulum, ex nunc prout ex tunc Apostolica auctoritate ex certa nostra scientia, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, tenore præsentium perpetuò extinguimus, & abolemus) sed triennalis tantum à Conuentu vniuscuiusq; Monasterij, & aliàs iuxta decreta Sacri Concilij Tridentini, & regularia suorum Ordinum instituta eligãtur, & præficiantur, quæ postmodum elapso triennio, suis officiis perfunctæ, præesse desinant, omnique prorsus careant auctoritate, ac à regimine, & administratione Monasterij per triennium à die finitæ administrationis inchoandum abstineant, quo elapso, seruata eadem forma Concilij Tridentini, iterum & pluries eligi possint. Districtius inhibentes omnibus, & singulis dictorum Monasteriorum Conuentibus, Superioribus, & personis, aliquam Abbatissam, aut aliam Præfectam perpetuam, seu ad vitam, sed triennalem tantum eligere, & præficere vllo modo audeant, vel præsumant. Quod si secus à quoquam quauis auctoritate fuerit attentatum: Electionem, & Pręfectionem huiusmodi, ac omnia, & singula, quæ inde sequentur, irrita, nulla, & inania, nulliusque roboris, vel momenti fore: Sicque per quoscunque Iudices Ordinarios, & Delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam causarum Palatij Apostolici Auditores, ac Sanctę Romanæ Ecclesiæ Cardinales, Sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, in quauis causa, & instantia

Q 2 iudi-

iudicari, & diffiniri debere decernimus. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac dictorum Monasteriorum, & ordinum iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis eisdem Monasteriis, eorumque Superioribus, & personis sub quibuscunque tenorib. & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis in genere, vel in specie, ac aliàs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis, & innouatis. Quib. omnibus, & singulis eorum tenores, ac si ad verbum insererentur præsentibus, pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque. Cęterum, quia difficile foret præsentes nostras ad singula quæque loca, vbi necessarium fuerit, deferre, volumus quod illarum transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ pręsentibus adhiberetur, si forent exhibitę, uel ostensæ. Datũ Romę, apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris, die prima Ianuarij 1583. Pontificatus nostri Anno vndecimo.

Cæ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini, Millesimo Quingentesimo Octuagesimotertio, Indictione Vndecima, Die verò Quarta, mensis Ianuarij, Pontificatus Sãctissimi Domini Nostri Domini Gregorij Diuina prouidentia Papæ XIII. Anno vndecimo, Retroscriptæ litteræ affixæ, & publicatę fuerunt in Acie Cãpi Floræ, dimissa earum copia auscultata, & collationata cum dictis litteris in valuis eiusdem Aciei affixa, per me Ioannem Freile, Curs. Sanctissimi Domini nostri Papæ.

VI.

FACVLTAS PRIORI GENERALI FRATRVM & Monialium Ordinis Eremitarum S. Augustini, alienandi ipsius Ordinis bona immobilia tribuitur.

Eandem facultatem concessit Leo X. Const. 14. & Clemens VII. Const. 3.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Dum ad vberes salutiferosque fructus quos benedicente Domino sacer dilectorum filiorum fratrum Eremitarum S. Augustini Ordo in vinea Domini protulit, & indies proferre non cessat, debitum respectum habemus, ac planè agnoscimus, quod ij tamquam huius Sedis speciales filij tam uerbum Dei per Vrbes, & Regiones disseminando, quam vbique uaria charitatis opera adimplendo. Nos in huius Pastoralis officij onere coadiuuare non cessant, facere nullo modo possumus quin eos speciali quadam huius Sedis beneuolentia prosequentes, ea sibi fauorabiliter concedamus, per quę eorum indemnitati, Monasteriorúque suorum utilitati ualeat salubriter prouideri. Exponi sanè nobis nuper fecerunt iidẽ fratres Eremitæ, qd sæpenumero accidit, ut ꝓ aliqua urgẽti necessitate, uel utilitate Monasteriorũ, Domo

rum

rum & Locorum dicti Ordinis, tam virorum, quam mulierum, illorum bona locare, alienare, permutare, vel in emphyteusim seu liuellum dare expediret, ac quandoque contingit, vt conditio semel oblata, si prætermittatur, maximā offerat iacturam, preterquam quod difficile admodum existit pro singulis minimis commutationibus, & alijs contractibus ad Sedem præfatam recurrere, ac id non sine ipsius Ordinis in paupertate fundati inquietudine esse potest. Quare iidem Fratres Eremitę nobis humiliter supplicari fecerunt, vt in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos fel. rec. Sixti iiij. & Leonis x. ac aliorum Roman. Pontificum prædecessorum nostrorum vestigiis inhærere volentes, ipsosque Fratres Eremitas, & eorum quemlibet, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eisdem Fratribus Eremitis, vt ex nunc de cætero perpetuis futuris temporibus Fratres, & Moniales dicti totius ordinis Eremitarum Sancti Augustini, omnium, & quorum cunque Monasteriorum, Domorum, & locorum eiusdem Ordinis vbilibet nunc, & pro tempore consistentium, liberè & licitè possint, & valeant quæcū que bona stabilia, & immobilia, seu quasi stabilia cuiuscunque qualitatis, & quantitatis, & valoris, & in quocumque loco existentia eorundem Monasteriorum, Domorum, & locorum vendere, alienare, & permutare, & etiam in emphyteusim, seu ad liuellum, etiam ad longum tempus concedere, & pro pretio, afflictu, pactis, modis, & formis hinc inde conueniendis licentiam, & facultatem Apostolica auctoritate tenore præsentium concedimus. Prouiso tamen quod fiant pro commoditate, vel vtilitate ipsorum Monasteriorum, Domorum, & Locorum, & quod consensus duarum partium ex tribus partibus Fratrum, vel Monialium, illius Monasterii, Domus, vel loci, cuius dicta bona erunt, accedat, & interueniat, & quoad concessionem in emphyteusim, dummodo illa non fiat vltra duas generationes, vel nominationes, absque alia à nobis, vel successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus, aut Sede Apostolica, vel illius de latere legatis, seu Nunciis, aut etiam locorum ordinariis petenda, vel obtinenda licentia, seu confirmatione. Ita tamen quod loco consensus Sedis Apostolicæ dilectus filius Prior Generalis dicti ordinis nunc, & pro tempore existens, & diligēter examinata, & euidenter vtili comprobata habeat, prout sibi ex nunc perpetuò concedimus potestatē ratificandi huiusmodi locationem, concessionem, venditionem, & alienationem, ac contractus. Sicque vbi talis ordo non fuerit seruatus, locatio, concessio, venditio, & alienatio, ac contractus aliter facti, nulli & inualidi, nulliusque roboris, ac momēti existāt; & donec prælatus Prior generalis modo prælato non ratificauerit, possessio remaneat & remanere intelligatur penes ipsos Fratres, seu Moniales dicti Monasterii, seu Domus, aut loci sic locantis, & alienantis, ac ita in premissis sic perpetuò declaramus, & decernimus. Et nihilominus ex nunc, prout ex tunc, & è contra, postquam locationes, concessiones, venditiones, ac contractus, seruatis supra narratis, pro tempore facti, & per dictū Priorem generalē ratificati fuerint, vt præfertur, seu consensus eiusdem Prioris generalis interuenerit, easdem locationes, concessiones, venditiones, alienationes, & contractus, ac inde secuta quæcunque. Necnon instrumenta, & scripturas desuper pro tempore confecta approbamus, &

confirmamus, ac perpetuæ firmitatis robur obtinere debere statuimus, omnesque, & singulos tam iuris quam facti defectus, si qui forsan interuenerint, in eisdem quomodolibet supplemus. Decernentes quoad vtilitatem seu commoditatem Monasteriorum, Domorum, & locorum præfatorum assertioni duarum partium ex tribus partibus Fratrum, vel Monialium illius loci, cuius bona erunt, postquam ratificatio facta fuerit, illasque & illa, necnõ præsentes, & in eis contenta validas, & efficaces, ac valida, & efficacia ppetuo fore, necnon ab omnib. obseruari debere, ipsosque, & cũ eis contrahentes præfatos, super præmissis, & inde secutis quibuscunque per quoscunque quauis auctoritate quomodolibet molestari, vel impediri non posse; necnon irritum, & inane, si secus super his à quoquã quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quocirca Venerabilibus Fratribus nostris Ioanni Episcopo Albanensi, Cardinali de Montepolitiano nuncupato Ordinis Fratrũ Eremitarũ S. August. Protectori, & Alexandro Patriarchæ Alexandrino Curiæ Causarũ, Cameræ Apostolicæ Generali Auditori, ac Bartholomeo Episcopo Amerinẽsi Cancellariæ Apostolicæ Regenti, nunc, & pro tempore existentibus, per pſentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut vnus eorũ per se, vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque, vbi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Fratrum Eremitarum, vel Monialium, aut alicuius eorum super his fuerint requisiti sollemniter publicantes, eisque, & eorum cuilibet in præmissis, efficacis defensionis pręsidio assistentes, faciant easdem præsentes, & in eis contenta quæcunque ab omnibus, quos illa concernunt integrè, & inuiolabiliter obseruari. Nõ permittentes eos, aut eorum aliquem desuper contra earũdẽ pſentiũ tenorem quomodolibet indebitè molestari: Cõtradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras & pœnas ecclesiasticas: aliaque opportuna iuris: & facti remedia (appellatione postposita) compescendo legitimisque super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas, etiam iteratis vicib. aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis. Non obstantibus fel. rec. Bonifacij Papæ VIII. prædecessoris nostri de vna, & Concilio generali edita de duabus dietis, dummodò vltra tres dietas quis vigore præsentium ad iudicium non trahatur, & alijs Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis: Necnon quibusuis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, Priuilegijs quoque indultis, & litteris apostolicis quibusuis, sub quibuscunque, tenorib. & formis, ac cũ quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioorib. & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, ac aliàs quomodolibet, etiam iteratis vicib. concessis, approbatis, & innouatis, quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, ac totis eorũ tenorib. specialis, specifica, indiuidua, & expressa mentio habẽda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruãda esset, tenores huiusmodi ac si de verbo ad verbũ insererẽtur, pſentib. pro sufficiẽter expressis habẽtes, illis aliàs in suo robore pmãsuris, hac vice dũtaxat, spãliter, & expressè derogamus, cæterisq; cõtrarijs quibuscũq; seu si aliquib. cõmuniter, vel diuisim ab eadem sit sede indultum, q̃ interdici, suspendi, vel excõmunicari non possint p litteras Apostolicas nõ facientes plenã, & expressã, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mẽtionem. Datum Romæ, apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris, Die V. Septembris, 1572. Pontificatus Nostri anno primo.

F. de Torres. A. Stephanellus.

CON-

VII.

CONFIRMATIO, ET INNOVATIO PRIVILEGIORUM Fratrum Minorum & Monialium Sancti Francisci de Obseruantia.

Eandem Confirmationem fecit Sixtus V. Const. 6.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Ex benigna Sedis Apostolicæ prouisione prouenire dignum est, vt psonę Deo deuotę sub regulari castimonia Domino militantes pia deuotione proficiant, vnde Romanus Pontifex quandoque per prędecessores suos Pro Religionis conseruatione, & augmento, ac personarum earundem quiete, & commodo concessa approbat, & innouat, ac approbata & innouata Apostolica auctoritate communit. Sanè pro parte dilecti filij Christophori de Capite Fontium, moderni Generalis ministri Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia nobis nuper expositum fuit, quod cum inter operarios, qui ad excolendam vineam Domini Sabaoth Dei gratia Ordo ipse fratrum minorum magnos probitatis, & doctrinæ, ac animarum salutis fructus semper olim attulerit, & quotidie afferre conętur, & exinde pro suis sanctis studijs, honestisque laboribus, proque salute animarum, ab Apostolica Sede, cuius continuè pacem, & dignitatem Ordo ipse fortiter tutatus est, tam spiritualia, quam temporalia subsidia, ornamentaque acceperit, & accipiat, quibus & sua sancta officia, ac vitam suam Regularem facilius, atque magis expeditè transigere possint, & cæteræ religiosę personę, ordinesqu e alij exemplo ipsorum promptiores, alacrioresque ad sua officia persoluendam reddantur, cumque etiam ex ipsius Sedis prouisione, ac benigna dignatione prouenire dignoscatur, vt Romanus Pontifex quandoque prędecessorum suorum Romanorum Pôtificum gesta innouet, ac Apostolica auctoritate innouata, & restaurata muniat, & fulciat, & in pristinnm reponat, ac reducat, necnon propterea nonnulli Romani Pontifices prædecessores nostri nonnullas gratias, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, absolutiones etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes facultates, ac omnia & singula priuilegia, & indulta tam spiritualia, quam temporalia, etiam per solam signaturam, aut per oracula viuæ vocis tam pro foro conscientiæ, quam foro fori, tam prędictis fratrum Minorum, quam Sanctæ Clarę, ac tertio de pœnitentia nuncupato ordinibus, illorumque superioribus Fratribus, Monialibus, & Sororibus, ac vtriusque sexus personis, & Monasterijs, Domibus, Ecclesiis, & locis quibuscunque dictorum Ordinum, nunc, & pro tempore existentibus, in genere vel in specie, etiam per modum communicationis siue extensionis priuilegiorum inter se, ac etiam cum alijs quibuscunque Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus concesserunt, aut iam concessa confirmarunt, & approbarunt: prout in singulis concessionibus, & litteris eorundem prædecessorum desuper confectis plenius dicitur contineri: Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, illa quę

sæpius Apostolica auctoritate præfata munita existunt, maiorem obtineant roboris firmitatem, dictusque Christophorus Minister Generalis cupiat priuilegia, facultates, concessiones, indulta, dispensationes, & singulas alias gratias huiusmodi etiam per nos approbari, innouari, & confirmari, pro parte eiusdē Christophori nobis fuit humiliter supplicatum, vt eisdem priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, fauoribus, conseruatorijs, declarationib. facultatibus, dispensationibus, gratijs, concessionibus, indulgentijs, & indultis pro illorum obseruantia nostræ approbationis robur, adijcere, aliasque in præmissis opportunæ prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui omnium votis præsertim illis, quibus sub suaui Religionis iugo Diuinis laudibus, & Christianæ Religionis augmento incumbentium personarum tranquillitati, & commoditati consulitur, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis, huiusmodi supplicationibus inclinati, præmissa ac omnia, & singula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conseruatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias, & indulta spiritualia, & temporalia etiam per modum communicationis, & extensionis inter se, & cum alijs Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus, eidem Fratrum Minorum regularis Obseruantiæ, ac Sanctæ Claræ, & de Pœnitentia tertio Ordinibus etiam in congregatione sub trium votorum substantialium professione, & eorundem superiorum Ordinis Minorum Regularis Obseruantiæ huiusmodi obedientia degentibus, ipsorumque Superiorum Fratribus, Monialibus, Sororibus, ac vtriusque sexus etiam singularibus personis necnon monasterijs, Domibus, Ecclesiis, & Locis quibuscunque in genere, & in specie, etiam per solam signaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur, aut alias tam præfatos, ac quoscunque alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem prædictam, quam Imperatores, Reges, & alios Principes sub quacunque forma, & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon cum omnib. & singulis in eis contentis clausulis, decretis, & declarationibus singulas desuper confectas litteras, & in eis contenta, & inde secuta quæcunque illorum omnium tenores, & formas datas effectus, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate Apostolica tenore præsentiū ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, quatenus sint in vsu, & Sacris canonibus, & Decretis sacri Concilii Tridentini non aduersentur, approbamus, confirmamus, & innouamus perpetuamque roboris firmitatem obtinere, & firmiter obseruari, necnon Ordinibus Fratrum Minorum Regularis obseruantiæ, & Sanctæ Claræ, ac tertio de Pœnitentia nuncupato, etiam in congregatione sub obedientia Fratrum Minorum de Obseruātia huiusmodi degentibus Superioribus, Fratrib. Monialib. etiā tertiarijs nūcupatis, Sororibus, Personis, Monasterijs, Domibus, Ecclesijs, & locis præfatis, etiam per modum communicationis, & extensionis huiusmodi suffragari, illisque frui, vti, gaudere, quando, & quoties opus fuerit & posse, & debere in iudicio & extrà, ac etiam in foro conscientiæ in omnibus & per omnia, perinde ac si specialiter & expressè eisdem Fratrum Minorum, ac Sanctæ Claræ, & tertio de pœnitentia nuncupato ordinibus concessa, decernimus, supplentes omnes & singulos iuris, & facti, ac sollemnitatum etiam de iuris necessitate, aut aliàs quomodolibet requisitarum, forsan omissarum, & alios quoscunque defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem. Quocirca, venerabilibus fratribus

lus Cordubens. & Laodiens. Epis, ac dilecto filio Curię causarum Camerę Apostolicæ generali Auditori, per easdem præsentes cōmittimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, faciant auctoritate nostra præsentes litteras, & in eis contenta quæcumq; plenum eorū effectum sortiri, illisq; oēs quos concernunt, pacificè frui, & gaudere. Nō permittentes quemquam desuper per quoscunq; quomodolibet indebitè molestari, contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quascumq; de quib. eis videbitur, censuras, & pœnas Eccl. ac alia opportuna iuris remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processib. ēt iteratis vicib. aggrauādo, inuocato ēt ad hoc (si opus fuerit) auxil. brachij sęcularis. Non obstantib. præmissis, ac Constōnibus, Super Cathedram Bonifacij, & dudum Viennens. Concilij, ac Clementinæ, Religiosi, de Priuileg & Dudum, de Sepulturis, ac etiam ex frequentib. de sententijs, excōicationis, ac Extrauagante, Ad Conditorem, Ioannis XXII. cum alijs Constōnibus, eandem prædictæ Extrauagantis materiam tangentibus, seu concernentib. ac Regulis Cancellariæ Apost. editis, & in futurum edendis, ac piæ mem. Bonif. Papæ Octaui, etiam predecessoris nostri, de vna, & in Concilio Generali de duabus editis dummodò non vltra tres dietas aliquis pręsentium vigore ad iudicium extrahatur, alijsq. Apostolicis Constōnib. ac Prouincialibus, Capitularibus, Generalibus, & Specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam in vltimo Generali Lateranen. Concilio celebrato, alijsque Concilijs editis, necnō Statutis, & Consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoq; indultis, & litteris Apost. etiam in forma Breuis per Leonem X. Clementem VII. Paul. Tertium, Iulium etiam Tertium, Paul. Quartum, Pium etiam Quartum prædictos, ac etiam Piū V. & quoscunque alios Romanos Pont. prædecessores nostros, ac etiam nos, & Sedem eandem, etiam motu proprio, ac scientia, & ptātis plenitudine similibus, ac cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, etiam priuilegiorū eorumdem reuocatiuis, restrictiuis, reseruatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis quomodolibet, etiam pluries cōcessis, confirmatis, & innouatis: Quib. omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumq; totis tenorib. spālis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad uerbum, non autem per Clausulas generales idem importantes mentio, seu quęuis alia expressio hēnda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruāda foret, ēt qđ in eis caueatur expresse, qđ illis nullatenus, aut nō nisi sub certis modo, & forma derogari possit, tenores hmōi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, obseruata, inserti forēt, pręsentib. ꝑ sufficiēter exp̄ssis, & insertis hēntes, illis ēt in suo robore permansuris, hac vice dūtaxat spāliter, & expresse derogamus: Aut si aliquibus cōiter, vel diuisim, ab eadē sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excōicari non possint per lrās Apost. nō facientes plenā, & expressā, ac de verbo ad verbum de indulto hmōi mentionē, cęterisq; cōtrarijs quibuscunq. Verū, qa difficile foret pręsentes lrās ad singula quæq; loca, in quib. fortè opus esset, deferri volumus, & pariter Apostolica auctor. decernimus, qđ illarū transūptis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Eccl. cōstitutę, seu Curię Eccl. munitis, eadē prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ præsentib. adhiberetur, si forēnt exhibitę, vel ostensę. Dat. Ro. apud S. Petrum, sub ann. Piscat. die 21. Martij, 1575. Pontif. nostri anno tertio.

Cæs. Glorierius.

DECLA-

VIII.

DECLARATIO CIRCA PRAECEDENTIAM *Fratrum Mendicantium, & Confraternitatum Laicorum in processionibus seruandam.*

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpet. rei mem. Exposcit Pastoralis officij munus, cui disponente Domino pręsidemus, vt ad ea sollicitè intendamus, per quæ discordiarum, & litium, ac controuersiarum quarumlibet præsertim inter personas Eccl. materia tollatur. Sanè nobis nuper innotuit, quod in multis Ciuitatib. & Diœcesib. diuersarum mundi partium nonnullæ lites, causæ, & controuersię, inter Fratres Mēdicantes, aliæ etiam similes lites, & controuersiæ inter Confratres Confraternitatum Christi fidelium super pręcedentia, vel iure pręcedendi, ortæ iam sint, & oriri facilè possint. Nos considerantes lites, causas, & controuersias huiusmodi in Ecclesia pręsertim inter Religiosas personas, quæ relictis mundi vanitatibus famulatum, & votum suum in humilitatis spiritu Domino, & Deo nostro, qui se pro nobis vsque adeo humiliauit, vt formam serui acciperet, exhibere, & persoluere profitentur, non modicam illi pręclaræ, Deoque præcipuè dilectę virtuti, quæ est humilitas, labem infundere, populoque scandalum generare, ac propterea illas omni ratione submouendas, publicęque Religionis trāquillitati, ac Ministrorum Ecclesiasticorum reconciliationi, & mutuæ dilectioni quàm primum consulendum esse rati, ac supremam huic negotio manum apponere volentes, necnon causas, lites, seu controuersias huiusmodi, vbilibet, & coram quibusuis Iudicibus moras, & in quibusuis instantijs indecisas pendentes ab eisdem Iudicibus harum serie ad nos aduocantes, illasque penitus extinguentes, eisdem Fratribus Mendicantibus, ac Confratribus super pręmissis perpetuum silentium imponentes, de nobis attributæ potestatis plenitudine volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod quicūq; ex dictis Fratribus Mendicantibus inter se de præcedentia huiusmodi contendentibus, aut Confratribus Confraternitatum prædictarum inter quos lites, & causę præmissorum occasione ortæ iam sint, seu oriri contigerit in futurū, qui in quasi possessione pręcedentiæ, ac iuris pręcedendi sunt ij, (quibuscumq; reclamationibus, protestationibus, appellationibus, & aliis subterfugijs prorsus remotis, & cessantibus, & postpositis) in processionibus tam publicis, quā priuatis pręcedere debeant: Quando verò non probetur, aut non constet de quasi possessione pręcedentię huiusmodi, inter Fratres quidem Mendicantes, ij, qui antiquiores in loco controuersiæ, inter Confratres verò inter se litigantes ij, qui prius saccis vsi sunt, in processionibus tam publicis, quam priuatis pręcedere debeant, ita vt si contigerit noua Monasteria, aut Domus alicuius Ordinis Mendicantium, in loco, in quo alterius Ordinis ex dictis Mendicantibus Monasteria, aut Domus prius erecta, & instituta sint, ille Ordo, qui prius Monasterium, seu Domum in loco habuerit, præcedat. Præterea, quia inter prædictos Ord. plerunq; alia in processionib. & alia in Cōcilijs Gñalib. & alijs actibus publicis siue priuatis, iō circa modū præcedendi seruatur, nolumus

sumus per præsentes prærogatiuis dictorum Ord. quo ad præcedentias hmõi, quæ proprijs Ordinib. præterq̃ in processionib. prædictis dentur, aut Fratrib. Capucinis nuncupatis, qui in processionib. publicis sub Conuentualiũ S Francisci, aut Minorum de Obser. Frũm nuncupatorum, Cruce, vt solent, incedere possint, aliquod præiudicium generari: sicque per quoscunq; Iudices, & Cõmissarios et Sanctæ Ro. Eccl. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri dere, ac quicquid secus super his à quoquã quauis auctoritate scienter, vel ignorãter cõtigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obstantib. Cõstõnib. & Ordinationib. Apost. necnõ Ecclesiarũ, Monasteriorum, Ordin. Cõgregationum, Domorum, ac Cõfraternitatum quorumcũq; et iuramento, cõfirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinib. priuilegijs quoq; indultis, & Litteris Apost. illis, eorumq; Superiorib. & Personis, sub quibuscunq; tenorib. & formis, ac cum quibusuis derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus & insolitis Clausulis, irritantibusq; & alijs Decretis in genere, vel in specie, et motu proprio, aut aliàs quomodolibet cõcessis, ac etiã iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quib. omnibus (illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permãsuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus) cæterisq; cõtrarijs quibuscũq. Volumus aũt, vt præsentium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Eccl. cõstitutæ munitis, eadẽ prorsus fides tam in iudicio, quam extrà adhibeatur, quæ præsentibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 15. Iulij, 1583. Pontificatus nostri anno duodecimo.

Cæ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini, 1583. Indictione 11. die verò Dñica, 17. Mẽsis Iunij, Pontificatus verò Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Gregorij Diuina prouidentia Papæ XIII. anno 12. Retroscriptæ litteræ Apost. in forma Breuis expeditæ, affixæ, & publicatæ fuerunt in Acie Campi Floræ, vt moris est, per nos Petrum Guerram, & Melchiorem Riccium, eiusdem Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

IX.

SVPER RECEPTIONE DESCENDENTIVM EX genere Iudæorum, & Saracenorum, eorundemq; ad Ordines Sacros & ad dignitates, & officia ordinis admissione.

Similem Declarationem fecit Pius V. quam habes in fine suæ Constitutionis 9.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Muneris nostri esse putamus, sedulò, ac diligenter omnia curare, quæ Religionum conseruationi, earumque professorum quieti, ac tranquillitati conferant, illamque in primis curam suscipere, vt ijs, quæ materiam scãdali præbere põt, q̃ primum via præcludatur. Cum itaque, sicut nuper accepimus, statutis in Capitulo Generali Ord. Minimorum S. Francisci de Paula editis, caueatur, vt nullus de genere Iudæorum, aut Mahume-

humetanorum in eum Ordin. recipiatur, ac vt Nouitius tam ad habitum, quā ad professionem admittendus interrogetur à Prælato, an ex huiusmodi genere descendat, qui si negatiuè responderit, recipiatur, præmissa etiam prius protestatione, quod quotiescunq; postea inuentum fuerit, eum ex tali genere originem ducere, professio ab eo facta erit nulla ex parte Religionis, quod non mediocrem dicti Ord. tranquillitati, & multis, qui ex hmōi genere originem ducunt, perturbationem attulit. Nos, qui desideranter in uotis gerimus, vt præfatus Ordo nostris prosperetur temporib. & materia scandali penitus succisa, radicitusq. euulsa, longius propellatur, post quam præfatorum, qui ex genere Iudæorum, & Mahumetanorum originem trahunt, & scientes, vel ignorātes se ex hmōi genere oriundos esse, professionem in dicto Ord. emiserunt, statui, & quieti nuper cum de eorum professionis ualiditate, & statu consulti essemus, viuæ vocis oraculo sufficenter satis, superq; prouidimus, attendentes leges, & statuta non ideò debere fieri, vt per ea scandala gignantur, & publica prętertim animarum tranquillitas perturbetur, aut commoueatur, sed potius ad ea tollenda, & ipsam communem quietem augendam, ac propterea statuta prædicta, quo ad ea tm̄ in quib. pręsentibus nostris litteris aduersantur, Apostolica auctoritate tenore præsentium abrogantes, & abolentes, & ex nunc in posterum nullius roboris, vel momenti fore decernentes; Motu proprio, & ex certa nr̄a scientia volumus, statuimus, & ordinamus, & de cætero in Nouitijs recipiendis ad Ordinem pręfatum S. Francisci de Paula fiat inquisitio de moribus, & uita eorum, & de progenitorum suorum defectu. Volentes, quod ijs, qui ex Iudæorum, vel Mahumetanorum genere descendunt, cum post susceptum ab eis Baptisma Græci, & Iudæi distinctio esse non debeat, nullatenus defectus generis hmōi, quo minus in Ordinem prædictum recipiantur, & ad consequendas in dicto Ord. dignitates, gradus, & officia Religionis nocere possit, & debeat. Quantum verò attinet ad filios, & descendentes hæreticorum, præcipimus, vt filiis, & descendentibus talium conuersorum, & Ecclesiæ vnitati restitutorum pariter minimè circa pręmissa quicquam obstet. Quo verò ad illos, qui ex Iudæis, ex eo, ꝙ post baptisma ab eis susceptum iterum à fide Cathol. recesserint, per sniam in foro Eccl. latam damnatis Mahumethanis item & hæreticis similiter damnatis viuis, & defunctis, uel quorum ossa, vel statuæ combusta sunt, originem ducunt, per lineam paternam, vel maternam vsque ad quartam generat. inclusiuè in Ordinem ipsum recipi, & admitti nō posse. Et idem in ijs professoribus eiusdem Ord. qui ad Sacros etiam presbyteratus Ordines admittuntur. Non obstantib. Constōnibus, & Ordinationibus Apost. ac priuatis, & quibusuis alijs dicti Ord. in generalibus, & prouincialib. Capitulis editis tam generaliter de uniuerso Ord. quam spāliter de singulis eiusdem Ordinis Domibus, vel Conuentibus, seu Monasterijs disponentibus iuramento, confirmatione Apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis Statutis, & Consuetudinibus, cęterisque contrarijs quibuscunq. Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides vbique adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Ro. apud S. Marcum, sub annulo Pisca. die 1. Augusti, 1583. Pont. nostri anno duodecimo.

LITTERÆ

X.

LITTERAE AVDITORIS CAMERAE APOSTOLICAE in exequutionem litterarum Apostolicarum, & priuilegiorum à Pio V. Ordinibus Mendicantium concessorum sub Gregorio XIII. emanatae.

HIERONYMVS Matthæus Prothonotarius Apostol. Sanctissimi Domini nostri Papę, eiusque Camerarij, & Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Generalis Auditor, Romanęque Curię Iudex ordinarius, sententiarum quoque, et censurarum in eadem Romana Curia, et extra eam latarum, ac litterarum Apostolicarum quarumcumque vniuersalis, et merus exequutor, ab eodem Sanctissimo Domino nostro Papa specialiter deputatus.

Vniuersis, et singulis Dominis Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Scholasticis, Cantoribus, Thesaurarijs, Sacristis, ac tam Cathedralium, quàm Collegiatarum Canonicis, Parochialiumque Ecclesiarum Rectoribus, eorundem Locatenentibus, Plebanis, Viceplebanis, Capellanis, Curatis, et non Curatis, cęterisque Presbyteris, Clericis, Notarijs, Tabellionibus publicis, quibuscumque, per quascumque mundi partes, et Diœceses in executione pręsentium declarandarum, et specificandarum vbilibet constitutis, illique, vel illis, ad quem, vel ad quos pręsentes nostræ litteræ peruenerint, seu præsentabuntur, salutem in Domino, et nostris huiusmodi, immò verius Apostolicis firmiter obedire mandatis.

Noueritis, quod nuper fuit nobis pro parte, et ad instantiam Procuratorum Reuerendissimorum Patrum Dominorum Superiorum Generalium, et Prouincialium, ac Priorum, seu Guardianorum, et aliorum Fratrum Ordinum Fratrum Mendicantium, et singulorum eorum in Domib. seu Monasteris dictorum Ordinum, et cuislibet eorum extra Almam Vrbem commorantium principalium, maxima cum querela reuerenter expositum, quod licet iuxta plura, et diuersa priuilegia, indulta, et concessiones Apostolica auctoritate tam per Sanctissimum Dominum nostrum Gregorium Diuina prouidentia Papam XIII. quam fel. rec. Pium V. et Pium IV. et Paulum III. et quamplures alios Romanos Pontifices supradictorum prædecessores dictis Ordinibus, et eorum Fribus, et singularibus personis in genere, vel in specie ex iustis tūc expressis causis, etiam Motu proprio spāliter, et expresse cōcessa, et facta iuxta eorundem cōcessionē, et priuilegiorum, litteras Apost. desuper cōfectas, et expeditas, et pręsertim in vim diuersarum litterarum Apost. à fel. rec. Pio Papa V. pręd͡icto, sub Datum Romę, apud Sanctum Pet. 17. Kal. Iulii, anno Domini 1567. Pontificatus sui anno secundo, et sub dat. Ro. etiam apud S. Pet. sub ann. Piscat. die 23. Sept. 1571. Pont. eiusdem Pij Papę V. an. 6. desuper expeditarū, et in vim confirmatoriarum litterarum earundem per litteras Apostolicas eiusdem Sanctissimi Domini nostri Gregorij Decimi tertij, sub ann. quoque Piscatoris, die 25. Mensis Martij, anno Domini, 1575. Pontificatus sui anno tertio, expedito, quilibet dictorum Ordinum Mendicantium, et quilibet eorum Frater, et Regularis persona in Ecclesijs suorum Ordin. quando eis placuerit

cuerit, & suis Superioribus deputari fecerint, absque alicuius loci Ordinarij contradictione, vel licentia verbum Dei populo prædicare Christi fidelium, quorumlibet confessiones audire, & per dictos Superiores transmissi, & examinati ad Sacros etiam presbyteratus ordines, etiam absque eorum Ordinarij dimissorialibus litteris recipi, & admitti possint, atque coram Iudicibus, Conseruatoribus supradictorum Ordinum Mendicantium huiusmodi suas lites, & causas decidi, & terminari, ac quoscumque processus, & alia acta, & actitata confici, & fulminari facere possint, & à solutione cuiuscunq; decimæ, & quartæ, etiam funeralis, & alterius cuiuscunq; ordinarii, vel extraordinarij Ordinis, seu impositionis exëpti sint, & esse deant, atq; etiam valeāt Missas ab aurora vsque ad meridiem, & alia Diuina officia vbique locorum celebrare, Chri fidelium animarum curam in Ecclesijs eorum respectiuè Ordinibus cunctis exercere, & Ecclesiastica Sacramenta ministrare, & cuicunq; Chri fidelium pro tempore defunctorum cadauer, qui se in Ecclesijs dictorum Ordinum sepeliri ordinauerint, vel si ab hæredibus defunctorum, seu curam funeralium habentibus ad id uocati fuerint cruce sui Ordinis eleuata ad domū dictorum defunctorum accedere, & illa exinde auferre, ac ad ipsorum Ecclesias alicuius Rectoris, seu Capituli pręsentia, vel interuentu minimè exspectatis, ex ipsorum defunctorum domib. leuare accipere, & associare, atque ad ipsorum Fratrum Ecclesias directè deferri, & in illis sepeliri facere; Qualcumq; nouas dictorum Ord. & cuiuslibet eorum tam virorum, q̃ mulierum domos, Conuentus, seu Collegia, loci Ordinarij, vel cuiusuis alterius licentia desuper minimè requisita, erigere, & fundare liberè, & licitè quoque ualeant, & in possessione omnium, & singulorum præmissorum, & cuiuslibet partis eorum existant, & plura alia priuilegia, indulgentias, gratias, & concessiones super diuersis alijs rebus, & negotiis quietem, & tranquillitatem spūalem, & temporalē status dictorum Ordinum concernente, Apostolica auctoritate sibi, vt præfertur, concessa, habeant, in quorum pacifica possessione, vel quasi existunt, & ab aliquo propterea quouis prætextu, & colore, uel ingenio impediri, perturbari, aut inquietari non deberent, nec debeant, nihilo minus nonnulli potentes malcuoli, & dictorum Fratrum principalium forsan inuidi, & æmuli, nullo iuris adminiculo, nullaque causa saltem legitima moti, litteris Apost. pręfatis, ac mandatis Apost. in eis expressis temerè de facto malitiosè contrauenientes, dictos exponentes, & eorum libero singulos super præmissorum priuilegiorū, concessionum licentiam, & aliorum indultorum Apostolicorum, & cuiuslibet eorum libero vsu, & exercitio, atque ipsorum Iudices, Conseruatores præfatos diuersè, & indebitè molestare, perturbare, inquietare, & impedire velle se iactarunt, & iactant, prout forsan molestant, impediunt, inquietant, & perturbant, dicta indulta, priuilegia, & concessiones, ac confirmationes Apost. in reprobum, & alium, quam sonant, & disponunt, sensum retorquentes, ac nouas declarationes, & commenta contra illarum tenorem desuper confingentes, & dictos Fres exponentes, atque eorum singulos ad subeūdum plura onera, & ad soluendum decimas, seu primitias, aut quartas funerales iniquè, & iniustè grauantes, in maximum dictorum, & cuiuslibet eorum, ac personarum singularium præiudicium, iacturam, atque grauamen, & dictarum litterarum, & mandatorum Apostolicorum desuper, vt præmittitur emanatorum spretum, vilipendium, & contemptum, & in ipsorum maleuolorū, & æmulorum animarum salutis perniciem, & damnationē; quocirca supra scripti Superiores p̄fati, & alij dictorum Ordin. Mendicantium Fres, & singulares

gularesʼ personę,ad nos tamquam ad supradictorum,& quorumcunque littera rum Apostolicarum vniuersalem,& merum exequutorem, Apostolica auctoritate deputatum,recursum debitum habuerunt,nobis humiliter supplicãtes, quatenus eorum statui, & quieti spirituali in præmissis opportunè prouidere Apostolica auctoritate nobis concessa dignaremur.

Quocirca nos Hieronymus Matthæus Auditor,iudex, & exequutor præfatus,attendentes supplicationem huiusmodi esse iustam,& rationi consonam, volentesque ius suum vnicuique illęsum conseruari, & quod suum est tribui; atque pręfatas,& quascumque alias litteras Apostolicas nostri officij auctoritate,debitæ exequutioni demandare,vobis omnibus,& singulis supradictis committimus per præsentes, & in virtute sanctæ obedientiæ districtè præcipiẽdo mandamus, quatenus statim visis,& receptis præsentibus, & quotiescunque & quandocunque vigore præsentium fueritis requisiti, seu alter vestrum fuerit requisitus, ex parte nostra immò verius Apostolica auctoritate moneatis supradictos molestatores,inquietatores,ac ipsorum Ordinum Fratres, & singulares eorum personas impedientes,omnesque alios,& singulos in exequutione,seu publicatione pręsentium nominandos,& cognominandos, ipsos Fratres,vt præfertur,seu aliàs quomodolibet perturbantes,& grauantes, aut quouis modo perturbare,grauare,& impedire satagentes super præmissis, aut præmissorum aliquo,cuiuscunque dignitatis,status,gradus,ordinis, vel conditionis fuerint,& quacunque præfulgeant dignitate,vel auctoritate fungantur,eisque præcipiatis, & mandetis, prout nos præcipimus, & mandamus eisdem, & eorum singulis,quatenus statim visis,& auditis præsentibus, & in posterũ sub decem mille ducatorum auri locis pijs arbitrio nostro eligendis applicandorum, ac mandati exequutiui, & in iuris subsidium excommunicationis, aliarumque Ecclesiasticarum sententiarum, & censurarum pœnis per quemlibet contrafacientem incurrendis, debeat,& eorum quilibet debeat à quibuscumque molestijs,perturbationibus, vexationibus, impedimentis,& inquietationibus,atque à quibusuis exactionibus,& recuperationibus quarumcumque decimarum, & quartæ funeralis, & cuiusuis alterius impositionis, seu ordinarij,vel extraordinarij, nunc,& pro tempore impositi, aut imponendi oneris, à dictis exponentibus faciente, seu à quibus aliis impedimentis, de, & super præmissis facienda,atque alijs grauaminibus eisdem dictis Fratribus dictorum Ordinum, & cuiuslibet eorum,ac ipsorum Ordinum singularib. personis,de,& super præmissis,& eorum singulis extraiudicialiter inflictis,illatis,factis,ac datis,& fieri,dari,& inferri comminatis, ac in futurum inferendis,& faciendis realiter,& cum effectu destitisse, & abstinuisse, dictorumque Ordinum Fratres,& singulares personas prędictas concessionibus gratiarum, priuilegiorum, & indultorum Apostolicorum prædictorum, & cuiuslibet eorum, iuxta, & secundum formam,& tenorem prænominatarum litterarum Apostolicarum absque aliqua alia commentitia declaratione, liberè, & pacificè vti,frui,& gaudere permisisse,supradictisque mandatis, & litteris Apostolicis,ac præsentibus nostris litteris tam pro præterito,& instanti, quam singulis perpetuis futuris temporibus realiter, & cum effectu absque aliqua alia contradictione paruisse,& obediuisse, & de obediendia, & paritione huiusmodi nos realiter certiorasse.

Alioquin si in præmissis se fore grauatos senserint,modo, & forma præmissis peremptoriè citare curetis supradictos omnes, & singulos, prout nos sic

sic citamus eosdem, quatenus sexagesima si vltra montes, trigesima verò die si citra montes exstiterint post præsentationem, seu notificationem earumdem præsentium immediatè sequenda si ipsa sexagesima, vel trigesima iuridica fuerit, alioquin prima die iuridica, & tunc proximè, & immediatè sequenda compareant Romæ in iudicio legitimè coram nobis, vel R. P. D. in Ciuilibus locumtenente nostro, per se, vel alium, seu alios procuratores suos idoneos, causam eorum grauaminis allegaturi, aliaque dicturi, facturi, & recepturi, quod iustitia suadebit, & ordo dictauerit rationis.

Et insuper modo, & forma præmissis inhibeatis, & inhibendo expresse mandetis, prout nos tenore præsentium inhibemus eisdem, in exequutione præsentium, vt præfertur nominando, & cognominando, ne sub eisdem pecuniarijs, & alijs sententijs, censuris, & pœnis præfatis, audeant, seu præsumant dictorum Ordinum, vel cuiuslibet eorum Fratres, aut singulares personas, aut eorum aliquam, de, & super præmissis quomodolibet molestare, perturbare, vexare, inquietare, aut impedire, aut aliàs indebitis oneribus, & exactionibus grauare, aut in iudiciũ trahere præterquam hic in Romana Curia coram nobis, vel dicto R. P. D. Locumtenente nostro, quouis prætextu, quæsito colore, vel ingenio, quod si secus factum fuerit, id totum reuocare, & ad pristinum statum reducere curabimus. Certificantes quoque eosdem sic citatos, quod si in dicto citationis termino comparuerint, siue non, nos nihilo minus vel Locumtenens noster præfatus, ad præmissa omnia, & singula, & alia grauiora iuris, & facti remedia procedemus, siue procedet, iustitia mediante, dictorum citatorum contumacia, seu absentia in aliquo non obstante, quicquid autem in præmissis feceritis, nobis quanto citius fideliter intimare curetis.

In quorum omnium, & singulorum præmissorum fidem has præsentes fieri & per Notarium nostrum, & dictæ Curiæ nostræ publicum, subscribi, sigillíque Apostolicæ Cameræ quo in talibus vtimur, iussimus, & fecimus appensione communiri. Dat. Romæ in ædib. nostris anno à Natiuitate Domini, 1584. Indictione 12. die verò 14. Mensis Martij, Põtificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Gregorij Diuina prouidentia Papæ XIII. anno eius duodecimo.

Pompeus Valerius Curiæ Causarum Cam. Apost. Not.

Cl. Pol. Vic.

SIXTVS

SIXTVS QVINTVS

Foelix Perettus, parentibus nō fausti, & rerū copia, sed virtute, & pietate locupletissimis, apud Oppidum Montalti Diœcesis Ripanæ Marchionatus Anconitanensis nunc in Ciuitatem per eundem Sixtum sublimatum, in Italia oriundus, primis ab annis B. Francisci Minorum Patriarchæ ordinem sequutus, summus Theologus, Inquisitoris munus ad profligandas hæreses strenuè gessit. Deinde Generalis eiusdem sui ordinis Magister euasit, Pio V. summo Pontifici charissimus inter Illustrissim. Cardinales euectus est, in quorum Comitijs sollemnibus decimoquarto post Gregorij XIII. obitum die, vnanimi consensu, Ecclesiæ Dei Pontifex maximus lxv. annos natus eligitur. Sixti IIII. sui ordinis memoria pulsus, Sixtus V. appellari, & Kal. Maij Romæ anno 1585. coronari voluit. E sacro Ecclesiæ Thesauro populo pro pace & tranquillitate publica supplici indulgentias largitus est Pontificatus initio. Perduellium, latronum & bannitorum conatus Romanis finibus eiecit. Festum Præsentationis Beatę Mariæ Virginis, necnon Sancti Francisci de Paula Ordinis Minimorum institutoris, ac S. Nicolai de Tolentino, Ordinis Eremitarum S. Augustini, S. Antonij de Padua, ordinis Minorum S. Francisci, & S. Petri Martyris Ordinis Prædicatorum professi, aliorumque Sanctorum Placidi, Ianuarij, & Sociorum, singulis annis per vniuersas Orbis Ecclesias suis respectiuè diebus, & officio duplici deuotè celebrari, & in Kalendario Romano aliarumque Ecclesiarum singulorum festorum prefatorum dies reponi, & adscribi mandauit; Sanctumque Bonauenturam sui Ordinis Doctorem Seraphicum, inter eximios egregiosque Catholicæ Eccl. Doctores annumerauit & retulit; Postremo verò, Beatum Fratrem Didacum de S. Nicolao, Prouinciæ Betbicæ, Hispanū. Ordinis Minorū S. Franc. professū, ex Oppido Cōplutensi, Toletanæ, Diœcesis oriūdū, in quo eius corpus in Domino requiescit, in Sanctorū Confess. numerū & catalogum ab vniuersis Christi fidelib. sanctū colendū ac venerandū sollēniter adscripsit. Obijt Ro. septuagenarius, die 27. Augusti 1590. & in Basilica S. Petri primò sepultus est, deinde verò apud Ecclesiam S. Mariæ Maioris, in cappellam quam idem Pontifex maximis sumptibus construendam curauerat, translatus fuit.

R INDVL-

sæpius Apostolica auctoritate præfata munita existunt, maiorem obtineant roboris firmitatem, dictusque Christophorus Minister Generalis cupiat priuilegia, facultates, concessiones, indulta, dispensationes, & singulas alias gratias huiusmodi etiam per nos approbari, innouari, & confirmari, pro parte eiusdē Christophori nobis fuit humiliter supplicatum, vt eisdem priuilegijs, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, fauoribus, conseruatorijs, declarationib. facultatibus, dispensationibus, gratijs, concessionibus, indulgentijs, & indultis pro illorum obseruantia nostræ approbationis robur, adijcere, aliasque in præmissis opportunæ prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur, qui omnium votis præsertim illis, quibus sub suaui Religionis iugo Diuinis laudibus, & Christianæ Religionis augmento incumbentium personarum tranquillitati, & commoditati consulitur, libenter annuimus, eaque fauoribus prosequimur opportunis, huismodi supplicationibus inclinati, præmissa ac omnia, & singula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prærogatiuas, fauores, conseruatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gratias, concessiones, indulgentias, & indulta spiritualia, & temporalia etiam per modum communicationis, & extensionis inter se, & cum alijs Ordinibus Mendicantibus, & non Mendicantibus, eidem Fratrum Minorum regularis Obseruantiæ, ac Sanctæ Claræ, & de Pœnitentia tertio Ordinibus etiam in congregatione sub trium votorum substantialium professione, & eorundem superiorum Ordinis Minorum Regularis Obseruantiæ huiusmodi obedientia degentibus, ipsorumque Superiorum Fratribus, Monialibus, Sororibus, ac vtriusque sexus etiam singularibus personis necnon monasterijs, Domibus, Ecclesiis, & Locis quibuscunque in genere, & in specie, etiam per solam signaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt præfertur, aut alias tam præfatos, ac quoscunque alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, & Sedem prædictam, quam Imperatores, Reges, & alios Principes sub quacunque forma, & expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon cum omnib. & singulis in eis contentis clausulis, decretis, & declarationibus singulas desuper confectas litteras, & in eis contenta, & inde secuta quęcunque illorum omnium tenores, & formas datas effectus, & decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate Apostolica tenore pręsentiū ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, quatenus sint in vsu, & Sacris canonibus, & Decretis sacri Concilii Tridentini non aduersentur, approbamus, confirmamus, & innouamus perpetuamque roboris firmitatem obtinere, & firmiter obseruari, necnon Ordinibus Fratrum Minorum Regularis obseruantiæ, & Sanctæ Claræ, ac tertio de Pœnitentia nuncupato, etiam in congregatione sub obedientia Fratrum Minorum de Obseruātia huiusmodi degentibus Superioribus, Fratrib. Monialib. etiā tertiarijs nūcupatis, Sororibus, Personis, Monasterijs, Domibus, Ecclesijs, & locis præfatis, etiam per modum communicationis, & extensionis huiusmodi suffragari, illisque frui, vti, gaudere, quando, & quoties opus fuerit & posse, & debere in iudicio & extrà, ac etiam in foro conscientiæ in omnibus & per omnia, perinde ac si specialiter & expressè eisdem Fratrum Minorum, ac Sanctæ Claræ, & tertio de pœnitentia nuncupato ordinibus concessa, decernimus, supplentes omnes & singulos iuris, & facti, ac sollemnitatum etiam de iuris necessitate, aut aliās quomodolibet requisitarum, forsan omissarum, & alios quoscunque defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem. Quocirca, venerabilibus fratribus

bus Cordubens. & Laodiens. Epis, ac dilecto filio Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, per easdem præsentes cõmittimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios, faciant auctoritate nostra præsentes litteras, & in eis contenta quæcumq; plenum eorũ effectum sortiri, illisq; oẽs quos concernunt, pacificè frui, & gaudere. Nõ permittentes quemquam desuper per quoscunq; quomodolibet indebitè molestari, contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quascumq; de quib. eis videbitur, censuras, & pœnas Eccl. ac alia opportuna iuris remedia, appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis seruatis processib. ẽt iteratis vicib. aggrauãdo, inuocato ẽt ad hoc (si opus fuerit) auxil. brachij sęcularis. Non obstantib. præmissis, ac Constõnibus, Super Cathedram Bonifacij, & dudum Viennens. Concilij, ac Clementinæ, Religiosi, de Priuileg. & Dudum, de Sepulturis, ac etiam ex frequentib. de sententijs excõicationis, ac Extrauagante, Ad Conditorem, Ioannis XXII. cum alijs Constõnibus, eandem prædictæ Extrauagantis materiam tangentibus, seu concernentib. ac Regulis Cancellariæ Apost. editis, & in futurum edendis, ac piæ mem. Bonif. Papæ Octaui, etiam prędecessoris nostri, de vna, & in Concilio Generali de duabus editis dummodò non vltra tres dietas aliquis pręsentium vigore ad iudicium extrahatur, alijsq. Apostolicis Constõnib. ac Prouincialibus, Capitularibus, Generalibus, & Specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus, etiam in vltimo Generali Lateranen. Concilio celebrato, alijsque Concilijs editis, necnõ Statutis, & Consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoq; indultis, & litteris Apost. etiam in forma Breuis per Leonem X. Clementem VII. Paul. Tertium, Iulium etiam Tertium, Paul. Quartum, Pium etiam Quartum prædictos, ac etiam Piũ V. & quoscunque alios Romanos Pont. prædecessores nostros, ac etiam nos, & Sedem eandem, etiam motu proprio, ac scientia, & ptãtis plenitudine similibus, ac cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, etiam priuilegiorũ eorumdem reuocatiuis, restrictiuis, reseruatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus efficacissimis, & insolitis clausulis quomodolibet, etiam pluries cõcessis, confirmatis, & innouatis: Quib. omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumq; totis tenorib. spãlis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad uerbum, non autem per Clausulas generales idem importantes mentio, seu quęuis alia expressio hẽnda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruãda foret, ẽt qđ in eis caueatur expresśè, qđ illis nullatenus, aut nõ nisi sub certis modo, & forma derogari possit, tenores hmõi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita, obseruata, inserti forẽt, pręsentib. ꝑ sufficiẽter expßis, & insertis hẽntes, illis ẽt in suo robore permansuris, hac vice dũtaxat spãliter, & expresśè derogamus: Aut si aliquibus cõiter, vel diuisim, ab eadẽ sit Sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excõicari non possint per lřas Apost. nõ facientes plenã, & expresśã, ac de verbo ad verbum de indulto hmõi mentionẽ, cęterisq; cõtrarijs quibuscunq. Verũ, qa difficile foret pręsentes lřas ad singula quæq; loca, in quib. fortè opus esset, deferri volumus, & pariter Apostolica auctor. decernimus, qđ illarũ transũptis manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Eccł. cõstitutę, seu Curię Eccl. munitis, eadẽ prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ præsentib. adhiberetur, si forẽnt exhibitę, vel ostensę. Dat. Ro. apud S. Petrum, sub ann. Piscat. die 21. Martij, 1575. Pontif. nostri anno tertio.

Cæs. Glorierius.

DECLA-

sumus per presentes prærogatiuis dictorum Ord. quo ad precedentias huiusmodi, quæ proprijs Ordinib. preterquam in processionib. predictis dentur, aut Fratrib. Capuccinis nuncupatis, qui in processionib. publicis sub Conuentualiũ S Francisci, aut Minorum de Obser. Frum nuncupatorum, Cruce, vt solent, incedere possint, aliquod preiudicium generari: sicque per quoscunq; Iudices, & Commissarios et Sanctæ Ro. Eccl. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri dere, ac quicquid secus super his à quoquã quauis auctoritate scienter, vel ignorãter cõtigerit attentari, irritum, & inane decernimus. Non obstantib. Cõstõnib. & Ordinationib. Apost. necnõ Ecclesiarũ, Monasteriorum, Ordin. Cõgregationum, Domorum, ac Cõfraternitatum quorumcũq; et iuramento, cõfirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinib. priuilegijs quoq; indultis, & Litteris Apost. illis, eorumq; Superiorib. & Personis, sub quibuscunq; tenorib. & formis, ac cum quibusuis derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficaciorib. & insolitis Clausulis, irritantibusq; & alijs Decretis in genere, vel in specie, et motu proprio, aut aliàs quomodolibet cõcessis, ac etiã iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quib. omnibus (illorum tenores præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permãsuris hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus) cæterisq; cõtrarijs quibuscũq. Volumus aũt, vt pñtium transumptis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate Eccl. cõstitutæ munitis, eadẽ prorsus fides tam in iudicio, quam extrà adhibeatur, quæ præsentibus litteris adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 15. Iulij, 1583. Pontificatus nostri anno duodecimo.

Cæ. Glorierius.

Anno à Natiuitate Domini, 1583. Indictione 11. die verò Dñica, 17. Mẽsis Iunij, Pontificatus verò Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Gregorij Diuina prouidentia Papę XIII. anno 12. Retroscriptę litteræ Apost. in forma Breuis expeditæ, affixæ, & publicatæ fuerunt in Acie Campi Florę, vt moris est, per nos Petrum Guerram, & Melchiorem Riccium, eiusdem Sanctissimi Domini nostri Papæ Cursores.

IX.

SVPER RECEPTIONE DESCENDENTIVM EX genere Iudæorum, & Saracenorum, eorundemq; ad Ordines Sacros & ad dignitates, & officia ordinis admissione.

Similem Declarationem fecit Pius V. quam habes in fine suæ Constitutionis 9.

GREGORIVS Papa XIII. Ad perpetuam rei memoriam. Muneris nostri esse putamus, sedulò, ac diligenter omnia curare, quæ Religionum conseruationi, earumque professorum quieti, ac tranquillitati conferant, illamque in primis curam suscipere, vt ijs, quæ materiam scãdali præbere pñt, quàm primum via præcludatur. Cum itaque, sicut nuper accepimus, statutis in Capitulo Generali Ord. Minimorum S. Francisci de Paula editis, caueatur, vt nullus de genere Iudæorum, aut Mahume-

humetanorum in eum Ordin. recipiatur, ac vt Nouitius tam ad habitum, quā ad professionem admittendus interrogetur à Prælato, an ex huiusmodi genere descendat, qui si negatiuè responderit, recipiatur, præmissa etiam prius protestatione, quod quotiescunq; postea inuentum fuerit, eum ex tali genere originem ducere, professio ab eo facta erit nulla ex parte Religionis, quod non mediocrem dicti Ord. tranquillitati, & multis, qui ex hmôi genere originem ducunt, perturbationem attulit. Nos, qui desideranter in uotis gerimus, vt præfatus Ordo nostris prosperetur temporib. & materia scandali penitus succisa, radicitusq. euulsa, longius propellatur, post quam præfatorum, qui ex genere Iudæorum, & Mahumetanorum originem trahunt, & scientes, vel ignorãtes se ex hmôi genere oriundos esse, professionem in dicto Ord. emiserunt, statui, & quieti nuper cum de eorum professionis ualiditate, & statu consulti essemus, viuæ vocis oraculo sufficenter satis, superq; prouidimus, attendentes leges, & statuta non ideò debere fieri, vt per ea scandala gignantur, & publica pręsertim animarum tranquillitas perturbetur, aut commoueatur, sed potius ad ea tollenda, & ipsam communem quietem augendam, ac propterea statuta prædicta, quo ad ea tm̄ in quib. pręsentibus nostris litteris aduersantur, Apostolica auctoritate tenore præsentium abrogantes, & abolentes, & ex nunc in posterum nullius roboris, vel momenti fore decernentes; Motu proprio, & ex certa nr̄a scientia volumus, statuimus, & ordinamus, & de cætero in Nouitijs recipiendis ad Ordinem pręfatum S. Francisci de Paula fiat inquisitio de moribus, & uita eorum, & de progenitorum suorum defectu. Volentes, quod ijs, qui ex Iudæorum, vel Mahumetanorum genere descendunt, cum post susceptum ab eis Baptisma Græci, & Iudæi distinctio esse non debeat, nullatenus defectus generis hmôi, quo minus in Ordinem prædictum recipiantur, & ad consequendas in dicto Ord. dignitates, gradus, & officia Religionis nocere possit, & debeat. Quantum verò attinet ad filios, & descendentes hæreticorum, præcipimus, vt filiis, & descendentibus talium conuersorum, & Ecclesiæ vnitati restitutorum pariter minimè circa pręmissa quicquam obstet. Quo verò ad illos, qui ex Iudæis, ex eo, ꝙ post baptisma ab eis susceptum iterum à fide Cathol. recesserint, per sniam in foro Eccl. latam damnatis Mahumethanis item & hæreticis similiter damnatis viuis, & defunctis, uel quorum ossa, vel statuæ combusta sunt, originem ducunt, per lineam paternam, vel maternam vsque ad quartam generat. inclusiuè in Ordinem ipsum recipi, & admitti nõ posse. Et idem in ijs professoribus eiusdem Ord. qui ad Sacros etiam presbyteratus Ordines admittuntur. Non obstantib. Constõnibus, & Ordinationibus Apost. ac priuatis, & quibusuis alijs dicti Ord. in generalibus, & prouincialib. Capitulis editis tam generaliter de uniuerso Ord. quam spãliter de singulis eiusdem Ordinis Domibus, vel Conuentibus, seu Monasterijs disponentibus iuramento, confirmatione Apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis Statutis, & Consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscunq. Volumus autem, vt præsentium transumptis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem fides vbique adhibeatur, quæ ipsis originalibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Dat. Ro. apud S. Marcum, sub annulo Piscat. die 1. Augusti, 1583. Pont. nostri anno duodecimo.

X.

LITTERAE AVDITORIS CAMERAE APOSTOLICAE in exequutionem litterarum Apostolicarum, & priuilegiorum à Pio V. Ordinibus Mendicantium concessorum sub Gregorio XIII. emanatæ.

HIERONYMVS Matthæus Prothonotarius Apostol. Sanctissimi Domini nostri Papę, eiusque Camerarij, & Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ Generalis Auditor, Romanęque Curię Iudex ordinarius, sententiarum quoque, et censurarum in eadem Romana Curia, et extra eam latarum, ac litterarum Apostolicarum quarumcumque vniuersalis, et merus exequutor, ab eodem Sanctissimo Domino nostro Papa specialiter deputatus.

Vniuersis, et singulis Dominis Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Scholasticis, Cantoribus, Thesaurarijs, Sacristis, ac tam Cathedralium, quàm Collegiatarum Canonicis, Parochialiumque Ecclesiarum Rectoribus, eorundem Locatenentibus, Plebanis, Viceplebanis, Capellanis, Curatis, et non Curatis, cęterisque Presbyteris, Clericis, Notarijs, Tabellionibus publicis, quibuscumque, per quascumque mundi partes, et Diœceses in executione pręsentium declarandarum, et specificandarum vbilibet constitutis, illique, vel illis, ad quem, vel ad quos pręsentes nostræ litteræ peruenerint, seu præsentabuntur, salutem in Domino, et nostris huiusmodi, immò verius Apostolicis firmiter obedire mandatis.

Noueritis, quod nuper fuit nobis pro parte, et ad instantiam Procuratorum Reuerendissimorum Patrum Dominorum Superiorum Generalium, et Prouincialium, ac Priorum, seu Guardianorum, et aliorum Fratrum Ordinum Fratrum Mendicantium, et singulorum eorum in Domib. seu Monasteris dictorum Ordinum, et cuislibet eorum extra Almam Vrbem commorantium principalium, maxima cum querela reuerenter expositum, quod licet iuxta plura, et diuersa priuilegia, indulta, et concessiones Apostolica auctoritate tam per Sanctissimum Dominum nostrum Gregorium Diuina prouidentia Papam XIII. quam fel. rec. Pium V. et Pium IV. et Paulum III. et quamplures alios Romanos Pontifices supradictorum prædecessores dictis Ordinibus, et eorum Fribus, et singularibus personis in genere, vel in specie ex iustis tūc expressis causis, etiam Motu proprio spāliter, et expresse cōcessa, et facta iuxta eorundem cōcessionē, et priuilegiorum, litteras Apost. desuper cōfectas, et expeditas, et pręsertim in vim diuersarum litterarum Apost. a fel. rec. Pio Papa V. prędicto, sub Datum Romę, apud Sanctum Pet. 17. Kal. Iulii, anno Domini 1567. Pontificatus sui anno secundo, et sub dat. Ro. etiam apud S. Pet. sub ann. Piscat. die 23. Sept. 1571. Pont. eiusdem Pij Papę V. an. 6. desuper expeditarū, et in vim confirmatoriarum litterarum earundem per litteras Apostolicas eiusdem Sanctissimi Domini nostri Gregorij Decimi tertij, sub ann. quoque Piscatoris, die 25. Mensis Martij, anno Domini, 1575. Pontificatus sui anno tertio, expedito, quilibet dictorum Ordinum Mendicantium, et quilibet eorum Frater, et Regularis persona in Ecclesijs suorum Ordin. quando eis placuerit

cuerit, & suis Superioribus deputari fecerint, absque alicuius loci Ordinarij contradictione, vel licentia verbum Dei populo prædicare Christi fidelium, quorumlibet confessiones audire, & per dictos Superiores transmissi, & examinati ad Sacros etiam presbyteratus ordines, etiam absque eorum Ordinarij dimissorialibus litteris recipi, & admitti possint, atque coram Iudicibus, Conseruatoribus supradictorum Ordinum Mendicantium huiusmodi suas lites, & causas decidi, & terminari, ac quoscumque processus, & alia acta, & actitata confici, & fulminari facere possint, & à solutione cuiuscunq; decimæ, & quartæ, etiam funeralis, & alterius cuiuscunq; ordinarii, vel extraordinarij Ordinis, seu impositionis exēpti sint, & esse deant, atq; etiam valeāt Missas ab aurora vsque ad meridiem, & alia Diuina officia vbique locorum celebrare, Chr̄i fidelium animarum curam in Ecclesijs eorum respectiuè Ordinibus cunctis exercere, & Ecclesiastica Sacramenta ministrare, & cuicunq; Chr̄i fidelium pro tempore defunctorum cadauer, qui se in Ecclesijs dictorum Ordinum sepeliri ordinauerint, vel si ab hæredibus defunctorum, seu curam funeralium habentibus ad id uocati fuerint cruce sui Ordinis eleuata ad domū dictorum defunctorum accedere, & illa exinde auferre, ac ad ipsorum Ecclesias alicuius Rectoris, seu Capituli præsentia, vel interuentu minimè exspectatis, ex ipsorum defunctorum domib. leuare accipere, & associare, atque ad ipsorum Fratrum Ecclesias directè deferri, & in illis sepeliri facere; Quascumq; nouas dictorum Ord. & cuiuslibet eorum tam virorum, q̄ mulierum domos, Conuentus, seu Collegia, loci Ordinarij, vel cuiusuis alterius licentia desuper minimè requisita, erigere, & fundare liberè, & licitè quoque ualeant, & in possessione omnium, & singulorum præmissorum, & cuiuslibet partis eorum existant, & plura alia priuilegia, indulgentias, gratias, & concessiones super diuersis alijs rebus, & negotiis quietem, & tranquillitatem spūalem, & temporalē status dictorum Ordinum concernente, Apostolica auctoritate sibi, vt præferatur, concessa, habeant, in quorum pacifica possessione, vel quasi existunt, & ab aliquo propterea quouis prætextu, & colore, uel ingenio impediri, perturbari, aut inquietari non deberent, nec debeant, nihilo minus nonnulli potentes maleuoli, & dictorum Fratrum principalium forsan inuidi, & æmuli, nullo iuris adminiculo, nullaque causa saltem legitima moti, litteris Apost. præfatis, ac mandatis Apost. in eis expressis temerè de facto malitiosè contrauenientes, dictos exponentes, & eorum libero singulos super præmissorum priuilegiorū, concessionum licentiam, & aliorum indultorum Apostolicorum, & cuiuslibet eorum libero vsu, & exercitio, atque ipsorum Iudices, Conseruatores præfatos diuersè, & indebitè molestare, perturbare, inquietare, & impedire velle se iactarunt, & iactant, prout forsan molestant, impediunt, inquietant, & perturbant, dicta indulta, priuilegia, & concessiones, ac confirmationes Apost. in reprobum, & alium, quam sonant, & disponunt, sensum retorquentes, ac nouas declarationes, & commenta contra illarum tenorem desuper confingentes, & dictos Fr̄es exponentes, atque eorum singulos ad subeūdum plura onera, & ad soluendum decimas, seu primitias, aut quartas funerales iniquè, & iniustè grauantes, in maximum dictorum, & cuiuslibet eorum, ac personarum singularium præiudicium, iacturam, atque grauamen, & dictarum litterarum, & mandatorum Apostolicorum desuper, vt præmittitur emanatorum spretum, vilipendium, & contemptum, & in ipsorum maleuolorū, & æmulorum animarum salutis perniciem, & damnatione; quocirca suprascripti Superiores p̄lati, & alij dictorum Ordin. Mendicantium Fr̄es, & singulares

gulares personę,ad nos tamquam ad supradictorum,& quorumcunque litterarum Apostolicarum vniuersalem,& merum exequutorem, Apostolica auctoritate deputatum,recursum debitum habuerunt,nobis humiliter supplicãtes, quatenus eorum statui, & quieti spirituali in præmissis opportunè prouidere Apostolica auctoritate nobis concessa dignaremur.

Quocirca nos Hieronymus Matthæus Auditor,iudex, & exequutor præfatus,attendentes supplicationem huiusmodi esse iustam,& rationi consonam, volentesque ius suum vnicuique illęsum conseruari, & quod suum est tribui, atque pręfatas,& quascumque alias litteras Apostolicas nostri officij auctoritate,debitæ exequutioni demandare,vobis omnibus,& singulis supradictis committimus per præsentes, & in virtute sanctæ obedientiæ districtè præcipiẽdo mandamus, quatenus statim visis,& receptis præsentibus, & quotiescunque & quandocunque vigore præsentium fueritis requisiti, seu alter vestrum fuerit requisitus, ex parte nostra immò verius Apostolica auctoritate moneatis supradictos molestatores,inquietatores,ac ipsorum Ordinum Fratres, & singulares eorum personas impedientes,omnesque alios,& singulos in exequutione,seu publicatione pręsentium nominandos,& cognominandos, ipsos Fratres,vt præfertur,seu aliàs quomodolibet perturbantes,& grauantes, aut quouis modo perturbare,grauare,& impedire satagentes super præmissis, aut præmissorum aliquo,cuiuscunque dignitatis,status,gradus,ordinis, vel conditionis fuerint,& quacunque præfulgeant dignitate,vel auctoritate fungantur,eisque præcipiatis, & mandetis, prout nos præcipimus, & mandamus eisdem, & eorum singulis,quatenus statim visis,& auditis præsentibus, & in posterũ sub decem mille ducatorum auri locis pijs arbitrio nostro eligendis applicandorum, ac mandati exequutiui, & in iuris subsidium excommunicationis, aliarumque Ecclesiasticarum sententiarum ,& censurarum pœnis per quemlibet contrafacientem incurrendis, debeat,& eorum quilibet debeat à quibuscumque molestijs,perturbationibus, vexationibus, impedimentis,& inquietationibus,atque à quibusuis exactionibus,& recuperationibus quarumcumque decimarum, & quartæ funeralis, & cuiusuis alterius impositionis, seu ordinarij,vel extraordinarij, nunc,& pro tempore impositi, aut imponendi oneris, à dictis exponentibus faciente, seu à quibus aliis impedimentis, de, & super præmissis facienda,atque alijs grauaminibus eisdem dictis Fratribus dictorum Ordinum, & cuiuslibet eorum,ac ipsorum Ordinum singularib. personis,de,& super præmissis,& eorum singulis extraiudicialiter inflictis,illatis,factis,ac datis,& fieri,dari,& inferri comminatis, ac in futurum inferendis,& faciendis realiter,& cum effectu destitisse, & abstinuisse, dictorumque Ordinum Fratres,& singulares personas prędictas concessionibus gratiarum, priuilegiorum, & indultorũm Apostolicorũm prædictorum, & cuiuslibet eorum, iuxta, & secundum formam,& tenorem prænominatarum litterarum Apostolicarum absque aliqua alia commentitia declaratione, liberè, & pacificè vti,frui,& gaudere permisisse,supradictisque mandatis, & litteris Apostolicis,ac præsentibus nostris litteris tam pro præterito,& instanti, quam singulis perpetuis futuris temporibus realiter, & cum effectu absque aliqua alia contradictione paruisse,& obediuisse, & de obediendia, & paritione huiusmodi nos realiter certiorasse.

Alioquin si in præmissis se fore grauatos senserint,modo, & forma præmissis peremptoriè citare curetis supradictos omnes, & singulos, prout nos

sic

sic citamus eosdem, quatenus sexagesima si vltra montes, trigesima verò die si citra montes extiterint post præsentationem, seu notificationem earumdem præsentium immediatè sequenda si ipsa sexagesima, vel trigesima iuridica fuerit, alioquin prima die iuridica, & tunc proxime, & immediatè sequenda compareant Romæ in iudicio legitimè coram nobis, vel R. P. D. in Ciuilibus locumtenente nostro, per se, vel alium, seu alios procuratores suos idoneos, causam eorum grauaminis allegaturi, aliaque dicturi, facturi, & recepturi, quod iustitia suadebit, & ordo dictauerit rationis.

Et insuper modo, & forma præmissis inhibeatis, & inhibendo expresse mandetis, prout nos tenore præsentium inhibemus eisdem, in exequutione præsentium, vt præfertur nominando, & cognominando, ne sub eisdem pecuniarijs, & alijs sententijs, censuris, & pœnis præfatis, audeant, seu præsumant dictorum Ordinum, vel cuiuslibet eorum Fratres, aut singulares personas, aut eorum aliquam, de, & super præmissis quomodolibet molestare, perturbare, vexare, inquietare, aut impedire, aut aliàs indebitis oneribus, & exactionibus grauare, aut in iudiciũ trahere præterquam hic in Romana Curia coram nobis, vel dicto R. P. D. Locumtenente nostro, quouis prætextu, quæsito colore, vel ingenio, quod si secus factum fuerit, id totum reuocare, & ad pristinum statum reducere curabimus. Certificantes quoque eosdem sic citatos, quod si in dicto citationis termino comparuerint, siue non, nos nihilo minus vel Locumtenens noster præfatus, ad præmissa omnia, & singula, & alia grauiora iuris, & facti remedia procedemus, siue procedet, iustitia mediante, dictorum citatorum contumacia, seu absentia in aliquo non obstante, quicquid autem in præmissis feceritis, nobis quanto citius fideliter intimare curetis.

In quorum omnium, & singulorum præmissorum fidem has præsentes fieri & per Notarium nostrum, & dictæ Curiæ nostræ publicum, subscribi, sigilliq; Apostolicæ Cameræ quo in talibus vtimur, iussimus, & fecimus appensione communiri. Dat. Romæ in ædib. nostris anno à Natiuitate Domini, 1584. Indictione 12. die verò 14. Mensis Martij, Põtificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri Domini Gregorij Diuina prouidentia Papæ XIII. anno eius duodecimo.

Pompeus Valerius Curiæ Causarum Cam. Apost. Not.

Cl. Pol. Vic.

SIXTVS

SIXTVS QVINTVS

Foelix Perettus, parentibus nō fausti, & rerū copia, sed virtute, & pietate locupletißimis, apud Oppidum Montalti Diœcesis Ripanæ Marchionatus Anconitanensis nunc in Ciuitatem per eundem Sixtum sublimatum, in Italia oriundus, primis ab annis B. Francisci Minorum Patriarchæ ordinem sequutus, summus Theologus, Inquisitoris munus ad profligandas hæreses strenuè gessit. Deinde Generalis eiusdem sui ordinis Magister euasit, Pio V. summo Pontifici charißimus inter Illustrißim. Cardinales euectus est, in quorum Comitijs sollemnibus decimoquarto post Gregorij XIII. obitum die, vnanimi consensu, Ecclesiæ Dei Pontifex maximus lxv annos natus eligitur. Sixti IIII. sui ordinis memoria pulsus, Sixtus V. appellari, & Kal. Maij Romæ anno 1585. coronari voluit. E sacro Ecclesiæ Thesauro populo pro pace & tranquillitate publica supplici indulgentias largitus est Pontificatus initio. Perduellium, latronum & bannitorum conatus Romanis finibus eiecit. Festum Præsentationis Beatæ Mariæ Virginis, necnon Sancti Francisci de Paula Ordinis Minimorum institutoris, ac S. Nicolai de Tolentino, Ordinis Eremitarum S. Augustini, S. Antonij de Padua, ordinis Minorum S. Francisci, & S. Petri Martyris Ordinis Prædicatorum professi, aliorumque Sanctorum Placidi, Ianuarij, & Sociorum, singulis annis per vniuersas Orbis Ecclesias suis respectiuè diebus, & officio duplici deuotè celebrari, & in Kalendario Romano aliarumque Ecclesiarum singulorum festorum præfatorum dies reponi, & adscribi mandauit; Sanctumque Bonauenturam sui Ordinis Doctorem Seraphicum, inter eximios egregiosque Catholicæ Eccl. Doctores annumerauit & retulit; Postremo verò, Beatum Fratrem Didacum de S. Nicolao, Prouinciæ Bethicæ, Hispanū. Ordinis Minorū S. Franc. professū, ex Oppido Cōplutensi, Toletanæ, Diœcesis oriūdū, in quo eius corpus in Domino requiescit, in Sanctorū Confess. numerū & catalogum ab vniuersis Christi fidelib. sanctū colendū ac venerandū sollēniter adscripsit. Obijt Ro. septuagenarius, die 27. Augusti 1590. & in Basilica S. Petri primò sepultus est, deinde verò apud Ecclesiam S. Mariæ Maioris, in cappellam quam idem Pontifex maximis sumptibus construendam curauerat, translatus fuit.

I.

INDVLGENTIA PLENARIA PERPETVA PRO *omnibus Christi fidelibus, qui in festiuitatibus SS. Francisci, Antonii de Padua, Ludouici Episc. & Confess. Bonnauenturæ, & Bernardini, Ecclesias fratrum Minorum Conuentualium Cappucinorum, & de obseruantia, & in festo S. Claræ Ecclesias Monasterium dicti ordinis Monialium visitauerint.*

SIXTVS Papa V. Vniuersis fidelibus præsentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam benedictionem. Cum à primæua institutione Regulæ B. Francisci, tam ob illius, & sanctorum Antonij de Padua, Ludouici Episcopi, & Cõfessoris, Bonauenturæ, & Bernardini, necnon diuæ Claræ, aliorumque eiusdem Ordinis sequacium sanctitatem, & miraculorum multitudinem, quam etiam ob multorum ipsius Religionis Summorum Põtificum prædecessorum nostrorum merita, ingẽs vbique Christi fidelium multitudo singularem erga quemcunque dictorum sanctorum gerat deuotionis affectum. Nos vt ipsorum fidelium deuotio huiusmodi non modo conseruetur, sed in dies magis augeatur, animarumque saluti vberius consulatur, precibus etiam dilecti filij Clementis Bontadosij, Ordinis Fratrum Minorum Cõuentualium Magistri Generalis, super hoc nouis humiliter porrectis, inclinati, tam omnibus, & singulis dicti ordinis Minorum conuentualium, Cappucinorum, & de Obseruantia nuncupatorum fratribus, & Monialibus, quam cæteris vtriusque sexus Christi fidelibus, qui vere pœnitentes, & confessi, ac sanctissima Communione refecti, diebus festis SS. Francisci, Antonij de Padua, Bonauenturæ, Ludouici Episcopi, & Confessoris, ac Bernardini prædictorum eorundem Fratrum Minorum Conuentualium, Cappucinorum, & de Obseruantia: Necnon die Festiuitatis S. Claræ Monialium dicti Ordinis Monasteriorum vbilibet constitutorum Ecclesias, tam erectas, quam erigendas, vel earum aliquam, à primis vesperis, vsque ad occasum Solis eorundem dierum, singulis annis deuotè visitauerint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, & Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, quo die præfatorum id egerint, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Præsentibus perpetuis futuris temporibus valituris. Non obstant. constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem præsentes litteræ ad ipsorum Christi fidelium notitiam facilius, citiusque perueniant, volumus, quod earum exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur quæ ipsis præsentibus si essent exhibitę, vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Marcum, sub Annulo piscatoris, die uigesimo octauo Septembris, Millesimo Quingentesimo Octuagesimoquinto. Pontificatus nostri anno primo.

ERETIO-

X.

ERECTIO ARCHICONFRATTERNITATIS Cordigiorum in Ecclesia S. Francisci Assisiensi cum Indulgentiarum Concessione, & facultate in vniuersis eiusdem ordinis S. Francisci Ecclesiis Cordigerorum Confraternitates erigendi, easque dictæ Archiconfraternitati aggregandi, & Indulgentias eiusdem concedendi, & cõmunicandi.

Hanc eamdem erectionem confirmauit, ac ei alias indulgentias concessit, vt in sequenti Constit.

SIXTVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad futuram rei memoriam. Ex supernæ dispositionis arbitrio, gregi Dominico præsidentes, inter curas multiplices, quæ ex Pastoralis officij ministerio nobis incumbunt, illam libenter amplectimur, per quam omnium Christi fidelium, præsertim sub suaui Religionis iugo, & vexillo Altissimo famulantium, animarum salus cum diuini cultus incremento proueniat: ipsosque Christi fideles, vt eorum vota ad id facilius concurrant, spiritualibus muneribus, indulgentijs videlicet, & peccatorum remissionibus, in apricum eis adducendo, iustos varijs signis, & miraculis coruscantes, inuitamus, & consouemus, ac aliàs desuper disponimus, prout ad eorundem Christi fidelium spiritualem deuotionẽ conspicimus in Domino salubriter expedire.

Cum itaque Beatus Franciscus, à quo Ordo dilectorum fratrum Minorum institutus fuit, quique inter cæteros in numerum Sanctorum cooptatos, signis & miraculis maximè claruit, ita vixerit, vt penè omnes ad sui deuotionem, & imitationem pertraxerit, multique ex ipsis Christi fidelibus, cordam similem ei, que ipse, dum in hoc sæculo versaretur, cinctus erat, hodie deferant: quinetiam plures eius laudabile institutum amplexi, & sub suaui iugo Religionis ab eo institutæ, diuersique Sanctæ Romanæ Catholicæ Ecclesiæ Prælatis, etiã Cardinalatus honore fulgentibus, & postea ad summi Apostolatus apicem euectis illustratę, militantes, tantumque virum imitati, in numerum eorundem Sanctorum relati fuerint.

Nos qui etiam à teneris annis singularem deuotionis affectum erga ipsum Sanctum Franciscum, cuius corpus sub Altari maiori Ecclesiæ domus Fratrũ Ordinis Minorum Conuentualium nuncupatorum Assisiensis quæ inibi insignis, maximeque celebris, & diuersis priuilegijs decorata existit, requiescit, sub habitu dicti Ordinis sui incedentes, gessimus, cupientes Domum, & Ecclesiam huiusmodi amplius decorari, pietatisque, & Christianę charitatis opera, vbique cum diuini cultus augmento, ac ad eiusdem Sancti Francisci honorem, & venerationem, animarumque salutem exerceri, fidelesque ipsos ad faciendum ea per quæ ad æternam beatitudinem valeant facilius

peruenire, medijs opportunis excitare, infrascriptum Fratrem Clementem Magistrū Generalem, ac singulares personas Conuentus, Domus prædictæ, à quibusuis excommunicationis suspensionis, & interdicti, alijsque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes. Motu proprio non ad alicuius nobis desuper oblatę petitionis instantiam, sed de nostra mera liberalitate, & certa scientia, in Ecclesia Domus, & ad Altare huiusmodi, vnam Archiconfraternitatem vtriusque sexus Christi fidelium, qui Chordam per eiusdem Ordinis Fratres geri solitam, ex illorum deuotione deferant, ac illa cingantur, sub inuocatione eiusdem S. Francisci, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuò erigimus, & instituimus.

Vt autem ipsa Archiconfraternitas Confratrum cordigerorum præfatæ cordæ, numero in dies magis ampliata decorētur, ipsique Cōfratres ad piorū operum exercitium propensiores reddantur, ac ad Ecclesiam, & altare huiusmodi deuotionis causa confluant, quo per hoc se maiora cœlestis gratię dona cognouerint adipisci: De Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi,

Omnibus, & singulis vtriusque sexus Christi fidelibus, qui verè pœnitentes & confessi, ac præfatam cordam, quæ prius à superioribus dicti Ordinis benedici debeat, ad reuerentiam, & memoriam eiusdem Sancti Francisci gestantes, sacraque Communione refecti, præfatam Archiconfraternitatem ingredientur, die prima illorum ingressus, ac in mortis ipsorum articulo, Nomen IESV, ore, vel corde inuocantibus, si etiam verè pœnitentes, & confessi fuerint, plenariā omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem.

Et insuper eidem Archiconfraternitati, illiusque Confratribus, omnes, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones, ac relaxationes Archiconfraternitati Confalonis Beatæ Mariæ Virginis in Ecclesia S. Luciæ de Vrbe institutæ, necnon prædicto Ordini, ac illius Fratribus, & personis; quandocunque, & per quoscumque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam per nos concessas, quoad illas tantum, quæ hactenus reuocatæ nō fuerunt, motu, & auctoritate, ac tenore similibus, etiam perpetuò concedimus, & elargimur, ac communicamus.

Postremò, dilecto filio Fratri Clementi Bontadosio, nunc, & pro tempore existenti dicti Ordinis Generali Magistro Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium nūcupatorum, quascunque Confraternitates vtriusque sexus Christi fidelium Chordigerorum huiusmodi, in quibuscunque Ecclesijs, Domorū tam Minorum Conuentualium, quā Cappuccinorum, & de Obseruantia nuncupatorum Fratrum, prædictorum, in quibuscunque mundi partibus, & locis pro tempore erigendi, & instituendi, illasque, postquam erectæ, & institutæ fuerint, præfatę Archiconfraternitati per præsentes erectæ, & institutæ, cum omnibus, & singulis Indulgentijs, peccatorum remissionibus, & relaxationibus aggregandi, ac ipsas Indulgentias, illis, & earum Confratribus communicandi, pariterque cōcedendi, plenam, liberam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem damus, & concedimus, prout nos easdem omnes Confraternitates, ex nunc, prout ex tunc, postquam erectę, & institutæ fuerint, ipsi Archiconfraternitati per præsentes erectæ, & institutæ huiusmodi, aggregamus, pręfatasque Indulgentias, illis, & earum Confratribus, communicamus, & concedimus.

Decer-

Decernentes easdem presentes litteras, nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis, seu quopiam alio defectu, notari, impugnari, vel retractari, aut reuocari vllatenus posse, neque debere; sed semper, & in perpetuum, validas, & efficaces existere, suosque plenarios effectus sortiri debere.

Non obstantibus præmissis, ac Regula nostra, de Indulgentiis ad instar non concedendis, ac alijs Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, erectionis, institutionis, concessionum, elargitionis excommunicationum, dationis, & decreti, infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1585. 13. Kalen. Decembris, Pontificatus nostri, anno primo.

H. Dat.

III.

CONFIRMATIO ERECTIONIS ARCHICONFRATERNItatis Chordigerorum, & Indulgentiarum ampliatio, necnon facultatis ad Ministrum Generalem Minorum de Obseruantia, & Commissarium Generalem in sui Ordinis Ecclesiis vbi Conuentualium Ecclesiæ non fuerint, vel dictæ Confraternitates iam per eos erectæ non extiterint, illas erigendi, & aggregandi extensio.

SIXTVS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Diuinæ charitatis altitudo eminentissima, & summi amoris Seraphici inexhausta bonitas, qua ab æterno, & ante mundi constitutionem in charitate perpetua dilexit nos, ac vt nos sibi obstringeret in funiculis Adæ, idest, naturæ gratiæ, & gloriæ, ad se trahere uoluit, videns Protoplasti culpa peccatorum funibus circumplexos, & ad se clamantes: Propitius esto sorti, & funiculo hæreditatis tuæ, non modò nos vinctos suos non despexit, sed in fortitudine educendos de mendicitate, & ferro diiudicans in funiculis secundi Adę (inquit) traham eos. Et vt insolubilius nosmet sibi vinciret, tenaciusque obstringeret, filium suum Redemptorem nostrum (cuius diuina disponente gratia, meritis licet imparibus in sacrosancta Ecclesia vices gerimus) filium Adę factum, quasi funiculum, diuinitate, anima, & carne contextum, ac de cęlis ad terras protensum, iustitiæ cingulo, in omni vita sua ad lumbos præcinctum, suamet solius interius charitate uinctum licet funibus impiorum, pro sua uoluntate ligatum, vsque ad mortem Cruci tradidit, & traxit, ut sic nobis victis, & in peccatorum funibus vinctis,

fieret sapientia, iustitia, sanctificatio, & redemptio: Licet autem tantæ charitatis ardor inextinguibilis esse debuisset, refriguit tamen, vnde frigescente in mundo, & in funiculis Euę (quæ sunt concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum, & superbia vitæ) denuò constricto ad denuò inflammanda corda nostra Pater misericordiarum, & luminum, famulum suum Beatum Franciscum misit, & in tam larga benedictione dulcedinis præuenit, vt non modò virtutum prerogatiuis, & meritis celebrem fecerit, sed & in carne ipsius Sacra Christi stigmata renouauerit, & mira Crucis mysteria ligamina, & paupertatem multiformiter in eo ad viuum demonstrauerit, adeò vt verè Christus Francisco inferre possit, Semitam meam, & funiculum meum inuestigasti, & omnes vias meas præuidisti. Vnde & factum est, vt meritis dicti Beati Francisci Sacrosancta mater Ecclesia fœtu nouæ prolis amplicata, ac multorum Sanctorum eius instituti meritis, virtutibus, exemplis, & miraculis aucta, necnon quamplurimis Episcopis, Archiepiscopis, Patriarchis, Cardinalibus, Regibus & summis Pontificibus decorata, non potest ad eius deuotionis, & imitationis sectanda vestigia non esse propensa. Nos pariter, qui a teneris annis singularem erga eundem Beatum Franciscum (gloria nostra) semper gessimus deuotionis affectum, & in dies semper accreuit, & mirè accrescit, & eius cinguli, & amictus, instituti, & ordinis pro Dei gratia, & nostra voluntate pro posse imitatores, alumni, & serui fuimus, ac fuisse gloriamur, considerantes populorū deuotionem, & propensionem erga tantum virum, & quo deuotionis affectu æmuletur, & passim anhelet plebs omnis gestamen saltem funiculi eius, & quasi non cōtenta, quod tot, tantique vtriusque sexus Christi fideles ad instituta trium ordinum ipsius ob deuotionem ad tantum patrem, relicto mundo transierint, totam velit in sancti Francisci imitatione, deuotione, & amore immergere. Idcircò cum pro aliquali repensione amoris nostri ergà tantum Patrem, nuper ad ampliorem decorem insignis, & celebris Ecclesiæ Domus eiusdem sancti Francisci Assisien. Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium nuncupatorum, in qua quidē Ecclesia sub illius Altari maiori corpus eiusdem sancti Francisci requiescit, ac diuini cultus, & piorum operum augmētū, ipsiusque sancti Francisci honorem, & venerationem, ac animarum Christi fidelium salutem, vnā Archiconfraternitatem vtriusque sexus Christi fidelium, qui Chordam per fratres dicti Ordinis gestari solitam ex illorum deuotione à Superioribus eiusdem Ordinis cinctam, & susceptam deferent, & illā cingentur, sub eiusdem Sancti Frācisci inuocatione, in ipsa Ecclesia, & ad dictū Altare Motu proprio erexerimus, & instituerimus, ac vt Confratres Chordigeri dictę Confraternitatis ad pia opera exercenda propensiores redderentur, ac ad Ecclesiam, & Altare huiusmodi deuotionis causa confluerent. Eisdem vtriusque sexus Christi fidelib. verè pœnitentib. & confessis, dictā Chordam, quæ prius a superiorib. dicti ordinis benedici debeat, ad reuerentiā, & memoriā eiusdē S. Francisci gerentib. sacraque cōmunione refectis, Archiconfraternitatē ipsam ingredientib. prima die illorū ingressus, ac in mortis articulo ipsorum, nomen Iesu ore, vel corde inuocantib. ac etiā verè pœnitentib. & confessis, Plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem per alias nostras litteras concesserimus: necnon dilecto filio Clementi Bontadosio, moderno, & pro tempore existenti dicti ordinis Ministro Generali, vt quascunque Confraternitates vtriusquè sexus Christi fidelium Chordigerorum huiusmodi, in quibuscunque Ecclesiis Domorum ordinum fratrum, tàm Minorum Conuentualium, quàm de Obseruantia, & Cappucinorum

rum nuncupatorum, vbicunque, & in quibuscunque mundi partibus erigere, & instituere, illasque postquam erectæ fuerint præfatæ Archiconfraternitati, cum omnibus, & singulis Indulgentijs, & peccatorum remissionibus, ac relaxationibus aggregare, ipsasque Indulgentias Confratribus illarum communicare, & concedere valeret, plenam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem concesserimus, easdemque Confraternitates erigendas ex tunc prout ex ea die, & è contra dictæ Archiconfraternitati aggregauerimus, & Indulgentias huiusmodi Confratribus illarum communicauerimus, ac litteras prædictas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostræ, seu quopiam alio defectu notari, impugnari, retractari, aut reuocari nullatenus posse, sed semper validas, & efficaces futuras, suosque effectus plenarios sortiri debere decreuerimus, & aliàs prout in dictis litteris plenius continetur. Ne autem de præmissorum validitate vllo vnquam tempore dubitari contingat, nostram denuò in præmissis auctoritatem interponere, ipsiusque Archiconfraternitatis auctoritatem extendere, ac pium dictorum Confratrum Chordigerorum propositum amplius promouere, eosque spiritualibus muneribus, indulgentijs videlicet, & peccatorum remissionibus prosequi cupientes, supplicationibus dicti Clementis hac in parte inclinati institutionem huiusmodi Apost. auctoritate præfata tenore præsentium perpetuò approbauerimus, & confirmauerimus. Supplentes omnes, & singulos tam iuris, quam facti defectus, si qui interuenerint in eisdem, Ipsam Archiconfraternitatem in Caput omnium Confraternitatum Chordigerorum huiusmodi vbilibet institutarum, & instituendarum etiam perpetuò auctoritate, & tenore præmissis erexerimus, & instituerimus, omnesque, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones, & relaxationes Religioni, & Ordini Fratrum Minorum huiusmodi per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos concessas, quoad eas duntaxat, quæ hactenus non sunt reuocatæ, nec sub vllis reuocationibus comprehensæ, eiusdem auctoritate, & tenore similiter perpetuò approbauerimus, & confirmauerimus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adiecerimus, illasque Archiconfraternitati, & Confratribus Chordigerorum huiusmodi sub eisdem modo, & forma, quibus illæ Religioni, & fratribus præfatis concessæ fuerunt, dummodò, vt præfertur, non fuerint reuocatæ etiam perpetuò concesserimus, communicauerimus, & elargiti fuerimus. Necnon de Omnipotentis Dei misericordia; ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, vtriusque sexus Confratribus Chordigerorum huiusmodi præter Indulgentias Religioni præfatæ concessas in mortis articulo, necnon quoties processionibus Archiconfraternitatis Chordigerorum huiusmodi singulis mensibus fieri solitis interfuerint, eisdem quidem Confratribus, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem perpetuò concesserimus; Alijs verò non Confratribus, qui processionibus huiusmodi interfuerint, Centum annos de iniunctis eis, vel aliàs quomodolibet debitis pœnitentiis misericorditer in Domino relaxauerimus, ac præfatis Confratribus, qui alijs dictæ Archiconfraternitatis processionibus, aut dũ Beatæ Mariæ, vel quoduis aliud diuinum officium per ipsos Confratres Chordigeros recitabitur, interfuerint, ac quoties Sanctissimũ Christi Corpus dum infirmis defertur, vel defunctum ad sepulturam associauerint, aut alicui miserabili personæ subuenerint, vel pacem inter inimicos composuerint, seu aliquod horum fecerint, toties centum dies de iniunctis eis, aut aliàs quomodolibet debitis pœnitentijs etiam misericorditer in Do-

m ino relaxauerimus: eisdemque Confratribus Chordigeris, vt indulgentias, & peccatorum remissiones prefatas, per modum suffragij pro fidelibus, qui in gratia Dei decesserint, cósequi, & impertiri valeant concesserimus. Vt facilius his specialibus gratijs omnes Christi fideles in diuersis orbis terræ partibus existentes gaudere possint, & dum copiosis eleemosynarum largitionibus fratres Minores de Obseruantia maximo deuotionis affectu quotidie alunt, ab eisdem spiritualia beneficia in signum gratitudinis recipere valeant: Supplicationibus dilecti filij Francisci à Tolosa Ministri Generalis fratrum Minorũ de Obseruantia, hac in parte inclinati, eidem Francisco à Tolosa, atque etiam Thomę de Massa Commissario Generali pro familia Cismontana, necnon pro tempore existentibus Generali, & Commissario generali eorundem fratrum Minorum de obseruantia concedimus facultatem, & auctoritatem, Ministro Generali, in toto ordine fratrum Minorũ de Obseruantia: Commissario autem generali in illa familia, cuius fuerit, ubi non sunt eiusdem Ordinis fratrum Minorum conuentualium Confraternitates iam erectę, uel eorundem Minorum Conuentualium Monasteria, instituendi Confraternitates Cordigerorum in omnibus, & singulis Conuentibus fratrum suorum, & concedendi, & communicandi omnes, & singulas Indulgentias, peccatorum remissiones, & relaxationes, ac tandem omnes fauores, & gratias, peccatorum remissiones, & relaxationes, ac tandem omnes fauores, & gratias quæ prædictę Archiconfraternitati concessæ sunt, & in futurum concedentur? Volumusque ut chordam Ordinis Sancti Francisci, quam Confratres utriusq; e sexus gestare debent, Superiores fratrum Minorum de obseruantia benedicant, intelligẽdo per superiores etiam Guardianos, atque Pręsidentes. Non obstantibus, pręmissis, ac nostra de Indulgentiis ad instar non concedendis, & quibusuis alijs constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Presentibus perpetuis futuris temporis ualituris. Volumus autem, quod presentium transumptis manu alicuius Notarii subscriptis, & sigillo pro tempore existentis Ministri, uel Commissarij generalis Ordinis fratrum Minorum de Obseruantia huiusmodi, uel cuiusuis personæ in dignitate Ecclesiastica constitutę, aut Canonici alicuius Cathedralis Ecclesiæ munitis, eadem prossus fides adhibeatur ubique locorum, & gentium, in iudicio, & extrà, quæ ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitæ, uel ostensæ. Dat. Ro. apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris. Die xxix. Augusti M.D.LXXXVII. Pontificatus Nostri Anno tertio.

Tho. Thom. Gualterutius.

CON-

IIII.

CONCESSIO, ET DECLARATIO PRO FRATRIBVS Ordinis Minorum Sancti Francisci de Obseruantia, vt liberè, & licitè retinere valeant omnes Ecclesias, & Conuentus quos vbique terrarum possident, dummodo Ordinariorum consensum habeant, quoad eos Conuentus dumtaxat quos possident à decem annis citra.

SIXTVS Papa V. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionẽ. ¶Cum, sicut nobis nuper exposuisti, tu annis proximè lapsis pro iniuncto tibi Ministeriatus tui Generalis Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia onere, omnes, & singulas præfati Ordinis Prouincias, tam in Italia, quam extra eam existentes visitaueris, multasque Domos, Ecclesias, & loca Ordinis præfati, ab eorum Ministris, Custodibus, seu Guardianis, & Fratribus retineri reperieris, absque eo quod ipsi Ministri, seu Guardiani, & Fratres de aliquo Ecclesiarum, & domorum, ac locorum huiusmodi titulo, seu cõcessione à Sede Apostolica, vel aliàs legitimè habita, & facta docere valeant, cum dictæ concessiones aut non obtentæ, vel non expeditæ, seu dictarum Domorum Ministrorum, Guardianorum, seu Custodum incuria, siue etiam ob bella, aut depopulationes, vel alios casus sinistros, aut aliàs deperditæ sint, quãuis Domus, & Ecclesiæ, ac loca prędicta, ab eorum Ministris, siue Guardianis, & Fratribus bona fide, ac pacificè & quietè possideantur. Tuque nobis humiliter supplicasti, vt potiori pro dictorum Ministrorum, Custodum, siue Guardianorum, & Fratrum Conscientiarum securitate, & cautela, tibi, dictisque Ministris, Custodibus, siue Guardianis, & Fratribus in præmissis de aliquo opportuno nostro, & Sedis Apostolicę remedio prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur pro nostri pastoralis officij munere, tuisque supplicationibus in hac parte inclinati, in præmissis opportunè prouidere, dictarumque Domorum, & Ecclesiarum, ac locorum qualitates, & quãtitates, aliaque necessaria exprimenda hic pro plenè, & sufficienter expressis habere volentes, teque ac dictos Ministros, Guardianos, seu Custodes, & Fratres à quibusuis excõicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, tibique ac cæteris Ministris, Custodibus, seu Guardianis, & Fratribus dicti Ordinis, nunc & pro tempore existentibus, vel quæcunque loca, Domos, & Ecclesias, quæ vos in hanc vsque diem, in quibuscunque mundi partibus, ac etiam Insulis, & Regnis nouis Indiarum Occidentalium, & Orientalium, quomodolibet, ea videlicet, q̃ à decem annis suprà, quæ verò à decem annis citrà de consensu Ordinariorum possidetis, liberè, & licitè, ac absque aliquo cõscientiarum vestrarum scrupulo, aut censurarum, & pęnarũ incursu, etiamsi de illorum concessionib. à Sede Apost. vel aliàs quomodolibet factis, ac fieri necessariis, nullibi vt præmittitꝰ, appareat, perpetuò retinere, & possidere, ac in eorũ quieta, & pacifica possessione remanere

maneræ, illamque in omnibus, & per omnia, perinde ac si antequam loca, domos, & Ecclesias hmôi, & eorum singula recepta fuissent, de illis recipiendis competens, & sufficiens facultas à Sede Apost. & locorum Ordinariis, in quorum Ciuitatib. & Diœcesibus consistunt, obtenta fuissent, continuare valeatis, Apostolica auctor. præsentium tenore concedimus: Necnon Ecclesijs, Domibus, & locis prædictis, illorumq; Ministris, Guardianis, seu Custodibus, & Fratribus nunc, & pro tempore existentibus, vt omnibus, & singulis priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogatiuis, antelationib. preeminentijs, indultis, fauorib. gratiis, concessionibus, indulgentiis, & peccatorum remissionibus, & relaxationibus, quibus aliæ dicti Ord. Ecclesiæ, Domus, & loca, quæ à principio de eiusdem Sedis Apost. & Ordinariorum locorum, licentia recepta, & ædificata fuerunt, eorumque Ministri, Guardiani, seu Custodes, & Fratres, ac aliæ personæ, tam de iure, vsu, consuetudine, priuilegio, & concessione, quàm aliàs quomodolibet in genere, vel specie vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere possint, & poterunt quomodolibet in futurum, ipsi similiter, ac pariformiter, & sine ulla penitus differentia vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè valeant, indulgemus. Decernentes insuper, te, ac Ministros, Custodes, seu Guardianos, & Fratres Eccl. Domorum, & locorum prædictorum, de cætero, ad docendum de facultate, siue licentia recipiendi Ecclesias, Domos, & loca prædicta ab eadem Sede, & locorum Ordinarijs obtenta, aliàs quàm per præsentium ostensionem, quam vbique, tam in iudicio quàm extrà, preterquam quod ad docendum de dicto consensu Ordinariorum, in his, quæ possidetis à decem annis citrà, sufficere volumus pro sufficienti, & plena probatione omnium, & quorumcumque necessariò probandorum, ad effectum consequendi præmissa, hisque omnibus plenariè fruendi minimè teneri, nec obligatos existere. Sicq; per quoscunq; Iudices, & Cômissarios, Ordinarios, & Delegatos, etiam Palatii Apost. causarum Auditores, & S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, diffiniendi, & interpretandi facultate, iudicari, diffiniri, & interpretari debere, ac quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. Non obstantib. præmissis, ac fel. rec. Bonif. Papæ VIII. predecessoris nostri, de nouis locis per Mendicantes, absq; dictæ Sedis licentia non recipiendis, & quibusuis alijs Constônibus, & Ordinationibus Apost. cæterisq; contrarijs quibuscunq. Volumus aût, quod præsentium transumptis, seu copiis in opere nouo, de omnibus Domibus, Ecclesijs, & locis prædicti Ord. eaq; concernentibus propediem, te auctore in Typographia Romana Dilecti filii Dominici Basæ cudendis, aut etiam separatim imprimendis, & à te, seu pro tempore existente Ministro, seu Commissario Generali Ord. prefati, separatim imprimendis, subscriptis, & sigillo officij Generalatus, seu Commissariatus huiusmodi munitis, eadem prorsus vbique fides tam in iudicio, quàm extrà dictis in dicto opere, ac separatim imprimendis adhibeatur, quæ eisdem presentib. adhiberetur, si originaliter exhibitę, vel ostensæ forent. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 3. Septembris, 1586. Pontificatus nostri anno secundo.

Tho. Thom. Gualterutius.

CON-

V.

CONFIRMATIO PRIVILEGIORVM ORDINIS Minorum Sancti Francisci de Obseruantia, necnon Monialium Sanctæ Claræ, & Tertij Ordinis de Pœnitentia, illorumq; innouatio, communicatio, & extensio.

Eamdem confirmationem fecit Ordini prædicto Clemens VII. Constitutione 8. Paulus IV. Const. 1. & Gregorius XIII. Constitutione 7.

SIXTVS Papa V. Ad perpet. rei mem. Etsi Mendicantium Ordines, & præsertim Sacer Ordo Fratrum Minorum de Obser. qui sedulò ad Vineam Dñi Sabaoth, Dei gřa Ordo ipse magnos probitatis, & doctrinæ ac aiarum salutis fructus semper olim attulerit, & quotidie afferre summa diligentia conatur, in eaq; immensum exhibere non cessat famulatum, summo semper studio (etiam cum in minoribus essemus) amplexi sumus: ad summi tamen Apostolatus apicem, meritis licet imparib. diuina fauente clementia assumpti, dum id mente recolimus, facere non possumus, quin eundē Ordinem de Obser. propensiori charitate, & paterno affectu amplectamur, ac exinde pro suis Sanctis studijs, honestisq; laborib. ac pro aiarum salute, ab Apost. Sede (cuius continuè pacem, & dignitatem Ordo ipse de Obser. fortiter tutatus est) tam spūalia, quam tpalia subsidia, ornamentaq; acceperint, & accipient, quibus & Sancta sua officia, ac vitam suam regularem facilius, atq; expeditius exequi, & transigere possint, & cæterę Religiosæ personæ, ordinesque alij exemplo ipsorum promptiores, alacrioresq; ad sua officia persoluenda reddantur. Sanè pro parte dilectorum filiorum Francisci à Tolosa, Ministri Generalis, & Thomæ de Massa Commissarij Generalis Cismontanæ Familiæ prędicti Ord. de Obser. nobis nuper expositum fuit, quod cum ex ipsius Sedis prouisione, ac benigna dignatione prouenire dignoscatur, ut Romanus Pontifex quandoq; prædecessorum suorum Romanorum Pont. gesta innouet, ac Apostolica auctor. innouata, & restaurata muniat, & fulciat, & in pristinum statum reponat, ac reducat; necnon propterea nonnulli Ro. Pont. prędecessores nři, nōnullas gřas, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, absolutiones, etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, multaq; alia priuilegia, & indulta, tam prędictis Fratrum Minorum, quam Sanctæ Clarę, ac Tertio de Pœnit. nuncupato Ordinibus, illorumque Superioribus Fratribus, Monialibus, & Sororibus, ac vtriusque sexus personis, & Monasterijs, Domibus, Ecclesijs, & locis quibuscumque dictorum Ord. nunc, & pro tempore existentib. in genere, vel in specie, etiam per modum cōicationis, siue extensionis priuilegiorum alijs Ordinib. eorumq; Domib. & Eccl. & vtriusq; sexus personis Ord. Mendicantium existen. concessorum, concesserunt, aut iam concessa cōfirmarunt, & approbarunt, ꝑut in singulis concessionib. declarationibus, & litteris eorundē

prędecef-

prędecessorum expeditis plenius dr̃ contineri. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, illa quæ sępius Apostolica auctor. prædicta munita existunt, maiorem obtineant roboris firmitatem, pro parte eorumdem Francisci, & Thomæ nobis fuit humiliter supplicatum, vt prædictis priuilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, fauoribus, conseruatorijs, declarationibus, facultatibus, dispensationibus, gratijs, concessionibus, indulgentijs, & indultis pro illorum obseruantia, nostrę approbationis robur adijcere, aliasq; in pręmissis opportunè prouidere de benignitate Apost. dignaremur. Nos igitur, qui omnium votis præsertim illis, qui sub suaui Religionis iugo diuinis laudibus, & Christianæ Relig. augmento incumbentium personarum tranquillitati, & cómoditati consulitur, libenter annuimus, eaq; fauoribus prosequimur opportunis, hmôi supplicationib. inclinati, quæcumq; præmissa, ac oĩa, & singula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, pręrogatiuas, fauores, cõseruatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gr̃as, concessiones, indulgentias, & indulta spũalia, & tpalia, etiam per modum cõicationis, & extensionis inter se, & cum alijs Ordinib. Mendicantib. & non Mendicantib. eiusdem Fr̃um Minorum regularis Obseruantiæ, & Sanctæ Clarę, & de Pęnit. Tertio Ordinib. etiam in congregatione, sub trium uotorum substantialium professione, & eorumdem Superiorum Ord. Minorum regularis Obser. hmôi obedientia degentib. ipsorumque Superiorum Fratribus, Monialibus, Sororibus, ac vtriusque sexus, etiam singularibus personis, necnon Monasterijs, Domibus, & Ecclesijs, & locis quibuscunque in genere, et in specie, etiam per solam signaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt prefertur, aut aliàs per eosdem Romanos Pont. prędecessores nostros, ac nos, et Sedem prædictam, sub quacumque forma, et expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon omnib. et singulis in eis forsan contentis clausulis, decretis, et declarationibus quibuscunque, ac singulas desuper etiam pluribus vicib. confectas litteras, et in eis contenta, et inde sequuta quæcunque, illorum omnium tenores, et formas, datas, effectas, et decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur pręsentibus, et in his essent inserta, pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate Apost. tenore præsentium, ex certa scientia in his omnibus, in quibus decretis Conc. Trid. non aduersentur, approbamus et confirmamus, ac innouamus, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, et firmiter obseruari, necnon Ordinibus Fr̃um Minorum Regularis Obser. hmôi degen. Superiorib. Fr̃ibus, Monialib. ẽt Tertiarijs nuncupatis, Sororib. Personis, Monasteriis, Domib. Eccl. et locis prędictis, ẽt per modum cõicationis, et extẽsionis hmôi suffragari, illisq; frui, vti, et gaudere, qñ, et quoties opus fuerit, posse, et debere in iudicio, et extrà, ac ẽt in foro conscientiæ, in omnibus, et per omnia, ac si specialiter, et expresè, eisdem Fratrum Minorum, ac Sanctæ Claræ, et tertio de Pœnitentia Ordinibus per nos concessa fuissent, decernimus: Supplentes omnes, et singulos Iuris, et facti, ac sollemnitatum, etiam de Iuris necessitate, aut aliàs quomodolibet requisitarum, forsan omissarum, et alios quoscumque defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem. Quocirca Venerabilibus Calaguritañ. et Leodieñ. Episcopis, ac dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Generali Auditori, per easdem pręsentes cõmittimus, et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, per se, vel alium, seu alios, faciant auctoritate nostra pręsentes litteras, et in eis contenta quęcunque plenum eorum effectum sortiri, illisque omnes, quos concernunt, pacificè frui, et gaudere: non permittentes quemquam desuper contra

præ-

præsentium tenorem, sub quouis prætextu, & cā, etiam defectu intentionis nostræ, per quoscunq; quomodolibet indebitè molestari, quinimò, quicquid in cō contrarium attentari, vel fieri continget, omnia ſp in priſtinum reponi; Contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quaſcunq; de quib. eis videbitur, cē ſuras, & pœnas Eccl. & alia opportuna iuris, & facti remedia, appellatione quacunque poſtpoſita, cōpeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſeruatis ꝓceſſibus, etiam iteratis vicib. aggrauādo, inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſæcularis. Sicq; per quoſcumq; Iudices, & Cōmiſſarios, ac Sanctæ Ro. Eccl. Cardinales; necnō Sacri Palatij Apoſt. cauſarum Auditores, ſublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere. Non obſtantib. præmiſſis, ac piæ mem. Bonif. Papæ Octaui, etiam prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio Generali de duabus diebus editis, dūmodò vltra tres dietas, aliquis præſentium vigore ad iudicium non trahatur, alijsq; Apoſtolicis Conſtōnibus, ac Prouincialib. & Capitularibus Statutis, & Conſuetudinibus, ēt iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegiis quoq; indultis, & litteris Apoſt. etiam in forma Breuis, per quoſcunque Rom. Pont. prædeceſſores noſtros, ac ēt nos, & Sedem prędictam, ēt Motu proprio, ac ſcientia, & ptātis plenitudine, ſimilibus, ac cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, etiam priuilegiorum eorum reuocatiuis, reſtrictiuis, reſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, alijsq; efficacioribus, efficaciſſimis & inſolitis Clauſulis quomodolibet, etiam pluries conceſſis, cōfirmatis, & innouatis. Quib. omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumq; totis tenoribus, ſpālis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per Clauſ. generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, etiam quod in eis caueatur expreſſè, quod illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo, & forma derogari poſſit, tenores hmōi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes: Motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus derogamus. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadē ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſt. non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbū de indulto huiuſmodi mentionem, cæteriſq; contrariis quibuſcunq. Verum, quia difficile foret præſentes litteras ad ſingula quæque loca, in quibus fortè opus eſſet deferri, volumus, & pariter Apoſtolica auctor. decernimus, quod illarum tranſumptis manu alicuius ex Secretarijs cuiuſuis prædictorum Prælatorum Generalium, & ſuorum ſucceſſorum, aut Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo officij alterius eorumdem, aut alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu Curiæ Eccleſiaſticæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ pręſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Dat. Ro. apud S. Marcum, ſub ann. Piſcatoris, die 3. Octobris, 1587. Pontificatus noſtri anno tertio.

DECRETA

DECRETA SACRÆ REGVLARIVM CONGREGATIONIS.

Die Decima Octobris, MDLXXXVI. Pro Fratribus Ordinis Mendicantium.

LECTO in Sacra Congregatione Regularium Memoriali oblato noĩe totius Familiæ Frũm Mendic. quarũcumq; Prouinciarum ꝑ Fribus Ord.Mend.conquerẽtium, qualiter cõtra formam suorum Priuileg.Sacrorum Canonum, Concilii Trid.et Ordinationum Apost.in quam plurib.ab Ordinatijs locorum grauantur, ꝓut eiusdem Memorialis series continebat. Illustrissimi Domini Cardinales, his maturè consideratis, statuerunt, et decreuerunt, infrà ab eisdem locorum Ordinarijs perpetuò, et inuiolabiliter obseruari debere.

Primò, quod circa sæcularium cõfessiones ab ipsis Fribus Mendic. audien. seruetur decisio Cõgregationum Sacri Conc.et Eporum: corripianturq; Ordinarij, qui in artic.mortis id fieri ꝓhibent, vel in licẽtijs cõcessis id excipiũt.

Secundò, Fratres Mendicantes nullatenus à quęstuatione, quæ de licentia suorum Superiorum fit, et in dies contingit, prohibeantur.

Tertiò, Ordinarij non impediant Fratres pulsare Cãpanas ad Matutinum, ad Horas, et ad Missam antequam pulsetur Campana maioris Ecclesiæ, prætetquam in die Sabbathi Sancti.

Quintò, quo autem ad quartam funeralium, seruetur Decretum Concilij Tridentini.

Frater Michael Bonellus Car.l. Alexandr.

Georg.Palearius Secret.

Sessio. XXIII. Cap. XV.

CONgregatio Concilij censuit Regulares ad audiendas in Ciuitate, et Diœcesi Sęcularium confessiones semel ab Episcopo præuio examine approbatos, iterum ab eodem Episcopo non esse examinandos: Cęterum à successore posse vtiq; examinari, iuxta Constitutionem Sanctæ mem. Pij V.datam 8.Idus Aug.Pontificatus, anno 8.quæ à fel.recordatione Greg.XIII.non est reuocata per reductionem Priuilegiorum Regularium ad terminos Concilij Tridentini.

A.Card.Caraffa.

GRE-

GREGORIVS XIIII.

Nicolaus ex Patre Francisco ex nobilißima Familia Sfondrata Cremonensi oriundus, à Pio IIII. Episcopus Cremonensis creatur, deinde à Gregorio XIII. in Illustrißimorum Cardinalium numerum relatus, demum Vrbano VII. succeßit, & in vigilia Sancti Nicolai sui natalitij nominis, ad Summi Pontificatus apicem aßumptus est, die 5. Decembris, 1590. die verò 8. in festo Conceptionis Gloriosißimę Virginis Mariæ, de more coronatus fuit. Obijt die 15. Octobris, 1591. Et in Capella Gregoriana sepultus est.

I.

MODERATIO CONSTITVTIONVM SIXTI V. contra illegitimos Regularium.

GREGORIVS Episc. seruus seruorum Dei, Ad perpet. rei memoriam. Circumspecta Romani Pont. prouidentia, ea, quæ rónalibus causis auctoritate Apost. sancita fuerunt, ipsa rerum experientia suadente, ex alijs interdum nó minus iustis causis moderatur, & immutat, prout in Dño cóspicit salubriter expedire. Sanè licet aliàs felicis recordationis Sixtus Papa V. prædecessor noster, nónulla citra qualitates, modum, & formam admittendi Religiosos ad quoscunque Ord. salubriter statuerit, prout in duabus desuper, prima videlicet sub datum sexto Kalendas Decembris, anno tertio, & altera sub datum Duodecimo Kalendas Nouembris, anno quarto sui Pontificatus editis Cõstitutionibus latius continetur. Quia tamen vsu comprobatum est, multa inuenta fuisse impedimenta, propter quæ ea, quæ in præmissis statuta fuerunt, executioni mandari minimè poterunt. Vnde quãplures litteris, & pietate insignes viri, à sancto proposito Regularem ducendi vitam abducti, ac impediti, atque etiam alii diù cum maxima eorum laude in Religione versati, ab illius dignitatibus, honoribus, prælaturis cum nõ modico Religionis, & Ordinum huiusmodi detrimento repulsi, & inhabiles penitus redditi fuerint. Nos igitur ea, quæ docuit experientia salubriter fuisse constituta confirmare: quæ verò moderatione aliqua indigere, moderari volentes, à dictarum Constitutionum, & inde sequutorum quorumcunque tenores etiam veriores præsentibus pro expressis habentes, habita cum Venerabilibus Fratribus nostris, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, super negotijs, & consultationibus Regularium deputatis, matura deliberatione, de eorumdem consilio prædictas Constitutiones in ea parte, qua cauetur, ne illegitimi ex certo inibi expresso damnato thoro, vel complexu ad quamcumque Religionem, neque ad habitum, aut professionem Regulares, sed tantum

ad

fieret sapientia, iustitia, sanctificatio, & redemptio: Licet autem tantæ charitatis ardor inextinguibilis esse debuisset, refriguit tamen, vnde frigescente mũdo, & in funiculis Euę (quæ sunt concupiscentia carnis, concupiscentia oculorum, & superbia vitæ) denuò constricto ad denuò inflammanda corda nostra Pater misericordiarum, & luminum, famulum suum Beatum Franciscũ misit, & in tam larga benedictione dulcedinis præuenit, vt non modò virtutum prerogatiuis, & meritis celebrem fecerit, sed & in carne ipsius Sacra Christi stigmata renouauerit, & mira Crucis mysteria ligamina, & paupertatem multiformiter in eo ad viuum demonstrauerit, adeò vt verè Christus Francisco inserte posset, Semitam meam, & funiculum meum inuestigasti, & omnes vias meas præuidisti. Vnde & factum est, vt meritis dicti Beati Francisci Sacrosancta mater Ecclesia fœtu nouæ prolis amplicata, ac multorum Sanctorum eius instituti meritis, virtutibus, exemplis, & miraculis aucta; necnon quamplurimis Episcopis, Archiepiscopis, Patriarchis, Cardinalibus, Regibus & summis Pontificibus decorata, non possit ad eius deuotionis, & imitationis sectanda vestigia non esse propensa. Nos pariter, qui a teneris annis singularem erga eundem Beatum Franciscum (gloria nostra) semper gessimus deuotionis affectum, & in dies semper accreuit, & mirè accrescit, & cuius cinguli, & amictus, instituti, & ordinis pro Dei gratia, & nostra voluntate pro posse imitatores, alumni, & serui fuimus, ac Iusse gloriamur, considerantes populorũ deuotionem, & propensionem erga tantum virum, & quod deuotionis affectu æmuletur, & passim anhelet plebs omnis gestamen saltem funiculi eius, & quasi non cõtenta, quod tot, tantique vtriusque sexus Christi fideles ad instituta trium ordinum ipsius ob deuotionem ad tantum patrem, relicto mundo transierint, totam velit in sancti Francisci imitatione, deuotione, & amore immergere. Iccircò cum pro aliquali repensione amoris nostri ergà tantum Patrem, nuper ad ampliorem decorem insignis, & celebris Ecclesiæ Domus eiusdem sancti Francisci Assisien. Ordinis Fratrum Minorum Conuentualium nuncupatorum, in qua quidẽ Ecclesia sub illius Altari maiori corpus eiusdem sancti Francisci requiescit, ac diuini cultus, & piorum operum augmẽtũ, ipsiusque sancti Francisci honorem, & venerationem, ac animarum Christi fidelium salutem, vnã Archiconfraternitatem vtriusque sexus Christi fidelium, qui Chordam per fratres dicti Ordinis gestari solitam ex illorum deuotione à Superioribus eiusdem Ordinis cinctam, & susceptam deferent, & illa cingentur, sub eiusdem Sancti Frãcisci inuocatione, in ipsa Ecclesia, & ad dictũ Altare Motu proprio erexerimus, & instituerimus, ac vt Confratres Chordigeri dictę Confraternitatis ad pia opera exercenda propensiores redderentur, ac ad Ecclesiam, & Altare huiusmodi deuotionis causa confluerent. Eisdem vtriusque sexus Christi fidelib. verè pœnitentib. & confessis, dictã Chordam, quæ prius a superiorib. dicti ordinis benedici debeat, ad reuerentiã, & memoriã eiusdẽ S. Francisci gerentib. sacraque cõmunione refectis, Archiconfraternitatẽ ipsam ingredientib. prima die illorũ ingressus, ac in mortis articulo ipsorum, nomen Iesu ore, vel corde inuocantib. ac etiã verè pœnitentib. & confessis, Plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem per alias nostras litteras concesserimus: necnon dilecto filio Clementi Bontadosio, moderno, & pro tempore existenti dicti ordinis Ministro Generali, vt qualcunque Confraternitates vtriusquè sexus Christi fidelium Chordigerorum huiusmodi, in quibuscunque Ecclesiis Domorum ordinum fratrum, tàm Minorum Conuentualium, quàm de Obseruantia, & Cappucinorum

rum nuncupatorum, vbicunque, & in quibuscunque mundi partibus erigere, & instituere, illasque postquam erectæ fuerint præfatæ Archiconfraternitati, cum omnibus, & singulis Indulgentijs, & peccatorum remissionibus, ac relaxationibus aggregare, ipsasque Indulgentias Confratribus illarum communicare, & concedere valeret, plenam, & omnimodam facultatem, & auctoritatem concesserimus, easdemque Confraternitates erigendas ex tunc prout ex ea die, & è contra dictæ Archiconfraternitati aggregauerimus, & Indulgentias huiusmodi Confratribus illarum communicauerimus, ac litteras prædictas nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostræ, seu quopiam alio defectu notari, impugnari, retractari, aut reuocari nullatenus posse, sed semper validas, & efficaces futuras, suosque effectus plenarios sortiri debere decreuerimus, & aliàs prout in dictis litteris plenius continetur. Ne autem de præmissorum validitate vllo vnquam tempore dubitari contingat, nostram denuò in præmissis auctoritatem interponere, ipsiusque Archiconfraternitatis auctoritatem extendere, ac pium dictorum Confratrum Chordigerorum propositum amplius promouere, eosque spiritualibus muneribus, indulgentijs videlicet, & peccatorum remissionibus prosequi cupientes, supplicationibus dicti Clementis hac in parte inclinati institutionem huiusmodi Apost. auctoritate præfata tenore præsentium perpetuò approbauerimus, & confirmauerimus. Supplentes omnes, & singulos tam iuris, quam facti defectus, si qui interuenerint in eisdem, Ipsam Archiconfraternitatem in Caput omnium Confraternitatum Chordigerorum huiusmodi vbilibet institutarum, & instituendarum etiam perpetuò auctoritate, & tenore præmissis erexerimus, & instituerimus, omnesque, & singulas Indulgentias, & peccatorum remissiones, & relaxationes Religioni, & Ordini Fratrum Minorum huiusmodi per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos concessas, quoad eas duntaxat, quæ hactenus non sunt reuocatæ, nec sub vllis reuocationibus comprehensæ, eiusdem auctoritate, & tenore similiter perpetuò approbauerimus, & confirmauerimus, ac illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adiecerimus, illasque Archiconfraternitati, & Confratribus Chordigerorum huiusmodi sub eisdem modo, & forma, quibus illæ Religioni, & fratribus præfatis concessæ fuerunt, dummodò, vt præfertur, non fuerint reuocatæ etiam perpetuò concesserimus, communicauerimus, & elargiti fuerimus. Necnon de Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, vtriusque sexus Confratribus Chordigerorum huiusmodi præter Indulgentias Religioni præfatæ concessas in mortis articulo, necnon quoties processionibus Archiconfraternitatis Chordigerorum huiusmodi singulis mensibus fieri solitis interfuerint, eisdem quidem Confratribus, plenariam omnium peccatorum suorum Indulgentiam, & remissionem perpetuò concesserimus; Alijs verò non Confratribus, qui processionibus huiusmodi interfuerint, Centum annos de iniunctis eis, vel aliàs quomodolibet debitis pœnitentiis misericorditer in Domino relaxauerimus, ac præfatis Confratribus, qui alijs dictæ Archiconfraternitatis processionibus, aut dū Beatæ Mariæ, vel quoduis aliud diuinum officium per ipsos Confratres Chordigeros recitabitur, interfuerint, ac quoties Sanctissimū Christi Corpus dum infirmis defertur, vel defunctum ad sepulturam associauerint, aut alicui miserabili personæ subuenerint, vel pacem inter inimicos composuerint, seu aliquod horum fecerint, toties centum dies de iniunctis eis, aut aliàs quomodolibet debitis pœnitentijs etiam misericorditer in Do-

IIII.

CONCESSIO, ET DECLARATIO PRO FRATRIBVS Ordinis Minorum Sancti Francisci de Obseruantia, vt liberè, & licitè retinere valeant omnes Ecclesias, & Conuentus quos vbique terrarum possident, dummodo Ordinariorum consensum habeant, quoad eos Conuentus dumtaxat quos possident à decem annis citra.

SIXTVS Papa V. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictioné. ¶Cum, sicut nobis nuper exposuisti, tu annis proximè lapsis pro iniuncto tibi Ministeriatus tui Generalis Ordinis Fratrum Minorum de Obseruantia onere, omnes, & singulas præfati Ordinis Prouincias, tam in Italia, quam extra eam existentes visitaueris, multasque Domos, Ecclesias, & loca Ordinis præfati, ab eorum Ministris, Custodibus, seu Guardianis, & Fratribus retineri reperieris, absque eo quod ipsi Ministri, seu Guardiani, & Fratres de aliquo Ecclesiarum, & domorum, ac locorum huiusmodi titulo, seu cócessione à Sede Apostolica, vel aliàs legitimè habita, & facta docere valeant, cum dictæ concessiones aut non obtentæ, vel non expeditæ, seu dictarum Domorum Ministrorum, Guardianorum, seu Custodum incuria, siue etiam ob bella, aut depopulationes, vel alios casus sinistros, aut aliàs deperditæ sint, quáuis Domus, & Ecclesiæ, ac loca prędicta, ab eorum Ministris, siue Guardianis, & Fratribus bona fide, ac pacificè & quietè possideantur. Tuque nobis humiliter supplicasti, vt potiori pro dictorum Ministrorum, Custodum, siue Guardianorum, & Fratrum Conscientiarum securitate, & cautela, tibi, dictisque Ministris, Custodibus, siue Guardianis, & Fratribus in præmissis de aliquo opportuno nostro, & Sedis Apostolicę remedio prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur pro nostri pastoralis officij munere, tuisque supplicationibus in hac parte inclinati, in præmissis opportunè prouidere, dictarumque Domorum, & Ecclesiarum, ac locorum qualitates, & quátitates, aliaque necessaria exprimenda hic pro plenè, & sufficienter expressis habere volentes, teque ac dictos Ministros, Guardianos, seu Custodes, & Fratres à quibusuis excóicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine, quauis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum præsentium duntaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, tibique ac cæteris Ministris, Custodibus, seu Guardianis, & Fratribus dicti Ordinis, nunc & pro tempore existentibus, vel quæcunque loca, Domos, & Ecclesias, quæ vos in hanc vsque diem, in quibuscunque mundi partibus, ac etiam Insulis, & Regnis nouis Indiarum Occidentalium, & Orientalium, quomodolibet, ea videlicet, q̃ à decem annis suprà, quæ verò à decem annis citrà de consensu Ordinariorum possidetis, liberè, & licitè, ac absque aliquo cósciantiarum vestrarum scrupulo, aut censurarum, & pęnarũ incursu, etiamsi de illorum concessionib. à Sede Apost. vel aliàs quomodolibet factis, ac fieri necessariis, nullibi vt præmittit, appareat, perpetuò retinere, & possidere, ac in eorũ quieta, & pacifica possessione remanere

maneræ, illamque in omnibus, & per omnia, perinde ac si antequam loca, domos, & Ecclesias huiói, & eorum singula recepta fuissent, de illis recipiendis competens, & sufficiens facultas à Sede Apost. & locorum Ordinariis, in quorum Ciuitatib. & Diœcesibus consistunt, obtenta fuissent, continuare valeatis, Apostolica auctor. præsentium tenore concedimus: Necnon Ecclesijs, Domibus, & locis prædictis, illorumq; Ministris, Guardianis, seu Custodibus, & Fratribus nunc, & pro tempore existentibus, vt omnibus, & singulis priuilegijs, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, prærogatiuis, antelationib. preeminentijs, indultis, fauorib. gratiis, concessionibus, indulgentiis, & peccatorum remissionibus, & relaxationibus, quibus aliæ dicti Ord. Ecclesiæ, Domus, & loca, quæ à principio de eiusdem Sedis Apost. & Ordinariorum locorum, licentia recepta, & ædificata fuerunt, eorumque Ministri, Guardiani, seu Custodes, & Fratres, ac aliæ personæ, tam de iure, vsu, consuetudine, priuilegio, & concessione, quàm aliàs quomodolibet in genere, vel specie vtuntur, potiuntur, & gaudent, ac vti, potiri, & gaudere possint, & poterunt quomodolibet in futurum, ipsi similiter, ac pariformiter, & sine ulla penitus differentia vti, potiri, & gaudere liberè, & licitè valeant, indulgemus. Decernentes insuper, te, ac Ministros, Custodes, seu Guardianos, & Fratres Eccl. Domorum, & locorum prædictorum, de cætero, ad docendum de facultate, siue licentia recipiendi Ecclesias, Domos, & loca prædicta ab eadem Sede, & locorum Ordinarijs obtenta, aliàs quàm per præsentium ostensionem, quam vbique, tam in iudicio quàm extrà, preterquam quod ad docendum de dicto consensu Ordinariorum, in his, quæ possidetis à decem annis citrà, sufficere volumus pro sufficienti, & plena probatione omnium, & quorumcumque necessariò probandorum, ad effectum consequendi præmissa, hisque omnibus plenariè fruendi minimè teneri, nec obligatos existere. Sicq; per quoscunq; Iudices, & Cõmissarios, Ordinarios, & Delegatos, etiam Palatii Apost. causarum Auditores, & S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, diffiniendi, & interpretandi facultate, iudicari, diffiniri, & interpretari debere, ac quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contigerit, irritum, & inane decernimus. Non obstantib. præmissis, ac fel. rec. Bonif. Papæ VIII. predecessoris nostri, de nouis locis per Mendicantes, absq; dictæ Sedis licentia non recipiendis, & quibusuis alijs Constõnibus, & Ordinationibus Apost. cæterisq; contrarijs quibuscunq. Volumus aût, quod præsentium transumptis, seu copiis in opere nouo, de omnibus Domibus, Ecclesijs, & locis prædicti Ord. eaq; concernentibus propediem, te auctore in Typographia Romana Dilecti filii Dominici Basæ cudendis, aut etiam separatim imprimendis, & à te, seu pro tempore existente Ministro, seu Commissario Generali Ord. preíati, separatim imprimendis, subscriptis, & sigillo officij Generalatus, seu Commissariatus huiusmodi munitis, eadem prorsus vbique fides tam in iudicio, quàm extrà dictis in dicto opere, ac separatim imprimendis adhibeatur, quæ eisdem presentib. adhiberetur, si originaliter exhibitę, vel ostensæ forent. Dat. Romæ apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, die 3. Septembris, 1586. Pontificatus nostri anno secundo.

Tho. Thom. Gualterutius.

CON-

V.

CONFIRMATIO PRIVILEGIORVM ORDINIS Minorum Sancti Francisci de Obseruantia, necnon Monialium Sanctæ Claræ, & Tertij Ordinis de Pœnitentia, illorumq; innouatio, communicatio, & extensio.

Eamdem confirmationem fecit Ordini prædicto Clemens VII. Constitutione 8. Paulus IV. Const. 1. & Gregorius XIII. Constitutione 7.

SIXTVS Papa V. Ad perpet. rei mem. Etsi Mendicantium Ordines, & præsertim Sacer Ordo Fratrum Minorum de Obser. qui sedulò ad Vineam Dñi Sabaoth, Dei gr̃a Ordo ipse magnos probitatis, & doctrinæ ac aïarum salutis fructus semper elim attulerit, & quotidie afferre summa diligentia conatur, in eaq; immensum exhibere non cessat famulatum, summo semper studio (etiam cum in minoribus essemus) amplexi fuimus: ad summi tamen Apostolatus apicem, meritis licet imparib. diuina fauente clementia assumpti, dum id mente recolimus, facere non possumus, quin eundẽ Ordinem de Obser. propensiori charitate, & paterno affectu amplectamur, ac exinde pro suis Sanctis studijs, honestisq; laborib. ac pro aïarum salute, ab Apost. Sede (cuius continuè pacem, & dignitatem Ordo ipse de Obser. fortiter tutatus est) tam spũalia, quam tpalia subsidia, ornamentaq; acceperint, & accipient, quibus & Sancta sua officia, ac vitam suam regularem facilius, atq; expeditius exequi, & transigere possint, & cæteræ Religiosæ personæ, ordinesque alij exemplo ipsorum promptiores, alacrioresq; ad suá officia persoluenda reddantur. Sanè pro parte dilectorum filiorum Francisci à Tolosa, Ministri Generalis, & Thomæ de Massa Commissarij Generalis Cismontanæ Familiæ prędicti Ord. de Obser. nobis nuper expositum fuit, quod cum ex ipsius Sedis prouisione, ac benigna dignatione prouenire dignoscatur, ut Romanus Pontifex quandoq; prædecessorum suorum Romanorum Pont. gesta innouet, ac Apostolica auctor. innouata, & restaurata muniat, & fulciat, & in pristinum statum reponat, ac reducat; necnon propterea nonnulli Ro. Pont. prędecessores nr̃i, nónullas gr̃as, concessiones, indulgentias, peccatorum remissiones, absolutiones, etiam plenarias, libertates, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, declarationes, facultates, multaq; alia priuilegia, & indulta, tam prędictis Fratrum Minorum, quam Sanctæ Claræ, ac Tertio de Pœnit. nuncupato Ordinibus, illorumque Superioribus Fratribus, Monialibus, & Sororibus, ac vtriusque sexus personis, & Monasterijs, Domibus, Ecclesijs, & locis quibuscumque dictorum Ord. nunc, & pro tempore existentib. in genere, vel in specie, etiam per modum cõicationis, siue extensionis priuilegiorum alijs Ordinib. eorumq; Domib. & Eccl. & vtriusq; sexus personis Ord. Mendicantium existen. concessorum, concesserunt, aut iam concessa cõfirmarunt, & approbarunt, ꝓut in singulis concessionib. declarationibus, & litteris eorumdẽ prędeces-

prędecessorum expeditis plenius dr̃ contineri. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, illa quæ sępius Apostolica auctor. prædicta munita existunt, maiorem obtineant roboris firmitatem, pro parte eorumdem Francisci, & Thomæ nobis fuit humiliter supplicatum, vt prædictis priuilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, fauoribus, conseruatorijs, declarationibus, facultatibus, dispensationibus, gratijs, concessionibus, indulgentijs, & indultis pro illorum obseruantia, nostrę approbationis robur adijcere, aliasq; in pręmissis opportunè prouidere de benignitate Apost. dignaremur. Nos igitur, qui omnium votis præsertim illis, qui sub suaui Religionis iugo diuinis laudibus, & Christianæ Relig. augmento incumbentium personarum tranquillitati, & cōmoditati consulitur, libenter annuimus, eaq; fauoribus prosequimur opportunis, hmôi supplicationib. inclinati, quæcumq; præmissa, ac oĩa, & singula alia priuilegia, immunitates, exemptiones, libertates, prerogatiuas, fauores, cōseruatorias, declarationes, facultates, dispensationes, gr̃as, concessiones, indulgentias, & indulta spũalia, & tpalia, etiam per modum cōicationis, & extensionis inter se, & cum alijs Ordinib. Mendicantib. & non Mendicantib. eiusdem Fr̃um Minorum regularis Obseruantiæ, & Sanctæ Clarę, & de Pęnit. Tertio Ordinib. etiam in congregatione, sub trium uotorum substantialium pro sessione, & eorumdem Superiorum Ord. Minorum regularis Obser. hmôi obedientia degentib. ipsorumque Superiorum Fratribus, Monialibus, Sororibus, ac vtriusque sexus, etiam singularibus personis, necnon Monasterijs, Domibus, & Ecclesijs, & locis quibuscunque in genere, et in specie, etiam per solam signaturam, etiam viuæ vocis oraculo, vt pręfertur, aut aliàs per eosdem Romanos Pont. prędecessores nostros, ac nos, et Sedem prædictam, sub quacumque forma, et expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon omnib. et singulis in eis forsan contentis clausulis, decretis, et declarationibus quibuscunque, ac singulas desuper etiam pluribus vicib. confectas litteras, et in eis contenta, et inde sequuta quæcunque, illorum omnium tenores, et formas, datas, effectas, et decreta in illis apposita, ac si de verbo ad verbum insererentur pręsentibus, et in his essent inserta, pro sufficienter expressis habentes, dicta auctoritate Apost. tenore præsentium, ex certa scientia in his omnibus, in quibus decretis Conc. Trid. non aduersentur, approbamus et confirmamus, ac innouamus, perpetuamque roboris firmitatem obtinere, et firmiter obseruari, necnon Ordinibus Fr̃um Minorum Regularis Obser. hmôi degen. Superiorib. Fr̃ibus, Monialib ẽt Tertiarijs nuncupatis, Sororib. Personis, Monasteriis, Domib. Eccl. et locis prędictis, ẽt per modum cōicationis, et extēsionis hmôi suffragari, illisq; frui, vti, et gaudere, qñ, et quoties opus fuerit, posse, et debere in iudicio, et extrà, ac ẽt in foro conscientiæ, in omnibus, et per omnia, ac si specialiter, et expresè, eisdem Fratrum Minorum, ac Sanctæ Claræ, et tertio de Pœnitentia Ordinibus per nos concessa fuissent, decernimus: Supplentes omnes, et singulos Iuris, et facti, ac sollemnitatum, etiam de Iuris necessitate, aut aliàs quomodolibet requisitarum, forsan omissarum, et alios quoscumque defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem. Quocirca Venerabilibus Calaguritañ. et Leodieñ. Episcopis, ac dilecto filio causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ Generali Auditori, per easdem pręsentes cōmittimus, et mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum, per se, vel alium, seu alios, faciant auctoritate nostra pręsentes litteras, et in eis contenta quęcunque plenum eorum effectum sortiri, illisque omnes, quos concernunt, pacificè frui, et gaudere: non permittentes quemquam desuper contra

præ-

præſentium tenorem, ſub quouis prætextu, & cã, etiam defectu intentionis noſtræ, per quoſcunq; quomodolibet indebitè moleſtari, quinimò, quicquid in cõcontrarium attentari, vel fieri contingeret, omnia ſpin priſtinum reponi; Contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quaſcunq; de quib. eis videbitur, cēſuras, & pœnas Eccl. & alia opportuna iuris, & facti remedia, appellatione quacunque poſtpoſita, cõpeſcendo, ac legitimis ſuper his habendis ſeruatis ꝓceſſibus, etiam iteratis vicib. aggrauādo, inuocato etiam ad hoc (ſi opus fuerit) auxilio brachij ſæcularis. Sicq; per quoſcumq; Iudices, & Cõmiſſarios, ac Sanctæ Ro. Eccl. Cardinales; necnõ Sacri Palatij Apoſt. cauſarum Auditores, ſublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere. Non obſtantib. præmiſſis, ac piæ mem. Bonif. Papæ Octaui, etiam prædeceſſoris noſtri de vna, & in Concilio Generali de duabus diebus editis, dũmodò vltra tres dietas, aliquis præſentium vigore ad iudicium non trahatur, alijsq; Apoſtolicis Conſtõnibus, ac Prouincialib. & Capitularibus Statutis, & Conſuetudinibus, ēt iuramento, confirmatione Apoſtolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegiis quoq; indultis, & litteris Apoſt. etiam in forma Breuis, per quoſcunque Rom. Pont. prædeceſſores noſtros, ac ēt nos, & Sedem prędictam, ēt Motu proprio, ac ſcientia, & ptãtis plenitudine, ſimilibus, ac cum quibuſuis irritatiuis, annullatiuis, caſſatiuis, etiam priuilegiorum eorum reuocatiuis, reſtrictiuis, reſeruatiuis, exceptiuis, reſtitutiuis, declaratiuis, mentis atteſtatiuis, ac derogatoriarum derogatoriis, alijsq; efficacioribus, efficaciſſimis & inſolitis Clauſulis quomodolibet, etiam pluries conceſſis, cõfirmatis, & innouatis. Quib. omnibus, etiamſi pro illorum ſufficienti derogatione, de illis, eorumq; totis tenoribus, ſpãlis, ſpecifica, expreſſa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per Clauſ. generales idem importantes mentio, ſeu quæuis alia expreſſio habenda, aut aliqua alia exquiſita forma ad hoc ſeruanda foret, etiam quod in eis caueatur expreſsè, quod illis nullatenus, aut non niſi ſub certis modo, & forma derogari poſſit, tenores hmõi, ac ſi de verbo ad verbum, nihil penitus omiſſo, & forma in illis tradita obſeruata, inſerti forent, præſentibus pro ſufficienter expreſſis, & inſertis habentes: Motu, ſcientia, & auctoritate ſimilibus derogamus. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim ab eadē ſit Sede indultum, quod interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint per litteras Apoſt. non facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbũ de indulto huiuſmodi mentionem, cæteriſq; contrariis quibuſcunq. Verum, quia difficile foret præſentes litteras ad ſingula quæque loca, in quibus fortè opus eſſet deferri, volumus, & pariter Apoſtolica auctor. decernimus, quod illarum tranſumptis manu alicuius ex Secretarijs cuiuſuis prædictorum Prælatorum Generalium, & ſuorum ſucceſſorum, aut Notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo officij alterius eorumdem, aut alicuius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ, ſeu Curiæ Eccleſiaſticæ munitis, eadem prorſus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ pręſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ. Dat. Ro. apud S. Marcum, ſub ann. Piſcatoris, die 3. Octobris, 1587. Pontificatus noſtri anno tertio.

DECRETA

DECRETA SACRÆ REGVLARIVM CONGREGATIONIS.

Die Decima Octobris, MDLXXXVI. Pro Fratribus Ordinis Mendicantium.

LECTO in Sacra Congregatione Regularium Memoriali oblato noie totius Familiæ Frum Mendic. quarūcumq; Prouinciarum ꝑ Fribus Ord. Mend. conquerētium, qualiter cōtra formam suorum Priuileg. Sacrorum Canonum, Concilii Trid. et Ordinationum Apost. in quam plurib. ab Ordinarijs locorum grauantur, ꝓut eiusdem Memorialis series continebat. Illustrissimi Domini Cardinales, his maturè consideratis, statuerunt, et decreuerunt, infrà ab eisdem locorum Ordinarijs perpetuò, et inuiolabiliter obseruari debere.

Primò, quod circa sæcularium cōfessiones ab ipsis Fribus Mendic. audien. seruetur decisio Cōgregationum Sacri Conc. et Eporum: corripianturq; Ordinarij, qui in artic. mortis id fieri ꝓhibent, vel in licētijs cōcessis id excipiūt.

Secundò, Fratres Mendicantes nullatenus à quęstuatione, quæ de licentia suorum Superiorum fit, et in dies contingit, prohibeantur.

Tertiò, Ordinarij non impediant Fratres pulsare Cāpanas ad Matutinum, ad Horas, et ad Missam antequam pulsetur Campana maioris Ecclesiæ, prætérquam in die Sabbathi Sancti.

Quintò, quo autem ad quartam funeralium, seruetur Decretum Concilij Tridentini.

Frater Michael Bonellus Car.l. Alexandr.

Georg. Palearius Secret.

Sessio. XXIII. Cap. XV.

CONgregatio Concilij, censuit Regulares ad audiendas in Ciuitate, et Diœcesi Sęcularium confessiones semel ab Episcopo præuio examine approbatos, iterum ab eodem Episcopo non esse examinandos: Cęterum à successore posse vtiq; examinari, iuxta Constitutionem Sanctæ mem. Pij V. datam 8. Idus Aug. Pontificatus, anno 8. quæ à fel. recordatione Greg. XIII. non est reuocata per reductionem Priuilegiorum Regularium ad terminos Concilij Tridentini.

A. Card. Caraffa.

GREGORIVS XIIII.

Nicolaus ex Patre Francisco ex nobilissima Familia Sfondrata Cremonensi oriundus, à Pio IIII. Episcopus Cremonensis creatur, deinde à Gregorio XIII. in Illustrissimorum Cardinalium numerum relatus, demum Vrbano VII. successit, & in vigilia Sancti Nicolai sui natalitij nominis, ad Summi Pontificatus apicem assumptus est, die 5. Decembris, 1590. die verò 8. in festo Conceptionis Gloriosissimę Virginis Mariæ, de more coronatus fuit. Obijt die 15. Octobris, 1591. Et in Capella Gregoriana sepultus est.

I.

MODERATIO CONSTITVTIONVM SIXTI V. contra illegitimos Regularium.

GREGORIVS Episc. seruus seruorum Dei, Ad perper. rei memoriam. Circumspecta Romani Pont. prouidentia, ea, quæ rónalibus causis auctoritate Apost. sancita fuerunt, ipsa rerum experientia suadente, ex alijs interdum nó minus iustis caussis moderatur, & immutat, prout in Dño cóspicit salubriter expedire. Sanè licet aliàs felicis recordationis Sixtus Papa V. prædecessor noster, nónulla citra qualitates, modum, & formam admittendi Religiosos ad quoscunque Ord. salubriter statuerit, prout in duabus desuper, prima videlicet sub datum sexto Kalendas Decembris, anno tertio, & altera sub datum Duodecimo Kalendas Nouembris, anno quarto sui Pontificatus editis Constitutionibus latius continetur. Quia tamen vsu comprobatum est, multa inuenta fuisse impedimenta, propter quæ ea, quæ in præmissis statuta fuerunt, executioni mandari minimè poterunt. Vnde quãplures litteris, & pietate insignes viri, à sancto proposito Regularem deducendi vitam abducti, ac impediti, atque etiam alii diù cum maxima eorum laude in Religione versati, ab illius dignitatibus, honoribus, prælaturis cum nõ modico Religionis, & Ordinum huiusmodi detrimento repulsi, & inhabiles penitus redditi fuerint. Nos igitur ea, quæ docuit experientia salubriter fuisse constituta confirmare: quæ verò moderatione aliqua indigere, moderari volentes, à dictarum Constitutionum, & inde sequutorum quorumcunque tenores etiam veriores præsentibus pro expressis habentes, habita cum Venerabilibus Fratribus nostris, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, super negotijs, & consultationibus Regularium deputatis, matura deliberatione, de eorumdem consilio prædictas Constitutiones in ea parte, qua cauetur, ne illegitimi ex certo inibi expresso damnato thoro, vel complexu ad quamcumque Religionem, neque ad habitum, aut professionem Regulares, sed tantum

ad

ad habitum Conuersorum, aut famulorum in Monasterijs, aliisq; locis regularibus seruientium admittantur, etsi post dictam Constõnem professionem emitterent, voluit illam nullius esse momenti, & in altera parte, in qua illegitimè genitos, etiam ante ipsas Constitutiones professos vigore priuilegiorum, aut indultorum Apostolicorum cuiuis Ordini, Religioni, Monasterio, aut Cõgregationi, eorumve Superioribus in genere, vel in specie concessorum, etiam ipsi per ingressum Religionis, vel per eosdem Superiores legitimatos, seu ad gradus, honores, & dignitates habilitatos, seu integratos, ab honoribus, gradibus, & dignitatibus quibuscumque, tam antiquis, quam aliis priuilegijs, litteris Apostolicis, indultis, aut declarationibus non obstantibus excludi, ac dispẽsationes quascumque, aut legitimationes non suffragari, neque in futurum cũ his, nisi à Sede Apostolica, priuilegiis quibuscumque, non obstantibus dispensare posse voluit, auctoritate Apostolica tenore præsentium ad terminos iuris reducimus, & moderamur, ac omnes dispensationes, & habilitationes, vigore priuilegiorum, aut indultorum Apostolicorum cuiuis Ordini, Religioni, Monasterio, aut Congregationi, eorumve Superioribus in genere, vel in specie, vt præfertur, concessorum, quæ tempore Constitutionum huiusmodi vsu recepta, & non sub vllis alijs reuocationibus comprehensa erunt per quoscũque eorum Superiores factas in pristinum statum, & validitatem, in quibus ante ipsas Constitutiones existebant, restituimus, & reintegramus. Volentes ijsdem Constitutionibus non obstantibus, eos, qui quouis modo illegitimi procreati fuerint ad habitum, & professionem Regulares admitti posse, quemadmodum admitti poterant si supradictæ Constitutiones editæ non fuissent. Ita tamen, vt cum de recipiendis quomodocumque illegitimè natis, ad habitum, & professionem Ordinum quorumcumque agetur, ij ad quos huiusmodi receptio spectat, præter alia, de quibus ex dictarum Constitutionum præcepto circa quoscumque etiam legitimos disquirere debet, diligenter eorum vitam, & mores inquirant, & ita demum recipiant, si tamen bonam indolem, & virtutis specimen præseferant, ac tot eis merita suffragentur, vt Nataliũ suppleant defectum, eorumque receptis Religionis commodo, & vtilitati profutura videatur. Et super hoc ipso ij, ad quos, (vt dictum est) pertinet huiusmodi receptio matura deliberatione habita ita censuerint, & iudicauerint, dummodò tamen filius illegitimus in Religione, in qua pater, siue ante, siue post natiuitatem dicti filij professus fuerit, ipso patre viuente non admittatur, quod expressè prohibemus. Volumus quoque, ac statuimus licere Generali, aut Prouinciali singulorum Ordinum, aut Congregationum, aut Hospitalium, ad quos dicta dispensatio spectat, iuxta tenorem priuilegiorum, & indultorum Apostolicorum eis concessorum, quæ dummodò vsu recepta, nec aliàs sub vllis reuocationibus comprehensa fuit, vt præfertur, in hac parte reualidamus, cum illegitimis, quos aliàs dictus Generalis, aut Prouincialis cum Generali Prouinciali, seu intermedio Capitulo, & non aliàs suffragantibus meritis dignos iudicauerint, ad honores, gradus, & dignitates obtinendas dispensare, ac dispensationes huiusmodi pro tempore ita factas, & inde sequuta quæcumque, vt antea valere, & tenere, perinde, ac si supradictæ Constitutiones non emanassent. Ceterum, cum acceperimus, nonnullarum Religionum, & Ordinum, præsertim Monachalium Monasteria ita instituta esse, vt in eis perpetua quædã filiatio cõstituatur. Ideoque receptio Nouitiorũ in vnoquoq; Monasterio ad Superiorẽ Prælatum, & Capitulũ eiusdem Monasterij tãtum pertineant, quæ etiam Monasteria, vt plurimũ inter se longè distãt, nec Gñrlia

lia, prouincialia, aut intermedia Capitula, nisi raro celebrare solent. Ideò statuimus, vt Superiores illorum Monasteriorum de cõsensu sui Capituli præhabita simul cum his, de quibus in vnaquaque Religione, aut Monasterio iuxta eius Constitutiones recipiendus interrogari solet, aliqua informatione super his, quę in dictis Constitutionibus continentur, ad receptionem huiusmodi procedere valeant, dum tamen ante quam ad professionem admittatur, plenaria, & commodo, prout in dictis Cõstitutionibus habetur, inquisitio fiat, quæ postea ab his, à quibus in prædictis Monasterijs examinari solent, diligenter examinetur, & approbetur, & demum omnia in dicto Capitulo coram Superiore referantur. Volentes, quod Superiores prędicti cum eorum Capitulo, aut vbi consuetudo non fuerit celebrandi Capitula, cum tribus, aut quattuor ad id in generali Gongregatione per vota secreta deputatis, seruatis eorum regularibus institutis, ac supradictis omnibus eandem in recipiendis nouitijs habeant auctoritatem, quę per dictas Constitutiones Prouincialibus Capitulis est attributa. Decernentes sic, & non aliter per quoscunque Iudices, & Cõmissarios quauis auctoritate fungentes, etiam eiusdem Romanæ Curiæ Cardinales, & causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere, Irritum quoque, & inane, quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Nõ obstantibus præmissis, ac quibusuis alijs Constitutionibus, & Ordinationib. Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Volumus autem, quod præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrę reductionis, moderationis, restitutionis reintegrationis, prohibitionis, reualidationis, statutorum, voluntatũ & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ, apud Sanctũ Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo nonagesimo, Idus Martii, Pontificatus Nostri anno primo.

L. Dat.

M. Vestrius Barbianus

A. de Alexijs.

II.

CONSTITVTIO MODERATIONIS BVLLAE *fel. rec. Sixti V. contra Abortum quouis modo procurantes.*

GREGORIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Sedes Apostolica pia mater assiduè sentiens ponderis sibi incumbentis in procuranda salute animarum, pretioso Christi Domine sanguine redemptarum, grauitatem, & magnitudinem, in re tanti momenti, vt par est, magis in dies solicita, eundemque optimum finem semper ante oculos propositum habens, nihil vnquam intentatum prętermittit eorum, quæ ad fidelium animas in viam salutis dirigendas iudicat pertinere. Quare nemini mirum videri debet, si interdum quidem contumacium fidelium audaciam pœnarum seueritate deterret. Rursus eisdem, si ad cor redire velint, & peccati veniam humiliter exposcere, maternum aperit sinum, viamque ad pœnitentiam eis sternit faciliorem, ac mansuetudine congrua rigorem temperat, prout in Domino conspicit salubriter expedire. Dudum siquidem fel. rec. Sixtus Papa V. prædecessor noster, iustitiæ zelo accensus, contra procurantes abortum fœtus, tam animati, quàm inanimis, eiusque grauissimi sceleris participes, & adiutores, necnon contra eos, qui mulierum fœcunditatem impedirent, & sterilitatis potiones, seu venena præberent, Constitutionem edidit, subdat. iiij. kalendas Nouembris, Pontificatus sui Anno tertio, per quam vltra diuersas spirituales, & temporales pœnas, etiam inter alia excommunicationis sententiam contra eos promulgauit, sibique & successoribus suis tantum absoluendi facultatem reseruauit, prout in eadem Constitutione plenius continetur. Cum igitur postmodum experientia docuerit, ex remedio huiusmodi non eam, quæ sperabatur, vtilitatem, & fructum prouenisse, verum potius multis Satanæ malitia ad peccandum inductis, difficiliori ob soli Sedi Apostolicæ reseruatam absoluendi facultatem, reddito ad pœnitentiam aditu, eos à nefarijs huiusmodi flagitijs perpetrandis, non solum non retraxisse, sed etiam plurimorum sacrilegiorum, grauissimorumque peccatorum, & scelerum occasionem dedisse: Nos propterea animaduertentes gladium Ecclesiasticæ disciplinæ, præsertimque ad censuras, & pœnas spirituales ita exercendum esse, vt ad medicinam tendat, non ad perniciem animarum, æternumque Pastorem, cuius vices in Terris gerimus, quantum (diuina eius gratia adiutrice) possumus, imitari volentes, qui venit animas hominum saluare, non perdere, neminique quantumcunque grauiter, & enormiter deliquerit, viam salutis præclusit, quin potius ad eam assequendam copiosè remedia adhibuit, ac nobis reliquit, & simul vtilius censentes, vbi nec de homicidio, nec de animato fœtu agitur, pœnas non imponere duriores ijs, quæ per sacros Canones, & leges prosanas sunt inflictę. Habita super hoc cum Venerabilibus fratribus nostris Sanctæ

ctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus super negocijs, & consultationibus Episcoporum, deputatis, matura deliberatione, de eorum consilio, Cóstitutionem prædictam sic duximus moderandam, vt à peccato, & excommunicatione contra personas ibi expressas lata, tam, quoad eos, qui hactenus deliquerunt, quam quoad illos, qui post nostram Constitutionem in eisdem casibus deliquerint, quilibet presbyter, tam sæcularis, quàm cuiusuis Ordinis Regularis ad Christi fidelium confessiones audiendas, & ad hos casus specialiter per loci Ordinarium deputatus, plenam, & liberam in foro conscientiæ tantum absoluendi habeat facultatem, eandem prorsus, quam idem Sixtus prædecessor sibi, ac suis successoribus reseruauit. Quo verò ad pœnas procurantium abortum fœtus inanimis, aut exhibentium mulieribus, vel sumentium venenæ sterilitatis, aut quocumque modo auxilium, vel consilium eis dantium, in prædicta Constitutione contentas, Constitutionem præfatam in ea parte, ubi de his agit, ad terminos iuris communis, ac Sacrorum Canonum, & Concilij Tridentini dispositionem, auctoritate Apostolica tenore pręsentium, tam quoad præterita, quam quoad futura, perpetuò reducimus, perinde ac si eadem Constitutio in huiusmodi parte nunquam emanasset. Non obstantibus eadem prædecessoris nostri Constitutione, quam quoad reliqua omnib, pręter contenta in hac nostra Constitutione in suo robore omninò permanere volumus, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, vt pręsentium trāsumptis, Notarij publici manu subscriptis, & sigillo Prælati Ecclesiastici munitis, eadem prorsus fides habeatur in iudicio, & extra illud, quæ eisdem originalibus haberętur exhibitis vel ostensis. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrarum moderationis, reductionis, & voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorū eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ, in Monte Quirinali, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo nonagesimo primo Kal. Iunij, Pontificatus Nostri Anno primo.

L. Dat.

M. Vestrius Barbianus.

A. de Alexijs.

CLEMENS PAPA VIII.

HIPPOLITVS ex nobili Florentina Familia Aldobrandina natus, ob singularem eius vtriusque iuris scientiam, ac in rebus gerendis prudentiam, & vitæ integritatem, Auditor Rotæ, deinde Datarius Sixti V. effectus, ab eodem Sixto Cardinalis creatus, Apostolicæ Legationis munere ab eo sibi iniuncto apud Regem Poloniæ functus est, inde reuersus, mortuo Innocentio IX. vnanimi Illustrissimorum Cardinalium consensu ad summi Pontificatus apicem assumptus fuit die 30. Ianuarij, 1592. Beatum Iacintum Polonum, Ordinis Prædicatorum, vitæ sanctitate, & miraculis illustrē, necnon & Beatum Raymundum Hispanum eius Ordinis Prædicatorum pariter sanctitate, & miraculis clarissimum, Sanctos esse, ac Sanctorum Catalogo adscribendos esse sollemniter definiuit, necnon ab omnibus Christi fidelibus colendos mandauit, die 17. Aprilis 1594. & 29. Aprilis 1601. & ad maiora ob Dei gloriam, necnon Sanctæ Ecclesiæ vtilitatem, ac fidelium salutem quotidie anhelat, quem Deus eidem Ecclesiæ suæ diu incolumen seruare dignetur.

I.

CONSTITVTIO SVPER EXECVTIONE DECRETI Conc. Trid. Sess. 25. c. 14. contra Regulares non subditos Episcopo, intra Claustra degentes, & extra ea ita notoriè delinquentes, vt populo scandalo sint, ac contra eorum Superiores illos punire negligentes, aut impunitos ad alia suorum Ordinum loca transmittentes, vel transmissos ad locum, in quo deliquerint non reuocantes.

CLEMENS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Suscepti muneris ratio postulat, vt ea, quæ in sacro Tridentino Concilio prouidè constituta sunt, ab iis, ad quos spectat, inuiolatè obseruari curemus. Maturo sanè consilio ipsius Concilij decreto prouisum est, vt quicūque Regularis non subditus Episcopo, intra Claustra degens, extra ea ita notoriè deliquerit, ut populo scandalo

scandalo fit, Episcopo instante, à suo superiore intra tempus ab Episcopo præfigendum, seuerè puniatur, & superior de punitione Episcopum certiorem faciat, sin minus, ipse à suo item superiore officio priuetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit. Verum quia experientia compertum est, interdum in huiusmodi decreti executione nimis remissè procedi, cum enim Episcopus instat, aliquem regularem, eo, quo supradictum est, modo, delinquentem, à suo superiore puniri, sæpe fit, vt superior regularem delinquentem ad alia suorum ordinum loca, extra Episcopi diœcesim, ex industria impunitum transmittat, atque etiam ipse aliquando ad alias prouincias se conferat, nec vlterius super delinquentis excessibus inquirat, & de eius punitione Episcopum certiorem reddat: Vnde nec regularis delinquens tunc ab Episcopo puniri potest, cum extra ipsius diœcesim existat, nec superior, qui delinquentem corrigere negligit, officio priuatur; Nos pro pastorali nostra solicitudine, præfati decreti executioni, quantum cum Domino possumus, fauere, & præmissis malis (vt par est) opportuno aliquo remedio occurrere volentes, de Venerabilium Fratrū nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesię Cardinalium prædicti Concilij interpretum sententia: Motu proprio, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostra perpetuò valitura constitutione, omnibus, & singulis cuiuscumque ordinis, & instituti Regularium, etiam mendicantium superioribus, in virtute sanctæ obedientię, & sub indignationis nostræ, ac priuationis dignitatum, & officiorum per eos obtentorum eo ipso incurrendis pœnis, præcipimus, & mandamus, vt iuxta prædictum decretum, quilibet ipsorum, Regularem non subditum Episcopo, intra Claustra degentem, & extra ea ita notoriè delinquentem, vt populo scandalo sit, Episcopo instante, intra tempus ab Episcopo præfigendum, seuerè puniat, ac de punitione Episcopum certiorem faciat, & aliàs decretum ipsum in omnibus, & per omnia exequatur. Cæterum, si superior in Regularem delinquentem non animaduerterit, quinimò si illum impunitum ad alia suorum ordinum loca, extra Episcopi Diœcesim, vt præfertur, transmiserit, volumus, & simili motu, atque auctoritate decernimus, vt superior instante Episcopo, intra terminum ab Episcopo præfigendum, & sub eisdem indignationis nostræ, ac priuationis dignitatem & officiorū obtētorum, necnon & sub inhabilitatis ad illa, & alia in posterū obtinendorum ac vlterius priuationis actiuæ, & passiuæ vocis, ad quas à nemine præterquam à nobis, & à Romano Pontifice pro tempore existenti, restitui possit, ipso facto similiter incurrendis pœnis ipsum Regularem delinquentem à loco, ad quem transmissus fuit, reuocare, & in quo deliquit constituere, seu sistere teneatur. Quod si hoc etiam facere prætermiserit, per præsentes similiter statuimus, vt Ordinarius loci, ad quem Regularis delinquens transmissus fuerit, super præmissis ab ipso Ordinario loci, in quo deliquit similiter requisitus, vel aliàs de illius delicto informatus, vt pręfertur, tanquam Sedis Apostocæ delegatus, prædictum Concilij decretum omninò exequi, in Regularem delinquentem seuere animaduertere possit, & debeat. Decernentes sic, & non aliter per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam eiusdem Romanæ Ecclesiæ Cardinales causarum Palatij Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere, Irritum quoque & inane quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus quibus suis eorundem Ordinum, vel institutorum, etiam iuramento, confirma

tione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis Statutis, & Consuetudinibus, Priuilegijs quoque, indultis, & litteris Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis, cæterisque contrarijs quibuscunque. Vt autem præsentes litteræ omnibus supradictis innotescant, mandamus illas ad valuas Ecclesię S. Ioannis Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, ac in Acie Campi Floræ, affigi, & publicari: volumusque post quindecim dies, eos, qui in Vrbe sunt, qui verò extra eam, & & citra montes, intra quattuor, qui demum vltra montes erunt, intra octo mēses, à die publicationis huiusmodi computandos, perinde afficere, & arctare, ac si eorum vnicuique personaliter intimatæ fuissent, ac earundem præsentiū litterarum exemplis, etiam impressis, manu notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ, obsignatis, eandem fidem in iudicio, & extra illud haberi, quæ ipsis pręsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum præcepti, mandati, voluntatis, decreti, & statuti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo quingentesimo nouagesimo quinto, septimo Kal. Martij. Pontificatus Nostri Anno quinto.

L. Card. Prodat.

M. Vestrius Barbianus

A. de Alexijs.

Registrata apud Marcellum Secretarium.

Anno à Natiuitate Domini, Millesimo quingentesimo nouasimo sexto, Indictione nona, die verò decima octaua Martij, Pótificatus Sanctiss. in Christo Patris D.N.D. Clementis, diuina prouidentia Papæ VIII. Anno eius quinto. Retroscriptæ litterę Apostolicę, affixæ & publicatæ fuerunt ad Valuas Basilicę S. Ioann. Lateranensis, & Principis Apostolorum de Vrbe, ac in Acie Campi Floræ, per nos Iosephum Spadam, & Ludouicum Massarutium Sanctissimi D.N. Papæ Cursores.

Gabriel Sauarellus Magister Cursorum.

MODE-

II.

MODERATIO BVLLAE FEL. REC. SIXTI PAPAE V. contra Clericos malè promotos, ac in Episcopos in Ordinum collatione peccantes.

Sed quoniam prædicta Bulla Sixti V. reducta est ad terminos Sacrorum Canonum, ac Constitutionis Pij Papæ II. ideò infrà ponitur.

CLEMENS Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuã rei memoriam. ¶ Romanum Pontificem decet, ea, quę ob iustas causas interdum statuta sunt, cum ipsa rerum experientia suadet, moderari, & immutare, prout in Domino salubriter conspicit expedire. Aliàs sanè emanarunt litteræ fel. rec. Sixti Papæ V. prędecessoris nostri, contra Clericos malè promotos, ac in Episcopos in ordinum collatione peccantes, tenoris infrascripti, videlicet: Sixtus Episcopus, seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Sanctum, & salutare sacri Ordinis Sacramentum ab ipso Domino, & Saluatore nostro Iesu Christo institutum, beatisque Apostolis, & eorum legitimis successoribus singulari diuinæ bonitatis munere traditum, ita ad Dei Omnipotentis gloriam salutemque animarum sanctè, ac religiosè administrari decet, vt quæ vel ex typo & figura veteris legis, vel aliàs ex multa Sãctorum Patrum Prouidentia, circa ordinandorũ natales, ætatem, vitę, ac morũ probitatem, Canones, vel Apostolicas Cõstitutiones, aut generaliũ Conciliorũ decreta, salubriter statuta fuerunt, ea inuiolatè obseruentur. Nã si in veteri testamento tã multa de integritate & munditia Sacerdotũ & ministrorũ Altaris, deque eorũ præstantia & dignitate legimus, de quib. dixit Dominus per Malachiam Prophetã, Labia Sacerdotis custodient sciẽtiã, & legẽ requirẽt ex ore eius, quia Angelus Domini exercituum est: certè multo maior ratio & diligentia adhibenda erit in promouendis tam inferiorum graduum Clericis, quàm etiam presbyteris, qui ad consummationem Sanctorum in opus ministerij, in ædificationem Corporis Christi constituuntur, prout de his ipsis, & diuino verbo, & Beatorum Apostolorum præceptis, ac simul Sanctorum Patrum statutis sæpissimè traditum est. Quare nos pro ea, quæ nobis à Domino iniuncta est cunctarum Ecclesiarum cura, & solicitudine, ipsos Pastores, & Præsules Ecclesiarum, quorum proprium munus est personas idoneas Clericali militiæ ascribere, & ad minores, maioresque Ordines ritè promouere, auctoritate nostra duximus admonendos, vt in exequendo hac in parte suo Pastorali officio attentius posthac inuigilent, canonicas sanctiones, vt par est, obseruent, ac vt nemini detur offensionis occasio, neue eorum ministerium vituperetur, studeant vitare ea omnia scandala, & absurda, quæ ex vitiosa, & minus canonica Clericorũ ordinatione cernim? cũ magno animi nři dolore frequẽtius exoriri.

Cum enim multi, etiam interdum inhabiles, & indigni, non vocati sancta

Dei vocatione, sed potius Satanæ dolis decepti, prætextu deuotionis & pietatis, rem quidem sacram & diuinum munus, intempestiuè tamen & inordinatè, affectantes, seu temporale aliquod commodum, aut lucrum sibi proponentes, vel nimia simplicitate & imperitia, malitiave aut fraude ad suscipiendum Clericalem characterem, aliosque ordines, ante ætatem legitimam, vel à non suo Episcopo, aut non præuio debito examine & approbatione, siuè aliàs minus ritè, vel etiam temerè se ingerant: Debent sanè Episcopi paterna charitate & prudentia eorum saluti, qui sæpè nesciunt, quid petrant, melius etiã, quàm ipsimet postulant, & salubrius consulere, nec tam quid flagitent, quam quid expediat considerare: summa verò diligentia prouidere, tum in alienæ Diœcesis subditis ordinandis, ne quemquam promoueant sine eorum Ordinarij litteris dimissorijs, tum in recognoscendis ipsis litteris, ne falsò, aut ab aliquo, qui auctoritatem illas concedendi non habeat, confectę sint, tum denique in examinandis natalibus ætate, vita, moribus scientia, idoneitate, titulo, & reliquis qualitatibus, ne quid in suæ vel alienæ Diœcesis personis ad Clericalem honorem, & Ecclesiasticos ordines promouendis desideretur eorum, quę ex præscripto sacrorum Canonum requiruntur.

Vt igitur Pręsules Ecclesiarum intelligant, si in re tam graui & tanti momenti culpa, aut negligentia peccauerint, se non modò in tremendo Dei iudicio, verum in hoc quoque sęculo Rom. Pontifici suæ villicationis rationem fore reddituros: Pręsenti Constitutione perpetuò statuimus, & ordinamus, vt si in posterum Antistes aliquis Episcopali, Archiepiscopali, Primitiali, vel etiã Patriarchali dignitate præfulgens, aut Abbas ad primam tonsuram minoresque ordines suis subditis conferendos a Sede Apostolica auctoritatem habẽs quemcunque Sęcularem, vel cuiusuis Ordinis, aut militię Regularem, ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, seu aliàs inhabilem, vel irregularem existentem, vel extra tempora à iure statuta, vel absque veris dimissorijs sui Ordinarij litteris, aut per saltum, vel furtiuè, aut quo ad sæculares sine titulo sufficientis beneficij, vel patrimonii, aut ante ætatem per sacri generalis Tridentini Cõcilij decreta primæ tonsuræ, aut cuique ordini pręscriptam, aut non seruatis temporum interstitijs, ita vt aliquis vnico die, seu continuatis diebus, ad plures ordines sacros, vel post vnum ordinem susceptum sine causa rationabili antequã tempus ab eodem Conc. Trident. præfixum elabatur, ad alium ordinem promoueatur, sine dispensatione, aut indulto Apostolico, Clericali charactere non legitimè insigniuerit, aut ad ordines minores, vel sacros, vt præfertur, vel aliàs malè promouerit, siue id scienter, siue ignoranter fecerit, nisi debita diligentia adhibita iustus error & probabilis facti ignorantia eum excusset, vt, in quo deliquit, in eo puniatur, à collatione quorumcumque ordinũ, atque adeo ipsius tonsuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium eo ipso suspensus, & ab ingressu Ecclesiæ interdictus existat, alijsque grauioribus pœnis nostro, & pro tempore existentis Rom. Pont. arbitrio puniatur.

Quòd si spreta huiusmodi suspensione & interdicto in præmissis se temerè ingesserit, etiam à regimine & administratione suæ Ecclesiæ, seu Monasterij, & a perceptione fructuum mensę eiusdem, ac quorumcunque beneficiorum per eum titulum, vel commendam, seu aliàs obtentorum suspensionem, eo ipso incurrat, eiusque interdicti, aut suspensionis relaxationem: aut pœnarum remissionem ab alio, quam a Romanę Pont. pro tempore existente, nequeat, obtinere.

Et

Et nihilo minus fel.recordat. Pij Secundi Ronani Pontificis nostrorum prę decessorum, qui per suas Constitutiones, aut in Cancellaria Apostolica publicatas Regulas contra huiusmodi Clericos malè promotos, diuersas pœnas inflixerunt, vestigiis inhærentes, eosdem Clericos posthac malè promotos ab executione, ministerio, & exercitio ordinum susceptorum, & ab omni spe, & facultate ascendendi ad alios Superiores perpetuò suspensos declaramus, & si in eis ministrare presumpserint, illos sic irregulares effectos, omnibus, & quibuscumque per eos in titulum, commendam, aut aliàs obtentis dignitatibus, officijs, & beneficijs Ecclesiasticis cum cura, & sine cura, quomodocumque qualificatis, sæcularibus, vel cuiusuis ordinis, aut Militiæ Regularibus, ac etiā si ipsi Clerici regulares fuerint, actiua, & passiua voce, ipso facto priuamus, & ijs priuatos, atque ad illa, & alia similia, vel dissimilia in posterum obtinenda, in perpetuum inhabiles, & incapaces esse decernimus, & declaramus, dignitatum, officiorum, & beneficiorum huiusmodi, sic pro tempore vacantium, dispositionem nobis, & Apostolicæ Sedi perpetuò reseruantes.

Vt homines, qui nimia indulgentia, & spe impunitatis, ac veniæ facilitate, hactenus fuerunt ad huismodi facinora procliuiores, ea sublata, & præclusa ab his abstineant, & caueant in futurum tam absoluendi, quàm dispensandi facultatem in casibus superius expressis, etiam in foro conscientiæ nobis, & successoribus nostris dumtaxat, auctoritaet, & tenore pręmissis, perpetuò reseruamus; Inhibentes, nè à quoquam Sęculari, vel cuiusuis Ordinis Regulari Presbytero, vel Prælato quauis auctoritate fungente, nec per quæcumque Iubilæa, & Indulgentias, etiam plenissimas, & extraordinarias per nostros prædecessores, aut nosmetipsos, vel successores nostros, anno Iubilęi, aut alio quouis tempore, & Cruciatæ Sanctæ, uel quocumque alio titulo, modo, & forma, Motu proprio, & Consistorialiter, seu ad quorumcumque Principum, Regum, aut Imperatoris instantiam, eorumque contemplatione, & intuitu, cum quibusuis amplissimis in genere, vel in specie derogatorijs Clausulis concessa, vel in posterum concedenda, nec vigore, aut prætextu facultatum, aut priuilegiorum Mare magnum, aut aliàs quomodolibet nuncupatorum, quibusuis Ordinib. Congregationibus, aut personis Regularibus, aut Episcopis per Decreta Concilij Tridentini, aut officio Sacræ Pœnitentiariæ Apostolicæ, vel minoribus, aut etiam Maiori, Pœnitentiarijs nostris, & Rom. Pont. pro tempore existentis, vel aliàs quomodolibet pro tempore concessorum, Personæ, sic vt pręfertur, delinquentes, tam scilicet Antistites, seu Abbates promouentes, quàm Clerici malè insigniti, seu ordinati à reatibus, & excessibus præfatis absolui, præterquam in mortis articulo possint, aut debeant, nec cum ijs super irregularitate propter pręmissa contracta, etiam si crimen penitus occultum fuerit, quouis modo valeat dispensari.

Verum enimuerò, quia grauioribus morbis, fortiora sunt adhibenda remedia, & iuxta personarum, locorum, ac temporum qualitates leges sunt immutandæ, pœneque aggrauandæ, & emolliendæ, cum huiusmodi peccatum Satana suggerente, hominumque fragilitate assentiente, videatur iam ad culmē vitiorum ascendisse, & in pręceptis esse: Ideò, vt homines saltem pœnę timore, & proprij honoris confusione, à peccato deterreantur, nouum huic veneno antidotum cogimur præparare: Ac propterea volumus, vt qui absolutionem, & dispensationem huiusmodi petent, sp, quāuis delictum adhuc occultū extiterit, nō per officium Sacrę Pęnitentiarię, sed à nobis, & ꝑ tempore existente Ro. Pontifice, in utroque foro absolutionem petere teneatur, alioquin

multiplicitatem in eorum perniciem animarum, varijs modis illaqueari non nullos ex Prælatis, & Episcopis in conferendis huiusmodi ordinibus nimis scrupulosè procedere, multosque metu pœnarum, & censurarum præfatarum ab ordinum collatione prorsus deterreri, adeò vt Clericorum, & Sacerdotum numerus propterea aliquibus in locis valde imminutus sit, omnium in præmissis securitati, ac animarum saluti, paterna charitate prospicere volentes: Motu proprio, & ex certa scientia, nostris, ac de Apostolicę potestatis plenitudine, hac nostra perpetuò valitura Constitutione, supradictas litteras ad termi nos Sacrorum Canonum, ac Constitutionis fel. rec. Pij Papæ II. etiam prædecessoris nostri, quæ incipit, Cum ex sacrorum Ordinum. sub Datum Romæ apud Sanctum Petrum 15. Kal. Decembris, Anno Incarnationis Dominicæ, 1461. Pontificatus sui anno quarto. Cuius tenorem pręsentibus pro expresso haberi volumus, & ad dispositionem Decretorum Sacri Tridentini Concilii restringimus, & reducimus, necnon censuras, & pœnas in eisdem Sixti litteris contra quoscunque, prætterquam contra Simoniacè ordinantes, & ordinatos, inflictas, quas volumus in suo robore permanere (aliis etiam pęnis, & censuris per eosdem Canones, ac Constitutionem Pij II. Conciliumque Tridentinum iniunctis, saluis, & firmis remanentibus) moderamur, & abolemus. Decernentes, sic, & non aliter per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam eiusdem Romanę Curię Cardinales, & causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere, irritum quoque, & inane quicquid secus super his à quoquam, quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus pręmissis, ac quibusuis aliis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, & sigillo alicuius Pręlati, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ obsignatis, eadē prorsus fides in iudicio, & extra illud habeatur, quę eisdem præsentibus haberetur si forent exhibitę, vel ostensæ.

Nulli ergò omninò hominum liceat hanc paginam nostræ restrictionis, moderationis, reuocationis, abolitionis, decreti, & volūtatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare pręsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum.

Datum Romæ, apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, 1595. Pridie Kalen. Martii. Pontificatus nostri, anno Quinto.

L. Card. Prodat.

M. Vestrius Barbianus.

A. de Alexiis.

CON-

III.

CONSTITVTIO PII II. CONTRA FACIENTES se promoueri ad Sacros Ordines sine dispensatione canonica, aut legitima licentia, siue extra tempora à iure statuta, seu ante legitimam ætatem, vel absque litteris dimissorijs edita, & per Sanctissimum D.N. Clementem VIII. vt suprà innouata.

PIVS Episc. seruus seruorum Dei. Ad perpet. rei mem. Cum ex Sacrorum Ordinum collatione character inuisibilis aiæ imprimatur, Sacra mysteria dispensentur, vt ipsarum cura tribuatur animarum, in eorum susceptione, excessus graues tantò magis plectendi sunt, quantò ex illis maiora in mentibus fidelium scandala generantur. Cum itaq; sicut fide dignorum relatione, non nisi molestè accepimus, nonnulli Clerici extra tempora à iure statuta, quidam ante ętatem legitimam, aliqui verò sine dimissorijs litteris, contra Sanctiones Canonicas se faciant ad Sacros Ordines promoueri.

Nos eorumdem temeritatem tali castigatione reprimentes, vt alijs in posterum committendi similia aditus præcludatur, auctoritate Apost. præsenti Constitutione perpetuò valitura statuimus, & ordinamus, quod omnes, & singuli, qui absque dispensatione canonica, aut legitima licentia, siue extra tempora à iure statuta, siue ante ętatem legitimam, vel absque dimissorijs litteris, etiam Citramontani à Citramontanis, pręterquam si in hoc vltimo casu per Cameram Apostolicam iuxta ipsius stylum ordinati fuerint ad aliquem ex Sacris Ordinibus se fecerint promoueri, à suorum Ordinum executione ipso iure suspensi sint. Et si huiusmodi suspensione durante, in eisdem Ordinibus ministrare pręrumpserint, eo ipso irregularitatem incurrant, propter quam, vltra alias pœnas, in tales generaliter à iure inflictas, beneficijs Ecclesiasticis, quę obtinent, possint iure priuari.

Volumus autem, quod pręsens nostra Constitutio in Romana Curia existentes post quindecim dies, absentes verò Italicos post duos, alios autem etiā Vltramontanos post sex menses ab ipsius in audientia contradicti, & Cancellaria Apostolica publicatione, ac affixione ligare incipiat. Nulli ergò, & cęt. Si quis, &c. Datum Romę apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo, quadringentesimo, sexagesimoprimo, decimoquinto Kal. Decembris, anno quarto.

LITTERÆ

IIII.

SOLLEMNITAS, ET RITVS

Recitandi Officium S. Didaci Confessoris declaratur; & in sua festiuitatis die Indulgentia plenaria conceditur.

Clemens Papa VIII. Ad perpetuã rei memoriã.

QVæ ad Sanctorum venerationem augendam pertinent, ea libenter concedimus, prout fidelium deuotio postulat, ac aliàs in Domino conspicimus expedire. Aliàs siquidem fel. rec. Sixtus Papa V. prædecessor noster Motu proprio concessit, & indulsit, quòd omnes, & singuli professores Ordinis Fratrum Minorum S. Frãcisci, ac Moniales, & Sorores tàm S. Claræ, & Conceptionis, quàm Tertiariȩ in Congregatione sub obedientia eorundem Fratrum Minorũ de Obseruantia viuentes, in suis quisque videlicet Ecclesijs, in quibuscunque Mundi partib. existentibus, Festum S. Didaci Confessoris die 12. Nouembris, sub duplici Officio, in Regnis verò Hispaniarum, ét illius octauam quemadmodum festa aliorum dicti Ordinis Sãctorum celebrare possent, prout in eiusdem Sixti prædecessoris in forma Breuis sub die 16. Nouemb. 1588. expeditis litteris plenius continetur. Cum autẽ sicut pro parte dilecti filij Commissarij generalis Curiæ eiusdem Ordinis, nobis expositum fuit, Religiosi eiusdem Ordinis ét extra Hispaniam, vbique locorum existentes, eundem S. Didacum singulari deuotionis affectu prosequãtur, eorumq; deuotioni, ac spirituali consolationi plurimum satisfieri posse, si eis quoque festum prædictum cum octaua facultas concedatur. Quare nobis nomine dicti Commissarij Generalis humiliter supplicatum fuit, vt in præmissis, ac alijs infrascriptis opportunè prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur eorundem Religiosorum, ac aliorum Christi fidelium erga ipsum Beatum Didacum deuotioni quantum cum Domino possumus, benignè annuere volentes, ac litterarum Sixti Prȩdecessoris prædictarum tenorẽ præsentibus pro expresso habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnibus, & singulis eiusdem Ordinis Professoribus, necnon Monialibus, & Sororibus, tam S. Claræ, & Conceptionis, quàm Tertiarijs in Congregatione sub obedientia eorumdem Fratrum Minorum de Obseruantia viuentibus, extra Regna Hispaniarum in quibuscunque Mundi partibus existentibus, vt eorum singuli festum prædictum Sancti Didaci, ac etiam illius octauam queadmodum festa aliorum eiusdem Ordinis Sanctorum celebrare valeant, auctoritate Apostolica tenore præsentium concedimus, & indulgemus. Præterea cum ab eodẽ Sixto prædecessore ordinatum fuerit, vt in vniuersis Orbis Ecclesijs festum eiusdem S. Didaci celebraretur, sed qua sollemnitate celebrandũ sit, non fuerit declaratum. Nos earundem tenore præsentium decernimus, & declaramus, in vniuersis Orbis Terrarum Ecclesijs, ac ab omnibus tã sæcularibus, q̃ quorumuis Ordinũ, & Institutorũ Regularibus, & alijs Ecclesiasticis psonis vtriusque sexus, festum prædictum S. Didaci sub ritu semiduplici, in Ciuitate verò ac Diȩc. Hispalen. vnde prædictus S. Didac. ortus est, necnõ i Ciuitate, &

Diȩcen

Diœcesi Toletana, in qua illius corpus requiescit, sub duplici ritu celebrandū esse. Præterea ad eorumdem fidelium deuotionem non modò conseruandam, sed in dies magis augendam, de Omnipotentis Dei misericordia, ac Beatorū Petri, & Pauli Apostolorum eius, auctoritate confisi, omnibus vtriusq; sexus Christi fidelibus, qui uerè pœnitentes, & confessi, ac Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento refecti, aliquam prædicti Ordinis vtriusque sexus Ecclesiam die festo prædicti Sancti Didaci primis Vesperis vsque ad occasum Solis eiusdē diei deuotè visitauerint, & ibi pro Christianorum Principum concordia, hæresum extirpatione, ac Sanctæ Matris Ecclesiæ exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam, & remissionem misericorditer in Domino concedimus, & elargimur. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Kalendarij, Breuiarij, & Missalis Romani dispositionibus, & regulis, cæterisq; contrarijs quibuscumque. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis presentibus adhiberetur. Datum Ro. apud Sanctum Petrum, sub annulo Piscat. die 26. Martii, 1598. Pontificatus nostri anno Septimo.

M. Vestrius Barbianus.

V.

S. D. N. D.

CLEMENTIS PAPÆ VIII.

CONFIRMATIO, ET INNOVATIO

Omnium Priuilegiorum Fratrum Min. de Obseruantia, Monialiumq; S. Claræ, necnon de Pœnitentia nuncupatorum Ordinib.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

RATIO Pastoralis officij nr̃i exigit, atque efflagitat, vt quorū Religionem, ac virtutem Sedi Apost. totiq; Ecclesiæ nō modo Illustrem, & preclaram, sed vtilem ēt, ac necessariā esse animaduertimus, eosdem nr̃is, & eiusdem Sedis Apost. honoribus, ac beneficijs libenter prosequamur. Cum verò ex bonis, & cōmodis spiritualibus Ord. Mendicantium, ea longè, lateq; pateant, semperque patuerint, quæ à Sacro Ordine Fratrum Minorum de Obseruantia ab ipsis fundatæ Religionis initijs in oẽs Christianæ Reipub. Prouincias profluxerunt, quotidieq; profluunt, & promanant, faciendum nobis esse statuimus, vt in eodem Ordi-

ne

ne nostris,& Sedis Apost.gratijs,atq; munerib.honestando, nihil Romanorũ Pont.prædecessorum nostrorum benignitati,ac studio cócedamus. Cũ igitur pro parte dilecti filii Ioannis Bapt.Moles Cómissarij Gñalis in Rom. Curia Vltramontanæ Familiæ prædicti Ord.de Obseru.nobis expositum fuerit, ex ipsius Sedis benigna dignatione prouenire,vt Romanus Pont.quandoq; prædecessorum suorum Ro.Pont.gesta innouet,ac Apostolica auctor. innouata, & restaurata muniat,& fulciat,& in pristinũ statũ reponat, ac reducat, necnõ ꝓpterea nonnulli Rom.Pont.prædecessoris nr̃i quasdã gr̃as,cócessiones, indulgentias,& peccatorum remiss.absolutiones ẽt plenarias,libertates,prærogatiuas,fauores,immunitates,exẽptiones,declarationes,facultates, multaque alia priuilegia,& indulta,tam prædictis Fr̃um Min.q̃ S.Claræ,ac Tertio de Pœn. nuncupato Ordinib.illorumq; Superiorib.Fr̃ibus,Monialib.& Sororibus, ac vtriusq; sexus personis,& Monasterijs,Domib.Eccl.& Locis quibuscumq; dictorum Ord.nunc,& ꝓ tpe existentib.in genere,vel in specie, ẽt per modum cóicationis,siue extensionis priuilegiorum,alijs Ordinib.eorumq; Domib.& Ecclesijs,& vtriusq; sexus personis Ordinum Mendic.& nó Mendic. existen. concessorum,cócesserunt,aut iã concessa cõfirmarunt, & approbarunt, prout in singulis concessionib.declarationibus,& Litteris eorumdem prædecess.expeditis plenius dr̃ contineri.Cum autem , sicut eadem expositio subiungebat, illa,quæ sæpius Apostolica auctor.prædicta munita existunt,maioré obtineãt roboris firmitaté,pro parte prædicti Io. Baptistæ Moles, nobis fuit humiliter supplicatum,vt prædictis Priuilegijs,immunitatibus,exemptionibus,libertatibus,fauoribus,conseruatorijs,declarationib.facultatibus,dispẽsationib.gratijs,concessionibus,indulgentijs,& indultis,pro illorum obseruantia,nr̃æ approbationis robur adiicere,aliasq; in præmissis opportunè prouidere de benignitate Apost.dignaremur.Nos igitur,qui omnium uotis,præsertimq; illorũ, qui sub suaui Religionis iugo,Diuinis laudib. & Christianæ Relig. augméto incumbentium personarum tranquillitati,& cõmoditati consulunt, libenter annuimus,eaque fauoribus prosequ mur opportunis, hmói supplicationibus inclinati,quæcunq; præmissa,ac omnia,& singula alia priuilegia, immunitates,exemptiones,libertates,prærogatiuas,fauores, conseruatorias, declarationes,facultates,dispen sationes,gratias,concessiones, indulgentias, & indulta spiritualia,& tpalia,ẽt per modum cóicationis,& extensionis inter se, & cum alijs Ordinibus Mendicantib.& non Mendicantibus, eiusdem Fr̃um Minorum Regularis Obseruantiæ,& S.Claræ,& de Pœnit.Tertio Ordinib.etiam in Congregatione sub trium votorum substantialium professione, & eorundẽ Superiorum Ordinis Minorum Regularis Obseruantiæ huiusmodi obedientia degentibus,ipsorumque Superiorum Fratrib. Monialibus, Sororibus, ac vtriusque sexus ẽt singularibus personis,necnon Monasterijs,Domibus,Ecclesijs,& Locis quibuscumque in genere,& in specie,etiam per solam signaturã, etiam viuæ vocis oraculo,vt præfertur,aut alias per eosdem Romanos Pontifices prædecessores nostros,ac nos,& Sedem prædictam sub quacumq; forma,& expressione verborum concessa, ac etiam iteratis vicibus approbata, necnon omnibus,& singulis in eis forsan cõtentis Clausulis, Decretis,& Declarationibus quibuscumque,ac singulas desuper etiam pluribus vicibus confectas Litteras,& in eis contenta,& inde sequuta quæcunq; illorum omnium tenores,& formas datas, effectus,& Decreta in illis apposita,ac si de verbo ad verbum insererentur,& in his essent inserta,præsentibus pro sufficienter expressis habentes,dicta auctoritate Apostolica tenore præsentium ex certa sciẽaiti

tia in his omnibus, in quibus Decretis Concilij Trid. non aduersentur, saluis etiam Decretis à nobis in fauorem Ffum Reformatorũ cócessis, approbamus, & cófirmamus, ac innouamus, perpetuamq; roboris firmitatem obtinere, & firmiter obseruari, necnõ Ordinib. Ffum Minorum Regularis Obser. & Sanctę Claræ, ac Tertio de Pnia nũcupato, ét in Cógreg. sub obediẽtia Ffum Minorum de Obser. hmôi degen. Superiorib. Fratribus Monialib. ét Tertiarijs nũcupatis, Sororib. Personis, Monasterijs, Domib. Eccl. & Locis prędictis, etiam per modum cõicationis, & extensionis hmôi suffragari, illisq; frui, vti, & gaudere, qñ, & quoties opus fuerit, posse, & debere, in iudicio, & extra, ac ẽt in foro conscientię, in oĩbus, & per oĩa, ac si spãliter, & expsse eisdem Ffum Minorum, & S. Claræ, & Tertio de Pęnit. Ordinib. per nos cõcessa fuissent, decernimus, supplentes oẽs, & singulos iuris, & facti, ac sollemnitatũ ẽt de iuris necessitate, aut alias quomodolibet requisitarum, forsan omissarum, & alios quoscunque defectus, si qui forsan interuenerint in eisdem. Quocirca, Venerabilib. Fratribus Mantuæ, & Toy, Episcopis, ac dilecto filio Causarum Curiæ Cameræ Apost. Generali Auditori, per easdem pręsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios faciãt auctoritate nostra pręsentes Litteras, & in eis contenta quæcumque, plenum eorum effectum sortiri, illisque omnes, quos concernunt, pacificẽ frui, & gaudere; Non permittentes quenquam desuper contra præsentium tenorem sub quouis prętextu, & causa, etiam defectu intentionis nostræ per quoscumque quomodolibet indebitè molestari, quinimò quicquid in contrarium attentari, vel fieri contingeret, omnia semper in pristinum reponi: Contradictores quoslibet, & rebelles, etiam per quascunque, de quibus eis videbitur, censuras, & pœnas Eccl. & alia opportuna iuris, & facti remedia, appellatione quacumq; postposita, compescendo, ac legitimis super his habendis, seruatis processibus etiam iteratis vicibus aggrauando, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij sęcularis, sicq; per quoscunq. Iudices, & Commissarios, ac S. R. E. Cardinales, necnon Sacri Palatij Apost. Causarum Auditores, sublata eis quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, iudicari, & diffiniri debere; Nõ obstan. pręmissis, ac piæ memorię Bonifacij Papæ VIII. etiam prędecessoris nostri de vna, & in Concilio Generali de duabus dictis, dummodò vltra tres dietas aliquis pręsentium vigore ad iudicium non trahatur, alijsque Apostolicis Constitutionibus, ac Prouincialibus, & Capitularibus Statutis, & Cõsuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque, indultis, & Litteris Apost. etiam in forma Breuis per quoscunq; Romanos Pont prędecessores nostros, ac etiam nos, & Sedem prædictam, etiam Motu proprio, ac scientia, & potestatis plenitudine similib. ac cum quibusuis irritatiuis, annullatiuis, cassatiuis, etiam Priuilegiorum eorum reuocatiuis, restrictiuis, reseruatiuis, exceptiuis, restitutiuis, declaratiuis, mentis attestatiuis, ac derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficacioribus, efficacissimis, & insolitis Clausulis quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, & innouatis. Quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad uerbum, non autem per Clausulas generales idem importantes mentio, seu quęuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, etiam quod in eis caueatur expresse, quod illis nullatenus, aut non nisi sub certis modo, & forma derogari possit, tenores huiusmodi, ac si de uerbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obserua-

obseruata inserti forent, præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, Motu, scientia, & auctoritate similibus derogamus. Aut si aliquibus cõiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excõicari non possint per Litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, cæterisq; contrarijs quibuscunque. Verum quia difficile foret præsentes Litteras ad singula quæque loca, in quibus fortè opus esset, deferri, volumus, & pariter Apostolica auctoritate decernimus, quod illarum transumptis manu alicuius ex Secretariis cuiusuis prædictorum Prælatorum Generalium, ac Romanæ Curiæ Commissarii, & suorum successorum, aut notarii publici subscriptis, & sigillo officii alterius eorundem, aut alicuius personę in dignitate Ecclesiastica constitutę, seu Curię Ecclesiasticę munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra illud adhibeatur: quę pręsentibus adhiberetur, si forent exhibitę, vel ostẽsæ. Datum Romę apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris, Die 20 Decembris 1597. Pontificatus Nostri Anno Sexto.

M. Vestrius Barbianus.

Additur etiam hoc Breue Sanctiss. Papę Pij V. Regulares concernens, quod ad manus nostras peruenit post aliarum impressionem, ideò non est repositum suo loco.

BREVE SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI Pij V. Super declaratione Ordinum Mendicantium.

PIVS PAPA V.

Ad perpetuam Rei memoriam.

ROMANVS Pontifex, tam vniuersalis Christianæ, quam singularum eius Religionum præcipuus defensor, omnibus illarum incommodis pro sui pastoralis officij debito libenter occurrit, & eorum indẽnitati salubribus, iuxta temporum, morumque exigentiam, declarationibus, & alijs remedijs cõsulere solet opportunis. Sane licet dilecti filij omnium Mẽdicantium ordinum fratres à cõtributione Seminarii Clericorum in qualibet Ciuitate iuxta eiusdem Concilii formam erigendi per Tridentini Concilii decreta eximantur: Nosque inter alia eisdem Mendicantium ordinum fratribus concessa priuilegia, eos & eorum quemlibet tam à Seminarii huiusmodi contributione, quam subsidio quomodolibet, necnon decimis quibuscunque, & certis alijs oneribus Apostolica auctoritate similiter exemerimus, & liberauerimus, eosque ad illorum omnium contributionem, nullo unquam tempore cogi & compelli posse decreuerimus:

Cum tamen, sicut non sine animi nostri molestia nuper accepimus, nonnulli locorum Ordinarij, & forsan in Prouincialib. Concilijs, eo forsan sub prætextu, quod ordinum Mendicantium fratres huiusmodi bona stabilia ex indulto seu dispensatione Apostolica retinere possunt, & propterea Mendicantes re vera non sint, eos ad Seminarij subsidij, Decimarum, & aliorum onerum huiusmodi contributionem cogere forsan præsumpserunt, & in dies præsumunt, in graue ipsorum ordinum grauamen, & præiudicium non modicum. Nos animo reuoluentes eos ex fructibus bonorum huiusmodi varias Reipublicæ Christianæ vtilitates afferre, cum ex ipsis varios Magistros & Doctores manuteneant, ex quorum Doctrina ipsorum fratres Nouitij eruditi postmodum effecti, gregem Dominicum prædicationibus suis, consilijs, confessionibus, orationibus, aliisque innumeris pietatis operibus iuuent, & pascant: eorumque domos non minus, imo magis, quam ea quę per Ordinarios erecta sunt Seminaria, vocari posse, & propterea Mendicantium nomen amittere nullo modo debere. Volentes iccirco omnem dubitandi materiam amputare, omnes & singulos Mendicantium ordinum fratres huiusmodi, ac eorum singulos, à quibusuis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alijsque ecclesiasticis sententijs, censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutos fore censentes, necnon quarumcunque litium, & causarum coram quibusuis iudicibus, & vbicunque quomodolibet pendentium status, & merita, nominaque & cognomina iudicum, & collitigantium, necnon quorumcunque priuilegiorum, indultorum, exemptionum, & immunitatum eorundem ordinum Mendicantium fratribus hactenus quomodolibet concessorum, tenores præsentibus pro expressis habentes, lites quoque, & causas præfatas, vt præfertur, pendentes, ad Nos harum serie auocantes, illasque penitus extinguentes, & collitigantibus huiusmodi perpetuum super præmissis silentium imponentes. Motu proprio non ad ipsorum fratrum, vel alicuius eorum Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa nostra sciētia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulos Quatuor Mendicantium Ordinum, videlicet Sancti Dominici, & Sancti Francisci, ac Eremitarum Sancti Augustini, necnon Carmelitarum, & quos etiam recenseri volumus Seruorum Beatæ Mariæ nominibus comprehensos fratres, eorumque domus, Monasteria, & loca, etiam si in communi propria bona tam mobilia, quam immobilia, & stabilia, ac alia quæcunque possederint, Mendicantium vocabulo, & omnibus, & singulis Mendicantium priuilegijs eis quomodolibet concessis, vti posse, & debere, nec super præmissis vllo vnquam tempore molestari posse auctoritate Apostolica per præsentes statuimus, & declaramus: ac tam Concilij Tridentini, quam omnia, & singula alia decreta, statuta, ordinationes, priuilegia, & iura de Mendicantibus loquentia, ad omnes, & singulos ordines præfatos, eorumque domos, & loca, etiam propria bona in communi tamē retinentes extendimus, & ampliamus, illaque de illis loqui etiam auctoritate præfata per easdem pręsentes declaramus. Ac insuper eisdem Ordinarijs, & quibusuis alijs tam ecclesiasticis, quam secularibus, quauis auctoritate fungentibus, in virtute Sanctæ obedientiæ, & alijs arbitrio nostro moderandis pœnis similiter per præsentes mandamus, vt si quid per eos tam nostro, quam prædecessoris nostri temporibus, tam ratione Seminarij, subsidij, & decimarum, quam alio-

rum

rum onerum huiusmodi exactum fuit, id totum eisdem fratribus, omni mora, & dilatione postpositis, restituant, districtius inhibentes eisdem locorum Ordinariis, cæterisque personis tam ecclesiasticis, quam secularibus, quauis auctoritate fungentibus, & cuiusuis dignitatis, gradus, & conditionis existentibus, ne eosdem Mendicantium ordinum fratres præfatos, bona huiusmodi retinentes quouis prætextu super Seminarii, subsidii, & decimarum contributione molestare, inquietare, vel perturbare audeant, vel præsumant. Decernentes quoque, præsentes litteras nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis vitio, aut intentionis nostræ, vel quopiam alio defectu notari, uel impugnari ullatenus posse, minusue sub quibusuis similium, vel dissimilium gratiarum reuocationibus modificationibus limitationibus restrictionibus & aliis contrariis dispositionibus tam per Nos, quam etiam successores nostros quomodolibet, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque decretis pro tempore factis, & faciendis, quorumcunque tenorum existant includi, sed illis non obstantibus in suis robore, & efficacia persistere, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, repositas, & plenarie reintegratas, etiam sub Datum, etiam per ipsos eligenda de nouo concessas esse, & ita incommutabilis voluntatis, & intentionis nostræ esse: & ad hoc, ut perpetua firmitate subsistant, uim ualidi, & efficacis contractus inter sedem Apostolicam, & præfatorum ordinum Mendicantium huiusmodi fratres habere debere. Sicque per quoscunque Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari debere: irritum quoque, & inane, quicquid secus super his a quoquam quauis auctoritate sciēter, uel ignoranter contigerit attentari. Quocirca dilectis filiis Curiæ causarum Cameræ Apostolicæ generali Auditori, necnon quarumcunque tam cathedralium, quam Collegiatarum ecclesiarum Decanis, Præpositis, Archipresbyteris, Archidiaconis, Thesaurariis, & quibusuis aliis in eisdem ecclesiis dignitates obtinentibus, ubilibet, & in quibuscunque Regionibus, terris, & locis existentibus per præsentes Motu simili mandamus, quatenus ipsi & eorum quilibet per se, uel alium, seu alios præsentes litteras, & in eis contenta quæcunque, ubi & quando opus fuerit, ac quoties pro parte dictorum fratrum, uel alicuius eorum fuerint requisiti sollemniter publicantes, eisque in pręmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra eosdem fratres, & eorum singulos præmissis omnibus pacificè frui, & gaudere, non permittentes eos, uel eorum quempiam super illis quomodolibet indebitè molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles per sententias, censuras, & pœnas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris & facti remedia appellatione postposita compescendo. Et nihilominus legitimis super his habendis seruatis processibus, sententias, censuras, & pœnas ipsas etiam aggrauando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Non obstantibus fe. re. Bonifacii Papæ vii. prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis uigore præsentium ad iudicium non extrahatur, & aliis Apostolicis, necnon in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis specialibus uel generalibus constitutionib. & ordinationib. ac quibusuis etiam iuramento confirmatione Apostolica, uel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, priuilegiis quoque, indultis, & litteris Apostolicis

licis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis, clausulis, irritantibusque, & aliis decretis in genere, uel in specie, etiam motu simili, & ex certa scientia, ac Apostolicæ potestatis plenitudine, ac alias quomodolibet. etiam consistorialiter concessis, approbatis, confirmatis, & sæpius innouatis. Quibus omnibus etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis specifica, & expressa mentio, seu aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad uerbum nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac uice dũtaxat specialiter, & expressè derogamus, contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter, uel diuisim ab Apostolica sit sede indultum, quod interdici, suspendi, uel excommunicari non possint, per litteras Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de uerbo ad uerbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem quod præsentium transumptis manu alicuius notarii publici subscriptis, aut alicuius prælati, uel in dignitate ecclesiastica constituti, sigillo munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quę eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, uel ostensæ. Quodque eędem præsentes in Valuis Cancellariæ Apostolicæ, & Basilicæ Principis Apostolorum de Vrbe, necnon in acie Campi Floræ per aliquem ex cursoribus nostris publicentur, & inter Extrauagantes constitutiones perpetuo ualituras conscribantur: ac postquam publicatæ fuerint, plenam, & indubiam fidem faciant: necnon omnes & singulos illas concernentes perinde ligent, ac si essent personaliter intimatæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die Prima Octobris. M D. L X V I I. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Io. Alf. Naldi.

A. Calorius.

ANNO à Natiuitate Domini Millesimo Quingentesimo sexagesimo septimo, Indictione decima, Die verò decima sexta Mensis Octobris, Pontificatus Sanctissimi in Christo patris, & Domini nostri D. Pii diuina prouidentia Papæ Quinti. Anno eius Secundo, Retroscriptæ litteræ in forma Breuis affixæ, publicatæ fuerũt in retroscriptis locis, vt moris est, per me Alexandrum Astancollum præfati Sãctissimi D. N. Papæ Cursorem.

Idem Cursor.

Philibertus Chappius Magister Curs.

NOS

NOS Alexander Farnesius, Episcopus Cardinalis S.Ro.Eccl. Vicecancellarius, tituli Sancti Laurentij in Damaso, totiusque Religionis Seruorum protector, omnib. & singulis presens litterarum Apostolicarum concessionis, declarationis, & voluntatis Sanctiss. D.PII diuina prouidétia Papæ Quinti, in fauorem Mendicantium, impressum transumptum visuris, lecturis, pariter & audituris, notum facimus, & in verbo veritatis attestamur, qualiter cum supradictis originalibus Apostolicis litteris, quas non cassas, non abolitas, nec in aliqua sui parte suspectas vidimus & cum præmisso transumpto auscultauimus, concordat. In quorum omnium fidem, & testimonium ad instantiam R.P.F. Gaudiosi de Perusio prædicti ordinis Seruorum Procuratoris Generalis, Sacræ Theologiæ Magistri, has præsentes nostras attestationis literas etiam imprimi, & nostri soliti sigilli (quo in similibus vtimur) impressione communiri, & per Notarium infrascriptũ subscribi fecimus.

Actum & Datum Romæ in ædibus nostris Anno à natiuitate Domini 1567. Indictione decima, Die 4. Nouembris, Pontificatus eiusdem Sanctissimi. D.N.Pij Papæ Quinti Anno Secundo.

Locus Sigilli.

Sulpitius Gallus Ro. Notarius publicus de mandato &c.

LITERÆ TESTIMONIALES

Illustriss. D. Nuncij Apost Florentiæ.

OFFREDVS Offredius Protonotarius Apost. V.S. Referendarius, ac Sanctiss. D.N.D. Papæ, & Sanctæ Sedis Apost. apud Sereniss. Magnum Hethruriæ Ducem, cum Potestate Legati de Latere Nũcius. Vniuersis & singulis præsentes nostras litteras inspecturis, lecturis, & audituris Salutem in Domino sempiternã. Notũ facimus, & in verbo veritatis attestamur, qualiter coram nobis cõparuit personaliter Admodum R. Dominus Io. Baptista Confettius Floren. Sacræ Theologiæ, & Iur. Canonici Doctor; Protonotarius Apostolicus, necnon Prior S. Stephani ad portam ferream de Floren. ad finem, & effectum consequendi litteras testimoniales, de, & super Priuilegijs & Indultis in præsenti Collectione & volumine typis demandatis, & produxit litteras Apost. omni suspicione carentes, diuersarũ gratiarum, Immunitatũ, Exẽptionũ, Priuilegiorũ, ac Indultorũ à Sede Apost. per diuersos Romanos Pontifices singulis Mendicantiũ Ordinib. cõcessorũ, eisdemq; per felic. record. Sixtũ IIII. Leonẽ X. Clementẽ VII. Paulũ IIII. Gregoriũ XIII. & Sixtũ V. per extensionẽ cõmunicatorũ sũptas partim ex Originalib. partim verò ex Transũptis Ro. per Camerales impressores impressis, & partim ex libris similiter impressis priuilegiorum, Prædicatorum, Minorũ, Eremitarũ S. Augustini, Carmelitarũ, & Minimorũ, aliorũque Mendicantiũ, & nõ Mendicantiũ Ordinũ & Congregationũ, in probãti forma, etiã per Cameræ Apost. Auditorẽ authenticatis, eiusque sigillo communitis, & instetit prędicta omnia per Notariũ publicum & legalem collatione facta, & cum eisdem concordare inuenta, ad effectum, vt omnib. & singulis Priuilegijs, & Indultis prædictis vbique fides adhibeatur, litteras testimoniales sibi per nos concedi, Nos attendentes requisitionem huiusmodi fore iustam, ac

iuri

iuri & rationi consonam, prædicta omnia Priuilegia, & Indulta per Cancellarium nostrum Notarium publicum & Legalem, infrascriptum, collationari mandauimus. Qui facta prius per eum diligenti collatione, præmissa omnia concordare inuenit, prout nobis hodierna die attestatus est. Ideo vt omnibus & singulis Priuilegijs, Indultis, & Decretis, in præsenti Collectione impressis, plena & indubia fides vbique in iudicio & extrà etiam in foro conscientiæ adhiberi possit, & adhibeatur, petitas litteras testimoniales ob effectum prædictum ad perpetuam rei memoriam super veritate præmissorum cōcedendas fuisse & esse decreuimus, prout tenore præsentium concedimus; In quorum omnium & singulorum fidem & testimoniū, præsentes nostras manu nostra signatas, fieri, & per Cancellarium nostrum infrascriptum subscribi, & publicari, sigilliq; nostri quo in talib. vtimur, iussimus & fecimus impressione communiri. Quas quidē nostras præsentis Collectionis voluminibus, seu libris, vt vbique locorum ad quæ illa deferri contigerit haberi, videri, ac legi possint, in Calce dictorum Priuilegiorum typis imprimi volumus & mādauimus. Datū Florentiæ, in Domo nostræ solitæ Residentiæ. Anno à Nauitate Domi 1598 Indictione Vndecima, die verò 28. Mēsis Martij, Pont. Sanctiss. in Christo Patris & D.N.D. Clementis diuina Prouidentia Papæ Octaui. Anno septimo, ac Serenis. Domino Ferdinando Medice, Hethruriæ Magno Duce, tertio feliciter dominante; Præsentibus ibidem admodum R.D. Horatio Berindellio, protonotario Apostolico Auditore, & Magnifico Domino Thoma Palmigiano Secretario nostris, testibus ad præmissa vocatis specialiter, atque rogatis.

OFfredus Offredius V.S. Referendarius, Nuncius Apostolicus.

EGo Baptista q. Ioannis de Bottis, ab Impruneta, vtraque authoritate Notarius publicus, & Ciuis Florent. Curiæque præfati Illustrissimi & Reuerendissimi Nuncij Apostolici Cancellarius, præmissis interfui rogatus, ideo in fidem ac de mandato subscripsi, meoque solito signo signaui, requisitus.

Locus Sigilli.

SVMMARIVM MATERIARVM NOTABILIVM

Ex supradictis Priuilegijs, & Litteris Apostolicis; necnon Iure communi, ac Decretis Sacri Concilij Trid. desumptum, & sub suis titulis, & ordine in vnum congestum, atque redactum.

PER R. D. IOANNEM BAPTISTAM CONFECTIVM Floretinum Protonotarium Apostolicum, Sacræ Theologiæ, & Iuris Canonici Doctorem.

DE MENDICANTIVM ORDINIBVS. Tit. I. Cap. I.

ca. vni. de Religios. Domibus in 6.

QVATTVOR esse sacros Mendicantiũ Ordines, videlicet Sancti Dominici, & Sancti Francisci, ac Aeremitarum Sancti Augustini, necnon Carmelitarum, cum singulis eorum Congregationibus hactenus ab Apostolica Sede receptos, & approbatos, atque sub illis etiam Ordinis Seruorum Beatæ Mariç, & Minimorum Sancti Francisci de Paula, necnon Congregationis Sancti Hieronymi Iesuatorum Fratres, ac etiam Societatis IESV Religiosos Patres comprehensos, insertos, & adscriptos fuisse, & esse per diuersorum Summorum Pontificum Constitutiones declaratur; illosque velut flumina quædam à perenni Cęlestium amenitatum

Pii V. constit. 1.

amenitatum Paradisi fonte per diuersas mundi partes profluxisse vniuersis Christi fidelibus iam notissimè constat, qui omnes in Ecclesia Dei maximam afferunt vtilitatem concionando, monendo, exhortando, confessiones audiendo, ęgrotos visitando, hæreses profligando, pœnitentiam, & spiritualem vitam docendo, & alia multa huius generis pia opera exercendo, ac Dei gloriam, & proximorum salutem continuis orationibus, ieiunijs, & disciplinis indefesso studio, ac labore quærendum, propterea Sancta Mater Ecclesia ne operariis, qui in eius vinea strenuè laborant, necessarijs destituerentur auxilijs, & etiã vt eò fructuosius in eorum vocatione versarentur, quo se beneficia maiora exercendi talentum adeptos viderent, prædictorum omnium Ordinum Regularium institutis diligentissimè consideratis, eis iuxta cuiusque necessitatem, & commodum diuersa concessit priuilegia.

De diuisione Regularium quattuor Priorum Ordinum Mendicantium inter se. Cap. II.

Diuiduntur autem professores cuiuslibet Ordinis Prædicatorum, Minorum, Æremitarum Sancti Augustini in Côuentuales, & Obseruantes, Carmelitarum verò in fratres Ordinis, & in congregatos, (vt infrà de singulorum origine latius dicetur) quæ sanè distinctio eo tempore sumpta fuit, quo præfati Ordines post illorum natiuam institutionem à regulari disciplina iam declinare incęperant, vnde multi inter dictos fratres, ad restituendum pristinum spiritum, & primęuæ institutionis viuendi modum excitati, Congregationes erexerunt, conscriptis sibi proprijs statutis, & proprio magistratu constituto, sed nihilo minus omnes ad vnum, eundemque perfectionis statum Regularem tendunt, eademque tria substantialia Religionis vota ęquè emittunt, spondent, ac pariter profitentur, & ideò qui in huiusmodi perfectionis remissione permanserunt conuentuales fratres appellati sunt, qui verò asperiorem viuendi formam amplexi fuere, Obseruantium nomen acceperunt.

De Mendicantium nomine, & denominatione. Cap. III.

Verum, quia ipsis Ordinibus iam in paupertate fundatis professio, vel Regula quælibet ad congruam sustentationẽ redditus, aut possessiones habere fuerat interdictum, atque ea tantum lege pronisum, vt illorum professoribus quotidianus victus per publicum quæstum ab incerta mendicitate esset tribuendus, ideò Mendicantium nomen sortiti, & Mendicantes appellati sunt, sed postquam ex temporum iniuria fidelium charitas erga Religiosos adeò refrigescere incœpit, vt quotidianis, atque minutis eleemosinis amplius sustentari minimè possent, meritò Ecclesia ipsorum Religiosorum necessitatibus occurrendo, ex priuilegio Apo-

Apostolico prius, postremo verò Concilij Tridentini decreto domib. tam virorum quàm mulierum dictorum Mendicantium (exceptis do mibus Fratrum Sancti Francisci Cappucinorum, & eorum qui Mino rum de Obseruantia vocantur) prouidè concessit, vt deinceps bona im mobilia in communi retinenda licitè possiderent, qua tamen bonorũ retentione Mendicantium nomen minimè adeptum fuit, ita vt om nibus, & singulis Mendicantium priuilegiis ipsi Regulares eorumque Domus, Loca, & Ecclesiæ vti, & frui possint: & tam Concilij Triden tini, quàm omnia, & singula alia decreta, statuta, & ordinationes, pri uilegia, & iura de Mendicantibus loquentia, ad omnes, & singulos Ordines præfatos, illorumque loca, & personas extensa esse voluit, & declarauit Pius V. vt in eius Constitutione latius continetur.

De Mendicantium Ordinum origine, eorumque confirmatione, & reformatione, summatim collecta; iuxta seriem Apostolicæ approbationis, & prout in Sacris Canonibus, & Litteris Apostolicis Ordines ipsi diescribuntur; quibus Priuilegia à Summis Pontificibus condonata sunt.

De Fratrum Prædicatorum Ordine. Cap. III.

SACER Prędicatorum Ordo ab ipso Sanctissimo Patriarcha Dominico, ex Hispaniæ partibus, Oppido Calarogę, Diœcesis Oxonen. Illustri Guzmanorum familia, Patre Fœlici, & Ioanna Matre nato, exordium sumpsit, cuius quidem Ordini Innocentius Tertius nomen indidit Prædicatorum., & B. Dominico cõ firmationem promisit, si vnà cum suis Fratribus aliquam ex antiquis patribus Regulam per eos profitendam elegisset, electa erga apud To losam magni Patris Doctoris pariter, & Prædicatoris Augustini Regula, eique nonnullis arctioris vitæ formulis, quas Constitutiones dixerunt, additis, cum Romam reuersus fuisset. Innocentium vita functum, & Honorium Tertium suffectum reperit, à quo, non solum Or dinis confirmationem, quam prædecessor promiserat impetrauit, verum etiam multis indultis, & priuilegijs donatus est, præsertim munere Sacras litteras in Aula Apostolica docendi, quod ipse pro dignitate prosecutus est, nam gratiosè simul, ac doctè Sancti Pauli Epistolas, ac B. Ioannis Apocalypsim exposuit, atque annotationibus illustra uit, quo factum fuit, vt deinceps Sacri Palatij Magister aliquis Pater ex hoc Ordine Doctrina insignis semper assumeretur, fuit ergò pręcla rus iste Dominicanorum Prędicatorum Ordo, qui susceptis tunc de liberalitate eiusdem Summi Pontificis Romæ Domo, & Ecclesia Sãctæ Sabinæ, anno Domini, 1216. 2. Kalend. Ianuarij confirmatus, & viros illos, qui armis pro fidei, & fidelium defensione pugnarent Beatus Pater Dominicus fidei zelo verè succensus elegit (vnde ei censurę,

ſeu inquiſitionis hæreſeos munus à præfato Innocentio Tertio iniunctum fuit)ceſſante militiæ ratione Fratres, de Pœnitentia Tertij Ordinis eiuſdem Beati Dominici appellati ſunt,& breui tempore, poſt huius ſacri Inſtituti confirmationem, & habitus receptionem adeò creuit erga eundem Sanctum Patrem,illiusq; Fratres Sanctitatis opinio cooperante gratia verbi eius,& ſermonem confirmante ſequentibus ſignis curationum à languoribus,ac etiam à nonnullorum mortuorum ſuſcitatione,alijſque mirabilibus,vt intra paucos annos, per totum ferè orbem creuerit illius Fratrum numerus, qui poſtea tot animas in partibus,& præſertim orientalibus,Chriſto lucrifecerunt, maximoque vitæ periculo Indos ad Euangelij lucem adhortati ſunt;Hodie demum Ordo iſte ob diuerſas illius reformationes in conuentuales,& obſeruantes diuiſus eſt,obſeruantes verò in Italia, in Lombardos,& Thuſcos partiti exiſtunt,vberes fructus Eccleſiæ Dei continuò afferentes.

De Fratrum Minorum Ordine.Cap.V.

SACRVM Minorũ Ordinem Seraphicus ille Pater, & Patriarcha Franciſcus è Valle Spoletana,Ciuitatis Aſſiſij oriundus, vt Lateranen.Baſilicam collabentem,proprio dorſo ſubmiſſo, repararet,ſub arctiſſima paupertate diuino Spiritu afflatus fundauit,Minorumque Fratrum Ordinem ob profundam eius humilitatẽ vocari voluit,eumdemque ab Innocentio Tertio,ſub cuius Pontificatu incœperant anno Domini,1212.viuæ vocis Oraculo approbatũ, Honorius Tertius ſui Pontificatus anno 3. & noſtræ ſalutis, 1224. ſimul cum alijs mulierum,& Tertiariorum de Pœnitentia ab eodem B.Franciſco pariter inſtitutis per ſuas litteras Apoſtolica auctoritate firmauit,diuerſiſque priuilegiis inſigniuit.Qui quidem Ordo per vniuerſas mundi partes breuiſſimo temporis curſu ampliatus,Dei Eccleſiam maximè illuſtrauit,quattuor enim ex eo ad regendam Petri nauem aſſumpti ſunt,Nicolaus,ſcilicet Quartus, qui & Hieronymus Æſculanus,Alexander V.qui,& Petrus Creten.Sixtus Quartus, qui Franciſcus de Ruuere Sauonenſis, & Sixtus V.qui & Fœlix Perettus ex Oppido Montalti, iam per eundem Sixtum in Ciuitatem ſublimato,omnes Theologi extitere,Cardinalium multitudo ingens, inter quos D.Bonauentura Doctor Eccleſiæ præpollet, necnon Reges, & quamplurimi alij Patres per celebres exorti ſunt, qui & ſanctitate vitæ integritate cum doctrinæ excellentia, veluti ſydera quædam in firmamento militantis Eccleſiæ exiſtentia, coruſcarunt. Sed cum temporum iniuria(vt in humanis euenire ſolet)idem Ordo laxior fieret,& ab aſperitate,& rigore primi inſtituti licentior, & liberior euaſiſſet,à Beato Bernardino Senenſi eiuſdem Ordinis profeſſo, maximæ Sanctitatis,& doctrinæ eidem Ordini vſque de anno Domini, 1414. iuxta Concilij Conſtantien.Decretum,iam reformato, ſub Eugenio Quarto, anno Domini,1430.viuendi formam deſcripſit, cuius reformationis aſſeclæ,Fratres Minores de Obſeruantia dicti ſunt. Anno

deinde

deinde 1460.altera ex hoc eodem Ordine Sancti Francisci, à quodã Amadęo Lusitano erecta,seu reformata,emanauit Congregatio, quæ tempore Pauli Secundi Pontificis Max.Romæ in monte Aureo Ecclesiam Sancti Petri obtinuit, quam Sixtus Quartus eidem Ordini Sancti Francisci multis priuilegijs decoratam ascripsit, ea tamen ratione,vt à priori Congregatione Sancti Bernardini esset distincta, & proprio regimine vteretur.Eodem modo fuit instituta alia Congregatio Clarenorum,ita ab auctore nuncupata, ac etiam alia eiusdem Ordinis sodalitas,quam Tertij Ordinis Sancti Francisci vocant,huius Religiosi ferunt tunicam cum Cappucio in pectore acuto,& calceati incedunt,desuper verò gestant Mantellum, & Calepodiis interdum vtuntur,habẽt sub proprio regimine diuersa Monasteria in Italia,& Hispanijs,præsertim Romæ ad Sanctorum Cosmæ,& Damiani ædem.Postremò verò è Fratribus prædictis de Obseruantia Cappucinorum reformatio,& origo illius Congregationis emanauit , huius reparatæ disciplinæ primus auctor fuit quidam Frater Matthæus Bassius Ordinis Minorum de Obseruantia professus in Piceno,seu Marchia Anconitana,impetrata à Clemente Septimo facultate , initium auspicatus est,cuius exemplo,uitæ sanctitate,& uerbi Dei concionũ admirabili profectu Sanctum Seraphici Ordinis Institutum ad natiuum splendorem , & perfectionem pristinam reduxit.Nonnulli alij eiusdem Ordinis Fratres reduxerunt, & illustrarunt , inter quos fuit quidam Frater Ludouicus ex foro Sempronii cum Fratre suo germano,qui ab eodem Clemente Septimo obtinuit,vt non solum ipse cum prædicto suo fratre,sed etiam quicunque alius Religiosus sui Ordin. (etiam si Laicus esset)liberè,& licitè posset habitum Cappucinorum, quem eis concesserat,induere,& in eo trium votorum professionem, iuxta S.Francisci institutum,emittere,quemadmodum Litteræ Apostolicæ anno 1526.die verò 28.Maij,Pontificatus eiusdem annno 3. desuper editis,adhuc testantur,sed cum fel.record. Pio V.Max. nimis graue,ac indecens videretur , quod eadem familia , quæ vna ab vno (sancto videlicet Francisco)constituta fuerat, in quasdam , quasi partes,paulatim ita diuisa esset,vt iam non vna, nec ipso quidem quo à patre suo vocata erat nomine consisteret,sed varijs agnominibus , cũ de illa,vel illa parte ageretur,esset distinguendum , propterea motu proprio,maturaque deliberatione,deque Apostolicæ potestatis plenitudine Amadeorum,& Clarenorum etiam,(Della Beccha) nuncupatorum S.Petri in Aureo,& Sancti Hieronymi,siue Sancti Bartholomęi in Insula de Vrbe,aliarumque quarumlibet prouinciarum,respectiuè fratrum Ordinis Sancti Francisci,eorumdem institutiones,Cõgregationes,Conuentus,denominationes,nomina,& vocabula quæcumque,necnon quatenus regularibus institutis fratrum dicti Sancti Francisci Ordinis Minorum de Obseruantia vocatorum discreparent,ac etiam eorum Regulæ instituta,constitutiones,statuta, consuetudines,& ritus,modumq; & normam viuendi interdixit,atq; ꝓhibuit,necnon illorum promissiones , confirmationes, approbationes, priuilegia,indulta eodem motu proprio de anno 1567.10. Kal. Febr. edito,extinxit,suppressit,reuocauit,cassauit,& in perpetuum penitus omnia sustulit,dictarumque Congregationum singulos fratres cum

eorum Domibus, Ecclesijs, & locis vbicunque consistentibus fratrib. Ordinis Minorum de Obseruantia, illorumque Congregationi aggregauit, perpetuoque vniuit. Vnde hodie huiusmodi Sancti Francisci Ordo diuersimodè reparatus in fratres Conuentuales, & fratres de Obseruantia (vulgariter dicti Zoccholanti) & in Cappucinos, in fratres de Tertio Ordine, in Discalciatos in partibus Hispaniæ, in Reformatos de Obseruantia, & in Reformatos Conuentuales, diuisus est, qui omnes sub proprio regimine, & suorum respectiuè Generaliũ Conuentualium, de Obseruantia, & Cappucinorum obediẽtia viuũt.

De Ordine Fratrum Eremitarum Sancti August. Cap. VI.

SACER Ordo Eremitarum Sancti Augustini ab eodem Beatissimo ac Doctissimo Patre post suam conuersionem anno Domini, 394. erectus, & deinde sub Honorio Tertio, à quodã Guglielmo Parisien. Duce Guasconiæ, viro magnæ sanctitatis, huius Ordinis Eremita existente, reparatus fuit in Gallia anno Dñi, 1157. vnde istius Ordinis fratres diù nuncupati fuere, demum sub Alexandro Tertio, cum in Ecclesia variæ iam essent Eremitarum Congregationes, diuersi habitus erectæ, ipse Ordo per quendam Ioannem Bonum Mantuanum in Italia, & prȩsertim Lombardia reformatus fuit, omnesq; illius Congregationes insimul coadunati, vnum, idemque nomen, eũdẽq; habitum gestandum, ac Sancti Augustini Regulã seruandam iussu eiusdem Pont. suscepere, cuius quidem Ordinis Generalem reformationem idem Alexander Quartus anno Domini circiter 1256. approbauit, & confirmauit, & hunc inter alios Mendicantium Ordines tertium locum sibi meruit assignari. Qui postea in fratres Conuentuales, & Obseruantes diuisus, diuersas Obseruantiũ Congregationes ex eodem Ordine, velut ex vtero quodam genitæ, emanarunt, inter quas celebris est Congregatio Ilicetana, alias Congregatio Sancti Saluatoris de Iliceto, ad Syluam Lacus Senen. Diœc. ex eo sic dicta, quod in nemore magna Ilicum arborum copia referto cõstructa sit dicta Ecclesia, & eius domus, illiusque Congregationis caput. Hæc autem à quodam Magistro Barthelomęo Veneto anno Domini, 1387. sub Pontificatu Vrbani Sexti originem, seu potius incrementum, & reformationem sumpsit, sua Monasteria in Tuscia tm̃ habet, partim in Senensi, partim verò in Cominio, & Ciuitate Florentina, in quibus quidem locis, & Monasterijs sub proprio Regimine Vicarii Generalis, Visitatorum, & localium priorum, ac sub dicta Beati Augustini Regula, ac quibusdam alijs peculiaribus institutis cum Diuini cultus ampliatione, & fidelium ædificatione satis religiosè, & laudabiliter viuunt. Extat etiam altera Congregatio Carbonaria, siue Sãcti Ioan. Ciuitatis Neapolitanę in Campania, seu Terra Laboris, erecta anno salutis, 1399. cuius quidam Frater Simon Cremonensis Philosophus, atque Theologus excellentissimus author fuit. Tertia verò huius Ordinis Congregatio Lombardiæ sic ab illius Reuerendissimis Patribus nuncupata, quę à Magistro Ioanne Rocco de Pa-

uia,

uia,& Patre Gregorio Cremonensi in Oppido Cremæ anno Domini, 1444. ortum habuit, & inter alias Æremitanas Congregationes insignior quidem existit, tum ob multa præclara Monasteria, quæ per Italiam habet, tum etiam ob tot illius Patres scientia, & virtute conspicuos, in ea Florentes, quorum vitæ exemplo, necnon verbi Dei prædicatione satis clara, & insignis redditur. Multæ aliæ demum Congregetiones ab hoc eodem ordine prodierunt, & per Italiam, & extrà dilatatæ permanent, de quibus breuitatis gratia pertractare omittitur.

De Ordine Carmelitarum, Cap. VII.

SACRVM Carmelitarum Ordinem sub inuocatione Beatæ Mariæ semper Virginis de Monte Carmelo (vt ex constitutione Gregorij Tertij, quæ ut laudes incipit, habetur) eadem Virgo venustissima, & omnium virtutum floribus insignita edidit, proprijq; nominis titulo decorauit, quo quidem Monte Sancti illi Patres, qui inibi vitam Eremiticam, & in pœnitentia ducentes, Deo, & eius Genitrici famulabantur, Ecclesiam in honorem Gloriosæ, semperq; Virginis Mariæ, quam in Patronam, & Protectricem sibi elegerant, ædificarunt, vbi propria quædam instituta vsque ad annum nostræ salutis, 412. continuè obseruarunt, quo tempore Ioannes quidam Grecus Hierosolymitanorum Patriarcha Quadragesimus quartus, vir maximæ doctrinæ, & sanctitatis in d. Sacro Monte huius Ordinis Prior existens, certam viuendi formam Sanctis illis viris seruandam tradidit, anno deinde 1110. Albertus Patriarcha similiter Hierosolymitanus aliam eis Regulam præscripsit, quæ quidem ab istius Ordinis fratribus adhuc inuiolabiliter seruatur (prohibitione de comedenda carne dumtaxat excepta) quæ per Eugenij Quarti, Pij Secundi, & Sixti IIII. Apostolicam dispensationem fuit illis remissa. Hmôi aũt Ordinem, illiusq; Regulã Honorius Quartus, vltra alios Sum. Pont. præd. cessores anno salutis, 1287. Apostolica auctor. confirmauit, decreuitque, vt deinceps illius professores perpetuò frẽs Beatę Mariæ sp Virg. de Mõte Carmelo vbiq; vocarentur, & habitum, quo nunc vtuntur, eis concessit, illosq; inter cæteros Mendicantium Ord. Regulares, qui in Ecclesia Cathol. militant, esse uoluit, multisq; priuilegijs, & facultatibus insigniuit, qui cum ex Hierosolymitanis partibus in Italiam peruenissent deposito Hispido, & inculto illo priori habitu, albisq; desup nigrum habitum cappis ex concessu eiusdem Honorij Quarti induti, Sanctorum Prophetarum Helię, & Helisęi, & Henoc, necnon aliorum Sanctorum Patrum, qui montem illũ Sanctum Carmeli, iuxta Heliæ fontem inhabitarunt, hæreditariam succesionem tenentes, tãquam religionis exemplar speciali charitate, sanctitate, & doctrina prębentes, per Italiam, & vltra Montes dilatati, & deinde in fratres Ordinis, ac Mantuanæ Congregationis, necnon in Discalceatos in partibus Hispaniæ diuisi, mirificè floruerunt.

Prædi-

Prædictis quattuor Prioribus Mendicantium Ordinib. adiecti deinde, & adscripti fuere Ordo Seruorum B. Mariæ, Minimorum Sancti Francisci de Paula, S. Hieronymi Iesuatorum, ac Patrum Societatis Iesu, Quibus omnibus supradicta Mendicantium priuilegia æquè concessa sunt, & inter eos pariter communicata, & extensa existunt.

De Ordine Seruorum Beatæ Mariæ. Cap. VIII.

SACER Seruorum Ordo B. Mariæ (vt eorũ documenta testantur) à septem nobilissimis viris Florentinis in Monte Senario propè Florentiam Fesulanæ Diœces. ex B. Mariæ Virginis monitu fundationẽ mirabiliter cępit, & Eremitico more diù deductus, mirabilius postmodum à B. Philippo Florentino Sãctitate, & nobilitate celeberrimo sub D. Augustini regula, anno Domini 1233. sub Gregorio Nono propagatus, & ampliatus fuit, & ab Alexandro Quarto confirmatus, & inter quattuor Mendicantes relatus, illorumque, ac quàm plurimis alijs Priuilegijs insignitus est, cuius professores per complures annos eisdem legibus, & institutis omnes piè admodum, ac laudabiliter uiuentes, una tantum familia contenti ab vnoquoque Priori generali regi, & gubernari consueuerunt, sed postea (temporum iniuria, vt sæpè contingere solet) paulatim ab instituto regularis obseruantiæ defluentibus, quidam ex illis cupientes primi instituti disciplinam arctioremque vitam colere, se à reliquis eiusdem Ordinis segregarunt, & Sedis Apostolicę indulto suffulti, creato sibi Vicario Generali, cui subessent, nouam familiam constituerunt eamque Congregationem obseruantium Seruorum Beatæ Marię nominarunt, sed cũ successu temporis hæc ipsa Congregatio à Regulari obseruantia adeò prolapsa esset, vt ab illis ipsis, qui Ordinis Seruorum primi instituti nomen retinuerant parum, vel nihil differre viderentur. Ideo Pius V. vt omnes, & singuli tàm Ordinis, quàm Congregationis prædictæ ad eamdem regularem obseruantiam reuocaret, & qui vnum Religionis induebant habitum, vniusque professionis voto viuebant, in obseruantia quoque Canonicæ Religionis vniformes reperirentur, omnes tã Ordinis, quàm Congregationis prædictæ ab inuicem disiunctos in vnum idemque corpus coniungendo, in unam eandemque familiam sub eadem disciplina regularique obseruantia, & vno, dumtaxat, capitè uiuentem redegit, nomen dictæ Congregationis illiusque Vicariatus officium suppressit, extinxit, & penitus aboleuit, omnesque & singulas dictæ Congregationis Domos, Conuentus, & Fratres vni Priori Generali Ordinis velut supremo ipsius Religionis, & Ordinis capiti supremamque in eodem Ordine potestatem, & auctoritatem habenti

benti, prout regularia ipsis Ordinis instituta ybi concedunt, subesse ei in omnibus parere mandauit, ut latius in litteris eiusdem Pij V° anno 1573. desuper editis continetur.

De Ordine Sancti Francisci de Paula. Cap. IX.

SACER Minimorum Ordo in Regno Neapolitano à Sancto Francisco de Oppido Paulę Prouinciç Calabriæ oriundo exordium sumpsit anno Dominicæ Incarnat. 1403. qui quidem Sãctus Pater cum Diuum Frenc. de Assisio maxima veneratione prosequeretur, Ecclesiam propè Oppidum dictæ Terrę Paulæ, quod itinere vnius diei à Cosentia illius Prouinciæ Metropoli distat, sub inuocatione eiusdem B. Francisci de Assisio ędificare cœpit, sed monitu, immò potius increpatione eiusdem S. Francisci de Assisio, qui ei sub forma fratris sui Ordinis apparuerat, illam tanquam angustam demoliri fecit, aliamque maiorem ab ipso Sancto Francisco de Assisio designatam in notabili magnitudine, maximoq; sumptu pecuniæ diuinitus subministratæ construxit, in qua quidem Ecclesia, & in eius domo cum per multos annos austeram, & Eremiticam vitam Sanctè, ac Religiosè duxisset, & quamplura miracula inibi operatus esset, adeò creuit erga eundem Sanctissimum Patrem Franciscum populi deuotio, vt multi sub sui Ordinis habitu, & vita Eremitica secum viuere statuerunt, vnde postea anno salutis, 1471. cum iam huiusmodi Ordo esset professorum copia auctus, à Pirrho Archiepiscopo Cosentino loci Ordinario, multis priuilegijs, facultatibus, & immunitatib. decoratus, & insignitus est, ac demum tres Regulas Fratrum, Sororũ, atque vtriusque sexus fidelium Tertiariorium nuncupatorum B. ipse Pater Franciscus instituit, qui sicut humilitatis amator fuerat, illamq; à suis alumnis coli desiderans, fratres sui Ordinis Minimos, & Sorores Minimas vocari debere mandauit, iniunxitq; illis, vt decem mandata Diuina, & Ecclesiæ pręcepta salutaria vigilanter obseruarent, Romano Pontifici pro tempore existenti fideliter obedirent, ac sub obedientiæ, castitatis, & paupertatis, quadragesimalibusque vitæ Sacris votis perseueranter viuere profiterentur: Quæ quidem instituta per Sixtum Quartum anno Domini, 1474. benedicta, approbata, & confirmata fuerunt, atque ipsi Ordini, ac eius personis, & domibus quàplures Summi Romani Pontifices multa priuilegia concesserunt, & demum per Pium Quintum inter alios Mendicantes Ordo ipse connumeratus est, qui iam ferè per omnes Christiani orbis partes maxima Ecclesię vtilitate dilatatus, & ampliatus existit.

De

De Origo S. Hieronymi Iesuatorum. Cap. X.

CONGREGATIONIS S.Hieronymi Iesuatorum author fuit B. Ioannes Columbinus nobilis Senensis,& ab eo anno Dominicæ Incarnationis 1355. iuxta illius annales,exordium sumpsit,& per Vrbanum V.anno Domini 1367. extitit approbata,quæ quidem, Sancti Hieronymi ordo, siue Congregatio appellatur, eo quia illius professores non multum post eiusdem ordinis institutionem vnanimi consensu,& voluntate sanctum Doctorem sibi patronum, & Protectorem delegerunt,ita vt eorum domus, & Ecclesias magna ex parte S.Hieronymo dedicarunt,quod quidem nomen ab eodem S.Doctore ductũ,vt perpetuũ haberent,Alexãder VI. anno Domini 1492. ad Pontificatus apicem assumptus decreuit,vt in posterum non simpliciter Iesuari, sed cum adiuncto Fratres Iesuati S.Hyeronimi dicerentur. Hi tunicam albam,& cappam cicerculi coloris,absque capuccio gestant, cuius loco, cum domo egrediuntur,in capite deferunt genus quoddam albi tegumenti manicæ similis, quod mundi contemptum demonstrat,trium votorum professionem completo probationis anno aliorum religiosorum ex instituto Sancti Augustini viuentium more emittunt,regulam peculiarem cuiusdam Episcopi Ferrariensis, qui inter illos professus fuerat,vitę sanctitate celeberrimi prescriptam habent.Literarum studijs non incumbunt,nec sacris absque speciali dispensatione Apostolica initiantur, habentque confessarios & capellanos modò presbyteros seculares, seu aliorum ordinum regulares: & si quis doctrina præditus ipsorum consortio aggregetur: superiorum permissu,aliquid temporis literarum exercitio tribui potest,aliàs minimè. Qui verò huiusmodi sodalitatem ingressus, & ex concessu Sedis Apostolicæ sacerdotali charactere insignitus fuerit ad ordinis officia ægre promouetur: surgunt circa mediam noctem ad Chorum, in quo tamen nunquam canunt,aut legunt sed pro matutinis & alijs horis canonicis alias precationes,ac spirituales meditationes, quisque per se habet, exercentur circa infirmorum visitationem, & diuersa alia officia atque opera manualia,ad vitandum ociũ, qualia sunt Hortorum,quos habent amplos,& benè dispositos cultura,aquarum ex herbis, floribus alijsque rebus varia distilatio, & expressio, fenestrarum vitrearum reparatio , necnon alia similia artis, & corporis exercitia quamplurima, quibus etiam sibi subueniunt, Reguntur omnes, à suo Generali, & singula Monasteria a prioribus gubernantur.

De Societate Iesu. Cap. XI.

INTER alia pręsidia, quæ Deus Ecclesię suæ sponsæ dilectissimæ eiusdem vnigeniti Filii, & Domini nostri IESV CHRISTI variis hęreticorum fluctibus, ac procellis diuersis temporibus admodum agitatam præstare dignatus est, fuit quidem clarissimus ille Ignatius Loyola Cantaber, natalium splendorum conspicuus, is cum valido lacerto pro regis, & patriæ salute arcem Pompeiopolitanam à Gallica obsidione defenderet, bombardæ ictu altero crure comminuto, altero grauissimo vulnere recepto ab hostibus capitur, qui eius innata humanitate, & beneuolentia commoti, illum tam male affectum paulò post domum remiserunt, & ex milite factus est Dux insignis illius amplissimæ Societatis, quę, sub nomine IESVS, per vniuersum orbem propagata est, nam curatis vulneribus, loricam in humile pallium commutauit, & dum vix vigesimum sextum suæ ætatis annum attingeret ad celeberrimum Montis Serrati templum se contulit, vbi vestibus lautioribus, & sericis exutis, quas pauperi cuidam dedit laceras rursus induit, summam pęnitentiam instruuit, Hierosolymam se confert, & è Hierosolyma primò Complutum, post Salmanticam visitauit, ibique litteris operam dedit, & Lutetiæ Parisiorum multis laboribus Theologię Laurea illustratus est, inde postmodũ in Hyspaniam rursus profectus, anno salutis 1536. illius pietate, pœnitentia, optimis moribus, & vitæ sanctitate allecti Viri clarissimi, huiusmodi, viuendi institutum secuti sunt, ex his fuere Petrus Faber, Iacobus Laynez, Simeon Rodericus, Nicolaus Bouadilla, Alfonsus Salmeronius, necnon Claudius Iayus, & Paschasius Broet, ac Franciscus Xaber, & Ioannes Coduri, Presbyteri Pampilonen, Gebeennen, egunti nen, Toletanen, Visenẽ. Ebedrunen, & Palentinen, Ciuitatum, & Diocesum respectiuè in artibus magistri in vniuersitate Parisiensi graduati, & in Theologicis studiis per plures annos exercitati Spiritu sancto (vt piè creditur) afflati iamdudum è diuersis mundi regionibus descendentes in vnũ conuenerunt, & socii effecti abdicatis huius seculi illecebris, eorum vitam perpetuò Domini Iesu Christi, & Summi Romani Pótificis, & Sedis Apostolicę seruito dedicarunt, adeò, quod illius iussu quiduis periculorum, ac laborum in religione propaganda subire, & quocumque demum terrarum, ac infidelium errantium, ac peccatorum instructionem, & conuersionem à summo Pontifice eos mitti contigeret, mox absque omni contradictione, etiam non petito viatico, tamquam à Christo missi, proficisci tenentur, statueruntque vt dicta eorum Congregatio non Ignatii, sed Societas Iesu Christi appellaretur, vndè Iesuiti postea dicti sunt, qui per vrbes primum Venetæ ditionis sacra iecerunt ordinis rudimenta, & incredibili diuini honoris, & fidei Catholicæ studio ipsum Iesu Christi nomen ad extremos vsque Indos, Æthiopes, atque Antipodes diffuderunt, ex qua quidem ueneranda sodalitate, quæ, & quanta suborta sit Ecclesiæ Catholicæ

vtilitas,

vtilitas, præclara monumenta pietatis, & eruditionis per totum ferè Orbem relicta, necnō tot insignia Archigymnasia in quibus, & moribus, & doctrina hominum adeò consulitur, ut nulla regio hodie eorum laborę inscia sit, ac etiam Barbarę illę nationes, qui in India Occidentali, & Brasilica regione, ac noui Orbis insulis ad veritatis lucem eorum opera edocti, totque infideles per eos baptizati, hæreses que Germanię, maiori ex parte concussę, & longè à nostro orbe remoti, Principes ad sanctorum pedum oscula summi Pontificis perducti apertissimè testantur. Vnde Ecclesia ob assiduos labores, innumeraque pericula, quę in publicum commodum intrepidè subierūt, istius sodalitii professores inter mendicātium ordines referre, eosque quamplurimis, dignissimisque priuilegiis decorare, & illustres reddere meritò arbitrata est, Qui quidem Patres Generali Pręposito, & singulę eiusdem Congregationis domus propriis Rectoribus optimè, ac mirificè gubernantur.

De Monachorum Congregationibus illarumque Origines, quę Mendicantium Ordinum priuilegia participant, & sua eisdem Mendicantibus communicata existunt.

Origo Canonicorum Regularium Lateranen. Cap. XII.

CANONICI Regulares Ordinis S. Augustini dicti Lateranenses ab Apostolis primum originem traxerunt (vt historię testantur) sed postmodum à B. Augustino huiusmodi Congregatio (Spiritu Sancto dictante) diuinis regulis decorata, & illustrata fuit, sed cum post aliqua temporum spacia uarias habuisset reformationes, iuxta illas, diuersa nomina sortita est, & inter alia prima fuit hęc Lateranensis Congregatio, quę tandem in Italia in agro Lucensi anno Domini 1407. apud Canonicam Sanctę Marię Frigionarię propè Ciuitatem Lucę reparata fuit à quedam nobilissimo Clerico Romano nomine Bartholomeo Illustriss. Familię Columnę vnà cum quodam eius socio, nomine Iacobo de Auogradis I.V. Doctore excellentissimo, sed prius per 800 annos, vsque ad Bonifacium in Ecclesia Lateranen. de urbe à Gelasio summo Pontifice instituti fuere sub regula eiusdem D. Augustini semper uiuentes, ex qua quidem Ecclesia licet pluries deindè essent eiecti, & iterum regressi, sub Sixto illius Ecclesię possessionem omninò amiserunt, non tamen titulum, & priuilegia, quę idem Pontifex eis reseruauit, atquè concessit, vnà cum Monasterio Sanctę Mariæ Pacis, in quo adhuc Romę perseuerant.

Origo Congregationis Canonicorum Regularium S. Saluatoris Cap. XIII.

CANONICI Regulares Congregationis Sancti Saluatoris aliàs Scopetini nuncupati, in Canonica S. Mariæ Reni, apud flumen Reni propè ciuitatem Bononiæ initium habuerunt in qua quidem sub instituto B. P. Augustini viuentes cohabitabant, istorum ordo ab Innocentio II. Anno Domini 1136. fuit confirmatus, atque in dicta Canonica vsque ad annum 1350. permanserunt, quę cum eodem tẽpore à militibus Ioannis Visconti in obsidione Bononię deuastata fuisset, intrà ciuitatem in canonicã S. Saluatoris se transtulerunt, qui postmodum cum quodam Patre Stephano Senensi, & eius socijs Ilicetanæ Congregationis Eremitarum S. Augustini professis vniti, anno Domini 1408. confirmati fuerunt, & deinde anno 1418. habitu Canonicorum induti, nomen Canonicorum S. Saluatoris sumpserũt. Hi etiam fratres Scopetini vocati sunt à Monasterio S. Donati de Scopeto propè Florentiam sito, & nunc iam diruto, non quod ab illo initium sumpsissent, sed quod dictum Monasterium inhabitarunt, & propterea à titulo illius Ecclesię S. Donati de Scopeto Scopetinorum nomen sortiti sunt, qui vt Canonicis Congregationis S. Saluatoris Lateranen. essent conformes, publico comumnique decreto statuerũt anno salutis 149 . vt de cætero Domni vocarentur ad instar Canonicorum Regularium dictæ Congregationis Lateranen. qui primariã eorum institutione dicũtur Domni, & propterea eis concessum fuit, vt duplici habitu Heremitico scilicet, & Canonicorum supra Rocchetũ Patientia cum Scapulari induerentur. Quorum Ordo à Sede Apostolica, quamplurimis priuilegijs, & immunitatibus sub titulo Sancti Saluatoris insignitus est.

Origo Congregationis Sancti Benedicti. Cap. XIIII.

ORDINEM Seu Congregationem Monachorum S. Benedicti Montis Casini, ac Sanctæ Iustinę nuncupatam, ab ipso Beatissimo Monachorum Patriarcha in Subiaco primum, ac in Monte Casino postmodum, exordium sumpsisse anno Domini circiter 530, ex eius annalibus satis constat, qui deinde ab Odone in Abbatia Cluni anno 913. & à Ludouico Balbo in Abbatia Sanctæ Iustinæ Ciuitatis Paduæ, anno 1410. reparatus fuit, cuius quidẽ Sacræ Congregationis gloria, splendor, & commendatio, qualis, ac quanta, quamque excellens fuerit, innumera penè illius amplissima Monasteria, ac Domus insignes per totum orbem erectæ, atque ditatæ satis demonstrant, necnon priscorum patrum Monachorum ingens multitudo testatur: ex quibus tamquam ex Diui Benedicti

Alum-

Alumnis 24. ad summi Pontificatus apicem assumpti sunt, qui per multum temporis Ecclesiæ Catholicæ Gubernacula rexerunt, Cardinales ferè ducenti, Archiepiscopi in diuersis Ecclesijs mille sexcenti, Episcopi 4000. Abbates verò eruditione, & Sactitate celebres 15700. extiterunt, qui omnes totam Dei Ecclesiam mirificè illustrarunt. Ab huiusmodi Demum Beati Benedicti Sacra Sodalitate quamplures (vt infrà) celebres Monachorum Congregationes, sub eius instituto fundatæ, per vniuersi Mundi climata floruerunt, quorum professores contemplationi, seu vitæ contemplatiuę, assiduè inseruiunt, sicut alij vitę actiuę desudant, propriam alienamque animæ salutem intendentes. Sodalitates autem hæ sunt videlicet.

Origo Congregationis Montis Oliueti. Cap. XV

MONTIS Oliueti Congregationem quidā nobilis Vir nomine Bernardus de Tolomeis cum duobus alijs sociis Senensib. abdicatis sæculi pōpis, sub humili Eremitico habitu pluribus ad se suo exemplo tractis, fundare cœpit in Monte Oliueto propè dictam Ciuitatem Senarum ad 15. milliaria sito, Anno Domini 1319. sub Ioanne XXII. summo Pontifice, cuius iussu Guido Petramala Episcopus Ciuitatis Aretii, visione B. Genitricis Dei Mariæ prę habita, habitum albū, quem nunc ferunt, & regulā S. Benedicti obseruandā præscripsit.

Origo Congregationis Vallis Vmbrosæ. Cap. XVI.

SODALITATEM Vallis Vmbrosæ, Ioannes Gualbertus nobilis Florentinus instituit, in quadam parte montis Appennini Vallis Vmbrosę, nuncupata, propè Florentiam ad 20. milliaria circa annū Dominicę incarnationis 1067. sub Alexādro huius nominis II. Qui miraculis clarus viamque vniuersæ carnis ingressus à Calisto II. in Sanctorum numerum collocatus fuit.

Origo Congregationis Cistercienfis. Cap. XVII.

CISTERCIENSIS Congregatio, siue Religio sub Diui Benedicti regula anno Domini 1098. sub Vrbano Papa II. in sancto Christi feruore cœpit, huius autem sancti propositi primus institutor fuit Ardingus vir ab ipsa iuuentute diuinis, & humanis litteris admodum eruditus, Natione Anglicus, qui alio nomine Stephanus dictus est. Hic apud Burgundiam in Monasterio Molismensi ab Auberto Abbate receptus est, sed non multo post comperto quòd eo in loco multa essent superflua, nec puritati Mo-

nasticæ apta, nec Regulæ B. Benedicti conuenientia: desiderio arcioris vitæ, dictum Monasterium, vnà cũ viginti alijs socijs Monachis egressus, Cistercium venit, locum vastę solitudinis, ibique præclarum Monasterium ædificandum curauit, à quoquidem loco deinceps ordo iste Cisterciensis denominationis, & primæ institutionis sumpsit exordium. Anno deinde 1107. facta est charta quædam charitatis à pręfato Stephano Abbate, alijsque Abbatibus numero viginti atque auctoritate Apostolica confirmata, quaquidem illa omnia, quę vel pinguiorem abundantiam, vel copiosiorem luxum afferebant, & quę puritati regulæ, & instituto eiusdem B. Patris Benedicti aduersari videbantur, pœnitus abdicarunt. Hunc ordinem postea S. Bernardus anno Domini 1112. annos natus circiter 22. cum socijs amplius quam 30. ingressus est, Deinde Abbas loci, Fratres ad ædificandam domum Claræuallis misit, & eisdem Bernardum in Abbatem præfecit. Qui quidem Sanctus vir dictum ordinem reformauit, diuersisque temporibus in vita sua, centum, & sexaginta Monasteria sui ordinis fundauit, & erexit, ita vt eiusdem ordinis institutor aliquando dictus sit, ac Dei Ecclesiam sanctitate vitæ, suauitate doctrinæ, & miraculorum gloria illustrauerit, obijt anno 1153. anno ętatis suæ 63. hac sancta Christi plantatione, relicta, quæ plures viros Illustres, & omni virtute, & sanctitate præclaros protulit, ac mirum in modum dilatata per orbem floruit.

Origo Congregationis Cartusiensis. Cap. XVIII.

ORDO seu Religio Cartusiensis à Brunone viro sancto, & clarissimo Theologo eiusdem sancti propositi principe sub Victore Papa huius nominis III. anno Domini 1085. maximo feruore regularis obseruantiæ ortum habuit. Hic quidem vir natione Coloniensis nobilis ciuitates Agrippinæ, in Gallijs tum legendo, tum disputando, vel scribendo magno in precio dum haberetur, relictis scholis vnà cum septẽ doctissimis viris in Eremũ Cartusiæ secessit, ibique Monasterio constructo, ipsi ordini initium dedit, postea verò ædificata amplissima illa Abbatia, in prouincia Calabrię in Squiliacensi territorio sita, migrauit ad dominum anno 1101. & a Leone X. Pontifice Max. anno 1520. inter Sanctorum numerum relatus est.

Origo Congregationis S. Hyeronimi Hispaniarum. Cap. XIX.

RELIGIO, seu Congregatio Eremitarum Sancti Hieronymi Hispaniarum, Fundator, seu potius Reformator fuit ac Generalis Præpositus, Doctissimus quidam Lupus de Olmeto Hispalensis, qui in Vrbe Ecclesia S. Alexij in Monte Auentino sita, à summo Pontifice obtenta, dictam Congregatianem reformandi facultatem

tem à sede Apostolica impetrauit, atque regulam quandam ab operibus Sancti Hyeronimi collectam obseruandam tradidit anno Domini 1411. & Gryseum habitum auctoritate Apostolica electum illius professores deferunt.

Origo Congregationis Camaldulensis. Cap. XX.

ORDO, seu Religio Camaldulensis anno salutis 904. sub Benedictio ix. suum sumpsit exordium. Huius sancti instituti fundator extitit Beatus Romualdus è Ciuitate Rauennæ oriundus, non minus genere, quam morum sanctitate, & miraculorum gratia, ex illustri Ducum stirpe progenitus, sub B. Benedicti regula hanc suam Congregationem erexit, quæ quidem ab amplissimo illo Conuentu Camalduli, in territorio Aretinæ Diœcesis Prouinciæ Tusciæ ab eodem Beato Romualdo ædificato nomen Camaldulensis accepit.

Origo Congregationis Fratrum Militiæ Christi. Cap. XXI.

RELIGIO Fratrum Militiæ Christi in Portugallia Ioanne huius nominis xxij. auctore institutus est; anno verò 1326. vt Saracenis resisterent, huius ordinis principalis Domus in monasterio Siluensis Dioc. cui omnia templariorum bona in Portugalliæ partibus constituta assignari voluit.

Et hæc de ipsis Regularium Ordinibus, & Congregationibus in const. Pij V. nominatis satis dicta sint, saluo tamen semper vnicuique suæ originis, & fundationis, prioritatis iure, necnon præeminentiæ priuilegio, quibus per prædicta derogatū minimè esse intelligatur. Const. 6.

DE SACRIS CANONIBVS, ET Decretis Concilij Tridentini Regularib. prescriptis seruandis Tit. ij. cap. j.

CVM per Sacrum Concilium Tridentinum statutum fuerit, vt omnia, & singula decreta, & in eo contenta ad Regulares pertinentia per quorumcūque ordinum Abbates, Generales, & alios superiores, atque inferiores Regulares executioni demandentur, aliàs ipsorum superiorum negligentium capitula Prouincialia, & Generalia suppleant, & coerceant: & in defectu capitulorum generalium Concilia Prouincialia per deputationem aliquorum eiusdem ordinis Sess. 25. c. 22. c. licet omnia.

Prouidere teneantur, non obstantibus quibuscunque priuilegijs dictis ordinibus quomodocunque concessis. Ideò per Pium IIII, post publicationem dicti Concilij Tridentini omnia quorumcumque Ordinum Regularium priuilegia in illis omnibus, & singulis tantum in quibus illa statutis, & decretis eiusdem Concilij contrariantur, ipso iure reuocata, cassata, & annullata, & ad ipsius Concilij terminos reducta esse uoluit, statuit, & declarauit; quam declarationem secuti postea sunt omnes alij summi Pontifices, qui in dicta ordinum priuilegiorum confirmatione hanc clausulam semper apponi mandarunt. Quatenus scilicet decretis Concilij Tridentini minimè contraria existerent. Vndè cum iam ab omnibus Regularibus sanctissima eiusdem Concilij decreta, & præsertim, quæ de ipsis regularibus loquuntur, omni pietate (vt decebat) suscepta fuerint, ideò vt ipsi in posterum ea attentè legere, & solicitè obseruare, necnon facilius uidere, & scire queant, in quibus illis liberè, ac licitè uti possint, breuiter inferius in hunc ordinem annotata fuere.

Const. 1.

SVMMARIVM CANONVM Sacri Concilij Tridentini, qui de Regularibus præscribuntur.

De librorum impressione. CANON. I.

QVOD non liceat Regularibus imprimere, seu imprimi facere libros de rebus sacris, sine nomine auctoris, nisi primum examinati, probatiq; fuerint ab Ordinario sub pœna anathematis, & vltra examinationem, & probationem huiusmodi licentiam quoque à suis superioribus impetrare teneantur recognitis per eos libris, iuxtà formam suarum ordinationum, & vtramque concessionem, quæ appareat, eamq; ad principium operis imprimi facere debeant.

Decret. de vsu & edit. Sacrorum libr. sess. 4. Quod etiã in regula seu §. ij. Indicis sub ti. de li. impres. nouiter a S. D. N. Clemẽte VIII. editi disponitur. Sess. 5. c. 1. de refor. Sess. & c. eodem in fine.

De Lectione Sacræ Scripturæ. CAN. II.

QVOD In Monasterijs quoque Monachorum, vbi comodè fieri queat, etiam lectio Sacræ Scripturæ habeatur, qua in re si Abbates negligentes fuerint, Episcopi locorum in hoc, vt Sedis Apostolicæ delegati, eos ad id opportunis remedijs compellant. In conuentibus verò aliorum Regularium in quibus studia comodè uigere possunt, Sacræ Scripturæ lectio similiter habeatur: quæ lectio à capitulis generalibus, vel prouincialibus assignetur dignioribus magistris, de quorum vita, moribus, & scientia ab Episcopo loci minimè examinari debent.

De licentia Prædicatorum. CAN. III.

QVOD Regulares cuiuscunque ordinis, nisi à suis superioribus de uita, moribus, scientia examinati, & approbati fuerint, ac de eorum licentia, etiam in Ecclesijs suorum ordinum prædicare non possint: cum qua licentia personaliter se coram Episcopis præsentare, & ab eis benedictionem petere teneantur, antequam prædicare incipiant. In Ecclesiis uerò, quæ suorum ordinum non sunt, ultra licentiam suorum superiorum, etiam Episcopi licentiam habere teneantur; sine qua in Ecclesiis ipsis non suorum ordinum nullo modo prædicare possint, quod etiam in Ecclesiis suorum ordinum contradicente Episcopo eis prohibetur.

Seß. 5. de reform. c. 2.

Seß. 24. c. 4.

De Prædicatoribus malè prædicantibus. CAN. IIII.

QVOD si Prædicator (quod absit,) errores, aut scandala disseminauerit in populum, etiam si in monasterio sui, vel alterius ordinis prædicet, Episcopus ei prædicationem interdicat. Quod si hæreses prædicauerit: contra eum secundũ iuris dispositionem, aut loci consuetudinem, procedat, etiam si prædicator ipse à generali, vel speciali priuilegio exemptum se esse prætenderet, quo casu Episcopus auctoritate Apostolica, & tamquam Sedis Apostolicæ delegatus procedet.

Seß. 5. de reform. c. 11.

De Regularibus delinquentibus. CAN. V.

QVOD Regulares extra Monasterium degentes, etiam sui ordinis priuilegii prætextu, ab Ordinario loci, tam quàm super hoc a Sede Apostolica delegato, si deliquerint, secundum canonicas sanctiones, uisitari, puniri, & corrigi possunt. Et qui intrà Claustra monasterii degunt, & extrà ea ita notoriè deliquerint, ut populo scandalo sint, termino ab Episcopo præfigendo, à suo superiore omninò puniantur, sin minus superior à suo superiore officio priuetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit.

Seß. 6. de reform. c. 3.

Seß. vlti. de refor. c. 14.

De visitatione Ecclesiarum.

CANON VI.

Sess. 7. de refor. c. 8.

QVOD locorum Ordinarii Ecclesias quascumque quomodolibet exemptas, auctoritate Apostolica singulis annis visitare possint, non autem ipsa Monasteria quoad correctionem fratrum.

De Regularibus Translatis.

CAN. VII.

Sess. vlt. de refor. c. 20.

QVOD Regulares translati de vno Ordine ad alium sub sui Superioris obedientia perpetuò maneant. Et quod nemo Regularis cuiuscunque facultatis vigore, transferatur ad laxiorem religionē. Nec detur licentia cuiquam Regulari occultè ferendi habitum suæ religionis.

De Missarum eleemosinis.

CAN. VIII.

Sess. 14. de refor. c. 11.

QVOD cuiusuis generis mercedum, conditiones, pacta, & quicquid pro Missis nouis celebrandis datur, atque illiberales eleemosinarum exactiones, potius quàm postulationes, aliaque huiusmodi, quæ à simoniaca labe, vel certè turpi quæstu non longè absunt, omninò prohibeantur.

De vagis, & ignotis Sacerdotibus.

CAN. IX.

Sess. vlt. de regul. c. 19

QVOD Episcopi in suis Diœcesibus interdicant, ne cui vago, & ignoto Sacerdoti Missas celebrare liceat: ideò sintcauti Fratres, litteras dimissorias ab Episcopo ordinante, seu à proprio Prælato (cum alicubi se transferre ex merito obedientiæ contigerit) habere.

De loco celebrandi Missam.

CAN X.

Eadē Sess. & Decret.

QVOD non patiatur priuatis in domibus, atque omninò extra Ecclesiam, & ad Diuinum tantum cultum dedicata, oratoria ab eisdem Ordinarijs ordinanda, & visitanda sanctum Sacrificium à sęcularibus, aut Regularibus quibuscumque peragi.

De

De ceremonia Missarum.

C A N XI.

QVOD caueatur, ne Sacerdotes, aliis quam debitis horis celebrẽt, neve ritus alios, vel alias ceremonias, & preces in Missarum celebratione adhibeant pręter eas, quæ ab Ecclesia approbatæ, ac frequẽti, & laudabili vsu receptæ sunt.

Eadẽ Sess. & Decre.

De certo numero Missarum, & Candelarum remouendo.

C A N. XII.

QVOD quarumdam Missarum, ac candelarum certus numerus qui magis à superstitioso cultu, quàm à vera Religione inuentus est, omninò ab Ecclesia remoueatur.

Ead. Sess. & Decr.

De voce capitulari.

C A N. XIII.

QVOD quicunque in Cathedrali, vel Collegiatà sæculari, vel Regulari Ecclesia, Diuinis Mancipatus officijs, in Subdiaconatus Ordine saltem constitutus non sit, vocem in huiusmodi Ecclesijs in Capitulo non habeat.

Sess. 22. c. 4. de refor.

Vbi est notandum, quod si statutis alicuius Religionis caueatur, etiam Sacris initiatos habere uocem in Capitulo, non prohiberi à Concilio Tridentino quin eam habeant, etiam quod in Sacris non sint: quoniam Decretum Concilij non comprehendit Monasteria Regularium, sicut Reuer. Patri Fratri Gaspari totius Ordinis Minimorum Correctori Generali Consulenti Illustriss. Cardinales Sacræ Congregationis interpretes Concilij, responderunt die decima Ianuarij, 1573.

Declaratio Sacrę Congreg. Concilij.

De Litteris dimissorijs pro Sacrorum Ordinum susceptione.

C A N. XIIII.

QVOD nullus absque sui proprii Prælati expresso consensu, aut litteris dimissorijs ad aliquos Sacros, aut Minores Ordines, vel primam tonsuram promoueatur, aliàs ab executione Ordinum sic susceptorum, donec suo prælato visum fuerit, ipso iure est suspensus.

in suo Cõpend. priuil. fol...

Vbi etiam est notandum, quod super prædicto decreto à Sacra Cõgregatione Illustrissimorum Card. Concilij interpretum nouiter emanauit declaratio tenoris infrascripti videlicet.

Congregatio Concilij censuit, superiores Regulares posse suis subditis ẽt in Regularib. qui prędití qualitatib. requisitis, Ordines suscipere voluerint, litteras dimissoriales concedere ad Episcopum tamen Diœcesanum; & si is absuerit, vel non esset habiturus ordinationes, ad quẽcumque alium Epis. dum tamen ab eo Epõ, qui Ordines cõtulerit examinentur, quo ad doctrinã, & dum ipsi regulares non distulerint de indu-

Declar. Sacræ Cong. Concilij.

industria concessionem dimissariorum in id tempus, quo Episcopus Diœcesanus, vel absuturus, vel nullas habiturus esset ordinationes. Verum cum à Superioribus Regularibus, Episcopo Diœcesano absente, vel ordinationes non habente, litteræ dimissoriæ ad alium Episcopum dabuntur, in eis vtique huiusmodi causam absentiæ Diœcesani Episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum exprimendam esse. Hier. Card. Matthęius.

De minoribus Ordinibus ab alijs quàm ab Episcopis non suscipiendis.

CAN. XV.

Sess. 23. ca. 10. de r. fo.

QVOD Abbatibus, ac alijs quibuscunque qantumuis exemptis, non liceat in posterum intra fines alicuius Diœcesis consistentibus, etiam si nullius Diœcesis, vel exempti esse dicantur, cuiquam, qui Regularis subditus sibi non sit, tonsuram, aut minores Ordines conferre.

De promotione ad minores Ordines.

CAN. XVI.

Sessio. 23. Can. 11.

QVOD Minores Ordines ijs, qui saltem Latinam linguam intelligant, per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo expedire magis videretur conferantur. Hi verò non nisi post annum à susceptione postremi gradus minorum Ordinum, ad Sacros Ordines promoueantur, nisi necessitas, aut Ecclesiæ vtilitas aliud exposcat.

De promotione ad maiores Ordines.

CAN. XVII.

Sess. 23. c. 13. & 14.

QVOD post susceptionem minorum Ordinum, nemo ad maiores promoueatur, nisi inter vnumquemq; eorum sit interiectū ad minus spacium vnius anni integri, nisi necessitas, aut Ecclesię vtilitas iudicio Episcopi aliud exposcat.

Declarat. sāctis. Congreg. Concilij.

Ideò si in aliquo Conuentu sit necessitas ministrorum, quę Patrum consilio iudicetur sufficiens cā, vt aliter fiat, ordinaturo Epo ea referatur, cuius erit iudicare de illa. Sic Generali Correctori Minimorum consulenti die 7. Febr. 1571. responderunt Illustriss. Card. Sanctiss. Congregationis interpretes Concilij Tridentini.

De ætate ordinandorum.

CAN. XVIII.

Sess. 23. capite 12.

QVOD nullus, etiam Regularis, ad Subdiaconatus Ordinem ante vigesimum secundum, ad Diaconatus ante vigesimum tertiū, ad presbyteratus ante vigesimum quintum ætatis suæ annum promoueatur.

De

De examine ordinandorum.

C A N. XIX.

QVOD nec sine diligenti Episcopi examine ordinentur Regulares, priuilegijs quibuscumque ad hoc penitus exclusis.

Sess. 23. capite 12.

De duobus Sacris Ordinibus eodem die non conferendis.

C A N. XX.

QVOD duo Sacri Ordiness, non eodem die, etiam Regularibus non conferantur, priuilegiis, atque indultis quibusuis concessis, non obstantibus quibuscunque.

Sess. 27. c. 13.

De communione à Ministris Altaris frequentanda.

C A N O N. XXI.

QVOD Subdiaconi, & Diaconi sciant maximè decere, si saltem omnibus Dominicis, & sollemnibus cum Altari ministrauerint Sacram Communionem perceperint.

Sessio. 23. cap. 13.

De ministerio Sacrorum Ordinum non nisi ab ordinatis exercendo.

C A N. XXII.

QVOD sacris Altaris ministeria non nisi per constitutos in dictis Ordinib. exerceantur.

Sess. 23. ca. 17.

Ideò Fratres Prædicatores in executionem huius Canonis in Capitulo Bononiæ celebrato, de anno 1564. ordinarunt, quod in eorum Cōuentibus, in quibus Fratrum est sufficiens copia sacri Altaris ministeria, etiam minima ab ordinatis ministris quoad fieri possit exerceantur, nullusque deinceps Sacris vestibus indutus sollemniter Epistolam canere permittatur, qui ad eum ordinem non fuerit ritè promotus, quod quidem ab omnibus seruari debeat.

Statutum Frũ Pręd.

De confessione quando à Sæcularibus audienda.

C A N. XXIII.

QVOD nullus Sacerdos, etiam Regularis possit confessiones sæcularium, etiam Sacerdotum, audire, nisi aut parochiale beneficiũ habeat, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessariũ, aut aliàs idoneus iudicetur, & approbetur, priuilegiis, & consuetudine, quacumque etiam immemorabili, non obstantibus.

Sess. 27. capite 15.

De

De illis, qui Synodo Diœcesanæ interesse tenentur.

CAN. XXIV.

Sessio. 24. de reform. cap. 2.

QVOD Synodi Diœcesanæ quotannis celebrentur, ad quas exempti etiam omnes, qui aliàs cessante exemptione interesse deberent, nec capitulis generalibus subduntur accedere teneantur, ratione tamen parochialium, aut aliarum sęcularium Ecclesiarum, etiam annexarum debeant ij, qui illarum curam gerunt quicunque illi sint Synodo interesse.

De examinatoribus pro beneficijs conferendis.

CAN. XXV.

Seſſ. 24. de refor. c. 8.

QVOD Examinatores possint esse etiam Regulares ex ordine Mendicantium, iurentque ad Sancta Dei Euangelia fideliter munus executuri. Caueantq; ne quicquam occasione huius examinis nec ante, nec post accipiant, alioquin simonię vitium incurrant, & de his omnibus in Synodo prouinciali (si opus fuerit) rationem reddere teneantur.

De obseruatione Regulæ, & communitate seruanda.

CAN. XXVI.

Seſſ. 25. capite 1.

QVOD omnes Regulares tam viri, quàm mulieres ad Regulę, q̃ professi sunt, præscripta, vitam instituant, & componant, & quæ ad suæ professionis perfectionem, vt obedientiæ, paupertatis, & castitatis, ac si quæ alia alicuius regulæ, & ordinis pecularis vota, & pręcepta ad eorum respectiuè, essentiam, necnon ad communem vitam victum, & vestitum conseruanda pertinentia fideliter obseruent, omnisque cura, & diligentia à Superioribus adhibeatur tam in Capitulis prouincialibus, & generalibus, quàm in eorum visitationibus, quas suis temporibus facere non permittant, vt ab illis non recedatur.

De proprietate extirpanda.

CAN. XXVII.

Seſſ. vlt. de regul. c. 3.

QVOD nemini Regularium, tam virorum, quàm mulierum liceat bona mobilia, vel immobilia cuiuscumque qualitatis fuerint, etiam quouis modo ab eis acquisita tamquam propria, aut etiam nomine Conuentus, possidere, vel tenere: sed statim superiori tradantur, Conuentuique incorporentur.

De

De bonis, quę potest Superior concedere, & quæ non.

CAN. XXVIII.

QVOD non liceat Superioribus bona stabilia alicui regulari concedere, etiam ad vsumfructum, vel vsum, administrationem, vel cōmendā. Mobilium verò vsum ita permittant, vt eorum supellex statui paupertatis conueniat, nihilque superflui in ea sit, nihil etiam, qđ sit eis necessarium eis denegetur. Quod si quis aliter quicquam tenere deprehensus, aut conuictus fuerit, is biennio actiua, & passiua voce priuatus sit, atque etiam iuxta suæ Regulæ, & Ordinis Constitutiones puniatur.

Seſſ. vlt. de regul. c. 3.

De numero Regularium in Monasterio constituendo.

CAN. XXIX.

QVOD in Monasterijs, & Domibus tam virorum, quàm mulierū bona immobilia possidentibus, vel non possidentibus, is tantum numerus constituatur, ac in posterum conseruetur, qui vel ex redditibus proprijs Monasteriorum, vel ex consuetis eleemosinis commodè possit sustentari.

Seſſ. vlt. de regul. c. 3.

De Conuentibus nouis, quomodo accipiendis.

CAN. XXX.

QVOD nec de cætero similia loca eligantur sine Episcopi, in cuius Diœcesi coustruenda sunt, licentia prius obtenta.

Seſſ. vlt. de regul. ca. 4.

De Fratribus sine Superiorum licentia alterius obsequio non subijciendis.

CAN. XXXI.

QVOD nullus Regularis sine sui Superioris licentia prædicationis, lectionis, aut cuiusuis pij operis prætextu subijciat se obsequio alicuius Prælati Principis, vel Vniuersitatis, vel Communitatis, quod si contrafecerit, tanquam inobediens arbitrio Superioris puniatur.

Seſſ. vlt. de regul. c. 4.

De Fratribus sine licentia à Conuentibus non discedendis.

CAN. XXXII.

QVOD non liceat Regularibus à suis Conuentibus recedere, etiam prętextu ad Superiores suos accedendi, nisi ab eisdem missi, aut vocati fuerint, aliàs quod ab Ordinariis locorum puniantur.

Seſſ. vlt. de regul. c. 4.

De

De Fratribus ad vniuersitates Studiorum Missis.

Sess.vlt.de regul. c. 4.

C A N. XXXIII.

QVOD illi, qui studiorum causa ad Vniuersitates mittuntur in Conuentibus, tantum habitent, alioquin ab Ordinarijs contra eos procedatur.

De Monialium clausura.

C A N. XXXIV.

Sess.vlt.de regul.ca.5.

QVOD vniuersi Episcopi in omnibus Monasterijs sibi subiectis ordinaria, in alijs verò Sedis Apostolicæ auctoritate clausuram Sanctimonialium, vbi violata fuerit, diligenter restitui, & vbi inuiolata est, conseruari maximè procurent.

De Monialibus è Monasterio exeundis.

C A. N XXV.

Sess.vlt.de regul.c. 5.

QVOD nemini Sanctimonialium liceat post professionem exire à Monasterio, etiam ad breue tempus, quocumque prætextu, nisi ex aliqua legitima causa ab Episcopo approbanda.

De prohibitione ingressus ad Monasteria.

C A N XXXVI.

Sess.vlt.de regul.ca.5.

QVOD ingredi intra septa Monasterij, nemini liceat cuiuscunq; generis, aut conditionis, sexus, vel ætatis fuerit, sine Episcopi, vel Superioris licentia in scriptis obtenta, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda.

De Monasterijs Monialium intra Vrbes reducendis.

C A N. XXXII.

Sess.vlt.de regul.ca.5.

QVOD Monasteria Sanctimonialium extra mœnia Vrbis, vel Oppidi curent Episcopi, & alij Superiores (si ita videbitur expedire) vt ad noua, vel antiqua Monasteria intra Vrbes reducantur.

Sanctimonialium.

C A N. XXXIII.

Sess. vlt.de regul.ca.5.

QVOD attendant diligenter Episcopi, & alii Superiores Monasteriorum Sanctimonialium, vt saltem semel singulis mensibus confessionem peccatorum faciant, & Sacrosanctam Eucharistiam suscipiant.

De

De Confeßore extra ordinario Monialibus offerendo.

C A N. X X X I X.

QVOD præter ordinarium confessorem, alius extraordinarius ab Episcopo, & alijs superioribus bis, aut ter in anno offeratur, qui omnium confessiones audire debeat.

Sess. ult. de regul. cap. 10.

De loco seruanda Eucharistia in Monasterijs Monialium.

C A N. X L.

QVOD Sanctissimum Christi Corpus intrà chorum, aut septa Monasterii Monialiũ, & non in publica Ecclesia conseruetur, prohibet sancta Sinodus, non obstante quocumq; indulto, aut priuilegio.

Sess. vlt. de regul. cap. 10.

Debent tamen Superiores dictorum Monasteriorum, ut quantum fieri potest: is locus conseruandæ Eucharistiæ in Ecclesia publica intelligatur, qui existentibus intra chorum monialibus conspicuus fit. Ita Fratres prædicatores in Capitulo Bononiæ de anno 1564. celebrato ordinarunt.

Statut Prę fratrũ rũ. dicatorũ.

De modo secreto in electione seruando.

C A N. X X X X I.

QVOD electio Superiorum quorumcumque, & aliorum officialium, ac Generalium, & Abbatissarum fiat per vota secreta, ita ut singulorum eligentium nomina nunquàm publicentur. ¶ Vbi est aduertendum electionem commissorum sub prædicto decreto comprehendi, & propterea formam in eo præscriptam seruari debere sicut sacra congregatio Concilii censuit, vt Generali Minimorum correctori Consulenti respondit die 25. Ianuarij 1571.

Sess. vlt. de regul. cap. 6.
Declaratio sacræ congreg. Concilii.

De uocibus non supplendis. *C A N. X X X X I I.*

QVOD in posterum non liceat Prouinciales, aut Abbates, Priores, aut alios quoscunque titulares ad effectum electionis faciendæ constituere, aut uoces, & suffragia absentium supplere, ¶ Vbi est notandum, quòd si ex institutis, aut decretis alicuius religionis liceat Superioribus absentibus, & legitimè impeditis mittere ad capitulum generale alium fratrem, qui tamquam eorum procurator suo loco, & nomine det uocem in electione, Concilium Triden. id nó prohibuisse, sicut Minimorum Correctori generali consulenti responderunt illustriss. Cardinales interpretes Sacræ Congregationis Concilii de anno 1570.

Sess. vlt. de regul. cap. 6.
Declaratio sacræ congreg. Concilii
Passerci lus in su compéd. priuil. 1570. fol. 230.

De aetate eligendi in Abbatissam Mo nialium.

C A N. XXXXIII.

Sess. ult. de regul. cap. 7.

QVod Abbatissa, & Priorissa, & quocumque alio nomine præfecta, vel præposita appelletur, eligatur non minor annis quadraginta, & quæ octo annis post expressam professionem laudabiliter vixerit. Quod si his qualitatibus non reperiatur in Monasterio, ex alio eiusdem ordinis eligi possit, & si hoc etiam incómodum superiori qui electioni præest videatur, ex ijs quę in eodem Monasterio annum trigesimum excesserint, & quinque saltem annis post professionem rectè vixerint, Episcopo, vel alio superiore consentiente, eligatur.

De loco accipiendi vota Monialium tempore electionis faciendę.

CANON. XXXXIIII.

Sess. vlt. de regul. cap. 7.

QVod is, qui electioni præest Episcopus, vue alius Superior claustra Monasterij non ingrediatur, sed antè cancellorum fenestellam vota singulorum audiat, seu accipiat.

De gubernatione Monialium.

C A N XXXXV.

Sess. vlt. de regul. cap. 9.

QVod Monasteria sanctimonialium sanctę sedi Apostolicæ immediatè subiecta ab Episcopo gubernentur. Quæ verò à deputatis in capitulis generalibus, vel ab alijs regularibus reguntur, sub eorum cura, & custodia relinquantur.

De monasterijs, quibus animarum cura annexa est,

C A N. XXXXVI.

Sess. vlt. de regul. cap. 11.

QVod in Monasterijs, seu Domibus virorum, seu mulierum, quibus imminet cura animarum personarum sęcularium præter eas, quæ sunt de illorum Monasteriorum, seu locorum familia, personæ tam regulares, quam sęculares huiusmodi curam, & sacramentorum administrationem pertinent iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi, in cuius Dięcesi sunt sita. Ecceptis Monasterijs, seu locis, in quibus Abbates, Generales, aut capita ordinum sedem ordinariam principalem habent, atque alijs Monasterijs seu Domibus, in quibus Abbates, aut alij Regularium superiores iurisdictionem Episcopalem, & temporalem in parrochos, & parrochianos exercent.

DE

De interdictis, et Censuris à Regularibus obseruandis.
C A N. XXXXVII.

QVod censurę, & interdicta, nedum à sede Apostolica emanata, sed etiam ab ordinarijs promulgata, mandante Episcopo à Regularibus in eorum Ecclesijs publicentur, atque seruentur.

Sess. vlt. de regul. cap. 12.

De Festis à regularibus seruandis.
C A N. XXXXVIII.

QVod dies festi, quos in Dięcesi sua seruandos Episcopus pręcepe rit, ab exemptis omnibus; etiam regularibus, seruentur.

Sess. vlt. de regul. cap. 12.

De controuersijs in pręcedentijs ab Episcopo sedandis.
C A N. XXXXIX.

QVod controuersias omnes de pręcedentia, quę per sępè cum scandalo oriuntur inter Ecclesiasticas personas, tam seculares, quam regulares, Episcopus, amota omni appellatione, componat.

Sess. vlt. de regul. cap. 13.

De exitu ad publicas processiones.
C A N. L.

QVod exempti omnes, tam clerici sęculares, quam regulares, etiã Monachi, ad publicas professiones uocati, accedere compellantur.

Sess. vlt. de regul. cap. 13.

De tempore professionis.
C A N. LI.

QVod in quacumque religione tã virorum, quam mulierum professio non fiat antè decimum sextum annum expletum, nec qui minori tempore, quam per annum, post susceptum habitum in religione steterit, ad professionem admittatur.

Sess. ult, de regul. cap. 15.

De non differendo tempore professionis.
C A N. LII.

QVOD finito tempore nouitiatus Superiores nouitios, quos habiles inuenerint ad profitendum, admittant, aut è monasterio eiiciant.

Vbi est notandum, quod relatione per sanctissimam congregationem Concilij Sanctissimo Domino Pio V. facta Sanctitas sua dixit.

Declaratio Sacrę congregationis Cõcilii·

xit. Concilium d. capituli 26. procedere tantum in illis nouitiis: quos Superiores lapso tempore nouitiatus, habiles inuenerint non in his, quos inhabiles repererint, ut sunt illi, qui non benè adhuc didicerunt, & ideò quo ad istos Sanctitas sua concessit, quod Superiores possint illorum professionis tempus prorogare, dummodo habeant spem probabilem quod efficiantur habiles, intrà sex mẽses. Sicut Correctori Generali Minimorum consulenti responderunt Illustriss. Cardinales interpretes Sanctissimæ Congregationis Concil.

Parssa ell. v. comp. priuil. fol. 131.

De renuntiatione bonorum quando, & quomodo à nouitijs facienda.

CAN. LII.

Sess. vlt. de regul. cap. 16.

QVod nulla renunciatio, aut obligatio ante professionem facta, valeat, nisi cum licentia Episcopi, siuè eius Vicarii fiat intrà duos menses proximos antè professionem, ac non aliàs intelligatur effectũ suum sortiri, nisi secuta professione.

De bonis nouitiorum infra tempus nouitiatus recipiendis, vel non.

CAN. LIII.

Sess vlt. de regul. cap. 16.

QVod ante professionem nihil recipiatur de bonis nouitii etiam sponte oblatum à parentibus, vel curatoribus eorum, nisi pro victu, & vestitu illius temporis, quo in probatione steterit, & hoc sub anathematis pœna, tam dantibus quam recipientibus præcipitur, & quod abeuntibus ante professionem omnia restituantur, quæ sua erãt.

De tempore suscipiendi habitum à puellis Deo dicandis.

CAN. LV.

Sess. ult. de regul. cap. 17.

QVod puella, quæ habitum regularem suscipere voluerit maior duodecim annis sit non ante eum suscipiat.

De puellis nouitiatibus ab Ordinarijs ante professionem examinandis.

CAN. LVI.

Sess. ult. de regul. cap. 17.

QVOD nec postea ipsa, vel alia professionem emittat, quam explorauerit Episcopus, vel eo absente, vel impedito, eius Vicarius, an coacta, vel seducta fuerit.

DE

De poenis Abbatissæ non denunciantis tempus professionis episcopo. C A N. LVII.

QVod professionis tempus ne Episcopus ignoret, teneatur præfecta Monasterij eum antè mensem certiorem facere. aliàs quandiù Episcopo uidebitur ab officio suspensa sit.

Sess.ult. de regul. cap.17.

De non cogendis, vel impediendis mulieribus ad religionem. C A N. LVIII.

QVod eos qui cogunt mulieres ad ingrediendum Monasterium uel ad suscipiendum habitum, uel admittendam professionem. Et qui sanctam Virginem, uel aliarum Mulierum voluntatem ueli accipiendi sine iusta causa impedierint, sancta synodus anathemati subijcit.

Sess.ult. de regul. cap.18.

De remedio illius, qui prætendit suam professionem non tenere. C A N. LIX.

QVod quicumque regularis prætendit se per uim, & metum ingressum religionem, aut ante ætatem professum fuisse, aut quid simile, non audiatur, nisi intra quinquennium tantum a die professionis, & tunc non aliter, nisi causas, quas prætenderit deduxerit coram superiore suo, & ordinario. Quod si antè spontè habitum dimiserit, nullatenus ad allegandum quamcumque causam admittatur, & tamquam apostata puniatur.

Sess.ult. de regul. cap. 19.

De excommunicationis sententia ferenda. C A N. IX.

Sess.25. de refor. cap.3.

QVod quamuis excommunicationis gladius neruus sit Ecclesiasticę disciplinæ, sobriè tamen magnaque circumspectione exercendus est, cum experientia doceat, si temerè, aut leuibus ex rebus incutiatur, magis contemni, quam formidari, & perniciem potius parare, quàm salutem:

Sess.25. de refor. cap.4.

De remedio Missarum. C A N. LIX.

Declaratio sacræ congreg. Concilii.

QVOD in Ecclesijs, vbi magnus Missarum numerus reperitur, possint generales ordinum in suis capitulis generalibus statuere circa hoc quicquid magis expidire uidebitur.

Vbi sciendum, quod huiusmodi facultas concessa per Concilium Tridentinum preposito sicut correctori generali Minimorum per illustrissimos Cardinales sanctissime congregationis interpretes Concilij die 7. Febrarij 1573. responsum fuit.

De locatione bonorum ecclesiæ anticipatis solutionibus non faciendis.

CAN. LXII.

Sess. 25. de refor. cap. 11.

QVod locationes rerum Ecclesiasticarum si anticipatis solutionibus fiant, nullatenus in præiudicium successorum validè intelligantur quocumque indulto, aut priuilegio non obstante.

De Quarta funeralium.

CAN. LXIII.

Sess. 25. de refor. cap. 13.

QVod quibuscumque in locis iam annos quadraginta quartam, quæ funeralium dicitur, Cathedrali, aut Parrochiali Ecclesiæ solita esset persolui, ac postea fuerit ex quocumque priuilegio monasterijs concessa, post hac integro iure, & eadem persoluatur.

De arctioribus statutis vltra consilium etiam seruandis.

CAN. LXIIII.

Sess. vlt. de regul. cap. 22.

QVod si qui regulares tam viri, quam mulieres sint, qui sub arctiori regula, vel statutis viuunt, excepta facultate habendi bona immobilia in communi, eos ab eorum instituto, & obseruantia S. Synodus amouere non intendit. Ideo supra Canone 48. per quod cauetur, quod omnes, etiam regulares quoscumque ad publicas processiones vocati accedere compellantur, concilium exceptuat eos, qui sub strictiori clausura viuunt.

De decretis Concilij Tridentini vt supra de Regularibus prescriptis ab eis seruandis.

CAN. LXV.

Sess. ult. de regul. cap. 22.

OMnia, & singula decreta Sacri Concilii Tridentini supra descriptis, & contenta in eis sancta Synodus obseruari præcipit in omnibus cęnobijs, ac Monasteriis, Collegijs, ac Domibus quorumcumque Monachorum, ac Regularium, ac Monialium Virginum, & Viduarum sub custodia, & gubernatione dependentia cuiuscumque ordinis Mendicantium, vel non Mendicantium, vel aliorum regularium Monachorum, aut Canonicorum quorumcumque non obstantibus eorum omnium, & singulorum priuilegijs, sub quibuscumque formulis verborum conceptis, ac Maremagnum appellatis.

DE

De priuilegiis, & facultatibus, decretis prædictis ipsius non aduersis confirmatione.

CAN. LXVI.

QVOD in cæteris omnibus præfatorum ordinum priuilegia, & facultates, quæ ipsorum personas, loca, & iura concernunt, firma sint, & illæsa.

Seff. vl. de regul. cap. 20. in fine.

DE MARE MAGNO PRIVILEGIORVM.

Alijsq; Constitutionibus, & litteris Apostolicis earumq́; validitate tit. iij. c. j.

QVAMVIS Romanorum Pontificum Constitutiones, ac oĩa Sedis Apostolicæ Decretales littere, seu Epistolæ non sint Canonum Codicibus compaginatæ: nihilominus eamdem uim, & robur in iudicio, & extrà habere dignoscuntur, ac si in corpore iuris essent clausæ, & propterea ab omnibus sunt indistinctè recipiendæ, & inuiolabiliter seruandæ tamquam ipsius Beati Petri diuina uoce firmatæ, sicut eiusmodi sũt omnes litterę Apostolicæ (aliàs Bullæ vocatę) Regularium priuilegia, & indulta concernentes; in huiusmodi collectione impressę, inter quas etiam est, | Bulla magna quamplurimis priuilegijs Apostolicis referta; quę ob illorum ingentem copiam Mare magnum, etiam vulgariter nuncupata est. Hanc autem priuilegiorum compilationem nonnulli Summi Romani Pontifices suorum prędecessorum priuilegia colligendo, & propria quoque desuper addendo, conficiendam mandarunt quam postea Sixtus IIII. a se ampliatam, & approbatam ferè omnibus mendicantium Ordinibus mutatis in eo nominibus, specialiter condonauit, sed quoniam priuilegia, & indulta, quæ in Mare Magno vnius ordinis mendicantium continentur, illa eadem in alijs habentur, ideò breuitatis gratia in præsenti collectione Bulla Maris Magni Prædicatorum, & Minorum dumtaxt impressa fuit. Quæ quidem Bulla, nec non aliæ omnes supra impressæ partim ab originalibus, partim verò ex legitimis transumptis per Prælatos, seu Notarios publicos iuxtà facultatem eis traditam authenticatis, fuerunt fideliter extractæ.

c. si Romanorũ, dist. 19. gloss. in proem. extraua. com. c. sic omnes ead. dist. c. institutionis nostræ 25. q. 1.

SVMMARIVM PRIVILEGIORVM

Quę in Bulla Maris Magni, & Bulla Aurea Sixti IIII. continentur, cum moderatione ad singula Concilii Trid. in margine annotata.

Electiones Pred. per vota secreta fieri debent, absque publicatione nominũ eligentiũ Concili. Trident. can 41.

§. j.

QVOD Generalis tertius ordinis caput, eò ipso quod secundum illius constitutiones fuerit electus, statim eiusdé ordinis verus Prior, seu Minister (vel alio quocumque nomine vocetur) Generalis effectus curam animarum Fratrũ ipsius ordinis habet, & libere gerit, ipsosque fratres auctoritate propria ligare, & soluere necnon à suis Prioribus seu ministris Prouincialibus iuxtà ordinis constitutiones amoueri, & absolui ab officio valet.

Reformatum per Conc Trident. can. eodẽ tenentur professionem fidei emittere re iuxta formam bullę Pii iiii. Cõst. iiii. in 2. par. coll.

§. ij.

QVod in electionibus Generalis, seu Prouincialis Prioris, seu Ministri Fratribus ipsis, qui electioni interesse debẽt non currat tempus super hoc à iure statutum, neque in prædictis iuris regulis coarctentur.

§. iij.

QVod Prioris Guardiani, seu Custodes secundum ordinis instituta per electionem, seu aliam prouisionem instituti, post ipsam electionem, aut prouisionem de eis factam statim curam animarum fratrum sibi subditorum ipsius ordinis habent, illosque ligare, ac soluere iuxta eiusdem ordinis statuta valent.

concordat Concil. Trident. can. 2.

§. iiij.

QVod Fratres secundum constitutiones ordinis conuentibus in lectores deputati, sine alterius licentia, & præuio examine in domibus dicti ordinis in Theologica facultate liberé legere, & docere possunt.

Quod

§. v.

QVOD Ministri, & Diffinitores Prouinciales possunt Fratres eruditos examinare, & in Prædicatores deputare in eorum Capitulis Prouincialibus.

Cócordat Conc. Tr. Cano.3.& quędã alia adduntur, vt ibi.

§. vj.

QVOD Fratres Ordinandos possint quibuscumque Episcopis communionem, & gratiam Sedis Apostolicæ habentibus præsentare, & absque eorumdem examine illos ad Sacros Ordines promoueri facere.

Moderatũ per Conc. Trid. Canone 16.

§. vij.

QVOD Fratres, vbi degunt, possint habere Oratoria, & cum Altari portatili celebrare, atque Sacramenta recipere.

Restrictũ est hoc priuil. ad Oratoria tatũ ab Ordinarijs approbata p Cóc. Trid. Can. 10.

§. viii.

QVOD Fratres tempore Generalis interdicti in suis Ecclesijs, & alijs possint celebrare submissa voce, ianuis clausis, non pulsatis campanis, interdictis exclusis, & Sacramenta recipere, nisi causam dederint interdicto, vel specialiter sit eis prohibitum.

Moderatũ p Cóc. Trid. Canone 47.

§. ix.

QVOD Fratres in obsequiis suis morantibus Sacramenta ministrare, eosq; sepelire licitè valeant.

§. x.

IN terris, vel personis interdictis, vel excommunicatis generaliter Fratrum seruitijs deputati, sententiæ interdicti non ligantur, ibique possunt audire Diuina, nisi causam, & ipsi interdicto dederint.

Alijs etiã de iure cómuni permittitur, et nónulla alia cócedũtur, per ca. rpe, de sét. exco.i sexto, vt isrà, num....

§. xi.

QVOD Fratres possint in terris excommunicatorum morari, & tunc, & quando per eas transeunt necessaria recipere valeant.

§. xii.

PRÆLATI Ordinis Fratribus sibi commissis, & alijs eiusdem Ordinis ad ipsos declinantibus à sententia excommunica-

nicationis, & interdicti generaliter à iure, vel à Iudice promulgatis, siue ante ingressum, siue post incurrerint, beneficia absolutionis impendere, & cum huiusmodi ordinatis, etiam qui in loco interdicto ce celebrauerint, dispensare possunt.

§. xiij.

PRęlati Ordinis possunt à suis Confessoribus, quos elegerint, absolui, & dispensari, eo modo, quo ipsi suos Fratres absoluere, & dispensare valent.

§. xiiij.

QVOD intrantes Ordinem à censuris (obseruata forma Canonica) à Pręlatis Ordinis possunt absolui, & dispensari si celebrauerint in illis, vel loco interdicto, aut Ordines receperint, ęre alieno satisfacto, qui sic tamen absoluuntur, quod si mox Ordinem non intrauerint in easdem sententias relabantur.

§. xv.

QVOD Fratres non possint citari, neque conueniri per litteras Sedis Apostolicæ, vel Legatorum, nec ad pecuniam colligendam compelli, nec ad correctionem, visitationem Monasteriorum, vel Ecclesiarum, causarum cognitiones, aut censurarum denunciationem, neque ad recipiendam curam Monialium, vel personarum Religiosarum extra Ordinem, nisi in litteris specialis mentio, de huiusmodi indulto fiat.

Quod ad censurarũ publicationem moderatur p Cõc. Trid. Can. 47.

§. xvj.

QVOD Fratres non compellantur ad visitanda Monasteria cuiusuis Ordinis, & earum confessiones audire, vel causarũ commissiones, vel sententiarum executiones recipere.

§. xvij.

Cõcordat Conc. Tri. Can. 31.

QVOD Fratres non compellantur ab Ecclesiarum Prælatis ad deferendas litteras, vel exequendum, aut denunciandum sententias contra Principes, Communitates Populos, & benefactores, nec sint in causis ullis Assessores, sine licentia Papæ.

§. xviij.

QVOD Prælati Ordinis possint Fratres Archiepiscoporum, Episcoporum obsequijs per Sedem Apostolicam deputatos, corrigere, & reuocare.

Fra-

§. xix.

FRATRES prædicantes Crucem: vel contra hæreticos: auctoritate Apostolica per suos prælatos possunt amoueri, & alij in eorum locum subrogari non obstantibus litteris Papæ.

§. xx.

INHIBETVR professis recessus ab ordine absq; licentia Generalis, vel Prouincialis eorum: & recedentes absque licentia, etiam prætextu priuilegij Apostolici, nullus eos retinere ualet, & secus facientes, possunt a Ministris excommunicari.

Cõcordat Conc. Trident. can. 7.

§. xxi.

LICENTIATI à Papa, vel Ministro, seu Superiori, si intrà tres menses religionem minimè ingressi fuerint, eorum Prælati cõtra eos tamquàm Apostatas procedere ualent, sicut contra illos, qui post habitus susceptionem, alterius religionis, infrà tempus probationis in illa facta professione indè præsumpserint resilire.

§. xxij.

POSSVNT Prelati ordinis apostatas Fratres sui ordinis excommunicare, capere, ligare, incarcerare, in quocumque habitu: cum inuocatione bracchij secularis.

§. xxiij.

EIECTI ab ordine à suis Prælatis, vel proprio motu egressi prædicare, confessiones audire, vel docere non possunt nisi ad aliam Religionem vbi hæc munia exercentur de Prælatorum licentia speciali pertransierint, & aliàs Prælati ipsi intrà fines suarum prouinciarum, vel custodiarum mentione præmissa excommunicare possunt.

§. xxiiij.

Moderatũ per Cõcil. Trid. can. 7.

EGRESSI, vel eiecti ab ordine à suis Prælatis cum eorum litteris ad alios licentiare religiosos minime liceat, preterquàm ad Beati Augustini professores, templarios, hospitalarios, aliosq; religiosos arma gestantes, & inhibetur ne prædicti in alijs ordinibus absq; speciali licentia Sedis Apostolicæ recipiantur, & retineantur.

Prohibet dari licentia regulari occultè ferendi habitum suæ religionis per Conc. Trid. can. eodem.

§. xxv.

NVLLVS in Religionis ordine, uel extra, habitum Fratrum uel similem deferre sine Papæ mandato, & ad deponendum per Episcopum sub pœna excommunicationis compellatur.

De

§. xxvi.

DE hortis,& virgultis inhibetur exigi posse Decimas.

§. xxvii.

PRælati Ordinis possunt in vsus pios conuertere omne id, quod intrantes eorum Religionem restituere tenentur, dummodò ij, q̄bus restituendum fuerit, nesciantur, vel non inueniantur.

§. xxviii.

Cōcordat Concil. Trident. Ses. Cano. 63.

APVD Fratres sepultura potest ab omnibus liberè eligi, præterquā ab excommunicatis, interdictis, ac publicis vsurarijs, saluo iure Ecclesiarum, à quibus corpora assumuntur, & leuantur.

§. xxix.

INhibetur defunctorum corpora in cœmiterium Fratrum eis inuitis sepeliri, vel in suis Ecclesijs missas, vel mortuorum exequias celebrari.

§. xxx.

Moderatur per Cōcilium Trident. Can. 24. & 50.

PRohibetur quoq; Fratribus, nisi in necessitatibus, confiteri alijs, quàm Sacerdotibus Ordinis.

§. xxxj.

Absq; Ordinarij licētia prius obtenta loca per regulares ędificari non possūt Cōcil. Tridēt. Can. 30.

INhibetur Ecclesiarum Prælatis, ne inuitis Fratribus suas confessiones audiant, ad Synodum vocent, vel cum eis extra Ciuitates processionaliter exeant, nec suis Constitutionib. subijciant, vel Inquisitiones, & Capitula de ipsis Fratribus faciant, fidelitatis iuramentū, ac manualem obedientiam ab Ordinis Prælatis minimè exigant, aut de statutis Ordinis sese intromittant, neque euocati in Ciuitatib. & Villis à populis ne accedant, prohibeant, neque Ecclesias ædificēt, & contra construentes excommunicare pręsumant.

§. xxxij.

DE oblationibus, & legatis quibuscumque factis Domibus, seu Ecclesijs Fratrum nulla portio Canonica soluatur, neque aliquid à defunctorum executoribus exigatur.

Con-

§. xx xiij.

CONCEDITVR Fratribus, quod quotiescunque de prioribus locis ad alia loca se transferre contingit: exceptis Ecclesijs, possint ædificiorum materiam similiter claues, libros, & paramenta secum transferre, & ædificia cùm solo (exceptis Ecclesijs) per procuratores vendere, & pretium in necessarios usus conuertere, & bona prædicta re à nullo occupari posse prohibetur.

§. xxxiiij.

CONCEDITVR etiam Fratribus ne ad Legatorum, vel Episcoporum præstationem exactioni, vel subsidiorum nec ad ea soluenda per litteras Apostolicas non facientes de indulto huiusmodi mentionem compelli possint.

§. xxxv.

CONCEDITVR quòd Fratres nec ratione delicti, vel rei aut contractus coram Ordinariis conueniri valeant.

§. xxxvj.

IRRITANTVR, & annullantur omnes pœnæ, & suspensionis excommunicationis, & interdicti sententiæ contra concessiones, constitutiones, & inhibitiones Apostolicæ in Fratres loca dictorumq; Fratrũ benefactores, vel executores, aut hæredes prædictorũ promulgatæ.

§. xxxvii.

EXTENDITVR supradictum priuilegium de interdicto quòd illius tempore possint Fratres, & Sorores tertii ordinis ac d. Fratrum procuratores ad diuina officia audienda admitti, & cùm Altari portatili, etiam extrà oratoria eorumdem in loco tamen honesto, & congruenti ipsi Fratres Missam, & alia diuina officia celebrare valeant.

§. xxxviii.

QVOD Prælati ordinis possint absoluere Fratres ab omnibus casibus & censuris, etiam simoniacos, præterquàm hereticos schismaticos li t ratum Apostolicarum falsarios & prohib ta ad infideles deferentes, nàm in istis quattuor casibus tenentur delinquentes ad Sedem Apostolicam pro absolutione obtinenda destinare.

Restringitur in q busdã casibus per Concil. Trid. sess. 7. c. 14 sess. 6. c. 3. & sess. 25. c. ꝓhibet. §. nec liceat & decreto Clemen. viij. const. 1.

Quoad interdicta seruanda moderat̃ per Conc. Trident. can. 47.

Reuocatũ per Cócil. Trident. can. 20.

Exceptis casibus in bulla Cœnæ Dñi o lectis qua huiusmodi priuil. derogatur.

DECLA-

§. xxxix.

DEclaratur, quod priuilegium ſepulturæ prædictum nullius requiſita licentia, parochias cum Cruce proceſſionaliter, vbi fuerint corpora, ingredi poſſint, illaque leuare, & ad eorum Eccleſias deferre, vbi fieri conſueuit, vel Presbyteri id facere requiſiti recuſarent, nec cogi poſſint prius ad Parochias corpora ipſa deferre, vel inibi aliqua officia, vel Miſſas ante, uel poſt ſepulturam celebrare.

§. xxxx.

Innouatũ, ac moderatum p Cócil. Tridẽ. Can. 63.

DEclaratur etiam Iuſtitiam Eccleſiarum, à quibus corpora ipſa defunctorum leuantur, ſaluam eſſe debere, in eo caſu tantum, in quo corpora apud ipſos Fratres ſepeliuntur, de illis verò rebus, quæ Fratribus donata, vel relicta fuerint contemplatione defunctorum, qui apud alias Eccleſias tumulantur, ſeu de illis, quæ eis quoquomodo directè, vel per obligum occaſione prædicta obtinuerint, nulla canonica, aut parochialis portio detur, ſeu tribuatur.

§. xxxxj.

QVOD de piè legatis, relictis, & diſpoſitis dictis Fratribus, & eorum Domibus, locis, & Eccleſijs in genere, vel in ſpecie nulla portio ſoluatur, & ſi aliqua ſoluenda alicui perſonæ, vel loco, ex mandato Apoſtolico, pręcipiatur legata Fratrum in ipſo mandato incluſa minimè cenſeantur.

§. xxxxij.

DEclaratur etiam, quod priuilegium de decimis nõ ſoluendis per dictos Fratres ad Papales extendantur.

§. xxxxiii.

Moderatũ, vt ſuprà notatur in priuil. §. 35

DEcernitur, quod prætextu cuiuſcunque Conſtitutionis Apoſt. & præſertim Innocentii Quarti, nullo modo fratres excommunicari, vel interdici per Prælatos valeant, nec ullam ſuperioritatem ſuper eos, & eorum loca, bonaq; velut notoriè exempta omninò ſibi v& dicare pręſumant, etiam ratione contractus, delicti, ſeu rei, de quibus ageretur.

§. xxxxiiii.

DEcernitur quoque, quod omnes ſententiæ excommunicationis, ſuſpenſionis, & interdicti, ſpecialiter, ſeu generaliter contra perſonas, domos, & loca Fratrum quomodolibet promulgar, & proceſ-

ſus

ſus quicumque contra eorum exemptiones facti, nullius roboris ſint, vel momenti, & pro infectis omninò habeantur.

§. xxxxv.

Conceditur ipſis Fratribus, quod Sacramentum Euchariſtiæ, & Vnctionis extremæ ſibi confitentibus ſubminiſtrare impunè, valeant, recuſantibus parochialium Eccleſiarum Rectoribus, ſuper qua derogatione aſſertioni eorumdem confeſſorum ſtari debeat.

§. xxxxvj.

Conceditur autem, quod bona Moneſtariorum à Monialibus S. Claræ deſtituta, Conuentibus Fratrum Minorum propinquioribus applicari poſſint.

§. xxxxvii.

Decernitur etiam, quod nullus cum habitu Fratrum poſſit extra Eccleſias eorum ſine licentia ipſorum Fratrum ſepeliri, etiam ſi perſonæ Tertii Ordinis ſint, & alibi elegerint ſepulturam, neque in loco electo valeant ſepeliri, niſi de Fratrum Ordinis, & habitus expreſſa licentia.

§. xxxxviii.

Conceditur pariter, quod ſupra Eccleſias parochiales apud Domus fratrum conſtructas, & conſtruendas Ordinarij nullam ſuperioritatem ſibi vendicare præſumant, & quod fratres in dictis Eccleſijs per Capellanum per eos ad nutum ponendum, & amouendũ, curam animarum exercere valeant, & quamdiù dictus Capellanus officium exercuerit eadem libertate, & exemptione fratrum lętetur, & fruatur.

Moderatũ per Conc. Trid. Canone 6.

§. xxxxix.

Indulgetur quoque Pręlatis Ordinis, quod poſſint cum profeſſoribus ſuis ſuper irregularitate ex defectu natalium, adulterio, inceſtu, & ſacrilegio, & quouis alio nefario, & illicito coitu, & irregularitate, præterquam ex homicidio uoluntario, bigamia, & membrorum mutilatione, poſt profeſſionem in Ordine contracta, ita vt (ſic vt præfertur) diſpenſati ad Sacros Ordines promoueri, & omnes adminiſtrationes, officia, & dignitates in Ordine conſequi, & retinere valeãt.

ITEM

§. l.

Dúmodo ab Ordinariis sint approbati, Cóc. Trid. sess. 23. ca. 15. Quamuis.

ITEM declaratur, quod quicumque ex vtriusque sexus Christi fidelibus tempore à iure statuto fratribus Mendicantibus eorum peccata confessi fuerint, eadem parochialis Ecclesiæ Rectori iterum confiteri minimè teneantur, & aliter sentiens, tanquam de hæresi suspectus damnetur, & Inquisitoribus hereticæ prauitatis contra pertinaciter id asserentes procedendi tribuitur facultas.

§. l. j.

COnceditur pariter, quod fratres Prędicatores gaudeant eisdem priuilegijs, quibus Minores, & è contra, & quod Sorores Sanctæ Claræ priuilegijs Sororum Prędicatorum, & econtra mutuis lætentur, & fruantur priuilegiis tam concessis, quàm in futurum concedendis.

§. l. ii.

CEnsuræ, & pœnæ Ecclesiasticæ ipso facto incurrendę statuuntur contra Prælatos, & alias personas, quæ turbare, seu molestare fratres in eorum priuilegiis audent, ac ad id auxilium, consilium, vel fauorem dantes sub eisdem pœnis comprehenduntur.

§. l. i i j.

COnceduntur executores, & iudices Conseruatores, qui ipsos Fratres in eorum priuilegiis tueantur, & defendant, & in quibuscunque earum causis quacumque ratione, & causa, quæ excogitari possit, per ipsos fratres mouendas, iustitiæ complementum in eis administrent, cum omnimoda potestate exequendi quicquid per eos ordinatum fuerit, necnon cum facultate excommunicandi, suspendendi, & interdicendi, & brachium sęculare inuocandi, ac in prædictis causis summariè, simpliciter, & de plano sola facti veritate inspecta contra quoscunque quacumque dignitate, vel exemptione munitos procedendi.

§. l. i i i j.

DEROGATVR etiam omnibus, & singulis dispositionibus, seu Constitutionibus, etiam iuratis, etiam Apostolicis ipsorum fratrum priuilegijs, tam concessis, quàm in posterum concedendis aduersantibus.

§. l v.

DECERNITVR demum, quòd transumptis dictorum priuilegiorum, & litterarum Apostolicarum manu proprii Notarij

rij Curiæ causarum Cam. Apost. aut alicuius Episcopalis, uel Archiepiscopalis sigillo munitis ea prorsus in iudicio, & extra, ubicumque fuerint ostensa, fides eadem adhibeatur, ac si originales essent exhibitæ, uel ostensę.

INDEX PRIVILEGIORVM Quę in constit. eiusdem Sixti IIII. Bulla Aurea nuncupata continentur.

§. j.

APPROBANTVR per Sixtum IIII. & de nouo conceduntur omnes gratię indulgentiæ, & priuilegia prædicatoribus, & Minoribus fratribus.

§. ij.

APPROBANTVR etiam Indulgentiæ concessę visitantibus Ecclesias, Cappellas, & Oratoria fratrum Prædicatorum & Minorum, nec non sororum S. Claræ tertii ordinis.

§. iij.

CONCEDVNTVR quoque uisitantibus dicta loca in festiuitatibus Sanctorum ordinis anni quinquaginta, & totidem quadragenæ, & in festiuitate S. Dominici, & S. Francisci centum anni. & totidem quadragenę.

§. iiij.

INDVLGETVR fratribus professis dictorum ordinum plenaria absolutio ab omnibus reseruatis, & plenaria peccatorum remissio semel in uita, ac in mortis articulo.

Reuocata fuit huiusmodi potestatis restrictio per eundem Sixtum const. 3.

§. v.

TOLLITVR potestas absoluendi à casibus Papalibus per Mare Magnum prouincialibus, & eorum Vicariis, & Custodibus cõcessa, Vicariisq. Generalibus, aut iis, quib. à Generali fuerit delegata reseruata.

§. vj.

CONCEDITVR quod sorores S. Claræ S. Dominici, ac ocuratores, indici, & oblatis, ac utriusque sexus tertii ordinis de pœnitentia gaudeant omnibus priuilegiis fratrum Prædicatorum, & Minorum ordinibus concessis, & concedendis.

§. vij.

ORDINARII & officiales, & Vicarii, aut curati suadentes uel præcipientes subditis ne Fratribus ellemosinas audeant erogare; suspenduntur ab ingressu, & regimine, ac administratione suarum Ecclesiarum, alii uerò inferiores excommunicantur, subditi verò non tenentur præceptis huiusmodi obedite, neque sententia excommunicationis ob causm prædictam contrà eos lata minimè ligantur.

§. viii.

CONCEDITVR quod corpora eligentium sepeliri cum habitu Fratrum possint deferri discooperta sine pallio, uel tegumento.

§. ix.

DECERNITVR quod Fratres beneficiati non possint habere uocem actiuam, uel passiuam: nec priuilegiis gaudere ualeant, nisi de licentia Prælatorum ordinis.

§. x.

MAGISTRO Prædicatorum, & Ministro Minorum tribuitur facultas examinandi, & corrigendi inquisitores hæreticæ prauitatis, & quod inuicem non se impediant.

§. xi.

CONCEDITVR quoque Fratribus Prædicatoribus, & Minoribus Sororibusque S. Claræ, ac utriusque sexus tertij ordinis, ut omnium aliorum ordinum mendicantium gratijs indulgentiis, & priuilegiis coniunctim, uel diuisim concessis, gaudeant, & fruantur.

§. xii.

STATVVNTVR pœnæ, & censuræ Ecclesiasticæ, ipso facto incurrendæ contra inobedientes, seu aliquid in contrarium mandantes.

APPO-

§. xiij.

APPONVNTVR contrariis quibuſcumque clauſulæ derogatoriæ.

§. xiiij.

DECERNITVR fides, tranſumptis manu notarij publici ſubſcriptis, & ſigillo Auditoris Cameræ Apoſtolicæ, vel alterius perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ munitis in iudicio, & extrà adhibenda.

DE PRIVILEGIORVM derogatione. Cap. II.

CVM priuilegia per Summum Pontificem conceſſa, ab eius ſucceſſoribus in totum, vel in partem ad eius libitum moderari, & reuocari poſſint, eo quoniam illius manus à prædeceſſore neque ligari, neque illius, & Sedis Apoſtolicæ poteſtatis plenitudo diminui valeat: Ideo Regularium priuilegia immutabilia non ſunt, niſi in quàtum à ſucceſſoribus Papę concedentis minimè reuocantur, etiam ſi in dictis priuilegiis, ſicut in alijs Apoſtolicis conſtitutionibus appoſita ſit clauſula, quòd non intelligatur reuocata per quamcumq; poſteriorem conſtitutionem, niſi de eis ſpecialis de uerbo ad uerbum mentio fiat, Nam ſi Papa poſtquam ex ſpeciali priuilegio conceſſerit aliquibus Fratribus, ſeu Monialibus quòd nulli teneantur ſoluere decimas, & deindè mittat in partibus legatum ſuum è latere cum poteſtate, & facultate imponendi decimas, etiam priuilegiatis, & exemptis non obſtantibus quibuſcunque priuilegiis, & gratiis in contrarium facientibus, etiā ſi de illis ſpecialis mētio fieri deberet, nulli dubium eſt quod per prædictas clauſulas generales derogatorias priuilegiorum dictis Monialibus cenſetur ablatū; quoniam cum priuilegia diuerſis locis, & perſonis conceſſa ferè innumera ſint, & in facto conſiſtant, & ob id Pontifex de ſingulis memoriā habere minimè valeat, impoſſibile foret quòd de omnibus mentionem de verbo ad verbum facere poſſet, & ideò ſatis eſt, quòd prioribus priuilegiis derogare uoluiſſe conſtet, nàm ex quo omnia iura in ſcrinio pectoris habet, poteſt priores conſtitutiones ad eius libitum reuocare, & nouas condere, quamuis in nouis de ueteribus nullam mētionem faciat, quòd intelligendum eſt de derogatione, & ſuſpenſione priuilegiorum, quæ quotidie fit per conceſſionem Bullæ Cruciatæ, vel Fabricæ Eccleſiæ Apoſtolorum Petri, & Pauli, ſiue Iubilei plenarij Anni Sancti, aut aliæ ſimiles, ſub quarum ſuſpenſione comprehenduntur ea omnia dumtaxat in Priuilegiis Regularium contenta, quæ impedi-

c. cum ordinem, de conſt. c. primo de conſt. in 6. Alexand. conſi. 122. vol. 4. d. c. 1. de conſt. in 6. Henric. Hēriquez e ſocietate Ieſu i ſum. Theol. mor li. 7. de indulg. c. 22.

impedire, vel retrahere possent effectum illorum quæ per dictam Bullam Cruciatę, & Iubilęi facienda disponuntur, & exthortantur, videlicet, Romam proficisci ad consequendum Iubileum, necnon se ad bellum contra infideles conferre, vel Bullam accipere, & contribuere certam pecuniæ quãtitatem pro eadem causa. pro qua non omnia Regularium priuilegia suspenduntur, sed spiritualia tantum in illis partibus, quæ contentis in dictis Bullis cruciatæ, & Iubilęi aduersantur, & hæc regulariter sunt quinque, videlicet Indulgentia Plenaria; Authoritas commutandi uota: Authoritas in illis dispensandi, potestas componendi in malè ablatis incertis, facultas eligendi sibi confessores & à casibus Sedi Apostolicę reseruatis absoluendi: quæ omnia quo ad sęculares tantum ipsis Fratribus vtenda, & exercenda interdicuntur, quo verò ad Fratres, Moniales, & Tertiarias vtriusque sexus personas in omnibus remanent firma eorum priuilegia, ita vt omnibus illis, & eorum Prælatis per eadem priuilegia concessis liberè, & licitè, vti possunt.

Nauar. de Indul. no. 28. nu. 1.

Collect. priuil. Min. in uerb. priuil. 9. 3. & 4.

Pius V. const. 14.

Nequè facultates à iure communi concessę, ac priuilegia in corpore Iuris Clausula, & per vsum tolerata per prædictas Bullas Cruciatæ seu Iubilæi, suspenduntur ad trad. per Bart. in addit. ad extrauagan. ad reprimen. in verb. Non obstantibus, in fine nam pro suspensione illorum, quæ in iure communi continentur, etiam si sit priuilegium, oportet nihilominus, vt per Summum Pontificem in sua Bulla exprimatur, quemadmodum quando suspendere, seu reuocare vult ea, quæ vsu tolerantur, hanc clausulam mandat apponi; Non obstantibus consuetudinibus, vt in Bulla Cœnæ Domini fieri consueuit, sed cum variæ sint Apostolicarum litterarum dispositiones, Ideò attentè inspicienda sunt illarum verba, tenores, & clausulę derogatoriæ, & iuxtà earum continentiam tunc est iudicandum.

AN REGVLARIVM PRIVILEGIA per non vsum seu contrarium vsum, aut per præscriptionem tollantur.

Cap. III.

Glos. & Can. in c. accedentib. de priuileg. Bart. & Do. in l. fin. ff. de con.

LICET priuatorum priuilegia regulariter per non vsum decennij, secundum iura, & communiter scribentes tolli videantur, tamen in priuilegiis Regularium id locum minimè habere dignoscitur, cum illa non priuatim singulis Fratrib. sed vniuerso eorũ Ordini, & Cõgregationi, Domib. locis, & Ecclesiis ꝑpetuò cõcessa sint, & propterea Fratres

neque

neque eis renunciare, neque per contrarios actus possunt illis preiudicium inferre, iuxta ea, quæ notantur per Panorm. in cap. accessissent, de const. in fin. vbi inquit quod quando vnus vtitur, & non alter priuilegio amborum vniuersitati concesso, tunc non vtens vtenti non præiudicat, quod quidem ex indulto Apostolico confirmatur, quo expresse cauetur, quod si contingat per vnum, aut per plures actus à quouis eorumdem Regularium negligenter, seu ignoranter, aut scienter contra ipsa priuilegia aliquid attentari: quod nullum propter hoc eis præiudicium generetur, sed illa in suo robore permanere censeantur, & quamuis præallegata Summi Pontificis declaratio non vsui priuilegiorum, illorumque contrauentioni non obstaret, nihilominus per non vsum ex iuris dispositione haud tollerentur, nisi vniuersi illius Ordinis, cui principaliter priuilegium esset concessum per 40. annos scienter, & voluntariè, necnon oblata vtendi facultate, & occasione, illis usi non fuissent, quæ omnia ad perdendum priuilegium requiruntur, quod secus esset, si priuilegium ignorarent, aut impediti, eo vti non possent, vel occasio vtendi minimè se offerret, tunc enim non amitteretur priuilegium, quoniam qui nequit uti, non est in mora, neque in culpa, quemadmodum ea habens ius eligendi Rectorem ad aliquam Ecclesiam, dum vacare contingit, si per centum annos non uacet, non propter hoc suo iure priuatur: quod etiam procedit in priuilegio, quo aliquid operandi, & agendi facultas tribuitur (cuiusmodi sunt ferè omnia Regularium priuilegia) si prędicta facultas formaliter in expressa, & libera uoluntate priuilegiati constituta sit, quoniam ex scribentium attestatione Canonici non utendo facultate optandi meliores præbendas cum uacant iuxta facultatem ex consuetudine, aut statuto eis traditam, illam non perdunt, quamuis ea quocumque temporis spacio non vtantur, quia huiusmodi facultas ad libitum, & simplicem uoluntatem Canonicorum vtendi concessa existit.

c. si diligenti, de foro cōpet. Euge. in constitu. 3.

Glos. in c. Abbati de uerborum signif. & ibi Butr. & Panor.

Glos. in c. ut priuilegia in glos. penult. in fine de priuil. Ioan. And. Gen. & alii, in c. fin. de consuet in 6.

Nec etiam per quadragenariam præscriptionem tolluntur præfatorum Regularium priuilegia, cum ex indulto Apostolico eis concesso, & communicato non currat, nisi elapso sexagenario anno, ut infrà dicetur, & licet per quadriennium præscriberentur, sicut aliarum Ecclesiarū, præscribūtur, ni dominus aduersū Regularia priuilegia haud compleri posset præscriptio, quoniam iam inchoata ex summorum Pontificum frequenti illorum confirmatione, & innouatione, ex certa sciētia, motu proprio & ex potestatis plenitudine facta, interrū patur, eique derogetur, qua quidem innouatione priuilegia ipsa in pristinū statum aduersus quæcumque obstantia reducuntur, & conseruantur

Tit. de præscrip. cap. de quarta, &c. illud, de præscrip. & ibi DD. c. ex parte de priuil.

DE PRIVILEGIORVM REGVLArium confirmatione, & validitate.

Cap. IIII.

VALIDA profecto sunt Mendicantium priuilegia, cum illa iam firma, & illęsa ipsius Regularibus esse debere ex decreto Concilij Triden. fuerit declaratum, tum etiam cum per diuersos Summos Romanos Pontifices confirmata, innouata, ac de nouo fuerint concessa, decretis tamen, & Sacris Canonibus Cócilii Tridentini non contraria: quæ quidem clausula non de illis in corpore iuris, nempè in decretis, & decretalibus clausis, vt aliqui male opinati sunt, sed quidem de sacris Canonibus, & decretis Concilii Tridentini dumtaxat, est intelligenda, cum ipsum Concilium Triden. Canonibus quoad fidei dogmata eorumque doctrinam, ac etiam decretis, quoad fidelium reformationẽ & Ecclesiæ gubernationem constare iam apertissimè, constet, & propterea per illam copulam, & canones cum decretis eiusdem Concili Tridentini coniunguntur. Pręterea, per huiusmodi priuilegiorum cóffirmationes, & innouationes, vt supra pluries iteratas, ex amplissimi clausulis derogatoriis in illis appositus contraria, & aduersa quæcumque omninò tolluntur, quarum verba cum in litteris Apostolicis semper aliquid (prout sonant) operari debeant, meritò ergo per dictas clausulas, & præsertim per illam: Nón obstantibus iuxta illatum, & illius vim, & efficaciam moderationi ipsorum priuilegiorum in Concilio generali Lateranen. sub Leone X. editæ aliisque constitutionibus, & litteris Apostolicis in contrarium facientibus fuit, & est specialiter, & expresse derogatum.

infra can. 66. per Clem. viii. const. 8. Paulum iii. const. 1. Paulum iiii. const. 1 Gregor. xiii. const. 8. 9. 10. Sisti v. const. 6.

Sozi. consil. 3. vol. 3. cum iuribus per cũ ibi annotatis.

Nec obstat prædictis Constitutio illa Gregorij 13. qua, priuilegia à Pio V. omnibus Regularibus concessa, reuocantur, quoniam per aliã suam posteriorem constitutionem confirmatoriam priuilegiorum ordinis Sancti Francisci ipsemet Gregorius non solum litteris Apostolicis contrariis suorum prędecessorum, sed etiam suis derogauit, inter quas dicta constitutio reuocatoria ędita reperiebatur, sicut sub eiusdẽ Gregorii Pontificatu per tunc temporis Camerę Apostolicæ Auditorem executorem Ordinarium litterarũ Apostolicarum in vim dictarum litterarum confirmatoriarum ipsam et priuilegia Pij V. ad instantiam procuratorum ordinum Mendicantium executioni demandata fuere, in illis tantum partibus, & declarationibus, in quibus nonnulla decretis Concilii Tridentini contraria ipsis Regularibus concessa videbantur, nam in ceteris aliis, priuilegia eiusdem Pij V. per dictam ipsius Gregorii fratribus S. Hieronymi Iesuatorum, & Sixti V. posteriorem confirmationem & renouationem sunt in pristinum statum reducta, cum derogatione plenissima, quibuscumque contrariis, & præsertim constitutionibus in corpore iuris clausis, nempè, Super Cathedram Bonifacii viii. de sepulturis, & Clementinę religiosi de priuilegiis,

const. 12. l. sed & posteriores, ff. de lega: & l. Generali Auctẽ. ingressi. C. de sacro sanct. eccles. supra in bullis Gregor. 13. nu. 12. con st. viii. & con. 6.

giis,& Dudum de sepulturis,& ex frequentib. de sententia excõmuni cationis, ac extrauagan. ad conditorẽ Io. xxii. de verb. signific. in illis dũtaxat, quæ priuilegijs ipsis confirmatis aduersa existunt, cæteris verò in suo robore permanentib. prout in dictis litteris confirmatoriis expresſè declaratur. Ex quibus concluditur quod regulares, omnibus, & singulis priuilegiis prædictis tam per Breue, quã viuæ uocis oraculò, ac per supplicationẽ cũ clausula quod sola signatura sufficiat in iudicio, & extrà, etiam in foro conscientiæ, veluti vt supra confirmatis, & innouatis, frui, & vti liberè, & licitè possunt.

Alex. consti. 122. vol. 4. cum aliis per eum ibi alleg.

DE COMMVNIONE PRIVILEGIOrum inter omnes Mendicantiũ ordines, illorumq ad singulas cuiusq. ordinis personas, Domus, loca, & Ecclesias extensione. Cap. V.

VERVM cum omnes sacri mendicantiũ ordines in agro militantis Ecclesiæ superna dispositione plantati esse dignoscantur, illorumque professores ob fidei Catholicæ declarationem continuò indefessè laborent, fructusque afferant in Dei Ecclesia salutares, dignum, & æquũ arbitrata est sancta Mater Ecclesia, vt quos par labor, pariaque merita coniungebant, paria quoque coniungerent eiusdem Sanctæ Sedis priuilegia, fauores, & gratiæ. Et propterea vnusquisque Mendicantium ordo communicationem priuilegiorum tam concessorũ, quã concedendorũ aliorũ ordinũ Mendicantiũ à Sixto IIII. Innocentio VIII. Alexandro VI. Iulio II. & Clemente VII. aliisque Summis Romanis Pontificib. per eorũ litteras in forma breuis, specialiter obtinuerũt. At Leo. x. ad singulos dictorũ Mendicantiũ ordines affectum ęqua lance gerens, omnia, & singula priuilegia, facultates, immunitates, & gratias, tã spirituales, quam temporales Prędicatorũ, Minorum, Eremitarum S. August. Carmelitarum, Seruorũ B. Mariæ, ac Minimorũ fratrũ ordinibus eorumque Congregationibus, Ecclesiis, & Domibus à Sede Apostolica, aut aliàs ab authoritatem habentibus coniunctim, vel diuisim, in genere, vel in specie concessa, & quæ in posterum concedentur inter singulas dictorum ordinum personas, Loca, Domus, & Ecclesias, pari formiter communia fuisse, & esse voluit, & declarauit, ac si unicuique ex dictis ordinibus in specie, nominatim, & principaliter cõcessa fuissent, ad quas etiam facultates, gratiæ, & priuilegia omnia aliis ordinibus, & Congregationibus quibuscumque non Mendicantium quomodolibet concessa, & concedenda regulari obseruantiæ non contraria per Clementem VII. aliosque summos Romanos Pontifices, latissimè sunt extensa, ita vt Mendicantes prælati non Mendicantium priuilegiis vti, & frui possint in omnibus, & per omnia, perindè, ac si eis specialiter collocata extitissent,

Const. 18

Const. 8.

quemadmodum etiam dictorum ordinum Mendicantium priuilegia decem illis Monachorum ordinibus, seu congregationibus superius numeratis coniunctim à sede Apostolica vtenda condonata fuere. Addendum est autem quod sub prędicta communicatione comprehenditur etiam priuilegiorum cõfirmatio, & innouatio, quoniam cum sit concessio quædam à Sede Apostolica etiam ad fauorem vnius ordinis emanata cæteris quoque ordinibus concessa, & ad illos, & eorum quemlibet extensa pariter intelligitur, ita vt confirmatis priuilegijs vnius ordinis, etiam pro omnibus alijs, quibus communicantur, confirmata, & innouata statim esse censentur. Et propterea ea omnia priuilegia, quæ in præsenti collectione impressa sunt, licèt diuersis ordinibus fuerint in specie concessa, tamen velut singulis communicata eis pariter deseruiunt, & ad fauorem vniuscuiusque in iudicio, & extrà, etiam in foro conscientię ostendi, & exhiberi possunt, ex dispositione ipsius Bullę generalis communicationis, quę quidem eo modo pręcticanda est, quo per Iulium II. declaratur, inter Fratres Prædicatores, & Minores nempè quod priuilegia, quæ à Sede Apostolica vni ex ordinibus concessa, & quæ in futurum concedentur, de illius Generali Prouincialibus, Fratribus, eorumque Domibus, Locis, Ecclesijs, ac Sanctorum festiuitatibus: ad Generalem, Prouinciales Fratres, Domus, Loca, Ecclesias, & fœstiuitates Sanctorum, aliorum ordinum extensa, ac ęque principaliter singulis concessa censeantur. Vndè Indulgentiæ concessę visitantibus Ecclesias Fratrum Prędicatorũ in festiuitatibus Sancti Dominici, Petri Martyris ac Sanctæ Catherinæ de Senis, aliorumque Sanctorum dicti ordinis, illemet visitantibus Ecclesias Fratrum Minorum in fœstiuitatibus Sancti Francisci, Bernardini, Sanctæ Claræ, concesse pariter intelliguntur, vt in dicta Iulij secundi, constitutione decernitur, quæ etiam in cæteris ordinib. locũ habet, & quemadmodũ priuilegia vnius ordinis ad alios ordines extenduntur: ita pariter concessa alicui Domui, & Ecclesiæ alicuius ordinis, omnibus aliis eiusdem ordinis Domibus Locis, & Ecclesiis similiter condonata dicuntur. Pręterea notandum est etiam, quod prædicta communicatio habet tantum locum in fauorabilibus indultis, meram gratiam concernentibus, & non in odiosis, quoniam illa quę tendunt ad correctionem, & reformationem vnius ordinis, vel in illius priuilegiorum ademptionem, ad alios ordines minimè extenduntur, nisi in eis de aliorum ordini specialis mentio habeatur. Item quoque per aliam Iulij II. constitutionem conceditur, quod Fratres vnius ordinis virtute dictæ communicationis possint aliorum ordinum priuilegia, mutatis in eis mutandis, ad eorum fauorem transũpta originalia authentica propter temporis antiquitatem, vel varias vrbis ruinas deperdita extarent, dummodo de eis aliàs legittimè constet, ideò priuilegia omnia, quæ in hoc opere impressa sunt, ex transũptis per Prælatos, & Notarios Auditoris Cameræ Apostolicæ de more authenticata exemplata fuere.

Pius V. constit. 1: inter priuilegia non mendicant.

Leonis X. constit. 18.

Cõstitu. 4.

constitu. 1.

Demum, quoad huiusmodi communicationis priuilegiorum materiam, est animaduertendum, quod quamuis omnes Mendicantes virtute eiusdem communicationis sint ex æquo, ac principaliter priuilegiati, nihilo minus si contendant ad inuicem Fratres vnius Ord-

Pius V. constitu. 6. in fine

cum

cum aliis alterius Ord priuilegiis eis concessis, & communicatis vti non possunt, iuxta Regulam iuris cōiter receptam, & approbatam, quod priuilegiatus contra ęquè, ac sub eadem consideratione priuilegiatum non vtitur priuilegio, vt exempli gratia, si Fratres Conuentus alicuius Ord. Frēs Conuentus alterius Ord. in iudicio prouocare cōtingat, tunc actores non coram suo, sed Reorum conseruatore, velut iudice cōpetente conuenire dēnt, atq; tenentur per alterā iuris Regulam vulgatam, quod Actor, siue in reali, siue in personali actione seq debet forum rei, ad tradita per Bald. in Auth. habita nu. 33. 1. quæst. & per Dec. in c. In præsentia, nu. 173. de probat. & rō est, q in pari priuilegio melior est conditio rei, & ille, qui tunc possidet præfertur, c. in pari, de reg. iuris, in 6. Berous in d. c. In præsentia, eod. tit. Abbas, & Fel. & ibi cōiter Canonistæ, quos ēt sequitur Barthol. in Auth. Quas actiones, nu. 2. versic. Tu breuiter assumme, Alex. in l. 1. §. Ad municip. ff. ad l. Falcid. Paul. de Castro, consil. 317. quod quidem procedit in cęteris omnibus priuil. vt pręscriptionis, in integ. restitutionis, & similib. quibus Fratres contra alios Fratres vti minimè pñt, sed tunc dñę inter eos subortæ iuris cōis dispositione terminandæ sunt per iura superius allegata. Neq; etiam personæ illæ, quibus dependenter communicata sunt Fratrum priuilegia, vt sunt eorum familiares, & donati, & alii huiusmodi possunt contra fratres illos, à quibus dependent, vti priuilegiis eisdem personis communicatis, cum non deceat, quod illud idem, quod in fauorem ipsorum Fratrum principaliter concessum est, contra eos postea, & in illorum dispendium retorqueatur, per dictas familiarium personas, quæ priuilegia fratrum gaudere solummoqo dignoscuntur, in quantum ab eis dependent, quod quidem ex eo præsertim patet, quod si fratres perderent priuilegia, seu illis non uterentur, ipsis etiam familiaribus amitterentur cum illa minus principaliter habeant, & propterea cessante principali fratrum fauore, quorum intuitu priuilegium principaliter valebat, cessat etiam accessorium tanquam minus principale, Bartol. in l. prima, de legatis primo, per omnia exęquata, Baldus in l. Omnia, C. de Episcop. & Cler. Panormitanus in capitulo, Ex parte, de foro competenti, relat. per Cordubam. in annot. priuileg. in verbo, Communicatio.

l. 2. C. de iurid. om. Iud. ca. cū sit generale, de foro compet.

DE PRIVILEGIORVM CONſeruatoribus, tit. IV.

Cap. I.

CVM Regulares ab omni iuriſdictione, dominio, & poteſtate quorumcumque Ordinariorum per Sedem Apoſtolicam omninò liberi, & exempti eſſecti, coram dicta Sede (ſicut tenentur) de iuſtitia reſpondere non poſſent; ideò Summi Romani Põtifices, ne in hoc nimium diſpendium paterentur, opportunè prouidendo, eiſdem Regularibus particulares Iudices in partibus deputandos decreuerunt, coram quibus tanquam pręfatæ Sedis Apoſtolicæ Delegatis illorum cauſæ agitatæ fine debito ab eiſdem auctoritate Apoſtolica abſoluerentur. Qui quidem Iudices ab eorum officio Conſernatores nuncupati ſunt.

QVOT SINT CONSERVATORVM ſpecies. Cap. II.

CONSERVATORVM alij ſcđum iura, alij verò ſecundum priuilegia dñtur, Conſeruatores ſcdm iura quandoque magnis, quãdoq; priuatis, ac miſerabilib. perſonis, necnõ ẽt Eccleſiarum Capitulis, ne ſuper bonis rebus, ac iurib ſuis moleſtiæ inferãtur, cum limitata poteſtate conceduntur, de quibus Sacri Canones loquuntur: vnde Conſeruatores ſecundum iura appellati ſunt.

Conſeruatores autem ſecundum priuilegia, ſunt ij, qui Sacris Mẽdicantium, & non Mendicantium Ordinib. eorumq; profeſſorib. Regularibus, iuxta facultates in ipſorum priuilegiis cõtentis deputãtur, q oẽs, licet in aliquib. conueniant, in multis tñ inter ſe maximè diſtant; conueniunt quidẽ qm̃ vtriq; nõ niſi à Summo Pont. ob ſupremam illius iuriſdictionis, & ptãtis plenitudinem, quã in cunctos habet, cõceduntur, cuius intentio præcipua eſt, oĩnm litigiis, & violentijs pro poſſe occurrere, & quẽlibet eorum in ſua iuſta poſſeſſ. conſeruare, & manutenere. Legati verò Sedis Apoſt. quãuis in Prouincijs ſibi cõmiſſis Ordinarij ſint Cõſeruatores, tn deputare minimè valeãt, niſi hoc eis à Sede Apoſt. ſpãliter fuerit demandatũ. Cõueniũt ẽt, qm̃ eligẽdi in Cõſeruatores, tã ſcđm iura, q̃ ſcdm priuilegia in eiſdẽ dignitatib. Eccl. cõſtituti eſſe dẽnt. Quo deinũ ad iuriſdõnem, & ptãtem, & eãrũ qualitatem, necnon modum in illis procedendi, valdè differentes exiſtunt, vt infrà patebit.

ca. primo, de offic. & poteſt. Iud deleg. i 6. Cõc. Trid. c. 5. ſeſſ. 14. Not. Doct in c. 1. & in c. fin. de off. deleg. in ſexto.

De

DE OFFICIO, ET POTESTATE Conseruatorum priuatarum personarum.

Cap. III.

CONSERVATORVM secundum iura precipuũ munus est susceptos in protectionem, à manifestis iniurijs & violentijs tam illatis, quàm inferendis, de quibus aut per confessionem, vel lehitimam probationem, seu rei euidentiam, quæ vlla tergiuersatione celari non possint, absque iudiciali indagine, hoc est sine plena causę cognitione, defendere, nempè per censuram Eccl. ac brachij sęcularis inuocationem iniuriantes ad satisfaciendum læsis compellendo, aut ne offendant prohibendo. Et si de alijs, quàm de notorijs hmôi, ad quæ eorum dumtaxat extenditur potestas, & iurisdictio, sese intromittant, præter actorũ nullitatem, eo ipso per annum suspenduntur, sed nihilo minus est aduertendum, ꝙ quàuis Conseruatores prædicti Iudiciali indagine plenè vti possint, aliquam tñ in notorijs habere dignoscuntur, qm̃ ea omnia, sine quib. illorum iurisdictio exerceri non potest, eis cõmissa esse censentur, & in notorijs ipsis citare valent, contumaces punire, cogere testes, ac etiam in dubijs cognoscere, au ipsorum sit iurisdictio, & ad id probationes, ac testium depositiones recipere, & si factum notorium inuenerint, ad vlteriora procedent, sin minus, nullam sibi competere iurisdictionem pronunciando, desistent. Maleficium verò, siue iniuria, si fuerit alijs, & non ipsis manifesta, aut si nesciatur persona, à qua fuerit illata, siue ab inferente negetur, possunt ad inquisitionẽ ꝓcedere, ac etiam testes cogere, cum in notorijs quoque aliqualis Ordo iudiciarius sit seruandus, sed quõ in prædictis ꝓcedere debeant in Constitutione Bonif. VIII. latius disponitur, & declaratur. Appellantur ẽt Conseruatores ipsi Papę, & Sedis Apost. Delegati, cum specialiter de eis sub tit. & materia, de offic. deleg. pertractetur, licet in nonnullis à Iudice delegato differant, vt notat Io. Andr. in d. c. fin. ex ipso textu, & ibi glo. Demum circa Conseruatores prędictos, necnõ personas priuatas etiam Ecclesiasticas (nõ tñ Regulares) nõnulla limitando Sacrosancta Trid. Synodus seruanda decreuit, videlicet, ꝙ nemini cuiuscunq; dignitatis, & condõnis sit, etiam si Capitulum sit, cõseruatoriæ litteræ cum quibuscunq; claus. aut decretis, quorumcunq; Iudicũ deputatione, quocumq ẽt alio prætextu, aut colore cõcessæ suffragentur, ad hoc, vt coram suo Episcopo, siue alio Superiore ordinario, in criminalib. & mixtis causis accusari, & conueniri, ac contra eũ inquiri, & procedi non possit, aut quo minus si qua iura ei ex cessione competierint super illis liberè valeat apud Iudicem ordinarium conueniri.

c. 1. eod. tit. in sexto.

c. Manifesta, cũ ca. seq. & ibi glos. capit. Olim, de verb. sign.

c. vlt. eodẽ tit. in 6.

c. Pręterea extrà, eod. titulo.

c. sup litteris, de rescriptis.

c. Ad nr̃ã, il 3. de iureiuran. & ibi gloss.

in d. c. fin. de offic. & potest. Iud deleg. i 6.

sess. 14. c. 5 Insuper.

In ciuilibus etiam causis, si ipse actor extiterit aliquem ei apud suos Conseruatores Iudices in iudicium trahere minimè liceat. Qd si in his causis, in quibus ipse reus fuerit, contigerit, vt electus ab eo Conseruator ab Actore suspectus esse dicatur, aut si qua inter ipsos Iudices Conseruatorem, & Ordinarium controuersia super competentia iurisdictionis orta fuerit, nequaquam in causa procedatur donec per arbitros in forma iuris electos super suspicionem, aut iurisdictionis competentia fuerit iudicatum.

Familiarib. verò eius, qui hmôi litteris conseruatoriis tueri se solent, nihil illæ prosint, præterquam duobus dumtaxat, si tamen, illi propriis eius sumptibus vixerint.

ca. 5. eadē sess.

Nemo etiam similium litterarum beneficio vltra quinquennium gaudere possit. Neque licet Conseruatoribus Iudicibus tribunal erectum habere. Quæ omnia priuatis personis, eorumque Conseruatoribus, ac litteris conseruatorijs præscripta sunt, non autem Regulariũ Locis, & personis, quæ tanquam omninò exemptę in dicto Canone Conc. Trid. minimè comprehensæ ibi expressè declarantur.

DE CONSERVTAORIBVS LOCOrum, & personarum Regularium.

Cap. IV.

In Sum: Maris magni, §. Sixti 4. cõstit. 1. Clem. 7. constit. 1.

CONSERVATORES Mendicantium Ordinib. cõcessi, Conseruatores secundum priuilegia appellantur, nõ solum, quia virtute eorumdem priuilegiorum Apost. eligũtur, verum ẽt, qa ipsorum Regularium exemptiones, & immunitates, atq; indulta eisdem Regularib. ot seruari facere, ex proprio ipsorum munere obstringuntur, & propterea cum ampliori iurisdictione, ac maiori potestate, quàm priuatorum Conseruatores à Sede Apost. deputati sunt.

DE QVALITATE PERSONE eligendæ in Conseruatores Regularium.

Cap. V.

Glos. in d. c. Statutũ, in verbo, Sedis Apostolicæ, de rescriptis, in sexto.

ELIGENDI in Cõseruatores Regulariũ dẽnt esse in dignitate Eccl. cõstituti, quod quidẽ in honorem, & maiestatem Apost. Sedis statutum esse vř, ne in cõmittendis causis simplicib. Clericis, aut aliàs rudib. ac priuatis personis, auctoritas, & dignitas Summi Pont. & Sedis Apo. cuius uices gerunt, ob prędictarum person. ministeriũ vili penderetur, sub cuius quidem dignitatis nomine, & appellatione nedum cõprehenduntur illi, qui dignitates maiores obtinent, quę Pontificales nuncupantur, vt Episcopi, Abbates, & eorum Superiores, vt Patriarchæ, Primates, Archiepiscopi, sed etiam Metropolitanarum, & Cathedra-

thedralium Ecclesiarum, Archidiaconi, Archipresbyteri, Primicerij, Præpositi, & denique omnes, qui aliquo nomine, seu titulo in eorum Ecclesijs, quod dignitatem sonet, decorati existunt, aut qui ex consuetudine pro personis in dignitate constitutis reputentur, nam vbi talis consuetudo viget pro dignitate haberi debet, licet illa dignitas rerum Ecclesiasticarum administratione, & iurisdictione careat, cum in his plus consuetudo, quàm ius commune attendatur.

DD. Can. in capit. de multa, de præben. & dign. Arch. in c. 1. de cõsue. in sexto.

Canonici quoque Cathedralium, necnon Archiepiscoporum, & Episcoporum Vicarii, & Officiales in spiritualibus generales, ex vi priuilegiorum dictorum Ordinum in Conseruatores eorumdem eligi, & deputari possunt, & quando in eligendo Conseruatore nomẽ dignitatis, & non personæ exprimitur, electio, & deputatio transit ẽt successorem in illa, ut in alijs delegationibus contingit, quæ quidem electio fieri potest de personis prædictis, quamuis non sint per Concilia Prouincialia, seu Synodum Diœcesanam designatæ, & in rotulo Iudicum descriptæ, iuxta Decr. Conc. Trid. cum huiusmodi qualitas in dictorum Conseruatorum electione minimè requiratur.

Rot. decis. 173. de thesaur. in nouis. Clemen. 7. const. 1. Pij V. cõst. 5. c. Qm̃, de off. & potest. Iud. de leg.

Ad huiusmodi demum Conseruatoris officium assumptus, si in altero iurium graduatus non fuerit Assessorem partibus non suspectum, & ab ipsis, vel earum altera requisitus assumere, & secundum eius relationem iudicare tenetur, vt in Bulla Leonis Decimi cauetur.

Const. 1.

A QVO CONSERVATORES Regularium eligantur.

Cap. VI.

CONSERVATORVM electio ad Fratres dumtaxat, vigore litterarum Apostolicarum spectare dignoscitur, quæ quidem electio non solum capitulariter, verum ẽt priuatè ab eisdem fieri potest, vniuersaliter quidem, vt in eorum Generalibus, Prouincialibus, seu priuatis Domorum Capitulis, & Congregationibus, priuatè verò per totius Ordinis, aut Prouinciarum, seu Domorum Superiores, vel eorum Delegatos Vicarios, & Commissarios, seu eorum Procuratores, & Syndicos, aut per cuiuslibet dict. Fratrum requisitionem, à quibus quidem respectiuè, vel per publicum instrumentum, vel per eorundem Superiorum patentes litteras Conseruatores eligi debent, & tunc sic (vt pręfertur) electi à Sede Apostolica, & à Summo Pontifice cum omnimoda facultate speciatiter deputati existunt, vt in priuilegiis latè disponitur, sed an semel electi possint per eosdem Regulares mutari, infrà, in c. 9. dicetur.

Iulii, cõst. 3. Clem. 7. const. 1.

Quibus

Quibus accedit, quod in Conseruatores (vt præfertur electi) illius munus sub excõicationis, ac suspensionis à Diuinis pœna ipso facto incurrenda recusare minimè ualent, illudque receptum sub eisdem censuris debitè, & plenariè exercere tenentur, sicuti à nullo quocunque prætextu, quo minus dictum officium adimpleant, sub prædictis censuris haud impediri possunt, iuxta declarationem Pii V. super Cõseruatoribus edita, à quib. quidem censuris non nisi à Summo Pont. aut in mortis art. absolutionis beneficium impendi potest. — Const. 5.

DE OFFICIO, ET POTESTATE Iudicum Conseruatorum Regularium.

Cap. VII.

REGVLARIVM Conseruator, licet sit Iudex delegatus, (vt dictum est) tñ Ordinario æquiparatur, cum ad vniuersitatem causarum deputatus existat, corã quo in prima instantia Regulares ipsi de iustitia rñdere tenentur, ita vt siue Actores, siue Rei sint, corã aliquo alio Iudice ordinario, uel Delegato, q̃ prędicto suo Cõseruatore cõueniri, & euocati non pñt, à quo vnam diffinitiuã sñiam anteq̃ ad alium Iudicem, siue iudicium trahantur, obtinere dẽnt, & ppterea cãs, & cõtrouersias quascunq; dd. Regularium, in quorum fuerint Conseruatores deputati, super quibusuis reb. & negotijs motas, atq; mouendas, tã actiuè, q̃ passiuè cum omnib. & singulis, earum incidentib. dependentib. emergentibus, annexis, & connexis suo arbitrio audire, cognoscere, decidere, & fine debito terminare, ac sententias ab eis latas postq̃ transierint in iudicatum, vel aliàs, si de iure exequendæ fuerint debitę executioni demandare, auctor. Apost. possint, & valeãt, necnõ per cẽsur. & pœnas Eccl. inobedientes, & cõtumaces quoscunq; appellatione remota cõpescere, & punire, illos excõicando, à Diuinis suspendendo, & loca Eccl. interdicto supponendo, quę omnia sub censuræ Eccl. appellatione venire intelliguntur, ac dictas censuras (quoties opus fuerit,) etiam iteratis uicib. aggrauando possunt etiam in causis ab eis terminandis quibuscumque iudicibus, aliisque personis quacumq; dignitate prætulgentibus, tam in principio, quam medio, & fine causæ, sub eisdem censuris, & pœnis, etiam pecuniariis, eorum arbitrio imponendis, applicandis, & moderandis inhibere, citare, ac requirere, etiam per edicta locis publicis affigenda, & citationes in casu non tuti accessus locis vicinis, eis qui fuerint citandi, affigendas decernere, & brachium sęculare inuocare, necnon testes, pro veritate deponenda, renitentes sub eisdem censuris cogere libere possunt.

Pius V. d. Const. 5.

c. 1. de test. cogen.

Aduertendum est tamen circa potestatem, vt sup. à traditam per

edictum

ædictum publicum citandi, quòd Conseruatores prædicti antequam citationem per edictum decernant, debent statim summariè testes examinare super metu, potentia, & non tuto accessu, seù impedimentis, quæ ex aduerso prætenduntur, ut tenent DD. de Rota decis. 204. Dic quod citatio. in antiquis. Qui testes satis est quòd dicant se credere impossibile fore, vel non esse tutum illos in personis, vel illorum Domicilio citare, Rot. decis. 163. Nota quòd aliquoties in antiq. Fel. in d. c. quoniã frequenter colum. 11. vt lit. non contest. & Scribent in Clm. Dudum, de Iudic. nequead probanda impedimenta prædicta partis iu ramentum sufficit, Rot. decis. 253. & 254. Dic, quod citatio, & proptere a si Conseruatores saltem summariè de præmissis non cognito processum per edictum decernerent, processus huiusmodi minimè ualeret, vt consuluit Deci. cons. 460. Viso puncto, colum. fin. num. 26. lib. 4. cum ibi per eum adductis.

Et Clem. causã, de elect. & elect potest.

Articulum verò ab alio Conseruatore inchoatum ab altero prosequi valet, etiam si inchoans Canonico impedimento non fuerit præditus, & tàm in cœptis, quàm non cęptis causis procedere ex facultate in priuilegio contenta, valet, ac si omnia, & singula coram eo cępta fuissent.

Clem. 7. de cõst. 1.

Possunt insuper Conseruatores Regularium tamquàm Delegati ipsius Papæ vices suas, in principio, medio, & fine causæ, alijs personis; in dignitate tamen Ecclesiastica, (vt supra,) constitutis, ac etiam totam causam subdelegare, etiam si extra Ciuitatem, & Diœcesim seù loca illa, in quibus fuerint deputati Conseruatores; & recusantes eorum delegationem, ad illam recipiendam sub censuris, & pœnis Ecclesiasticis, aliosq; iustitiæ executores coercere valent, & demum ea omnia, quę iudicibus delegatis de iure permittuntur, eadem Conseruatoribus prædictis pro eorum munere obeundo concessa plenè censentur.

c. super quęstionũ de offic. & potestate. Iud. deleg.

c. prætereà, codẽ tit.

In exercendo verò excommunicationis gladio, quem sobriè, & magna circumspectione vibrandum esse, sancta Tridentina Synodus declarauit, propterea Conseruatores formam ab ea traditam attendere, & diligenter seruare debent, qua quidem omnibus Iudicibus cuiscumque dignitatis existant mandatur, vt in causis ciuilibus, quandocumq; executio realis, vel personalis in qualibet parte iudicij propria authoritate ab ipsis fieri poterit, abstineant se, tàm in procedendo, quàm definiendo à censuris Ecclesiasticis, seu interdicto, sed liceat eis (si expedire videbitur,) in causis ciuilibus ad forum Ecclesiasticum quomodolibet pertinentibus contra quoscumque, etiam laicos per multas pecuniarias, quæ locis pijs ibi existentibus, eò ipso quod exactæ fuerint, assignentur; seu per captionem pignorum, personarum districtionem, per suos proprios, aut alienos executores faciendam, siue etiam per priuationem beneficiorum, aliaq; iuris remedia procedere, & causas definire, & si executio realis, vel personalis aduersus reos hac ratione fieri non poterit, sitque erga Iudicem contumacia tunc eos etiam anathematis mucrone arbitrio suo, præter alias pœnas, ferire poterit. In causis quoque criminalibus vbi executio realis, vel personalis, vt suprà fieri poterit: erit à censuris abstinendum, sed si dictæ executioni facilè locus esse non possit, licebit eisdem Conseruatoribus iudicibus hoc spirituali

c. 3. quãuis sess. 25.

gladio

gladio in delinquentes vti, si tamen delicti qualitas, præcedente bina saltem monitione, etiam per edictum, id postulet.

de ca. quāuis, sess. 25 in fine.

Ab excommunicationibus, vero quæ monitionibus pręmissis ad finem reuelationis, (vt aiūt) aut pro de perditis, seu subtractis rebus, fieri solent, Conseruatores sese abstineant cum illę à nemine prorsus, preterquam ab Episcopo decerni debeant, iuxta formam ab eodem Concil. Trid. statutam. In excommunicatione autem contra Episcopos, vel eorum superiores comminanda, seu decernenda Conseruatores diligenter formam ab Alexandro III. editam omninò sequātur, cuius tenor est.

c. sanè, de off. & pot. Iud. deleg.

Quia Pontificali dignitate prædictis, ob reuerentiam Sacri Officij quod exercent, plurimum deferri conuenit, & eo plus aliis honorari decet: vt cum à Iudicibus, vel Conseruatoribus à Sede Apostolica deputatis contra eos ad coactiones aliquas, siue pœnas fuerit procedendum, gradus, & modestia in huiusmodi processu seruetur, ita quod eis quadam condigna reuerentia supportatis, ingressus primò ipsis Ecclesijs, vel Sacerdotale interdicatur ministeri um, ac deinde ab Officio suspendantur, & subsequenter aggrauentur, censura Eccl. contra eos, nisi fortè aliter fieri suaserit nimia contumaciæ proteruitas, siue culpa.

c. quia Pōtificali, eodem tit.

Pręterea, Conseruator cum sit ad vniuersitatem causarum eorumdē Regularium electus, & ab Apostolica Sede tunc deputatus, Ordinario æquiparatur, & propterea ad ostendendas litteras suæ auctoritatis, & commissionis in causis coram eo vertentibus, minimè tenetur: neque ad dicendum contra dicta priuilegia, iurisdictionem, & electionem ipsius Conseruatoris continentia tanquam, notoria pars aduersa citari debet, nec minus etiam electio de Conseruatore à Regularibus facta est de necessitate ostendenda, seu in actis registranda, cum ex citationibus ad ipsorum Regularium instantiam decretatis, requisitio, qua quis etiam in Conseruatorem eligitur, iuxta dictorum priuilegiorum dispositionem satisfacta comprobetur. Et tantò minus sollemnitas prædicta requiritur, quantò Regulares ex Decreto Sacræ Congregationis Illustrissimorum Cardinalium Concilii Tridentini interpretum nomine suorum Conseruatorum electorum intra Mensem à die electionis Episcopi locorum Ordinarijs indicare, vt infrà latius dicetur: in Iudice verò delegato secus esse videtur, quoniam ei vnius tantum causæ cognitio demandatur, & propterea pars appellata, contra quam litteræ Apostolicæ obtentæ, & præsentandæ sunt ad dicendum contra illas, ac etiam contra personam Iudicis, ante omnia citanda est, iuxta stylum Curię Eccl. cōi vsu approbatum. Dēt quidem ad oēm dubitationē remouendā instrumentum, seu litterę patentes de Cōseruatoris elect. per ipsos Regulares, seu eorum Prælatos facta, per Notariū in libro cārum, & actorū, qui coram Conseruatore fiunt, integrè registrari, vt ab omnibus, quorum interest, videri possint, sed quoniam Conseruator prædictus ampliorem quàm alij Conseruatores priuatarum personarum habet; ideò non solū contra cōmorantes in Ciuitate, & Diœc. in qua deputatus existit, suā iurisdōnem exercere valet, verum etiam contra quoscū que vigore dictorum priuil. per tres dietas tantum absentes à finibus

ca. in iure, eod. tit.

c. frequens de Iud. in Extrauag. Com. Clem. 7. c6 stit. 5.

eiusdem

eiusdem Diœcesis Conseruatoris calculandas procedere,& ad suum iudicium trahere potest,quæ quidem dietæ in partibus Italiæ 10. milliarium spacium constituunt.Additui demùm, quòd Conseruator adiunctum sibi Collegam,ad partis instantiam per æqualis iurisdictionis, & potestatis Delegatum admittere,seu recipere minimè tenetur,cum ei dari non possit , neque ab eiusdem Conseruatoris sentententia , ad eiusdem Sedis Apostolicæ Nuncium seu alium delegatum paris auctoritatis appellari potest,cum per vulgatam iuris regulam;par in parem nullum imperium habeat. Alioquin appellatio,non obstante sententia Conseruatoris;transitum facit in iudicatum,ratio est,quoniam Conseruator in suis causis coram eo vertentibus quibuscumque Ordinarijs,alijsq; delegatis,cum vices Papæ gerat,maior existit; propterea ad solum Papam delegantem est appellandum . Quando verò vti suspectus recusatur,in causa procedere non debet donec per arbitros,in forma iuris electos, super suspicione non fuerit iudicatum iuxtà decretum Concilij Trid. Sess. 14.c.5. nec non declarationem sacræ Congregationis eiusdem Concilij interpretis emanatam . Nec obstat prædictis moderatio, seu limitatio ipsius Concilij Trid. quo ad Iudices Conseruatores facta d. sess 14.c.5. quoniam illa non comprehendit Regularium personas,& loca,quæ omninò exempta sunt,vt in fine eiusdem Canonis Concilii declaratur, sed tantumodo auctoritas, & facultas Conseruatorum priuatarum personarum, quo ad illarum comodum, & modum procedendi in causis restringitur, ideò diligenter verba d.Canonis sunt attendenda, ne sensus illorum in prædictis Conseruatoribus confundatur.

Hostien in Sum. de appel c. à quo & ad quem apell. debeat, c.super quæstionē, de off. deleg. c.si.a Subdelegato , eodem tit. in 6.

DE MODO PROCEDENDI IN causis per Conseruatorem Regularium.

Cap. VIII.

IN causis verò à Conseruatore cognoscendis,& decidendis procedere potest,& debet(vt tenetur) summariè,simpliciter,& de plano, sine figura,& strepitu Iudicii,ac sola facti veritate inspecta, prout in d.priuilegiis continetur, per quæ quidem verba , cum sint simul copulata , substantialia Iudicij,atque eius sollemnitates,& non substantialia causæ,omnino remissa,& sublata esse censentur, iuxtà declarationem circa præmissa quæ in iure ædita habetur;cuius tenor est.

Maran. in specie aduoc. dis. 9 de Iud.sū. per totā .

CLEMENS. V.

Clem. ulti. de ver. signif.

SAEPE contingit, quod causas committimus, & in earum aliquibus simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura iudicii procedi mandamus, de quorum significatione uerborum a multis contenditur, & qualiter procedi debeat, dubitatur.

Nos autem huiusmodi dubitationem, quantum nobis est possibile decidere cupientes has in perpetuum, ualitura constitutione sancimus, ut iudex, cui taliter causam committimus, necessariò libellum non exigat, litis contestationem non postulet. In tempore etiam feriarum ob necessitates hominum indultarum a iure procedere valeat. Amputet dilationum materiam. Litem, quanto poterit, faciat breuiorem. Exceptiones, appellationes dilatorias, & frustratorias repellēdo.

Partium Aduocatorum, & Procuratorum contentiones, & iurgia, testiumque superfluam multitudinem refrænando non sic tamen iudex litem abbreuiet, quin probationes necessariæ, & defensiones legitimè admittantur.

Citationem verò, ac pręstationem iuramenti de calumnia, uel malitia, siue de veritate dicenda: ne ueritas occultetur, per commissionē huiusmodi intelligimus non excludi, uerum quia iuxta petitionis formam pronunciatio sequi debet pro parte agentis, & etiam rei, si quid petere uoluerit est ipso litis exordio petitio facienda, siue scriptis, siue verbo: actis tamen continuo (ut supra quibus positiones, & articuli formari debeant) possit haberi plenior certitudo, & ut fiat definitio clarior inserenda: Et quia positiones ad faciliorem expeditionem litiū propter partium confessiones, & articulos ad clariorem probationem vsus longeuus in causis admisit. Nos vsum huiusmodi obseruari volentes statuimus, ut iudex sic deputatus à nobis, nisi aliud de partium voluntate procedat, ad dandum simul vtrisque terminum, dare possit, & ad exhibendum omnia acta, & munimenta, quibus partes vti voluerint in causa post dationem articulorum diem certam quandocumque sibi videbitur valeat assignare, eo saluo, quod vbi remissionem fieri contigerit pro testibus producendis, possint etiam instrumēta produci assignatione huiusmodi non obstante.

Interrogabit etiam partes, siue ad earum instantiam, siue ex officio vbicunque hoc equitas suadebit. Sententiam uerò definitiuam, citatis ad id, licet non peremptoriè partibus, in scriptis, & prout ei videbitur conclusione non facta prout expetitione, & probatione & aliis actitatis in causa fuerit faciendum. Quæ omnia etiam in illis casibus, in quibus per aliam constitutionem nostram, uel alias procedi potest simpliciter, & de plano, ac sine strepitu, & figura iudicii volumus obseruari, si tamen in præmissis casibus solemnis ordo iudiciarius in toto, vel in parte non contradicentibus partibus obseruetur, non erit processus propter hoc irritus, nec etiam irritandus. Data Auinione xii. kal. Decembris Pontificatus nostri anno secundo.

DE

DE TEMPORE DVRATIONIS Conseruatoris regularium, & an electus possit per eos reuocari.

Cap. IX.

HVIVSMODI autem Conseruatoris officium nunquam expirat, etiam per mortem concedentis, cum iuxtà d. Regularium priuilegia, quæ perpetua sunt, eligatur, persona uero sic ut præfertur in conseruatorem electa, cum statim à summo Pontifice, & sede Apostolica deputata sit, & esse censeatur, ut in dictis priuilegiis Iulii II. & Clem. VII. ac Pij V. declaratur, ab eodem summo Pontifice dumtaxat, uel cui committendum duxerit, & non ab ipsis Regularibus potest ab officio remoueri, seu illo priuari, stante dictæ sedis Apostolicæ deputatione, qua mediante intrat uulgata iuris regula, quod ubi superior manus apposuit, inferior ibi sese ingerere minimè valet, quemadmodum etiam per sacras Congregationes super interpretatione sacti Concil. Trid. & Regularium iussu Greg. XIII. declaratum fuit, nempè, quod Regulares omnes in ciuitatibus Italiæ existentes sibi Conseruatores eligerēt coram quibus conuenirentur, ac semel electos non nisi in capitulic prouincialibus mutarent, eorumdemque nomina intra mensem à die electionis Episcopis locorum ordinariis indicerent, alioquin coram ipsis Ordinariis conueniri possent. Postremò uerò Conseruatores Regularium capitulariter ab eis electi, loco materialis retributionis omnibus priuilegiis, & gratiis spiritualibus fratribus ordinis concessis p fruuntur, eisque bonorum merita, quæ in ordine fiunt etiam communicantur, ac semel in uita, & in morte plenaria omnium suorum peccatorum indulgentia eis condonatur, cum facultate consequendi omnes, & singulas indulgentias, & peccatorum remissiones, diebus statio num Eccles. as urbis, & extra muros deputatas uisitantibus cōcessas, quinquies orationem dominicam, & toties salutationem Angelicam recitando, vt in priuilegio Iulii II. cauetur.

DE REGVLARIVM EXEMPTIONE Tit. 5. Cap. I.

Clem. pastoralis de sent. & re. iud. in fine. c. solitæ de maior. & obed.

QVEMADMODVM Romanus Pontifex solus in terris iure diuino exemptus tanquam Christi Vicarius ab omni prorsus mundana potestate existit, ita etiam ob illius potestatis plenitudinem, quam à Christo in vtroque foro ligandi, atque soluendi cunctos mortales habet Clericos omnes Ecclesiæ Dei ministros ab omni sęculari, & laica superioritate, & iurisdictione suo Pontificio iure penitus eximit, Regulares etiam quoscumque sub religionis iugo Deo humiliter seruientes arctius alijs sibi subiectos ab Episcoporum ordinariorum lege tam Diœcesana, quam iurisdictionis in quibus totum illorum ius & potestas cōsistit; excepit, illosque in ius, & proprietatem Beati Petri, Sedis Apostolicæ, ac sui speciali, & immediata protectione suscipiens ab omni dominio, subiectione, & potestate ipsorum ordinariorum, ac aliorū quorumuis superiorum totaliter liberauit: sicut ex eorum priuilegiis latissimè constat, ex quibus quidem verbis tum realis, tum personalis præfatorum Regularium exemptio latissimè inducta comprobatur, per quam ipse summus Pontifex se illorum immediatum Superiorē, Iudicemque ordinarium constituit, ac si eorū Episcopus Diœcesanus existeret cui quidem libertatis priuilegio vniuersis Regularium ordinibus concesso per illorum professores absque speciali licentia Papæ renunciari minimè potest, sicut Clericus siue proprii Episcopi consensu non valet se alieno Episcopo subijcere, & eius iurisdictionem prorogare, & ideò in nulla causa exemptioni huiusmodi non solum per eorumdem Regularium expressam renunciationem præiudicium inferri potest, sed nec etiam per tacitam, vt puta permittendo ordinariis vt contra illam processum faciant, sententiam ferant, eamque executioni mandent, quamuis per ipsos Regulares declinatoria fori non fuerit opposita, neque priuilegium exemptionis, allegatum, exhibitum, & ostensum, & eo maximè cum facta, & attentata contra priuilegia per quoscumque etiam per ipsos exemptos scienter, vel ignoranter irrita, & inania decernantur, vt in priuilegiis cauetur.

Maris magni. §. 43. c. si Papa de priuil. in 6.

c. cum tēpore de arbitris c. significasti de foro cō. pet. Sylu. in verb. priuilegiū vers. si autem n. II. Sixti IIII. in Mare Magno vt in summ. §. 43 Eugenii IIII. const. III.

DE EXEMPTIONE A LEGE iuriſdictionis Epiſcoporum.

Cap. II.

INTER alia beneficia, quæ Regulares per huiuſmodi Sũmi Pontificis, & Sedis Apoſtolicę exemptionem conſequuntur, hoc primum eſt, quod illorum perſonæ ab Epiſcoporum ordinariorum obedientia canonica (quæ ad legem iuriſdictionis ſpectat, liberãtur; ita vt nec etiam ab eis præceptari, nec compelli poſſunt, ad viſitanda Monaſteria Monialium alterius ordinis, nec ad recipiendas cauſarum commiſſiones, aut aſſeſſoriatus officium, ſententiarum executiones, nec ad deferendas litteras, vel illas exequendas, aut denunciandas ſententias contra Principes ſæculares, communitates, populos, ſeu quoſcumque eorum benefactores, abſque ſedis Apoſtolicæ mandato, vel licentia ſpeciali, non obſtantibus monitionibus, pręceptis, ſeù mandatis dict. ordinariorũ, aut aliorum ſuperiorum in præmiſſis eis factis, quibus tamquàm nullis parere minimè obſtringuntur.

c. conquerente de off. Iud. ord.

Mare magni i Sũ. §. 16. 17.

Secundò, liberi ſunt Regulares ab altera parte eiuſdem legis iuriſdictionis, quæ forum iudiciale, & cauſarum ciuilium cognitionem, & deciſionem reſpicit, quoniam eiſdem ordinariis ita inhibetur contra prædictos Regulares exemptos procedere, vt ſi de facto aliquid tentent, vel in iudicio, ſeu extrà, in quacumque cauſa ſeſe immiſceant, proceſſus, ſententia, ac indè ſecuta quæcunque, ſunt ipſo iure nulla ex defectu iuriſdictionis, quippe quæ irritatio afficit iudicem etiam ignorantem, cum geſta ſint ab eo quaſi à perſona priuata, & cõtra decreta irritantia, & propterea nullum parant præiudicium, nullumq; effectum operantur; quare ſi priuilegio religionis notorio in iudicium producto iudex nihilo minus profe at ſententiam, non tranſit in rem iudicatam, neque executioni demandari debet, & ſi aliquid per eum executum fuerit, tamquam attentatum in priſtinum ſtatum reponere cogendus eſt; & propterea Regulares duobus modis ſe defendere poſſunt: primò, per declinatoriam fori exhibendo in iudicio ſuæ exemptionis priuilegium, ſecundò, verò quando iudex agit de iure, & iuribus priuilegii producti, quo reprobato, ſententiam profert, tunc enim ſententia non ualet cum omnibus Eccleſiarum Prælatis prohibitum ſit priuilegia interpretari, & ideò Ordinarius tamquam iudex incompetens non poteſt cognoſcere de iuriſdictione an ad ipſum pertineat, cùm etiam in cauſa propria eſſe iudex minimè valeat, ſed durante lite Regulares in ſua poſſeſſione manuteneri debent, eo maximè, cùm eorum exemptio ſit notoria; quando uerò priuilegium non eſt notorium in titulo, &

c. ad audiẽtiã de conſuet.

Gloſ. in c. Dudũ de. præb. & dign. & in c. 1. de conceſſ. præben. in verb. teſeri.

c. porrò & c. quanto de priuil.

Caſtr. cõſ. 342. nu. 1. li. 1. cap. 6. Clem. .ij. conſt. 1.

 poſſeſ-

possessione tenetur exemptus illud exhibere non quidē spontè, sed monitus, quod si ostendat cum possessione titulum saltem coloratum, nō est spoliandus dicto suæ exemptionis priuilegio. Præterea, si Regulares: vt supra exempti, extra casus infrascriptos, ab Ordinario citantur iubenturque coram eis in iudicio comparere, citatio absque ope exceptionis est ipso iure nulla, cum sit à iudice non competente, & contra notoria priuilegia decretata, & propterea nō tenentur comparere, nec priuilegium allegare, neque ostendere, etiam si permittant iudicem se pronunciari competentem, decet tamen ad ambiguitatē tollendam ipsos Regulares (quotiescumque sic, vt præfertur, citari contingit) cōparere, absque tamen metu censurę si non compareant, & allegare priuilegium, ac declinatoriam fori proponere, & deindè recedere, & si in citatione causa exprimatur quę iurisdictionem ordinarij citantis fundata, tenentur exceptionem dare.

c. cum personæ de priuil. in 6. & ibi DD. panor. in c. cum ordinem de rescript. Glos. in d. c. cum ordinem de rescript. in verb. non facta mentione.

Tertiò, liberantur Regulares ab ordinariorum censuris, nempè ab excommunicatione, suspensione, & interdicto, quæ omnes ab eodem lege iurisdictionis emanare dignoscuntur, ita quod si Ordinarius per prædictas censuras Ecclesiasticas cōtra Regulares ipsos, procedat, aut eorum Ecclesias, vel loca Ecclesiastico supponat interdicto, quamuis ignoret exemptionis priuilegium, censura est ipso iure nulla, & omni caret effectu, & in nullo foro est seruanda ob notoriū priuilegiorum exemptionis, & decretum irritans in illo contentum, quod secus est in priuato exempto, qui si ab Ordinario excommunicari contingat etiā iniustè, & sine causa abstineri debet in foro exteriori, donec de sententiæ nullitate constet, aut ab ea absolutionem ad cautelam petat, & ratio diuersitatis est, quia priuilegio priuati, quod non est in corpore iuris clausum, Episcopus ob solam consuetudinem, aut multorum attestationem nō tenetur credere nisi probetur, cum priuilegium sit quid facti, & quia exemptio religionis est iam nedum in iure expressa, sed populo, & Ordinarijs etiam notoria, ideò effectum nullitatis in attentatis contra illam operatur, & propterea quoad censuras prædictas iurisdictionem suam in d. exemptos nullo modo exercere possunt, quod quidem per simile priuilegium fuit declaratum societati Iesu à Paulo IIII. vt in compend. priuil. d. societatis num. 18. apparet, quibus additur, quod neque contra eorundem Regularium subditas personas potest Ordinarius per censuras procedere, ex ipsorum exemptorum causa, verum tamen si constet Regularem incidisse in sentētiam excommunicationis latam à iure, vel à Papa, tunc bene potest ordinarius illum excōmunicatū declarare, & denūciare, vt a suis Diœcesanis euitetur.

Marc ma gni in sum. §. 34. Sixti iiii. const. n. Couar. in c. Alma mater. §. 17. nu. 7. Nauar. in man. c. 27. nu. 272. c. porrò de priuil. 6. uolentes. §. in eos de priuil. i. Astens. li. 6. ti. 48. ar. 7. dub. 8. Henric. Hēriq; in sum. de indulg. lib. 1. c. 25. nu. 7.

Quarto, liberantur Regulares, ob prædictæ exemptionis priuilegiū, vt per Ordinarios neque per se, neque per alium, ad suarum personarum capturam deueniatur, nisi ob delictum in seculo factū, ex quo præsumatur illos in fraudem correctionis religionem intrasse, quod si extra casum, & causam prędictam eos carcerari mandent, non solum in excommunicationem per priuilegia communicatam, sed etiā Canonis: si quis suadente incidunt, eo quia iniuriam exempto tunc intulisse censētur, in qua etiam excommunicati sunt Superiores Regulares mandantes carcerari subditos suos iniuriosè, & extrà casue à iure, ue ie eorum constitutionibus permissos.

Couar. in d. c. Alma. 1. p. § 10. n. 4. Nau. in c. cōm gat. de rescript.

DE

DE EXEMPTIONE A LEGE Diœcesana.

Cap. III.

SVNT etiam immunes Regulares ab altera Episcopali lege, quæ in sacris Canonibus Diœcesana nuncupatur, iuxta quam Diœcesani Sacerdotes Parrochialium Ecclesiarum Rectores. & aliæ personæ, ad Synodum vocate ire tenentur, Synodaticum, seu Cathedraticum, necnon decimationum, mortuariorum quartam, tertiam, seu mediam singulis annis, ei solue re, annuatimque Episcopum visitantem reuerenter, obedienterque recipere, ac prodicta visitatione procurationem debitam, hoc est, victualia ei subministrare, & demum pro seminariorum institutorum sustentatione ratam fructuum, ac redditum beneficiorũ, aliorumque piorum locoru mcontribuere, à quibus quidem, & omnibus alijs oneribus non solum Mendicantes, sed etiam Monachi, & præsertim illarum 10. congregationum, quæ cum R. Cam. Apost. composite sunt, necnon Moniales illorumque Monasteria, Cœnobia, Domus, Loca, & Ecclesiæ liberè existunt, saluis tamen, quo ad prædicta sacr Concilii Trid moderationibus, & limitationibus, quæ in sequẽti cap. de visitatione, & tit. de foro competenti, apponuntur.

Clem. frequens de excess. prælat. & ibi Imola nu. 4. Natt. cons. 257. nu. 7. c. cũ volũtates, §. si qui verò de sent. ex com. Nauar. in mã. c. 27. n. 33. Mare magni in sũ. §. 32 34. 40. 41. & 42. Siti iiii. cõst. 1. Glos. in c. delectus in ver. de lege Iuris. dict. de off. Iud. ordi.

DE REGVLARIVM PERSONARVM & locorum actiua, & passiui uisitatione iuxta eorumdem priuilegia, & sacri Concilii Trid. decreta facienda.

Cap. IIII.

OMNES cuiuscumque Ordinis Regulares, sub suis respectiuè Generalibus, alijsque inferioribus prælatis, & sub eorum obedientia in Monasteriis, Conuentibus, & Locis viuentes, eorumdem Regularium Superiorum visitationi, reformationi, & Correctioni priscorum priuilegiorum confirmatorum auctoritate pleno iure subiecti existunt, sicuti

Concil. Trid. in c. 20. Abbates sess. 25 & in c. 1. Quoniam.

cuti pariter iidem prelati subditos suos iuxta Sanctę Sedis Apostolicæ, necnon proprij Regularis instituti constitutiones, & Sacri Concilij Tridentini decreta suo quisque loco, & ordine visitare, & quoties opus fuerit, reformare, atque corrigere tenentur, in qua quidem Regularium visitatione Episcopi locorum ordinarii sese ingerere nō possunt, nisi quatenus per eiusdem Concilij Tridentini decreta eis cōceditur, vt per Sacram congregationem Regularium aliàs sub die 10. Octobris 1586. declaratum fuit, Quibus quidem cauetur, quod Ecclesię quęcumque quomodolibet exemptę: necnon commendata Monasteria, etiam Abbatiæ, Prioratus, & Pręposituræ in quibus non viget Regularis obseruantia, ac etiam Beneficia tam curata, quam non curata, secularia, & Regularia qualitercumque commedata, & exempta annis singulis ab Episcopis, tamquam Sedis Apostolicæ Delegatis, visitentur, & opportunis iuris remedijs prouideant, vt quæ reparatione indigent, reparentur, & cura animarum, si qua illis immineat, aliisque debitis obsequiis, minimè defraudentur, priuilegiis quibuscumque non obstantibus.

Concil. Trid. in c. 8. locorū ordinarii sess. 7.

Loca verò, seu Monasteria, in quibus viget obseruantia Regularis, si illorum personæ Regulares ab eorum superioribus non visitantur, iidem Episcopi paternis admonitionibus prius prouidere debent, vt per illorum superiores iuxtà ipsorum regularia instituta debitam viuendi rationem obseruent, & obseruari faciant, dictos sibi subditos in officio continendo, & moderando: Quod si admoniti, vt supra, intra sex menses eos non visitauerint, vel nō correxerint, tunc ijdem Episcopi etiam, vt delegati Sedis Apostolicæ illos visitare possunt, & corrigere prout ipsi superiores possent iuxtà eorum instituta.

Concil. Trid. in c. 8. Quęcūque sess. 21

Personæ etiam quęcumque tam Regulares, quam seculares curam animarum secularium in Monasterijs, seu Domibus virorum, aut mulierum Regularium quibus annexa est, exercentes iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi in cuius Diœcesi existunt, in ijs, quæ ad dictam animarum curam, & sacramentorum administrationem pertinent, tantummodo subiiciuntur, non autem Monasteria ipsa, quemadmodum per sacram Congregationem super Concilii Tridentini interpretatione pręfectam in vna Portugallien. declaratum fuit.

Idem Concil. Triden. c. 11. in Monasteriis

Regulares demum personæ, seu etiam seculares, qui curæ animarum secularium Monasteriis, annexæ, etiam ad nutum amouibiles pręficiendæ sunt, per superiores Regulares, cum consensu tamen ordinarii, & pręuio eius examine, & approbatione tot deputari debent, quot ad dictam curam, & ad sacramenta ministranda, ac diuinum cultum colendum sufficiant, sicut etiam per eandem sacram Congregationem Concil. Tri. interpretum super. c. v. sess. 21. definitum fuit A quibus quidem excipitur Monasterium Cluniacense cum suis limitibus, excipiuntur etiam alia Monasteria, seu loca, in quibus Abbates Generales, aut capita ordinum sedem ordinariam principalem habent, atque alia Monasteria, & Domus, in quibus Abbates, aut alii Regularium superiores iurisdictionem Episcopalem, & tēporalē in parochos, & parochianos exercent, nisi Episcopi maiorem in prædicta

eodem c. §. excepto.

dicta loca, vel personas iurisdictionem exerceant, quæ per Concilium Tridentinum non amouetur. Item verò prædictis additur quòd cum Sacerdotes omnes etiam Regulares in parochialibus Regularium Monasteriis commendatis curam animarum exercentes, locorum ordinariorū iurisdictioni subiiciantur, tamquā in eius coadiutores ad Synodum Diœcesanam quotannis celebrandam ratione ipsius curæ accedere, & interesse debent, sub pœnis à sacris Canonibus statutis.

c. 2. Prouincialia sess. 24.

DE EXEMPTIONE PERSONALI, Reali, & mixtà Regularium à Dominio, & potestate, ac onerum impositionibus Dominorum temporaliū.

Cap. V.

NON solum iure communi, verum etiam Apostolicæ Sedis priuilegijs, omnes Mendicantium, & non mendicantium Fratres, & Monachi, necnon Moniales, & sorores, ac aliæ utriusque sexus personæ Regulares, illorumq; monasteria Cęnobia, Domus Cōuentus, Ecclesiæ, Capellæ, Oratoria, & alia loca etiam vnita, ac membra, necnon possessiones prædia, & bona immobilia, & se mouentia, quæcunque, necnon eorū in dictis bonis Laboratores, Coloni, Arendatarij, Locatarii, & Affictuarij, & alij omnes quomodolibet nuncupati, ab omnibus, & singulis oneribus ordinariis, & extraordinariis, à laicis, seculari auctoritate quacumque de causa impositis, & imponendis, tàm super bonis immobilibus, quàm mobilibus, omninò exempti, liberi, & immunes effecti esse declarantur, & pro talibus teneri, & reputari mandatur; insuper per eadem priuilegia prohibetur, ne Monasteria, Cęnobia, aliaq; omnia Regularia loca prædicta, pro militum tàm equitum, quā peditum hospitiis nullo modo assignentur, in quibus quidem locis & Ecclesiis Regularium, sicut in alijs locis sacris, laicorum quorumcumque concilia, conciones, & publica parlamenta, negociationes, & pręcipuè nundinarum, ac fori cuiusq; tumultus, ac secularium iudiciorum strepitus, fieri, necnon causæ criminales per ipsos laicos agitari, aut ad incarcerationem alicuius Ecclesiasticæ, seu sæcularis personæ deputari, astringi, aut compelli posse sub anathematis interminatione prohibetur, sicut etiam Dominis Tēporalibus sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda inhibetur, ne laicis sibi subditis interdicant, ut Prælatis, aut clericis, alijsq; personis Ecclesiasticis quicquam uendant, aut emant aliquid ab eisdem, neque illis frumentum molant, coquant panem, aut alia obsequia exhibeant.

Toto. tit. de immū. Eccles. in 6.
Bulla Cęnæ Dom. Pius V. const. 4.

c. Decet, §. censent, de imm. Eccles. in 6.
c. cū Eccles. extra eodē tit.
Leo X. inter priuil. Camald. cōst. 1.
c. eos, de imm. Eccles. in 6.

DE EXTRAHENDIS CRIMINVM reis in locis Sacris Regularium, ad ea confugentibus.

Cap. VI.

> ca. inter alia ext. eodem tit.

QVAMVIS olim Laici pœnæ alicuius commissi criminis obnoxii ad Ecclesias, & loca Religiosa confugientes, adeò illorum immunitate protegerentur, vt inde nō nisi quadam moderatione adhibita, violenter extrahi minimè possent, hodie tamen attendenda, ac seruanda est dispositio constitutionis Greg. IV. qua prisca omnia Sedis Apostol. seu eius Legatorum priuilegia super hac eadem re, emanata, ad unam tantum formam reducendo, illaque moderando, decreuit, ne Laicis publicis latronibus existentibus, Viarumque grassatoribus, itinera frequentata, vel publicas stratas obsidentibus, Agrorum depopulatorib. Viatores ex insidijs aggredientibus, membrorum mutilationes, & homicidia in ipsis Ecclesijs, seu eorum cœmiterijs committentibus, aut proditoriè proximum suum occidentibus, aut assassinijs, vel hæresis, aut læsę maiestatis in personam proprii Principis reis præfatorum locorum immunitas Ecclesiastica suffragetur, ita vt se in illis recipiendo tuti minimè sint, immò per Curiæ sæcularis non propria auctoritate, sed Episcopi loci ordinarii dumtaxat, & alterius personæ Ecclesiasticæ ab eo auctoritatem habenti licentia, & interuentu, quibusdam alijs sollemnitatibus adhibitis, prout in d. Constitutione plenius continetur, impunè à dictis locis extrahi, & abduci valeant, & propterea Ecclesiarum, & locorum Regularium Prælati laicas personas in prædictis casibus delinquentes, si ad ea confugiant, & ibi se recipiant, & commorentur, & delicta, aut eorum aliquid iudicio suo commisisse videbuntur, quoties à Curia sæculari fuerint requisiti, debent illius ministris, & officialib absque irregularitatis nota, aut alicuius censuræ Eccl. incursu tradere, & consignare, quemadmodum eisdem Prælatis per prædictam Constitutionem præcipitur, & mandatur. Violantes demum Regularium Ecclesias, seu loca quæcumq; eorum Ordinum, aut in eis uiolentiam damnabilem exercentes, eo ipso excommunicati existunt, à qua non possunt absolui, nisi à Summo Romano Pont. vel Ordinis Conseruatore.

> constit. 2. eiusdem, Grego. 14. inter Bullas commun. 2. p.

> Clem. IV. constit. 6. Bonif. IX. const. 1.

DE

DE FORO COMPETENTI Regularium, Tit. 6. Cap. I.

NVLLVS Regularis tanq̃ persona Sacris Ordin. insignita, & in sortem Dñi electa, siue actor, siue reus existat, in foro sęculari, qui litiũ exercendarum locus est, potest laicum, nec quéuis alium cóuenire, neque inibi cóueniri, eo, qm̃ Sacrorum Canon. antiqua dispositione prohibetur, nec Clerici, & alię personę Ecclesiasticę non solũ sponte sęcularia iudicia subeant, sed neq; etiã inuitę ad tribunalia laicorum pertrahantur, cui quidem beneficio, & priuilegio cum non sit personale, sed toto Collegio Eccl. publicè indultum, nulla persona Eccl. potest renunciare, nec vllo modo etiam ex pacto iurato ei derogare, vel cótraire, & secus faciens venit excommunicanda cum causę amissione, & toto eo, quod esset euictum vltra excõicationis sniam Bullæ Cœnæ Dñi in quã incidunt Iudices, & partes, quæ personas Eccl. ad tribunalia sua sęcularia trahũt, vel trahi faciunt, aut eorumdem laicorum auctoritate causarum auocationem à Iudicibus Ecclesiasticis procurant; Ideò persuasum sibi habeant Regulares, se neq; iuris cóis dispositione, neq; virtute priuilegiorum à Sede Apost. eis cóceſſorum ante ciuilē Iudicem, & in laicorum Curijs suas causas abſq; dict. Sedis Apost. vel eius delegatorũ Iudicum dicere, seu proponere licitè, & validè posse. Sed tm̃ coram Iudice Eccl. nempè coram suo Conseruatore, veluti eorum competenti Iudice ordinario, coram quo in ciuilib. causis dumtaxat, primò vnam definitiuam sententiam antequam ad illud iudicium euocentur, seu cã committatur, vel transferatur obtinere debent, quod idē seruandũ est, etiã si rei extiterint, si autem tanquam actores in iudicio ciuili cũ personis ęquè priuilegiatis alijs. s. Regularib. agendum erit, túc coram Reorum Conseruatore illos conuenire tenentur rónibus, & iurib. suprà, in d. c. de priuilegiorum cõicatione allatis. et coram Ep̃is loci ordinarijs cum Regulares ab eorum iurisdictione exempti sint non possunt inuiti ciuiliter conueniri, nisi quando Conseruatores non haberent, sicut sibi eligere dēnt, quod si facere recusent, tunc in pœnam coram d. ordinarijs conueniri ualent, vt sup. in tit. de priuil. Conseruatorũ, in c. 9. dictum est: Regulares demum extra Monasteria, & suorum Superiorum obedientia degentes, in ciuilibus causis, & præsertim mercedum, & miserabilium personarum coram locorum Ordinarijs, tanquam in hoc Apostolicæ Sedis Delegatis, possunt legitimè cõueniri, & ad soluenda debita iure medio cogi, atque compelli.

Id agendo verò criminaliter nullus Regularis Frater, siue Monialis sub excommunicationis sententiæ pœna potest alium Fratrem, seu Monialem eiusdem Ordinis coram aliquo Iudice, qui de dicto Ordi-

ca. Cleros, dist. 21.

c. Nullus, 19. q. 1.

c. si diligenti de x foro compet.

Anton. de Butr. Abb. & Inn. in cap. Ecclesiæ S. Mariæ, de cõstit.

Pius V. cõstit. 5.

Conc. Tr. c. 14. In exemptorũ causis.

requisitus, vel aliàs de illorum delicto informatus; tamquam Sedis Apostolicæ delegato, in ipsos Regulares criminosos animaduertere potest,& debet iuxta declarationem,& decretum Sanctiss. D. N. D. Clementis VIII. editum. Demum subiiciuntur Regulares Episcoporum correctioni cum ex itineris causa per dictorum Episcoporum Ciuitates,& Diœceses, transeundo, in hospitiis, seu diuersorijs, quibus se se receperint absque literis obedientiæ, seu commendatitijs, diligenter requisiti, vel ignoti fuerint deprehensi, tunc enim ab eisdem Episcopis, tamquam criminosi, & grauiorum criminum suspecti, carcerari, aut sub custodia tàm diu detineri possunt donec certa de eisdem notitia per eos habeatur, cum ipsis regularibus prohibeatur à suis conuentibus recedere, etiam ad superiores suos etiã ad vrbem accedendi gratia, nisi ab eijsdem missi, vel vocati fuerint quod si absque mandato in scriptis obtento reperiantur ab Ordinario (vt præfertur) tanquàm suorum instituti desertores, puniri ualét, sicut contra eosdem Regulares ad studiorum vniuersitates missos, (nisi in conuentibus habitent,) ordinarius ipse procedere potest iuxta decretum Concil. Trid. & Sixti V. constitutionem, necnon Decretum Sacræ Regularium Congregationis, cuius tenor est.

const. 1.

Concil. Triden. in c. 4. prohibet sess. 25. const. 5.

CONTRA REGVLARES AD VRBEM temerè leuiuè ex causa accedentes, absq; eorum Superiorum licentia.

QVONIAM nonnulli Regulares vagandi studio, siue dum imminentem admissorum, criminum pœnam, ex suis constitutionibus, aut aliàs debitam, sibi metuunt falsa, & commentitia grauamina causari, non ad immediatè sui ordinis superiores, scilicet à grauamine Prioris ad Prouincialem, à Prouinciali ad Generalem, à Generali ad Protectoré, prout cuiusque religionis constitutionibus disponitur, sed ad hanc Romauam Curiam absq; licentia sæpius fugiunt, potius quàm recurrant, ex quo Ordinum disciplina relaxatur, Prelati contemnuntur, & ipsi in dies audaciores euadunt placuit Sacræ Regularium Congregationi ex Ordine Sanctissimi statuere, vt si quis Regulariũ imposterũ temerè, leuiuè ex causa hanc Almam Vrbem, seu Curiam, absque sui Superioris licentia, & supradicta forma prætermissa adire præsumpserit, ad suos eosdem Superiores, seueriori pœna plectendus remittatur.

F. Michael Bonellus Card. Alexandrinus.

Georgius Palearius. V. I. D. Secretarius.

DD

DE APPELLATIONE A sententijs correctionis Prælatorum Regularium, per eorum subditos non interponenda.

Tit. 7. Cap. I.

Leo X. cõstit. 10. & Grego. 13. const. 1.

SICVT, vt sup. dictum est, Regulares in nulla cã, & prǽsertim criminali, cõtra alios Frēs eiusdem Ord. quærelam coram Iudicib. extra Ord. proponere nõ pñt, ita ēt sub eisdem pœnis eis ꝓhibetur à snīa, seu correctione suorum Prælatorum ad eosdem Iudices extra Ord. appellare, cum id gradatim ad suos Ordinis Superiores facere permittatur, vt in superiori decreto prǽfatæ Congreg. Regularium latius continetur, quibus additur, ꝙ non solum subditis appellatio hmōi ad Iudices sǽculares prohibetur. Sed etiam Priorib. Guardianis, alisq; Superiorib. localib. necnon Prouincialibus, cǽterisq; Officialibus pariter interdicitur, vñ à sententia priuationis, seu absolutionis proprii officij lata, per quemcumque Ordinis Superiorem potestatem huiusmodi absolutionem, seu priuationem faciendi habentem, appellari non possũt, quod si fecerint, & appellationem emissam, prosequendam duxerint, sunt ipso facto, auctoritate Apostolica ab officio, pro quo per eos fuerit appellatum, priuati, & absoluti.

Iul. 2. constit. 6.

DE PROPRIETATE, DOMINIO, & possessione bonorum per Regulares in communi retinenda.

Tit. 8. Cap. I.

Sess. 25. c. 3. cõcedit. Sixtus 4. const. 14. Paul. 3. cõstit. 1.

CVM oībus quorũcunq; Ord. Mendic. vtriusq; sexus Regularibus personis (exceptis Frībus S. Franc. de Obser. & Cappucinis) bona stabilia, eorumq; Monasteriis, & Domib. acquisita, & applicata in cōi retinenda, & possidenda ex Conc. Trid. decreto, sicut olim per priuilegia diuersorum Sum. Pont. illis indultum fuerat, hodie pariter cõcedatur, inde sequitur, quod Regulares ip[illegible] hæreditates qualscunq; tã ex testõ, q̃ ab intestato eis delatas, & deferendas acceptare, & adire, omnesq; donationes, relicta, oblationes, & legata, certũque Ecclesijs, Capellis, Sacristiis, picturis, Fabricę, Monasteriis, Domibus, Conuentib. & Locis à fidelib. piè facta, & facienda, recipere, exigere, & cõsequi pñt, necnõ in oībus institutionibus, & substitut. alisq; pijs, & nõ piis dispositionibus vocari, & nominari, & in bonis eorum consanguineorum, & affinium, seu cognatorum, aliarumque extranearum personarum decedentium succedere, ac si in sæculo forent,

Clem. 4. const. 4.

rent, succedere possent, atq; bonorum possessioné apprehendere, & retinere, seu bona acquisita vendere, & illorum precium in ipsorum vtilitatem conuertere, prout eis magis expedire videbitur.

DE FRATRIBVS MINORIBVS S. Francisci de Obser. Cap. II.

CVM Fratribus Minorib. de Obser. per Regulã B. Franc. in altissima paupertate ab eo fundatam, quã ipsi profitentur, bona immobilia, etiam in cõi retinere, & possidere prohibetur, propterea S. R. Eccl. post eiusdẽ instituti reformationẽ ab ea approbatam attendens eorundem Fr̃um copiã, atq; fideliũ charitatẽ ob temporum penurias, & calamitates, adeò defecisse, vt ex incerta mendicitate, & minutis eleemosynis se substentare nõ possent, oĩum rerum mobiliũ, & immobilium, quib. fr̃es ipsi vti pñt, oẽ ius, proprietas, & Dominiũ immediatè ad se pertinere, & spectare decreuit, dictisq; fr̃ibus de benigno remedio ꝓuidendo declarauit, ꝙ relicta, donationes, oblationes, legata quęcunq; dictis fratrib. facta, & facienda, pręfata S. R. E. & de illa Ordini, & fr̃ibus, ac locis eorundẽ facta sint, & esse intelligantur, eundẽq; plenarium sortiantur effectum, quẽ sortirentur, si nominatim, & expresse præfatæ R. E. & eius Fisco fierent, seu facta essent, nec possint prætextu incapacitatis eorundẽ Fr̃um quouis modo de inualiditate Notarii, hæreditates quoq; eisdem Fr̃ibus si in sęculo forent ab intestato deferri cõtingeret eidem Ro. Eccl. quæ ipsorum Fr̃um locũ, quo ad hoc tenet, deferantur, & delatæ esse censeantur, vt in dictorum fr̃um vsum, & vtilitatem per personas extra Ord. à Prælatis Ord. deputandis, iuxta formam, vt inf. petitæ, & exactæ administrentur, & conuertantur, ex quib. etiam constat ipsorum Regul. bona, quo ad acquisitionem, & præscriptionem eisdem priuilegijs, & prærogatiuis gaudere, sicut Fiscus, & Camera Apost. potiri, & frui dignoscitur.

Conc. Tr. d. c. 3. ead. sess. 25.

Sixtus 4. const. 14.

DE OECONOMIS, SEV SYNDICIS per Prælatos Fratrum Min. de Obser. eligendis, eorumq; officio, & facultate.

VERVM, cum dicti Ordinis Fr̃es, non solum à receptione, ꝓprietate, & dominio bonorum immobilium, ac ẽt pecuniæ, verum ẽt ab illius qualibet contrectatione penitus ex Regula essent alieni, & pro nulla re temporali in iudicio aliquod ius experiri possent, neminemq; inibi conuenire. Ió nè pia fidelium intentio propter Deum eisdem Fratrib. aliquid relinquentium ob prætextum incapacita-

Cle. exiui, de Paradiso, de verb. signif.

pacitatis defraudaretur, iō ab Apost. Sede fuit opportunè prouisum, vt Generalis per totum Ord. & Prouinciales Ministri, ac custodes vniuersi dicti Ordinis pro tempore existentes in prouinciis sibi decretis possent pro locorum indigentia personas extra Ordinem nominare, & eligere, quæ quidem taliter per ipsos nominatæ, & electæ legitimi administratores, actores, Oeconomi, & Syndici Sanctę Romanæ Ecclesiæ statim auctoritate Apostolica constitutæ esse censerentur, & ab ipsius Ordinis Prælatis requisitæ relicta quæcumq; vice, & nomine non fratrum, sed eiusdem Romanæ Eccles. æ recipere, tenere, possidere, ac bonorum fructus, redditus, prouentus, petere, exigere, atque percipere, illosque in commodum, & vtilitatem dictorum fratrum, & locorum eorumdem, quib. relicta fuerint, & fratrum assensu, & requisitione conuertere, & exponere tenentur, quib. quidem personis, vt suprà, in Syndicos Romanæ Eccl. electis, & nominatis in præmissis à Sede Apostolica conceditur plena Generalis, & libera potestas petendi, exigendi, recipiendi, alienandi, transigendi, pacificendi, refutandi, quietationem faciendi, comparendi, agendi, defendendi, ac in animam eorum de calumnia vitanda, & de veritate dicenda, iurādi, ac cuiuslibet alterius generis iuramentum præstandi cum illis, & contra illos, qui res quascumq; aut eorum precium, vel eleemosynas relictas fratribus in testamentis occuparent, violenter auferrent, siue contra voluntatem fratrum quomodolibet detinerent, & generaliter in omnibus causis pro rebus locis hm ōi ad ipsam Ro. Eccl. spectantib. ipsorum fratrum vsui concessis, necnon pro illorum immunitatibus, iuribus, & priuilegiis sine cuiuslibet dationis, aut cautionis onere præfata auctoritate Apostolica in iudicio, & extra, plena, & libera ptās eis impartita existit, liberum est etiam ipsis Generalib. Prouincialibus, & Custodibus personas ipsas extra Ord. in Oeconomos nominatas reuocare, & earum loco, alias subrogare quoties eis videbitur, & opportunum fuerit, quæ eandem in præmissis similem hēant administrandi facultatem, ut in litteris Pau. IV. & Pij IV. continetur cum expressa derogatione constōnis Ioannis XXII. Ad Conditorem, de verb. sign. cui etiam expresse derogauit Gregorius XIII.

Constit. 1. Const. 8.

DE PROPRIETATE IN PARTICVLARI à Fratribus reijcienda. Cap. III.

c. cum ad Monasterium, de statu Monachorū. Sess. 25. ca. 1. Nemini.

CVM abdicatio proprietatis sicut & custodia castitatis adeò annexa sit Regulæ Monachali, vt contra eam nec Summus Pontifex possit dispensare: idcò omnibus quorumuis Ordinum Regularibus districtè, & in virtute Sanctæ obedientiæ pœnis, & præiudicijs prohibetur, ne aliquid in proprio, quouis modo possideant, sed quicquid habuerint totum in continenti superioribus resignent, sicut etiam per Concilium Tridentinum declaratur, vt nulli Regularium, tam

tam virorum, quam mulierum liceat bona immobilia, vel mobilia quouis modo ab eis acquisita, tamquam propria, aut etiam nomine conuentus possidere, vel tenere, sed statim ea Superiori tradere teneantur, & conuentui incorporentur, ex quibus sequitur, quod quando Regularis aliquando mobile, vel immobile recipit, siue magnum, siue paruum illud sit, sine scitu, & consensu, seu Superioris, aut illius, quod de licentia prælati recipit, & non est paratus in manus illius, & ad eius libitum, & requisitionem consignare, aut aliquid abscondit, aut celat, ne à prælato videatur, aut intercipiatur, proprietarius est, & mortaliter peccat, cum non solum votum paupertatis, verum etiam canonicas sanctiones transgrediatur, & potest uiuens puniri, & in huiusmodi proprietate moriens, bona retenta cum eo in signum perditionis extrà Monasterium in sterquilinio tumulari debēt, secundum, quod Beatus Gregorius narrat in suis Dialogis se fecisse. Superioribus quoque Regularibus interdictum est bona stabilia alicui regulari subdito concedere, etiam ad vsum fratrum, vel administrationem, aut commendam, nam bonorum conuentus administratio ad solos officiales ad nutum superiorum amouabiles pertinere debere, sacrum Concilium Tridentinum decreuit, Mobilium verò vsus ità per Superiores permittendus est, vt eorum supellex statui paupertatis, quam professi sunt, conueniat, nihilque superflui in ea sit, nihil etim necessarium eis denegetur, ex quibus etiam colligitur, quod superior, non potest dispensare cum suo relig.oso sibi subdito, quod habeat proprium simpliciter, quasi in suo dominio, vt illud ad placitum distrahat, & ut sibi uidetur eroget, & dispendat, quod si in hoc Superior præuaricator extiterit, iuxta sacrorum canonum dispositionem, ab officio debet deponi, & secundū Regularia instituta puniri, vltrà peccatum mortale, quod incurrit peccato sui subditi communicando, & subditus si illud tenere fuerit deprehensus, seu conuictus, biennio actiua, & passiua voce priuatus, iuxta suæ regulæ, & ordinis constitutiones multari debet. potest quidem prælatus cum subdito dispensare, & rem mobilem vtendam, & pecuniam erogandam, non tamen incertè, & simpliciter hoc est ad libitum proprii subditi, sed suam disponendam concedere. Quod quidem non nisi ex rationabili causa fieri debet, cum disipensatio absquè causa, dissipatio potius dici mereatur. Ideò est aduertendum, quod rationabilis causa in præmissis duplex esse dignoscitur, scilicet vtilitas, atque necessitas communis, & publica, aut priuata. Vtilitas priuata est cum religioso conceditur liber ad discendum, & ad informandum animum suum in pertinentibus ad propriam salutem, communis autem cum ei conceditur vsus libro um ad discendum, ut indè aliis legendo, consulendo, prædicando proficere valeat, & etiam propriæ religioni deseruire. Necessitas uerò priuata ea est, quotiescumque in Monasterio paupere, in quo non possunt Religiosi habere uictum, & uestitum de communi, tunc permittitur, ut aliquid habeant ad usum propriç necessitatis cum proposito tamen semper illud ad nutum superioris resignando, & totum sciente, & permittente prælato retineatur. Communis deinde necessitas est, quando alicui officiali nempè procuratori,

d.c. cum ad Monasterium, eodē ti.

d. in c. ii. I. nec deinceps sess. 25.

d. c. cum ad Monasterium

Cōcil. Trident. sess. 24. c. 1. Eadem sess. c. 2. in fi.

Tertiò, adhibendus est saltim vnicus sollemnis, & diligens tractatus, inter fratres seu sorores Moniales, Domus vnde bona sunt alienanda, in eodem tractatu discussio fiat, an magis expediat alienare vnam rem quam aliam, vel possit subueniri eorum domui sine bonorum alienatione, quibus omnibus alijsque huiusmodi considerandis hinc inde inter eos benè discussis, & examinatis, ad alienationis contractus celebrationem cum superiorum licentia deueniri debet, in quo quidem contractu interuenire, & accedere debet consensus duarum partium ex tribus partibus fratrum seu Monialium Monasterij alienantis.

c. tua nup, de iis quæ fiunt a maio. par. ca. c. Dudum de reb. eccl. non ali. in 6

Quartò, requiritur superioris Regularis ratificatio, & confirmatio contractus celebrati, quæ quidem loco consensus Sedis Apostolicæ, tum à Prouinciali, tum etiam à totius ordinis Generali inv im prędictorum priuilegiorum præstari potest, dummodo prius alienatio diligenter ab eis, vel eorum altero examinata, & euidenter vtilis comprobata, per diligentem informationem nó à fratribus, sed à duobus, vel tribus bonis viris locorum, in quibus bona alienata consistunt, habeatur, quæ omnia in processu super huiusmodi informatione, & approbatione fabricando per notarium publicum in publicam formam redigi debet, & tunc statim quo vel per prouincialem, vel per Generalem seruatis supra narratis alienatio fuerit sic vt præfertur ratificata, non solum dict. alienatio, ac indè secuta, necnon instrumenta, & scripturæ desuper pro tempore confectę ab Apostolica sede approbatę, & confirmatæ censentur illasque, ac in eis contenta, valida, & efficacia perpetuò fore; ab omnibus obseruari debent, ita vt contrahentes, super præmissis, & indè secutis nullo modo possint molestari; Sed si ordo, ut supra, non fuerit seruatus, alienatio facta, quæcumque illa sit, ac contractus aliter celebrati, nulli, & inualidi, nulliusque roboris, vel momenti existant, & donec per Generalem, vt dictum est, alienatio non fuerit ratificata bonorum possessio penes fratres, seu Moniales Monasterij, & Domus alienantis remanere intelligitur, si verò superiores prædicti bonorum alienationes in præiudicium domorũ factę eis constiterit, virtute eorumdem priuilegiorum retractare valent, ac ille verò, que per ignorantiam constitutionis Pauli iii, in euidentem tamen vtilitatem, & necessitatem factas (dum id coram Vicario Episcopi loci constet) confirmare, & approbare possunt.

Leonis i. const. 4. Clem. 7. const. iii. Gregor. xiii. const. 7.

eadem const.

eiusdem Leonis x. const. 4.

Qui demum Superiores, & Regularium Prælati, cum in confirmãdis seu ratificandis bonorum suorum conuentuum alienationibus vices Sedis Apostolicę gerere dignoscantur, Ideò in interponendis eorum decretis, & licentiis concedendis super illis comodum, & euidẽtem utilitatem dumtaxat intendere debent alioquin vltrà sententiã excommunicationis, quam ipso facto incurrunt, ab officio etiam per annum suspenduntur, vt in priuilegio Iulij II. Congregationi Monachorum Beatæ Mariæ de Monte Oliuero concesso, & Mendicantib. communicato, continetur. Locationes verò, etiam triennales, bonorũ anticipatis solutionibus factę, per prelatos ipsos fratribus omnino interdicantur quocumque priuilegio non obstante, cum illæ per concilium Tridentinum fieri prohibeantur.

const.

Sess. 25. de refor. c. xi. Magnam.

De pactis regularium cum personis extrà ordinem initis Tit.X.Cap.I.

c.qua de pactis.

QVAMVIS olim de iure, etiam communi, pacta, conuentiones, & transactiones per fratres Prædicatores, & Minores, aliosque mendicantes eorumque Prouinciales, Priores, & Guardianos, aliosque officiales cum prælatis, capitulis, rectoribus, & personis Ecclesiarum, Ciuitatum, Castrorum, Villarum, & locorum, super iuribus parochialibus, vel aliis quibuscumque articulis ab eis, uel eorum antecessoribus initæ, siuè factæ, dum tamen aliàs essent licitę, & honestæ tenerent, & ad illas seruandas ipsi fratres compellerentur, etiam si contra ordinis priuilegiorum concordatæ essent, cum per facta prædicta Indultis derogatum esse censeretur Hodie tamen per priuilegium Alexandri IIII. & Iulii II. & Honorii IIII. nouissimè confirmata & innouata, declaratur, utcompositiones, & facta huiusmodi obligationibus interpositis, atque conditionibus adiectis super locis ad ordinem pertinentibus per prędictos Regulares absque licentia, & assensu totius eiusdem ordinis Generalis inita, seù p ipsum Generalem ratificatæ, aut in capitulogenerali recepta, & approbata, & confirmata non fuerint, minimè ualeant, illaque nullius firmitatis existere, ex prędictis priuilegiis declarantur, sicut etiam super illorum nullitate declarandi ipsi Generali per priuilegium ipsum Iulii II. facultas condonatur. Quibus quidem non obstat Decretum Bonifacii VIII. ut supra allegatum, & constitutio Leonis x. in Concilio Lateran. edita, cum & per Iulium ii. Paulum iii. & Gregorium xiii. & Sixtum v. non solum prędictis, sed etiam consuetudinibus quibuscumque, ac omnibus aliis in contrarium etiam per ipsos Regulares seruatis, fuit, & est expresè derogatum.

Leo x. const. I. c. pactum eodem tit. const. I.

Eugenius. 4. const. 4.

De regularium mendicantium Prelatis, eorumque electione, & Potestate. Tit. xi. Cap. I.

Seff. 25. c. vij. in electione

GENERALES, Ordinum Capita, necnon eorum Vicarii, Prouinciales, Priores, Ministri, Magistri, Guardiani, seu Correctores, Præpositi, Rectores, illorumque Vicarii, uice gerentes, cómissarii, uel Delegati Visitatores, & alii prælati quocumque nomine nocentur, postquam iuxtà illorum ordinum constitutiones, & per formam à Concilio Tridentino traditā, nempè per uota secreta absq. nominum eligentiū publicatione, & per pro-

prios

prio electores prouinciales, & non per constitutos ab eisdem prouincialibus: ad supplendas voces, & absentium suffragia electi, eo ipso quod sunt veri Prælati Generales, & alij, vt supra effecti curam animarum fratrum eorumdem ordinum plenè habent, & liberè gerũt, illosque tunc propria auctoritate officii ligare, & soluere valent. Quę quidem auctoritas cum sit perpetua, & non temporalis, & à priuilegijs in perpetuum ipsis omnibus concessis dependeat, est ordinaria, & non delegata, & tamquam ordinaria in vtroque foro ab eis potest valide subdelegari, non obstante, cap. fin. extra de offi. deleg. vbi dicitur, quod alua legatorum Sedis Apostolicæ Auctoritate nulli cui commissum fuerit excommunicare, vel absoluere alios, dispensare cum irregularibus, uel pęnitentias iniungere, liceat hæc aliis demandare, quoniam illud. cap. secundum comuniter Doctores, habet locum in personis, quibus committitur tantum certum, & nudum ministeriũ, & quando eligitur industria certę personę, quod secus est in dictorum Regularium Prælatis quibus non nudum ministerium, sed quidem plena causę subditorum cognitio, & curam cum iurisdictione demandatur, quæ illis competit ratione perpetui priuilegii officii, & dignitatis eisdem ordinibus concessę, & non ratione industriæ personę, cum sit incognita; quod quidem confirmatur, quoniam d. c. fin. dispositio procedit delegatã & non ordinariam auctoritatem, & facultatem habentibus, quę quidem absoluendi facultas iuxta mentem Panormitani est delegabilis: per auctoritate ordinaria fungentem sicuti est ipsorum Regularium prælatorum Auctoritas, quorum delegati illam subdelegare non possuut. Et propterea Generales in toto ordine prouincialis, in tota sua prouincia Prior, & Guardianus, Rector, & Corrector in Propriis domibus, seu conuentibus, & locis, & illorum fratribus, & aliis personis sibi subditis omnimodam iurisdictionem, & potestatem habent respectiuè regendi, visitandi, & corrigendi, ac ex priuilegio Apostolico illud idem per se ipsos possunt in suos Fratres, & moniales, & alias subditas personas quod possunt Episcopi in laicos, & clericos sibi subiectos quo ad dispensationem ab omnibus irregularitatibus, & suspensionibus ex delicto occulto prouenientibus, excepta ea, quæ oritur ex homicidio voluntario, & exceptis aliis deductis ad forum contentiosum quam, etiam in quibuscumque casibus occultis etiam Sedi Apostolicæ reseruatis; delinquentes sibi subditos per seipsos, aut eorum Vicarios ad id specialiter deputandos in foro conscientiæ gratis absoluendum; imposita pœnitentia salutari, vt ex Concilio Tridẽtino Episcopis conceditur ex prędictis etiam sequitur dictos prælatos, & Superiores posse inter suos fratres casus, quos maluerint ex contentis in decreto à Clemente Papa VIII. nouissimè edito, sibi in foro penitentiæ reseruare, à quibus nullus inferior Regularis absoluere valet, alioquin absolutio nulla esset, & absoluens in pœnam à casibus reseruatis incideret.

Mare magni §. 1. glos. in ca. fin. de offi. ordi. in ver. cõcessis

pal. in 4. sen. dis. 17. 9, 3. ar. 1.

c. fin de offic. ordi. & ibi glos. & panor.

Pius V. const. 14.

const. 1.

Concil. Trident. sess. 14. c. vt quoniam.

Generalibus verò ipsis dumtaxat ex priuilegio competit constitutiones conditas verò, & à Sede Apostolica etiam confirmatas simul, ac ambiguitates circa priuilegia, Indulta, exemptio-

Iulii.2. const.1.

nes,& gratias ab eadem Sancta Sede concessas,& concedendas emergentes,quoad conscientiarum fratrum sibi subiectorum serenitatem tantum,auctoritate Apostolica declarare,quæ quidem facultas interpretandi Regularium priuilegia, siue clara,siue dubia sint, omnibus Episcopis aliisq. Prelatis secularib.omninò interdicitur, & aufertur.

Clem. 4. const.1. c.1.de dolo& contum.

Valent etiam omnes Religiosorum superiores, vt supra descripti in corrigendis sibi subditis fratribus rimulis,& apicibus iuris postpositis contra eos liberè,& sola facti veritate inspecta procedere, dummodo tamen iustitia non periclitetur, nempè, quod in correctionum iudiciis ab eis substantialia illorum ommittantur,ut sunt legittimorum testium receptiones, probationes, exceptiones, & necessariæ defensiones, quoniam sine illis iniquum esset iudicium, & per consequens nullum, quæ autem resecanda, & quæ in huiusmodi iudiciis seruanda sint in Clementina sæpe, de verb. significatione continentur, quę in titulo de conseruatoribus habetur,& ibi videri potest.

Clem. sępè de ver. signif.

Item possunt Generales non solum conuentus suorum Fratrum, sed etiam Monasteria Sororum Monialium,& earum collegia,ac personas quascumque tertii habitus sub eiusdem ordinis cura existentes eximere,non obstante quod per eorum constitutiones,& fundationē aliter disponatur.

Iulius const.6.

Possunt etiam Generales,& eorum Vicarii, necnon Prouinciales, ex indulto Apostolica in vna quaque prouincia vnum,duos,tres,quattuor, uel quinque,aut plures sibi benè visos eiusdem ordinis religiosos,seu fratres,probos tamen,ac fide doctrina,idoneos,& ab ipsis approbatos,in notarios creare,constituere, & deputare,qui sic creati cōstituti,& deputati sine aliquo respectu,& omni cessante reculatione libera quoties requisiti fuerint omnia, & singula mandata, priuilegia concessiones,gratias indulta,& rescripta Apostolica in dictorum Regularium vtriusque sexus personarum earumque Ecclesiarum domorum Monasteriorum,locorum & conuentuum vtilitatem, & comodum concessa, & emanata quibuscumque personis, tam secularibus, quam Ecclesiasticis cuiuscunque dignitatis sint, quoties opus fuerit notificere, insinuare, & intimare, ac super præmissis, & eorum singulis, iuxtà eorumdem priuilegiorum continentiam, & formam monere, & requirere& singula circa ea requisita, & opportuna facere. gerere, & exercere, & exequi, & de eisdem omnibus, & singulis publicos, & publica, actus, & instrumenta coram testibus ad hoc requisitis conficere, stipulari, & in notam redigere, & indè vnum, vel plura instrumenta conficere, quibus in iudicio, & extra eadem fides adhibeatur,ac si per alios quoscumque publicos, & authenticos notarios stipulata confecta, & publicata, & authentica fuissent, a quibus quidem actis,notis, instrumentis, & scripturis, ab illis stipulatis, confectis, & authenticatis, intimatos, munitos, & requisitos affici, & astrictos debere auctoritate Apostolica statuitur & declaratur, cum distincta inhibitione, & precepto, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna locorum Ordinariis, aliisque cuiuscumque status,

Pius 5. const. 12.

Idē Pius 5.const.eadem

per-

persõnis ne notarios ipsos (vt supra de putatos,) in supradictorum executione quouis modo impediant seu impedire, aut prohibere audeant.

Quamplurimè aliæ Seculares ipsorum Regularium Prælatis concessæ per priuilegia existunt. quæ suis locis annotantur.

DE PROFESSIONE FIDEI IVXTA formam Bullæ Pij IIII editam, per præfatos Regularium Monasteriorũ prouisos facienda.

Cap. XXXIIII.

STATVIT Sancta Tridentina Synodus, quod qui Cathedralibus, & superioribus Ecclesijs præficiuntur, vel quibus de illarum dignitatibus canonicatibus, & aliis quibuscumque beneficiis curam animarum habentibus prouideri contingit publicam orthodoxæ fidei professionem facere, seq; in Romanæ Ecclesiæ obedientia permansuros spondere, & iurare adminus intrà duos menses à die adeptæ possessionis in manibus Episcopi, vel eius Officialis teneantur.

Sess. 24. d. 12. cum c. refor.

Cuius quidem fidei professionis formam ędidit postea Pius IIII. & per suas litteras mandauit, vt ettiam dicta professio fieret per quoscumque Regulares, quibus de Monasteriis, conuentibus, domibus, & aliis quibuscunque locis Regularium quorumcumque Ordinum etiam quocumque titulo, & nomine eis prouideatur sub pœnis per dict. Concil. Trident. in contrauenientes statutis Hanc bullam Pij IIII. inter bullas cõmunes inseruimus vt regulares prouisi, vt supra possint ea comodè uti.

Pius. iiij. in 2. par. bull. comun.

DE PRAESCRIPTIONE Actiua, & passiua Regularium.

Tit. XII. Cap. I.

Mare magnum §.43. Sixtus iiii. const. xiiii. c. Ad Audientiam &c. cum nobis de prescrip. c. ii. codé tit. in 6. Leo x. inter camaldulen. priuileg. const. 1.

INTER alia beneficia, quę Regulares mendicantes ex indultis à Sede Apostolica eis concessis, adepti sunt, illud sane passiuę praescriptionis non modicum esse videtur cum eorum loca bona, & personę centenariæ præscriptionis pręsidio munita tutaque existant, quod quidem priuilegium competit eis, tum ratione immediatæ subiectionis Sanctæ Romanæ, & Sedis Apostolicæ sub cuius protectione suscepti sunt, tum etiam quia omnium bonorum, tam mobilium, quam immobilium, quę Regularibus, & præsertim Minoribus Sancti Francisci de obseruantia quocumque modo acquiruntur ius proprietas, & dominium ad ipsam Romanam Ecclesiam nullo medio spectare, & pertinere dignoscitur, vt per eorum priuilegia declaratur: cum igitur in prædictis agendis non ipsorum fratrum, sed præfatæ Romanæ Ecclesię, ob commune ius, quod inter se quodammodo habere dicuntur, negocium tangi uideatur, eodem priuilegio prædictæ centenarię pręscriptionis, quo illa fruitur, & ipsi pariter fruuntur, & gaudent. Huiusmodi autem beneficium, quibuscumque Regularibus mendicantibus, & non mendicantibus collatum quoque existit per priuilegiũ Leonis X. Camaldulensium, & vallis Vmbrosę congregationi concesso, & ad omnes Regulares ab Apostolica sede pluries extensio & comunicato, & quo expressè statuitur, contra illorum Monasteria loca, bona, & personas, tam in præteritum, quã in futurum nulla currat præscriptio, nisi post lapsum sexaginta annorum, quod quidem tempus ab actu, seu contractu, vel quasi cursus exordium summi debere intelligitur. Et eo elapso, tunc quadraginta annorum pręscriptionem incipiendam esse idem Leo declarauit, quibus omnibus iunctis continuatis, & computatis centum annorum numerus constituitur, ita vt non nisi illis elapsis (vt præfertur) contra eorumdem Monachorum, & regularium & mendicantium bona loca, & personas à nemine in iudicio molestari possunt. Quo verò ad actiuam præscriptionem Regulares contra laicos præscriptione iuris communis, nempè triginta, qua laicus contra laicum præscribit, & contra alias Ecclesias, & loca pia secularium quadraginta annorum spacio præscribunt, sicuti etiam Regulares vnius ordinis, vel congregationis contra aliorum quorumcumque ordinum Regulares & Monachos non nisi eorumdem quadraginta annorum lapsu præscribere valent, cum æque in hoc priuilegiati existant, in quibus locum habere videtur regula iuris vulgata: quod priuilegiatus contra priuilegiatum non suo priuilegio, sed iuris communis dispositione procedũt,

DD. Can. post panorm. in c. fin. de pręscrip. Bald. in Auth.

quo-

quoniam ad illam inducendam contra Ecclesiam requiruntur 40. anni, ad hoc, vt consuetudo præscripta dicatur, sed contra ipsos priuilegiatos centum anni videntur requiri ob eandem rationem, & priuilegii dispositionem.

Quattuor autem in perfecta præscriptione requiruntur, quæ nihil aliud est, quàm acquisitio Dominij per continuationem possessionis per spacium temporis è lege, & præsertim Canonica definitum, & primò requiritur possessio rei præscribendæ continua, & sine interruptione vsque in finem temporis completæ præscriptionis, quod si interrumpatur, dicta possessio, interrupta etiam præscriptio censetur, interruptionem verò possessionis ciuiliter per litis contestationem fieri Doctores tradunt.

Secundò, requiritur bona fides præscribentis, qua possidens rē præscribendam esse suam, vel illum à quo recepit dominium illius, aut ius distrahendi habere credat, licet in facto error adsit.

Tertiò, requiritur titulus iustus, vel saltem iustè præsumptus, & præsertim quando ius commune obstat possidenti, seu præscribenti, tunc necesse esse illum allegare, & probare, est autem titulus iustus omnis actus, per quem solet acquiri dominium, ut quando à uero Domino res traditur, aut in solutum datur, aut à possidente emittitur, aut per transactionem, seu iudicis sententiam recipitur, siue pro derelicta occupatur.

Quartò, demum requiritur, quod res talis sit, quod præscriptione acquiri possit, & licet regulariter omnis res, & omne ius, omnisque actio præscribi valeat, fallit tamen in peccatis, quæ de iure Canonico & Diuino in foro animæ nullo unquam tempore præscribuntur, non obstante illorum temporis diuturnitate, qua illa non minuuntur, sed augentur, quamuis in foro iudiciali, & contentioso quo ad illius pœnam aduersus quodlibet crimen regulariter procedat præscriptio decem annorum. Nec etiam contra votum, & præsertim Religionis, nūquam præscribitur: nam vouens vsque ad finem vitæ illud seruare, & adimplere tenetur, neque consuetudo non prodest, & consequenter contra ieiunia, vigilias, & alia huiusmodi nullus ab onere illa seruanda quantauis continuata, & longa temporis transgressione liberatur.

Contra verò Prælati obedientiam, visitationem, & correctionem subditi, & præsertim Regulares, nunquam præscribunt, sicut loca Religiosa, ius decimarum primitiarum, & oblationum, aliorumque iurium Spiritualium Laicus per quamuis longi temporis præscriptionem haud acquiri valent cum istorum omnium Laici incapaces existant, excepto iure patronatus, & alijs Spiritualitati annexis, cum ea possidenda ipsis Laicis relinquantur.

Postremò, non est in præsenti loco omittendum tantā esse huiusmodi præscriptionis vim, & efficaciam, vt illum, qui rem alienam modis à iure, & præsertim Canonico requisitis præscriptam licitè retinere valet, etiam si post completam præscriptionem mala fides, hoc est scientia rei alienæ, superueniat, iuxta communem Theologorum, & Canonistarum sententiam, rō est, quia res complete præscripta,

quas actiones, C. de sacros. Ec. ff. de vsucapio. l. 3. c. Iubem⁹, 16. q. 3. Io. Andr. ī regu. sine poss. c. 6. & c. illius, de p̄scr. c. fin. Qm̄ oē, de p̄scr. c. si diligenti, eo. tit. ca. 1. de p̄scr. in 6. Syluest. in Sum. in verb. præscr. §. 4. l. sicut i rem. C. de p̄scr. 30. vel 40. an. c. ad aures, eod ti. c. cū nō haberet, d̄ eo q duxit in matr. quā pol. p adu. Abb. in d. c. cū hēret, c. sicut, de reg. trās. c. cū cām, de elect. ca. cū ex officij, d̄ p̄scr. Ioan. And. in c. 2. de p̄b. in 6. d c. ad aures, de p̄sc. D. Tho. & alij com. in 4. dist. 37 q. 8. art. 1. idē Th. in q. quodlib. ar. 26. ad 3.

Glos. in c. fin. & lati⁹ in c vigilãti, de presc. & ibi DD. Canon. In no. et Host. q de cõi attestatur Panor. in d. c. vigilãti, & post eum Fel. d. loco, de pscr. ca. qui peccat. 23. q. 4. c. Quid dicam, 14. q. 4. §. hoc. n. Sixt. V. cõstit. 5.

pta non amplius aliena, sed propria præscribentis, & possidentis legis auctoritate effecta censetur, quæ potest dominium rei alienæ, etiã non consentiente Domino in alium transferre, vnde sicut præscribẽs in acquirendo non peccauit, quia Sacrorum Canonum auctoritate præscribendo acquisiuit, ita ad rem legitimè præscriptam restituendam minimè tenetur, cum alienum non sit, quod iure possidetur, iuxta D. Augustini sententiam.

DE NATALI, ÆTATE, VITA, ET moribus ad Religionem recipiendorũ. Tit. 13, Cap. I.

NVLLVS nisi ex honestis parentib. legitimè natus, & maior sexdecim annis, & non aliter, in aliqua Religione recipiatur nec ad habitum illius suscipiendum admittatur, habita prius de illius parentibus patria, & ante actæ vitæ, & morib. diligenti, accurata, & fide digna relatione, & attestatione, quæ quidem receptio, aprrobatio, & admissio in Capitulo Generali, vel Prouinciali pro tempore fiant, necnon illius Religiosi, sic recepti nomen, & cognomen, quibus in sęculo vtebatur, & patria in actis ipsius Capituli describantur, & notentur.

DE NOVITIIS RELIGIONEM ingressis, & eorum professione emittenda. Cap. II.

Conc. Tr. c. in quacũque, sess. 25 ca. nõ solũ, de regul. transm. ad aliam Rel. in 6. Greg. 9. cõstit.. num..

NOuitius, qui in quacunq; Relig. habitum susceperit ante decimum sextum annum suæ ętatis expletum, nec minori tpe, q̃ per annum post susceptum habitum in probõne steterit, ad professionem minimè admittatur. Et finito tpe Nouitiatus, & anno probõnis expleto, Superior eum ad profitendum vocet, si habilẽ inuenerit, alioquin illum reiciat, & aliter factam ipsam prof. ss. nullam esse, nullamq. obligationem inducere, vel Ordinis obseruationem declarauit, & statuit Concilium Trid. sicut ẽt per Cõstõnem Alex. IV. in virtute S. obed. & sub excõicationis pœna, præcipitur, ne ante annum probõnis expletum Nouitius ad pfitendum recipiatur, seu intra dictum ann. aliquatenus impediatur, quo minus intra; ipsum ad aliam Relig. q̃ maluerit o nõ ad sęculum redeat, cõtra quã prohibõnem, si p Superiores dictorũ Regularium deuentum fuerit, vltra nullitalẽ inde secutorum à receptione quorumlibet eiusdem Ordinis ad profes-

si onem,

sionem, ipso facto suspensi redduntur, & pœnis, quæ fratrib. ipsius Ordinis pro culpis grauiorib. infligi consueuerunt, subiecti existunt. Et propterea per sacros Canones fuit optimè prouisum, ne beneficium Eccl. cum illius, qui Religionem ingreditur, intra dict. annum probationis alicui conferatur, nisi ad id illius accedat assensus, aut cõstet, quod uitam voluerit absolutè mutare, vel professionem expressam fecerit, seu scienter habitum professorum receperit, sed retrahenda est beneficij collatio vsq; ad emissam professionem, & intra annum probationis eidem beneficio per alium deseruiri debet, assignata sibi congrua de ipsius prouentibus portione, reliqui verò fructus ad ipsum Nouitium spectabunt.

c. Bñficiũ, eod. tit. de reg. in 6.

QVOD ANNVS PROBATIONIS debet esse continuus. Cap. III.

CVM annus probõnis à Sanctis Pribus, & Religionum fundatoribus non solum ad Religionem ingredientium fauoré, sed Monasterii ẽt sit indultum, ut ille asperitates illius, & illud mores illius valeat experiri: nõ debet esse continuus, & nõ interpolatus, vt in illius cõtinuatione omnes austeritates Ordinis, & Regulæ ab ingressis sentiantur, quas non experirentur si illarum tpe, pûta Quadragesimæ, aut Aduentus, Monasterium egrederentur, cuius quidem anni integri probatio (vt dictum est) requiritur, cum ille in humanæ fragilitatis subsidium maximè inductus, & institutus esse videatur.

c. Ad Apostolicorũ, de regularib. Philip. Frã. in c. 1. eodem tit. Nau. cons. 37. de reg. lib. 2. Panor. in d. c. Ad Apost. eod. titulo.

DE QVALITATE AD RELIGIONEM recipiendorum, Cap. IIII.

PRohibuit quidem Sixtus V. per quasdã suas litteras, & omninò interdixit, etiam sub censuris, & pœnis, ne de cętero illegitimis ex incestuoso, aut ex sacrilego coitu, etiam postmodum quacũque auctoritate legitimati existerent, ad Religionis habitus susceptionem, & professionem ullo modo admitterentur, & omnia in contrarium inde secuta nulla, & inualida, nullamq; obligationem inducere declarauit, & ingressos hmói quã primũ expelli, & ab ipsa Relig. eijci mandauit, & quo ad criminosos, etiam recipiendos in Religione nõnulla decreuit, vt in dictis suis litteris continetur, quarum dispositio cum dura admodum Gregorio Decimoquarto videretur, prædictas Constitutiones Sixti Quinti sui prędecessoris moderandas censuit, prout per suam Constitutionem, quo ad illegitimos tantum, ad terminos iuris reduxit, reuocauit, & moderauit, statuendo, quod illegitimi quouis modo procreati, ad habitum, & professionem Religion', admitti possint, & ad effectum huiusmodi per Superiores Generales

Sixtus V. const. 5.

Grego. 14. const. 1.

aut Prouinciales virtute, & vigore priuilegiorum legitimari, & ad Ordines Sacros suscipiendos, necnon ad dignitates, & honores in Religiones consequendas dispensari, & habilitari valeant, quæ quidē priuilegia, quo ad facultatem prædictam dispensandi legitimandi, & habilitandi fuerunt, & sunt per eundem Gregorij XIII. Constitutionem in pristinum statum, & ualiditatem in quibus ante ipsas Constitutiones Sixti V. existebant restituta, & reintegrata. Quæ tamen illegitimorum ad Religionem receptio fieri minimè debet, nisi prius iuxta formam dictæ Constitutionis Sixti V. illorum vita, & moribus diligenter cognitis, & circunstantijs omnibus, quæ circa idoneitatem personæ attendendæ erunt consideratis, ac à fide dignis de Religionis zelo, pietate, integritate, & doctrina comendati fuerint, & in Capitulo Generali, vel Prouinciali, per Generalem, & Prouincialem superiorem, & Diffinitores vnanimiter approbati fuerint, dummodo filius illegitimus in Religione, in qua pater, siue ante, siue post natiuitatem dicti filii professus fuerit, ipso patre viuente non admittatur cum aliis in eadem Sixti V. Constitutione requisitis, in cęteris autem quo ad præmissa cuiusque Ordinis statuta regularia seruari debent, vbi verò Capitula celebrandi consuetudo non fuerit Superioribus cum tribus, aut quattuor, ad id in generali Congregatione per uota secreta deputati eorum Regularibus institutis seruatis, ac supradictis omnibus plenam in recipiendis Nouitiis auctoritatem habent.

Idē Greg. xiij. const. eadem.

De criminosis ad Religionem non recipiendis.

Cap. V.

SVspecti verò, aut rei aliquorum criminum, qualia sunt homicidia, vel alia similia grauiora, furta, & latrocinia, propter quæ vel damnati, vel banniti fuerint, aut ne dānentur, formidatur, alij etiam ingenti ære alieno supra vires suarum facultatum grauati, siue reddendis ratiocinijs ita obnoxij, vt ex eo his, vel molestia eis illata, vel timendum sit, ne inferatur, ab ingressu Religionis tanquam perpetuò inhabiles prohibentur, nisi constet eos non humana ratione, sed deuotionis, & pietatis seruore vitam Religiosam sponte, & ex animo elegisse, de quibus criminibus in Generali, seu Prouinciali Capitulo plena, & indubitata fide facta per Generalem, vel Prouincialem, & Diffinitores, aut alios, vt supra vnanimi cōsensu fuerint approbati, & ad habitum Religionis admissi, & si aliter in Religione a forma prædicta recepti fuerint tanq̄ malè recepti habitu spoliari, & à Religione eijci, & expelli debent. Quod si expulsi non fuerint, attenta nullitate habitus receptionis, & professionis emissione, liceat quibuscunq; Iudicibus, & Curijs, etiam sæcularib. ad quos, seu ad quas spectat, contra eos, vt prius iuris, & facti remediis tam ciuiliter, quàm criminaliter, aut mixtim ob facinora prædicta procedere. Et qui etiam dudum erant

Sixt. 5. cōstit. ead n. §. cęterū.

in

in sæculo grauissimis,& scandalosis delictis notati, & diffamati fuerunt,quæ quidem delicta fraudolenter,& dolosè in earum receptione,seu professionis emissione,monitione super illis per Superiores præmissa,tacuerunt,non obstante,quod iam recepti fuerint,& professionem emiserint Religionum Prælatis,ne morbida,& infecta pecus totum ouile Domini corrumpat,aliis cedat in exemplum, indulgetur,ut prædictos ab eorum Conuentib.& Ordinib. auctorita- Apostolica remouere,& expellere licitè possint.

Leo 10. const. 11.

De pęnis Superiorum Regularium inhabiles ad Religionem recipientium.

Cap. VI.

PRælati demum Religionum,earumq; professores,si inhabiles personas,& criminosos, vt sup. in Ordinē receperint voce actiua,& passiua,necnon officiis, gradib. honoribus, & dignitatibus quibuscunq; obtentis, eo ipso in perpetuū priuantur,& ad illas,& alias quascunq; in posterum obtinendas, perpetuò inhabiles,& incapaces declarati existunt.

Sixti 5. cōstit. 5. x

De pœna reuocantis Nouitium, seu professum à Religione. Cap. VII.

IVlius Secundus in priuilegio concesso Monachis Ordinis Sancti Benedicti Congregationis B.Mariæ Montis Oliueti, aliis postmodum Mendicantium Ordinibus communicato,sententiam excommunicationis ipso facto incurrere decreuit impedientem Nouitium ab ingressu Religionis,seu iam ingressum reuocantem,& ulterius secundum Scribentes cōiter tenetur, illum ad propriam Religionem ingredi obstringi ,dummodo sit persona habilis,& non vxoratus,non senex,neque infirmus,quod si inhabilis, (vt præfertur existat,tenetur pro posse alio modo satisfacere Religioni,& illi,quem reuocauit orando pro eo, vt Religiosus efficiatur, quod si eumdem reducere non potest,sufficit pro posse fecisse, ratio autem hmôi restitutionis à Theologis allegata, hæc est, quod sicut estimere tenetur ille,qui inuito Domino aufert ab eo seruum suum vnde illius seruitio priuatur,vel si eundem seruū restituere nō pôt,

Syluest. in Sum. in verb. restitutio 3.§.j. Ang. eodē verb.§.63.

Petrus de. Pal.& alij. in 4.d. 15 q.2.art ic.1

tene-

c. si seruus, dist. 14.

tenetur ęqualem seruum, vel æstimationem Domino consignare: immò etiam duplum, multò magis, qui Deo abstulit seruum suum Nouitium, seu professum in Religione, tenetur in simili recõpensare. Qui verò retraxit nondum Religionem ingressum, sed uolentem, & dispositum intrare ex eo, quod probabiliter credebat illũ non esse aptũ, neque vtilem Religioni, ad nihilum tenetur, cum potius damnum à Religione remouisse, quàm ei intulisse videatur, quod idem dicendũ est, si illum reuocauit à Religione, in qua malè viueretur, si autem reuocauit propter vtilitatem propriam, vtputa, quia indigebat consilio suo, quoad spiritualia in sæculo, restitutioni minimè tenetur, cum iuxta gradum ordinatę charitatis teneatur bonum suum spirituale, quàm alterius præeligere. Si demum retraxit propter amicitiam, vel parentelam, aut amicitiam lasciuam, vel ad impediendum vtilitatem Religionis, tenetur pro posse operari, vt reuocatus ab eo Religionem, rẽ sibi propositam, ingrediatur, alioquin Religioni satisfacere debet, & de peccatò, quod in dissuadendo commisit, bonum scilicet temporale proprium spirituali alterius proponendo doleat.

Caiet. 2. 2. q. 199. ar. 9

Richar. in 4. ab Ange. relat. vt suprà.

Sylu. lo. ci.

De libertate Nouitij ad regrediendum ex Religione.

Cap. VIII.

c. statutũ, de regu. & ibi comm. DD.

Sess. vlt. de reg. ca. 16.

c. postulasti, eod. tit.

SAcris Canonib. statutum existit, ut Nouitius intra annum probationis, quandocumq; voluerit, ad statum priorem liberè possit redire, nullius Superioris, vel alterius personæ requisita licentia, neq; tenetur Monasterio expensas sibi factas satisfacere, immò si in ingressu aliquid detulit, totum est ei restituendum, iuxta Decretum Conc. Trid. neq; egrediendo, etiam propria auctor. in nullam inhabilitatis pœnam incurrit, & propterea ad Ordines Sacros, & ad beneficia sæcularia potest licitè promoueri.

De egressu Regularis ex Religione post professionem. Cap. IX.

c. 1. de reg. in sexto.

Conc. Tr. sess. 25. ca. 19. Quicũque.

LIcet regulariter professus in Religione amplius ad sæcularem vitam redire non ualeat, tamen si prætendat per uim, & metum ingressum esse Religionem, aut ante ætatem legitimam professum fuisse, vel quid simile, velitq. habitum dimittere, aut etiam cum habitu discedere sine licentia Superiorum, debet intra quinquennium tantum a die emissæ professionis causas, quas prætendit coram Superiori suo, & Ordinario deducere, quod si absque prædictorum superiorũ declaratione habitum spontè dimiserit, nullatenus postea ad allegandum quamcumque causam admitti possit, sed ad Monasterium redire cogendus est, & tanquam apostata punien dus, nullo interim suæ Religionis priuilegio suffragante.

DE

De absolutione recipientibus habitum impendenda.

Cap. X.

NOVITII, qui relicta sæculi vanitate alicuius ordinis habitum susceperint, & fratrum consortio sese aggregare uoluerint, ne eorum conuersio ad Deum impediatur, possunt, & per Generalem, aut per Prouincialē à suspensionis interdicti, & excommunicationis sententia quacumque absolui, exceptis contentis in Bulla Cœnæ Domini, & cum eis si irregulares fuerint, dispensari, cum hoc tamen, quòd si alicui ex censuris prædictis propter dictum fuerint astricti, satisfaciant, vt tenentur, & quod nisi mox postquàm fuerint absoluti ordinem intrauerint, etiam si super hoc eis inducię à Prælatis ordinis concedantur, nihilominus eo ipso in pristinas censurarum sententias, à quibus fuerint absoluti relabuntur.

Mare magnum. §. 38.49.

De Nouitijs absolutis à casibus reseruatis, & postea ab Ordine exeuntibus.

Cap. XI.

NOVITII si intra annum nouitiatus in aliquo excesserint, pro cuius absolutione si in sæculo deliquissent ad Sedem Apostolicam meritò essent destinandi, fauore Religionis uirtute priuilegiorum, ét è cōmissis in sæculo reseruatis absoluuntur, & postea si non emissa professione absoluti exierint, tenentur se illis, qui eos aliàs de iure in sæculo absoluere poterāt se præsentare, non, vt iterum ab eis absoluātur, cum iam absoluti sint, sed nè reincidant ratione inobedientiæ non se præsentando: sicuti superioribus ordinarijs se pręsentare tenētur illi, qui à reseruatis in articulo mortis absoluuntur quoniam absolutio quæ impenditur nouitijs, & sicut illa quæ datur in articulo mortis, ipso iure intelligitur si in religione permanserint, vel ex illa infirmitate decesserint, ideò monendi sunt sic absoluti exeuntes, vt si propriis iudicibus se repræsentent quam primum fieri potest ne eisdem censuris iterum innodentur.

c. eos, de sēten. excō. in 6. Angel. in Sum. in verbo, excom. 5. §. 48. Syluest. in verb. absolutio 4. § 7. quam se qu[illegible] biena eod. tit. §. 10.

De renunciatione bonorum per Nouitium facienda. Cap. XII.

CVM nullo iure Religionem nouiter ingressus ad sua bona renuncianda Monasterio in quo habitum susceperit obstringatur, ideo potest illa cuicumque maluerit licitè, & liberè renunciare, dummodo renunciatio huiusmodi fiat cū licentia Episcopi, vel eius Vicarij, & infra duos menses ante professionem, quæ quidem renunciatio, non nisi secuta professione, suum consequitur effectum, aliter verò factam, etiam cum iuramento firmatam; irritam, & effectu omninò carere decreuit Concil. Triden. à quo quidem sub pœna excommunicationis tàm dantibus, quàm recipientibus prohibetur, nè antè professionem aliquid, excepto victu, & vestitu, nouitij, vel nouitiæ illius temporis, quo in probatione steterit quocumque prætextu à parentibus, vel propinquis, aut à curatoribus eius monasterio tribuatur, quod si quid traditum fuerit, eidem, si ante professionem à religione discesserit totum egredienti restituatur, quod secus est de donatione, & renúciatione ante ingressum Monasterio, seu alteri facta, vt in sequenti cap. dicetur.

Sess. 25. c. 16. nulla.

De bonis Nouitij morientis ante professionem.

Cap. XIII.

Authen. ingressi. Cod. de sacrosa. Eccles. & ibi DD. Panorm. & alij in c. in presẽtia de præben. Sess. 25. c. 16. nulla. Butr. in d. c. in præsentia. lib. priui. min. nu. 37. in fine. Pius V. const.

LICET olim bona Nouitii ante professionem defuncti ad Monasterium spectarent, cum ibi moriendo vti frater mori videatur, & præsertim si in eius ingressu bona ipsa Monasterio donauerat; hodie tamen de iure nouo Concilii Tridentini in contrarium statuitur, nempè, quòd nulla donatio, seu renunciatio valeat post ingressum religionis infrà duos menses professioni proximos, vt dictũ est, ex quo sequitur quòd si Nouitius ante professionẽ moriatur, siue Monasterio renunciauerit, siue non, in eius bonis non Monasterium sed eius proximiores succedere debent cum ob defectum nõ secutę professionis non uerus adhuc Religiosus decesserit, & per consequens eius bona neque tacitè, neque expressè in monasterium transitum facere potuerunt, quæ omnia intelligenda sunt de renunciatione facta tantum post ingressum nouitii in Religione, & nõ de facta ante ingressum illius sicuti responsum fuit per Illustrissimos Cardinales Sanctissimæ congregationis Concilii Tridentini interpretes R. P. F. Gaspari Passarello tunc ordinis Minimorũ Generali consulenti die 22. Octobris 1575. vt ipse in suis notabilibus nu. 37. testatur.

Si demum nouitius virtute priuilegij Pij V. Nouitiis Monialium con-

concessis, & fratribus etiam nouitiis communicato persæpè dictum Leonis X. constitutionum ante mortem professionem emittat, & decedat Monasterium succedere potest in eius bonis quamuis nondum expletus fuerit annus probationis ratione professionis emissæ, vt in ultimo cap. de Monialibus dictum est.

De Regularibus habitum suæ religionis dimittentibus.

Cap. XIIII.

Omnibus Regularibus cuiuscunque Religionis, & in ea tacitè, vel expresse professis p sacros Canones districtè inhibetur, ne temere habitum suæ religionis dimittant sub pœna excommunicationis ipso facto incurrenda, sed quia huiusmodi habitus dimissio multipliciter fieri potest, ideo est animaduertendum, quod aliquando fit absque peccato aliquando cum peccato, quandoque demum cum pecato, & excommunicatione.

c. vt periculosa, ne cler. vel Mon. secu. neg. 16.

Primo modo sine peccato dimittitur habitus cum fit ex iusta, & rationabili causa: nempe ratione balneationis, notationis, & piscationis: vel cum fit iuxta regulæ statuta, vt puta ex causa mutationis, mundationis, reparationis, vel quando fit causa iusti timoris, videlicet, propter periculum captionis, siue mortis, vt siquis transeundo per terras infidelium, seu aliorum inimicorũ dimittit habitum ne agnoscatur.

Secundo modo cum peccato Regularis habitum dimittit quando tota die, seu aliqua ipsius parte ex iocosa leuitate domesticè tamẽ manet in Monasterio sine ipso habitu, aut cum ex lasciuia & illicita sensualitate dormiendi quietius dimittit, cum habitus adeò sit ossibus monachorum annexus, vt ad illum retinendum die nocteque astringãtur, dicitur etiam religiosum cũ peccato habitum dimittere cum illud ex iocosa leuitate per horam ad iaciendum palum ferreum uel ludendum, aut tripudiandum, currendum seu saltandum, & his similã faciẽdũ dimittit nõ tamẽ sũt excõmunicati sicuti nonnulli asseruerunt, & præsertim Syluester contra Rossellam, quod Petro de Palũ. in 4. dist. 18. q. 3. non placet, nec etiam nobis: quoniam qui in prædictam excommunicationem incidunt, dicuntur Apostatæ, vt patet per glos. in d.c. vt periculosa in verb. horum, quo inquit temerè dimittentes Apostatare, quod non potest dici de illis qui ez prædictis causis habitum deponũt, cum non dolosè, & cum animo non reassumendi (quod proprium est Apostatarum) deponere uideatur.

Gloss. in d. c. vt periculosa in verb. temere.

c. v idua. 20. q. 1.

Tertiò modo cum peccato, & excommunicatione deponitur habitus cum temerè dimittitur, vt habetur in d.c. vt periculosa. Temerè autem fit, cum Religiosus illum deponit vagandi causa. Item temerè fit, cum fit ex turpi causa, & aliorum scandalo, cundo

Petr. de Pal. 14. dist. 18.

de nocte ad lupanar· quod secus est si dimittit absque scandalo, vt puta cum in sua camera dormit cũ meretrice sine habitu, tunc enim non videtur in excommunicationem incurrere; ratio est, quia textus Canonis scandalosæ uagationis innititur, quæ non est in casu dormitionis in cella de nocte, tamen secus est cum ad lupanar incedit, licet excommunicatus sit ob introductionem mulieris intra claustra contra Apostolicas Constitutiones, ut suprà dicitur.

De Regularibus dimittentibus habitum suæ religionis, & alterius habitum assumentibus.

Cap. XV.

In verbũ excõmu. §.16.

QVOD Regulares dimittendo habitum suę religionis, & assumendo habitum alterius religionis incidant in sententiam excommunicationis d. Canonis tenuit Syluester. Caiet. in Summa. & Nauarra in Manc. c. 27. quod est uerum cum post dimissum habitum non statim intrant alteram religionem, sed exutiat primo habitu religionis ambulant circumeundo per diuersa loca quam opinionem sequitur Rossella etiam si portent habitum alterius religionis extra claustra nam tunc ex illa uagatione apostatæ euadunt, ad quod euitandum Concilium Tridentinum cuiuscunque ordinis Prælatis, & Superioribus prohibuit ne uigore cuiuscuis facultatis nullum ad habitum, & professionem admittere valeant nisi ut in ordine ipso ad quem transfertur sub sui superioris obedientia in claustro perpetuo maneret, sed quando Religiosus dimittit habitum suę religionis, & alterius assumit, non ad ,vtendum, sed ad solatium, aut ex leuitate iocosa, non incidit in censuram secundum Syluest. in verb. habitus, quia tunc non dicitur habitus dolore, & temere dimissus quotiescumque frater minor ex voluptuosa, & honesta recreatione habitum Prædicatorum seu Minimorum inducit, & è contra.

Sess. 14. c. xi. Quia vero.

De Regularibus habitum absconditum deferentibus.

Cap. XVI.

Gaet. in smula. in declaratione d. ca. vt periculosa.

REGVLARES verò deferentes habitum suæ Religionis veste clericali, aut laicale coopertum, & tales incedunt quod tamquam Religiosi non cognoscatur incidunt in prædictam sententiam excommunicationis quia licet non dimittant habitum materialiter: dimittunt tamen formaliter; quotiescumque

cumque adeò habitum abscōdunt, vt suæ religionis Fratres cognosci, atque discerni non possint. Si autem à conuersantibus quàmuis non ab omnibus prætereuntibus cognoscantur, quod religiosi sunt talis, & talis Religionis, non incurrunt: cum nec materialiter nec formaliter eorum Religionis habitum dimitere uideantur ex toto, non materialiter, quia subtus habitum gestant, non formaliter, quia cognoscuntur vt Religiosi iuxta mentem Canonistarum, nihilominus per Concil. Trid. prohibitum fuit ne detur licentia cuiquam Regulari occultè ferendi habitum suæ religionis.

Gloss. in clem. 2. de vit. & ho. cleric. in verb. intrinseci. Panor. in c. Deus q de vita, & ho. cler. Sess. 25. c. 19. Quicunq; in fine.

De natis ex infidelibus præsentibus Mahumetanis, & Iudæis, ac etiam hæreticis post receptum Baptisma ad Religionem recipiendis.

Cap. XVII.

APOSTOLICIS constitutionibus statuitur, quòd iis, qui ex Iudæorum, vel Mahumetanorum genere descendunt, cum post susceptum ab eis Baptisma Græci, & Iudęi distinctio esse non debeat, nullatenus defectus generis huiusmodi, quominus in ordinem prædictum recipiantur, & ad consequendas in dicto ordine dignitates, gradus, & officia Religionis nocere possit, vel debeat, quantum verò attinet ad filios, & descendentes hæreticorum declaratur, vt filiis, & descendentibus talium conuersorum, & Ecclesiæ vnitati restitutorum, pariter minimè circa pręmissa quicquam obstet: Geniti verò ex Iudęis si post baptismū ab eis susceptum iterum à fide Catholica recesserint, & de eo per sententiam latā in foro Ecclesiastico damnati fuerint, ac etiam illi, qui ex Mahumetanis, aut hęreticis similiter damnatis viuis, vel defunctis, vel quorum ossa, vel statuę combustę fuerint originem ducunt per lineam paternā, vel maternam usque ad quartam generationem inclusiuè in ordinem recipi, & admitti prohibentur, & idem in iis professoribus ordinis, qui ad sacros etiam presbyteratus ordines admissi sunt seruari debet, prout Fratribus Minoribus de obseruantia per Pium V. ac etiam Fratribus Minimis per Gregorium XIII. declaratum, & ordinatum fuit.

Const. 13. Const. 11.

De apostatis, eorum pœnis receptione, & absolutione.

Cap XVIII.

2.2.q.12. ar.1.

CVM autem Apostasia, vnde Apostatæ dicuntur, iuxta D. Thomæ & aliorum theologorum declarationem nil aliud sit, quam retrocessio quædam, quæ coniunctioni debita directè opponitur. Ideò notandum quod sicut homo tripliciter Deo coniungitur, videlicet per fidem, per debitam, & subiectam voluntatem ad obediendum eius præceptis, ac etiam per specialia quædam ad superogationem pertinentia, scilicet per clericatum, & Religionem; ita etiam tripliciter disiunctio per hominem ipsum à Deo fieri contingit nempe a fide, cum per infidelitatem ab eo recedit ab obedientia, cum eius diuina, & Ecclesiæ præcepta ex contemptu transgreditur, & ab illorum obseruantia aufugit; à Regularitate demum, cum ab ordine sacro suscepto, aut à Religione quam professus est omninò recedit, & propterea homines in aliquo prædictorum à Deo disiuncti, & retrostantes (prout sonat nomen apostatę) Iura, ac Sancti patres in apostatas à fide, ab obedientia, & ab ordine clericali, & à Religione distinxerunt, ac numerarunt, cum igitur nunc de Apostatis tantum, secundum quod iura loquuntur, & Ecclesię sanctiones disponunt, agendum sit, alijs omissis, concludendum est, Apostatam à Religione esse Regiosum expresse vel tacite professum, qui deserit Religionem quam professus est sine transitu ad aliam, cum animo non reuertendi ad suam, ex qua quidem diffinitione, seu potius descriptione, notandum est, multũ distare inter Religiosum fugitiuũ & Religiosum Apostatam nam non omnis fugitiuus Apostata est, quoniam qui exit Monasterium sine licentia, Superioris, omisso, siue retento habitu vagatur, vel se celat, ne inueniatur, est fugitiuus, & nõ apostata ad trad. per Ioan. And. quem Panor. & comuniter scribentes sequuntur in c. fin. de regular, quod quidem probatur per l. quis fugitiuus ff. de ędil. edict. sequitur igitur quod nullus Religiosus qui transit ad arctiore Religionem petita; licet non obtenta, licentia Superioris, fit apostata; quia eius transitus non est retrocessio criminalis siuè a peccato mortali dependẽs, neque translatus ad aliam Religionem, vel alium locum, vel perpetuo in aliqua Ecclesia Canonicè institutus, seu ad Episcopatum assumptus, aut extrà monasterium auctoritate sui Generalis, vel Prouincialis ad subueniendum parentum necessitati in quam tamen post professionem emissam inciderunt degit, Apostata dicitur, & minus etiam si antequam profiteretur erant tanta necessitate oppressi, vt eius subsidio indigerent, nam tunc etiam nolente Superiore tenetur exire, & subuenire: si potest iuxta mentem Sancti Doctoris: quare cum Reuerendissimi Caietano recensendum esse uidetur Religiosum, qui cum habitu sine licen-

Glos. cõ. recept. in c. 1. de Aposta.

d. c. licet de regul.

D. Tho. 2-2. qu. 201. ar. 4 Nauar. in commen. 3. de re. lu per ca. nul la 18. q. 2.

licentia,& alterius obedientia extra Monasteriũ eo animo,& intẽtione manet, vt Religiosus amplius non sit, verum esse apostatam, nec excusatur ab Apostasia,& censuris annexis ex hoc quod habitum defert quoniam tenetur ad omnia, ad quæ tenentur apostatæ sine habitu. Qui verò non recedit, nec vagatur extra animo retrocedendi à Religione, sed forsan ob prælatorum rigorem, aut libidinem vagandi, aut aliquid huiusmodi faciendi non apostata dicitur sed fugitiuus, & vagus, quod quidem, ex eo probatur, quod Apostasia consistit in retrocessione à Religione, vnde, qui prædictæ retrocessioni nunquam in cõsẽsit nũquã in apostasiã, & eius pœnas incurrit, quamuis incidat in pœnam inobedientiæ, & rebellionis contra præceptum prælati recedo, sicut etiam manens in claustro,& nolens partinaciter obedire prẹlato aliquid iustè præcipienti rebellis est ,& non apostata.

2.2.loc.cit. In D. Tho. 2. 2. q.12.ar. 1.

De apostatarum pœnis. Cap. XIX.

APOSTATE, seu fugitiui si habitum dimiserint sunt ipso facto excommunicati, secus si non dimiserint, cum id iure non caueatur expressum, nisi forsan per Regulares constitutiones pẹna excommunicationis per eos incurrenda statuatur ,quod quidem in omnibus Religionibus sanciri deberet, ad præcludendum quantum fieri potest apostatis viam, cum tales ob peccatum mortale rebellionis, & inobedientiẹ eorum Superioribus efficiantur. Prẹterea si habitu demisso aliquem ordinem receperint sũt irregulares; eo quia illum in excommunicatione susceperunt, si verò habitu retento similiter sacris initiati fuerint, suspensionem à susceptorum ordinum executione incurrunt, cum ordinati sine licentia suorum Superiorum ipso iure sint suspensi,& in dictis ordinibus sic, vt præfertur, susceptis ministrare non possint donec per ordinarium suum Superiorem dispensentur, iuxta Concilii Trident. dispositionẽ, & si antequam dispensentur siue à prædicta suspensione absoluantur ministrauerint irregularitatis laqueo se inuoluunt secundum Canonicas sanctiones, additur etiam ex Concilii Tridentini decreto Regularibus ipsis extra claustra, & obedientiam Religionum suarum viuentes prohibitio prædicandi, per Episcopos locorũ ordinarios eis faciẽdam. Vltra demum prẹdictas censuras,& pœnas atque officiorum, ac dignitatum ordinis, nec non vocis actiuæ, & passiuẹ priuationem, & ad illa inhabilitatem, etiam pœnis corporis afflictiuis, vel à Religionis statutis inflictis, aut superiorum arbitrio, corrigi, atque puniri, ac etiam per Episcopos locorum arbitrio, corrigi, atque puniri, ac etiam per Episcopos locorum, si noluerint sub graui custodia carcerati valent ita quod solummodo uita sibi misera reseruetur, donec a suẹ præsumptionis nequitia resipiscant; multæ aliæ pœnẹ demũ, ẽt grauiores; per constitutionem Pauli IIII. contra Apostatas editã statutæ fuere sed cum illa postea per Pium IIII. per suam constitutionem quæ incipit Sedis Apostolicẹ solertia sub Dat. Ro. apud Sanctũ Petrũ anno

c. vt periculosa, ne cler. uel mona. i 6.

c.2. de refor.sess.14.

c.1. de re iud.§.scitu rus, in 6.

c.2. de refor.sess.5.

c. a nobis de apost.

Domini 1563. nonas Aprilis fuerit moderata, declarata, atque ad terminos iuris reducta, ideo hic omittuntur. Omnes autem pœnę prædictę extenduntur etiam ad Regulares illos, qui se per vim, & metum Religionem ingressos esse, aut antè ętatem debitam professos fuisse, aut quid simile pretendentes spontè dimittunt habitum etiam intrà quinquennium non deductis prius causis quas prætendunt coram Superiori suo, & loci ordinario nec possunt amplius in prætensis causis audiri, sed ad Monasterium redire sunt compellendi, & tam quam apostatę puniendi.

Concil. Trid. ca. 19. sess. 25. de refo.

De regularibus apostatis & fugitiuis reuocandis, & recipiendis.

Cap. XXI.

c. vlt. de regul. & tra. ad regil.

OMNES Apostatæ reuerti volentes sunt recipiendi, quoniã Ecclesia pia mater redeuntibus gremium claudere non consueuit, imò omnibus Regularium superioribus per Innocentium III. in hæc uerba, quæ in iure communi habentur præcipitur.

Cap. XXIIII.

NE Religiosi uagandi occasionem habentes salutis propriæ detrimentum incurrant, & sanguis eorum de prælatorum manibus requiratur, statuimus, ut præsidentes capitulis celebrandis secundum statutum Concilii Generalis, seu Patres Abbates, seu Priores fugitiuos suos, & eiectos de ordine suo requirant scilicet annuatim, Qui si in Monasterijs suis recipi possunt secundum ordinem regularem, Abbates, seu Priores eorum monitione preuia per censuram Ecclesiasticam compellantur ad receptionem ipsorum, salua ordinis disciplina, quod si hoc Regularis ordo non patitur, authoritate nostra prouideant, vt apud eadem monasteria in locis competentibus, si absque graui scandalo fieri poterit, alioquin in alijs Religionis domibus eiusdem ordinis ad agendum ibi pęnitentia talibus vitæ necessaria ministratentur si verò huiusmodi fugitiuos, vel eiectos inobedientes inuenerint eos excommunicent; & tamdiu faciant ab Ecclesiarum Prælatis excommunicatos publicè nunciari, donec ad mandatum ipsorũ humiliter reuertantur. Demum vltra prædicta seruare debent Prælati Regulares in Apostatis recipiendis illa etiam, quæ in Bulla Reuerend. Cardinalis Alexandrini, qui fuit postea Pius V. super declaratione dicti Motus proprii Pauli III. contra Apostatas editi, & pręsertim in illis Religionibus, quibus tunc recepta fuit, quippè quæ declaratio ad instantiam, & requisitionem procuratoris ordinis Minimorum infrascripti tenoris emanauit, vt in Formulario dict. Religionis impressæ apparet.

BVLLA

BVLLA CARDINALIS ALEXANDRINI

Super declaratione motus proprii Pauli iiij. editi contra fratres Apostatas, acceptata à Patribus Ordinis Minimorum Capitulum Generale Ianuæ tertiò celebrantibus.

MICHAEL Ghislerius Miseratione diuina tituli Sanctæ MARIÆ supra Mineruam Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Alexandrinus vulgariter nuncupatus hæreticæ prauitatis in tota Republica Christiana Supremus Inquisitor à Sãcta Sede Apostolica specialiter deputatus, Reuerendis Patribus Ordinis Minimorum Sancti Francisci de Paula suum Generale Capitulum fœliciter celebrantibus salutem in Domino, & spiritus Sancti cõsolationem: Ingens deuotionis effectus, quem erga Ordinem vestrum gerimus efficit, vt omnibus quæ ad prosperos successus vestræ regularis obseruantię attinent, auxilium, & concilium quicquid sumus, & possumus, cum ratio postulat, & exigimur uobis libenter impendimus; igitur nobis in Christo carissimus Frater Mathurinus Aubert, Zelosus vester, humiliter, & instanter supplicauerit, vt sicut illi verbotenus declarauimus quomodo de mentę, & intentione Sanctissimi Domini Nostri Papæ recipi, & à vobis recepti tractari debeant Apostatæ qui post emanatam contra eos ex die decimatertia Kalendas Augusti anni præteriti nouissimá eiusdem Suę Sanctitatis Bullam ad vos redeunt, vobis quoque in unum pro Religionis vestrę tractandis negociis capitulariter cõgregatis, exponere, & testimonialibus nostris ad uos litteris denunciare dignaremur, nè in re tanti momenti à uelsitate, & recto instituto eiusdem Sanctissimi Domini, uel in minimo recedatis. Nos quibus huiusmodi Apostatarum negociũ per suam Sãctitatem speciali cura demandata est, uiuæ uocis oraculo desuper nobis facto, notum facimus, & tenore præsentium certiores reddimus, non fuisse, nec esse intentionis eiusdem Sanctissimi Domini, vt quicumq; huiusmodi apostatas sine discrimine, & absque ullo delectu recipiatis, & vestræ societati admisceatis: sed eos tantum, de quibus emendationis uitæ propositum concipere, & sperare probabiliter potestis, & qui vestrę Religioni possunt esse bono vsui, quos imprimis oportet cogere ad renunciandum omnibus, & singulis Apostolicis litteris contra professionem suam, vel quouis modo contra Regularem obseruantiam in forma breuis, vel etiam plumbatis, aut sacræ pœnitentiariæ Apostolicæ, ac quibus uis priuilegiis, & exem-

exemptionibus per eos hactenus impetratis; pręstito etiam per eos iuramento in manibus Generalis, vel Prouincialis, aut eorum quibus commiserint, quod talia, aut similia impetrare numquam attentabunt; sed in statu professionis suæ; cui per sollemne votum, se addixerunt post hac stabunt, & perseuerabunt iuxtà regulæ & statutorum ordinis exigentiam. Quos sic per vos receptos, quamuis non vt inimicos habere, sed de eorum resipiscentia gaudere, & lętari debeatis; probandi tamen veniunt à vobis in camino patientiæ, & humiliationis, utrum pœnarum timore, an uirtutis amore, & vitę melioris proposito ad religionis suæ gremium recipiantur. Ideò de eiusdem sanctissimi mente, & voluntate esse tenore præsentium declaramus huiusmodi Apostatas per nos (ut præmissum est) receptos, & Religioni iterū insertos, actiua, & passiua uocibus, iureque suę primogenituræ, necnon publica ad populum prædicatione & confessionis sęcularium audientia priuatos esse per nullos Superiores, nec etiam per Generale, seu Prouinciale capitula rehabilitandos, donec ad minus per quadriennium bene, & laudabiliter sub correctionis, & disciplinæ ferula patienter, & humiliter uixerint. quo quidem quadriennio sic expleto, poterunt ex huiusmodi Generalis, uel Prouincialis capitulorum duarum ex tribus partium uocalium accedente consensu rehabilitari, & ad omnes, & singulos Religionis legitimos actus restitui, eiusdem Sanctissimi Domini nostri Pauli Papæ Quarti auctoritate, & gratiâ permittimus, & indulgemus: dummodo tem pus quo manserunt extra religionem inter suę professionis annos non computetur: etiam hactenus contra pręscriptam formam per vos receptos, non nisi duarum præsentis capituli Generalis partium suffragante illis consensu esse pro receptis habendos, sed habitu Religionis exuendos, & societate vestra eiiciendos, & sic electos nihilominus pœnis in bulla prædicta contentis remanere obnoxios. In quorum omnium, & singulorū fidem, præsentes litteras manu nostra subscriptas per nostrū infrascriptum secretarium fieri fecimus. Datum Romæ in Sacro Apostolico palatio in ędibus solitæ residentiæ, Die decima mensis Aprilis Anni millesimi quingentesimi quinquagesimi noni. Pontificatus Sanctiss. Domini Nostri Pauli Papæ Quarti anno quarto sub soliti sigilli nostri ppe nsione.

Frater M. G. Cardinalis Alexandrinus

Ioannęs Matthæus Arbertus
Secretarius.

DE

De forma absolutionis Apostatarum. Cap. XXI.

REgularium Prælati Apostatas receptos absoluturi, iuxta ea quæ in præcedenti Cap. habita sunt antequam illis beneficium absolutionis impendant, debent primò eos compellere ad renunciandum omnibus, & singulis litteris Apo. (si quas habent) contra eorum professionem impetratis, præstito etiam per illos iuramento in manus Superiorum, aut illorum, quibus duxerint committendum, quod talia, aut similia impetrare nunquam attentabunt.

ca. 1. de re iud. §. sciturus, i 6. Bonifa. 8. const. 1.

Secundò, absoluendi sunt à censuris, & pœnis Ecclesiasticis, ac etiã ab irregularitate, nempè ab excommunicatione, prius si eam ob habitus dimissionem à iure communi, vel ob apostasiam cum habitus retentione à Religionis statutis, aut per Superiores contra eos latam inciderunt, item postea à suspensione absoluendi sunt, si Ordines Sacr. in excommunicatione, & absque suorum Superiorum licentia, & in apostasia susceperunt, ac etiam ab irregularitate si postea in dictis Ordinibus excommunicati, & suspensi ministrarunt, & licet Monachus in apostasia ordinatus, per cap. fin. de Apostatis, non possit sine dispensatione Papæ in suscepto Ordine ministrare, tamen hodie vacat ob priuilegia Religionum, quibus est ei derogatum, vt latius in capit. de absolutione quo ad Fratres dicetur.

Sixti 4. in Mari magno, cõs. 1. Conc. Tr. c. 2. de ref. sess. 14.

Sed hic est aduertendum, quod Apostatæ, qui in apostasia Ordinẽ presbyteratus susceperint non solum suspensi, & irregulares sunt, qa in excommunicatione promoti fuerint, sed etiam quia in Ordine ministrarunt, dum Episcopo ordinante in ordinatione simul cum eo celebrarunt iuribus, & rationibus, inf. in tit. de temporib. ordin. & qualit. ordinan. & in præced. cap. 19. annotatis, quæ omnia in prædictarum personarum absolutione attendenda sunt. Quod idem dicendum est de Subdiacono, & Diacono si in Missa Episcopi ordinantis Epistolam, & Euangelium sollemniter decantarunt. Tertiò, Apostatæ, vt recepti, & absoluti, actiua, & passiua vocibus, iureq; suæ primogenituræ, necnon publica ad populum prædicandi licentia, & sæcularium confessiones audientia remanent priuati per nullos Superiores, nec etiam per Capitulum Generale, seu Prouinciale rehabilitandi, donec ad minus per quadriennium bene, & laudabiliter vixerint, quo excepto, poterunt Generalis, & Prouincialis Capitulorum duarum ex tribus partium uocalium accedente consensu rehabilitari, dummodo tempus, quo remãserunt extra Ord. inter suæ ꝓfessionis annos nõ cõputetur Quartò, in absolutione ab excõicatione Apostatis præstanda Superiores ijs verbis uti debent. Ego te absoluo à uinculo excõmunicationis, quam incurristi propter habitus dimissionem, vel

pro-

propter fugam, vel apostasiam à Religione, & restituo te Sacramentis Ecclesiæ, & vnitati fidelium, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti: absolutio verò à suspensione hoc modo impendenda est, videlicet Ego absoluo te à vinculo suspensionis, in quam incurristi ob tuam malam promotionem ad Ordinem, vel ad Ordines Sacros absque tui Superioris licentia, vel extra tempora ab Ecclesia statuta, vel ante ętatem à Sacro Concilio Trid. præscriptam, uel quid simile, & restituo te executioni Ordinum, & officiorum tuorum, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

Anton. 3. p.num.26. §.fin.

Forma demum tollendi irregularitatem, hæc est, dispenso tecum in irregularitate, quam ob Sacrorum Ordinum susceptionem in excommunicatione, uel in illis ministrationem in suspensione, aut ob aliquam aliam causam contrahisti, & restituo te ad dictorum Ordinum exercitium, & ad omnes actus legitimos, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

DE REGVLARIBVS SESE INVICEM in Claustro, aut extra, alias personas Ecclesiasticas percutientibus, & eorum absolut. Tit. 14. Cap. I.

INNOCENTIVS PAPA II.

Qui Clericum, siue Monachum percusserit excommunicatus est, non nisi à Romano Pontifice absoluitur. Caus. xvij. Quęst. 4.

SI quis suadente Diabolo huius Sacrilegii vitium, vel crimen incurrerit, quod in Clericum, vel Monach. violentas manus iniecerit, anathematis uinculo subiaceat, & nullus Eporum illum pręsumat absoluere, nisi mortis vrgente periculo, donec Apostolico conspectui præsentetur, & eius mandatum suscipiat.

ca.non est dubium, de sent. excó.

Prædicti Canonis priuilegium in fauorem, & beneficium totius Collegij Ecclesiastici, illiusque personis indultum fuit, deinde ab Alexandro IV. confirmatum, & ampliatum extitit, cuius materia per infrascriptas conclusiones summatim explicatur.

DE

De personis, quibus Clericorum percussio interdicitur.

Concl. I.

OMnibus masculis, & fœminis cuiuscunq; ętatis, qualitatis, status, ordinis, & ꝓfessionis, dũmodò iudicium hẽant ad peccandum mortaliter, violentiã, seu iniuriã in personam Clerici inferre huius Canonis auctoritate interdicitur, à cuius pœna excluduntur furiosi, infantes, & dormientes, qui cum eis mortale peccatum ob defectum arbitrij, & iudicii non imputetur, in censuram Ecclesiasticam actui annexam minimè incurrunt.

Glo. in d. c. si q̃s suadẽte, c. mulieres, de sent. excõ. Clem. 1. de hom. vol. Arg. ca. referente, de delic. puer.

De intentione, & animo percutientis.

Concl. II.

AD incurrendam huius Canonis excõicationem requiritur, q̃ percussio sit illicita, & suadente Diabolo facta, nempè q̃ manus violentæ animo iniuriandi, & offendendi in personam Eccles. injiciantur, tunc. n. percussio peccatum mortale censetur, & ne puo peruulgatã Regulã cõiter receptã, & approbatam, nullus excõicationis sñia innodatur, nisi eo pręcedente, vt Sacrorum Canonum definiuit auctoritas, excipiuntur tamen nonnulli casus, in quibus percussio Clerici, quamuis sit illicita, & per consequens peccatum mortale, nihilo minus in huiusmodi censuram non incurritur, vt infrà, in Conclusione 4. dicetur.

Sylu. & alij Sum. in verb. exc. 6. nu. 2. c. nemo, & c. nullius, 11. q. 3.

De iniuriosa percussione facta in Clericum per interpositam personam.

Concl. III.

MAndans percuti Clericum in eãdẽ incidit excõicationẽ sicut percussor, cũ ille cõmittat verè, cuius auctoritate, vel mãdato delictum cõmitti ꝓbatur per alterã iuris Regula, qui per alium facit ipsemet facere videatur. Quod idẽ iuris est, si mãdans antequam inferatur percussio de mãdato pœniteat, non. n. pęnitentia ei suffragatur, q̃in in Canonem incidat, nisi mandatũ reuocauerit, & de reuocatione notitiam ad mandatarium peruenire procurauerit, si verò ipse mandator moriatur anteq̃ percussio in Clericum subsequatur, licet mandatum morte mandantis expiratum censeatur, nihilo minus, si illud fuerit notorium, & in morte nõ fuerit absolutus, vel pœnitentiæ signa nõ apparuerint, pro excõicato hñi, & Eccl. sepultura priuari debet, nã ex quo mandatum nõ reuocauit in eadem voluntate decessisse vr̃, & excommunicatum obijsse intelligitur, vnde si in loco Sacro sepeliatur, exhumabitur.

c. mulieres §. illi verò de sent. excom. et ibi gl. in verb. auctoritate.

c. ex parte, il 3. de rescriptã.

Con-

c.cum qs, de sen.excomm.
Glo.in d. c.cum qs, in ver.tuo noie, ca.à nobis, eo. tit.ca sicut tuis, de simon.
Glo. eadē, in ver. incurris.
d.c.cū qs, eod.tit.
c. ppetuò, de elect. in 6.
Cō.Cano. relat. per Syluest.in verb. exc. 6. num. 2.

Consentientes quoq; aut fauorē,& opē delicto hmói pręstantes, in præsentis Canonis sententiā incidere dignoscuntur, cum agentes, & cōsentientes pari pœna plectendos esse Catholica cōdemnet auctoritas eos.n.delinquentib.fauere sacri Canones interpretantur, q cū pñt manifesto facinori desinunt obuiare. Praeterea verò, si absq; spāli mandato, vtputa Ioannis, sed tñ suo noie hoc est, illius cōtemplatione ab alio Clericus percutiatur,& ipsemet Ioan.dictā percuss. postq̄ sciuerit, ratā habuerit illam approbando, in huius Canonis sententiā absque vlla dubit. incurrit, cum ratihabitio retrahatur, & mandato ęqparetur, secus si percussio noie ipsius Ioan. non fuerit facta, tūc.n. licet peccet ratam hēndo eandem, non tñ pp hoc excōicationis vinculo innodatur, cum qs ratum habere nequeat, quod eius nomine non est gestum. Vñ circa præmissa tria sunt notanda. Primò, q ratificatio hmói si occultè fiat, hoc est, quod statim quo quis gestum suo nomine sciuit,& placuit,& in corde gratum habuit, tunc mortaliter peccauit,& quo ad Deum excōicatus est,& nō quo ad Ecclesiam militātē, quæ de occultis iudicare nō cōsueuit, etiam si fingendo, contrarium extrinsecè ostenderet. Si uerò prædictæ ratificationis signa exteriora apparuerint, tunc etiam quo ad Ecclesiā erit excōicatus. Secundò est notandum, quod quotiescunq; quis per ratificationē,& approbationē actus (vt præfertur) in sniam excōicationis præsentis Canonis incurrit, licet ratificatio retrotrahatur, tñ erit excōicatus à die ratificationis, & nō percussionis, qa in hoc tm̄ retrotrahitur, quod ex facto anteriori per posteriorem ratificationem excōicationis vinculo ligatur, vt p Sacros Can. iā declaratum fuit. Tertiò notandum est, q ad incurrendam hmói censuram non sufficit attentatio percussionis, sed requiritur, q cum effectu manus violentæ in personā Clerici inijciantur, qm̄ nullus incidit in pœnam latæ sent. per solam attent. nisi ad actus consumationem peruenerit, vñ per iniuriosa verba, aut cōminationes, seu per pugni, vel ensis eleuationē, in excōicationem minimè incurritur.

De manu violenta,& de actibus iniuriosis, qui sub illa continentur.

Concl. IIII.

Glos.in d. c.si qs suadente, in ver.man⁹.

CVM manus inter alias humani corporis partes præcipuè sint aptæ ad percutiendum, ideò de illis in Canone facta est mentio specialis, sub quarum etiam appellatione caput, brachia, genua, pedes,& reliqua demum ipsius corporis membra comprehenduntur, per quæ quidem, vel eorum quodlibet percussio facta damnatur, sicut illa etiam, quæ quouis instrumento, seu re corporali, infertur, ita vt percutiens Clericum nuda manu, vel ense, baculo, aut lapide, seu illum puluere, vel aqua aspergens, aut in faciem spuens, vel aliqua simili re ipsum lędens, aut aliquid illi è

manibus, aut corpore eripiens, seu illum capiens, vel in carcerem cõijciens, aut in aliquo loco includens, vnde non nisi cum pudore egredi possit. Item etiam detinens Clericum per vestem, vel frenum equi, ne libere transeat, vel equum occidens, cui insidet, seu lacerãs vestes, quas indutas habet, qui demum ipsum Clericum animo offendendi, adeò insequitur, ut ille quasi coactus in flumen se proijciat, aut aliquid aliud periculum subeat, vt euadat in hoc, & in aliis prædictis casibus, iuxta communem Canonistarum sententiam excommunicatus est, cum omnes actus, ut suprà, facti a uiolenta manu emanasse censeantur, si verò Clericus fugiens persecutorem cadat, & lædatur, cum ipsa læso à persecutore non sit intenta, non incidit in Canonem, licet aliqui aliter senserint, ex quibus concluditur, quod quotiescunq; persona Clerici irato animo quocumque modo læditur, tunc in huius Canonis censuram incurritur.

Syluest. in verb. excom. 6. nu. 56. Arch. Anton. in Sum. tit. 25. 3. no. Nauar. in Man. cap. 27. nu. 76.

De atroci iniuria, vel damnabili violentia.

Concl. V.

CVM non oĩs percussio eiusdem qualitatis sit, sed ob diuersas circumstantias vna alia grauior esse dignoscatur, iõ est sciendum, quod percussio, aut impulsio pugni, palmæ, manus, pedis, digiti, aut baculi, vel lapidis, quæ ad liuorem mutilationem membri, fractionem dentis, depilationem capillorum, et si parum sanguinis exeat, dicitur modica, & leuis, & hæc per Ordinarium absolui potest, si uerò per eam modus percutiendi excedatur, nèpè cum magna sanguinis effusione, vel membri mutilatione fiat, aut etiam leuis iniuria in theatro, vel in foro coram Rege, Prælato, vel Iudice, in Ecclesia, coram multis, seu in alio loco publico inferatur, vel Magistro, Iudici, Magistratui, Prælato, aut in dignitate Eccl. constituto, ab inferiori, vel vili persona iniuria irrogetur, profectò atrox, grauis, & enormis percussio censetur, & ad Sedem Apostolicam pro absolutione illius est recurrendum, sed quoniam natura negotij non patitur, ut plenè omnes casus differantur, ideò iudicium quæ sit enormis iniuria, Episcopi arbitrio relinquitur, qui tamen enormem potius quàm leuem iniuriam arbitrari debet, ne iniuriantes de iniuriæ absolutione confisi, de facili in atroces prorumpant percussiones, & iniurias, & in Canonis sententiam procliuius prolabantur, vt per Cõstitutionem Ioannis Papæ XXII. declaratum fuit.

c. peruenit ad nos, de sent. excõl lo. 12. per lectis, cõst. 2. relat. & per Nau. in Man. c. 27. nu. n. 9 sup. in pri. par. priuil. fol. 22.

De personis, quæ huius Canonis priuilegio fruuntur, & gaudent.
Concl: VI.

c. Cleros, dist. 21. ca. cum non ab hoie. d iud. & ibi DD. d. ca. si qs, suadente, c. non dubiũ, d sent. exc. c. Religioso, §. quis, eod. tit. in 6.

EX quo huius Canonis beneficium in fauorem totius Collegij Ecclesiastici concessum existit, singulæ illius personę eodem perfruuntur, ut sunt prima tonsura initiati, & habitum Clericalem gestantes, Minoribus, ac Sacris maioribus Ordinibus insigniti, nempè Ostiarij, Lectores, Exorcistæ, Acoliti, Subdiaconi, Diaconi, & Sacerdotes, etiam si post Ordinum susceptionem essent depositi, suspensi, & excommunicati, secus si degradati fuissent, cum omne priuilegium fori Ecclesiastici penitus amitteunt.

Sub Monachorum verò appellatione, qui & ipsi quoque huiusmodi gaudent priuilegio, comprehenduntur Religiosi vtriusque sexus claustrales, nempè Fratres, & Moniales in Regula per Sedem Apost. approbatam professi, & professæ nouitii, & nouitiæ, eorumque cõuersi & conuersæ, oblati, & oblatæ.

Item omnes vtriusque sexus Tertiarij Ordinum Mendicantium in Congregatione, & collegialiter viuentibus, ac tria uota profitentibus.

Tertiarij verò in proprijs Domibus degentibus, licet de iure communi huiusmodi priuilegio Clericali non gaudeant, cum nec in Ordinibus Sacris constituti, neque sollemnem professionem emittant, nihilo minus cum omnibus priuilegijs, & immunitatibus, quibus Fratres fruuntur, & ipsi quoque, ex priuilegio Apost. gaudent, ideò eorum percussores in præsentis Canonis sententiam incurrunt.

De huiusmodi censuræ qualitate
Cap. XV.

c. si quẽ, de sent. exc. ca. cũ non ab hoie, eod tit. c. cũ ꝓ cã, de senten. excomm.

EST autem excommunicatio præsentis Canonis maioris excommunicationis lata sententia, ita vt qui eundem Canonem transgressus fuerit, statim prædictæ excõicationis vinculo subiaceat, quæ sniam non ferendam, sed latã esse ostendũt, & propterea nullius iudicis ministerio, seu declaratione amplius opus est, sed statim percussione, seu violenta offensione secuta, percussor, seu offendens ab omnibus est tanquam excommunicatus euitandus, nisi sit occultus, tunc enim priuatim, & sine scandalo, & manifestatione aliorum, qui illum esse excommunicatum ignorant effugiendus est.

Præterea est notandum, quod qui pluries percutit Clericum, ita vt diuersæ appellentur percussiones, singulis vicibus hanc excommunicationem incurrit, diuersa enim percussio dicitur, quotiescunq-

quis

quis post aliquos ictus, animo, ac etiam manibus proponit ab offensione desistere, deindè verò mutata voluntate, quam prius actu negatiuo interciderat, iterum eamdem Clerici personam percutiendo aggreditur, & tunc sicut ex voluntatis reuocatione cum opere subsecuto peccatum dicitur iteratum, & multiplicatum, ita etiam incursus in eadẽ excommunicationem iteratus, & multiplicatus intelligitur. Secus si plures percussiones ab uno, & eodem actu voluntatis, & iracundię impetu continuato inferantur, tunc enim sicut vnum peccatum mortale est (licet grauius) ita una tantum erit excommunicatio, & non tot, quot sunt percussiones, cum omnes pro vno facto habeantur, quod quidem confirmatur per Bart. in l. numquam. ff. de priu. de ict. vbi inquit, quòd vulnerans hominem nolens amplius illum vulnerare si superueniat ei nouus impetus, & eumdem occidat tenetur de vulnerato, & occiso, vulnerans autem, & persequens multis horis, & tandem occidens, tenetur de occiso tantum, quia eodem impetu homicidium illud (licet ex interuallo.) committit, & ita in omnibus delictis excommunicationis, seu alterius censuræ Ecclesiasticę pœnam annexam habentibus intelligendum est.

Nauar. in man. c. 27. de exco. lib. 6. nu. 112.

Sylu. in verb. excom. 6. n. 8.

l. qd ait. §. fin. ff. de adult.

In quibus casibus Clericus seu Monachus, absque huius Canonis excomunicatio ne percutiatur.

Cap. VIII.

QVI manus in Clericum iniecerit violentas Apostolico cõspectui præsentari non debet, nec etiam excomunicatione innodari, dummodo illum esse Clericum ignorauerit, vel si hoc dubium fuerit, propria manu dumtaxat prestiterit iuramentum quod eum esse Clericum ignorasset, quod si iurare noluerit in foro iudiciali, in quo manus violentas in Clericum iniecisse constabit tamquam excomunicatus habendus, & euitandus est, donec de mandato Summi Pontificis absoluatur.

c. si verò il 2. de sẽten. excõ.

2 Nec laicus Clericum, neque clerici aut Monachi ad inuicem se nõ inuidia, vel indignatione, sed leuitate iocosa percutientes, neque Magister scholarem Clericum intuitu disciplinę, vel correctionis percutiens excommunicatus est, cũ in ipsis iniectio manuum violenta haud notari possit.

c. 1. eo. tit. c. inaudiẽtia eo. tit. c. 1. de bigam in 6.

3 Qui Clericũ militaribus armis, & habitu laicali indutũ, ter prius à suo prelato monitum, vt arma deponat percutit, cum ille de priuilegio Clericorum subsidium aliquod nequaquam habere mereatur.

c. 1. d cler. coniug.

4 Percutiens Bigamum vel coniugatum ẽt cum vnica, & Virgine dũmodo habitum, & tonsuram clericalem non gestet, degradatum realiter, depositum verbaliter, & incorrigibilẽ, ioculatorem, & securam per annum, vel si ter monitus ante non se abstinuerit, ac etiam Clericum, qui ter monitus, ne tabernam publicè exerceat, non desistit.

c. cum nõ ab homini de iud. c. 1. đ vit. & honest. cler. in 6.

Item

Item Superior Regularis causa correctionis potest alium Fratrem sibi subditum verberari mandare ex priuilegio Alex. Sexti, & Leonis Decimi, & quamuis non possit iuxta dispositionem d. priuilegiorum & c. vniuersitatis, ne Clerici, vel Monachi, correctionem Laico committere, nihilominus stante consuetudine rationabili, vniuersaliter, atq; legitimè præscripta, qa dictis iurib. derogatũ fuisse vr̃, pñt absque præiudicio p meros Laicos suos subditos inobedientes corrigere, atq; multare, vt per omnes Ecclesiarum Prælatos palam fieri constat.

Nau. cõsi. 42. de sẽt. exc. Tho. secundo. c. ex. tenore, eod. tit. Alb. in ca. olim, de restit. spol. Panor. & Dec. in d. c. Nau. ca. 27. nu. 83. c. ut famę, eod. tit. §. nec ille, §. si verò Clericum, eo. tit. d. ca. si verò, §. officialis, Nau. in c. 27. nu. 85. c. veniens, eod. tit.

5 Percutiens Clericum causa suæ defensionis, aut honoris quando fuga esset illi ignominiosa.

6 Percutiens Clericum eius bona sibi iniustè auferentem, seu vi occupantem.

7 Minister, seu executor iustitiæ sæcularis, qui capit Clericum in flagranti crimine, ut illum suo Prælato prælentet.

8 Percutiens Clericum, uel Regularem cum vxore, matre, sorore, vel filia propria turpiter inuentum.

9 Qui Clericum vim sibi inferentem, repellendo lædit.

10 Officialis, aut Principis, seu alterius potestatis Ostiarius, qui turbam arcendo irruentem, non ex deliberatione, sed fortuitò casu Clericum percutit.

11 Mulier, quæ Clericum de adulterio, stupro, aut fornicatione eam tentantem suæ honestatis defendendæ causa percutit, dummodo prouocatio, seu tentatio facto, & non solo verbo fiat.

12 Eijciens, seu extrahens vi ex Ecclesia Clericum, seu Monialem Diuina Officia turbantem.

A QVO HVIVS CANONIS censura innodati absolui possint.

Cap. IX.

c. q̃uis, de sent. exc. c. ad eminentiam, eod. tit. c. ea nosci tur, eo. tit. c. peruenit eo. tit. d. c. q̃uis, §. nisi, eo. titu. c. quod, de his, eo. tit. Inn. Anch Car. Pa.

INcidens in Canonem latæ sententię ob uiolentam manuum iniectionem in Clericum, licet iuxta proprias facultates eis satisfaciat, quibus iniurias irrogauit, non nisi per Sedem Apostol. vel eius Legatum absolutionis beneficium potest obtinere.

Pueri verò, mulieres, senes, & valetudinarij, seu membrorum destitutionibus impediti, & qui Clericis non enormem, sed modicam, & leuem iniuriam intulerunt, ab Episcopis possunt absolui, satisfacto prius iuxta facultates his, quibus per eos cõstiterit iniurias irrogatas.

In periculo autem, seu articulo mort. constituti hñtes inimicitias capitales, corporis impotentiam, aut infirmitatem, seu paupertatis impedimentum, vel alias iustas excusationes, quib. ab itinere ad Sedem Apost. rationabiliter excusentur, pñt & ipsi ab Epo absolutionem recipere, sed illis quidem (exceptis pueris) sub iuramento, quod secundum Ecclesiæ formam pręstare tenentur, iniungi debet præceptum de cõparendo coram Superiore impedimento cessante, vt sup. in cap. de absolutione,

solutione dicetur. Quod quidem non solum ab excommunicatis pro percussione Clerici, sed etiam ab excommunicatis ob quamlibet aliam causam cuius absolutio Sedi Apostolicæ reseruatur seruandum est prout communiter Canonistæ affirmant, & si cessante impedimento absolutus Sedem Apostolicam, vel eius legatum iuxta formam præcepti et facti adire neglexerit statim in excommunicationem reincidit eandem.

Regulares quidem personas etiam Moniales eisdem regularibus subiectę quocumque modo sese in claustro percutientes ita vt in Canonem incidere dicantur non sunt ad Sedem Apostolicam mittendę sed secundum iuris communis dispositionem & suorum priuilegiorum formam ab eorum superioribus regularibus absoluendæ sunt: Moniales verò quæ Episcoporum curæ, & regimini commissæ existunt beneficium absolutionis huiusmodi ab eis obtinere valent.

Religiosus deinde alterius ordinis regularem percutiens licet secundum ius commune per superiorem proprium, & illius qui passus est iniuriam absolui deberet, tamen virtute d. priuilegiorum etiam per superiorem regularem illius qui percussit absolutio impendenda est, si demum regularis in Clericum secularem manus violentas iniiciat non solum à suo superiori regulari ex priuilegio, verum etiam ab Episcopo Clerici percussi absolui potest sicut absoluere posset Clericum secularem si alium Clericum percussisset.

De ijs quæ in absolutione huiusmodi præstanda seruari debent.

Cap. X.

IN absoluendo autem ab huiusmodi excommunicationis sententia est aduertendum, quod si delictum offensionis fuerit publicū, & iuxta formam Ecclesię consuetam, absoluendum committatur absolutio cum sollemnitate nempè precibus, & percussionibus, vt infra in capit. de absolutionibus, impendendis habetur, fieri debet, vbi etiam notatur quando per fratres sollemnitas prædictæ absolutionis ex priuilegio remitti valeat. Si verò percussio fuerit occulta priuatè absolutio facienda est, absque sollemnitate, deinde per absoluentem recipiendum est iuramentum si absque scandalo haberi potest, sin minus manualis promissio de parendo mandatis Ecclesiæ, & de satisfaciendo læso, & virtute iuramenti, seu sponsionis prędictæ eidem absoluto præcipiendum ne de cętero in Clericum, Monachum, vel alicuius religionis conuersum manus iniiciat violentas. Si demum absolutio impendatur illi, qui infirmitate laboret, vel in articulo mortis constitutus sit, vel aliquo alio impedimento detentus, vt infrà dictum est, iniungatur ei vt postquam sanitati restitutus fuerit, vel impedimento cessante ad Apostolicam Sedem, vel eius Legatum, aut ad illum cui absolutio de iure spectabat personaliter accedat mandatum ipsius humiliter suscepturus quę tamen comparitio etiam per procuratorem ad id specialiter constitutum fieri potest.

c. eos de sent. excō. in 6. c. Monachus c. cū illorum, de sent. excō. glos. ibi in ver. Abbas.
Mare magn. §. 38. Innoc. 4. const. 1.
c. de Monialibus eod. tit. d. c. cū illorū, §. si verò claustralis c. Religioso de sent. excomm. in 6.
Bon facij 9. const 1.
c. super eo. de senten. e. com. d. c. quamuis, §. cæterum.
c. ea nosci tur eo. tit.
Caiet. in verb. excom. c. 69 relat. per Nauar. in Man. ca. 17. nu. 46.

De temporibus ordinationum & qualitate ordinandorum tit. 15.

Cap. I.

Seff. 25. c.4.

EX decreti sacri Concilii Trid. cauetur, nullum prima tonsura initiari debere qui Sacramentum confirmationis non susceperit, & fidei rudimenta edoctus non fuerit, quique legere scribere nesciat, & quodue.

Seff. ead. c.11. 12.

Minores ordines per temporum interstitia nisi aliud Episcopo videatur conferantur qui huiusmodi minoribus fuerint insigniti ad Sacros ordines non promoueantur, nisi post annum à susceptione postremi, gradus nempe Acolitatus nisi necessitas, aut Ecclesiæ vtilitas iudicio Episcopi aliud exposcat. item quod

Supra ca. 16.

Ad Subdiaconatus ordinem nullus etiam regularis ante vigesimum tertium, ad Presbyteratum ante vigesimum quintum suæ ætatis annum promoueatur, ac non in minori ętate, neque absque diligenti Episcopi examine ordinari possit priuilegiis quibuscumque quoad hoc penitus exclusis.

c. 13. ea seff.

Promoti verò ad sacrum subdiaconatus ordinem si per annum saltem in eo non fuerint versati, ad Altiorem gradum nisi aliud Episcopo videatur ascendere non permittantur.

Supra can. 16.

Duo sacri ordines eodem die etiam regularibus non conferantur (quod de Maioribus intelligendum est) priuilegijs, ac indultis quibusuis non obstantibus.

c.vlt.de tē. ordinat.

Diaconi quoque ad Presbyteratus ordinem insigniri non possint, nisi in Diaconatu similiter ad minus annum integrum ministrauerint nisi ob Ecclesiæ vtilitatem, & necessitatem aliud Episcopo videatur.

De rodinibus conferendis & litteris dimissorijs regularibus concedendis.

Cap. II.

c. 10. eadē seff.

c.cum cōtingat, de ætate, & qual. ord. & præficiē d. c. Abbates, de priuil. in 6.

LICET prima tonsura, quæ propriè non est ordo sed quadam ad ordines dispositio, ac etiam ordines Minores ab Episcopo iure ordinario cōferri debeāt, tamen iure speciali, & priuilegiato, etiam Abbates, & quidam alii exempti intra fines alicuius diœcesis consistentes, etiam nullius Diœcesis suis tātum subditis similiter Regularib. ex decreto Concilii Triden. illos conferre licitè possunt. Quemadmodum in vna Marsicanen. per Sacram Congregationem Concilii Triden. interpretem vt infra declaratum fuit.

SV-

Super Cap. X. Seſſ. 23.

ABBATES Regulares habentes ius Baculum deferendi, & Mitram, poſtquam Sacerdotalem ordinem, & Manus benedictionis ſuſceperint primam tōſuram, & Minores ordines ſuis ſubditis regularibus conferre valent, non obſtāte quacunque conſuetudine in contrarium. ¶ Vnde etiam patet prædictos Abbates poſſe regulares ſibi ſubditos primam tōſuram, & quattuor minores ordines ſine Epiſcopi examine conferri, cum illud tamquam pręparatorium quoddam a iure requiſitum per Epiſcopum ordinantem prius fieri, & haberi debeat, ne ſuper quos manus imponat minimè ignoret, & propterea ſicut ipſis Abbatibus conferendi ordines Minores conceſſa eſt facultas, à fortiori etiam examinandi conceſſa eſſe intelligitur, iuxta communem opinionem in d. cap. cum contingat, de ætat. & qualitat. ordinan. de qua teſtatur Nauar. de priuileg. conſi. 13. lib 5. num. 5. Nec obſtat c. 12. Concilii Triden. Seſſ. 23. vbi ſtatuitur quod regulares ſine Epiſcopi examine ordinentur quoniam ſi rectè perpenditur de ſolis ſacris atque maioribus ordinibus in eo tantum pertractatur, quod quidem decretum Concil. Trident. d. c. cum contingat, minimè derogaſſe videtur, quia per ſubauditos intellectus antiqua iura non corriguntur niſi de eo fiat ſpecialis mentio iuxta gloſſ. ſollem. in cap. cupientes, §. quod ſi per viginti, de elect. in 6. & præſertim quando non eſt eadem ratio in caſu legis corrigendę quam legis correctę ad notata in Authent. quas actiones, C. de ſacroſan. Eccleſ. ſed verum eſt tamen quod per Concil. Triden. ſublata eſt omnis facultas ipſis Abbatibus, & aliis exemptis promouendi ad ſacrum ſubdiaconatus ordinem per priuilegia eis à Sede Apoſtolica conceſſa, ac etiam poſt Concilium Triden. pluries forſan confirmata, quoniam illa per Pium 4. in confirmatione eiuſdem Concil. Tridentini fuerunt penitus reuocata in illis partibus, in quibus dicti Concilij decretis eſſent cōtraria, & cum hac clauſula fuerunt poſtmodum confirmata.

Declaratio Sacr. congreg. Cōc. Trid.

c. quando diſt. 24.

Cum igitur prædictorum ordinum collatio ad ſolum Epiſcopum loci ordinarium ſpectare dignoſcatur, ideo ad illum in primis ſuperiores regulares eorum ſubditos ordinandos cum litteris dimiſſorialibus, & teſtimonialibus de vita, & moribus tranſmittere debent quatenus non abſens ſit, & ordinationes habeat, alioquin ad quemcumque alium Epiſcopum dirigere valent à quo præuio examine ordines recipiant, exprimendo in dictis eorum litteris dimiſſorialibus, aut quod Diœceſanus (qui eſt Epiſcopus illius ciuitatis, & Diœceſis in qua Monaſterium conſiſtit vbi ipſi regulares ex ſuorum ſuperiorum obedientia pro familia deſignati morari contingit) vel non eſt reſidēs, aut ordinationes non eſt habiturus, ſuper quibus quidem cauſis ipſis Regularium pręlatis per alios Epiſcopos ordinarios adhibenda eſt fides pdicta affirmātib. nulla alia ipſius Dięceſani reqſita atteſtatione, vt ex infraſcripta declaratione congregationis Cōcilij aptè colligitur.

Quo verò ad litteras dimissorias pro ordinibus recipiendis Abbates prædicti clericis secularibus vt ab alijs ordinentur concedere minimè possunt, cum ad Episcopos cuius subditi sunt illas dare pertineat, alioquin contra faciendo, ab officio, & Beneficio per annum sũt ipso iure suspensi, vt ex decreto Concilii Triden. disponitur.

c.x. Sess. 23.

Sed Regularium Prælati, & superiores cum subditorum suorum ordinum sint, & in eos Episcopalem iurisdictionem exerceant, dimissorias litteras illis liberè, & licitè concedere valent, eo modo tamen, & forma, quibus per Sacram Congregationem decretorum Concilij Tridentini interpretem fuit in hæc verba declaratum. Congregatio Concilii censuit superiores regulares posse suis subditis item regularibus qui prædicti qualitatibus requisitis ordines suscipere voluerint litteras dimissorias concedere ad Episcopum tamẽ Diœcesanum, & si is abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes ad quẽcumque alium Episcopum, dum tamen ab eo Episcopo, qui ordines contulerit examinentur, quo ad doctrinam, & dum ipsi Regulares nõ distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus Diœcesanus, vel absuturus, vel nullas habiturus ordinationes esset, verum cum à Superioribus regularibus Episcopo Diœcesano absente, vel ordinationes non habente, litteræ dimissoriæ ad alium Episcopum dabuntur, in eis vtique huiusmodi causam absentiæ Diœcesani Episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum exprimendam esse.

Declar. sacræ congreg. Concil.

De temporum interstitiis pro sacrorum ordinum susceptione remittendis.

Cap. III.

QVONIAM, vt supra visum est, ex Concilii Tridentini sanctionibus statutum existit, quod minores ordines per temporum interstitia conferantur, & quod Acolitus ad Subdiaconatus, Subdiaconus ad Diaconatus, Diaconus verò ad Presbyteratus ordinem promoueatur nisi ob Ecclesiæ necessitatem, aut vtilitatem aliter Episcopus iudicauerit, seu ei magis expedire videbitur, ideo pro solutione illius difficultatis, quæ iam circa regularium ordinationes, in quibus ipsa temporum interstitia, sicut in sęcularibus seruari debent, suborta videbatur dicitur facultatem huiusmodi interstitia dispensandi ad Episcopum ordinantem spectare, & pertinere etiam quoad Regulares promouendos, quorum Superiores, & Prælati in prædictis dispensare minimè valent, Licet Abbates vsum Mitræ habentes (vt dictum est) ex quo eis primam tonsuram, & minores ordines conferendi facultas ex priuilegio Apostolico concessa est, & per Concilium Tridentinũ confirmata, huiusmodi minorum ordinum interstitia ex causa remittendi facultas eis quoque

Capuc. in suo compen. in verb. ordines sacri, in eius annot.

quę attributa censetur, per vulgatam iuris regulam, quòd, qui vult finem, vult etiam consequens ad finem, & vt ex declaratione infrascripta Sacræ Congregationis Concilij satis constat. Vnde concluditur prædicta temporum interstitia, tam ex decreto Concilij Tridentini, quàm ex constitutione Sixti V. in Regularium Ordinationibus seruãda esse, nisi per Episcopum ordinantem, & non per Superiores Regularium in illis dispensetur, & propterea debent ipsi Prælati quando in eis dispensandum expedire iudicauerint Episcopum per litteras rogare vt in illis cum tali, & tali dignetur dispensare attenta tali, & tali causa, quæ Episcopo ordinaturo in eisdem litteris dimissorijs iudicanda exprimatur, vt iam de anno 1573. à Sacra Congregatione Concilij Passerello tunc totius Ordinis Minimorum Correctori Generali responsum fuit, prout ipse testatur, & nouissimè cuidam Episcopo per eandem in hæc verba extitit declaratum.

Compen. priuil. Minim.

Reuerendiss. Domine vti frater.

NOMINE Amplitudinis tuæ consulta fuit Congregatio amplissimorũ Patrũ, qui Triden. Concilij decretis interpretandis præpositi sunt. An stante constitutione felic. rec. Sixti V. contra Clericos malè promotos promulgata sibi liceat ex decreto eiusdem Concilij in casib. expressis in cap. 11. 13. & 14. sess. 23. non expectato anni curriculo promouere Regulares ad ordines sacros Congregatio censuit constitutionem prædictam fel. rec. Sixti V. non adimere facultatem à Concilio Tridentino Episcopis tributam remittendi temporum interstitia in casibus ab eodem Concilio in cap. 11. 13. & 14. sess. 23. reformatis, & præscriptis, & iudicium cognoscendi an simus in prędictis casibus non spectare ad Superiores Regulares, sed ad Episcopos Diœcesanos ordinantes in quorum Diœcesibus sunt Monasteria in quibus ipsi ordinandi degunt, Quód superest Deum amplitudini tuæ in omnibus propitium precamur. Romæ die 7. Septembris 1593.

Decla. Sacræ Cong. concil.

Hieronymus Cardinalis Matthæius.

ET propterea vt Regularium Prælati sciant, quæ nam cã in interstitijs tàm minorum, quàm maiorum Ordinum dispẽsandis, exprimenda Episcopo ordinanti requiratur. Aduertant quod pro minoribus, & Diaconatus respectiuè ordinib. conferendis quælibet leuis causa sufficiens est ad illorum interstitia remittenda, quód quidem ex verbis ipsius Concil. Trident. in capit. 11. & 13. sess. 23. satis colligitur nempè nisi aliud Episcopo expedire magis videretur, & pro Diaconatus ordine (nisi aliud Episcopo videatur.)

In remittendis verò temporum interstitijs quoad ordinem subdiaconatus, & presbyteratus suscipiendum in quibus anni integri lapsus à susceptione inferiorum respectiuè ordinum requiritur ne-

cessitas, & vtilitas Ecclesię tamquam causæ sufficientes ad dispensandum adesse debent, non tamen eodem modo, nam in susceptione subdiaconatus sufficit necessitas, aut vtilitas Ecclesiæ cum in decreto Cōcilij disiunctiuè, & alternatiuè ponantur, ad recipiendum verò ordinem presbyteratus conuinctim requiruntur, ita vt necessitas, & vtilitas simul, & eodem tempore concurrere debent, vt ex verbis eiusdem Cap. 11. & 14. videlicet (nisi ob Ecclesiæ vtilitatem, ac necessitatem aliud Episcopo videretur) sed quomodo illę considerentur in prædictis dicendum est cum Sancto Antonino 3. par. tit. 14. de tempore, & loco ordin. in §. 18. quod tunc Ecclesia dicitur necessitatem habere quando alios non habet, qui ordines suscipiant, & quibus indiget, vt Ecclesijs, Capellis, & reliquis beneficijs deseruiant, atque oneribus iniunctis integrè satisfaciant. Vtilitas autem ipsius Ecclesiæ est quando: licet alios ministros idoneos habeat: alijs tamen opus habet vt melius seruiatur, hæc autem, & alię similes causæ si quæ fuerint tanquam sufficientes ab ipsis Pręlatis per eorum litteras dimissoriales (vt dictum est) Episcopo ordinaturo significandæ sunt, vt ab ipso postea tales iudicentur.

De clericis secularibus, & Regularibus malè promotis, & eorum pœnis.

Cap. IIII.

REGVLARIS, & cuiusuis ordinis, seu militiæ Regularis ex aliquo crimine, vitio, aut defectu, seu aliàs inhabilis, vel irregularis existens, vel extra tempora à iure statuta, vel absque veris dimissorijs sui ordinarij litteris, aut per saltum, vel furtiuè, aut ante ætatem per sacri generalis Trid. Concil. decreta primę tonsurę, aut cuique ordini præscriptam: aut non seruatis temporum interstitijs, ita ut aliquis unico die seu continuatis diebus ad plures ordines sacros, vel post unum ordinem susceptum sine causa rationabili antequam tempus ab eodem Concilio Tridentino pręfixum elabatur, ad alium ordinem seu alios ordines promoueri sine dispensatione, aut indulto Apostolico non potest, vt per sacros canones, & præsertim Concilij Triden. necnon constitutiones Pij II. Sixti V. contra malè promotos ędita statuitur, & ordinatur, & si quis sciēter in aliquo ex prædictis casibus, & contra tenorem d. Canonum, & Apostolicarum constitutionum Sacris ordinibus initiatus, & insignitus fuerit ab executione, ministerio, & exercitio ordinum malè susceptorum est ipso iure suspensus. & si huiuimodi suspensione durante in eisdem ordinibus mistrare præsumpserit eo ipso irregularitatem incurrit, iuxta declarationem prædictæ constitutionis Pij Papæ II. &

Inter bull. cum. const. 5. Clemē. 8. const. 2.

Sixti

Sixti V.

Sed quoniam præfactus Sixtus V. per suam constitutionem, ut supra malè promotos ultra suspensionem à diuinis diuersisque aliis cẽsuris, & pœnis statim per eos respectiuè incurrendis subiecerat, & supposuerat, adeò quod non solum Prælati ad sacros ordines promouentes, uerum etiam personæ promotæ prædictis censuris, & pœnis in ipsa constitutione expressis, in perniciem animarum suarum uariis modis illaqueabantur, propterea S.D.N.D. CLEMENS VIII. prædictam Sixti V. constitutionem suo motu proprio nouissimè promulgato moderandam decreuit, illamque ad terminos sacrorum Canonum, ac constitutionis ipsius Pii II. & ad dispositionem decretorum Sacri Concilii Triden. restrinxit, atque reduxit, nec non censuras, & pœnas in eisdem Sixti litteris præterquam contra simoniacè ordinantes, & ordinatos inflictas, aliàs tamen per eosdem canones, & Concilium Tridentinum, & constitutionem Pij II. iniunctis firmis remanentibus, moderatus est, & aboleuit. Vnde primum colligitur, quod Regularis, si malè ad sacros ordines fuerit promotus est suspensus, & ordinum executione priuatus donec dispensetur, neque tollitur suspensio adueniente tempore legitimæ ætatis, cum in pœnam sit lata absque vlla temporis determinatione, sed durat donec per absolutionem auferatur, quod secus est quotiescumque suspensio per mensem, aut annum duratura statuitur, tũc enim elapso tempore præscripto, ipso iure remittitur.

Secundò colligitur, quod durante dicta suspensione, si in ordine ad quem quis fuerit malè promotus ministrauerit, ipso iure irregularis efficitur, & si Clericus sęcularis est potest beneficiis adeptis priuari iuxta dispositionem dictæ extrauagantis Pii II. sed hic unum obiter est animaduertendum, quod suspensi ob malam promotionem in aliquo ex casibus, ut supra expressis sunt irregulares si post susceptum ordinem in eo sese exercent, sed qui ordine presbyteratus insignitur ex quo consecrat cum Episcopo, & utitur ordine presbyteratus fit irregularis statim quo illum suscepit, quoniam Episcopus prius ordinat presbyterum & ei characterem illius ordinis infigit, quam consecret, & ad consecrandum secum admittat.

Tertiò, quod prima tonsura, & minoribus ordinibus ab alieno Episcopo, uel per falsas dimissorias, aut extra tempora suscipiens licet peccet mortaliter, tamen suspensionem non incurrit, sed est suspendendus, neque consequenter fit irregularis, si in ipsis ordinibus sic malè susceptis ministrauerit antequam à iudice suspendatur. Nec obstat d. extrauagans Pij II. cum non habeat locum in minoribus ordinibus, sed tantum in maioribus, per illa verba (ad sacros ordines se promoueri faciunt) item notandum quod sola suspensio à diuinis, & ordinum executione si uiolatur irregularitatem inducit non autem suspensio ab officio, seu beneficio, uel iurisdictione iuxta cõmuniter Canonistas in c. 1. de sent. excom. in 6.

Quartò colligitur, quod super irregularitate incursa per uiolationem censuræ suspensionis ob malam ordinum, ut præfertur promotionem solus Papa dispensat, ut per sacros Canones declaratur (exceptis casibus in quibus dispensandi, seu absoluendi facultas per

Const. 2.

Inter bull. com. const. 2.

c. 1. 2. & 3. de eo qui ord. furt. suscepit. Nauar. in man. c. 25 nu. 70. Gloss. in clem. 1. in verb. Donec. Et in c. 1. de sent. excom. in 6. in uerb. mensem.

Nau. lib. 1. de cler. non ordi. minis. cõsi. 4. idem lib. 1. de tempor. ordin. cõnsi. 32. & consi. 33. n. 2. Idem lib. 1. eo. tit cõsi. 9. nu. 2. Innoc. relat. p Nauar. lib. p tẽp. ordi. cõsi. 40. n. 7.

c. 1. de re iud. d. c. 1. de sen. ex com. in 6. Nauar. in

man.c.27. nu. 162. Idem in eod. conſ. 40.nu.9. in §.13.in fin. Cócil. Trid.c. liceat ſeſſ. 24.

Nauar. lib.1.de eta & qu.ord. cóſi. 9.n.1. Bulla maris mag.§. 38.cóſt. 1.

Concilium Tridentinum Epiſcopis eſt attributa; quæ tamen ęque extenditur ad irregularitates incurſas ob violationem ſuſpenſionum, ac ob alias etiam cauſas, dūmodo, ex occulto delicto proueniant, & ad forum contentioſum minimè ſint deductę; tunc per Epiſcopum in foro conſcientiæ tantum abſolui poſſunt, quemadmodum Regulares ab eorum prælatis, etiam in foro conſcientiæ à prædictis tamen (vt præfertur) occultis abſolui, & diſpenſari valent, cum nedum eis virtute priuilegiorum Sixti IIII. & Bonifacij IX. facere liceat, ſed etiam indulti Pij quinti quo eadem auctoritas in abſoluendo, & diſpenſando ſuos fratres tribuitur, quæ ipſis Epiſcopis in ſuos ſeculares, & clericos conceditur, quæ tamen auctoritas à cenſuris, nempè excommunicationibus, & ſuſpenſionibus caſibus in bulla Cœnę Domini etiam occultè reſultātibus, & prouenientibus minimè extenditur cum ſingulis annis à Summo Pontifice d. Bulla innouetur cū derogatione quorumcumque priuilegiorum ordinibus Mendicantibus conceſſorum, quoad abſolutionem ab eis in illa contentis, vt aliàs dictum eſt.

c. ex parte, de reg & tranſe. ad relig. cle. eos, eo. tit. c. vt periculoſa, ne cleric. vel Monachi.

Quintò, demum colligitur quod Regularis tacitè profeſſus ad titulum paupertatis, & Religionis approbatæ ad ſacros ordines iuxtà ritum Sanctæ Romanæ Eccleſię promotus non eſt ſuſpenſus, neque irregularis niſi canonicum ei aliud obſtet impedimentum, & in illis libere, & licitè miniſtrare valet quoniam ſacrorum Canonum auctoritate declaratur, qd qui id diſcretionis conſtitutus ętatæ nouitiorum habitum ab habitu profeſſorum in colore, ſciſſura, vel forma non diſtinctum vltra annum profeſſionis expreſſæ emittendæ proximum, nulla in contrarium facta proteſtatione, geſtat eo ipſo religionem illam verò cenſeatur profeſſus, & ad omnia obligatus perinde ac, ſi profeſſionem emiſiſſet expreſsè, quod quidem ſatis comprobatur per tex. in cap. ex parte, de tempor. ordinat. vbi habetur quod ſi Monachus vnius ordinis in ſecundo ordine ad quem tranſiuit recipit Sacerdotium, non facta profeſſione, ad primum rediens, ordinem ſuſceptum poteſt liberè exercere, quanto magis tacitè profeſſus poteſt miniſtrare in ordinibus ſuſceptis ad titulum ſuæ religionis, qua nunquam exgreſſus eſt, neque ob tacitam profeſſionem egredi poteſt, cui quidem tacitè profeſſioni per Concilium Trident. minimè derogatur ad trad. p Nauar. lib. 1. de regular. conſ 35. Nec obſtat conſtitutio Pij quinti ſub datum Romæ anno 1568. pridie Idus Octobris, Pontificatus ſui anno iij: Quoniam reſpondetur, illam non comprehendere fratres Regulares, & profeſſo ſollemniter in ſacris ordinibus, & Religionibus approbatis, ſed clericos quoſdam Regulares, ſeu religioſos certorum ordinum, & Congregationum in communi, & ſub obedientia voluntaria extra votum ſollemne more tamen regularium viuentes, quorum habitus à ſęcularibus presbyteris diſtinctus eſt, vt ſunt Canonici, & Fratres Sancti Georgij de Alga Venetiarum, ac Eremitarum Sancti Hieronymi, alias Beati Petri Piſarum, & aliarum ſimilium Congregationum, in quibus quidem perſonis, idem Pius quintus per dictam ſuam conſtitutionem decreuit, quod de cætero in omnibus obſeruaretur cap. 2. Concilij Trident. Seſſ. 21. in eorum promotione ad ordines Sacros, ſicut obſeruatur quoad Clericos

eos sæculares promouendos, statuitque vt dicti Clerici regulares professionem expressam emitterent, & illa non facta non possent ordinibus sacris initiari, & promoti executione ordinum tamquam suspensi omninò carerent, & hoc ne ante factam professionem, è claustro liberè recedentes, & ad ordines sacros promoti iam existentes, vel mendicare, vel aliquem sordidum questum exercere in ipsorum dedecus, ordinis vilipendium, & fidelium scandalum, congererentur. Vnde hodie stante dicta constitutione necesse est ipsis Clericis regularibus (Iesuitis exceptis) si sacris ordinibus initiari volunt, quod prius expressè, & solemniter professionem emittant, vel doceant se beneficium Ecclesiasticum, aut patrimonium pacificè possidere; vt inde honestè sustentari valeant, quod cum in Fratribus Regularibus, qui suæ Religioni ob tacitam, vel expressam professionem obstricti, & religati sunt non requiratur, possunt quidem ad illius titulum etiam post tacitam professionem ordines sacros suscipere, & in eis licitè ministrare cum nullo iure id eis dignoscatur prohibitum.

De pœna celebrantis in ordine, quem non habet. Cap. V.

LICET hucusque in sacris Canonibus nulla corporalis pœna statuta reperiatur contra clericos Seculares, vel Regulares exercentes ordinem sacrum, quem non habent, tamen arbitrio iudicis pœna falsi sunt puniendi, quoniam vt inquit Bal. in l. qui sub prętextu, C. de sacrosanctis Ecclesijs, qui se Clericum asserit, & ingerit se in functionibus Clericorum falsarius censetur, debet etiam deponi, & amplius non ordinari. Diaconus verò Missam celebrans nondum ordinatus ad Sacerdotium non potest promoueri, & a Diaconatus ordinis executione biennio, vel triennio superioris arbitrio suspendendus est, & ministrando in ordine quem non habet in apparatu, & sollemniter habitu illius ordinis indutus irregularis efficitur, & propterea per Sacrum Concilium Tridentinum statutum est quod huiusmodi Sacra Ministeria per alios, quam per constitutos in dictis sacris ordinibus non exerceantur, in cuius Canonis, & Decreti executionem Fratres Prædicatores in capitulo Generali Bononiæ celebrato de anno 1564. prudenter admodum ordinarunt, quòd in eorũ conuentibus Sacra Altaris ministeria etiam minima ab ordinatis tãtum Fratribus exerceãtur, & nulli sacris vestibus sollemniter induto Epistolam canere permitteretur nisi ad illum ordinem fuisset ritè promotus. Qui verò celebrat aliquod ministerium sine sollemnitate vestimentorum, vt puta si Subdiaconus Epistolam sine manipulo, Diaconus Euangelium sine stola in Ecclesia caneret, Sacerdos sine manipulo, stola, seu Planeta Missam celebraret peccat quidem. Sed irregularitatem non incurrit, cum in iure aliter non reperiatur expressum. Verum tamen licet Subdiaconis, & aliis ab eis inferioribus cantare vnam partem Passionis Domini Nostri Iesu Christi

Fel. in cap. tertio loco de prob. in principio. Præpos. in c. quid interrogasti, dist. 27. capit. 1. de cleric. non ord. min. c. 2. eod. tit. Syluest. in ver. irregularitas sess. 23. c. 17.

Facit cap. his qui, de sen. exc.

Panormi. & DD. co-

Christi à trib. cantandæ in maiori Hebdomada modo id faciant sine Stola, neque in alijs partibus eiusdem Missæ, vt Diaconi deseruiant, & Sacerdos ipse aliam partem canat, vt Diaconus, & reliquum Missę peragat sine Diacono, vel cum alio, qui vt Diaconus aliam partem eiusdem passionis cantauerint, nam tunc non dicuntur, vti ordine Diaconatus, sed officio cantoris. Sicut etiam quilibet Clericus in minoribus constitutus sine manipulo Epistolam canere potest, non tanquam Diaconus, sed tanquam alius Clericus, cantor, vel Lector, dum modo Sacerdos sub silentio eamdem Epistolam sibi totam legat, ac si ab alio non caneretur; vnde infertur, quod quicquid dicitur de Clerico minori, quo ad Epistolam canendam, idem in Subdiacono quo ad Euangelium, vel partem passionis cantandæ dicendum videatur, cum vbi eadem ratio militat, ibi idem ius statutum esse censendum sit, l. illud, ff. ad l. Aquil. & cap. dudum, 2. de elect.

mun. in c. 1. de Cler. non ord. ministrãt. Nauar. de cele. Miss. consil. 1.

De Lectoribus Sacræ Scripturæ in Conuentibus assignandis. Tit. 16. Cap. I.

EX Sacri Concilij Tridentini Decreto statuitur, quod in Conuentibus quorumcumq; Monachorum, & Regularium, in quibus studia commodè uigere possunt, lectio Sacræ Scripturæ habeatur, quæ quidem lectio à Capitulis Generalibus & Prouincialibus assignetur dignioribus Magistris, qui ab Episcopo loci de vita, moribus, & scientia examinari, & approbari minimè debent, neque tenentur. Quibus quidem Regularibus non liceat imprimere, seu imprimi facere libros de rebus Sacris sine approbatione Ordinarij, & licẽtia suorum Superiorum recognitis per eos libris iuxta formam suarum Constitutionum.

refor. ca. 1. eadem. Idem con. sess. eadẽ, decr. 1. §. insuper, & edit. & impress. libr.

De verbi Dei prædicatione. Cap. II.

SIcut lectio Sacræ Scripturæ in Ecclesia Catholica vtilis admodum esse dignoscitur, ita quoque prædicatio verbi Dei valdè necessaria Reipublicæ Christianæ existit, vt Concil. Tridentinum declarauit, iuxta dictum Diui August. dicentis non minus esse verbum Dei, quàm Corpus Christi, quo ad efficientiam tantum, vt optimè declarat Archiep. Ant. & demum cum iuxta Euangelij dictum non in solo pane viuit homo, sed in omni verbo, quod procedit de ore Dei, hinc est quod anima ipsius verbi Dei recreatione indiget, sicuti materialis cibus corpori est necessarius.

Ead. sess. c. 2. docẽtes, 1. q. 1. 2. par. Sum. tit. 9. c. 2.

Ad quos inperteat prędicare Euangelium in Ecclesia Dei.

Cap. III.

SAcrosanctum Iesu Christi Euangelium populo proponere, & explicando annunciare ad Episcopum spectare constat, cuius est præcipuum munus, prout Sancti Patres sæpius declararũt, ex illis verbis à consecrante Episcopo prolatis in traditione libri Euangelij nempè. Accipe Euangelium, & vade prædica populo tibi commisso, ex quibus quidem apparet Episcopum semper de prædicationis ministerio cogitare debere, vt inquit Beatus Gregorius, qd quidem munus postquam à Christo adimpletum fuit, illud idem suis Apostolis specialiter iniunxit per illa verba. Ite in vniuersum mundũ, & prædicate Euangelium omni creaturæ, & propterea cum Episcopi in Apostolorum loco constituti existant, meritò eiusdem prædicationis munus, & onus subire tenentur, & obstringuntur. Sed quia Episcopi aliquando legitimo impedimento detenti per se ipsos huiusmodi prædicationis munus exercere non valent, illud inferioribus Sacerdotibus demandatur, eisq; tanquam Episcoporum coadiutoribus pręcipitur. Ex Sacerdotibus autem nonnullis de iure competit prædicare, vt sunt Prælati omnes, ac etiam Parochi curæ animarum Præfecti, quibus ratione iniuncti officij verbum Dei populo sibi commisso proponere tenentur. Aliquibus etiam simplicibus, & non curatis Sacerdotibus ab Episcopo hæc functio delegatur, aliquando verò à Summo Pont. & Sede Apost. Regularib. omnibus committitur, qui per priuilegia eorum respectiuè ordinibus concessa huiusmodi officium adimplere valent.

Concil. 4. Carthag. capit. 20. Conc. Tr. sess. 24. capitulo 4. Ex Ritu Pōtif. libr. fol. 31. Lib. 2. Epistol. c. 39.

De prædicatorum Regularium qualitate electione, & approbatione.

Cap, IIII.

NVllus tã Clericus sæcularis, q̃ cuiuscunq; Mendicantium Ordinis Regularis, ad quem facultas prædicandi, tam de iure, q̃ de consuetudine, vel priuilegio, aut aliàs pertinet, ad huiusmodi officium exercẽdum admittatur, nisi prius per suum superiorem respectiuè diligenter examinatus (in qua re conscientiam ipsius Superioris oneratur) ac morum honestate, ætate, doctrina, probitate, prudentia, & uitæ exemplaritate, & ad illud, & idoneus reperiatur, & hic quocunque postea prædicaturus accesserit de hmôi examine, & idoneitate sua per litteras authenticas, seu aliàs sui examinatoris, approbatorisq; Epis, & alijs locorum Ordinarijs fidem legitimè faciat, cum qua personaliter coram eis se præsentare & ab illis benedictionem petere teneatur, antequam prædicet, alioqn

Leo 10. suprà, nu... Conc. Tr. sess. 5. ca. 2. Docentes, sup. num...

prædicare non possit, etiam in sui Ordinis Ecclesijs. In Ecclesijs verò, quæ sui Ordinis non sunt vltra licentiam sui Superioris, etiã Episcopi licentiam habere teneantur, sine qua in ipsis Ecclesijs non sui Ordinis nullo modo prædicare possit, quæ quidem licentia gratis ab Episcopis concedatur. Regularibus deinde extra tamen Claustra, & obedientiam suarum Religionum viuentibus, etiam quorumlibet priuilegiorum prætextu in sua Ciuitate, vel Diœcesi Episcopi prædicare permittant, donec ab ipsis Episcopis super hac re Sacta Sedes Apostolica consulatur. Qui demum Regulares, contradicente Episcopo, in Ecclesijs etiam suorum Ordinum prædicare non præsumant.

Idẽ Conc. Tr. ea. sess. ca. 2. §. caueant. Conc. Tr. sess. 24. ca. 4. prædicationis, §. nullus.

De tempore, quo prædicatio Euangelij in Ecclesijs fieri debet.

Cap. V.

Regulares omnes Parochiales, vel aliàs curam animarum habentes Ecclesias quocunq; modo obtinentes diebus saltem Dominicis, & festis sollemnibus plebes sibi commissas pro sua, & eorum capacitate pascant salutaribus verbis, docendo ea, quæ scire omnibus necessarium est ad salutem, annunciandoque eis cum breuitate, & facultate sermonis, vitiaque eos declinare, & virtutes, quas sectari oporteat, ut pœnam æternam euadere, & cœlestem gloriam consequi valeant; quod si in hoc negligentes fuerint, & postquam ab Episcopo trium mensium spacio moniti, muneri suo defuerint, possint ab eodem Episcopo per censuras Ecclesiasticas, seu aliàs ad ipsius arbitrium cogi, atque compelli.

Conc. Tr. sess 5. ca. 2.

Tempore autem ieiuniorum Quadragesimæ, & Aduentus Domini quotidie, vel saltem tribus in hebdomada diebus, si ita oportebit, Sacras Scripturas, Diuinamque Legem annuncient, & aliàs quotiescumque id opportunè fieri posse iudicauerint.

Idẽ sess. 24 c. 4. prędicationis.

Quomodo se gerere debeant Prædicatores in Euangelio annunciando.

Cap. VI.

Constitutione Apostolica mandatur oĩbus hmõi onus prædicandi sustinentib. vt Euangelicã veritatem, & sanctam Scripturam, iuxta declarationem, interpretationem, & ampliationem Doctorum, quos Ecclesia, vel vsus diuturnus approbauit, legendosq. hactenus recepit, & in posterum recipiet, prædicent, & explanent, ne quicquam eius proprio sensui contrarium, aut dissonum adijciant, sed illis semper insistant, quæ ab ipsius Sacræ Scripturæ verbis, & prefatorum Doctorum interpretationib. ritè, & sanè intellectis non discordant, & demũ oibus illis vtantur, quæ ab Eccle-

Leo 10. suprà, num..

sia

sia Catholica Romana, atq; à Generalib. Concilij definita, & declarata sunt, & præsertim de peccato originali, & de impii iustificatione per Sacrum Concilium Trid. determinata sunt.

A quibus Prædicatores in eorum munere adimplendo sese abstinere debeant. Cap. VII.

EIsdem quoque Prædicatoribus inhibetur, ne apud plebem, & præsertim rudem difficiliores, ac subtiliores quæstiones, quæ ad ædificationem non faciunt in concionibus popularibus pertractent.

Incerta, vel quæ specie falsi laborant, non euulgent, & ab ijs, quæ ad curiositatem quandam, aut superstitionem spectant, vel turpe lucrum sapiunt, tanquam scandala, & fidelium offendicula sese omninò abstineant.

Conc. Tr. sess. 25. decreto 1. Leo 10. numero... §...

Tempus quoque præfixum futurorum malorum, vel Antichristi aduentum, aut certum diem iudicij prædicare, vel asserere nequaquã præsumant, neque alia quæq; futura ex litteris Sacris constanter prædicent, nec illa à Spiritu Sancto, vel Diuina reuelatione se habuisse affirment, atque alienas, inanesq; reuelationes nullo modo asseuerent. Prætere a non scindant vestem inconsutilem Christi, sed ab Episcoporum, & Prælatorum, ac aliorum Superiorum, eorumque status scandalosa derractione coram vulgò, & laicis incauta, & intemperanti reprehensione, & ab eis malè gestorum expressis nominibus aperta, & manifesta redarguitione abstineant.

Quid agere debeant Prædicatores, quando Dominus aliqua futura reuelari voluerit. Cap. VIII.

QVando verò quibusdam prædictorum Prædicatorum aliqua futura in Dei Ecclesia sua inspiratione à Domino reuelari contigerit, quod quidem cum res magni momenti sit, & non omni spiritui, ita de facili credendum, ideò Apostolica sanctione statutum est, ut lege ordinaria prædictæ asserere inspirationes antequam publicentur, aut populo prædicentur, Apostolicæ Sedis examini reseruatæ intelligantur. Quod si fine moræ periculo id fieri non ualeret, aut vrgens necessitas aliud suaderet, Ordinario loci notificentur, vt ille, adhibitis secum tribus, aut quattuor doctis & grauibus viris, & negotio cum eis diligenter examinato (quod id expedire videbitur) licentiam illas publicandi concedere possit.

Leo 10. suprà, nu....

DE

De pęnis Prædicatoribus per Constitutiones Apostolicas, & Concilium Trid. inflictis, qui contra prædicta aliquid commiserint, aut aliàs malè prædicauerint.

Cap. IX.

Conc. Tr. sess. 5. d.c. 2. §. si verò.

PRædicator, qui contra præmissa, aut eorum aliquod committere ausus fuerit, vltra alias pœnas à iure contra tales statutas sententia excõicationis ipso facto innodatus existit, à qua, non nisi à Summo Pont. (præterq̃ in mortis art.) absolui potest, eiq; prędicationis officium perpetuò inesse decreuit Leo X. per dictam suam perpetuam Constit. non obstantibus quibusuis priuilegijs Apost. etiam in Mari magno comprehensis. Si verò Prædicator errores, aut scandala disseminauerit in populum, ét si in Monasterio sui, vel alterius Ord. prædicet, Episcopus ei prædicationem interdicat. Quod si hęreses prædicauerit, contra eum secundum iuris dispositionem, aut loci consuetudinem est procedendum, ét si ipse Prædicator gñali, vel spâli priuilegio exẽptum se esse prætendat, quo casu ab Ẽpo auctoritate Apost. & tanq̃ Sedis Apost. Delegato contra eum ꝓcedatur. Demum in eãdem excõicationis censurã incidunt Prędicatores, qui cõtra ea, quæ per Cõstõnes Sixti IV. circa Conceptionem Beatę, & Immaculatæ Virg. Mariæ Dei Genitricis definita sunt, quæ Constõnes per Conciliũ Trid. cum illarum pęnis innouatę existunt, & absolutio à prædicta excõicatione Summo Pont. (præterq̃ in mortis art.) reseruatur. Præterea de eodem Conceptionis articulo prędicantes, seu disputantes contra Constitutionem Pij V. non solum in eãdem sententiã excommunicationis incidunt, sed in suspensionem à Diuinis, & cuiuscumque gradus, dignitatis, seu administrationis priuationem; & ad eadem, vel similia munera obtinenda, vel obeunda perpetuæ inhabilitatis, censuræ ipso facto obnoxij sunt.

De Regularibus in Confessarios deputandis, Tit. 17. Cap. I.

Regulares per eorum Superiores ad Sacras confessiones, & præsertim sęcularium, coram Ordinarijs pręsentandi exponi debent.

Cap. I.

CVM Regulares rõne voti obedientiæ eorum Ord. Superioribus pleno iure subiecti existant, ita ut illos velle, vel nolle minimè hr̃e dignoscantur, hinc est, ꝙ qcquid agere, seu recipere proponunt, de eorũdẽ Superiorum licentia illud exequi tenentur, & ꝓpterea, anteq̃ Ordinario pręsententur ꝑ eorũ approbatione, à suis Superiorib. eligi dẽnt, vel saltẽ de eorum licentia eisdem Ordinarijs pręsentari, ne obedientiæ uoto cõtraire eis damnabiliter contingat, qui tñ Superiores nõ oẽs indistinctè ad tã salubre ministerium, & officiũ exequendũ exponere dẽnt, sed personas sufficientes, idoneas, uita probatas, discretas, modestas, atq. peritas, sicut per canonicas sanctiones præcipitur, quas quidem personas sic (vt præfertur) electas, præsentent, & nominent, seu eisdem Ordinariis sub hac forma præsentari personaliter faciant, nempè, ut de eorum licentia, gratia, beneplacito, & approbatione, præuio tamen examine, in Ciuitatibus, & Diœcesibus eorum Regulares, sic per eos electi cõfessiones confiteri sibi uolentium, audiant, pœnitentias salutares imponant, & beneficium absolutionis postea impendant.

c. Religiosi. de sep. in 6.

Clem. dudum, đ sepult. §. ac deinde, Glos. ibid. in verb. ꝑsentare.

Numerus uerò personarum assumendarum ad prædictum munus exercendum esse debet prout Vniuersitas Cleri, & Populi, ac multitudo, uel paucitas exigit eorumdem. Quod si petitam licentiam, & approbationem Episcopi eis concesserint, cum gratiarum actione recipiant, & deinde commissum sibi officium in Domino exequi, & adimplere licitè, & liberè valent; hæc autem electio, & deputatio ne dum ad Generalem in toto Ordine, ad Prouincialem in sua prouincia, & Custodem, ac etiam ad Priorem, seu Guardianum, uel quemcumquè Superiorem localem, aut eorum Vicarios spectare dignoscitur, pro singulis Ciuitatibus, & Diœcesibus, in quibus respectiuè Fratres commorari contigerit, facienda.

d. Clem. §. statuimus

eo. lo. §. ac deinde, sess. 5. de ..

DE-

Decretum Concilij Triden. super Confessariorum, etiam Regularium approbatione per Episcopum facienda. Cap. II.

SESSIONE VIGESIMA TERTIA Cap. XV.

QVamuis Presbyteri in sua ordinatione à peccatis absoluendi ptātem accipiāt, decernit tñ Sancta Synodus nullū ét Regularem posse cōfessiones sęcularium, ét Sacerdotum, audire, nec ad id idoneū reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab Epis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliàs idoneus iudicetur, & approbationē, quæ gratis detur, obtineat, priuilegijs, & cōsuetudine quacūq; ét immemorabili. nō obstātib. Igitur oēs Regulares cuiuscunq; Ord. ét Mend. ét de suorum Superiorū licentia, graduati, vel ꝓmoti, aut in Theologia Magistri existentes, ab eisdem Prælatis electi, & ut sup. deputati, corā locorum Ordinarijs personaliter præsentari, & per eorum examen ꝓ sęcularium confessionibus audiendis approbari dēnt, & ex Constōne ét Pij V. disponitur, qua illis quoq; inhibetur, ne uigore d. deputationis, expositionis, & approbationis suorum Prælat. forsan ab Ordinar. toleratæ cōfessiones ipsorum sæcularium, nullo modo audire pręsumant, nō obstante, qd per aliā suā Constōnem Lectores, & Magistr. prędictos ab hmōi Ordinariorum examine exēptos fore, & esse decreuisset, qm̄ ipse idem Pont. illā, quo ad hoc oīnò reuocauit, ac insuper voluit decretum prædictum Concilij Trid. in omnib. quorumuis Ordinum Regularibus Mendic. Lectorib. & in Theologia graduatis, & Magist. obseruari debere, ꝓpterea hodie f̄res ipsi tā simplices, q̄ graduati Confessarij munus exercere uolentes Episcoporum examen subire, aut aliàs ab eis approbationem hr̄e tenentur, quod quidē examen per ipsius Epi examinatores super sufficienti literatura, & aliquali saltem Sacramenti Pęnitentiæ peritia, iuxta Leonis X. Constitutionem fieri debet.

Pij 5. constit. 15.

Const. 6.

Const. 1.

Quid per approbationem Ordinarij Regularis consequatur. Cap. III.

Theol. in 4. dist. 18. q. 4.

SCiendum est autem, ꝙ cum Sacerdos ꝓ audiendis confessionib. ab Epo approbatur, licet nulla ei noua ptās Sacramentaliter absoluendi à peccatis tribuatur, cū iā in sua ordinatione illā recepe rit, nihilo minus necessaria est ei Epi approbatio, ut p eā iurisdčnis ptās impendatur, & persona pęnitentis, quę materiæ uicem gerit in foro pniæ, subijcienda cōsignetur: nā sicut in naturalib. ac ét in artificialibus ad agendum duo de necessitate adhibenda sunt, nēpè virtus agendi, & materia, in quā agens aut operās agat, ita pariter duo in abso-

absolutione ritè facienda requiruntur, videlicet potestas clauium, quæ ordinis dr̃, & persona pœnitentis, in q̃ exerceatur, & terminetur ea potestas, q̃ (vt dictum est) vnusquisque Sacerdos in sua ordinatione consequitur, per characteris sacerdotalis impressionem, ex qua quidé vtraque consurgit facultas, tum conficiendi Sacramentum veri corporis, & sanguinis Christi, tum ēt absoluendi à peccatis, sed hæc posterior potestas remanet suspensa, donec à Superiori superueniat potestas iurisdictionis, quæ tam sacerdoti legitimè, & secundum ritum Ecclesiæ ordinato determinet personam in foro pœnitentiæ sibi subiiciendam, qđ quidem per Prælati approbationem plenè condonatur, & tunc Sacerdos vtraque ptãte munitus super personas, sibi confiteri volentes velut ei iure subditas absolutionis sniam in illo pœnitentiæ foro validè profert. Vnde ex prædictis concluditur vtramq. ptãtem in confessario (siue clericus sæcularis, siue Regularis sit) adeò esse necessariam quod si tentaret eum absoluere in quem iurisdõnem ordinariam, aut delegatã nõ hñet, prærerquam quod damnabiliter peccaret, cum falcem mitteret in messem alienam, contra Ecclesiæ decreta, sed nihil prorsus faceret, qm̃ à non suo Iudice ligari, aut absolui nemo põt. Ideò Fratres antequam munus confessarii exercendum assumunt Episcopi ordinarii approbationem impetrare, & obtinere omninò studeant, iuxta d. decretũ Concilii Trid. & Apostolicas constitutiones.

Ioan. 22. in extrauagã. quia quondã, de ver. sign. § qua re.

De modo quo Sacerdos Regularis, & Secularis Clericus pro Laycorum Confessionibus audiendis approbari debeat. Cap. IIII.

EX superiori Conc. Trid. decreto iam satis compertum est, tã sæcularem Clericum, q̃ Regularem sacerdotem pro confessarii munere obeundo ab ordinario approbandum fore dr̃e, ꝙ tñ diuersimodè fieri contingit, qm̃ Clericus, qui est Episcopo subiectus, cum præuio examine ad sacras confessiones sæcularium audiendas approbatur, ab eo ēt iurisdõnem in pęnitentium Diœcesanorum personas, & aliqñ ēt cum facultate absoluendi à casib. ipsi Episcopo reseruatis prorsus recipit, quiq; illam ab eius libitũ vtendã cõcedit, eique impartitur, & ppea tenor litterarũ dictæ approbationis diligenter, & accuratè inspiciendus est, adeò quod si in illis expressum reperiatur facultatem audiendi confessiones, & à casib. Epis. reseruatis absoluendi, simpliciter concessam esse, tunc intelligendum est, ipsum Clericũ approbatũ posse oium ciuiũ, & Diœcesanorũ aliorũq. ad eos cõfluētiũ cõfessiones, vbiq. p ciuitatē & Diœcesim, ēt in pęnitentiũ ppriis domib. audire, pęnitētias iniungere, & à peccatis absoluere, si verò fuerit approbatus p hac, vel illa Eccl. seu loco, aut pro viris, seu mulierib. eorũq. certa q̃titate, vel ad certũ tps, tunc ad illa loca, tpa, & personas iuxta condõnes in d. litteris approbationis expressas illius iurisdictio collata intelligitur: Quod secus est in sacerdote Regulari, in cuius approbatione Ordinarius aliter sese hr̃e dēt, nam cum ab eo oinò exemptos

Theol. in 4. dist. 18. q. 4.

& Sedi Apostolicæ immediatè subiectus existat nulla per ipsius Episcopi approbationem iurisdictionis potestas tribuitur. Sed illam, approbatus, statim ab ipsa Sancta Sede: & Summo Pontifice per priuilegia ordini concessa immediatè consequitur, qua quidem iurisdictione personę non solum illius ciuitatis, & Diœcesis, in qua approbantur, sed etiam forenses, & aliarum Diœcesum in ea ad illos confluentes ei in foro pęnitentiæ subiiciuntur, illasque audire ualent ubique ut infra dicetur, hæc aut iurisdictio, cum ob d. decretum Concil. Triden. ipsis Regularibus suspensa sit, donec ab Episcopo prius examinati approbentur, aut alias idonei ab eo iudicentur, tunc secuta dicta approbatione iam eis iurisdictionis attributa potestas relaxatur. Vnde sequitur quod Episcopus si præuio examine Regularem idoneum inuenerit, illum simpliciter absque ulla temporis loci, seu personarum limitatione indistinctè approbare, & admittere debet, atque tenetur, secus si non adeo idoneus reperiatur, tunc enim ordinarii arbitrio, cum limitata facultate admitti potest, ut à Sacra Illustrissimorum Cardinalium Congregatione Regularium in hæc uerba declaratum fuit die 2. Iulii 1587. uidelicet.

Regulares, qui ad confessiones audiendas idonei generaliter ab Ordinariis eorumuè examinatoribus reperti, & probati fuerint, generaliter quoque, & indistinctè absque aliqua limitatione temporis certorumuè locorum, aut generis personarum, admittantur in Diœcesi propria. De cæteris verò, qui non adeò idonei reperientur, si petierint se admitti, arbitrio ordinariorum relinquitur ipsos cum limitata facultate, prout eisdem ordinarijs magis expedire uidebitur probare, & admittere. Qui autem in domibus laicorum confessiones ex causa audierint, statim Parrochum admonere teneantur, & fidem auditæ confessionis promedico adueniente relinquere.

F. Michael Bonellus Card. Alexand.

Georgius Palearius Secret.

Cap. V.

EX prædicta igitur declaratione nonnullę colliguntur conclusiones, quarum prima est, quod Regularium iurisdictio tam eis a iure communi, quam à Papa delegata, restringitur, seu ampliatur per dictam ordinarii approbationem, non ad eius libitū sed iuxta maiorē, seu minorē illorū sufficientiā & idoneitatē certam.

Secūda, quod Regulares nō plenè idonei ꝑ examē approbati, & cū aliqua cōditione, & limitatione loci, aut tēporis, vel psonæ, aut ad libitū ordinarij admissi possunt ꝑ eūdem ordinariū à cōfessarii munere suspendere, & licentia eis concessa reuocare, & translato tēpore, vel alia cōditione expirata suspensi ab officio remanēt, cū iā amplius approbati minimè censeātur, ac sint, purificata cōditione, sub qua approbati & admissi fuere, & sicut Clericus sęcularis beneficiū parrocchiale habens, per quod ipso iure erat idoneus, & vbiq. terrarū eligibilis per bullam Cruciatę, seu Iubilei, si illud renunciant non manet amplius ipso iure idoneus, vt planè intendit Concilium Tridentinum, & mul

rofortius amittit rationem idonei, qui ob crimen priuatus est beneficio curato: ita Regularis limitatè, & sub conditione approbatus, ea adimpleta, aut expirata idoneitatem pdidisse dicit, & tāquā suspensus munus cōfessarii neque licitè, neque validè amplius exercere potest.

Tertia, quod Regulares simpliciter idonei approbati vigore prædictæ declarationis sacræ Congregationis Regularium, ex quo ab ordinatione iurisdictionem non habent, non potest illa, quam habent à Papa ex priuilegio, nec quo ad locum, nec quo ad personas per eundem ordinarium coarctari, seu restringi, quod quidem in tantum est verum, quod si Episcopus in fraudem, aut odium eorumdem Regularium sibi plures casus, quam Parrochis reseruaret, aut nimis excederet in reseruatione, non tenentur obedire in illa restrictione, nam aliàs sacrorum ordinum priuilegia, à sede Apostolica concessa inutilia redderentur, contra quæ nihil in fraudem Episcopi statuere valēt, vt in c. Quarto, de priuil. & excess. prelat. apertè declaratur.

Quarta, quod Regularis in vna ciuitate, & Diœcesi pro audiendis confessionibus semel per Episcopum præuio examine admissus, ab eodem Episcopo non potest amplius examinari, neq; presentari, quāuis sæpe ab eadem Diœcesi recedat, ad quam si reuertatur, priorem licentiam, & approbationem retinet, neq; dicta licentia morte Episcopi concedentis expirat, sed illa vti possunt Regulares donec Ecclesiæ vacanti de pastori fuerit prouisum, vt ex priuilegio conceditur.

Ab Episcopo verò successore pro maiori suæ conscientiæ quiete examinari de nouo possunt, non obstante priori Pii V. constitutione qua cauebatur, vt semel approbatus, in vna Diœcesi amplius in illa examinari posset, quoniam ipsemet Pius V. per aliam suam constitutionem in specie ei derogauit quemadmodum postea sacra Congregatio Concilij interpretes in hęc verba declarauit.

Sessio XXII. Cap. XV.

CONGREGATIO Concilii censuit Regulares ad audiendas in ciuitate, & Diœcesi secularium confessiones semel ab Episcopo præuio examine approbatos, iterum ab eodē Episcopo non esse examinandos: Cæterum à successore posse tamque examinari, iuxtà constitutionem Sanctæ Mem. Pij V. datam 8. id. August. Pontificatus sui anno VI. quæ a fel. rec. Gregorii XII. non est reuocata per reductionem priuilegiorum Regularium ad terminos Concilii Tridentini.

A. Card. Caraffa.

Quinta, Quod Regulares in confessarios generaliter, & simpliciter approbati possunt Cives, & Diœcesanos illius Ciuitatis, & Diœcesis, in qua admissi sunt, non solum in eius domibus, & Ecclesiis, sed vbique in aliis locis intra dictā ciuitatē, & Diœcesim consistentibus, et inuitis Parrochialibus Rectoribus, ipsisq. contradicentibus, in foro pœnitentiæ audire, & a peccatis absoluere, quemadmodum prædictas personas etiam extra Diœcesim, in qua sunt approbati, audire, & absoluere pariter valent cùm in hoc eamdem auctoritatem à iure habeant,

Soto dis. 18. q. 2. art. 5. Ledes. q. 7. art. 5. Palac. dist. 17. q. 7. Henric. bē tiq. clociet. Iesu in sū. de pęnit. li. 6. cap. 6. n. 8. Felicia. ti. de priuil. c. 14. Compēd. Mēdic. in verb. absolutio reseruatorum. Nauar. in ca. placuit nu. 163. & c. 27. n. 162 in ma. nu. Felicia. ti. de priuil. c. 15. Clem. 4. cōstit. 7. const. 6. coust. 15.

Iulii 4. c. 4.

Extrau. inter cūctas de priu.

quam Curati, Rectores, qui suos subditos vbicumque repertos, nedũ in eorum Ecclesijs, & Parrochiis, sed extra territorium, & Diœcesim propriam possunt eis beneficium absolutionis impendere, quod quidem conceditur in foro secreto animæ, qui forus poli, & Dei dicitur, cuius est terra, & plenitudo eius, & vbi non læditur ius, neque territorium alterius, & personæ, iam per approbationem Episcopi illis consignatæ non acquirunt alibi fauorabile forum ita, vt ab alieno Parrocho, & alterius Diœcesis possint a peccatis absolui, sicut in foro exteriori ratione delicti reus puniri ualet a iudice territorii, in quo deliquit. Quibus additur, quod quicquid dictum est de priuatis, illud idem de Regibus, & Principibus dicendum videtur, nam licet illorum proprius sacerdos sit Episcopus illius Ciuitatis, Regni, seu Dominii, in quo principalem & ordinariam Sedem habent, & ibi continuo residentiam facere solent, nihilominus iuribus prædictis possunt sibi Regulares in confessarios eligere a quibus nedum in propria Ciuitate, & Diœcesi sed vbique per omnes alias Ciuitates, & Diœceses Regni, & Dominii ad quas cum eis diuertere continget, illorum confessiones audiri, & a peccatis absolui, nulla alterius Diœcesani, seu proprii Sacerdotis licentia requisita, ac etiam illorum curiales, cum & ipsi in obsequium Principis electi, & deputati personaliter seruiunt in eadem Principis ciuitate domicilium contraxisse censentur, & propterea ab eisdem confessariis licitè in foro pœnitentiæ valent audiri dummodo ipsi Regulares ab Episcopo principalis Regię, ac Ducalis ciuitatis generaliter pro clauium huiusmodi ministerio fuerint approbati, & admissi, nisi Rex, aut Princeps priuilegium de eligendo sibi confessarium specialiter a Papa impetratum haberet, tunc enim iuxta illius tenorem, & continentiam agendum esset, nec obstat prædictis clemen. Dudum de sepulturis, qua videtur Regularibus prohiberi ne extra diœcesim possint in confessarios deputari, & confessiones audire, quoniam dict. Clementina vetat solum ne Regulares absoluant in alia Diœcesi subditos illius Episcopi, a quo non sunt approbati, sed non prohibet Regulares absoluere vbilibet perinde, ut Parrochi, illos, in quos ab Episcopo habent iurisdictionem, sed quando istud per d. Clemen. prohiberetur, nihil referret cum ei a diuersis Summis Pontificibus expressè, quo ad hoc fuerit derogatum. Forenses verò, & aliarum Diœcesum personę ad Regulares confessarios confluentes non possunt extra Diœcesim, in qua sunt admissi in confessione audiri, & a peccatis absolui, quoniam ab eorum Episcopis non sunt approbati, & per priuilegia Apostolica intra Diœcesim Episcopi approbantis facultatem ipsis Regularibus absoluendi tantum conceditur, extra verò, quoad ipsos forenses neque ius commune, neque ipsa priuilegia in hoc eis suffragantur.

Sexta, Quod qui confitetur religiosis Regularibus, vt supra approbatis, ex priuilegio illis, indulto, nullo modo eadem peccata proprio sacerdoti amplius confiteri tenetur, quod quidem ex verbis textus in c. omnis vtriusque sexus satis comprobatur, vbi habetur, quod qui alieno sacerdoti confiteri voluerit, tunc ei licebit etiam semel in anno, si a proprio Parrocho licentiam habuerit, & obtinuerit, ex quo manifestè colligitur quod qui de licentia proprii Sacerdotis

Sylvest. in verb. confesso. 2. §. 22.
Et confe. iii. nu. 4.

c. fi. de foro compet.
Vict. §. Felicia d. censur. ti. de priuil. c. 15.
Soto in 4. dist. 18. q. 1. & ibi cõmun. DD.
Paul. iii. const. 1.
Greg. 13. const. 8.

d. clem. dudum de sepult.

Sixti 4. const. 6.
Pauli 4. const. 1.

De pęnit. & remiss.

cerdotis confitetur alteri, perinde est, ac si proprio confiteretur, sed inter proprios Sacerdotes cônumeratur Episcopus, & multo iustius Papa, à quo priuilegium audiendi, & absoluendi Regulares habent, sequitur ergo, quod qui illis in confessarios approbatis tamquam Papæ delegatis confitentur perinde satisfaciant Ecclesiæ præcepto, ac si proprijs Parrochis confiterentur, cum licentia Papæ, & Episcopi maiorem vim habeat, quam illa Curati. Hæc eadem conclusio canonica authoritate roboratur, nam huiusmodi regularium priuilegia primũ per Alexand. IIII. vsque de anno Domini 1260. concessa leguntur, Deinde post annis decem confirmata fuerunt per Vrbanum IIII. & Clementem IIII. continuo succedentes. Post hæc verò annis 50. Ioãnes quidam de Poliaco cum aduersam sententiam falsò tueretur anno Domini 1322. citatus Romam venit ubi errorem reuocare compulsus fuit, vt patet per extrauag. Ioan. XXII. quæ incipit. Vas electionis de hæreticis, & tunc iuxtà decreta præfatorum Alexandri, & Clement. conclusum fuit confessos Regularibus non teneri amplius eadem peccata proprio sacerdoti confiteri, vnde postea Bonifacius VII. per suã Extrauagan. super Cathedrã de sepulturis, & Benedictus XI. eius successor in sua etiam constitutione, quæ incipit. Inter cunctas de priuilegiis, & Clemens V. in Clementina Dudum de sepulturis amplissimam ipsis Regularibus prædicandi, & confessiones audiendi cõtulerunt facultatem, & demum Sixti IIII. præs. Ioan. XXII. Eugenii IIII. & Nicolai V. & aliorum prædecessorum vestigiis inhærendo, per suam Bullam (quæ Mare magnum inscribitur) prædictum articulum videlicet, quod confessi Regularibus iterum Parrocho confiteri tenerentur, damnauit, ac reprobauit, decreuitque, quod contra huiusmodi articulum asserentes tamquam de hæresi suspectos, non solum per locorum Ordinarios, sed etiam per Inquisitores hæreticæ prauitatis inquiratur, & ad correctionem procedatur, & ulterius in eos tamquam impedientes indirectè ne Regulares suis priuilegiis vtantur, si sæculares fuerint excommunicationis sententiam ipso facto incurrendam protulit: contra Rectores verò Ecclesiarum, & alias personas Ecclesiast. vltra excõicationem suarum Ecclesiarum, & beneficia, quæ obtinent, & inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda similiter pœnam statuit, ut in altera constitutione eiusdem Sixti IIII. quæ Bulla Aurea dicitur, decernitur, & declaratur, & propterea confessis Regulari in Pascha Parrochus non potest eos repellere, neque Sacramentum Eucharistiæ illis denegare, ac etiam eo contradicente possunt Rgulares illius subditos in confessione audire, & à peccatis absoluere.

Septima, Ex quo Regularis Sacerdos semel in cõfessarium ab Episcopo generaliter, & indistinctè approbatus, non potest amplius ab eodem Episcopo examinari, & approbari, per Pii V. constitutionem, vt dictum est, ideo nec minus potest ab Episcopo approbante ab officio confessarii suspendi, quoniam facta approbatione Episcopus functus est munere suo, quod etiam confirmatur, nam suspensio est actus coactiuę iurisdictionis, qui non nisi in personam subditam exerceri potest, at Regularis cum ab Episcopo sit omninò exemptus, igitur ab eo non potest, suspendi, sicut neque

Mari magni §. 43 in sum.

Siluestr. excó. 7. n. 24. cũ Archid. Ang. cõfessio 3. § 4. Adrian. de conf. fol. 266. F. Lodouic. Lopez 1. p. instruct. c. 26. Archiepis. Ant. 3. p. tit. 7. & 8. D. Tho. Palud. Soto, & com. Theol. in 4. d. 17. & 18. q. 4. Nauar. c. 9. n. 9. Fra. Manual. in expos. Bullæ §. 9. nu. 12. Cum compẽd. Mendican. in verb. absolu. quoad seculares 1. §. 12. ex concess. Sixti 4. Eugen. 4. & Iulij 3.

excomunicari, & si de facto Regularis suspenderetur ab officio suspẽsio nullius roboris, vel momenti esset ita, vt absoluendo, validè sententiam absolutionis proferret, ratio est, quia iurisdictionem, quam habet in pęnitentes à Papa habet, & ideo illam Episcopus nullo modo auferre potest. Ex prædictis etiam sequitur quod stante dict. exemptione, regularis in officio deliquens non potest ab Episcopo pœna corporali modo aliquo corrigi, seu multari, sed illud prælato ad quem pertinet correctio significandum est. Qui quidem Prælatus fratres sibi subditos, & ab Episcopo approbatos reprobat, ipsius Episcopi approbationem reuocando, & declarando, hos causa sibi cognita non amplius pro sacris confessionibus audiendis idoneos haberi debere, quod quidem per ipsum prælatum verè fieri potest cum omnis iurisdictio à Papa per approbationem ordinarij illis concessa mediante Prælati persona tradita, & ad nutum, & voluntatem illius retinenda, & vtenda censetur, cuius quidem superioris voluntas in suorum subditorum actionibus, tam actiuis quam passiuis semper excipitur, & excepta esse intelligitur, ne religionis, & professionis ordo confusus peruertatur, cum ergo tota iurisdictio regularium confessariorum & eius vsus ordinarij approbationi penitus fundari, & inniti videatur ea per prælatum reuocata & reprobata, statim omnis iurisdictio ab eo aufertur, ita vt munus antea susceptum neque licitè, neque validè amplius exercere valeat, irritumque & inane est quicquid attentatur.

Si tamen prælatus expressis verbis non reprobet, sed tantum prohibeat subdito audire confessiones aliqua ex causa sibi benevisa, non tollit approbationem à se, & ab Episcopo datam, & propterea si contra prohibitionem regularis absolueret, valida esset absolutio à non reseruatis sæcularibus impensa, non autem à reseruatis, nam facultas absoluendi ex priuilegio à reseruatis per prohibitionem prælati amplius non intelligitur subdito delegata, cum eã Pontifex non communicet ei nisi per suum Prælatum.

De Regularium confessariorum facultate & potestate quoad absolutionem secularibus impendendam.

Cap. VI.

EXplicatis ijs quæ ad regularium Confessariorum approbationem pro personis sibi in foro animæ subiiciendis requiri videbantur nunc reliquum est, ut de eorum iurisdictione & facultate in absolnendo à casibus reseruatis summatim per agatur, Ideo est sciendũ quod Sacerdotes Regulares iuxta formam Concil. Trid. ab Episcopo approbati eandem prorsus potestatem habent

bēt quā parrochiales curati sacerdotes à iure cōmuni traditā habere di gnoscuntur, quibus tantū concessum est quantū eis non est reseruatum, neq; prohibitum, & ideirco Regulares hac ordinaria auctoritate secularium confessiones audire, illosque in vita à casibus & censuris nemini reseruatis, à reseruatis verò quibuscumque in articulo mortis duntaxat: cut parrochi absoluere valent. Ex facultate autem apostolica eidē regularibus subdelegata per priuilegia à S. sede Apostolica fratribus Ordinis Minimorum olim per Leonē X. cōcessa & per Clementem 7. confirmata extensa & communicata, & per Paulum 4. fratribus Minoribus de obseruantia confirmata, & ampliata, & demum per Gregor. 13. & Sixtum V. approbata & innouata Regulares, præuia tamen ordinarii approbatione, eorumque superiorum localiū nēpè Priorum, Guardianorum, seu Correctorum speciali deputatione possunt, in quibusdam cuiuslibet anni sollemnitatibus, & omnibus Dominicis Quadragesimæ, necnon singulis diebus ferialibus a medio Quadragesima vsque ad octauā Paschæ etiā cuiuslibet anni inclusiuè ab omnibus censuris & criminibus etiam sedi Apostolicæ reseruatis (exceptis contentis in Bulla Cęnę Domini) absoluere, & vota cōmutare modo forma & temporibus quibus in dictis priuilegiis cōceditur. Circa quæ est aduertendum quo ex quo nullus casus Papę reseruatur qui censuram excommunicationis annexam non habeat sequitur quod habentes facultatem ex priuilegiis absoluendi à casibus sedi Apostolicæ reseruatis etiam a censuris illis annexis absoluere valeant; quod etiam procedere videtur in casibus in quibus reseruatio Episcopi cum Papæ reseruatione concurreret quoniam usu iam indistinctè (ut inquit Nauarr. interpretatum est) quod sublata sit, & esse censeatur, Episcopalis reseruatio & censura, Papali sublata, & ratio est: quoniam iurisdictionis & potestatis plenitudo, quæ in summo Romano Pontifice tanquam Christi Vicario, & B. Petri successore diuinitus collata amplissimè residet, arctari restringi, seu suspendi à Prælatis inferioribus minimè potest; cum illius quā ipsi habent ab eodem met summo Pontifice, & sede Apostolica in eis fiat descensus. Item notandum quod ipsi regulares ui eorundem priuilegiorum, possunt absoluere à casibus prædictis etiam post diem datæ & concessionis eorundem priuilegiorū, quoniam illa tamquam perpetuò & in fauorem causę publicæ nempè Religionis à sede Apostolica concessa, & iuri cōmuni æquiparata non limitantur ad præterita sicut priuatorum priuilegia, quæ sunt in odium iuris, sed suffragantur regularibus etiam in futurum, & donec specialiter reuocentur, & præsertim cū Religionis cōtēplatione sēp militet eadē illius fauoris ratio; q b. etiā additur quod cū illa facultas sit pperuò tradita pro certis cuiuslibet anni dieb. & tēporib. vtenda, singulis quoq; annis cōcessio repetita cēset, & ideo omnes casus quos illa singulis annis in eisdē dieb. reseruatos inuenit tāquā ad eos extēsa absolui validè possūt, nisi absolutio ipsa in reseruatione noui casus cum derogatione priuilegiorū & facultatis huiusmodi prohiberet, alioquin inane esset priuilegiū cū d. absoluendi facultate ipsis regularib. concessium, ad tradita per d. Henricum Henriq. in d. sum. Theol. de sacramento pœnit. lib. 6. c. 16. numero 7. & in glos. sub littera O. vbi post multos alios grauissimos Theol. &

Clem. Dudum de sepult. §. si verò. glos. in extrau. super cathed. in verb. à iure.

Concil. Trid. ses. 14. c. 7.

Const. 5. 9. & 18. const. 8. const. 1. const. 7. const. 5.

in Man. ca. 27. de casib. reseruatis, nu. 255.

Glos. in extrau. sup Cathed. de sepult. in verb. à iure.

Nauar. in Man. de anno 1584. edito ca. 27 n. 263.

Iuris peritos ab eo relatos, ita practicari testatur.

Postremo est aduertendum quod pręd. facultas absoluendi a casibus Papalibus extenditur hodie ad reseruatos tantum ante & non post nouissimam Sixti V. priuilegiorum confirmationem pro fratribus Min. de Obseruan. anno 1587. die 3. Octobris emanata. Id ab illis Regulares in absoluendo sese abstineant, donec priuilegia alicui ex d. Regularium ordinibus denuò confirmentur.

Constitu. 13.

Constitut. 4

Quo verò ad casus Episcopales licet Regulares ex priuilegio Sixti Quarti, olim S. Francisco de Paula eiusque Ord. Minimorũ Fratrib. & per Iulium Secundum confirmati, & ampliati, ac successiuè pluries per diuersos Summos Pont. cęteris Mendicantium Ordinibus vna cum aliis priuilegiis, & præsertim Fratrib. Minoribus de Obseruan. per Paulum Quartum similiter approbati, extẽsi, & cõicati personas quascunque sibi confitentes ab oĩbus cẽsuris & pœnis Ecclesiasticis, necnon criminib quibuscumq. quomodocunque Episcopo reseruatis, vbique per Diœceses in quib. essent approbati, toties quoties opus esset absoluere, & super quacumq; irregularitate dispensare, necnon vota quæcumque permutare, & relaxare possent, & pœnitentiam eis iniungere salutarem. Nihilominus hodie vacare videntur in hac parte priuilegia prędicta, stante declaratione per Greg. XIII. de sententia sacræ Congregationis Cõc. Trid. infrascriptis tenoris facta, & per sacram etiam Regularium Congreg. repetitam, a qua in absoluendo non est recedendũ, nisi dicta priuilegia postea à S. Sede Apostolica cum derogatione quibuscũq; cõtrariis cõfirmata, innouata, aut de nouo concessa existerent.

Supra in coll. priuil. fol. 225

Nota quod de anno 1579. die 10a Ma ab eodẽmet Greg. 13. declaratũ fuit R. P. Iesuitas nõ esse cõphẽsos sub dicta Card. Congreg. declaróe neq. facultati absol. a casib. ẽt episc. reseruatis cõcessa drogatũ, imò illã cõfirmauit, & eis de nouo cõcessit. ita Clau. i cõp. priuil. d. societa. i verb. absol. § 1. relatus p Hẽricũ Henriq. e d. societ. i sũ. Theolog. de Pęn. li. 6. c. 6. fol. 408. sub lit. Q

Responsio Sacre Cõgregationis Conc. Trid. quoad facultatem Regularium absoluendi à casib. Episcopo reseruatis olim Illust. Card. Borromeo tunc Archiepiscopo Medlolani facta.

Illustriss. & Reuerendissime Domine

CVM à Sacra Congr. Cardinalium, qui propositi sunt decretis Trid. Conc. interpretandis Illustriss. amplitudo tua quæsiuerit, an Regulares ex priuilegio à Sede Apost. impetrato præsertim autem ex eo, quod nominant Mare magnum possint in casibus, quos sibi Episcopus reseruauerit absoluere confitentes? Hac de re vbi Congregatio accuratè egisset, deinde ad Sanctissimum D. N. retulisset Sanctitas sua etiam de sententia Congregationis censuit, ex facultatibus per hoc Mare magnum, aliave priuilegia Regularibus concessis, factam eis non esse potestatem absoluendi in casibus sibi ab Episcopo reseruatis. Deus Illustrissimę amplitudini tuæ perpetuam vitæ tranquillitatem, & incolumitatem largiatur. Romæ die 10. Septem. 1577.

Illustriss. & Reuerendiss. amplitudini tuæ, &c.

DE

DECLARATIO DECRETI

Quo prohibetur absolutio à casibus reseruatis.

EDITVM fuit aliàs à Sacra Congregatione S.R.E. Cardinalium, negotijs, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præposita, Decretum super absolutione à casib. reseruatis eius, qui sequitur tenoris. Sacra Congregatio S.R.E. Cardinalium, negotijs, & consultationib. Episcoporum, & Regularium præposita, iustis, & grauibus causis id exigentibus, ac de Sanctiss. D.N. Clementis Papæ VIII. speciali mandato, viuæ vocis oraculo desup habito, Sacerdotib. oîbus tam sæcularibus, quam Regularib. per vniuersã Italiam extra Vrbem degentibus, ad confessiones audiendas probatis, quorumuis Ordinum ẽt Mendicantium, Militiarum, aut Congregationum, ẽt Societatis Iesu, & generaliter quarumcunque aliarũ, quouis nomine nuncupentur, iubet, & præcipit, ne quis eorum, sub prętextu priuilegiorum, indultorum, aut facultatum generaliter, vel specificè scripto, aut viuæ vocis oraculo, vel per cõicationem à Sede Apostol. vel eius auctoritate eorum Ordinibus, Congregationibus, Collegijs, vel Societatibus, aut Archiconfraternitatibus sæcularium, aut singularib. personis, seu aliàs quomodocumque sub quibusuis tenoribus, formis, & clausulis, ẽt derogatoriarum derogatorijs, ad cuiusuis ẽt Imperatoris, Regum, aut aliorum Principum instantiam concessarum, seu confirmatarum, alicui cuiusuis status, gradus, & conditionis, aut dignitatis, tam Ecclesiasticæ, quam sęcularis, ẽt Regiæ vel Imperialis, ab vllo ex casib. clarè, vel dubiè in Bulla die Cœnæ Dñi legi solita, contentis, vel aliàs quõcumque Sedi Apost. reseruatis, aut in futurum per Sanctitatem suam, eiusve Successores pro tpe, in eadem Bulla, vel aliter reseruandis, nec ẽt à casibus, quos Ordinarij locorum hactenus reseruarũt, vel in posterum sibi reseruabunt, nullo casu ẽt necessitatis, vel impedimenti, nisi in mortis articulo, seu cum noua, & spâli Sanctitatis suæ, aut Successorum suorum, vel Ordinariorum, quoad casus ab ipsis tm̃ reseruatos, respectiuè, impetrata in scriptis licentia, Ordinarijs locorũ exhibenda, absolutionis beneficium de cętero impendere audeat, vel præsumat, sed cũ opus fuerit, pęnitẽtes ad Superiores, legitimosq; Iudices suos accedere cõsulãt; sub pęna cõtra faciẽtib. tã Regularib. q̃ sæcularibus, excõicationis, priuationis officiorũ, & dignitatũ, aut beneficiorũ, inhabilitatis itẽ audiẽdi cõfessiones, & ad q̃cũque officia, prçlaturas, beneficia in posterũ obtinẽda, ipso facto, absque vlla alia declaratione incurrenda: Super quib. à nemine, nisi a Rom. Pont. habilitatio, dispensatio, aut absolutio, prętereq̃ in mortis articulo possit impartiri: Sãctitas. n. sua (quatenus opus sit) facultates, & cõcessiones ipsas ĩ hac parte vti cassas, & irritas hr̃i de cętero voluit, & vult, nõ obstãtib. q buscũq;

Prætereа

Præterea nouerit pœnitens, absolutionem, si quam obtinebunt cõtra huiusmodi prohibitionẽ, esse nullã, nulliusq; roboris, & momẽti. Et ne locorum Ordinarij, quibus ius hoc reseruandorum casuum cõpetit, pluriũ, q̃ opus sit, reseruatione, subditis, aut Cõfessarijs in animarum salute ꝓcuranda cooperatorib. sint onerosi, monentur oẽs, vt paucos, eosq; tm̃, quos ad Christianã discipl. retinendã, aĩarũq; sibi creditarũ salutẽ, ꝓ cuiusuis Diœc. statu, & qualit. necessariò reseruandos esse iudicauerint, reseruent. In quorum fidem, &c. Dat. Romę die nona mensis Ianuarij, anno M.D.C.I.

Cum autẽ dubia quædã, ac difficultates circa eiusdẽ Decr. interpretationẽ, atq; obseruat. emersissent, eadẽ Cõgregatio, ne vllus deinceps obscuritati, scrupulo, ambiguitatiue locus relinquatur, & vt clarius appareat, in quib. casibus vigore eiusdem Decr. reseruatis, intelligatur ꝓhibita absolutio, spãli mandato eiusdem S.D.N. Clem. Papæ VIII. similiter viuæ vocis oraculo super ea re habito, ipsum Decr. ità moderatur, ac declarat, f. sub eiusdem ꝓhibõne illos tm̃ in posterum cõprehendi casus, q in Bulla Cęnæ Dom. legi consueta continentur. ac præterea violationis, immunitatis Eccl. in terminis Cõstõnis fel. rec. Gre. XIIII. quæ incipit: Cum aliàs nonnulli. Violationis clausuræ Monialium ad malum finẽ. Prouocantium & pugnãtium in duello, iuxta Decretum Sacri Conc. Triden. & Constõnem fel. rec. Gr. Papæ XIII. incipientẽ: Ad tollendum. Iniicientium uiolentas manus in Clericos, iuxta Canonẽ: Si quis suadente, &c. 17 q. 4. ac iuris dispositionẽ. Symoniæ realis scienter contractæ, atq. ẽt cõfidentiæ bñficialis. Itẽ oẽs casus, quos Ordinarij locorum sibi reseruarunt, uel in posterum reseruabunt, in qbus omnib. iã enumeratis casib. duntaxat, & sublata ẽt pœna inhabilitatis audien. confessiones eadem Sacra Congre. vult, & mandat dictum Decr. in sua firmitate, & pristino robore permanere. Ac pręterea declarat eos quidem Sacerdotes, tã Secul. q̃ Regulares, q aliquo ex priuilegijs, indultis, & facultatib. in supradicto Decr. expressis, suffulti fuerint, posse iuxta eorum priuilegia, indulta, & facult. vsu ante idem Decretum, receptas, & quę sub alijs reuocationib. non cõprehenduntur, tm̃, & non aliàs absoluere à casib. in præsenti declaratione non comprehensis, alijs verò Sacerdotib. hmõi priuilegia non habentib. nihil de nouo concedi. Sed ne locorum Ordinarij, ad quos casuum reseruatio spectat, ea in re modum excedant, eadem Sac. Congregatio illos rursus magnoperè admonendos censet, ut non passim, sed cum id uidebitur cõi bono expedire, atrociorum tm̃, & grauiorum criminum absolutionem sibi reseruent, quorum reseruatio ad Christianam discipl. retinendã conferat in ædificationem, nõ autẽ in destructionem cedat, ne alioquin Sacramenti Pęnit. Ministrorum coarctata ꝑtãte, Sanctę Matris Eccl piæ menti contrarius effectus subsequatur. Prohibet etiam, ne sibi superfluè reseruent casus in Bulla Cęnæ Dom. legi consueta, contentos, neque alios Sedi Apost spãliter reseruatos. Facultatẽ verò, & licentiam absoluendi à casib. reseruatis, q̃ in scriptis tm̃ concedi permittebatur, etiam sola viua voce concedi posse declarat. Cęterum, ne quis Sacerdotum Sæcularium, aut Regularium, sub prætextu, quod per primum dictum Decr. non fuerit sufficienter eorum spãlibus priuilegijs derogatum eidem Decr. sic vt præ-

fer-

fertur, declarat, contrauenire audeat, Sanctitas sua Constitutionib. & Ordinationib. Apost. omnib. in fauorem quorumcumq; Ordinum, seu institutorũ Regular. aut Sacerdotum tã Secularium, q̃ Regul. editis, necnon eorundem Ord. seu institutorum, ac etiam Eccl. & Monasteriorum, & aliorum Secularium, seu Regul. locorum quorumcumque, etiam iuramento, confirmatione Apost. uel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinib. priuilegiis quoq; indultis, & litteris Apost. etiam Mari magno, seu Bulla aurea, aut alias nuncupatis, eisdem Ordinib. seu institutis, ac etiã Ecclesijs, & Monasteriis, & Secularibus, seu Regularib. locis, aut personis, sub quibuscumq; tenorib. & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatoriis, alijsque efficacioribus & insolitis Clausulis, necnon irritantib. & aliis decretis, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apost. ptãtis plenitudine, aut alias quomodolibet, etiam per uiam communicationis, seu extensionis concessis, ac etiam iteratis vicib. approbatis, & innouatis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus, & formis, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad uerbum, non autem per Clausul. gnales idem importantes, mentio, seu quęuis alia expressio habenda, aut alia exquisita forma seruanda esset, tenores hmôi, ac si de uerbo ad uerbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, inserti forent, præsentibus pro expressis habens quoad ea, quæ præsentibus aduersantur, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogat, contrarijs quibuscumque non obstantibus. Romę die 26. Nouemb. M. D. C. II.

Alex. Card. Flor. Episc. Prænestinus.

Hier. Agucchius Secret.

De Confessariorum Regularium potestate, quo ad absolutionem Fratrum. Cap. VII.

CVM omnib. Regularib. vtriusq; sexus professoribus tam ab Apost. Sede, q̃ per eorum Constões expresse inhibitum existat, ne Sacerdotib. extra Ordiné sua peccata confiteantur, iõ Fratres nullis aliis Sacerdotib. præterq̃ suorum Superiorib. siue Fratribus per eos deputatis sua confiteri valent peccata, nisi necessitate vrgente, aut cum in itinere de Superiorum licentia, & obedientia extra illorum Conuentus constituti copiã Sacerdotis suorum Ord. non hñtes, tunc. n. in dictis casib. seu eorum altero Sacerdotib. tam alterius Ord. Regularib. q̃ presbyteris Secularib. (sicut præfertur) confessis validè ab eis possunt absolui, alias absolutionis sententia tanquam ab incompetentibus iudicibus in personas eis non subditas lata nullius esset roboris, vel momẽti, vt per priuilegia eis conceditur & declarat.

In Sum. Maris magni, §. 30. Inn. 8. Cõstit. 7.

Sixti 4. cõstit. 5.

Bonif. 8. cõstit. 1.

Ipsorum verò Regularium Superiores, & Prelati non solum eorũ officij auctoritate cum plenam in subditos habeant potestatem, & iurisdictionem, sed etiam ex priuilegiis eis concessis possunt Fratres, &

Mo-

Moniales, atque alias uti usque sexus personas ratione professionis, & habitus eis subditas à quibusuis maioris excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, à iure, vel ab homine quauis occasione latis, etiam Sedi Apostolicæ generaliter à iure reseruatis, & ab omnibus peccatis, criminibus, & excessibus eidem Sedi Apostolicæ pariter reseruatis, exceptis contentis in Bulla Cœnæ Domini, vt infrà dicetur, non solum in iudiciali, sed etiam pœnitentiæ foro absoluere, & in quibuscumque irregularitatibus, tam ex defectu natalium, adulterio, incestu, & sacrilegio, quam ex quouis alio nefario, & illicito coitu, præterquam in irregularitate ex homicidio voluntario, bigamia, & membrorum mutilatione, & quomodolibet ante, siue post professionem contracta, cū eis dispensare ualent, ita ut (sic, vt præfertur) dispensati ad Sacros Ordines promoueri, & omnes administrationes, officia, & dignitates in Ordine consequi, & retinere licitè possint, quam quidem absoluendi facultatem, & potestatem habent, regulares illi, qui in Ordine, & officio prælationis potiuntur, ut Generalis totius Ordinis caput, Prouincialis in prouincia sibi commissa. Custos in sua custodia, necnon Superior localis nempè Prior, Guardianus, Rector, Corrector, Præsidens, seu Præfectus Domus, siue Conuentus, ac etiam Abbas proprij Monasterii, & eorum respectiuè Commissarii, Vicarii, & Delegati, qui quidem aduertere debent prædictam huiusmodi absoluendi facultatem ad casus in Bulla Cœnæ Domini contentos minimè extendi, non obstante, quod in Mari magno concedatur eisdem absoluendi potestas à casibus aliàs Sedi Apostolicæ reseruatis, exceptis illis, pro quibus essent ad præfatam Sedem destinandi, nempè, Hæretici relapsi, Schismatici, litteras Apostolicas falsificantes, aut ad infideles prohibita deferentes, quoniam concessio priuilegii prædicta per mortem concedentis expirat, quod idem dicitur in omnibus concessionibus Apostolicis processus dictę Bullæ Cœnæ Domini tangentibus, cum quolibet anno idem processus censuratum, & ab eis absoluendi prohibitio de nouo fiat, cum noua prędictorum casuum reseruatione, & derogatione priuilegiorum, etiam Maris magni, & propterea Regularium Superiores prædicta absoluendi facultate à casibus in dictæ Bullæ expressis, vti non possunt. In reliquis verò eisdem Pręlatis, & Superioribus ex priuilegio indulgetur, vt ipsi per se ipsos omninò possint in Fratres, & Moniales alias personas sibi subditas, quod possunt Episcopi in Clericos, & Laicos sibi subiectos, tam quo ad absoluendi, & dispensandi, quam alias quascumque facultates per Concilium Tridentinum eis concessas.

DE

De casibus per Regularium Superiores sibi in foro pœnitentiæ reseruandis. Cap. VIII.

Qvamuis ex priuilegio Alexandri VI regularium superioribus indultum esset vt casus de occultis inter fratres subditos sibi absoluendis reseruare possent nihilominus hodie ex decreto a S.D.N.D.Clemente Octauo edito, restricta, & limitata est quorumcumque ordinum superioribus facultas ipsa sibi casus reseruandi cum eorumdem priuilegiorum, & constitutionum tam in capitulis Generalibus, quam prouincialibus ordinatarum cum expressa derogatione, in quo quidem decreto nonnulla crimina determinantur, vt per prædictos superiores aut omnia infrascripta, aut illorum aliquod, pro ut subditorum vtilitati expedire in Domino iudicauerint absoluenda sibi retineant. Cuius quidem Decreti tenor est. constit.4.

DECRETVM

SANCTISS. D. N. CLEMENTIS PAPÆ VIII.

Super casuum reseruatione ab omnib. Regularium superioribus obseruandum.

1 SAnctissimus D.N. qui iampridem accuratè perpendit, & re ipsa comperit, quòd reseruatio facultatis absoluēdi Religiosos pœnitētes à peccatis quibusdā grauioribus nisi Superiores admodum prudenter, ac moderatè illa vtantur nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori suo conscientiæ maculas detegere formidant, adducere posset in æternæ damnationis periculum, & spiritualis remedij desperationem. Ideo, vt huic malo Sanctitas sua opportunè prospiceret, decreuit, vt nemo ex Regularium Superiorib. peccatorū absolutiones sibi reseruet, exceptis ijs, quæ sequuntur, aut oībus, aut eorum aliquot, ꝓut subditorum vtilitati expedire prudenter in Domino iudicauerint.

2 Veneficia, incantationes, sortilegia.

3 Apostasia à Religione, siue habitu dimisso, siue retento, quando eò peruenerit, vt extra septa Monasterij, seu Conuentus fiat egressio.

4 Nocturna, & furtiua è Monasterio, seu Conuentu egressio etiam cum animo apostatandi facta.

5 Proprietas contra votum paupertatis, quæ sit peccatum mortale.

6 Iuramentum falsum in iudicio regulari, seu legitimo.

7 Procuratio, auxilium, seu consilium ad abortum faciendum

post

post animatum fœtum, etiam effectu non sequuto.
8 Falsificatio manus, aut Sigilli Officialium Monasterij, aut Conuentus.
9 Furtum de rebus Monasterij, seu Conuentus in ea quantitate, quæ sit peccatum mortale.
10 Lapsus carnis voluntarius opere consummatus.
11 Occisio, aut vulneratio, seu grauis percussio, cuiusq. personæ.
12 Malitiosum impedimentum, aut retardatio, aut apertio litterarum à Superioribus ad inferiores, & ab inferioribus ad Superiores.
13 Si quod aliud præterea peccatum graue pro Religionis conseruatione, aut pro conscientiæ puritate reseruandum videbitur, id non aliter fiat, quam Generalis Capituli in toto Ordine, aut Prouincialis in Prouincia matura discussione, & consensu.
14 Non liceat Superioribus Regularium confessiones subditorum audire, nisi quando peccatum aliquod reseruatum admiserint, aut ipsimet subditi sponte, ac proprio motu id ab ijs petierint.
15 Superiores in singulis domib. deputent duos, tres, aut plures Confessarios pro subditorum numero maiori, vel minori, ijque sint docti, prudentes, ac charitate præditi, qui à non reseruatis eos absoluant, & quibus etiam reseruatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit, in quo eam debere committi, ipse in primis confessarius iudicauerit.
16 Tam Superiores pro tempore existentes, quam Confessarij, qui postea ad superioritatis gradum fuerint promoti, caueant, diligentissimè, ne ea notitia, quam de aliorum peccatis in confessione habuerũt ad exteriorem gubernationem vtantur.
17 Licebit tamen Superioribus determinare pœnitentias graues quibusdam peccatis, etiam non reseruatis a Confessarijs imponendas, quę subditos ab huiusmodi perpetrandis cohibere possint.
18 Atque ita per quoscumq; Regularium superiores, quicũq; illi sint, obseruari mandauit. Non obstantib. Constitutionib. & Ordinationibus Apost. ac cuiusuis Concilij, etiam Generalis Decretis, necnon consuetudinibus, etiam ab immemorabili tempore obseruatis, aut Regulis in Generalibus, seu Prouincialibus Capitulis editis, statutis, & cõstitutionibus, et Apostolica auctor. confirmatis, priuilegijs, indultis, & concessionib. quibuscunque, quorũ tenores hic ꝓ expressis haberi voluit, cęterisque in contrarium facientibus quibuscumque.
Dat. Romæ apud sanctum Petr. die 26. Mensis Maij, anno Dñi, 1593.
Andreas Sorbolongus Secret. Visitation.

De Ecclesijs, Domibus, & Locis per Regulares recipiendis. Tit. 18. Cap. I.

Sessio. vlt. c 4.

EX indultis Apostolicis pluries confirmatis, & innouatis, & Decreto Concil. Trident. possunt Regulares Mendicantes, vbique terrarum loca tam ædificata, quàm ædificanda pro eorum vsu, & habitatione recipere, & retinere non obstante Constitutione Bonifacij VIII. & Gregorij X. in Concilio Generali Lugdu-

Lugdunensi de nouis locis non recipiendis edita, circa quam est aduertendum, duo de necessitate requiri, uidelicet licentiam obtentam ab Episcopo loci ordinarij, in cuius Diœcesi loca recipienda sita fuerint, vt ex decreto Concilii Tridentini statuitur, alterum verò, quod loca ipsa per Regulares vnius Ordinis Mendicantis acquirenda distent à domibus, locis, & Ecclesijs fratrum aliorum Mendicantium, vel eorum altero per spacium 140. cannarum per aerem mensurandarum, vbi aliàs per terram loci dispositio mensurari non permittit, cum unius cannæ mensura; quæ octo palmarum longitudinem contineat, iuxta Constitutionem Clementis Quarti pro fratribus Minoribus de obseruantia emanatam, & à Bonifacio Nono fratribus Prædicatoribus confirmatam, & ad eos extensam, sub qua quidem prohibitione non solum Ordinum Mendicantium, & non Mēdicantium vtriusque sexus professores Regulares, verum etiam omnes aliæ personæ Ecclesiasticæ comprehenduntur, sub pœna excommunicationis ipso facto incurrenda, si eidem Constitutioni Clementis Quarti, illiusque ampliationi, & innouationi, quam fecit fratribus Carmelitarum Sixtus Quartus contrauentum fuerit, per quam omnia contra prædictam Constitutionem attentata, & inde sequuta nulla, & irrita esse declarantur, & loca recepta relaxari, & de nouo constructa dirui mandantur. Sed quoniam postea Iulius Secundus per suas litteras fratribus Minoribus de obseruantia in arctissima paupertate, & eorum Regulæ puritate viuentibus prohibitionem prædictam de non recipiendis locis apud eorum domos, & Ecclesias infra spacium 140. cannarum ad 300. cannarum latitudinem ampliauit, & extendidit, iuxta dispositionem prioris Constitutionis Clementis Quarti, quam ante suam restrictionem ipsemet fratribus Minoribus concesserat, & propterea hodie ob huiusmodi ampliationem Iulij Secundi, licet eisdem fratribus Minorib. specialiter factam, cum sit noua concessio ex vi vniuersalis communicationis Leonis Decimi loca domus, & Ecclesiæ per vnius Ordinis Regulares de nouo recipi, seu construi minimè possunt, nisi per spacium 300. cannarum à locis aliorum Ordinum Mendicantium, vel eorum altero distantes fuerint, & ideò in præmissis Regulares cuiuslibet Mendicantium Ordinis quotiescumque ejs opus fuerit, contra alios Mendicantes, & nō Mendicantes, omnesq; alias personas Eccl. sub prædicta prohibitione cōprehensas hmói nouæ Iulii II. ampliationis priuilegio vti liberè, & licitè pñt, nō obstante, q͏ omnes sint equè priuilegiati, qm̃ in hoc præualet ille Ordo, q prius in loco domum hēt ædificatam, cum iuxta vulgatam iuris Regulam, qui prior est tempore, potior sit in iure.

Sess. 25. c. 3. in fine.

const. 2.

const. 1.

const. 3.

const. 2.

const. 2.

const. 14.

De eisdem locis per Regulares acquisitis retinendis. Cap. II.

PER Constitutionem Sixti Quinti sub die tertia Septembris de anno 1586. emanatam, statuitur, quod Regulares Mendicantes loca, domos, & Ecclesias in quibuscumque mundi partibus, et in Insulis, & Regnis nouis Indiarum Orientalium, & Occidentalium

const. 4.

lium per eos acq[illegible]tas, & à decem annis suprà,& à totidem infrà à die datæ prædictæ constitutionis de consensu Ordinariorum detentas, & possessas liberè,& licitè absque vllo eorum conscientiarum scrupulo,aut censurarum incursu perpetò retinere,& possidere valent perinde,ac si eorum singula recepta de licentia Sedis Apostolicæ, & locorum Ordinariorum per eos obtenta fuissent, quibus quidem locis omnia,& singula priuilegia, quibus alia loca eorumdem Regulariũ fruuntur,& gaudent pariformiter concessa existunt, neque tenentur ipsi Regulares docere de facultate,siue de licentia recipiendi dicta loca à Sede Apostolica,& locorum Ordinarijs obtenta,sed satis est pro sufficienti,& plena probatione omnium de necessitate probandorum tam in iudicio, quàm extra,litteras priuilegij huiusmodi Sixti Quinti ostendere,& exhibere,exceptis de locis(vt præfertur) à decem annis suprà,& citrà à die editę cõstõnis,in quibus ad dicendum de dicto Ordinariorum consensu,& licentia,illamq; ostendendam cõpelli possunt,sed prædictis decem annis elapsis Regulares ab omni onere,& obligatione,de hmõi Ordinariorum licentia,& consensu obtẽto liberi,& absoluti prorsus existent,& in d.locis per eos acquisitis,& detentis,tanquam contra ipsos Ordinarios ex lapsu decennij præscriptis remanere in illorumque pacifica possessione continuare poterũt, vt in dicta constit.Sixti V.plenius continetur.

De locis per Regulares receptis deserendis. Cap. III.

Generalibus Ordinum ex priuilegio Apostolico conceditur licentia,atque facultas,ut ea loca,quæ suis fratrib. in toto Ordine minus commoda,uel aliàs onerosa esse cognouerint,illa in manibus Ordinariorum locorum liberè dimittere,ac licitè deserere possint,non obstante constitutione Bonifacij Papæ Octaui,prohibente loca semel recepta à Regularibus per eos deseri posse;quoniam illi Sixtus Quartus per suas litteras derogauit. Quib.etiam Regularibus indulgetur,ut cum eis à prioribus locis ad alia se transferre contingit,non solum ędificia, seu omnem illorum materiam locorum dimissorum dedicatis Ecclesijs dumtaxat exceptis,sed etiam Libros,Calices,& Paramenta secum ad alia loca, ad quæ se transferunt deferre valent,necnon ædificia ipsa cum solo, & alijs ad eadem loca dimissa pertinentib.(præter Ecclesias)vendere illorumque precium in suorum vtilitatem conuertere ualent, secundũ quod eis videbitur melius expedire,iuxta eiusdem Sixti Quarti priuilegium,continentiam,& dispositionem.

Sixti 4. constit. 12.

constitu. 1. Maris magni.

De Ecclesiarum Regularium Benedictione, & Consecratione.

Cap. IIII.

REGVLARIVM Ecclesiæ, & Oratoria per eos recepta seu recipienda, necnon Altaria, & Cœmiteria ab alieno Episcopo ad eorumdem Regularium requisitionem conseruari, ac in Ecclesijs ædificandis primus lapis poni potest, vbi & quando Episcopus loci ordinarius bis, aut ter cum debitis reuerentia, & instantia requisitus sine legitima causa prędicta facere, recusauerit, vel vltra quattuor menses distulerit.

Bonifacius II. Const. I.

Honorius 4. Con. I.

Generales verò Prouinciales, Priores, Guardiani, & Custodes alijque dict. Regularium superiores quocumque nomine vocentur, seu fratres in Capitulis Generalibus ad id prouidè deputatis ipsorum Ecclesias, Cœmiteria, Capitula, & Oratoria, recepta, & recipienda ex indulto Apostolico sollemni benedictione licitè benedicere valent sicut etiam eis, & eorum prædictorum superiorum singulis paramenta, & ornamenta corporalia, ac alia quæcumque ad diuinum cultum, & suorum fratrum vsum necessaria præter Calices, & Patenas, & vbi Chrisma non interuenit ex priuilegio eiusdem Leonis X. & Innocētij VIII. Iulij II. benedicere possunt; insuper quoad prædictorum ornamentorum benedictionem est aduertendum quod ex indulto Sixti IIII. fratres minorum obseruantiæ sacerdotes possunt paramenta Altaris Missalia, ac indumenta Sacerdotalia (exceptis corporalibus) pro eorum vsu benedicere, quo quidem priuilegio fratres Sacerdotes cuiuscumque alterius ordinis Mendicantium, per Communicationem liberè, & licitè vti valent, huiusmodi autem benedicendi facultas quo ad ornamenta, & corporalia, ac paramenta prędicta, ex indulto Innocentij octaui, Vicariis Generalibus necnon visitatoribus congregationum ordinis Eremitarum Sancti Augustini concessa existit. Generales autem ordinum, seu illorum Vicarij paramenta, ornamenta, necnon corporalia non solum ad vsum suorum locorum, sed aliorum quoque similiter benedicere possunt. Fratribus demum Clericis, & laicis ad curam Sacristiæ deputatis ex concessu Sixti IIII. absque conscientiæ scrupulo Calices, Patenas, Corporalia, & alia paramenta, cum reuerentia tamen tangere valent; Monialibus verò, ac tertii ordinis sororibus corporalia, & purificatoria lota prius à fratribus tangere eademque lauare ex indulto eiusdem Sixti IIII. permittitur.

Leo 10. Const. I.

Leonis 10. const. 6. Iulii 2. concess. 29 Eadem cōst. 6. Cōpēd. priui. Mini verb benedicere n. 9. Et Cōp. priu Mini verb. benedicere.

Supplem priuileg. concess. 399.

Sixti 4. const. 9.

De Ecclesijs, Oratorijs, & Cæmeteriis pollutis reconciliandis. Cap. V.

c. Aqua d consecra. Eccles. vel Alta.

QVAMVIS de iure sacrorum canonum prohibitum sit inferioribus Sacerdotibus Ecclesias, Oratoria, & Cęmiteria sanguinis, vel seminis effusione polluta reconciliare, cum hoc ad solum Episcopum spectare adeo dignoscatur, vt neque ab eo prędictum munus eisdem sacerdotibus possit demandari cum ea quę iurisdictionis sunt dumtaxat, & non ordinis Episcopalis inferioribus Sacerdotibus delegari valeant.

c. Aqua d consecra. dist. 3.

Nihilominus Generales, Prouinciales, Priores, Custodes, Guardiani eorumque Vicarij, & alij superiores, prælati pro tempore existentes eorum Ecclesias, Oratoria, & Cęmiteria sanguinis, vel seminis aut aliàs quomodocumque polluta quoties opus fuerit (aqua tamen per aliquem Catholicum Episcopū (ut moris est) benedicta, ex priuilegio Iulij II. sollemniter reconciliare possunt quibus quidem pręlatis ex indulto Leonis X. etiam indulgetur quod in locis remotis existentibus vbi Episcopum aquam benedicentem per duas dietas fratres adire non possunt, aquam ipsam benedicere libere valeant, & cū illa Ecclesiam reconciliare. Vbi est notandū quod aqua benedicta est duplex alia quæ fit à simplici Sacerdote cū sale ad aspergendum homines, & domos, alia est quæ fit ab Episcopo solum cum vino, & cinere, de qua fit mentio in c. a qua, & in c. proposuisti, de consecrat. Ecclesiæ, & hæc necessaria est ad reconciliandam Ecclesiam consecratam, prima verò in reconciliatione Ecclesiæ non consecratæ adhibetur. Sed quia ipsis Regularium Prælatis tam suorum ordinum Ecclesias consecratas quam non consecratas pollutas reconciliare permittitur, ideo eis etiam aqua pro reconcilianda Ecclesia consecrata benedicere in casu, vt supra expresso, conceditur. Vnde prouidè fieret, quod semper regulares procurarent aliquam aquæ huiusmodi ab Episcopo benedictæ quantitatem apud eorū Ecclesias sēper cōseruatā habere.

c. is qui, d sentent. excom. in 6. Arg. cap. Episcopo rū, de priuil. in 6. d. c. is qui, §. is verò, eo. tit. c. postularis. §. quę fuistis, in fin. de cle. excō. vel deposito ministrante.

De pœna celebrantis in Ecclesia polluta ante reconciliationem. Cap. VI.

SACERDOS qui in Ecclesia, vt supra polluta, uel præsentibus maiori excommunicatione publicè innodatis scienter celebrare præsumit, licet in hoc temerariè agens mortaliter peccet irregularitatis tamen (cum id non sit in iure expressum laqueum non incurrit) proximus quidem est irregularitati quia suspensus efficitur qua suspensione durante si celebrat euadit irregularis. Celebrans verò scienter in Ecclesia, seu Oratorio, aut loco interdicto, nisi super hoc priuilegiatus existat, aut sit ei iure concessum irregularitatē incurrit, cuius quidem non nisi per Romanum Pontificem dispensandus.

DE

De ijs qui admitti, & quæ celebrari de iure communi in Ecclesia tempore interdicti licitè valeant. Cap. VII.

Tempore interdicti ab homine, vel à iure prolati non solũ morientes, sed viuentes tam sani, quam infirmi ad pœnitentiam quæ summe necessaria est licitè admittuntur, dum tamen excommunicati non fuerint (qui admitti in articulo mortis tãtum constituti valent) & causam quocumque modo interdicto non dederint in Ecclesijs vero interdictis singulis diebus missæ, & alia diuina officia sicut prius, celebrari possunt, submissa tamen voce, & ianuis clausis excommunicatis, ac interdictis exclusis, & campanis non pulsatis, & in festiuitatibus natalis Domini, Paschæ, ac Pentecostes, & Assumptionis B. Mariæ Virg. Gloriosæ campanæ debẽt pulsari, & ianuis apertis alta voce diuina officia sollemniter celebrari excommunicatis personis exclusis, sed interdictis admissis quibus ob reuerentiam dictarum sollemnitatum, vt ipsi ad humilitatis gratiam, & reconciliationis affectum facilius inclinentur præfatis diebus per Sacros Can. participationẽ permittit diuinorum, sic tamen, quòd illi propter quorum excessum interdictum fuerit prolatũ, Altari nullatenus appropinquẽt. In reliquis verò seruanda sunt ipsa interdicta, etiam per Regulares in eorum Ecclesiis, non obstantibus eorum priuilegijs, quibus per Conc. Triden. in hoc fuit derogatum.

cap. Alma mater, de sent. excõ. in 6.

De diuini Officij, & Missarum celebratione.

Tit. 19. Cap. I.

CVM in Missæ sacrificio ille idem Christus contineatur, & incruentè imoletur, qui in ara Crucis semel se ipsum cruentè obtulit, ideo à sancta Synodo Tridentina declaratur huiusmodi sacrificium non tantum esse sacrificium laudis, & gratiarum actionis, aut nudam commemorationem sacrificij in Cruce peracti, sed verè propitiatorium per ipsumque fieri, vt si cum vero corde, & recta fide, metu, & reuerentia contriti, ac pœnitentes ad Deũ accedamus, misericordiam consequamur, & gratiam inueniamus in auxilio opportuno.

Conc. Trident. sess. 22. c. 2.

Quod missæ sacrificium non nisi in locis Deo dedicatis offerri debet.

Cap. II.

De cõsec. dist. 1.

Deutero. c. 12.

Decret. 1. d obseru. & euitan. in celebr. Missæ sess. 22. Sixti 4. in Mare mag. Cõci. Tr. sess. 22 decr. 1. §. postremo &c. 8. eiusdem sess. can 9.

ca. litteras de celebr. miss.

c. quidam laicorum, eod. tit.

SIcut non nisi à sacratis Deo Sacerdotibus Missas celebrari, ac sacrificia super Altare offerri licet, ita non in aliis quam in Domino consecratis locis idest in tabernaculis diuinis precibus à Pontificibus delibutis Missam celebrare iuxta verba Domini dicentis. Vide ne offeras holocausta tua in omni loco quem videris sed ĩ omni loco quẽ elegerit Dñs Deus tuus. Vnde ꝑ Conciliũ Trid. statutum fuit, ut sanctũ hoc Sacrificiũ in Eccl. & in dedicatis Oratoriis designatis, & uisitandis à secularibus, & regularibus quibuscumque peragi & offerri debeat, ex quo quidem decreto cessat priuilegiũ regularibus concesso, quo eis permittebatur, ut Missam super Altare portatile quocumque loco honesto celebrare possent. Quæ tamẽ Missa non ante diem, nec uespertino tẽpore, sed debitis horis non uulgari lingua, neque sub certo Missarum, aut candelarum numero qui magis à superstitioso cultu quam à uera religione inuentus est, celebrari, ac etiam sine aqua, lumine, in pane fermentato, seu calice ligneo sacrificare, sacrorum Canonum auctoritas prohibet, & sacerdos secus faciens ab officio suspendi mandatur. Missas uerò Sanctorum aliorumque sollemnitatum extra sua tempora hoc est extra illorum festa celebrare non licet; ideo aduertant regulares ne alias Missas uotiuas ob suam, uel aliorum deuotionem, præter illas quę in missali Romano ordinatæ sunt celebrare, neque Missam specialem, seu uotiuam celebrando Missam de festo duplici currenti dimittere pręsumant sicut etiam Missas uotiuas non nisi de licentia suorum superiorum pro priuatis personis celebrare ualent, ut infra dicetur demum ex constitutione Pij V. omnibus Sacerdotibus tam Grecis quam Latinis in uirtute sanctæ obedientię, ac perpetuæ suspensionis à Diuinis inhibitum existit ne presbyteri Gręci Latino more, & Latini Gręco ritu etiam uigore cuiuscumque licentiæ, seu facultatis à Sede Apostolica concessæ, aut alio quouis prætextu Missas, & alia Diuina officia celebrare, uel celebrari facere audeant.

De remedio adhibendo in Regularium Ecclesijs, quando Missæ omnes quæ ex defunctorum voluntate dicendę sunt celebrari non possunt.

Cap. III.

QVONIAM ante Concilium Tridentinum in multis Ecclesijs tam magnus numerus missarum celebrandarum ex varijs defunctorum relictis impositus reperiebatur, vt illis pro singulis diebus a testatoribus præscriptis satisfieri minimè poterat, vel eleemosina pro illis celebrandis adeo tenuis effecta erat, vt non facilè inueniretur qui illi muneri sese subijcere vellet, vnde piè testantium voluntates deperibant, ideo per idem Concilium Tridentinum Abbatibus, & Generalibus ordinum in eorum capitulis generalibus est concessa facultas statuendi super prædictis ad pios vsus relictis adimplendis pro conscientia in illis Ecclesijs, ea quæ sibi magis ad Dei honorem, & cultum, & Ecclesiarum vtilitatem videbitur expedire, dummodo semper eorum defunctorum commemoratio fiat, qui pro suarum animarum salute ea legata ad pios vsus reliquerunt, ac cum huiusmodi facultas non nisi ad onera ante Concilium Tridentinum imposita extendatur, in illis tantum, & nō in post dict. Concilium relictis Regularium superiores ea vti debent vt per Sacram Congregationem Concilij Tridentini interpretem. Passarello iam Generali Minimorum responsum fuit. Sed vltra remedium à iure communi ipsius Concilii Tridentini, vt præfertur inductum, possunt Generales etiam ex priuilegio Apostolico inter eos cōmunicato circa premissa auctoritate Apostolica suos fratres dispensare, vt in celebratione vnius Missę nouem, vel septem, seu pauciores a dicto numero descendendo collectas, aut commemorationes ad eorumdem fratrum deuotionem pro tempore recitando pro nouem septem, vel tot idem integralibus Missis, etiam si illę specialiter de requiem, vel de quibuscunq; sanctis recitandæ forent, etiam per fratres eleemosinis receptis plenè satisfacere valeant, ipsisq; fidelib. qui datis eleemosinis Missas pro eis dicendas imposuerint plenè pariter suffragentur, necnon dictorum fratrum conscientiæ eodem modo exonerentur, ac si ipsi fratres singulis fidelibus missas singulas, & speciales de requiem, vel de sanctis iuxta eorumdem fidelium deuotionem, & intentionem diuersis diebus integraliter celebrassent exoneratę existant. Circa quæ quidem Iulij Secundi, Leonis X. priuilegia est aduertendum, quod per illa ipsis Generalibus indulgetur posse dispensare non solum super missis receptis tempore datæ eorumdem priuilegiorum, sed etiam pro postea receptis ante visitationem illorum, & tempus in quo petitur dispensatio, sed non possunt concedere fratribus facultatem recipiendi missas, seu eleemosi-

Sess. 25. c. 4. contingit de reform.

Iulij 2. Const. 7.

Leo 10. Const. 7. & 8.

nas pro illis dicendis absque dispensatione nam tunc videretur dari occasio nimis propinqua peccandi contra cap. ex parte de consuetudine. Secundo est notandum quod in dict. priuilegiis duo inter alia continentur, quorum alterum est, quod Generales possunt etiam extra tempus visitationis in prædictis dispensare. Alterum verò, quod ipsi Generales per se ipsos prædictam dispensationem facere debent, & non per alios illis hujusmodi potestatem dispensandi subdelegandorum quia est potestas de faciendo, & non de dando, quod communiter non potest fieri æque bene, per quemlibet, tum quia in vtroque bulla dictorum priuilegiorum de solis Generalibus facta est mentio, cuius ratio est quia potestas hæc est magna, & requirit constantiam magnam cum concernat vtilitatem publicam animarum etiam quia huius potestatis concessio non est principaliter, & solum iurisdictionis sed etiam arbitrii auctoritatis, ac motus animi qui non potest per aliũ concedi iuxta gloss. in l. sicuti, ff. de arb. similiter etiam per ea quæ tendit Nauar. de priuilegiis consi. 3 i & per Rotę vlt. decis. de officio Vicarii in antiquis.

Modus autem in prædicta dispensatione seruandus hic est quod primo ipsi Generali probetur præfatas missas cum onere dicendi cunctas propter necessitatẽ Ecclesiæ, & fratrũ fuisse receptas secũdo cognoscere quantitatẽ, & numerum illarũ, deinde fratribus iniungere, ut per illos eæ celebrentur quę cõmodè possunt ab eis celebrari, & super illis quæ supersunt dũtaxat dispensare generaliter applicando benefactoribus, & qui missas ipsas in Ecclesiis domorum, & locorum ordinis se lebrandas mandauerint, merita suffragiorum, orationum, sacrificiorũ, ieiuniorum, vigiliarum, disciplinarum, aliorum quorumcumque bonorum quæ in Ecclesiis, domibus, & locis vniuersi ordinis fiunt, & fient, quæ quidem dispensatio (sic vt præfert) per Generalem facta; p Summum Pontificem facta esse censetur. Demum omnia prędicta authenticè coram secretario Reuerendiss. Patris Generalis, uel notario Monasterii fiant, vt cum opus fuerit extrahi possit fides de cognitione, & dispensatione præmissa, ac de in eis contentis atque in ipsis Bullis priuilegiorum.

Leo X. const.

Quibus etiam Regularibus per aliud priuilegium indulgetur quod absque vlla suorum superiorum dispensatione celebrando vnã Missam dumtaxat si elemosina æquiualens vnius Iulij non elargitur etiam si duæ, aut quattuor missæ essent celebraturi occasione diuersarum, vel plurium elemosinarum, & in dicta missa pro omnibus, & singulis qui eis elemosinam vsque ad summam prædictam contribuerint commemorationem in genere faciendo plenè eorum conscientiis satisfaciant. Quibus quidem priuilegiis tamquam Conclij Tridentini Decretis non contraria, & nouissimè confirmata per communicationem ad omnes Regulares extensa, omnes illis uti licet possunt.

Syluest. in verb. missa. 1. §. 12.

Aduertendum est autem quod fratres cum sint partes collegij, seu Conuentus illius domus in qua ex superiorum suorum obedientia collocantur, & ex eiusdem obedientiæ uoto, neque uelle, neque nolle habeant, secundum prę{s}identis, seu prælati, uel superioris domus celebrare tenentur, qui est onerum sicut cõmodorum dispensator communis

munis

munis, & propterea fratres cum ex deuotione propria, aut pro aliqua persona, volunt missam celebrare licentiam à superiori petere debent alioquin eorum conscientiæ minimè exonerantur, multa quidem in hac materia dicenda essent quæ breuitatis gratia omittuntur, sed hoc vnum memoriæ tenendum est, quod vltra tenorem, & continentiam prædictorum priuilegiorum non licet eisdem Regularibus absque peccato vnica missa pluribus satisfacere, quantitas valoris, & meriti quoniam sacrificij per sacerdotem applicanda alicui promissa nō possit absque iniustitia pluribus applicari cum illa in plures distributa minor singulis efficiatur.

Scot. quod lib. 20. Theol. in 4. dist. 45. Nauar. in man. c. 25. n. 92. §. 25.

De audientibus missam in Ecclesijs Mendicantium in diebus festis. Cap. IIII.

OMNES verò vtriusque Christi fideles, qui non contempto proprio Sacerdote Parrochiali, in Ecclesijs fratrum Ordinum, etiam mendicantium Dominicis & festis diebus, missas audiunt præcepto Ecclesiæ de missa audiendo satisfaciunt, nec in aliquam labem peccati mortalis, seu pœnam incurrunt, prout per Sedem Apostolicam jam fuit declaratum.

Leo. x. c. 13

De diuinis officij, & horis Canonicis celebrandis. Cap. V.

IN Ecclesijs Regularium superiores omnem diligētiam adhibeāt, vt horis debitis diurnum pariter, ac nocturnum officium deinde à fratribus persoluatur. non ipsi horas Canonicas transcurrendo, syncopando, non vana, profana, seu inhonesta intermiscendo colloquia, sed cum puritate conscientiæ, & animi deuotione sacrificiū laudis fructum labiorum suorum Deo offerendo dicere, & psallere studeant, vt per sacrorum Canonum statuta disponitur, & mandatur. Indultum est etiam tam regularibus quam Clericis secularibus, vt dū Sacrosanctæ Rom. Ecc. Cardinalium, seu quorumcumque Episcoporum gratiam, & communionem Apostolicæ Sedis habentium commensales, & domestici existunt, se possint eis in diuinis officijs coaptare, & idem officium quod ijdem Cardinales, seu Episcopi dicent, illud idem ipsi regulares dicere licitè valeant, neque ad aliquod aliud dicendum teneantur. Item possunt regulares si fatigati, vel alias legitimè impediti officium diuinum sedendo, vel deambulando dicere, & satisfaciunt præcepto capituli dolentes de celebr. miss. dedicē do studiosè pariter, & deuotè, etiam si non integrè proferant verba preut scripta propter negligentiam, aut imperitiam, vel malam prolationem naturalem ex defectu linguæ, seu aliàs qualitercumque ore imperfectè dicant etiam cum mentis distractione, & sensuum vagatione

Clem. graue nimirū de cel. mis.

Ex priuil. Leo. 10. ut cōp. priuil. ī verb. officium, §. 16

Leo. x. c. 20

ne dumtamen non ex malitia hoc faciant, nec etiã ſtantib: defectibus prædictis non teneantur illud reiterare ſed ſatisfaciant (vt dictum eſt præcepto Eccleſię, & eorũ regulæ) Quibus quoque indulgetur quod fratres qui pp febrem, aut dolorẽ intenſum vel aliã infirmitatẽ fuerint grauati, & detenti, dicendo pro horis canonicis Pſalmum, Hymnum, Pater noſter, Aue Maria, vel aliqua alia iudicio Prælati, aut Præſidentis loci, ſeu Conuentus aſſignanda pariter præcepto ſatisfaciant, ſicut etiam eis occupationibus detentis ſine conſcientiæ ſcrupulo officium ante ponere, ſeu poſtponere licet, vt puta dicendo matutinum ante mediam noctem quacumque hora voluerint, & alias horas de mane vſque ad veſperas excluſiuè etiam ſi occupatio non ſit multum neceſſaria dummodo illud anteponãt, vel poſtponant cum intentione deuotius, ſeu quietius dicere.

Per eundẽ Leonẽ, vt in cõpen. priuil. §. 18.

Leo 10 refert in compen. pri. §. 20.

De Sepulturis Tit. 19.

Cap. I.

IPSIS quoque regularibus non ſolum ex priuilegio verum etiam iure communi libera conceditur ſepultura ita vt vniuerſi vtriuſque ſexus Chriſti fideles, apud eorum loca Cœmeteria, & Eccleſias illam ſibi eligere ualeant, ac eiſdem fratribus indulgetur, vt prædictorum fidelium corpora, qui dum viuerent apud eorumdem fratrum loca ſepeliri mandarunt, proceſſionaliter cum Cruce, Turribulo, & Aqua benedicta, cantando ſeu legendo officium mortuorum, vel Pſalmos, alienas ingredi poſſint parrochias indeque illa aſſumere, & ad ſuas deferre Eccleſias tumulanda, & præſertim quando preſbyteri de locatione requiſiti hoc facere recuſarent licet ſuper hoc fratres nullius licentiam petere teneantur. Quibus quidem preſbyteris aliiſque religioſis diſtrictè inhibetur ne, inuitis fratribus, aliquorum corpora defunctorum in eorum Cœmeteriis ſepelire, aut in eorum Eccleſiis miſſarum ſollemnia, vel pro animabus eorum qui ad loca prædicta tumulanda feruntur, ibidem abſque dictorum fratrum aſſẽſu, & voluntate exequias celebrare præſumant, neque etiam fratres ipſi, vel defunctorum conſanguinei poſſunt cogi inuiti dicta corpora ad parrochiales Eccleſias, aut ad alia loca deferre, & cum illis, vel ſine ibi celebrari facere pro eiſdem defunctis aliqua diuina officia ante, uel poſt ſepulturam eorumdem.

Mare magnum. §. eadẽ conſti. 1.

Clem. dudum, de ſepult. c. in noſtra, eo. tit.

Sed quoniam fratribus prædictis libera ſepeliendi apud Eccleſias cõceſſa eſt facultas ſaluo iure, & iuſtitia parrochialium Eccleſiarum à quibus corpora aſſumuntur ideo eſt animaduertendum illa iuxta eorundem priuilegiorum declarationem de iis quæ cum funere deferũtur tantum intelligi debere, & de illis portionem canonicam, ſeu quartam funeralium fratres ſoluere tenentur quæ præſertim à 40. annis ante Concilium Trident. cathedrali, ſeu parrochiali perſolui conſueuit eadem perſolui debet, quocumque priuilegio non obſtante, ut in decreto Cõc. Tri. declarat: quo uerò ad q̃titatẽ iuſta & rõnabilis regionis & loci cõſuetudo eſt attẽdẽda, & laudabiles honeſtę cõuẽtiones, inter fratres

Decernit 23. ſſ. 25. d. rector. certi cã. de ſepult.

fratres, & locorum Ordinarios, ac Eccl. Rectores initę, & legitimè confirmatæ per dictos Generales in eorum Capitulis Generalibus obseruari debent.

De candelis verò, quæ ad manus fratribus in funeralibus dantur, neque de legatis, seu relictis, tam in ultima voluntate, quàm inter viuos donatis dictis fratribus, & in eorum Ecclesiarum, & locorum, fauorem expositis nulla est detrahenda, seu soluenda portio.

d. Mare magnum. Sixti 4. cōstit. 1. Extrauag. Inter cūctas, de pri. §. porrò.

De Regularibus, qui apud loca Ordinis sunt tumulandi, etiamsi alibi elegerint sepulturam. Cap. II.

FRatres professi, nouitii, & oblati in habitu Religionis decedētes, necnon Moniales, vtriusq; sexus Tertiarii, tam collegialiter viuentes, quàm in proprijs consanguineorum domibus habitantes, cum ex vi professionis, & obedientiæ voti emissi velle, vel nolle non habeant, sepulturā extra Ecclesias Ordinis sibi eligere non possunt, neque etiam Tertiarii ratione habitus illius Ord. quem susceperunt (vt in c. de Tertiarijs dictum est.) & propterea eorum corpora cum decedere contingit, sunt omninò apud Ordinis sui loca sepelienda, iuxta priuilegiorum continentiam, secus si à proprijs monasterijs, & locis prædictis adeò essent remota, quod ad ea commodè portari non possent; tunc enim alibi sepeliri valent. Qui demum ob deuotionem cum habitu alicuius ex Ordinibus Mendicantium in morte se sepeliri mandant patenter, & sine pallio, aut alio tegumento ad sepulturam apud Ordinis Ecclesias deferri debent, & contra impedientes pœna excommunicationis statuitur.

Sixti 4. in Mari magno, cō stit. 1. Inn. 4. fol. 153. c. Religiosi de sepult. in 6.

De personis, quæ iuxta Sacrorum Cano. dispositionem Ecclesiastica sepultura priuantur. Cap. III.

QVI verò in loco Sacro sepeliri à Sacris Canonibus prohibentur, sunt ij videlicet.

Infidelis, Paganus, & Iudæus.

Hæretici, illorumq; receptatores, defensores, & fautores.

Morientes in torneamento, in quo similites, ex condicto conuenire, & ad ostentationem virium suarum congredi solent, etiam si aliquantulum supernixerint, & pœniteant, necnon,

Decedentes in publico, vel priuato duello, & eorum patrini, ac etiā spectatores ex industria.

Congredientes quocumque modo, cum tauris, & alijs feris bestijs in publicis, priuatisque spectaculis.

Qui se ex desperatione, & iracundia, non ex fatuitate, vel casu, & præter suam intentionem occiderunt: nam vt in dicto Can. legitur. Quibus peccata dimissa non sunt à Sacris locis post mortem adiuuari

c. Ecclesiā, & il 2. de cōse. dist. 1 c. quicunq; de hęre. in sexto, c. Fęlicis, de torneamētis, Syluest. in ver. sepult. nu. 9. Cōc. Tr. c. 19. de testabilis §. quero, sess. 25. E: const. Pij Quinti.

iuuari non possunt, quia quos peccata grauiora deprimunt, si in a Sacris locis se sepeliri faciunt, restat, vt de sua præsumptione iudicentur cum Sacra loca eos non liberent, sed de culpa temeritatis accusent.

Qui in Paschate illius anni peccata sua non sunt confessi, neque Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum ex præcepto Ecclesiæ non receperunt, dummodo de omissione notoriè constet.

Monachi, seu Religiosi Regulares in proprietate decedentes reperti.

Peccatores notorii in ipso notorio mortali morientes, ut meretrices, & alii huiusmodi, nisi Ecclesiæ fuerint reconciliati, uel saltem signa contritionis in eis apparuerint, ad quod probandum vnius testis depositio sufficit.

Blasphemantes Deum, & Sanctos, & præsertim Gloriosissimam Virginem, & impœnitentes recedentes.

Manifesti Vsurarij.

Publicè excommunicati, & nominatim interdicti.

Illi, quibus est interdictus ingressus Ecclesiæ, si in illo interdicto impœnitentes decedunt.

Pueri ventre matris extracti, & absque Baptismo morientes.

c. oīs vtriusque sexus de pœn. & remiss. c. super quodā, de stat. Monach. in fi. c. quib. 13. q. 2. ca. pro obeuntib. ea. q. c. fin. de maledicis, c. q̄q̄, de vsuris, in 6. Clem. eos, de sepult. c. is cui, de sent. excō. in sexto. Syluest. in ver sepult. nu. 10. Clement. eos, de sepult.

De pœna recipientis ad sepulturam Ecclesiasticam in aliquo ex casibus prædictis scienter. Cap. IIII.

SAcerdotes, qui scienter excōicatos, & interdictos publicè, necnon manifestos vsurarios sepeliunt vltra peccatum mortale in excōicationis sniam incidunt ipso facto, à qua nullatenus absolui pñt, nisi prius ad arbitrium Ordinarii eis, quib. per præmissa fuerit iniuria irrogata, satisfactionem exhibuerint cōpetentem, nullo eis circa prædicta exēptionis, vel quouis alio priuilegio sub quacūque forma concesso suffragante; in alijs verò casib. peccatum mortale tantum incurrit. Recipiens demum ad sepulturam in loco Sacro sciēter hæreticos, credentes, receptatores, defensores, & fautores eorum est ipso facto sententia excommunicationis innodatus, à quā absolui non valet (vltra condignam satisfactionem) nisi proprijs manibus publicè extumulet, & foras proijciat hmōi corpora damnatorum, quod quidem seruandum est quotiescumque discerni possunt, aliàs non, cum non expediat, quod cum excommunicatorum essi...us corpora extumulentur fidelium: nam sicut iustis in patria non obest sepultura nulla, vel vilis, ita impijs in inferno existentibus celebris, vel speciosa nō prodest, quemadmodum Sacri Canones declararunt: Animabus verò, quæ pœnis purgatorij expiandæ detinentur prodest quidem si earum corpora in Ecclesias sepeliantur, cum earum proximi quotiès ad eadem Sacra loca veniunt, sacrorumq; sepulturam aspiciunt, recordentur, & pro eis preces Domino fundant, ex quo quidem sepultura monumentum meritò appellatur, eo quod viuorum mentem moueat. Vnde sequitur, quod sicut ratione, & occasione Ecclesiasticæ sepultu-

c. quoniā, de heret. in 6. d. c. Sacris, in fine.

pultu-

pulturæ corporibus animarum purgatorii traditæ alleuiationem ex viuorum suffragiis consequuntur, ita corpora damnatorum maiorem cumulum damnationis, potius quam solutionem in Ecclesijs posita consequuntur, vt D. Gregorius ait: nam isti, (vt inquit Aug.) quos grauiora peccata deprimunt, si in Ecclesia se sepeliri mandent, restat, vt de sua præsumptione iudicentur, quia eos Sacra loca non liberant, sed de culpa temeritatis accusant, & Deo pro impijs, quamuis baptizati fuerint orare, pro eisque sacrificia offerre Sancta Mater Ecclesia prohibuit.

c. Sacris, d sepul. i fi. c. quib. peccata, eadē cau. & q. c. pro obeū tib. eadem cau.

De præcedentia in publicis processionibus, & funeralibus inter Regulares Mendicantes. Cap. I.

Quoniam Regulares omnes, etiam Monachi iure nouissimo Concilii Trid. ad processiones publicas vocati, accedere tenentur, & ad illas compelli, ijs tm̄ exceptis, qui in stricti clausura perpetuò uiuunt, ió ne inter eosdem Regulares in processionibus ipsis publicis, ac etiam ijs, quæ in tumulandis defunctorum corporib. fiunt controuersiæ de præcedentia orirentur, sicuti persæpe cum maximo scandalo suboriri consueuerant, per idem Conc. Trident. illas omni appellatione remota, componendi, inter omnes Ecclesiasticas personas, tam seculares, quàm Regulares Episcopo attributa fuit facultas. Quo uerò ad Regulares Mendicantes, quamuis per nouissimas constitutiones Pij V. & Greg. XIII. fuerit circa illarum præcedentiam diuersimodè prouisum, & declaratū, nihilo minus, (ut inf. dicetur) concordantur, qm̄ in bulla eiusdem Pij Quinti statuitur, ꝙ fratres Ordines Prædicatorum primum digniorem, & honorabilem locum inter ceterorum quorumcunq; aliorum Ord. Mendicantium Religiosos, tā in sessionib. & Congreg. quorumcumq; Gñalium, Prouincialium, & Synodalium, Conciliorum, quā processionib. ministerijs, & aliis actib. publicis, uel priuatis, in quibuscumq; Ciuitatib. Oppidis, Terris, Castris, & alijs locis obtineant, & spāli preminentia oinò gaudere debeāt, etiam quod alij Religiosi Mendicantes etiam per immorabile tempus illos precedere consueuerint omnib. aliorum Ord. Mendic. pro tempore religiosis in virtute Sanctæ obed. & sub pœna excom. ipso facto incurrenda inhibetur, ne in præmissis Fratres Predicatores molestare, inquietare, aut quoquomodo impedire audeant, ut latius in d. litteris continetur.

c. cōtrouersias, ses. 25.

d. c. 13. ead. sess.

Grego. 13. constitu. 9. num.....

In alia verò Gregorij Decimitertij Const. cauetur, quod quicumq; ex dictis Fratribus Mendicantib. inter se, & Confratribus confraternitatem Laicorum de præcedentia huiusmodi contendentibus in quasi possessione præcedentiæ, ac iuris præcedendi fuerint illi in processionibus tam publicis, quàm priuatis præcedere debeant. Quando verò non probatur, aut non constat de quasi possessione præcedentiæ, statuitur,

tuitur, quod inter fratres Mendicantes ij, qui antiquiores in loco controuersiæ, inter confratres uerò inter se litigantes, illi qui prius saccis vsi sunt in processionibus tam publicis, quàm priuatis præcedant, ita vt si contingat noua Monasteria, aut Domus alicuius Ordinis Mendicantium in loco, in quo alterius Ordinis ex dictis Mendicantibus Monasteria, aut Domus prius erecta, & instituta fuisse & esse, ille Ordo, qui prius Monasterium, seu Domum in loco habuerit, præcedat. Declaratur tamen per hanc eandem Greg. Decimi tertij Constitutionem, quod nullum præiudicium fratrib. Cappucinis generetur, quin sub Cruce fratrum Minorum Sancti Francisci, (vt solent,) incedere possint, neque etiam priuilegio fratribus Ordinis Prędicatorum per Pium V. concesso, ipsemet Gregorius noluit in totum derogare quo ad pręeminentiam, & digniorem locum inter alios Ordines in Sessionibus, & Congregationibus Conciliorum, & in aliis actibus, tam publicis, quàm priuatis obtinendum, sed tantum quo ad processiones publicas, & illas, quæ fiunt in tumulandis defunctorum corporibus prædicto priuilegio Pij Quinti moderatum existit, ut in eisdem litteris Gregorii plenius declaratur. Præterea, inter Fratres diuersæ Congregationis eiusdem tantum Ordinis, & habitus in processionib. siue funeralibus separatio per alterius Ordinis fratres fieri omninò per priuilegia prohibetur. Demum per Sacram Regularium Congregationem quo ad huiusmodi Regularium præcedentiam in hæc verba declaratum fuit.

Sacra Congregatio Illustrissimorum, & Reuerendissimorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præfecta, ad tollendas omnes lites, & controuersias, quæ inter Regulares plerumque solent oriri super eorū præcedentia in processionibus, cæterisque actibus, tum publicis, tam priuatis, illud in futurum obseruandum censuit, quod in hac Alma Vrbe omnium magistra seruatur.

Die 30. Augusti, 1593.

Illustriss. & Reuerendiss. Card. Alexandrinus retulit suprascriptam Congregationis sententiam sanctissimo placuisse, & iuxta eam in casibus occurrentib. sp rescribi, & si opportunum fore videbitur Gnalē constitutionem desuper fieri mandasse, illa Greg. XIII. quæ incipit, Exposcit, alijsq; contrariis quibuscunque non obstantibus.

De suffragiorum communione, quæ participatio ad beneficia Ordinis nuncupatur, & per Regularium Prælatos fieri contingit. Tit. 21. Cap. I.

Const. 4.

QVoniam Iulius II. omnes fundatores, fundatrices, procuratores, procuratrices, tutores, & tutrices, eorumq; vtriusque sexus liberi, necnon Ordinum Mendicantium conseruatores præsentes, & futuri omnium, & singularum

Missarum,

Missarum, ieiuniorum, orationum, & sacrificiorum, ac quorumcumq; aliorum bonorum operum, quæ per vniuersos dictorum Ordinum fratres, & sorores perpetuò fieri dederit auctor omnium bonorum Christus Iesus participes facit: ideò est sciendum, quod homo à culpis mortalibus, & à pœnis pro eis debitis multipliciter solui, & liberari contingit, primò quidem in interiori foro animæ per Sacramentum Pœnitentiæ, & eius partes, nempè per cordis contritionem, oris confessionem, atque operis satisfactionem, quo sola Christi satisfactio, & meritum homini attritio applicatur, cui statim culpa mortalis, quæ est propria materia Sacramenti, remittitur, & pœna æterna in temporalem commutatur, in præsenti sæculo, aut in Purgatorio persoluenda dicitur solum Christi meritum applicari, eo quia solus Christus est mediator Dei, & hominum, non tantum quia est substantiale medium, quod participat vtriusque extremi naturam (vt Patres exponunt,) sed quia vt homo est præcipuus noster intercessor, & ipse solus meruit omnibus nobis remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, & uitæ æternæ præmium, ratione illius infinitæ virtutis, & dignitatis, ad quę quidem Sancti non concurrunt, nisi per modum exempli, exhortationis, & deprecationis, ut effectus Sacramenti sit in nobis efficax absque impedimento, sed quia, (vt dictum est) remissa culpa mortali, remanet adhuc quædam pœna pro peccato Deo debita soluenda: ideò Christus ad illam remittendam tanquam leuis redemptionis genus, ut Sanctos sibi amicos velut Dei coadiutores honorando in ostentationem suæ potentię, & bonitatis illis, & alijs iustis condonare voluit, ut ex iustitia pro alterius pœna temporali satisfacere possent, quod quidem satisfactioni Christi non derogat, sed illius potentiam, & gloriam illustrat, dum causas creatas secum in præmissis cooperantes assumit, & propterea ex hoc nedum Summus Pontifex, sed alij etiam Ecclesiarum, & Ordinum Regularium Prælati possunt (sicuti consueuerunt) illos, quos voluerint ad participationem sacrificiorum, & oblationum, aliorumque bonorum operum subditorum, quæ in futurum fiunt in eorum communitate, aut Religione admittere, atque recipere, ac eorum præcepto, & intentione quotam satisfactionis subditorum in suam dispositionem applicandam reseruare, necnon Missas, aliasque satisfactiones pro illis, quos ad participationem admiserint specialiter offerre, & offerri mandare, prout Diuus Anselmus, & Bernardus, ac alii antiqui Patres per suas litteras subditorum suffragia diuersis fidelibus concesserunt, vt latius Thom. Vualden. attestatur, ex quibus ergo constat, non tantum orationes, & Sacrificia, verum & ieiunia disciplinas, vigilias, aliosque labores Religiosorum posse in vim satisfactionis per Prælatos aliis attribi, & condonari, dummodo ratio meriti ipsis Religiosis, qui illa operantur, & patiuntur integra seruetur. Notandum est etiam, quod Regularium Prælati in huiusmodi applicatione facienda claue iurisdictionis minimè utuntur, neque vllam faciunt absolutionem, seu relaxationem, sed meram solutionem & satisfactionem labore, dumtaxat suæ familiæ concedunt, quæ quidem solutio, ad hoc vt validè fiat, & illis, quibus applicatur, verè prosit, de sacrificijs, orationibus, aliisq; bonis operib. in futurum facien-

Conc. Tr. sess. 14. Canone 13.
1. Timo. 2.
Io. ca. 11. & ibi Cir. li. 2. cap. 34.
Esai. c. 65. Torcular calcaui solus, & nō est vir mecum.
Sotus, dist. 1. q. 2. & 5. 140.
D. Tho. 3. p. q. 48. art. ad 3. & ibi Gaiet.
Conc. Tr. sess. 6. can. vlt. & sess. 14. c. 8. & Can. 14. relat. p Her. Henriq. de so. Ies. lib. de indul. c. Cōc. Tr. sess. 6. can. 32. de iustif.
Gasp. Passerel. ord. Minim. in colle. priu. no. 22.
De Sacramentalib. lib. 3. tit. 10 c. 95.
Idē Passe. not. 22. in fin.

ciendis,& non præteritis fieri debet, quoniam opera meritoria, quæ debita pœnarum facientium excedunt, nisi dum fiunt applicentur in thesauro Ecclesiæ per solum Papam fidelib. distribuebda iure communi reseruantur. Quare dum Prælati Regularium per suas patentes litteras priuatas personas ad beneficia Ordinis recipiunt, de illis, quæ inde subsecutura sunt fieri debent, & de illis dumtaxat intelliguntur.

De Monialibus Regularium curæ, & regimini subiectis. Tit. 20. Cap. I.

MONIALES, quæ personæ secundi Ord. quorumcumq; Regularium dñr, in Monasteriis sub Regula approbata, & clausura viuentes per Generales, & alios Superiores, iuxta eorumdem constõnes, & sacrorum Canon. & præsertim Concilii Trid. decreta, tã in capite, q̃ in mẽbris visitari, corrigi, & reformari dẽnt, necnon Abbatissas, seu Priorissas, & alias Monasteriorum Præfectas, officiales, conuersas, & familiares ibidem instituere, destituere, mutare, transferre, & alia ordinare, & sub pœnis, de quib. eis videbitur mandare, statuere, prout secundum Deum eis magis viderint expedire, ac etiam in foro conscientiæ illas tanquam sibi subditas, sicut primi Ord. personas ligare, & soluere, iuxta eorumdem priuileg. continentiam, licitè, & liberè valent.

Bonif. 9. cõstit. 1.

Et quia Prælatis, & Superiorib. prædictis per eiusdem Conc. Trid. decretum præcipitur, vt in earum visitatione singulis annis faciendis omnem curam adhibeant, ut tam viri, quàm mulieres ad Regulæ, quàm professæ sunt, præscriptam uitam instituant, & componant, vota obedientiæ, castitatis, & paupertatis, & si qua alia sunt ab eis emissa, necnon præcepta ad cõem victum, & vestitum conseruanda fideliter obseruent, & per eosdem Prelatos obseruari faciant, & præsertim illa, quæ ab eodem Sacro Conc. Trid. quo ad Moniales statuta sunt, iõ Prælati, & alii Monialium Superiores Regulares in earum visitatione diligenti preseruatione inquirere dẽnt, ne quid sit inductũ in earum disciplinã, q̃ nõ piũ, & Sãctũ dicatur, cũ Deo, & nõ hoĩnib. despõsatę existãt. Ac deinde quot sint pfessę, atq; Nouitiæ examinẽtur.

Sess. 25. c. 1. qm. Clem. attẽdentes, de stat. Mon. d. Clem. attendentes, eod. tit. c. super eo, de regul.

Si tempore præscripto fiat professio, si habitus professarum, & nouitiarum sit distinctus.

Si Regulam, quam professæ sunt, maximè circa substantialia paupertatem, obedientiam, & continentiam, silentia, ieiunia, & carnis abstinentiam, extra tamen casus necessitatis obseruent.

Si uestes debitas gestent.

Si tempore debito celebrent officia, & an omnes conueniant.

An ne sint aliquę receptæ per Symoniam.

Si habet debitam clausurã, si portæ claudunt tpe cõgruo, & hora cõueniẽti, ut inf. dicetur, & ab eis custodiatur inuiolabi iter clausura.

Si habent conuersationes, & præsertim Laicorum suspectas periculosas, aut scandalosas.

Qualiter Abbatissa, Vicaria, & aliæ Præfectę Monasterij officium suum compleant.

Qua-

Qualiter se gerat confessor, qui non nisi probus prouectæ ætatis, ac probatę vitæ q̃ fieri pót, & doctrina præditus eligi, & deputari debet. Qui ẽt ne nimia familiaritate aliquis contemptus oriatur procurent prælati, vt vbicumque commodè fieri poterit cõfessores, & Gubernatores, in domibus ipsis monasteriis coniunctis non habitent, & si quando ex necessitate aliqua loci dictorum superiorum arbitrio habitatio relinquenda sit, tunc crates, rotę, & omnia alia huius generis, quæ ad clausuram maximè pertinent, nullo modo in dictis habitationib. permittantur, quin immo muro quam primum obstruantur, & etiam in dictis Domibus non habitent.

Prouideant etiam Superiores quod Rotę per quas mittuntur, aut recipiuntur a monialibus opportua paruę sint, & ferris interiectis munitę, singulis verò fenestris, & ad loquendum destinatis sint duplices illę crates infixæ, non minus palmo inter se distantes, ex quibus non liceat Monialibus cum mare aliquo colloqui nisi nigro velo obducto, prętet quam cum patre, auo, aut alio consanguineo, vsque ad tertium gradũ exclusiuè ẽt si licentia ab eisdem superioribus habeant, & inobediẽtes prout contumacia, aut negligentia exegerint pęnas subeant.

Præcipiant quoque in virtute sanctæ obedientiæ ipsis Monialibus, & ẽt sub priuationis, & suspensionis pęna eorum arbitrio imponẽda, ne permittant intra claustra Monasterii colonis, aut quibuscumque aliis quacumque de causa cibum dari, sed statim rebus adportatis, iumentisque exoneratis, extra clausuram exire cogantur.

Prohibeant etiam ne moniales litteras secretas recipiant, neque ipse scribant nisi primum à præfecta reuideantur, libros honestos habeantur, non nutriant canes, Moniales plures non simul dormiant: & cellæ semper ab Abbatissa, seu Prælata visitentur, in communi dormitorio si fieri commodè potiit, dormiant, in quo de nocte stent luminaria accensa, in communi Refectorio concedant, & interim semper aliqua lectio habeatur neque alicui extra d. Refectorium sine licentia superioris id facere liceat, Musicis instrumentis non vtãtur, nec colloquiis profanis se maculent, orationi studeant, obedientiam seruent, & dissensiones inter eas fugiant, neque rixandi materiam sibi inuicem præbeant, & incorrigibiles seuerè corrigantur, à superfluis sumptibus, & expensis tam in earum festis, quæ circa prælatos, & alios, dum habitũ regularem tradunt, vel professionem emittunt, necnon a muneib. priuatis etiam sibi ipsis omninò abstineant sub pœnis in Constitutione S.D.N. Clementis Octaui contentis. const.2.

Insuper prouideant, quod vbi dictarum Monialium Monasteriis Ecclesia non est publica, sed intra septa, & Claustra, seu Chorum, Sanctissimum Corpus Christi non retineatur, non obstante quocumque priuilegio, & si Ecclesia extra clausuram fuerit in ea honestè, atque decenter conseruetur, neque in ea aliqua porta sit ex qua intrò ad ipsum Monasterium aditus pateat, vt ex Constitutione Gregorij Decimitertij prohibetur, & hoc in illis partibus, in quibus dicta constitutio fuerit recepta. Attendant etiam vt ipse Moniales singulis mensibus sua peccata confiteantur, & Sacrosanctam Eucharistiam suscipiant iuxta canonicas sanctiones, præsertim Concilii Tridentini, & de ijs Moniales in eorum constitutionibus admoneri superiores ipsi prouideant,

Conc. Triden. ses. 25 ca. 10. §. qd verò.

Clem. ne ĩ agro. §. sanè, de stat. Mo. ses. 25 c. x. Attẽd.

Conc. Tr. eo., c. 10.

prouideant, & præter Ordinarium, & Confessarium bis, aut ter in anno alius extraordinarius offeratur, & deputetur, qui singularum confessiones audiat, & salutari pœnitentia iniũcta, eas absoluat, quod optimè sancitum est, ne ex longa frequentatione vnius confessoris, Moniales aliquando conscientiam suam examinare de singulisque commissis confiteri, sue ex verecundia, aut confusione retineantur. Commendent etiam ipsi Superiores Moniales, ut otium maximè fugiãt, ideò semper legant, orent, diuinaq; meditentur, aut alicui honesto, & condecenti exercitio vacent, a cratibus communibus quo ad possunt sese abstineant, quod nisi faciant in desideriis erit omnis earum volũtas, & in earum animarum perniciem, & damnationem æternam. Et vt Moniales, quas Dei timor à malo fortasse non reuocat, temporariæ coectionis formido exterreat: iõ curent Superiores, vt in omnibus Monasteriis sibi subiectis locus carceri destinetur. Demum statum Monasterii videant, & singulas ipsius, ac eius partes prout Spiritus Sanctus dabit eis, & ex facti apparentia viderint expedire diligenter inquirant, & rationem administrationis examinent.

De Abbatissæ, & Priorissæ, seu Ministræ ætate, qualitate, ac illius electione, confirmatione, & officio. Cap. II.

Conc. Tr. sess. 25. c. 7.

Abbatissa, & cuiuscumque nominis præfecta, vel præposita Monasterii appelletur, nõ minor annis 40. & quæ octo annis post expssam pfess. laudabiliter uixerit, eligenda est, sin minus alia, quæ trigesimũ annũ excesserit, & quinque annis saltẽ post profess. rectè uixerit, eligi põt Superiore consentiẽte, quod si nulla prædictis qualitatib. in eodẽ Monast. reperiatur ex alio eiusdẽ Ord. eligi ualet, cuius quidẽ electio fieri dẽt per vota secreta, ita vt singularum eligentiũ noĩa nunq̃ publicentur, & in reliquis Monasteriorum constõnes seruẽtur, cũ hoc tñ, quod Superior, qui electioni præest, clausuram Monasterii non ingrediatur, sed ante cancellarum fenestellam vota singularum audiat, vel accipiat, hæc aũt Monasterij Præfecta non perpetua, sed triennalis tm̃ est eligẽda, quæ postmodũ elapso triẽnio suo officio perfuncta præesse desinat, minusq; prius careat auctoritate, regimine, & administratione, & per trienniũ à die finitæ administrationis inchoandũ abstinere dẽat, quo elapso, seruata eadem forma Conc. Trid. iterũ eligi põt, & si secus attentatũ fuerit, electio, ac oĩa inde secuta nullius roboris, vel momẽti fore, & esse decreuit Greg. XIII. in sua Constit. quæ circa prædicta in Monasterijs Monialium in Italia consistentibus locum dumtaxat habet.

Grego. 13. const. 5.

Et cum, sic (vt præfertur,) Abbatissa electa, & confirmata fuerit, aduertenda est, ne excommunicet, aut absoluat, neue interdicat, seu alicuius Ordinis officium exerceat, quod expresse prohibitum est, nec uelum alicui dare præsumat, siue aliam velare, neque confessionem audiat, aut aquam benedicat, seu pœnitentiam imponat,

sed vbi est de consuetudine alijs committere, obseruandum est, & vltra ea quæ superius dicta sunt, in precedenti capitulo, Monasterij clausurę maxime inuigilet procurando, vt die noctuque illud clausum existat, & claues teneat ipsa sola, & præsertim in nocte, nec indifferenter oibus sed prudenti, & conscientiatę consignet, egressum custodiat, & ingressum non nisi, vt infra in cap. de clausura permittat, ad crates verò loquutorii communis Monialem non sola sed cum ascultatrice honesta atque prouectę ętatis accedere sinat, nisi ipsa eam commitari voluerit, omnem familiaritatem monialium cum quibuscunque euitari facere studeat, & ipsa sit prima. Deuotos eis habere minimè permittat, attendat, quod viuant in communi & quod omnia lucra in communi habeantur, omnibus tamquam mater communis de necessariis prouideat, & præsertim infirmis, & nouitiis, frequenter, verò capitulum de culpis, seu saltem semel i hebdomada habeat in quo ad obseruantiam regulæ suę adhortetur, contra regulam sine magna causa, & præcipuè quo ad temporalium proprietatem in particulari retinendam non dispenset. Item omni studio operetur, vt Moniales in Choro conueniant, & ipsa in aliarum exemplum semper sit prima, & quod diuinum officium tempore, & modo debito sine locutionibus varijs, sed studiosè pariter, & deuotè ab omnibus persoluatur, curet etiam quod statutis, vt supra temporibus sua peccata confiteantur, & Sacramentum Eucharistiæ deuotè recipiant, & quod tam confessarius quam alij Monasterii seruitus deputati necnon moniales officiales cũ omni diligentia suum officium exerceãt, & denique se talem exhibeat reliquis monialibus in uictu, vestitu, & colloquio, aliisque actionibus, vt simul omnibus ad cælestia regna ducatum præstet, & gaudeant ipsam matrem accepisse.

c. noua de pœnit. & remiss. In nocent. in d. ca. dilecta, 4. dist. c. multorũ

Anto. Archie. Flor. 3. pa sum. tit. 16. de Abbatissa

Quo verò ad benedictionem eiusdem Abbatissę est aduertendum quod vbi ad vitam eligitur, vt forsan extra Italiam, & vbi consuetudo est quod benedicatur, est omninò seruanda, imo, si intra annum electa, & confirmata benedictionem non accipiat, officio, & administratione eo ipso priuatur, vt sacra iura disponunt, vbi verò non perpetuę sed triennales eliguntur neque benedicendi consuetudo viget, non est huiusmodi sollemnitas adhibenda, quoniam dictarum Abbatissarum benedictio non est iterabilis, & tamen iterari sepe continge ret cum in locis ubi triennales eliguntur, & iterum atque iterum eligi valeant iterum etiam rebenedicendæ essent, vnde, sequeretur quod multę Moniales in eodẽ monasterio simul in Abbatissas benedictas permanerent, quod esset inconueniens, & hæc procedere debent dũmodo aliter per Sedem Apostolicam non fuerit statutum, & ordinatum.

ca. indẽni tatibus. §. sanè, de elect. in 6.

Clem. attendentes de sta. Monach.

Nauar. de regularib. cons. 4.

De Monialium clausura. Cap. III.

c. periculoso, de stat. reg. in 6. Concil. Trid. c. 5. sess. 25. Pius V. const. 4.

BONIFACII VIII. Constitutione per sacrum Concil. Trident. innouata, ac Pium V. & Gregorium XIII. confirmata statuitur, vt vniuersè, & singulę Moniales cuiuscumque Religionis sint, & ordinis, vel Militiarum etiam Hierosolimitani, in quibusuis Monasteriis, & domibus iam receptę, & in posterum recipiendæ tacitè, uel expressè Religionem professè, etiam cōuersę, vel quocumque alio nomine appellentur, in quibuslibet mundi partibus existentes sub perpetua in suis Monasteriis debeant permanere clausura, ita vt nulli earum quacumque ratione, vel causa (exceptis casibus infrà declaratis) Monasteria ipsa egredi liceat sub censuris, & pœnis ipso facto incurrendis appositis, ut sic à publicis, & mundanis conspectibus separatæ omnino seruire Deo valeant liberius, & lasciuiendi opportunitate sublata, eidem corda sua, & corpora in omni sanctimonia diligentius custodire. Moniales verò illę (si quę reperiuntur, quæ ex consuetudine etiam immemorabili, aut instituto, vel fundatione suæ regulę clausuræ prædictæ animo obstinato resistere volunt per ordinarios locorum unà cum earum superioribus omnibus iuris, & facti remediis ad eamdem clausuram perpetuo subeundam atque seruandam compelli debent. Mulieres quoque Tertiariæ, & quæ de pœnitentia dicuntur, cuiuscumque ordinis fuerint in congregatione viuentes, si & ipsæ professæ fuerint, ita ut sollemne uotum emiserint, ad clausuram præcisè tenentur, & si uotum sollemne non emiserint ad illud emittendum, & profitendum ab ordinariis vna cum earum superioribus hortari, & suaderi debent, & post illius emissionem, & professionem clausurę tunc subiiciantur: Quod si id facere recusauerint, & scandalosè uixerint seuerissimè sunt puniendę, & demum omnibus illis mulieribus in congregatione (vt præfertur, existentibus, & absque professionis emissione, & clausura viuere omnino uolentibus interdicitur, & prohibetur ne in futurum vlla alia prorsus in suum ordinem religionē, & congregationem per illas recipiatur, aliàs receptio, seu professio, nulla, & irrita per eamdem Pii V. constitutionem declaratur.

Ad quos spectet clausuræ custodia. Cap. VIII.

d. c. periculoso. §. & quoniam Concil. Trid. d. c. 5. ea. sess.

PATRIARCHIS Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis districtè in virtute sanctę obedientię sub obtestatione diuini iudicii, & interminatione maledictionis ętenæ præcipitur quatenus eorum quilibet in ciuitate, & Diœcesi propria in Monasteriis Monialium sibi ordinario iure subiectis in iis uerò, quæ ad Romanā imediate spectāt Ecclesiā Sedis Apostolicæ authoritate.

Abbates

Abbates verò, & alij tam exempti quam non exempti prælati Ecclesiarum Monasteriorum, & ordinum quorumcumque in monasteriis sibi subiectis de clausura conuenienti prouidere, illam determinare, ponere, & declarare, & vbi violata est diligenter restitui, & vbi inuiolata existit conseruari maximè procurare tenentur.

Eug.4. c.1.

De casibus in quibus Moniales clausura proprii Monasterii licitè egredi valent.

Cap. IX.

CONVERSÆ ac etiam Moniales professę annorum tamē quadraginta, pro colligendis elemosinis per ordinarium, vel superiorem regularem pro tempore in earum respectiuè monasteriis deputare, necnon ex causa magni incendii, vel infirmitatis, lepręaut epidimię, vel aliquo alio morbo laborātes, ita vt cum aliis absque graui periculo seu scandalo commorari non possint de Episcopi tantum licentia, si monasteria, ei fuerint subiecta licitè exire valent: si verò Monasteria regularium, curæ atque regimini supposita extiterint tunc infirmitatis cognitio, illiusque approbatio per superiorem Regularem cui monasterii cura incumbit vna cum loci ordinarii interuentu fieri, & ab illis coniunctim licentia eis exeundi expresè, & inscriptis concedi potest non nisi ad necessarium tempus extra illa permansuris. Quibus etiam additur quod pręlati Regulares possunt moniales sibi subditas de uno monasterio ad aliud eiusdem ordinis causa correctionis, vel nouæ fundationis, aut gubernationis transferre cum correctio, seu noua fundatio legitima causa exeundi satis esse uideatur, nec obstat cap. Concilii Tridentini, quo statuitur, vt huiusmodi causa exeundi ab Episcopo approbari debeat, quoniam cum Pręlati regulares cuiuscumque ordinis illa eadem per se ipsos omninò possint in moniales suorum ordinum sibi subditas, quæ possunt Episcopi in Clericos, & laicos sibi subiectos tam quo ad absoluendi, & dispensandi quam alias quascūque facultates etiam post Concilium Tridentinum concessas eis permittitur, sequitur quod causæ prædictæ exeundi approbationem ualidè facere possint, Episcopalis autem approbatio in monasteriis ordinario, ac etiam immediatè Sedi Apostolicę subiectis requiritur, in aliis uerò exemptis monasteriis, & quæ Regularium ordinum prælatis subsunt approbatio huiusmodi ad ipsos prælatos regulares spectat & non ad Episcopum cum ipse quoad prædicta, & alia huiusmodi curam, & regimen dictorum monasteriorum concernentia nullam in ea iurisdictionem, & potestatem sibi attributam habeant, ut expresse in dict. iuribus supra allegatis, & in constitutione Pii V. quo ad Monalium clausuram de anno 1566. quę incipit; Circa pastoralis officii edita, §. per hoc autem expresè declaratur. Quo uerò ad exitum monialium à propria clausura in tribus illis casibus supra enumeratis nempè magni incendii, lępræ, aut epidimiæ in altera bulla Pii V. expressis earumdem cārum cognitio, & approbatio per Episcopū, & supioré cōiūctim fieri dēt, iuxta eiusdē cōstōnis tenoré, & cōtinentiā.

Pius 5.c.1.

d. c. pericuioso, Cōc. Tri. d.c. 5. §. nemini.

Eug.4.c.1. Conc. Tri. c.1. Abbatissa, §. qđ si. Nau. cōsil. 48. lib. 3 de reg. nu. 3.6.7. d. c. 5. sess. 25. §. nemini, c. si qua Monach. 27. q. 1. Pii 5. c. 10. Bonif. 9. cōstit. 1. d. c. periculoso p Cōcil. Tri. in nouatū, in fi. §. p hoc autem.

const. 12.

De pœnis, quas incurrunt Moniales extra casus permissos à propriis Monasteriis, egredientes, & Superiores licentiam eis concedentes. Cap. V.

Pius 5. cõst. 4.

MOniales à Monasterijs, in quibus fuerint professę, prætercß in casibus suprà explicatis exeuntes, non solum ipsę, verum etiam illas egressas comitantes, & personas tam sæculares, quàm Ecclesiasticæ, etiam consanguineæ eas receptantes, nec non Superiores extra casus prædictos, & absque rationabili causa licentiam exeundi concedentes vltra peccatum mortale, excõmunicationis maioris latę sententię vinculo absque alia declaratione eo ipso innodati existunt, à qua non nisi à Romano Pont. (præterquã in mortis art. absolui possunt, & insuper tam Moniales egressę, quàm illarum Superiores ultra prædictos casus licentiam concedentes, dignitatibus, officijs, & administrationibus per eas, vel eos obtentis eo ipso priuantur, & ad illa, & alia in posterum obtinenda inhabiles redduntur.

De Monasterijs Monialium non ingrediendis, & de casibus, in quibus ingressus licitè permittitur. Cap. VI.

c. periculoso, de statu reg. in 6. d. ca. 5. sess. 25. §. ingredi. d. c. 5. Cõc. Trid. §. dare.

CVM non minus deceret pro Sanctimonialium quiete, & honestate, vt earum Monasteriorum clausura quoad ingressum, quam quo ad egressum custodiretur. Ideò ex Sacrorũ Canonum sanctionibus, & nouissimè ex Decreto Concilij Trid. prohibitum fuit omnibus cuiuscumque generis, conditionis, sexus, vel ætatis, ne intra septa Monasterij Monialium absque Episcopi, vel Superioris licentia in scriptis obtenta sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda ingrediantur. A cuius quidem prohibitionis lege nonnulli casus excipiuntur, in quibus prohibitio huiusmodi relaxatur, & ingressus licitè conceditur, dummodo infrascripta requisita simul concurrant, videlicet causa rationabilis, & manifesta agendi intus ea omnia, quæ Monasterii, & Monialium vtilitatem, seu necessitatem concernunt, & per ipsasmet Moniales, aliàs fieri nequeunt, requiritur deinde Superioris licentia, quæ quidem aut ab Episcopo loci Ordinario pro Monasteriis sibi subiectis, pro illis verò immediatè ad Sedem Apostolicam spectantibus, ab eodem Episcopo tãquam Sedis Apostolicæ Delegato concedi debet, pro Monasteriis verò exẽptis, & quę à Regularium Ord. Prælatis, & Fribus reguntur à Generali totius Ordinis in toto Ordine, aut à Prouincialibus in eorum

Pro-

prouincijs, vel ab illis quibus dixerint committendum, licentia homini est concedenda, cum ipsi dumtaxat sub appellatione superioris, & Pręlati veniant, ex quo illi soli in moniales sibi subiectas eamdem superioritatem iurisdictionem, & potestatem sicut in fratres exerceāt illasque tam in capite, quam in membris visitando, corrigendo, ligando atque soluendo, ac demum illis de confessariis prouidendo, & deputatos ab officio remouendo, sed qm̄ neque Generalis, neque prouinciales, vbique omnibus locis suarum respectiuè prouinciarum prętò esse possunt, debent sicuti valent eorum auctoritatem, & facultatem in præmissis, non quidem earumdem monialium confessariis, cum monasterij partes quodammodo esse videantur, sed prioribus, aut Guardianis, seu custodibus, aut aliis eiusdem ordinis conuentuū, & domorum præfectis, qui dictis monialium monasteriorum propinquiores existunt delegare, eos super ipsas moniales Vicarios specialiter deputando, & instituendo dummodo spectatę vitę, prudentię, & scientiæ fuerint ad quos tam Moniales, quam earum confessarij, & alij pro licentiis prædictis aliisque similibus obtinendis recursum commodè habeant.

Bonifacius 9. Eugenius 4. const. 1.

Requiritur etiam quod huiusmodi ingrediendi licentia non tacitè hoc est ex scientia, & tolerantia superioris: non verbo, sed expressè, & in scriptis non ad libitum ingrediendi, neque extrà casus necessarios, neque ad longum tempus, sed tantum particulari necessitate exigente impartiatur, quod si aliter, quam (vt præfertur) & ab alijs quam a propriis superioribus, aut eorum Vicariis, & Commissariis concedatur, licentia erit ipso iure nulla, & inualida, ingressusque illicitus necnon censuris, & pœnis statutis obnoxius. Et quoniam facultates omnes, necnon licentiæ, seu priuilegia ad libitum ingrediendi Monasteria, domos, & loca Monialium quibuscumque vtriusque sexus personis à sede Apostolica, vel ab illius Legatis, aut Nuntiis concessis ante constitutionem Gregorii XIII. de anno 1575. editam omninò abolita cassata, & reuocata fuerunt nullus prætextu ipsarum licentiarum dict. Monasteria ingredi, neque superiores, aut Moniales earumdem licentiarum prætextu ingressum permittere debent, alioquin, tam ingrediens quam ingredi faciens, aut permittens excommunicationis latæ sententię vinculo eo ipso innodatur à qua non potest nisi à Romano Pontifice, præterquam in mortis articulo, absolui, vltra pœnam priuationis officiorum, & inhabilitatis ad illa, & ad alia obtinenda, quam superiores, & Moniales eo ipso incurrunt, vt in dict. constitutione declaratur secus si priuilegia, seu licentiæ post dictam Gregorii constitutionem a Sede Apostolica, vel ab aliis, vt præfertur, ad id potestatem habentibus cum prędictæ constitutionis derogatione fuerint concessę, tunc ne qui illas obtinuerint licitè ingredi, & Moniales, & eorum superiores illos admittere licitè valent, ideo illarum tenores, ac tempus datę est prius diligenter inspiciendum, caueant demum Moniales, ne alicuius personas, tam Ecclesiasticas, quam seculares prætextu licentiarum ab Episcopis; seu superioribus Regularium quibus, illas concedendi in casibus

Greg. 13. const. 1.

tantum necessariis ex decreto Concilii Tridentini tribuitur, extra dictos casus necessitatis ingredi permittant, & admittant: cum tam ipsis Monialibus quam prædictas licentias obtinentibus sub eisdem censuris, & pęnis, eo ipso incurrendis quarum absolutio Papæ reseruatur, inhibitum sit ne d. licentiis pro casibus dumtaxat necessariis concessis, ad libitum utantur, & Monasteria ingrediantur, quemadmodum in famulis, & alijs personis infra descriptis sæpius euenire solet, qui pro qualibet minima re seu causa non necessaria generali licentia freti ea abutuntur, Monasteria, ad libitum ingrediendo; ideo monendæ sunt Moniales per eorum cōfessarios, & superiores ne passim, & extra necessitatem intus nullum admittant.

Pueri autem septem annis minores cum vsu rationis careant, nec sint doli capaces, legibus Ecclesiasticis minimè ligantur. Ideo si monasteria ingrediantur, eis ingressus quamuis prohibitus non imputatur, & præsertim cum ex aliorum delatione, & introductione quam propria voluntate, & ratione dirigente factus censeatur, & propterea cum non sint excommunicati, nulla indigent absolutione nihilominus à dictorum Monasteriorum ingressu omninò sunt prohibendi, & arcendi.

c.7. & secūdo de delictis puerorū. Sot. in 4. dis. 12. a. 11. c. vlt. de senten. excom. Nauar. relat. ab Episcopo sarnen. intra cta. de visitatione li. 2. c. 18. n. 25.

De personis quibus licentia ingrediendi, ac etiam permanendi danda est.

Cap. VII.

OMNIBVS Monialium seruitiis, & obsequiis temporalibus deputandis, Gubernatoribus, Prouisoribus, Medicis, Pistoribus, Famulis, & famulabus, ac alijs quibuscumque artificibus per prælatum, seu superiorem prouincialem, aut eius vicarium in Monasterijs, suę prouincię sibi subiectis prius approbatis, ab eo licentia in scriptis concedenda est, & tunc, & nō ante in dict. Monasterijs introducendi sunt. Conuersę, ac etiam professę in domibus contiguis, cum licentia superiorum habitantes pro colligendis elemosinis deputatę, possunt aliarum Monialiū clausuram ingredi in illis tantum casibus, in quibus per earū constitutiones eis permittitur, vt in bulla Pij V. declaratur. Item puellis religiosas effici volentibus pro experiendis seu probandis Monasteriis, ac etiam aliis in illis educationis gratia ingrediendi, & permanendi licentia pariter conceditur. Et quamuis puellas educari in Monasteriis vsque ad 25. annum detineri Concilio Tridentino non contrarietur, tamen non est passim permittendum, aut aliis quibusdam conditionibus adhibitis (vt infra) concedendum, & primo.

Pius V. const. 5.

Paulus Fusch. Episcop. Sarnen. tract. de vi[illegible]t. li. 2. de Monial. n. 27. & 28.

1 Quod tale sit Monasterium, quod primum consueuerit puellas educandas recipere.

2 Quod de consensu Abbatissæ, & Monialium, & non minor octo annis recipiatur.

Tertiò

3 Tertiò quod puellę (sic vt præfertur) introductę eo vestitu in monasterio vtantur, qui virginali Modestię; & honestati conueniat.

4 Quod nulli famulam, secum adducere, aut retinere, permittatur.

5 Quod vltra 25. annum inibi permanere non concedatur.

6 Quod ad eamdem legem clausuræ seruandam sicut reliquę Moniales teneantur.

7 Quod si semel à Monasterio egressæ fuerint nūquam in idem amplius intromittantur, nisi causa infirmitatis curandæ, & cum licentia egrediantur.

d.c.v.eadē sess. 25. §. dare.

8 Quod à superiore in scriptis licentiam habeant, quam superior Regularis omnibus prædictis pro subiectis sibi Monasterijs dare licitè potest; & debet, quemadmodum olim per Illustriss. A. Cardinalem Caraffam nomine totius congregationis interpretis Concilij Tridentini ad supplicationem, & dubitationem diuersorum Priorum fratrum Sācti Dominici prouincię Romanæ responsum fuit, quod etiam ex iuris communis dispositione satis consonum, & cōprobatum esse videtur, vt ad illos huiusmodi licentias dare pertineat, qui facultatem, & potestatem Moniales includendi habent, illarumque clausuram custodire ex officio tenentur.

d.c. periculoso p Cōci. Trid. innouatum.

9 Puellis verò seu Mulieribus pro suscipiendo habitu religionis ingredi volentibus, si numerum Monialium iam designatum iuxta monasterij annuos redditus, seu elemosinas consuetas commodè sustentādarum excedant, licentia non à superioribus, regularibus sed à Summo Pontifice, vel à sacra Regularium congregatione est concedenda, & ab ea per superiores regulares cum interuentu Episcopi loci ordinarii impetranda, & iuxta dict. congregationis ordinem exequenda.

Cōci. Tri. sess. 25. c. 3. concedit. §. in prędictis. d.c. periculoso. §. sanè.

De iis qui absque aliorum superiorum licentia ingredi possunt.

Cap. VIII.

GENERALIS, Prouinciales, seu eorum Vicarij, aut Commissarij, & alii superiores regulares quocumque nomine appellentur, necnon Monialium confessarii pro tempore deputati in Monasteriis sibi subiectis facultatem ingrediēdi iure etiam priuilegiorum habent, non tamen ea ad libitum sed pro ministrandis Ecclesiasticis Sacramentis non solum Monialibus in extremis constitutis, verum etiam illis quæ aliquando non mortali, sed diutina infirmitate adeo detetę sunt, vt ad crates communes, ac etiam sepeliendis corporibus decedentium Monialium, necnon pro illis ab incendio præseruandis, aut a latronibus defendendis aliisque rationibus, & necessariis causis, prout secundum Deum, eis magis expedire videbitur licitè vti debēt, & valent à paucioribus tamen ijsque senioribus, ac religiosis personis, si fuerint prælati iuxta constitutionem Gregorii XIII. confessarii verò ab vno tantum clerico eiusdem

Greg. 13. const. 5.

Const. 4.

ordinis ætate proiecto comprati existant, vt ex constitutione Gregorij Noni latè disponitur. Quod si extra casus, vt suprà declaratos, & alios necessarios, sed ad libitum ingrediantur ipso facto excommunicati sūt ab omni officio, & ministerio absque alia declaratione priuati, ut in dicta constitutione Gregorij statuitur. Et propterea Moniales ijs omnibus plenè instruantur, vt quomodo in præmissis ad omnem pœnam euadendam sese gerere debeant minimè ignorent.

De absolutione à censuris, & pœnis contra non seruantes, seu violantes clausuram Monialium. Cap. IX.

Pius v. const. 6.

QVoniam diuersæ censuræ, ac pœnæ per sacros Canones, atque Apostolicas constitutiones contra Moniales illicitè à proprio Monasterio egredientes, & sæculares vtriusque sexus personas illius clausuram ingredientes statutæ sunt, ideò hic summatim recensentur, vt ab illis absoluendi facultas ad quos spectet diligenter appareat.

1 Sunt igitur excommunicatæ maiori excommunicatione Moniales proprij Monasterij clausuram absque superiorum licentia extra casus permissos exeuntes, necnon superiores extra illos licentiam exeundi concedentes, ac etiam Moniales egressas comitantes, & receptantes, & tam superiores, quam moniales, vt suprà delinquentes eorum officiis, & administrationibus eo ipso pariter priuantur, & ad illa inhabiles redduntur.

Greg. 13. const. 2.

2 Sunt etiam pariter excommunicati ingredientes prætextu licentiarum obtentarum ad libitum monasteria ingrediendi à Sede Apostolica, vel eius legatis, seu aliis superioribus post illarum reuocationē à Gregorio XIII. de anno 1575. factam, necnon superiores monasteriorum, seu moniales earumdem licentiarum prætextu illos ingredi permittentes, officijs, & administrationibus, vt suprà priuantur, cuius quidem excommunicationis, & pęnè primi, & secundi casus absolutio, & remissio Summo Pont. (excepto mortis articulo) reseruatur.

Greg. 13. eadē cōſt. 3.

3 Eiusdem excōicationis maioris latæ sententiæ vinculo innodantur, qui prętextu licentiæ in scriptis obtentæ, ab Episcopo, seu Superiore, quib. illas concedendi in casibus necessariis facultas tantum ex decreto Conc. Trid. tribuitur monasteria earumdem monialium non in casibus necessariis, pro quibus illas obtinuerunt, sed ad libitum ingrediuntur, ac ēt moniales extra casus necessitatis illos intus admittētes, necnon earum superiores non necessarium ingressum permittētes vltra excommunicationem, priuationem quoque, & inhabilitatem incurrunt, & absolutio Papæ similiter reseruatur.

4 Superiores monasteriorum monialium, & earum ēt confessarii, qui facultatem ingrediendi clausuram ex officio habent, si illa extra casus necessarios ea vtantur, absque rationabili, & necessaria causa dictā

clausuram

clausuram ingrediendo eo ipso excommunicati sunt, à qua nō nisi per Rom. Pont. (excepto articulo mortis) absolui possunt.

Greg. 13. ead. con. 4.

5 Etiam excommunicati sunt per Decretum Conc. Trid. ingredientes intra septa monasterii sine Episcopi, vel superioris Regularis licentia in scriptis obtenta, & absolutio nemini reseruatur.

Sess. 25. cap. 5.

6 Excommunicati eo ipso existunt, tam Clerici, quam Laici, etiam regulares cuiuscunque dignitatis, qui quomodocumque aliquam virginem, vel viduam, aut aliam quamcumque mulierem ad ingrediendū monasterium, vel ad habitum Religionis suscipiendum, vel ad emittendam professionem inuitam coegerint, sicuti etiam eidem excommunicationi subijciuntur, consilium, auxilium, vel fauorem dantes, & qui scientes eam non spontè ingredi monasterium, aut habitum suscipere, aut professionem emittere, quoquomodo eidem, actui præsentiam, vel consensum, aut auctoritatem interposuerint.

Cōc. Trid. sess. 24. ca. 18. Anathemati.

7 Eodem modo demum excommunicati sunt omnes qui vice versa Sanctam Virginis, vel alterius mulieris voluntatem veli accipiendi, vel voti emittendi quoquomodo sine iusta causa impedierint.

Nunc ergo quoad absolutionem ab excommunicatione, & pœnis prædictis, quamuis Papæ in primo, secundo, tertio, & quarto casu sit reseruata, nihilominus moniales, & fratres in illis, seu illorum delinquentes, ab eorum Generalibus, Prouincialibus, seu eorum Vicariis aliisque fratribus quibus ipsi duxerint committendum in vim suorū priuilegiorum, cum clausulis derogatoriis nouissimè innouatorum absolui possunt, & ad officia, & administrationes ammissas restitui, & rehabilitari. Superiores verò regulares ab illis fratribus quos sibi in proprios confessarios eligendos duxerint, pariter absolui, restitui, & rehabilitari licitè valent.

Mare magnum Sixti 4. cōstit. 1. Bulla Aurea. const. 2. Sixt. 5. c. 6.

Ac etiam fratres, & Moniales prædictas in quinto, & sexto, & septimo peccantes, sunt quidem excommunicati, sed ex quo illius absolutio nemini est reseruata, possunt nedum virtute priuilegiorum. Sed et auctoritate ordinaria ab eisdem prelatis, & ipsorum Fratrum, & Monialium confessariis regularibus valde absolui nisi huiusmodi absolutio per eosdem prælatos iuxta formam decreti super casuum reseruatione à S. D. N. Clemente Octauo, nouissimè editi fuerit sibi reseruata, aliàs reseruatio nihil operatur, & ordinariæ absolutioni nullum præstat impedimentum.

Aliæ verò Ecclesiasticæ, seu sęculares personę in primo, secundo, & tertio casu contrafacientes, cum sint excommunicati maiori excommunicatione, cuius absolutio Rom. Pontifici reseruatur nō nisi ab eo, vel ab eius specialiter delegatis absolui ualent Demum ipsemet seculares, & Ecclesiasticę personę in quinto, sexto, & septimo casu delinquentes excommunicatę, cum absolutio nulli sit reseruata, ideo à confessariis quibuscumque pro sacris confessionibus audiendis, ab ordinario approbatis, vel parrochialium Ecclesiarum Rectoribus licitè absolui possunt, nisi ab eorum ordinariis sibi fuerit huiusmodi absolutio reseruata.

Facit text. i c. nuper de sent. excom. § in secundo.

De

De ętate Virginum Deo dicandarum quo ad habitum Religionis suscipiendum & professionem emittendam re quisita. Cap. X.

Conc. Tr. sess. 25. ca. 15. cap. 17. eadē sess.

PVella ad habitum Regularem suscipiendum non recipiatur, nisi maior duodecim annis, & non ante eum recipiat, nec ante decimum sextum annum expletum, & post annum probationis non coacta; non seducta, sed voluntaria, & plenè instructa, & iuxta formam Concilij Tridentini examinata, & ad professionem admittatur.

De bonis Nouitiarum infra tempus nouitiatus recipiendis, vel non, & de renunciatione facienda. Cap. XI.

c. 18. eadē sess.

ANTE professionem de bonis Nouitiæ nihil recipiatur, et spontè oblatum à parentibus, vel curatoribus eorum, nisi pro uictu, & vestitu illius temporis quo in probatione fuerit, & hoc sub pœna anathematis, tam dantibus, quam recipientibus præcipitur, & vt abeuntibus ante professionem omnia, quæ sua erant restituantur, Sancta Trid. Synodus decreuit, illæ verò quæ in Religione permanere voluerint, & professionem emittere, nullam renunciationem, seu obligationem facere possunt, nisi intra duos menses proximos ante professionem qua secuta, tunc suum sortitur effectum, & aliter facta nullius validitatis existit.

In quibus casibus Moniales Ordinarijs Episcopis subijciantur. Cap. XII.

Conc. Tr. sess. 7. ca. 8. & c. periculoso, §. qm̄, d stat. Regu. Conc. Tr. sess. 24. c. 3.

SAnctimonialium Ecclesias, & earum Monasteria, & Domus sub cura Regularium existentes quo ad cultum Diuinum, & clausuram conseruandam, in casibus eis concessis, ac etiam quæ ad personas curam animarum Ecclesijs annexam exercentes, si qua immineat, & demum quo ad Sacramentorum administrationem ipsis sæcularibus dumtaxat Episcopi auctoritate Apostolica annis singulis visitare, corrigere, & sicut de Fratribus dictum est, & in prædictis, quę viderint expedire, decernere, & ordinare valent, in reliquis verò casibus nulla est super illis exemptis attributa potestas.

De indulto Nouitijs Monialibus in articulo mortis nondum elapso probationis anno faciendi professionem concesso. Cap. XIII.

SI aliqua ex Nouitiatibus Monialibus non professis anno probationis nondum expleto ob infirmitatem de Medici consilio ab hoc sæculo transitura conspiciatur, ipsa pro consolatione animæ suæ ad professionem regularem ante tempus requisitum, quatenus tamen in ætate legitima constituta sit, ad illam emittendam in manibus Abbatissæ, seu Priorissæ, vel alterius Superioris Nouitiarum ipsius Monasterii, vel Domus admitti possunt, dictamque professionem liberè, & licitè in art. mor. emittere valent, & sic professæ decedentes indulgentiam, & alias gratias, quas aliæ Moniales verè professæ decedentes consequuntur, consequi possunt, eisdemque nouitiis ita tunc professis decedentibus plenaria peccatorum suorum indulgentia, & remissio per Constitutionem Pij V. condonatur, & elargitur. Ex quibus infertur, quod cum ualida sit professio, ex Apostolico priuilegio (vt præfertur facta, si Monialis decedat, vel non, ex tunc Monasterio tam eleemosyna dari solita, quam etiam alia iura quo ad bona suorum acquisita esse dignoscuntur: nam sicut matrimonium in art. mor. contractum verè matrimonium existit, cum aliter in iure non reperiatur expressum, & filii illegitimi ex eisdem personis procreati per illud subsequens matrimonium legitimi efficiuntur, adeo, quod in omnibus parentum bonis succedere possunt, ita pariter professio nouitiæ in articulo mortis emissa, qua matrimonium spirituale cum Christo sponso contractum dicitur uirtute priuilegii omnes parit effectus, quos produxisset, si expleto anno probationis emissa fuisset, vnde vt Monasterium suæ professæ succedat eleemosina non soluta ei debetur, & tanquam de iure debita peti, & exigi posse videtur.

Pius V. cō stit. 6.

De Tertiariis. Cap. XIIII.

LIcet quamplures vtriusq; sexus Tertiariorum personarum à Sacris Mendicantium, & præsertim Minorum, & Prædicatorum Ordinib. dependentium extitisse olim audiantur, nihilo minus hodie iuxta nouissimas Summorum Pontificum declarationes, & reformationes ad duas tantum redáctas esse dignoscuntur, quarum prima est uirorum, qui cum personis primi Ordinis nempè cum Fratrib. sub Superiorum obedientia in claustro habitāt, ac etiam Mulierum qua collegialiter, & in communi viuunt, habitumque Ordinis deferunt, quæ omnes ex Pij V. constitutione ad tria re-

In Cōpen. priuil. Minor. verb. Tertiariæ.

const. 4.

regularia vota sollemniter emittenda, & clausuram inuiolabiliter ser uandam tenentur, vt suprà in capitulo quarto, de Monialibus dictum est.

Leo 10. cóstit. 2.

Sub secunda verò Tertiariorum specie comprehenduntur fratres, & sorores cuiuslibet Tertij Ordinis, necnon Mantellati, Corrigiati, Pizoccheræ, & Cordellati, seu alio quocumque modo nuncupati, qui in consanguineorum, & affinium suorum, aut proprijs domibus, vel seorsum habitant, neque tria uota sollemniter, sed virginalem, aut celibem vitam simpliciter vouent, & ij propriè Tertiarii illi sunt per Beatum Franciscum, & Beatum Dominicum instituti, ad quorum instar deinde fratres Eremitarum Sancti Augustini, necnon Carmelitarum, Seruorum Beatę Mariæ, ac etiam Minimorum à Sede Apostolica obtinuerunt, vt aliquæ vtriusque sexus personæ in proprijs domibus habitantes sub certo modo, & Regula ab eadem Sede Apostolica approbata, necnon eorumdem Ordinum habitu respectiuè degentes illorum priuilegiis, etiam per communicationem concessis sicut Tertiarii in Congregatione viuentes, in omnibus, & per omnia æquè fruerentur, prout in diuersis Summorum Pontificum Constitutionibus manifestè apparet. Quo verò ad habitum Tertiariorum Beati Francisci in proprijs domibus degentium est aduertendum, quod licet in Regula per Nicolaum Quartum tradita non nisi habitus Tertiariorum in Congregatione viuentium determinetur, tamen consuetudo Canonicè præscripta in diuersis partibus, & præsertim in Italia, habitum eorum statui concedentem per eos gestari interpretata est: nam quo ad formam, vestes, prout alii sæculares deferunt, & quo ad colorem, ut fratres Minores, quod ita Beatum Franciscum voluisse verisimile est; nam in illis partibus, ubi præfatus Sanctus primò prædictum Tertium Ordinem instituit, & vbi pro maiori parte conuersatus est, obseruatus fuerit, & obseruetur, vt attestatur Cordubo, in annotationibus super Compendio priuilegiorum fratrum Minorum in verbo, Tertiarij demum tanquam exempti a iurisdictione, & Superioritate Ordinariorum, & Sæcularis potestatis Conseruatori priuilegiorum Ordinis dumtaxat subiiciuntur coram quo conuenire, & conueniri debent, & cum postea illos mori contingit, corpora apud Ecclesias, seu loca fratrum ordinis cum habitu patenter delata sepelienda sunt, etiam si alibi eligant sepulturā, vt per priuilegia Sixti Quarti declaratur, quod quidem rationi consonum esse videtur. cum personæ prædictę tanquam membri Ordinis, & Religionis per habitus susceptionem, & propriç professionis emissionem effectę in dicti Ordinis Ecclesijs Capellam cum Altare erectum, in quibus ad diuina officia, & Regulæ instituta audienda conueniunt, necnon Superiores Regulares Visitatores nuncupati, quibus reguntur, ac sepulturam communem habeant, æquum est, vt qui ratione habitus, & professionis fuerunt Ordini coniuncti, & cū aliis eiusdem Ordinis confratribus communicarunt in vita, quod etiam illorum cadauera ab illis non separentur in morte, sed in communi sepultura, vel in alia apud Fratrum Ecclesias deponantur, quibus etiam additur, quod si illi, qui in morte cum habitu Religionis induti sepeliri mandarunt apud eiusdem Ordinis Ecclesias eorum cada-

Nicol. 5. cóstit. 1.

Pau. 2. cóstitut. 1. Clem. 4. const. 9.

Clem. 4. const. 5. Maris ma. Six. 4. constitut. 1. Bul. Aur. const. 2. & const. 20.

cadauera tumulanda deferri debent, etiamsi alibi sibi elegissent se-sepulturam, multò magis eorumdem Tertiariorum corpora inibi sepelienda sunt, ne Ordini, & Fratribus iniuria irrogetur, sed quamuis sepulturæ electio ex habitus susceptione satis per eos electa censeatur cum ei annexa ex priuilegiorum dispositione esse dignoscatur, tamen ad omnem litis, & scandali materiam auferendam curent fratres, illorumque Superiores, ut qui habitum dicti Tertij Ordinis suscipere voluerint, aut per rogitum publici Notarij, aut coram duobus, vel tribus testibus, se in Ecclesijs habitus, quem recipiunt sepulturam eligere, in eis post mortem sepeliri velle declarent, sicuti in illis personis, quæ ob deuotionis affectum, quem ad habitum alicuius Sancti Ordinis fundatoris gerunt in extremis constituti, eius Ordinis habitu indui petunt, & cum illo sepeliri ordinant, seruandum esse, quemadmodum per eadem priuilegia decernitur, & ipsis fratribus in traditione eiusdem habitus declarationem hmôi fieri mandatur. Aduertendum est demum, quod virtute eorumdẽ priuil. non solum habitus Tertii Ordinis, sed etiam ille, quem fratres professi primi Ord. gestant petẽtibus illorum altero in morte indui, & cum eo sepeliri conferri pôt, qui quidem habitus non nisi per Priorem, vel Guardianum, seu eorum Prælatos, aut alios, quibus duxerint committendum exhiberi valet. Nec obstat præmissis constitutio Leonis X. in Conc. Generali editi quo ad Tertiarios in proprijs domibus viuentes, quoniam illi postea ab eodemmet Leone X. per aliam suam Const fuit in specie derogatum, deinde generaliter sicut Paulus Quartus, Greg. Decimus tertius, & Sixt. V. in eorum litteris dictorum priuilegiorum confirmatorijs eiusdem Concilij Later. decretis derogarunt.

De Confraternitatibus vtriusque sexus fidelium in Mendicantium Ecclesijs, & locis institutis.

Cap. XV.

NUNC reliquum esset, ut de Cõfraternitatib. vtriusq; sexus fidelium sub titulo Sanctissimi Nominis Dei, & iuramentorum, necnon Rosarij, seu Psalterij Gloriosissimæ Virg. Mariæ in Ord. Prædicatorum, Cordigerorum, in Ordine Minorum, Cinturatorum in Ordine Eremitarum S. Augustini, & de Societate eiusdem Beatiss. sp Virginis Mariæ de Monte Carmelo in Ordine Carmelitarum. Canonicè institutis, specialiter ageretur, sed cũ de singularũ erectione, & fundatione, indultis, priuil. facult. indulgentijs, & peccatorũ remissionib. quæ ferè innumeræ, & amplissimæ sunt, dictis earum Confratrib. atq; alijs Christi fidelib. non confratribus illarum respectiuè Ecclesias, Capellas, seu Altaria certis quibusdam, ac reliquis anni diebus, & sollemnitatibus visitantibus,

à Sede

à Sede Apostolica concessis ob diuersas declarationes, & notulas super singulis prædictis à fratribus eorumdem Ordinum editas omnibus iam notissimè constet, ideò breuitatis gratia omittuntur, & Lectores ad ipsas declarationes, necnon constitutiones super dictis Confraternitatibus à Sancta Sede Apostolica emanatas remittimus. Hoc vnum tamen aduertendum duximus, quod prædictę Confraternitates non nisi in Ecclesijs dictorum Ordinum, & in aliis extra illos de licentia Generalium, seu Prouincialium, & ab eis deputatorum assensu, & licentia institui debent cum decreto, & approbatione, etiam loci ordinarij, & aliter instituti confratres, eo ipso indulgentijs, & priuilegijs concessis priuati, & indigni effecti omninò redduntur, & cótradictores, seu aliter attentantes per Conseruatores Ordinum, sub censuris, & pœnis Eccl. ac etiam pecuniariis in præmissis prohiberi valent Societati verò Cordigerorum in Ecclesijs, & domibus Fratrũ Minorum, tam Conuentualium, quam de obseruantia, & Cappucinorum per Conuentualium Generalem institui possunt: in illis verò partibus vbi eiusdem Ordinis Conuentualium Confraternitates huiusmodi iam erectę non fuerint, vel Conuentualium Ecclesiæ, seu domus non extiterint, tunc Generalis Minorum de Obseruantia in toto Ordine. Commissarius verò Generalis illius familiæ, cuius fuerit in omnib. & singulis Conuentibus fratrum suorum Confraternitates Cordigerorum erigere, & instituere, necnon illas Archiconfraternitati iam per Sixtum V. in Altari maiori Ecclesię S. Francisci de Assisio vbi corpus illius in Domino requiescit, aggregare, eisque omnes, & singulas indulgentias, & peccatorum remissiones, & relaxationes, omnesq; fauores, & gratias, quæ prædictę Archiconfraternitati per Sedem Apost. concessæ sunt, & in futurum concedentur, concedere, & communicare ualet, dummodo corda Ordinis præfati Sancti Franc. quam Confratres gestare tenentur, per Superiores Ordinis Fratrum de Obseru. sit prius benedicta, quam quidem benedictioné, etiam locorum Guardiani, & pręsidentes facere possunt, cum quo ad hoc sub Superiorum appellatione, & ipsi comprehensi intelligantur.

LAVS DEO.

FINIS.

INDEX RERVM

& Verborum notabilium

QVÆ IN LITTERIS APOSTOLICIS huius Collectionis continentur.

B

Dispensa-

 rum

In reliquis vero si qua prędicto Indici deesse videatur ex summario vt infra haberi possunt. ad quod lectorem remittimus.

FINIS.

INDEX TITVLORVM,

Et Capitulorum Materiarum, quæ in præsenti Summario continentur.

Tit. I.

Tit. VIII.

INDEX.

Tit. VIII.

Tit. IX.

Tit. X.

Tit. XI.

Tit. XII.

Tit. XIII.

Tit. XIIII.

De

Tit. XIX.

Tit. XX.

Tit.XXI.

Tit.XXII.

Tit. XXIII.

FINIS.

Opus hoc vtile admodum, & impreßione dignum censet Frater Thomas Buoninsignius Ordinis Prædicatorum, & Sacræ Theologiæ professor, nec quicquam continet, quod doctrinæ Catholicæ, & bonis moribus non consentiat. Ego Frater Thomas prædictus, de mandato R. D. Vicarij, ac R. P. Inquisitoris manu propria subscripsi.

Imprimatur Florentiæ, accedente consensu R. P. Inquisitoris, die sexta Iunij, 1596. Antonius Beninteudus Vicarius Generalis Florentiæ.

Nos Frater Dionysius Costacciarius Hæreticæ prauitatis Inquisitor, Florentiæ, & totius Dominij Florentini, facultatem imprimendi concedimus, 5. Iunij, 1596.

Iacobus Danius.

Registrum.

a A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T V
X Y. Z.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg.

Omnes sunt quaterniones, præter a, duernionem, & Gg, Ternionem.

VENETIIS. MDCIIII.

Apud Robertum Meiettum.